

Emptura 12 a 189 Subito

1877

Dia 23 de Octubre

1776

6317

~~de~~ al. Res^{ta}

dem. Cuyca 1739

n- 5627

C
U
20

DI O G E N I S

LAERTII DE VI-

TA ET MORIBVS

PHILOSOPHO-

RVM

LIBRI X.

Nunc iam ad fidem Græci codicis
diligentius quàm vnquam
anteà recogniti,

Cum Indice locupletissimo.

Libris

VIRIVS DVCE,

LVGDVNI,

APVD ANTONIVM

GRYPHIYM,

M. D. LXVI.

17/7/163

TYPOGRAPHVS
LECTORI.

HAbes iam, Lector, Latinum Laërtium, mea quidem sententia, multo quam vnquam antea puriorem: ex cuius etiam cum præcedentium collatione, iudicium quum feceris, & attentè quid à nobis præstitum sit animaduverteris, non, opinor, à præoccupata mea opinione discesseris: hoc tamen affirmare haud dubitabo, plurimos in eo sparsim occurrere locos perdifficiles, partim deprauatos, partim etiam in quibus idē nobis quod Socrati fuerit respondendum, quum illi Euripides librum Heracliti cui cognomen additum σοκρατιῶ, obtulit, ἀ μὴ σωῆσαι γυναικᾶ, εἶμαι ἢ ἢ ἢ μὴ σωῆσαι, πλὴν Δηλὸς δὲ τῆ κοινυμβητῶ, εἰς τὸ μὴ ἀποπνεύσαι ἐν αὐτῶ. Siquibus itaque in locis minus continuatum historię ordinem offenderis, non id interpreti, sed temporis iniurię attribuito. Vale.

Ex Bibliotheca D. Emmanuelis Vincentii à Murgutio.

FR. AMBRO-
SII IN DIOGENIS

LAERTII OPVS,
ad Cosmam Medicem
epistola.

VOLVENTI mihi quædam Græ-
ca volumina; venit ad manus
Laertij Diogenis de philosophis
prolixum opus. Id, etsi auctori
plus in legendo studij quàm in scribendo dili-
gentia fuisse ex ipsa lectione deprehenderem,
quia tamen varia erat historia, & plurima
cognitu necessaria continere videbatur, Lati-
num facere, amicis maximè id fieri orantibus
statui. Quanquam enim sacris transferendis
iampridem studium omne tempusque deuoue-
ram, atque id religionis instituto magis con-
sentaneum, ab hoc tamen veluti curriculo mo-
dicè deflectere, vt studiosis morem gererem,
haudquaquam reprehensibile existimaui: imò
hoc ipso labore meo fore, vt Christianæ pieta-
tis & gratiæ dignitas magis patefceret, ac
per id fides in Deum promptior ac ardentior
surgeret: ratio verissima suadebat. Quando
a 2 enim

enim inter illos qui sapientia secularis fuere principes tanta de deo, rebusque & diuinis & humanis opinionum concertatio est, ut se inuicem destruant, neque ubi consistas reperire possis, maiore profecto alacritate animus diuinae dignitatis amplectitur gratiam, atque ad fontem veritatis accurrens veteris squalorem miseratur erroris. Etsi enim apud illos sparsim probabilia quaedam & veritati consona inuenire est, mens tamen tanta opinionum varietate fatigata libentius & gratius intra cubicula veritatis se recipit, & diuinis libris ac literis hauriendis maiori deinceps desiderio inhiat, & ipsa tamen quae apud nobiliores quosque philosophos, de deo, de caelo, corporibusque caelestibus, de natura rerum subtiliter ac verè disputata sunt, veritati Christianae maxime astipulantur. Merebatur enim profecto tam egregia indagandae veritatis intentio, opera illa tam acris, adeò celebre studium, sudoris sui fructu non usquequaque destitui, Deo id permittente ut illorum quoque testimonio fides vera firmamentum ac robur acciperet. Multa in his & dicta grauitè & facta constanter inuenias, ut non modò ex illorum libris fidem inuiolabilis veritas capiat, verùm exemplis quoque religioni nostrae incitamentum virtutis accedat. Quàm foedum enim quàmque plenum dedecoris est, si Christianum hominem,

& de

& de Deo suo pendentem, & cui eterna vitæ
 spes certa sit, virtuti & continentia dare ope-
 ram pigeat, cum gentiles viros & à veri cultu
 Dei ac religione longè alienos probitati, mode-
 stia, frugalitati, cæterisque id genus animi hu-
 mani ornamenti impensius studuisse comperit;
 pleraque exempla huiusce penè dixerim Euan-
 gelicæ perfectioni proxima sunt, vt pudendum
 vehementer & erubescendum sit, si id minus
 exhibeat Christi quàm mundi philosophus,
 plusque in gentili pectore possit amor gloriae ina-
 nis, quàm in animo Christiano religiosa pieta-
 tis affectus. His atque huiusmodi rationibus
 facile mihi persuasum est vt hoc traducendi
 munus non modò vt inutile non aspernarer,
 seu vt noxium fugerem, sed contrà penitus, vt
 commodum ac necessarium constanter aggre-
 derer. Nempe si quæ fortè plus æquo eiusce ho-
 minum admiratio rapiat, earumque gesta no-
 stratis philosophia præferre, seu conferre, &
 exemplis velit id quod solum ferme timemus,
 is leuiter admonendus erit, solidam potius vir-
 tutem, quàm adumbratam virtutis imagi-
 nem admiretur, & ei ipsi quos stupet quàm
 miserabili interdum lapsu corruerint ex ipsa
 lectione docebitur. Tibi itaque, Cosma vir hu-
 manissime, & Christiana nobilitatis decus,
 hoc opus dedicatū fuit, qui & auctoritate tua
 in primis nos ad illud impulisti, & gentilis
 ac nost

ac nostræ philosophiæ peritissimus, quanta sit
 utriusque differentia, & dignoscere facile &
 dijudicare nouisti. Neque id modò, verùm &
 de labore nostro ipse iudicabis. Eo enim liben-
 tius de ingeniolo nostro ferendam tibi senten-
 tiam permitto, quò maturitati grauitatiq̃ue
 iudicij coniuncta beneuolentia singularis er-
 rata nostra faciliore donabit uenia, uerecun-
 diæq̃; consulet nostræ, quæ seueriorem censu-
 ram reformidans, eundem & censorem &
 patronum habere cupit. Sanè quoniam uersus
 plurimos & diuersos, tum alienos, tum suos
 auctor interserit, quod abhorrere uidetur à
 grauitate historiæ, illos traducere consultò omi-
 si, ita tamen ut nihil deesse ex sensu necessario
 sim passus. Simul & rauca uox prolixam con-
 cionem, ad quam nequaquam suffecisset, de-
 clinauit, ne risum moueret audientibus. Plu-
 ra quidem inserta sunt parum pudicè, tum
 dicta, tum facta, & quæ pudorem ex-
 agitent, non omitti & lex interpre-
 tandi, & uerè suasit ratio.

Sed satis ista superius.

Tu si qua superflua
 existimaueris,

iure tuo re-
 secabis.

Vale.

*

CATA

CATALOGVS

PHILOSOPHORVM

QVORVM VITA A

Laertio describitur, eo quem
ipse in scribendo serua-
uit ordine.

LIBER I.

<i>Thales Milesius</i>	23
<i>Solon Salaminus</i>	37
<i>Chilon Lacedaemonius</i>	51
<i>Pittacus Mitylenus</i>	55
<i>Bias Prienensis</i>	60
<i>Cleobulus Lindus</i>	64
<i>Periander Corinthius</i>	68
<i>Anacharsis Scytha</i>	73
<i>Myson Chenensis</i>	76
<i>Epimenides Cretensis</i>	78
<i>Pherecydes Syrus.</i>	82

LIBER II.

<i>Anaximander Milesius</i>	88
<i>Anaximenes Milesius</i>	89
<i>Anaxagoras Clazomenius</i>	90
	Arche

<i>Archelaus Atheniensis</i>	96
<i>Socrates Atheniensis</i>	97
<i>Xenophon Atheniensis</i>	115
<i>Aeschines Atheniensis</i>	122
<i>Aristippus Cyrenensis</i>	124
<i>Theodori</i>	141
<i>Phaedon Eliensis</i>	145
<i>Euclides Megarensis</i>	146
<i>Diodorus Iasius</i>	149
<i>Stilpo Megarensis</i>	150
<i>Criton Atheniensis</i>	155
<i>Simon Atheniensis</i>	156
<i>Glauco Atheniensis</i>	157
<i>Simmius Thebanus</i>	157
<i>Cebes Thebanus</i>	157
<i>Menedemus</i>	157

LIBER III.

<i>Plato Atheniensis</i>	169
--------------------------	-----

LIBER IIII.

<i>Speusippus Atheniensis</i>	224
<i>Xenocrates Chalcedonius</i>	226
<i>Polemon Atheniensis</i>	233
<i>Crates Atheniensis</i>	236
<i>Crantor Solensis</i>	238
<i>Arcefilaus Pritaneus</i>	242
<i>Bion Borysthenites</i>	253
<i>Lacydes Cyrenæus</i>	260
<i>Carneades Cyrenæus</i>	262
<i>Clitomachus Carthaginienſis</i>	264

LIBER V.

<i>Aristoteles Stagyrates</i>	266
<i>Theophrastus Eresius</i>	285
<i>Strato Lampsacenus</i>	297
<i>Lycon Troadensis</i>	300
<i>Demetrius Phaleræus</i>	306
<i>Heraclides Ponticus</i>	312

LIBER VI.

<i>Antisthenes Atheniensis</i>	317
<i>Diogenes Cynicus</i>	326
<i>Monimus Siracusanus</i>	358
<i>Onesicritus</i>	359
<i>Crates Thebanus</i>	360
<i>Metrocles Maronita</i>	365
<i>Hipparchia soror Metroclis</i>	367
<i>Menippus Phœnix</i>	368
<i>Menedemus</i>	370

LIBER VII.

<i>Zeno Citticus</i>	373
<i>Cleanthes Assius</i>	458
<i>Chrysippus Solensis</i>	464

LIBER VIII.

<i>Pythagoras Samius</i>	478
<i>Empedocles Agrigentinus</i>	504
<i>Epicharmus Cous</i>	520
<i>Architas Tarentinus</i>	521
<i>Alcmaeon Crotoniata</i>	523
<i>Hippasus Metapont.</i>	523
<i>Philolaus Crotoniata</i>	524

<i>Eudoxus Cnidius</i>		525
L I B E R I X		
<i>Heraclitus Ephesus</i>		529
<i>Zenophanes Coloph.</i>		539
<i>Parmenides Eleates</i>		540
<i>Melissus Samius</i>		543
<i>Zeno Eleates</i>		543
<i>Leucippus Abderita</i>		546
<i>Democritus Milesius</i>		548
<i>Protagoras Abderita</i>		557
<i>Diogenes Apolloniates</i>		561
<i>Anaxarchus Abderita</i>		562
<i>Pyrrho Eliensis</i>		563
<i>Timon Apolloniates</i>		589
L I B E R X		
<i>Epicurus Atheniensis</i>		594

H V N C

L I B E R

Zeno Citricum
Clementes Aquis
Chrysippus Solensis

L I B E R

Pythagoras Samius
Empedocles Agrigentinus
Epicharmus Cors.
Archytas Tarentinus
Alcibiades Crotonensis
Hippasus Metapont.
Philolaus Crotonensis

HUNC sequentem locum, qui est in vita Platonis, pag. 174. ver. 23. post hæc verba, Atqui Epicurmus de sensibilibus atque intelligibilibus in hanc sententiam expressè loquitur: omiserat intactam interpres non ob aliud opinor quàm quòd egregiè esset depravatus, aut certè ita intricatus vt inde se explicare posse desperaret. Nos quod habebat exemplar ad verbum appendimus, ne lectorè suspendere hiatus, & aliquid deesse meritò causaretur:

Ἀλλ' αἰετοὶ θεοὶ παρῆσαν ἢ ὑπέλιπον ὑπώπνια. τάδ' αἰετὰ παρὰ δ' ἑμοῖα. διὰ ἣ τ' αὐτῶν αἰετὰ ἀλλὰ λέγειαι μανὴ χάος πρῶτον γένεσθαι τ' ἑωῶν, πῶς ἢ κ' ἀμύχανόν γε ἀπό τινος μηδ' ἐμῶτι πρῶτον μόλοι; ἔκ ἀρχῆς μοι πρῶτον ἔδειν, ἔδει μὲν δ' ἰα δ' οὐτόρον. τ' δ' ὦν ἀμμοῖς νῦν ὡδ' ἐλέγων μίλλης τάδ' εἶναι πῶτ' ἀριθμῶν τις πόρισσιν αἰετὰ δὲ λῆς τ' ἀρτίον. ποτὲ θεμεν λῆς ψῶφον, ἢ κρεῖται ὑπάρχουσαν λαβεῖν ἢ δοκῆ αὐτοῖ κ' ὁ αὐτὸς εἶμεν. ἔκ ἐμῶν τάχα, ἔδει μαν, ἔδει ποτὶ μέτρον παχὺ ἐν ποτε θεμεν λῆ τις ἔτρονον φέρρον μάκος, ἢ τ' πρὸ δ' ἔόντος ἀποταμῆν, ἔτι κ' ὑπάρχουσι κἄν το μίτρον. ἔ γ' ὡδ' ἐνῶν ὄρη, ἢ πῶς αὐθρόπας. ὁ μὲν γὰρ αὐξέθ', ὅδε γὰρ μαν φθίνει. ἐν μεταλλαγῆς ἢ πάντες ἐντὶ πᾶντα τ' χρόνον. ὁ δὲ μεταλλάσσει κατὰ φύσιν, ἢ ἔπεικ' ἐν ταυτὸ μῆναι, ἔτερον εἶν κ' αὐτὸ δ' ἢ τ' παρεξιστακότος, ἢ τὸ δ' ἢ κατὰ χθῆς ἄλλοι, ἢ νῦν ἄλλοι τελίθεμεις, καὶ ἄλλοι, ἢ ἔπεικ' αὐτοὶ κατὰ λόγον.

DIOG

DIOGENIS

LAERTII DE

VITA ET SENTEN-

tijs eorū qui in philo-
sophia clarue-

runt.

LIBER I.

PHILOSOPHIAM à barbaris
initia sumpsisse, plerique autu-
mant. Nam Persis Magos, Baby-
lonijs & Assyrijs Chaldaeos, Indis
Gymnosophistas, Celtis seu Gallis Druidas, &
qui Semnothei appellabantur, eius rei fuisse
auctores ait Aristoteles in Magico, & Sotion
in decimotertio successione libro. Phoenicem
præterea Ochum, & Samolxin Thracem, &
Atlantem Libycum, ad hæc Nili Aegyptij fi-
lium fuisse Vulcanum, qui Philosophiæ aperuit
principia.

Porro ipsius rei antistites sacerdotes ac pro-
phetas appellari solitos. Ab hoc autem ad Ale-
xandrum Macedonum regem fluxisse annos
quad

επινοηθεος
à deorum
cultu, & re
ligione va-
resilli ap-
pellati sūt.

quadragesies octies mille octingentos sexagintatres. Quo toto tempore solis defectus apparuisse trecentos septuagintatres, lunæ autem octingentos trigintaduos. Enimvero à Magis, quorum principem fuisse Zoroastrem Persen memoriæ proditum est, Hermodorus Platonius in libro de Disciplinis, usque ad excidium Troiæ annos quinquies mille computat. Xanthus verò Lydius à Zoroastre usque ad Xerxis transitum, sexcentos enumerat. Post autem magos plurimos sibi inuicem successisse, Hosthanas, Astrapsycos, Cobrias ac Pazatas, donec ab Alexandro euersum est Persarum regnum. Sed hi profectò per imprudentiam Græcorum rectè facta inuentaque Barbaris applicant. Ab ijs enim non solùm philosophia, verùm ipsum quoque hominum genus initio manauit. Nam Musæo Athenæ, Thebæ Lino inclytæ sunt.

Plinius nō Hermodorum, sed Hermipum citat autorem.

Horum alterum Eumolpi filium asserunt primum deorum generationē tradidisse, spheramque inuenisse, & ex vno fieri atque in idem resolui omnia, dixisse.

Hunc Phaleris obiisse diem, ibique sepultum esse, inscriptumque ipsius tumulo hoc epigramma:

Εὐμόλπης φίλον ἕδον ἔχῃ τὸ φαληρικὸν ἕδασ,
Μεσαῖον φθίμενον σῶμ' ἐπὶ τῷ ἤ τάφῳ.

hoc est,

φίληρον, δε
τὰ φίληρα
nauale A-
theniέσιū.

Eumol

Eumolpi exanimem Musæum terra Phalera

Claudit in hoc tumulo, pignora cara patris.

Porro Musæi pater, Eumolpidis apud Athenienses cognomen dedit. Linum verò Mercurio Musaq; Vrania genitum affirmant, scripsisse autem mundi generationem. Solis item & Lunæ cursus, animalium & fructuum generationes. Hoc autem operi suo fecit initium:

Ἡ ποτέ τοι χρόνῳ ἔτῳ ἐν ᾧ ἅμα πάντα ἐπιφύει.

hoc est,

Tempus erat quo cuncta simul sunt condita quondam.

Quem secutus Anaxagoras, & ipse simul facta omnia asseruit, eaque mente accedente composita. Linum autem in Eubœa occubuisse sagitta ab Apolline percussum, in quem extat epitaphium:

Alij ab Hercule præceptore cœsum arbitrantur.

Ὡδὲ Λίνου θηβαίου ἐδ᾽ ἔτατο γαῖα θανόντα,
μέσης ἔθανίης ὑπὸν ἰστειφάνῃ.

hoc est,

Candida purpureis redimitum tempora fertis

Thebanum Vrania continet urna Linum.

Itaque philosophia non à Barbaris, sed à Græcis

Græcis initium habuit, cuius & ipsum nomen
 Barbaram omnino abhorret appellationem.
 Qui autem illius inventionem Barbaris assi-
 gnant, Orpheum quoque Thracem in medium
 adducunt philosophum fuisse, & quidem an-
 tiquissimum. Equidem is qui de dijs talia com-
 mentus est, an philosophus appellandus sit ne-
 scio. Videant certè qui ita volunt, quo sit cen-
 sendus nomine, qui dijs vitia quæ rarò à tur-
 pibus quibusque, & flagitiosis hominibus ge-
 runtur adscribit. Hunc autem à mulieribus
 discerptum perisse fama est. Cæterùm ex eo
 epigrammate quod in Dio Macedonia inscul-
 ptum est, fulmine interisse cognoscitur, ubi &
 sepultus à Musis asseritur:

Ὀρφεὶα χρυσοκόπτῳ τῆ δ' ὀφεία μῦσαι ἔβαψαν,
 ἐν κταύῳ ὑψιμέδωκ' οὐς ψολόγῳτι βίβει.

hoc est,

Orpheæ candenti traiectum fulmine Thra-
 cem,

Cum aurata Aegonides hinc posuere lyra.

Exponunt etiam mores & instituta sin-
 gulorum, qui Barbaros aiunt Philosophiæ prin-
 cipes fuisse. Gymnosophistas ac Druidas obscu-
 re ac per sententias philosophari, colendos deos,
 nihil mali faciendum, & exercendam forti-
 tudinem. Priores illos mortis quoque esse con-
 temptores, Clitarchus asserit in duodecimo li-
 bro. Chaldaeos circa Astronomiæ rationes præ-
 dict

dictionesque occupari. Magos deorum vacare
 cultui, & preces illis ac vota, & sacrificia,
 quasi soli ab ijs exaudiantur, offerre, de deo-
 rum substantia & generatione differere, quos
 item ignem terram, & aquam esse arbitren-
 tur, signa statuásque reprehendere, & eorum
 in primis qui mares esse deos ac foeminas di-
 cunt, errores improbare. De iustitia verba fa-
 cere, iniquumque arbitrari, atque impium
 igni sepelire. Iustum matri ac filia misceri, ut
 in vicesimotertio libro ait Sotion. Diuinationem
 praeterea praedictionemque exercere, sibi
 deos apparere asserentes: plenum esse* demo-
 nibus aera, qui tenuiter, ac veluti ex euapo-
 ratione cernentium oculis influant, exterio-
 rem cultum, & auri usum interdiceret. His
 autem vestis candida lectus * humus, esca olus,
 caseus panisque cibarius est: Arundine pro
 baculo vtuntur, cuius in summitate praefi-
 xum caseum ori applicantes mandunt. Ma-
 gica illos diuinationis ignaros Aristoteles ait
 in libro quem inscripsit, Magicum, & Dinon
 in quinto historiarum libro, qui Zoroastrem
 quoque ex interpretatione nominis sui, astro-
 rum asserit fuisse cultorem. Hoc ipsum &
 Hermodorus tradit. Aegyptijs verò antiquio-
 res esse magos Aristoteles auctor est in pri-
 mo de philosophia libro, duoque iuxta illos
 esse principia, bonum demonem, & malum.

Alter

* aliàs,
 δώλοισ, si-
 mulacris
 seu imagi-
 nibus.
 * σίβας.

Alterum ex his Iouem & Oromasdem, alterum Plutonem & Arimanium dici, quod Hermippus quoque in primo de Magis ait, atque Eudoxus in periodo, & Theopompus octauo Philippicorū libro. Qui & reuicturos homines, iuxta Magorum sententiam dicit, immortalésque futuros, & vniuersa illorum precationibus consistere. Ista Eudemus quoque Rhodius tradit. Porro Hecatæus deos quoque ex eorum sententia esse genitos ait. Clearchus verò Solensis, in libro de disciplina, Gymnosophistas à Magis fluxisse asseuerat: plerique & Iudæos ab his duxisse originem tradūt. Herodotum præterea in ius vocant, mendaciisque arguunt, qui Magorum historiam scripsere. Neque enim iacula in solem torsisse Xerxem, (vt ille ait) nec cõpedes mari immisisse, quod hi à Magis dÿ sunt traditi. Signa tamen & statuas ex disciplina instituto è medio sustulisse. Aegyptiorum autem huiusmodi philosophiam fuisse, nempe de dÿs ac iustitia. Materiam principium fuisse rerū dixere, ex ea deinceps quatuor elementa discreta, perfectásque complures animantes. Solem ac Lunam deos esse, alterúmque Osirim, alteram Isim appellatos. Exprimere illos per scarabeum & draconem, accipitrem, aliáque animalia, Manetus auctor est in naturalium epitome, & Hecatæus in primo de Aegyptiorum philosophia libro. Sta-

b

tuas

tuas præterea & phana à se fabricari, quòd ignorèt effigiem Dei. Mundum genitum, mortalémque, & ad sphaeræ similitudinem rotundum. Stellas ignem esse, quarum temperata commixtione eunèta super terram nascantur. Lunam deficere cùm in terræ incidit umbram. Animam & perdurare, & subinde migrare. Pluuias ex aeris conuersionibus fieri. Isti & huiusmodi illos de rerum natura disserere Hecataeus & Aristagoras tradunt. De iustitia quoque leges constituerunt, quas ad Mercurium referunt. Vtiles quasque & vsui hominum accommodatas animantes, diuino honore profecuti sunt. Asserunt & ipsi Geometriam, Astrologiam, & Arithmeticam, se primos inuenisse. De inuentione autem hæcenus. Philosophiam verò Pythagoras primus appellauit, seque philosophum, cùm Sicyone conueniret Leontem Sicyoniorum tyrannum, siue Phliasiorum, vt ait Heraclides Ponticus in libro quem inscripsit, $\pi\epsilon\gamma\iota\ \tau\upsilon\varsigma\ \alpha\pi\upsilon\tau$. Nullum enim hominum, sed solum deum esse sapientem. Antea enim σοφία (hoc est sapientia) dicta, quæ nunc philosophia dicitur, & qui hanc profitebantur, σοφοί (hoc est sapientes) appellati. Quicunque ad summam animi virtutem excreuerunt, hos nunc honestiore vocabulo (auctore Pythagora) Philosophos (hoc est sapientiæ studiosos) appellamus.

De Apno
vide libro
8. in vita
Empedo-
clis.

mus. Ipsi tamen sapientes sophistæ etiam sunt dicti. Neque hi solum, verum poætæ quoque sophistarum appellatione honorantur. Nam Cratinus in Archilocho, Homerum & Hesiodum admiratus, ita illos vocat. Sapientes autem habiti sunt, Thales, Solon, Perian-der, Cleobulus, Chilon, Bias, Pittacus. His annumerant plerique Anacharsim Scytham, Mysonem Cheneum, Pherecydem Syrum, Epimenidemque Crentensem. Addunt alij Pisistratum tyrannum, & hi quidem sapientes dicti. Enimvero philosophiæ duo fuere principia, vnum quod ab Anaximandro, alterum quod à Pythagora fluxit. Anaximandri Thales præceptor fuit, Pythagoræ vero Pherecydes. Appellatumque est id philosophiæ genus Ionicum, quod Thales ex Ionia fuerit. Milesius enim cum esset, Anaximandrum instituit. Hoc autem Italicum, quod illius auctor Pythagoras in Italia ut plurimum philosophatus sit. Desinit autem Ionica in Clitomachum, Chryssippum, & Theophrastum: Italica in Epicurum. Quippe Thaleti successit Anaximander, Anaximandro Anaximenes, Anaximenes Anaxagoras, Anaxagoræ Archelaus, ei vero Socrates, qui primus ethicem inuenit. Huic vero cum Socratici reliqui tum in primis Plato, qui veterem Academiam instituit, Platoni Speu-

b 2 sippus

sippus & Xenocrates, ei Polemon, Polemonem
 Crantor & Crates, cui Arcesilaus, qui me-
 diam inuexit Academiam: ei Leucides, qui
 nouam Academiam inuenit: Lacydi Carneades,
 eique Clitomachus, atque in hunc modum
 in Clitomachum desit. Sic autem in Chrysip-
 pum: Socrati successit Antisthenes, Antisthe-
 ni Diogenes Cynicus, ei uero Crates Theba-
 nus: Crati Zeno Citticus, Zenoni Cleanthes,
 cui Chrysippus. In Theophrastum uero sic de-
 sit: Platoni successit Aristoteles, Aristoteli
 uero Theophrastus, & hunc quidem in mo-
 dum Ionica philosophia desit. Porro Italicae
 haec series fuit: Pherecydi Pythagoras, Pytha-
 gora Telauges filius successit, ei Xenophanes,
 cui Parmenides huic Zeno Eleates, Leucippus
 Zenoni, Democritus Leucippo, Democrito com-
 plures, sed inter reliquos, Nausiphanes, Nauci-
 desque celebrantur. Eis uero suo ordine succes-
 sit Epicurus. Philosophi autem generali-
 ter in duo genera distribuuntur dogmaticos
 nempe & ἰσχυριστῶν. Dogmatici autem sunt
 qui de rebus ueluti comprehendere possint disse-
 runt: ἰσχυριστῶν uero qui nihil definiunt, & de
 rebus ita disputant tanquam incomprehensibi-
 libus ex his plerique ingenij sui monumeta reli-
 querunt, alij nihil penitus scripsere. His (ut qui-
 dam uolunt) Socrates annumeratur, Stilpon,

itens

item Philippus, Menedemus, Pyrrho, Theodorus, Carneades, Bryso & secundum quosdam, Pythagoras, Aristo Chius, præter paucas epistolas. Alij sunt qui singula tantum opuscula scripserunt, Melissus, Parmenides & Anaxagoras. Multa scripsit Zeno, plura Xenophanes, plura Democritus, plura Aristoteles, plura Epicurus, sed Chrysippus plurima. Philosophorum alij à ciuitatibus sunt appellati, vt Elienses, Megarenses, Eretici, & Cyrenaici. Quidam à locis, vt Academici, Stoici: Ab euentu nonnulli, vt Peripatetici. Nonnulli ab ignominia, vt Cynici. Alij ab effectu, vt Eudæmonici. Quidam à stulta arrogatque sui existimatione, vt qui se φιλαλήθεις, hoc est veritatis studiosos, & ἀληθινὰς & ἀναλόγητινὰς, vocant. Sūt item qui à præceptoribus sunt dicti, vt Socratici & Epicurei. Atque alij, quòd de natura rerum scripsere, Physici. Alij, quia circa mores potius se occuparunt, Ethici. Cæteri à differendo, διαλεκτικοὶ vocati sunt, hi nimirum qui verborum ac rationum acumine pugnant. Diuiditur autem philosophia in partes tres, Physicam, Ethicam, & Dialecticam. Physica proprium est de mundo, & de his quæ sunt in eo, differere: Ethica verò de vita moribusque tractare: porro dialectica ambarum partium afferre rationes. Sola vsque ad Archelaum physica viguit: à Socrate verò vt predictum est, Ethic-

ca initium sumpsit, & à Zenone Eleate Dialectica. Ethica verò pars in sectas decem scinditur, Academicam, Cyrenaicam, Eliacam, Megaricam, Cynicam, Eretricam, Dialecticam, Peripateticam, Stoicam, & Epicuream. Veteris Academie princeps fuit Plato, media Arcesilaus, noua Lacides, Cyrenaica Aristippus Cyrenaeus, Eliaca Phaedon Eliensis, Megarica Euclides Megarensis, Cynica Antisthenes Atheniensis, Eretrica Menedemus Eretrienensis, Dialectica Clitomachus Chalcedonius, Peripatetica Aristoteles Stagyrates, Stoica Zeno Citticus. Porro Epicurea ab auctore ipso appellata est.

Ceterum Hippobotus in libro de sectis, nouem ait fuisse sectas atque instituta. Ex his Megaricam primo loco constituit, secundo Eretricam, tertio Cyrenaicam, quarto Epicuream, quinto Anniceriam, sexto Teodoriam, septimo Zenoniam, eandemque Stoicam, octauo Academicam veterem, nono Peripateticam; Cynica autem & Eliaca atque Dialectica nullam mentionem facit. Ea verò quae Pyrrhonia dicitur, propter obscuritatem à plurimis repudiatur. Hanc ipsam tamen plerique ex parte sectam esse dicunt, ex parte negant. Eam denique sectam dicunt quae rationem aliquam iuxta id quod apparet, & in promptu est sequitur, aut sequi

qui videtur: iuxta quod & *οὐκ ἔστιν ἰσχυρὸν* nō incongruē sectam appellabimus. Verūm si sectam intelligimus appellationem ex his dogmatibus constātem quæ sibiipsis cōsentiant, non iam appellabitur secta: neque enim dogmata siue decreta habet. Ista de philosophiæ initiis, auctibus, partibus, ac sectis, paucis diximus. Quanquā haud ita pridem inveniuntur quaedam secta à Potamone Alexandrino inventa est, qui de singulis sectis quæ sibi placere selegit. Visum autem illi est (ut in institutione sua fatetur) multiplex esse veritatis examen. Vnum à quo iudicium fiat, hoc est principale: alterum per quod, id est, solertissimam intimāque imaginem. Initiāque rerum omnium materiam & qualitatem, effectionē, ac locū: ex quo enim & à quo, & ubi, & in quo. Finem verò ad quem cuncta referantur. Vitam ait esse omni virtute perfectam, non absque corporis naturalibus, externisque bonis. Sed iam de viris ipsis cuiusmodi fuerint dicendum, ac primūm de Thalete.

THALES MILESIUS.

THales itaque (ut Herodotus & Duris, ac Democritus aiunt) patre Examio, matre Cleobulina, ex Thelidarū familia, qui Phœnicum nobilissimi, à Cadmo & Agenore

b 4 origin

originem ducunt, Platone quoque teste, natus: primusque sapiens vocatus est, quo tempore Damascius Athenis princeps erat, sub quo septem quoque sapientes appellati sunt, ut scribit Demetrius Phaleræus in descriptione principum: Mileti autem civis adscriptus est, profectus cum Neleo ex Phœnice, cum patrio solo excidisset, seu (ut aliis visum est) indigena Milesius, & claro genere natus. Post reipub. negotia sese ad contemplandam rerum naturam transtulit. Sanè iuxta quosdam nullum ingenij sui monumentum reliquit. Nam quæ in eum refertur nautica astrologia, Phoci Samij esse perhibetur. Callimachus inventorem fuisse minoris vrsæ, ac novasse illius stellas tradit, qua Phœnices navigant, cuius versus sunt hi:

Καὶ Ἀμύξις ἐλέγχο σαβήσασθαι

Τὸς ἀστρίσους ἢ ὡδέου φοίνικας.

hoc est,

Plaustri notasse dictus est minusculas

Stellas periti queis navigant Phœnices.

Secundum quosdam duo sola conscripsit, de conversione & æquinoctio, cetera facilia esse ad percipiendum arbitratus. Putant plerique primum astrologiæ secreta rimatum, solis defectus conversionesque prædixisse, ut ait Eudemus in ea quæ de Astrologia scripsit historia.

Quocirca Xenophanem & Herodotum illum

maxi

maximè fuisse miratos. Id ipsum autem Heraclitus Democritusque testantur. Sunt qui illum immortales animos primum dixisse asseuerent, ex quibus est Chærilus poeta. Primus & solis cursum à conuersione in conuersionem reperit: solisque magnitudini lunarem orbem comparatum, septingentesimam & vicesimam illius partem esse primus (vt quibusdam placet) dixit. Primus etiam mensis vltimam τριακῆς, hoc est, tricesimam vocauit. De natura quoque primus ipse disseruit. Inanimatis etiã illum animas inesse putasse Aristoteles & Hippias auctores sunt, conijcientem id ex magnetæ lapide, & electro. Ab Aegyptijs verò præcepta geometriæ eruditum, primum descripsisse circuli triangulum rectis lateribus, & immolasse bouem, refert Pamphila. alij Pythagoram dicunt, vt Apollodorus supputator. Porrò quæ Callimachus ait Euphorbum Phrygem inuenisse, σκαλινα & trigona, quæ que ad lineæ speculationem pertinent, ea iste auxit atque propagauit. Constat illum & reipublic. commodis optimè consuluisse. Nam cum Milesios Cræsus socios habere cuperet, obstitit ille, eaque res postea Cyro victoria potito salus ciuitatis fuit. Solitariam eum ac privatam vitam adamasse tradit Heraclides. Quidam vxorẽ duxisse, filiũque Cibistum procreasse, alij cælibem perseuerasse, sororis-

Τριακῆς ἢ
quã Attici
ἐν τῷ κῆ ἕ-
ως vocant,
quòd in eã
definat &
rursũ na-
scatur mē-
sis.

b s que

que filium sibi adoptasse ferunt. Et cum ro-
 retur cur liberis non daret operam, fertur re-
 spōdisse eum ipsum id facere quod liberorum
 non teneretur amore. Vrgenti matri, vt se ma-
 trimoniū vinculis astringeret: adhuc intempe-
 stiuum esse se dixit. Ingrauescente iam etate
 cum sibi acrius insisteret: Iam, inquit, intem-
 pestiuum est. Scribit autem Hieronymus Rho-
 dius in secundo commentariorum, cum vellet
 ostēdere quā sit facile ditari, præcognita fu-
 tura vbertate, conduxisse olearia, pecuniasq;
 innumeras sibi comparasse. Principiū omnium
 aquam esse dixit, & animatum mundum, ac
 demonibus plenum. Anni tempora, illorumq;
 vicissitudines primum inuenisse ferunt, eum-
 que in trecentos sexagintaquinque dies di-
 uisisse. Nullo præceptore vsus est, nisi quod
 Aegyptiis sacerdotibus, eò profectus, familia-
 riter adhæsit. Porro Hieronymus mensum esse
 pyramides, vmbra obseuando, memoriæ
 tradidit, quando nobis æqua magnitudine
 sunt. Thrasybulo quoque Milesiorum tyran-
 no (vt ait Mynies) conuixit. Quæ verò de tri-
 pode à piscatoribus inuento, sapientibúsq; à
 plebe Milesiorum dedicato, memorantur, ma-
 nifesta sunt. Aiunt enim Ionicos adolescen-
 tes, quosdam à piscatoribus Milesiis iactum
 retis emisse: capto deinde & educto tripode,
 orta contentio, non antè sedata est, quàm

Del

Delphos à Milesiis missum, responsumque à deo est:

ἔκγονε Μιλύτης Πίποδ' ὅτι πρῶτος Φοῖβον ἔρωτᾷς;
 Τίς σοφίῃ πάντων πρῶτος, τέτ' ἔστι Πίποδ' αὐδῶ.

hoc est,

De tripode ex Phœbo quæris Milesia proles,
 Huic tripodem addico cui sit sapientia pri-
 ma.

Datur ergo Thaleti, Thalésque illum alijs dat, & rursus alius alijs, donec ad Solonem ventum est. Qui deum primum esse sapientia asserens, illum Delphos misit. Ista Callimachus in iambis aliter tradit, accepta à Leandro, Milesio. Bathyclem enim quempiam Arcadem phialam reliquisse, atque iussisse dari sapientissimo, datamque Thaleti, ac per orbem rursum Thaleti, quam ille Apollini Didymæo misit, sic dicens secundum Callimachum:

Θαλῆς μὲ τῷ μετ' οὖντι Νειλέῳ δῶκεν.

Δίδωσι τὸ τοῦ δὲ λαβῶν ἀριστίου.

hoc est,

Plebem regenti me Thales Nileo dat,
 Clarum bis hoc qui iam assecutus est donum.
 Pedestris autem oratio sic se habet. Thales
 Examij filius Milesius. Apollini Delphinio,
 Græcorum præmium bis nactus, Qui autem
 circumtuleraat phialam Bathyclis filius, Thi-

ταρδὸς ἀνιμῆς ἡμῶν.

138

tion vocabatur, vt Eleufis ait in libro de Achille, & Alexo Mindus in nono fabuloforū. Eudoxus autem Cnidius Euantésque Milesius aiunt Cræfi amicum quendam aureum poculum à rege accepiffe, vt illud fapientiffimo Græcorum daret, ipfumq; Thaleti dediffe, peruenifféque ad Chilonem. Ei verò, cūm à Pythio quæreret, quifnam effet fe fapientior, refponfum effe Myfonem, de quo fuo loco dicemus. Hunc Eudoxus pro Cleobulo, Plato pro Periandro ponit. De ipfo hæc refpondit Apollo:

Οἴταῖός τινά φημι Μύσων' ἐν Χλωὶ γενέσθαι,
 Σὲ μᾶλλον ἠραπίδωσι ἀφρότα πονηαδί-
 μῆσι.

hoc est,

Oetæum quendam prognatum Chene Myfonem,

Te magis effe aio rebus fublimibus aptum.

Qui autem rogauerat, Anacharfis fuit.

Dadacus Platonius, & Clearchus phialam à Cræfo ad Pittacum miffam, atque ita in orbem circumlatam ferunt. Andro verò in tripode, Argiuos ait virtutis præmium fapientiffimo Græcorum tripoda conftituffe, eumq; Aristodemum Spartanum fuiffe iudicatum, qui item concefferit Chiloni. Meminit Aristodemi Alcæus quoque, illi adfcribens dictum illud apud Spartiatas celebre:

Χρῆ

Chena
 vrbs Laco-
 niæ, vnde
 oriundus
 erat My-
 fo.

Χρήματ' αὐτῆς, πρῆξις δ' ἑδὲς πέλει ἰσθλός.

hoc est,

Pauper nemo probus, quantiuis dives habetur.

Plerique à Periandro ad Thrasibulum Milesiorum tyrannum onustam nauem missam referunt. Ea verò cum circa Coum mare naufragium fecisset, inuentum post à piscatoribus tripodem qui ea vehebatur. Phanodicus verò circa mare Atticum repertum, atque in urbem delatum scribit, factaque contentione, ex decreto publico Bianti missum. Causam suo loco dicemus, cum de Biante dicendum erit. Alij à Vulcano fabrefactum tradunt, ac promunere Pelopi à deo datum, cum ille uxorem duceret demum ad Menelaum peruenisse, raptumque cum Helena ab Alexandro in Coum mare fuisse coiectum, Lacena rixarum causam fore asserente. Postea cum quidam illic Lebedij retis iactum mercati essent, tripodam quoque fuisse comprehensum, & cum exorto cum piscatoribus iurgio Coum ascendissent, nihilque proficerent, Miletum, quæ erat metropolis eam rem detulerunt. Missi à Milesijs legati qui eam rem componerent, infecto negotio reuersi sunt. Milesij vt se contemptos viderunt, aduersus Coos armis decernere parant, plurimisque hinc inde cadentibus, diuino oraculo responsum est, sapientissimo dandum

Miletus,
Ionū me-
tropolis,

Meropes
Coi, à Me-
rope Tri-
podæ filio
& Mero-
pis insula,
quæ post-
ea Cos ap-
pellata est

dum tripodæ. Mox in Thaletem utraq; partes
consensere. Hunc ille postea Didymæo deuouit

Apollinæ. Cois itaque responsum,
Μὴ πρίτ' ἴσον λέξῃς νεῖκος μερόπων ἢ ἰώνων
πρὶν τρίποδα χρῆσθαι, ὃν ἠΨαίτος βάλε πένης
Ἐκ πόλιος πέμψηται ἢ ἐς δόμον αἰδρὸς ἰητῶν
ὅς δ' ἄννη τὰτ' ἕτα τὰτ' ἰασόμενα πρὸ τ'
ἰόντων.

Hoc est,

Non prius Ionij Meropésque à Marte rece-
dent,

Quam tripodem auratum, pelagus quem
misi in altum

Vulcanus, vos rurs. i ipsi mittatis in ædes:

Mox hominæ, cui sit sapientia noscere
prompta

Quæ sunt, quæ fuerint, quæ mox ventura
trahantur.

Milesius (ut supra iam diximus) responsum,

De tripode ex Phœbo quæris Milesia proles.

Sed de his hæctenus, Hermippus autem in

vitis, in hunc refert quod à quibusdam de

Socrate dicitur. Dicebat enim, inquit, trium

maximè rerum causa gratias se fortune a-

gere. Primò quòd homo, non bellua: dein-

de, quòd vir, non mulier: tertio, quòd Gra-

cus natus esset, non barbarus. Fertur cum

domo exiret contemplandorum siderum cau-

sam subiectam fossam incidisse, petulantique

pro

probro dictum ab anu domestica: Quara-
tione, ô Thales, quæ in calis sunt comprehen-
surum te arbitraris, qui ea quæ sunt ante
oculos videre non vales? Astronomie sanè
fuisse studiosissimum, & Timon vidit, qui
illum in Sillis laudat, cum ait,

Οἷον ἔπειτα Θάλητα σοφῶν σοφὸν ἄστρονομία.

hoc est,

Qualis erat sophiaq; Thales caliq; peritus.
Porro quæ ab eo scripta sunt, ad ducentos ver-
sus pertingere Labon Argiuus auctor est, in-
scriptosque imagini ipsius versus hos,

Τὸνδε Θαλίῳ Μίλητος ἴαε θρήνασ' αὐτὸς ἔξερε

Ἀστρολόγου πάντων πρεσβύτατον σοφία.

hoc est,

Hunc quæ nutrit Milesia terra Tha-
lestem,

Astrologum primi nominis ipsa tulit.

Quæ autem eius nomine circumferuntur, hæc
sunt: Non multa verba prudentis animi indi-
cium sunt. Vnum aliquid sapiens divina, vnus
quippiam præclarum elige: obstrues enim os
loquacium hominum non paucorū. Feruntur
eius & istæ sententiæ, Antiquissimum eorum
omnium quæ sunt, deus: ingenitus enim pul-
cherrimum mūdus: à deo enim factus est. ma-
ximum locus, capit enim omnia: velocissimum
mens, nā per vniuersa discurret: fortissimum
necessitas, cuncta enim superat: sapientissimum

tenens

tempus, inuenit nanq; omnia. Nihil ait mortem à vita differre. Tu verò, aiebat quispiam, quare non moreris? Quia nihil, inquit, differt. Sciscitanti cuidam, vtrum prius factum esset, nox an dies: nox, ait, vna prius die. Interrogatus, *latèretne deos homo malè agens: Ne cogitans quidem, inquit. Percontanti adultero, an iuraret non commisisse se adulterium: Non est, ait, periurium adulterio deterius. Interrogatus quidnam esset difficile: Se, inquit, ipsum noscere: quid contra facile, ab alio moneri: quid suauissimum, frui: quid deus, quod initio & fine caret: quid difficile, vidisse tyrannum, inquit, senem. Quo pacto aduersæ fortunæ impetus quispiam ferat facillimè: Si inimicos, ait, videat deterius affectos. Quomodo optimè ac iustissimè viuemus: Si quæ in alijs reprehendimus, ait, ipsi nõ faciamus. Quisnam felix sit: qui corpore, inquit, sanus, fortuna locuples, animo non ignauus neque imperitus est. Amicorum præsentium & absentium equè memores debere esse. Non componere faciem, sed bonarum artium studijs animum excolere præclarũ esse. Noli, inquit, ditari nequiter, neque in ius te vocet sermo contra coniunctos tibi ac socios dictus. Quæcunque ait, stipendia parentibus intuleris, eadem ipse à filijs expecta. Nilum ait excrescere, quando etesia, qui contrarij sunt,

Valerius
lib. 7. de sapienter di
ctis.

sunt, vndas repellunt. Ortum primo anno tricesimæ quintæ olympiadis Thalem, Apollodorus in chronicis tradit, mortuumq; , ætatis anno septuagesimo, siue, vt Socrates ait, nonagesimo. Quinquagesima quippe & octava olympiade esse defunctum. Crasi verò fuisse temporibus, cui & pollicitus sit Halyn fluvium sine ponte traicere, translato cursu. Fuisse & alios quinque huius nominis Demetrius Magnesius in æquivocis fatetur. Primum rhetorem Calantinianum, secundum, pictorem Sicyonium, tertium, Megalophyem, eumque antiquissimum, ferme Hesiodi, Homeri, Licurgique temporibus. quartum, cuius meminit Duris in libro de pictura, quintum, iuniorem & obscurum, cuius & Dionysius in Criticis mentionem facit. Sapiens igitur Thales obiit, cum certamen gymnicon spectaret, æstu scilicet, ac sitis & infirmitate fatigatus iam vetulus, in cuius rei testimonium hæc extant epigrammata:

Γυμνικὸν αὖ ποτ' ἀγῶνα θεώμενον ἦλκε ζῶν

Τὸν σοφὸν αὐτὰρ ἀδελφὸν ἤρπασας ἐκ σταδίου.

Αἰνέω δὲ τὸ μὲν ἐγγὺς ἀπήγαγε, ὃ γὰρ ὁ πρῶτος

ὄνκ' ἐθ' ὄραρ ἀπὸ γῆς ἀσέρας ἠδ' ἰώατα.

hoc est,

Gymnicon aspiceret, cum rursus agonas

Thaletem

Tral

Tral

Traxisti è stadÿs Iuppiter Eelie.

Hunc laudo, cœlo propius quòd duxeris, vltra
Non poterat terris astra videre senex.

In eundem:

Ἡὸ ὀλίγου τὸ ἵ σῶμα, τὸ ἵ κλέος ἔρανόμηνες

Τὸ πολυφροντίστ τὸ δὲ δάκντος ὄρη.

hoc est,

Nempe hic exiguus tumulus, sed sidera scãdit

Gloria, sunt cuius hæc monumenta Thalæ.

Huius illud est, Nosce te ipsum. quod Antisthe-
nes in successione ait fuisse Phemonoes, idq;
sibi vsurpassè Chilonem.

Hoc in loco generatim ipsorum facienda
mentio est, quanam fuerit de illis inter vete-
res, & quanta discordia. Damon Cyrenæus
cùm de philosophis scriberet, omnes in simulat
& septem in primis. Anaximenes autè omnes
ait poeticæ magis fuisse studiosos. Dicæarchus,
neque sapientes, neque philosophos fuisse eos
asserit, sed cordatos planè viros, legùmque
latores. Archetimus Syracusanus illorum cum
Eypselo congressum scripsit, cui se quoq; in-
terfuisse ait, Euphorus apud Cræsum præter
vnum Thalem convenisse tradit. Aiunt au-
tem quidam & in Panonio, & Corintho, &
Delphis eos convenisse, illorùmque sententias
ponunt quænam cuius sit exponentes, vt il-
lud, Lacedæmonius fuit Chilo sapiens, qui hæc
ait, Nihil nimis. Tempori cuncta insunt bona,

Magna

Magna & de illorum numero discordia est. Leandrius enim pro Cleobulo, & Mysone, Leophantum, Corstada, Lebedium siue Ephesium inserit, Epimenidemque Cretensem. Plato autem in Protagora, Mysonem pro Periandro. Euphorus pro Mysone ponit Anacharsim. alij Pythagoram adiiciunt. Porro Dicearchus quatuor nobis consensu omnium sapientes tradit. Thalem, Biantem, Pittacum, atque Solonem. tum sex alios nominat, quorum ex numero tres elegit Aristodemum scilicet, Pamphilum, Chilonem Lacedemonium, Cleobulum, Anacharsim, & Periandrum. Addunt quidam Acesilaum, Cabam, siue Scabram Argiuum. Hermippus autem in libro de sapientibus, decem & septem fuisse tradit, quorum ex numero septem alij aliter eligant. Sic autem illos computat. Primo loco ponit Solonem, tum Thalem, Pittacum, Biantem, Cleobulum, Chilonem, Periandrum, Anacharsim, Acesilaum, Epimenidem, Leophantum, Pherecydem, Aristodemum, Pythagoram, Lasum, Carmatida seu Sisimbrini, siue vt Aristoxenus tradit Chabri-
ni filium: Hermioneum, Anaxagoram. Enimvero Hippobotus in descriptione philosophorū, hanc illorum seriem exponit: primò Orpheum, deinde Linum, tum Solonem, Periandrum, Anacharsim, Cleobulum, Mysonem, Thalem, Biantem, Pittacum, Epicharmum, & extre-

mo loco Pythagoram. Feruntur & ista Thaletis epistola.

THALES PHERECYDI.
 AVDIO te primum Ionum de diuinis rebus apud Græcos palam differere parare. Verum iustiore fortasse sententia inter amicos ea quæ scripseris leges, quàm passim quibuscunque permittes, nullo illis emolumento futura. Equidem si tibi gratum cognouero, volo conscius eorum quæ scribis esse, ac si quidem iubes, ad te maturè proficiscar. Neque enim adeò amentes ac stolidi sumus, ego & Solon Atheniensis, vt cum nauigio Cretam petierimus visendi gratia, Aegyptumq; itidem penetrauerimus, vt istic sacerdotibus & astronomis congregeremur, ad te non pari studio nauigaturi simus. Veniet enim & Solon ipse, si annuas. Namque tu loci illius amore detentus, rarò in Ioniam transis, neque peregrinorum hominum desiderio tangeris. Verum vni tantum, vt spero scribendi negotio incumbis. At nos qui nihil scribimus, Græciam, Asiàmque peragramus. Vale.

THALES SOLONI.
 ATHENIS si excedas, Mileti, vt equidem reor, commodissimè habitare poteris. Est enim vestra colonia, patierisque graue nihil, quòd si & apud Milesios execraris tyrannidem, equè enim vbiq; tyrannos infestos habes.

bes, at cum amicis nobiscū viuere erit iucundissimum. Scripsit ad te Bias vt Prienam profiscaris. Eam tu urbem si libentius inhiabitaueris, & ipsi eò ad te aduocabimus. Vale.

SOLON SALAMINIUS.

Solon Exceestida filius, Salaminius primus ipsam *σεισάχθεια* inuexit Atheniensibus. Sic autē appellabatur corporū possessionūque redemptio. Plurimi enim per summam inopiam sceneratoribus corpora sua exponebant, ac super his scenerabantur. Cū igitur septem sibi talenta ex patrimonio sui iure deberentur, ea primo remisit, ac reliquos idē facere exēplo suo prouocauit, eaq; lex Sisachthea appellata est. Hoc illi id quod minimè obscurum est, felix initium, faustumq; fuit ad ceteras condendas leges, quas enumerare longissimum esset, minimèq; necessarium, cum illae tabulis aereis incise sunt. Est autem id ipsius factum vel celeberrimum. Cū de Salamine ipsius patria inter Athenienses & Megareses ferme vsq; ad interneccionem armis dimicatum esset, multisq; cladibus acceptis, capitale apud Athenienses esse coepisset, si quis legem de vindicanda insula ferret, sollicitus Solon ne vel tacendo parum Reip. consulere, vel consilio sibi noceret, subitam sibi dementiam simulat, cuius prætectu nō dicturus modò prohibita, sed & facturus erat. Deformis habitus

σεισάχθεια
lex dicta
ἀπὸ τῆς ἀ-
ποσεισα-
σθαι τὰ
βάπη τῶν
Μαγείων
ab eo q̄
subleuare-
tur, ac ex-
cuterent
aeris alieni
intolerabi-
lem sarcina-
nam.

more recordium in publicum euolat, factoque
 concursu hominum, quò magis consilium dis-
 simulet, insolitis sibi versibus per præconē sua-
 dere populo cœpit quod vetabatur, omnium-
 que ita animos cœpit, vt aduersus Megarcu-
 ses bellũ extemplo decernerent, insulãq; dewi-
 ctis hostibus Atheniensium fieret. Versus au-
 tem quibus potissimum illos induxit, sunt hi:

Εἶπε δὲ τότε ἐγὼ φολεγάνδριος ἢ Σικινίτις
 Ἀττικῇ ἀθηναίῳ παλῆϊδι ἀμεψάμενος.
 Αἶψα γὰρ ἂν φάτις ἦδε μετ' αἰθρώποισι
 γίνοιτο

Ἀττικὸς ἔτος ἀνὴρ τ' Ἰσαλαμῖν' ἀφύτῳ.
 Ἰομερ εἰς Ἰσαλαμῖνα μαχνησόμενοι περὶ νήσοσ
 Ἰμερῆσ, χαλεπόν τ' αἰσχος ἀπώσομενοι.

hoc est,

Olim vtinam fuerim Pholegandrius aut
 Sicinites,

Ac mutata foret Attica terra mihi.

Nam subito fama hæc hominum volitabit
 ad aures.

Atticus vnus adest qui Salamina fugit.

Quin Salamina igitur sarturi dedecus imus,

Subdita quod nobis insula restituet? Persua-

fit Atheniensibus in Thracia quoque sibi ven-

dicarent Chersonesum. Ac ne magis vi quàm

iure Salaminam possidere viderentur, effossis

quibusdam tumulis, cadauera ad Orientem

solem conuersa, qui Atheniensibus sepeliendi

mos erat ostēdit sepulchra item ipsa ad Orientem posita, insculptaque ipsis familiarum nomina, quod quidem proprium Atheniensium fuit. Aiunt plerique illum exinde Homeri scripsisse catalogum ab eo loco, ubi Aiacem ex Salamina duodecim duxisse naues ait:

Αἶας δ' ἐν Σαλαμῖνος ἄγει δωδεκίδεκα νῆας
Σῆσι δ' ἄγων' ὅτ' ἀδινάων ἴστω φάλαγγες.

hoc est,

Dux Salamina aderat bisseis nauibus Aiax,
Castra ubi Cecropiae quōdā posuere cohortes.
Ex eo iam tempore plebis in se animos ita conuerterat, ut sibi illum omnes vno animo imperare cuperent. Eis verò ille intantum absuit ut acquiesceret, ut autore Socrate, Pisistratū quoque propinquū suū, cū sibi tyrannidē parare intelligeret, quantū in se fuit, prohibuerit. Nam euocata concione profectus in publicum, lorica armatus & clypeo, Pisistrati insidias & improbos conatus aperuit. Neque id solum, verū & iuuare paratum, ac pro libertate sese pugnaturum asseueravit: Viri, inquit, Athenienses, alijs quidem sapientior, alijs verò fortior sum. Sapientior enim illis sum, qui Pisistrati conatus nō animadvertunt: fortior autem his qui sciunt illum quidem, sed metu silent. Senatus verò, quod studeret Pisistrato, insanire illum proclamabat. At ille, meam, inquit, insaniam civibus breui tempus ostendet,

cum veritas in lucem venerit. Elegi autem
ipsius de tyrannide Pisistrati sunt hi:

Εν νεφέλης φέρεται χιόνος βία ἢ δ' ἐχαλάσης
Βροντήτ' ἐκλαμπρῆς γίνεσθαι ἀστεροπῆς.
Αὐδρῶν τ' ἐκ μαγάλων πόλις ὀλλυταί, ἴσθ' ὅς
μονάρχῃς

Δῆμος αἰδρεῖν δολοσύνην ἔπεισεν.

hoc est,

Vis niuis & nebuloso agitatur in æthere
grando,

Horrendum excutiunt fulgura clara sonū.

Et cecidere viris per sepe potentibus vrbes,

Detrusa inq; ferum plebs stolidam imperium

est. Iam verò Pisistrato rerum potito, minimè

obtemperans, ante curiam arma deposuit, di-

cens illud: O patria, tibi equidem verbo &

opere auxiliatus sum. In Aegyptum naviga-

uit, atq; inde Cyprum profectus, postremò ad

Cræsum peruenit, à quo interrogatus, quis

nam sibi felix videretur, Delus, inquit, Athe-

niensis, & Cleobis, & Bito, & cætera quæ

sunt in ore omnium. Aiunt quidam, Cræsum

cum se exquisitissimè omnium ornamento-

genere composuisset sublimiq; in solio sederet,

interrogasse eum an pulchrius unquã specta-

culum viderit, illumq; dixisse gallos gallina-

ceos, fasianos, atq; pavones. Naturali enim eos

nitore, & incredibili speciositate vestiri. A

Cræso deinde in Ciliciam profectus, urbem con-

didit

Hæc proli-
xius Hero-
dotus.

didit: atque ex suo nomine Solos appellavit, in qua Atheniensium aliquot statuit, qui tractu temporis cum patriam vocem corrupissent, σολοικίς dicti sunt. Et appellabatur hi quidem Solenses: qui Cyprii verò Solij. Cum verò Pisistratum in tyrannide perseverare didicisset, ita Atheniensibus scripsit.

Soli, quæ postea Ρόπειο πολις dicta est, à Ρόπειο restituta, auctor Stephanus.

Εἰ δὲ πεπύλατε δεινὰ δὲ ὑμετέραν κακότητα
 μήτε θεοῖς τέτων μοῖραν ἐπαμφέρετε,
 Αὐτοὶ γὰρ τέτρε ἠυξήσατε ῥύσια δόντες
 καὶ διὰ τὰυτα κακὴν ἔσχετε δυσλοσιώην.
 Ὑμῶν δ' εἰς ᾧ ἕκαστος ἀλώπικος ἰχθυεὶ βαίνει
 σύμπασιν δ' ὑμῖν κῆφος ἐνεσι νόος.
 Εἰς γὰρ γλώσσαν ὄρατε, καὶ εἰς ἔπος αἰόλον ἀνδρός
 εἰς ἔργον δ' ἴδεν γιγνόμενον βλέπετε.

hoc est,

Si vestro meritas pendetis crimine pœnas,
 Non culpa in iustos reijcienda deos:
 Hos nam ipsi immunes vestra fouistis in vrbe.
 Qui miseris vobis subdita colla premunt.
 Quiuis enim vestrū vulpis vestigia calcat.
 Verum mens stolidi est omnibus, atq; levis.
 Suspicitis nam linguam hominis, versutaque
 verba,

Quod tentet, nemo cernere curat, opus. Inter
 alias hæc clariores sunt eius sententiæ. Quæ nō
 posuisti ne tollas. Ne mentiaris. Probitatens
 iureiurando certiolem habe. Principem agere
 noli, nisi edoctus subeas. Principi consule non
 c s dulcio

dulciora sed optima. Intellectum fac ducem. Ne male loquaris. Deos honora, & parentes reuerere. Nihil equidem homini metuendum est, nisi ne felicitatem excludat. Nemo stultus tacere potest. Populi rector prius se, quam populum recte instituere debet. Pravi hominis lingua acutior est gladio. Si principes & maiores secundum leges vixerint, vnaqueque ciuitas optimè regi poterit. Hæc ille. Pisistratus autem cum illius fugam didicisset, sic ad eum scripsit.

PISISTRATVS SOLONI S.

NEQUE solus Græcorum tyrannidem arripui, neque mihi rem alienam usurpavi. Quippe genus à Cecrope duco. Id enim mihi meo iure vendico, quod Athenienses olim cum iureiurando firmassent Codro illiusque genti præbituros, postmodum abstulerant. Ceterum in deos, vel in homines nihil aliàs pecco. Leges quas ipse Atheniensibus dedisti, seruari atque secundum eas viuere iubeo. Et quidem melius seruantur quam possent, si multitudinis imperio res ageretur. Permitto enim nemini iniuriam fieri: ac tyrannus ego præter dignitatem & honorem nihil à plebe differo, solis eis stipendijs contentus, quæ ijs quoque qui ante me regnarunt, debebantur. Denique Atheniensium singuli decimas frugum suarum separant, non in vsus nostros consumendas, verum sacrificijs publicis, commodisque

com m

communibus, & si quando bellum contra nos
 ingruerit, in sumptus deputanda. Tibi equi-
 dem nihil succenseo, quod mentem meam, con-
 siliūque detexeris, quippe qui id potius rei-
 publi. studio civitatis, quam mei odio detexe-
 ris, ac præterea quod ignorares cuiusmodi
 ego rex futurus essem. Id enim si didicisses,
 equo animo & conatus meos fortè tolerasses,
 & te fuga haud quaquam commisisses. Redi-
 igitur domum bona fide, mihi & iniurato cre-
 dens, nihil esse periculi à Pisistrato Soloni. No-
 sti enim neminem etiam ex inimicorum nu-
 mero mali quippiam à me perpeffum. Denique
 si placuerit frui nostra amicitia, inter primos
 eris. Nihil enim in te fraudis, perfidie ve con-
 spicio. Quod si alioqui habitare Athenis nolue-
 ris, pro arbitrio tuo id facies: tantum ne nostri
 causa patria excideris. Vale. Hæc Pisistratus.

Solon autem humane vite terminū septua-
 ginta annos esse ait. Videtur autē id præclare
 statuisse, Si quis parētes nō enutrierit, is igno-
 bilis & obscurus esto. Similiter & qui patri-
 monij versurā fecerit. Is itē qui sectatur otij,
 omnibus accusare volētibus obnoxius esto. Por-
 rō Lysius in oratione quam contra Niciam
 scripsit, Draconem asserit eam scripsisse legem,
 Solonemq; tulisse. Eū itē qui nequitia ac flagi-
 tijs insignis esset, tribunali publicisq; suggestis
 arcēdū statuit. Athletarū quoq; premia casti-

gata

gata moderatione correxit. Et quidem qui olympia vicisset quingentas drachmas, qui vero Isthmia, dari centum cōstituit. eadēq; ratione in certaminibus cæteris. Esse enim absurdum huiusmodi honores modum desiderare, solum verò eos, qui in prælijs occubuisent, præmijs esse illustrandos, quorum filios publico nutriendos erudiendosq; præcepit. Quo sanè animati vniuersi, fortiter ac strenuè in bellis dimicabant. Sic Polyxelus, sic Cynægirus, sic Callimachus, sic omnes qui in Marathonis expeditione pugnauerūt. Sic præterea, Armodius, Aristogiton, Miltiades, innumerabilesq; alij. Hi verò, dum exercētur nimium pretiosi sumptuosiq; athletæ, & dum vincunt, reip. detrimento sunt, & contra patriam magis, quàm aduersus hostes coronantur, at iuxta Euripidem, cum senuerint,

Τρίβωνες ἐκλιπόντες οἴχονται νόβους. hoc est,
Tramis relicta deteruntur pallia,

Id præuidens Solon eos parcius accepit.

Præclarè & illud statuit, vt curator cum pupillorū matre non cohabitaret. Cavitq; ne is fieret curator, ad quem post pupillorū obitū substantia spectaret. Illud itē, non licere anulario eius qui anulum vendidisset seruare sigillū. Et qui alteri vnum oculū eruerit, ei ambos erui debere, & quæ non posuisti, ne tollas: si quis secus facit, capitale esto. Principem si ebrius deprehens

prehensius esset, morte mulctandum. Homeri
 poemata, * vt ordine resarcirentur scripsit, vt
 esset versuum sensuumq; consequentia. Magis
 ergo Solon, quàm Pisisstratus Homerum illu-
 stravit, vt in quinto Megaricorum Diuchidas
 ait: Primus autem trigesimam diem mensis
 ἐν τῷ μηνὶ ἑκάστῳ appellavit, nouemq; principum
 numerū ad sententias dicendas primus insti-
 tuit, vt Apollodorus in secundo, de legislatori-
 bus refert. Seditioe autē inter urbanos, agre-
 stes, ac maritimos exorta, neutrarum se par-
 tium fecit. Aiebat sermonem esse imaginē qui-
 dem operis, regē verò qui esset fortissimus vi-
 ribus. Leges aranearū telis esse simillimas. Illis
 quippe si quid leue & imbecillū inciderit, in-
 uolui ab eis atq; contegi, si quid maius aut gra-
 uius, perrūpi ac perire. Sermonē quidē silentio,
 silentium verò tempore signari dicebat. Qui
 apud tyrānos authoritate valerēt, eos calculis
 quibus in componendis rationibus utimur,
 comparare consueuerat. Vt enim illi interdum
 maiorem numerum, interdum minorem signi-
 ficant, ita & tyrannos horum quemque prout
 libitum fuerit, aliquando illustrem & incli-
 tum, aliquando obscurum habere & ignobi-
 lē. Interrogatus, quamobrē cōtra parricidam
 legem non tulisset, quòd desperasset, ait, hoc
 scelus. Quo pacto item homines minimè hu-
 mana iura violarent, si sic doleant & affician-
 tur;

* ἐξ ὀποβο-
 λῆς ῥα φω-
 δεῖται.

ἐν τῷ μηνὶ, quæ
 vox Atti-
 cis antiquā
 sonat, De-
 mosthe-
 nes enim
 ἐνας ἀρχαίς
 dixit.

2511A

tur;

tur, qui iniurijs non laceffuntur, vt qui laceffuntur. Satieta-tem ex diuitijs nafci, & ex fatietate contumeliã gigni. Athenienses verò vt dies fecundum Lunæ cursum agerent, monuit. Theffim tragædias agere, ac docere prohibuit. inuilem eas falſiloquentiam vocans. Vbi ergo ſeipſum Piſiſtratus conſternafſet ac vulnerafſet hinc ait, iſta pullularunt. Sunt autem eius, monita quibus conſulere ſolebat hominibus, vt ait Apollodorus in libro de philoſophorum ſectis, huiusmodi, Virtutem atq; probitatẽ inramento fidelio-rem cenſe. Mentiri noli. Præclara ſtudioſè meditare. Amicos citò noli parare, quos autem paraueris, ne reijcias. Tunc rege, cum primum didiceris regi. Conſule non quæ ſuauiſſima, ſed quæ ſunt optima. Animum ac rationem ducem ſequere. Noli malis congregi. Deos honora. Parentes reuerere. Fertur & Minervã increpaſſe cum ſcripſerit ſexageſimum annum fatalem eſſe, monuiſſeque vt octogeſimum ſcriberet. Sunt item quæ metro celebrantur eius præcepta in hunc ſenſum.

* Alias,
ἔγχε.

Πεφυλάγμενος αἰδέσθαι ἕνατον,
 Ὅρα μὴ ἕγχεσθαι ἕχθρος ἕχωρ
 Κραδίλω, φαιδρω πρὸς ἐπὶ πρὸς ὄπω
 Γλώσσα ἡ αἰ δειχόμενος
 Εὐμελάναις φρενὸς γέγωνῃ.
 hoc eſt,
 Tu ſi ſapis fac ſingulos probè obſerues.

Ne

Ne fortè quisquam tegat quod habet intus
 Odium, & interim vultu loquatur blādo,
 Ac lingua duplex ex atra sonet mente.

Constat eum scripsisse leges, conciones quo-
 que, & ad sese quaedā exhortatoria. Elegia de
 Salamina, Atheniēsiumq; rep. ad quinq; millia
 versuū. Iābos etiānum & epodos. Porro ipsius
 imagini in hunc sensum epigrāma scriptū est:

ἢ Μύδωρ ἀδίκου πάσσα σ' ὕβερ, ἢ δὲ Σίλωνα
 Τόνδε κενεῖ Σαλαμίνι θεοπροδέχλυ, ἰερόν.

hoc est.

Que dudū insanas Medorū propulit iras,
 Legiferum Salamis pulchra Solona parit.

Floruit autem maximè circa quadragesi-
 mam sextam olympiadem, cuius tertio anno
 princeps Atheniensium fuit, vt ait Socrates,
 quo etiam tempore leges eis dedit. Obijt autem
 in Cypro ætatis suæ anno octogesimo, hoc suis
 mandans, vt Salaminā eius ossa transferrent,
 atq; in cinerē solum per prouinciā dissemina-
 rent. Quocirca & Cratinus in Chirone ipsum
 ita loquentē facit. Ego hanc, vt aiunt homines,
 insulam colo. Sparsus per omnē Aiakis urbem
 strenui. Extat de illo & nostrum epigramma,
 ex eo cuius iam suprā meminimus epigram-
 matum libro, vbi & de sapientibus omnibus
 & doctrina præstantibus viris, omni genere
 metrorum lusimus:

Σώμα μὲν ἔγγε Σόλωνος ἐν ἀλλοδαπῇ Κύπριον

ἠδὲ

Laertij li-
 ber, qui
 ἀδμμε-
 τρος inscri-
 bitur, cuius
 sæpe alibi
 meminir.

πύρ,

Ὅσα δ' ἔχει Σαλαμίς, ὧν κόνις ἀσάχνης.

Ψυχὴν δ' ἄξιον οὖς σὺδὺς ἐς ἔργων ἡγαγόν.

Ὅ γὰρ

ἔηκε νόμος αὐτοῖς ἀχθεα κρφότατα.

hoc est,

Cypria defunctum subtraxit flāma Solonē.

Ossa sed in cineres versa tenet Salamis.

Mox anim' nitido sublat' ad aethera curru,

Quippe sacras leges pondera grata tulit.

Aiunt & hanc ipsius fuisse sententiam: Nihil nimis. Ipsumq; refert Dioscorides in commentarijs, cū lacrymaretur ac lugeret defunctū filium, dicereturque à quodam, At nihil proficis, respondisse, ac propter hoc ipsum illacrymor, quia nihil proficio. Feruntur & ista eius epistola.

SOLON PERI ANDRO.

SCRIBIS tibi plurimos insidiari. At tu si quidem omnes è medio tuleris, ne sic quidem proficies. Insidiabitur enim tibi quispiam ex his quos minimè suspectos habes, partim sibi quidem metuens, partim te reprehendens, quòd omnia formides, nihilque non metuas, partim item civitati gratificari cupiens. Eset ergo optimum abstinere tyrannide, ut causas omnis metus euaderes. Quòd si tyrannidi omnino insistendum censes, compares tibi necesse est externas vires, & peregrina auxi-

liaz

lia urbanis viribus maiora, ut iam tibi nullus infestus sit, & tu neminem extorrem agas. Vale

SOLON EPIMENIDI.

NEQUE leges meae profecto Atheniensibus profutura multum erant, neque tu eis antiquatis civitati fuisti emolumento. Deus enim ac latrores legum non soli iuvare civitates possunt, sed qui multitudinem agunt in quacumque sententiam volunt. His enim si recte rem administrarent, Deus ac leges utiles sunt: sin autem male, nihil prosunt. Neque sane meae leges ac iura quae scripsi, quicquam profuerunt: sed qui illas transgressi sunt, magna Reip. inuexere detrimenta. Qui Pisistrato ne tyrannidem invaderet, non obstiterunt: neque verò futura praedicens mihi fides habebatur. Ille fidelior existimabatur Atheniensibus blandiens, quam ego vera proloques. Positis igitur armis pro curia, his quidem qui Pisistratum gestire tyrannidem non animadvertunt, sapientiores: eis verò qui libertatem Reipub. asserere metuerent, fortiores esse me dixit. At illi Solonis interpretabantur insaniam, tandem ita patriam contestatur excessi: O patria, hic quidem Solon ille tibi opem ferre & facto et dicto proptus & paratus est, ceterum hisce & insanire videor. Itaque te deserta proficiscor, solus ex omnibus Pisistrati inimicus. Isti verò & favere & obsequi parati sunt. Nosti enim hominem amice, quanto

Pisistrati
versutiade
qua Iustinus
lib. 2.

d ille

ille estu, quo ingenio, qua arte tyrannidem in-
uaserit. Nam cepit blandè plebè illicere, dein-
de sibi etiam vulnera infixit, ac progressus in
publicum, easq; se ab hostibus accepisse vocife-
rans, orabat quadringentos robustissimos iu-
venes sibi custodes darent. At illi, me quidem
reluctàte & reclamante acquieuerunt. Erant
autem hi armati validis fustibus. His itaq; sti-
patus statum Reipub. euertit. Dùmque illi spe
inani pauperes suos, ne mercede seruirent libe-
rare studet, omnes vnà sub iugum missi sunt,
vnique seruiunt Pisistrato.

SOLON PISISTRATO.

CREDO equidem nihil me abs te pas-
surum mali. Nam ante tyrannidem tibi ami-
cus eram, ne nunc quidè magis insensus quàm
alius quiuis Atheniensium qui tyrannidè non
ament. Sine autem vnus imperio regi siue pu-
blicè rem administrari illis utilius sit, ex sua
quisq; sententia statuatur. Certè tyrannorum te
omnium esse prestantissimum fateor. Athenas
autem redire mihi utile non esse cognosco, ne
quis me iuste reprehendat, qui Atheniensibus
dudum Rempub ex equo administrãdam tra-
dideram presensq; oblatam mihi tyrannidem
sponte declinaueram, modò rediès factũ tuum
subita pœnitentia probare videar.

SOLON CREESO.

AMPECTOR mirifice tuam in nos
bene

benevolentiam, & per deos immortales, nisi apud me iam pridem statuissem ibi sedem habere, ubi Respub. sit libera, malletm apud te in tuo regno vitam quàm Athenis agere, violentè tyrannidem exercente Pisistrato. Verùm ibi suavius ex instituto nostro vivimus, ubi sunt omnibus æqua & communia iura. veniam tamen ad te, ut tuo vel hospitio tantisper fruam.

C H I L O L A C E D A E -

M O N I U S.

CHilo Lacedæmonius patre Damageto fuit. Hic scripsit elegiam ad versus ferè ducentos. Dicebat autem futurorum providentiam ratione comprehendi posse pro virtute viri. Indignanti fratri quòd Ephorus ipse non fieret, cum ille fuisset. Ego, inquit, pati iniurias scio, non tu. Fuit autem Ephorus circa quinquagesimam, & quintam olympiadem. Portò Pamphila circa sextam ait, primùmque Ephorum fuisse sub Euthydemo autore Socrate. Primùmque instituisse, ut Ephori regibus adiungeretur. Satyrus Lycurgũ dixit. Hic, ut Herodotus in I. historiarum lib. refert, Hippocrati in Olympia sacrificanti cum fervere absque ignis adminiculo lebetes cœpissent, consuluit, aut persisteret coelebs, aut seduxisset

Ἐφορος μα-
γιστράτος
αὐτὸν Λα-
κεδαιμό-
νιος, sic δι-
εἶπε ἀπὸ τοῦ
ἑῶν ὅτι ἐπι-
πέσειν αὐ-
τῷ ἐν τῇ
Ὀλυμπίᾳ
ἐπιπέσειν
αὐτῷ ἐν τῇ
Ὀλυμπίᾳ
ἐπιπέσειν
αὐτῷ ἐν τῇ
Ὀλυμπίᾳ

uxorem dimitteret, filiosque necaret. Ferunt
 eum & Aesopum interrogasse, quidnam fa-
 ceret Iupiter, illumque respondisse, Excelsa
 humiliat, & humilia extollit. Rogatus quo
 differunt periti ab imperitis, Bona, inquit,
 spes. Quid difficile, Arcana, inquit, reticere, &
 otium recte dispensare, iniuriasque tolerare
 posse. Praecipiebat & haec, Lingua semper qui-
 dem, sed in conuiuio praesertim continenda. Pro-
 ximo non male dicendum, alioquin audituros
 quae nobis dolebunt. Nemini intentandas mi-
 nas: esse enim muliebre. Promptius ad amico-
 rum aduersos casus, quam ad secundos suc-
 cessus accurrendum. Uxorem humilem, appa-
 ratu modico ducendam. Mortuo non maledi-
 cendum. Honoradam senectutem. Cavendum
 sibi ipsi. Damnum potius quam turpe lucrum
 eligendum: nam id semel tantum dolori esse, hoc
 semper. Elato secundis rebus non arridendum.
 Fortem mansuetum esse oportere, ut proximi
 non tam metuant quam reuereantur. Discen-
 dum domui suae recte praeesse. Linguam praere
 animo non permittendam. Superandam ira-
 cundiam. Diuinationem non execrandam.
 impossibilia non appetenda. In via non festi-
 nandum. Inter loquendum non agitanda ma-
 num: esse enim uacordium. Obtemperandum
 legibus. Quietem admandam. Inter ceteras eius
 sententias haec maxime placuit, qua dixerat,

lapi

lapideis cotibus aurū examinari, & dare apertū sui documentū, auro autē bonorū malorūq; hominū mentē cuiusmodi sit, cōprobari. Aiunt illū cū iam esset vetulus, dixisse sibi non esse cōsciū in tota vita ingratitude: vna tamē re se modicē moueri, quōd cū semel inter amicos illi iudicandū esset, neq; contra ius agere aliquid vellet, persuaserit amico iudiciū a se pro-uocaret, vt sic nimirum vtrunque legē & amicum seruaret. Maxima gloria præcipuē apud Græcos fuit, quod de Cytheris insula Laconia prædixerit. Nam cum illius naturā sitūmq; didicisset. Vtinā, inquit, hæc nūquā fuisset, aut certē simul ac nata est, submersa esset. Præclare siquidē ac perspicaciter præuiderat. Demaratus enim Lacedæmone fugiens, Xerxi consuluerat in ea insula naues contineret, ita profecto in ditionem hostium venisset Græcia, si id regi persuasisset. Postea verò Nicias bello Peloponnesiaco euersa insula, præsidium illic Atheniensium statuit, Lacedæmoniōsque multis cladibus afflixit. Erat in loquendo breuis, atque ob eam rem Aristagoras Milesius, hunc loquendi morem Chilonium appellat. Senuerat iam circa quinquagesimam secundam olympiadem, quo tempore florebat Aesopus orator. Obiit autem, vt Hermippus ait, Pisæ, amplexus atque osculatus filium, quōd in Olympia fuisset coronatus. Defunctū asserunt immodi-

Cythera insula & eiusdem nominis urbis, antē Porphyris dicta, autor Plinius.

ca lætitia, & senij imbecillitate. Omnes autem qui ad celebritatem conuenerant, honorificentissimi iusta persoluerunt. Est & in hunc nostrum epigramma:

Φωσφόρε σοι πάλαι δούκους ἔχω χάριν, ἔνεκεν
ἕως.

Χείλων & πυγμαῖ χλιόρον ἔλεονότινον.

Εἰ δ' ὁ πατήρ σε φανῶχον ἰδὼν τέκνον ἤμου
σιμῆσθεις.

Θὺν μεσηπτόμ, ἐμοὶ τοῖος ἴτω θάνατος.

hoc est,

Phosphore reddatur Pollux tibi gratia,
quod fert

Chilonis natus tempora cinēta pugil.

Serta videns nati genitor, si lætus obiit

Mortem, non mirum mors mihi talis eat.

Ipsius item imagini inscriptum:

Τόνδε διογύσεφανος Σπάρτα Χείλων ἐφύλασσε
ὄσ τῶν ἐπ' ἄ σοφῶν πρῶτος ἔφυ σοφῆν.

ὄσ τῶν ἐπ' ἄ σοφῶν πρῶτος ἔφυ σοφῆν.

hoc est,

Hic sapiens forti natus Lacedæmone Chilon.

Qui è numero septē maximus vnus erat.

Eius est ea sententiola, sponsiani non deesse
iacturam. Breuis quoque epistola ipsius fertur
huiusmodi.

CHILO PERIANDRO S.

IUBES uti militia vacem, extorrisque
agam, quasi tu in tuto futurus sis. Atqui ego
monarchæ nec sua tuta esse puto, felicemque

eum tyrannum censeo, cui in sua domo absque sanguine contigerit mori.

PITTACVS MITY-

LENAEVS.

Pittacus Mitylenæus Hyrradio patre, quæ Thraca fuisse, Duris autor est. Hic una cum Alcai fratribus Melanchrum Lesbi tyrannum profligauit. Et cum de agri Achillitidis possessione inter Athenienses & Mitylenæos armis decerneretur, imperator ipse exercitus cum Phrynone Atheniensium duce, qui & pancratiastes & olympionices fuerat, singulari certamine pugnare instituit. Rectè igitur clypeo tegens Phrynonen eo, dum non cauet, inuoluit, ipsoq; perempto agrum seruauit. Postea verò Athenienses discceptasse cum Mitylenæis de possessione agri, ipsumq; à Perianthro controuersie iudice Atheniensibus adiudicatum, tradit Apollodorus in chronicis. Hinc igitur Pittacum in summo honore Mitylenæi habuere, eiq; principatum tradiderunt, quem ille cum decem annis tenuisset, ac Remp. præclaris ordinibus constituisset, seipsum sponte magistratu abdicauit. Decem inde alios superuixit annos, agrumque sibi à Mitylenæis traditum sacrauit, qui nunc Pittacius dicitur. Porro Socrates partem ipsius abscidisse, dimidiamque plus toto dixisse testatur. Sed & Cræso pecunias ad se mittente, suscipere noluit.

luit, duplo plura quàm vellet se habere cōtestatus. Defuncto enim fratre sine liberis hereditatem ad se pertinere. Pamphila autem in secundo commentariorum, Tyrreum refert ipsius filium, cum sederet in tonstrina Cumis, iniecta securi ab arario fuisse necatum: à Cumanis verò vinctum homicidam ad Pittacum missum, atque ab eo pœna fuisse absolutum, dicente, cum rem cognouisset, indulgentiam pœnitentiæ esse præferendam. Heraclitus autem Aceum asserit habuisse captiuum, liberumque dimisisse, veniamq; supplicio meliorem dixisse. Ebrios cum peccarēt, duplici incōmodo afficiendos per leges statuit, vt cauerēt temulentiam: abundat quippe vino insula. Feruntur eius ista sententiæ, Perdifficile est bonum esse, cuius & Simonides meminit, Plato item in Protagora, Necessitati ne deos quidem reluctari.* Principatum virum declarare. Interrogatus aliquando quid esset optimum, quod in presentia, inquit, occurrit, bene agere. A Cræso item rogatus quòdnam esset maximum imperium, ligni inquit varij, legem nimirum innuens. Dicebat autē victorias sine sanguine acquiri. Phœcaico item dicenti, quærendū esse studiosum, ac fugi virum, etiam si valde, inquit, quæsieris, non inuenies. Percontantibus quòdnam esset maximè gratum, tempus ait: quid obscurum, futurorum euentus, inquit: quid

αρχη

magistratus, quod dictū Sophocles Soloni, Aristoteles verò Bian ti tribuit, ethicōn lib. 5.

quid fidele, terra: quid contra infidum, mare
 inquit. Dicebat, prudentium virorum esse prius
 quam aduersa contingant, praevidere ne ve-
 niant: fortium vero, cum illa contigerint, a quo
 animo ferre. Quod, inquit, facere instituis, no-
 li predicare: nam si facere nequiueris, ridebe-
 ris. Infelicitatem nemini improperaueris: ne
 iuste querimoniae pateas. Depositum cum ac-
 ceperis, redde. Amico noli maledicere ac ne ini-
 mico quidem. Pietatem colas: frugi esto: pud-
 citiam ama: veritati stude: fidem, peritiam,
 dexteritatem, amicitiam, diligentiamque cu-
 stodi. Quae vero cecinit ac maxime probatur,
 haec sunt. Sumpto arcu, & iaculis sagittiferaq;
 pharetra, impetendum hominem improbum.
 Nam si dum nihil lingua loqui valet, dum cor-
 di duplex alte insedit sensus. Fecit item ad
 sexcentos elegos versus, & carptim de legibus
 ad ciues. Floruit maxime circa XLII. olym-
 piadem. Mortuus est autem sub Aristomene,
 tertio anno LII, olympiadis, cum vixisset su-
 pra annos septuaginta, iam totus senio confe-
 ctus, sepultumque in Lesbo monumento ipsius
 inscriptum epigramma testatur:

Ἰδίοις δακρυόοις αἰ γενὰ μὲν ἀκατὰ θάπτεται
 εὐθάδ' ἐπιτῆλον ἢ δ' ἰορὰ Λέσβος.

hoc est,

Condidit hoc tumulo lacrymis te Pittace
 Lesbos

d s

Sacra

Sacra suis, obitu languida facta tuo.

Est illa eius sententia: Tempus nosce. Fuit & alter Pittacus legislator, cuius & Phavorinus in primo commentariorum, & Demetrius in equinocis meminit, qui & minor appellatus est. Fertur autem sapiens ille cum ab Atarnete adolescente compelleretur, ut moneret utra sibi ducenda esset vxor, duas quippe se expetere, alteram quidem opibus sibi & genere parem, alteram utraque in re excellentem: bacillo senum adminiculo sublato admonuisse, pergeret ad trinium ciuitatis, quò ludendi causa pueri conueniunt, eosque cōsuleret quid factò opus esset, sequereturque illorum monita. Sicque factum esse, adolescentemque illum puerorum vocibus monitum æqualem sibi dixisse. Id factum Calimachus in epigrammatis venustissime scribit:

Ξείνος Ἀτάρνητος τις αὐτῆρος Πιττακὸν ἔτος,
 Τοῦ Μιτυληναῖου παῖδα τὸν ὑρῆαδῆς.
 Ἀτλα γίγρον δοῖος με καλεῖ γάμος, ἢ μία μὲν δὴ
 Νύμφη, καὶ πλάττω καὶ γενεῖ κατ' ἐμέ.
 Ἡ δ' ἑτέρα προβέβηκε τί λώϊον; εἰδ' ἄγε σύρ μοι
 Βάλλουσιν ποτέρω εἰς ὑμῶν αἶον ἄγω.
 Εἶπερ, ὃ ἡ σκίπωνα γερουτικὸν ὄπλον ἀέρας
 Ἥνιδε, καὶνοί σοι πᾶρ ἑρέσειν ἴπος.
 Οἶδ' ἄρ' ὑπὸ πληγῆσι δοῖας βίμβικας ἔχοντες
 Ἐστρεφον, σύρειν παῖδεις ἐνὶ τριόδῳ.
 Καίμων, ἔρχεο, φησὶ μετ' ἰφνία χ' ὡ μὲν ἰπέτην

ΠΛΗΘ

Atarna ciuitas media inter Mysiam & Lyciā, non procul à Lesbō.

Πηλοίου, οἷδ' ἔλεγεν, τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα.
 Ταῦτ' αἶον ὁ ξείνος ἐφείσατο μέζονος ἰκῆς
 Δράξαδαι παίδων κληδόνι σιωθῆμενος
 Τὴν δ' ὀλίγην, ὡς κείνος εἰς οἰκίον ἤγαγε,
 νέμην

οὕτω καὶ σὺ δίωρ τὴν κατὰ σαυτὸν ἔλα.

hoc est,

Nuper Atarneus rogabat Pittacon hospes
 Hyrradij natum, quem Mitylena tulit.

Chare senex, gemina inuitat me teda, puella,
 Vna mihi par est gente, simulq; opibus:

Altera sed praestat, tu fare quod expedit oro,
 Ducēda in thalamos vtra mihi vxor erit?

Dixerat, ille breui elato, senis arma bacillo
 Ecce ait, hi totam rem, mihi crede, docent.

Illi autem celeres scuticis leuioribus orbes.
 Gyrauant latis in triujs pueri.

1, sequere illorum vestigia dicit, & ille
 Accedit recinunt, tu tibi sume parem.

Hæc vbi deprenedit, iuuenum aqvis lusibus
 hospes

Commonitus, magnis ædibus abstinuit.
 Ac tenuem modicas vxorem duxit in ædes.

Ergo Dion posthac tu tibi sume parem.

Dionemque itidem admonet facere, parem vt
 eligat. Videtur autem ex affectu ita dixisse.

Nam nobiliorem ipse duxerat Draconis filij
 Penthili sororem, quæ illi immodicè superba
 erat. Ἦνς Alcæus σαράπεια & σάραπρον vo-

cat.

cat, quòd latos pedes traheret. χείρονόδῳ autem. quòd vulnera in pedibus haberet, quæ χηρόδῳs appellantur. γχόγινα, quòd frustra intumesceret, Physonem verò & gastronem, quòd pingui esset aqualiculo. Ζοφοροδῳπίδαν quoq; quòd obtusam haberet oculorum aciẽ. Agasyrtum verò, quòd obtrektoribus pateret, & sordidus esset. Huic exercitiũ fuit molendi tritici, vt Clearchus philosophus testatur. Est autem eius brevis epistola huiusmodi.

PITTA CVS CROESO.

I V B E S me in Lydiam venire spectatum opes tuas. Ego, etsi illas minimè aspexi, nihil ambigo, Alyattis filium regum omnium esse opulentissimum, auroq; refertissimum. Neque verò amplius quicquam habituri sumus, si Sardis ad te accesserimus. Auro enim ipsi non indigemus, contenti modico vitæ stipendio. quantum satis sit mihi, & amicis. Veniam tamen, vt tibi perhumano & hospitali viro familiaris efficiar. Vale.

BIAS PRIENAEVS.

B Ianti Prienæo pater fuit Teutamus. Hũc Satyrus septem reliquis prætulit, fuisse opulentum plerique autumant. Duris aduenam fuisse testatur. Phanodicus verò, captiuas cum puellas redemisse Messenias, sibi que in filias nutrisse, ac postea adiectis dotibus, Messanam parentibus illas remisisse. Brevis
post

Ζοφοροδῳπίδαν.
Plutarch^o
dicitur pu-
rat quòd
sordidis
compota-
tiunculis
gauderet.

pòst inuento Athenis, vt diximus à piscatori-
 bus aureo tripode, cui erat inscriptum, Sapien-
 ti. Satyrus quidē puellas, alij verò ex quibus
 Phanodicus est, illarum patrem in concione
 venisse ait, Biantēque, expositis quæ in se
 egisset, appellasse sapientem, sicq; tripoda ad
 eum missum, eò conspecto dixisse Biantem.
 Apollinem esse sapientem, neque illum admi-
 sisse. Alij Thebis Herculi sacrasse ferunt, quòd
 illinc esset oriundus. Prienēque Thebanorum
 colonia, Phanodico idipsum asserente. Fertur
 cū ab Alyatte, Priene ipsius patria obsidere-
 tur, Biantem ex industria duos saginasse mu-
 los, eosque in castra impulisse, eis conspectis
 obstupuisse regem, quòd bruta quoque anima-
 lia tam nitidè haberent, ac de soluenda obsi-
 dione cogitantem, explorandi gratia nūtiū
 in urbem misisse, Biantem consilio regis explo-
 rato, magnos arenæ acervos tritico operuisse,
 hominīque ostendisse, eo agnito regem cū Prie-
 nensibus pacem percussisse, moxq; regē Bian-
 ti, vt ad se veniret mandasse, illūque di-
 xisse, Equidem Alyattem * cepas edere ac fle-
 re iubeo. Fertur & in causis orādis summus,
 atq; vehementissimus fuisse, bonam tamen in
 partem dicendi vim exercere solitū. Idq; De-
 modicum Alerium significasse cū diceret,
 Oratori Prienēam causam esse imitandam.
 Hipponactēque similiter, qui dum laudare
 quem

* κρόμμια
 ἐσθίειν
 prouerbia-
 li figura,
 pro extre-
 mo contē-
 ptu.

quempiam summae integritatis vellet, eum
 Biante Prienensi ait causas egisse praestantius,
 Mortuus est & ipse in hunc modum: Causam
 pro amico dixerat iam vetulus, & cum à di-
 cendi labore quiescisset, caput in sinu nepotis
 ex filia fessus reclinauit. Cum vero aduersa-
 rius itidem perorasset, iudicésque sententiam
 pro eo tulissent, qui cause suae Biantem habue-
 rat patronum, soluto iudicio, nepotis in gremio
 efflauisse animam cōpertus est, ipsūque ma-
 gnificè sepeliuit ciuitas, atque eius laudes tu-
 mulo inscripsit:

Κληυῆς ἐν δαπέδοισι Πριένης φύν]α λιανύπ]η

Ἡδὲ Βίαντα πῆτρῃ κόσμου ἴωσι μέγχε.

hoc est,

Petra Prienæ tegit hæc bene culta Biantem,

Ornamentum ingens qui fuit Ionijs,

Est & nostrum in eundem:

Τῆδε Βίαντα κέκασθε, ἃ ἀτρίμας ἤγαγον
 ἔρμης.

Εἰς αἰδίου πολιῶ γῆραι νιφέμενον.

Εἶπε γὰρ εἶπε δινῶ ἑταρὸς τινὸς, εἶπ' ἀπο-
 κλιυδαῖς

Παιδὸς εἰς ἀγκυλίδαις μακρὸν ἑταρὸς
 ὕπνον.

hoc est,

Hic situs est Bias, Hermes quem duxit ad
 orcum.

Albentem nuncis tempora cana pilis,

Vt causam dixit socij, inclinatus in vlnas.

Mox pueri somnum soluitur in tenuem.

Scriptit autem de Ionia ad duo millia versuū, quanam ratione quis felix esse posset. Placuerunt eius ista in primis sententia, Civibus placere omnibus studet: habet enim id multū gratiæ, contra verò fastus, ac superbia semper nocuit. Et illud: Corpore quidem esse validum, naturæ munus est. Porro quæ utilia sint patriæ dicere, animi & prudentiæ proprium, pecuniarum autem copia etiam plurimis fortè obuenisse. Infelicè dicebat, qui ferre nequiret infelicitatem: morbūmq; animæ impossibilia amare, & appetere, alieni verò incommodi non meminisse. Interrogatus quidnam esset difficile, ferre, inquit, fortiter mutationem rerum in deterius. Nauigabat cū impijs aliquādo, & cū tota tempestate nauis quateretur fluctibus, illiq; deos inuocarent, Silete, inquit, ne vos hic illi nauigare sentiant. Percontanti impio homini quid esset pietas, nihil respondit: cūque ille silentij causam sciscitaretur: quia, inquit, de rebus nihil ad te pertinentibus quæris. Rogatus quid esset dulce hominibus, spes ait. Malle se inter inimicos, quàm inter amicos iudicare dicebat. Quippe ex amicis alterum prorsus futurū inimicum, ex inimicis autem alterum amicum. Fortè interrogatus quidnam faciens homo delectaretur,

Cicero in
Lælio hęc
sententiã
Biantis esse
negat, q̄
sapiēte vi-
ro sit pla-
nè indi-
gna.

retur. Lucrans, inquit. Dicebat vitę tempus
ita metiendum, quasi & diu, & parum vi-
turi simus, ita amandũ quasi odio simus ha-
bituri, malos enim esse plurimos. Sic autẽ con-
sulebat, Si quid agere instituis, lentè id aggre-
dere: ceterum in eo quod elegeris, firmiter per-
siste. Noli citò loqui. est enim insanię indicium.
Prudentiam dilige. De dijs ita vt sunt, loque-
re. Indignum hominem diuitiarũ gratia lau-
dare noli. Persuadens accipe, nõ cogens. Quic-
quid boni egeris, in deos referto. Viaticum ti-
bi ab adolescentia ad senectutem sapientiam
compara, ea quippe sola est certa veraq; posses-
sio. Meminit Biantis, vt diximus, etiam Hip-
ponax, & insuavis Heraclitus ipsum præci-
puè cõmendat his verbis: Priene oppidũ Biantem
tulit, Teutami filium, cuius est opinio illu-
strior quàm ceterorum. Et Prienę sacellum
ipsi dedicarunt quod Teutamiũ dicitur. Eius
est sententia: Plures mali sunt. Huius etiam
feruntur esse sententię. Quicquid proposueris
firmiter seruans perseuera. Duo maximè cõ-
traria sunt consilio, ira, scilicet & festinatio.
Diu deliberatos amicos elige, eosq; vno affectu
nõ vno habeas merito. Amicos sequere quos nõ
pudeat elegisse. Amici vitã tuã puta gloriam.

Hęc vidē-
tur assuta,
nã in Græ-
co codice
non habe-
bantur.

CLEOBVLVS.

Cleobulus Euagarę filius, ex Lindo, siue
vt Duris autor est, ex Caria fuit. Eius ge-
nus

nus plerique ad Herculem referunt. Corporis viribus, ac forma fuisse insignem, Aegyptumque percipiendam philosophiae gratia petisse tradunt. Natamque illi filiam Cleobulinam hexametrorum enigmatum vatem, cuius & Cratinus meminit in eiusdem nominis poemate, plurali inscribens numero. Sed & Minerva phanum à Danao constructum, illum instaurasse aiunt. Scripsit autem carmina, obscurasque sententias ad tria millia versuum. Midae quoque Mausoleo inscriptum epigramma ab eo factum, non desunt qui sentiant.

Χαλκῆ παρθένῳ εἰμι, Μίδαδ' ἐπὶ σῶματι
 κείμαι.

Ἰς τ' ἀρ' ὕδωρ τερεῖν, κ' δένδρεα μακρὰ τεθῆλη
 Ἡλιός τ' ἀνιὼν λάμπρατε σελήνη,
 Καὶ ποταμοὶ ῥέουσιν ἀακλήσῃ τε θάλασσα
 Αὐτῆ τῆδε μέγσσα πολὺν λαυσω' ἐπὶ τύμβῳ.
 Ἀγγελίω παρῶσι, Μίδαδ' ὅτι τῆδε τίθει πτῆ

hoc est,

Aenea sum virgo, Midae quae incumbo sepulchro.

Dū fluit vnda leuis, sublimis nascitur arbor,
 Dum sol exoriens, & splēdida luna relucet,
 Dū fluuῖ labūtur, inundāt littora fluctus,
 Hic constanter ago lacrymisque in mare
 oretinēto

Fixa, Midam moneo hīc tumultatum chare
 viator:

e

Innit

In collecta
 neis Græcorū
 epigramatū
 circumfer-
 tur hoc
 carmen
 Homeri
 titulo.

Innituntur autem Simonidis testimonio, qui vituperare videntur, quod tantas laudes in eius statuam tanto verborum strepitu congesterit, ut eam indeficientibus omnibus vernis floribus solisque flammis, & aurea Luna, & equoreis undis comparauerit, ipsumque Cleobulum aperte fatuum appellat. Unde constat Homeri illud non esse, qui multis annis Midam praecessit, ut aiunt. Fertur in commentarijs Pamphila ipsius huiusmodi aenigma,

Εἰς ὁ πατήρ, παῖδες ἢ δυνάμει. τῶν δὲ ἐνάτω
 Παῖδες τρεῖς κούτα δὲ αἰ δὲ χεῖρα εἰδὲ ἔχουσαι.

Αἱ μὲν λουναὶ ἑσπερ, αἰδὲ αὐτὲ μὲλαιαι

Ἀθανάτοιδε τε ἔσαι ἀποφθινύσσειν ἅπασαι.

hoc est,

Est genitor proles cui sit bisseña, sed horum
 Cuius triginta natæ sed dispare forma.

He niueis totæ, fuscis sed vultibus illæ.

Atque immortales, cum sint moriuntur ad
 unam.

Est autem annus. Sunt & istæ ex sententijs illius celebres, Imperitia in omnibus maiori ex parte dominatur, & multitudo verborum. Sed tempus sufficiet. Sentire atque sapere illustre aliquid & inclytum stude. Inanis, & ingratus ne sis. Filias nuptui locari oportere ætate virgines. sed prudentia & sensu mulieres, docens per id virgines quoque erudiendas esse. Dicebat amicos beneficijs fouendos ut amicitio-

tiores

tiores sint, inimicos autem amicos faciendos. Cauendam enim calumniam amicorum, insidiásque inimicorum fugiendas. Illud item antequam domo quis exeat quid acturus sit, apud se pertractet. Rursus cum redierit quid egerit recogitet. Consulebátq; corpus ritè exercendum. Audiendi magis quàm loquendi studiosum esse oportere. Intentum studijs potius, quàm indoctum. Linguam non maledicam esse debere. Proprium virtutis, esse alienum à vitio, iniustitiam fugere. Civitati ea consulenda quæ sunt optima. Voluptatem frenandam. Vi nihil agendum, erudiendos liberos, inimicitias soluendas. Cum muliere neque blanditijs agendum, neque presentibus extraneis iurgandum. Illud quippe recordiam, istud vesaniam significare. Famulum vino hilarem non puniendum, videri enim id dementius esse. Vxorem sibi parem eligendam. Nam si clariorem te duxeris, inquit, affines dominos habebis. Iis qui conuicijs perstringuntur non insultandum, inimicos quippe ex ea irrisione fieri. Dum secunda fortuna arridet, superbire noli, aduersa perstrepenste, noli frangi. Fortune mutationes fortiter perferre disce. Obijt senex annorum L X X. cuiusque laudes tumulo inscriptum epigramma continet.

Idè Pittaco tribuitur, ut in eius vita abunde dictum est.

Ανδρα σοφόν κλειόβουλον ἀποφθίμενον κα-
ταπεινῶς.

ἢ δὲ πᾶσι Δίνδ' ἔσ' ὄντω ἀγαλλομεύη.

hoc est,

Extinctum luget Cleobulum patria Lindus,
Patria qua medio est undique cincta
mari.

Scripsit & ipse breuem epistolam Soloni
sic:

CLEOBVLVS SOLONI.

AMICI quidem tibi sunt permulti, sin-
gulisque domus est. verum ego Soloni commo-
dissimam fore ad inhabitandum Lindum cen-
seo ciuitatem liberam. Estq; insula maritima,
ubi si morari volueris, nihil a Pisistrato mali
formidabis, atque ad te amici undique con-
fluent. Vale.

PERIANDER CORIN-

THIVS.

PEriandro Corinthio Cypselus pater fuit
ex Heraclidarum gente. Vxorem autem
Lysiden duxit, quã ipse Melissam appellabat,
Proclei Epidaurensium tyranni & Eristeneæ
Aristocratis filia, sororisque Aristodemi fi-
liam, qui vt ait Heraclides Ponticus in libro
de Principatu totius ferme Arcadiæ domina-
bantur. Duos ex ea filios genuit, Cypselum &
Lycophronem: alterum ex his iuniorem pru-
dentem.

dentem, maiorem natu stolidū. Post aliquan-
 tum temporis accensus ira, missam sub gradus
 pregnantem coniugem, calcibus percussit, ac
 necavit, pellicum persuasus calumnijs, quas
 tamen postea igne cremavit, puerumque Ly-
 coplirona matri fletu iusta soluentem abdicavit,
 atque in Corcyram agi præcepit: iam ve-
 rò vicinus senio illum ut ei tyrannidem per
 manus daret, ad se accersiri iussit. Eius de-
 prehenso consilio Corcyrenses inuicem inter-
 emerunt. Hoc ille comperto, furijs succensus,
 eorum liberos ad Alyatten præsecandos misit.
 Cùm autem nauis appropinquasset Samo, Iu-
 noni vota facientes, à Samijs seruati sunt.
 Quod ille ubi didicit, mœrore confectus exces-
 sit è vita, annos natus ferme octoginta. Sosti-
 crates eum ante Croesum obuisse diem asserit.

L X. & vno annis, ante quadragesimam no-
 nam Olympiadem. Hinc Herodotus in primo
 Histor. Trasymbuli Milesiorum tyranni hospitem
 fuisse ait. Aristippus autem in primo de
 Antiq. delic. libro, hæc de illo refert: matrem
 eius Crateam illius amore feruentem, clam
 congregari solitam, illo non inuito tantoque fla-
 gitio acquiescente. Quod ubi cognitum est, do-
 lens se fuisse deprehensum, grauius iam ciui-
 bus instabat. Porro Ephorus in historia no-
 uisse illum tradit, si Olympia quadriga vicisset,
 auream statuam deo sacraturum, victoria

verò potitum, & auro egentem quadam celebritate populari, mulieribus procedentibus ornatis, mundum ademisse muliebrem, atque ita donarium misisse asserunt. Illum cum sepulcrum suum ignorari vellet, tale quippiam molitum, duobus iuuenibus viam quendam ostendisse, ac iussisse noctu per illam incederent, eumque qui primus occurrisset, interimerent ac sepelirent: postq; illos quatuor alios misisse, qui eos necarent ac sepulturae traderent. Rursus contra eos misisse plures, itidemque ut facerent imperasse, atque ita ipsum primis obuium, occisum esse. Enimvero Corinthij cenotaphium illius versibus illustrant,

Πλάτῃσ ἡ σοφίης πρῶτον ἐν πάλῃσι ἡδὲ Κόρινθους
κάλποις ἀγχιάλοις γῆ Περιανδρῶν ἔχει.

hoc est,

Et sophia & nummis Periandrum terra
Corinthus

Clarum littoreo continet alma sinu.

Extat & nostrum in eundem,

Μὴ ποτὲ λυπήσῃ σε τὸ μήσε τυχῆν τινός, ἀλλὰ
τέρπειο πᾶσι ὁμῶς οἷσι δίδωσι θεός.

Καὶ γὰρ ἀθυμήσας ὁ σοφὸς Περιανδρῶν ἀπίσῃ
Οὐνεὶ γὰρ ἐκ τυχῆν πρῆξι & ἤσ' ἔθειλεν.

hoc est,

Ne tibi iam doleat si non optata sequaris,

Sed inuet id superi quod tribuere Dei.

Nam

Nam sapiens stygias Periander cessit ad
ymbras

Extinctus, quòd non quæ voluit, valuit.
Huius illud est, Nihil pecuniarum gratia agen-
dum. Oportere enim aliàs modo qui honestus
non sit, lucrari. Scripsit & ὑποδικὰς ad duo
millia versuum. Dicebat his qui tutò regnare
vellent, summa ope nitendum, vt beneuolètia,
non armis stiparentur. Rogatus aliquando,
cur in tyrannide persisteret, quia, inquit, &
sponte & inuitum cedere æquè periculosum
est. Dixit & hæc, Bona res est quies, ac peri-
culosa temeritas. Turpe lucrum. Populi admi-
nistratio tyrannide præstantior est. Volupta-
tes corruptibiles sunt, honores immortales. In-
ter secundas res esto moderatus, inter aduer-
sas prudens. Amicis & felicibus & infelici-
bus eundem te præbe. Quodcunque pollicitus
fueris, serua. Inter loquendum caue ne secreta
pronunties. Non peccantes modò, verùm &
peccare gestièntes punito. Primus hic armatis
circumseptus incesit, magistratùmque ad ty-
rannidem transtulit, neque in vrbe vivere
quosuis permittebat, vt Ephorus & Aristote-
les tradunt. Claruit autem circa trigesimam
octauam olympiadem, exercuítque tyranni-
dem annos XL. Porrò Sotion atque Hera-
clides & Pamphila in v. Commentar. duos
aiunt fuisse Periandros, tyrannum alterum,

alterum verò sapientem, eúmque Ambricio-
tem. Quin eos Neantes quoque Cyxicenus ait
patruales sibi inuicem fuisse. Porrò Aristoteles
Corinthium asserit fuisse sapientem, Plato
negat. Ipsius & hoc est. * Exercitatio potest
omnia, nam & Isthmum quoque potuit per-
fodere. Ipsius aliquot feruntur epistola, cu-
iusmodi hæc est,

* μελέτη
oura, & la-
bor, qui vt
ait Maro,
omnia vin-
cit.

PERIANDER SAPIENTIBVS.

GRATIAS immortales ago Pythio Apol-
lini, quòd in vnum coactos epistola mea repe-
rerunt, ipsaque Corinthum, vt confido, perdu-
cent. Expecto itaque vos. Certè ipsi videbitis
quam ciuilitè vos excipiam. Sicut igitur an-
no præterito Sardis in Lydiam venistis, ita
nunc oro ne pigeat ad me quoq; proficisci Co-
rinthi tyrannum. Videbunt enim vos non sine
gratulatione Corinthij Periandro domum ad-
euntes.

PERIANDER PROCLEO.

NOBIS quidem non ex sententia fuit
vxoꝝis scelus. Tu autem sponte filio ingrato si
quid egeris peccas. Aut igitur immanitatem in
filium compeſce, aut ego illi opem feram. Nam
& ipse satis diu pœnas dedit.

TRASYBVLVS PERIANDRO.

PRÆCONI quidem tuo nihil diſſimu-
laui, sed ipsum in segetem inducens, eminen-
tiores spicas bacillo feriens decutiebam, subse-
quente

quente illo, tibi que, si interrogares, referret quicquid vel viderit vel audierit à me. Tu ergo sic facito, si quidem tyrannidem tutò tenere cupis, atque in ea constabiliri, civitatis principes tolle, siue illi amici siue inimici videantur. Quippe tyranno amici quoque saepe suspecti sunt.

ANACHARSIS SCYTHA.

A Nacharsis Scytha Gnuri quidem filius, Caduida verò Scytharum regis frater, matre Græca fuit, quamobrem & vtriusque linguæ peritus erat. Scripsit autem & de Scytharum legibus, & de his quæ apud Græcos legitima & solennia sunt, ad fugaliorem ac viliorem victum, itémq; de re bellica ad nongentos versus. Præstitit prouerbij occasionem, eò quod esset audax & constans in dicendo, vt qui eius constantiam imitaretur, * Scythicum dicendi genus diceretur imitatus. Eum Socrates Athenas concessisse XL. & VII. olympiade, sub Eucrate principe tradidit. Porro Hermippus Solonis iuisse domũ, & cuidam ex familia iussisse nuntiaret ei Anacharsim adesse pro foribus, vt illius conspectu & hospitio, si fieri posset, fieretur, puerum intus hæc nuntiasse Soloni, eiusque iussu hæc illi renuntiasse, in proprijs regionibus hospites fieri. Ad hæc introgressum dixisse Anacharsim

* τὴν ἀπὸ
σκυθῶν ῥῆ
σιν.

hoc est.
Scytharũ
orationẽ,
eò aũt pro
uerbij vice
vtitur Lu-
cianus &
Aelianus
ĩ epistolis.

sim, modò se esse in patria, atque ad se pertinere hospites facere. Eam viri dexteritatem admiratum Solonem, continuò illum admisisse, & arctissimis amicitiae vinculis sibi devinxisse. Post aliquantulum temporis regressum in Scythiam cum patrias leges immutare vellet. Græcâsque toto conatu niteretur inducere, in venatu à fratre sagitta percussum interisse, dicentem, Sermónis & disciplina gratia se ex Græcia servatum, per invidiam in domo & patria perisse. Quidam Græco ritu sacrificantem occisum tradunt. Est autem nostrum in illum epigramma,

Ες Σκυθίην Ανάχαρσις ὅτ' ἔλυθε πολλὰ μόγισα

Πάντας ἔπειθε βιοῦν ἠδ' εἰν ἑλλαδικοῖς.
Τὸν δ' ἔτι μῦθον ἀκράτου ἐνὶ στομάτεισιν
ἔχοντα

Πτωχὸς ἐς ἀθανάτους ἤρπασεν ὤκα δούραξ.

hoc est,

In Scythiam patrias rediens Anacharsis
adoras,

Orabat Græco vivere more suos.

Vix ea cum summo infelix versaret in ore

Verba, senem superis dira sagitta dedit.

Huius illud dictum memoratur: Vitem vnas
tres ferre, primam voluptatis, secundam ebris
tatis, tertiam mæroris. Mirari se dixit, quo
modo apud Græcos artifices certarent, indica-

τέντες

vèntque qui artifices non essent. Rogatus quo
 pacto quis abstemius fieret, si turpes, inquit,
 ebriosorum motus sibi ante oculos ponat. Mi-
 rari ita se dicebat, quinam fieret, vt Græci
 aduersus eos qui iniurijs laceffunt legem fe-
 rant, athletas, cùm se inuicem feriunt, hono-
 rent. Cùm didicisset quatuor digitos nauis
 esse crassitudinem, tantum, inquit, à morte
 absunt qui nauigant. Oleum vesaniæ pharma-
 cum dixit, quod eo vncti athletæ, contra se mu-
 tuo magis insanirent. Quis sit, inquit, vt quis
 mentiri vetant, in cauponum tabernis aper-
 tè mentiantur? Mirari se dixit, cur Græci ini-
 tio conuiuij paruis poculis vterentur, vbi verò
 saturati essent, maioribus. Inscribitur autem
 ipsius imaginibus, lingua, ventre, pudendis
 continendum est. Rogatus an in Scythia sint
 tibiæ, ne vites quidem inquit. Percontanti
 quenam esset securissima nauis, ea, inquit,
 quæ in portum venerit. Istud quoque se apud
 Græcos mirabile vidisse referebat, quod fu-
 num in montibus relinquerent, ligna in vr-
 bem conueherent. Interroganti, vtrum plu-
 res sint viui quàm mortui, nauigantes, in-
 quit, vtra in parte constituis? Exprobranti
 sibi Attico, quod Scythia esset, at mihi, ait,
 dedecori est patria, sed patriæ tu. Rogatus,
 quidnam esset hominibus bonum ac malum,
 lingua, inquit. Melius aiebat, est amicum

unum egregium, quam gregarios multos possidere. Forum ad fallendum invicem, atque ad dandas avaritiæ manus destinatum locum dicebat. Ab adolescente in convivio passus contumeliam, adolescens, inquit, si modo cum juvenis es, vinum non fers, quando senueris aquam feres. Invenit, ut quidam volunt, ad vitæ usum anchoram & figuli rotam. Scripsit & hanc epistolam,

ANACHARSIS CROESO.

EGO, Lydorum rex, in Græciam adveni, Græcorum mores & studia & instituta percepturus. Auro autem nihil egeo, satisque mihi est, ut ad Scythas redeam melior atque doctior. Veniam tamen ad te Sardis, plurimi faciens tibi familiarem & amicum fieri.

MYSON.

MYSON Strymonis filius, ut ait Socrates, Cheneus genere, Hermippo autore traditur, à vico Oetæo siue Laconico sic dictus, numeraturque inter septem sapientes. Aiunt eius patrem tyrannum fuisse. Fertur à quodam Pithiam, cum ab Anacharside quæreretur, quisnam se esset sapientior, respondisse, ut de Chilone prædiximus in Thaletis vita, Oetæum quendam Mysonem Cheneum se sapientiorum esse. hoc illum oraculo sollicitatum, ad vicum peruenisse, eumque reperisse æstate, stivam aratro aptantem, ac dixisse, Atque ò

Myson

Eteò Atticæ oppidū
Plinius, &
etæis Laco

Myson, non aratro vacandi nunc tēpus est, illūmque respondisse, Imō satis tempestivum ad illud parandū. Alij oraculū illud non Oetæum, sed Eteon dixisse autumant, inquiruntq; quid sit Eteus. Parmenides quidem pagum esse Læconia vnde fuerit Myson, Socrates verò in successione patre Eteum, matre Cheneum fuisse tradit. Eutyphron Heraclidis Pontici filius Cretem asserit, esse enim in Creta oppidum Etean, Anaxilaus Arcadem tradit. Meminit ipsius & Hipponax, dicens, Et Myso quem virorum omnium sapientissimū Apollo predicavit. Aristoxenus in varia historia hunc ab Apemanti & Timonis moribus non multum abfuisse testis est, quippe qui hominum osor fuerit, quique deprehensus Lacedæmone solus in solitudine riserit. Cū ab eo rogaretur qui eum de improvise deprehenderāt, cur nemine præsentem rideret. At ob hoc ipsum rideo, dixisse. Ex hoc habitum ignobilem, quod nō ex vrbe sed ex vico, eoque obscuro natus esset, obque eam ignobilitatem, quæ ipsius sunt à plerisque Pisistrato tyranno attribui, idem Aristox. autor est, præter Plat. philosophum. Nam meminit illius in Protagora, illum pro Perianthro constituens. Dicebat autem, Non ex verbis res, sed ex rebus verba esse inquirenda, neque propter verba res perfici, sed rerum gratia verba consumari. Defunctus est autem etatis

nicæ Stephanus per epistolā scribunt, non æ di-phthōgū.

etatis anno **XC VII.**

E P I M E N I D E S.

E Pimenides, ut ait Theopompus, alijs; con-
 plures, patrem habuit Phæstium, alij Do-
 siadem, alij Agesarcum tradunt. Cretensis ge-
 nere, Gnofo oriundus, ubi ex vicini natura effi-
 giē mutasse perhibetur. Missus enim aliquādo
 à patre ut ouem rure deferret, meridiano tē-
 pore diuertit ex itinere atque in spelunca
L VII. annos perpetuò obdormiuit. Dehinc
 somno excitatus querebat ouē, putabat enim
 se parum obdormisse. Quam cum non inuenis-
 set, in agrum reuertitur. Cum verò rerum
 omniū faciē immutatam cerneret, agrumque
 in alterius ius concessisse stupore attonitus, &
 dubius rediit in oppidum. Ibi cum domū suam
 vellet ingredi, quisnam esset interrogatus,
 vixque agnitus à iuniore fratre iam vetulo,
 omnem ex illo didicit rei veritatem. Porro il-
 lius fama per Graciam volante, Deo esse cha-
 rissimus existimatus est. Unde & Athenien-
 ses cum aliquando peste laborarent, responso à
 Pythia accepto, urbē expiari oportere, Niciam
 Nicerati filium navi misere, Epimenidemque
 ex Creta aduocarunt. Profectus autem olym-
 piade **XXV I.** lustravit urbem, pestemq; com-
 pescuit, hoc modo, Sumpsit oues nigro & can-
 dido

dido vellere, duxitque in Arium pagum, atque
 inde quò vellent abire permisit, his qui illas
 sequebantur mandans, vbicunq; illæ accubuis-
 sent, singulas mactarent peculiari cui piã Deo,
 atque in hunc modum quieuit lues. Ex eo, iam
 hodiè que per Atheniësum pagos, aras sine no-
 mine inueniri certum est, in eius quæ tunc fa-
 cta est expiationis memoriam. Alij causam di-
 xisse pestis Cylonium * scelus, liberationemque
 significasse, atque ideo mortuos duos adolescen-
 tes Cratinum & Ctesibium, atque ita eadem
 quieuisse. Athenienses ea pernicie liberi, homi-
 ni talentum decernunt, & nauim quæ illum
 in Cretam reuereret. Verùm ille pecunia repu-
 diata, amicitiam & societatem Atheniensium,
 & Gnostorum impetrauit, reuersusq; domum
 paruo post tempore migravit è vita etatis suæ
 anno centesimo quinquagesimo septimo, vt ait
 Phasgo in libro de longæuis: sicut autem Cre-
 tenses tradunt, ducentesimo nonagesimo nono.
 Xenophanes verò Colophonius audisse se dixit,
 centesimo quinquagesimo quarto. Scripsit autẽ
 Curetum, & Corybantum generationem, &
 theogoniam ad quinque millia versum. Ar-
 gus quoque nauis apparatus & structuram.
 & Iasonis in Colchon nauigationem, ad sex
 milia & quingentos versus. Scripsit & pro-
 sa oratione de sacrificijs & Repub. Creten-
 sium, ac præterea de Minoe, & Rhadaman-
 tho,

* ἀγος
 piaculũ à
 Cylone ex
 tractũ ex
 σερμωv
 dearũ asy-
 lopericles
 interfecit.

* *σεμνῶν* & *θεῶν*. Ca-
 starū & ve-
 nerādarū
 dearū. Sic
 enim ap-
 pellantur
 apud Athe-
 nienses, fū-
 riā.
 tho, ad quatuor millia versuum. Construxit
 & apud Athenienses plianum * verendorum
 Deorum, vt ait Lobon Argiuus in libro de
 Poetis. Fertur etiam primus domus atque a-
 gros expiassē, delubrāque erexisse. Sunt qui
 illum non obdormisse, sed ad tempus expatia-
 tum asseuerent, intentum videlicet radicibus
 secandis. Extat ipsius ad Solonem conditorem
 legum epistola de ea Repub. quam Minos Cre-
 tensibus tradidit. Sed Demetrius Magnesi-
 in libro de poetis, ac scriptoribus equiuocis, epi-
 stolam vt recentem neque Cretensi, sed Attica
 locutione, ipsāque non satis antiqua scriptam,
 arguere nititur, sit illa sanè recens, vt vult
 ipse. Ego & altam ipsius epistolam reperi in
 hunc modum,

EPIMENIDES SOLONI.

CONFIDE ô amice. Si enim vel ser-
 uire assuetis, vel non bene institutis Athe-
 niensibus Pisistratus immineret, imperium
 profectò diuturnum habuisset: cæterum viros
 haud sanè malos aut ignauos seruire comp-
 lit, sed qui monitorum Solonis memores pra-
 pudore ingemiscant seruire tyrannidi diutius
 haud quaquam ferent. Verùm etsi Pisistratus
 ciuitatem occuparit, non tamen ad illius libe-
 ros imperium spero deducendum. Est enim
 perdifficile hominibus liberis præclarisque in-
 stitu-

stitutis legibus sub seruitute durare. Tu autem noli quæso vagus agi, sed in Cretam venire ad nos matura, ubi tyrannus nullus cuiquam molestus est. Si verò illius amici fortè, ut fit, in itinere inciderint, metuo ne quid sinistri tibi eueniat. Hæc ille.

Quidam Demetrio autore tradunt accipere solitum à nymphis cibum, eúmque intra bovis vngulam conditum seruare, paulatimque inde sumere, nullaque exinde egestione indigere, neque visum vnquam edere. Meminit huius & Timæus in secunda. Sunt item qui dicant, Cretenses illi sacrificia offerre, ut Deo. Aiunt & diuinationis fuisse peritissimum. Siquidem cum apud Athenienses *μυνυχία* vidisset, ignorare eos dixisse quantarum cladium causa locus ille futurus esset, quod si scirent, dentibus illum discerpturos. Hæc autem prædixit multis antè temporibus. Fertur & primus se Aeacum dixisse, Lacedæmoniisque prædixisse captiuitatem, quam passuri erant ab Arcadibus, ac seipsum reuiuiscere sæpe simulasse. Theopompus autem in mirabilibus refert, cum nympharum templum exædificaret, vocè è cælo lapsam, Epimenides, non nymphis, sed Ioui dicato. Cretensibus item pronuntiasse belli exitum, quod inter Arcades, & Lacedæmonios agebatur, eum quem prædiximus. Quo in bello deserti ab Orchomenijs

μυνυχία
appellatur

Munychia
portus Atticæ, & templum Dianæ quæ inde

f in ius

in ius hostium concessere. Senuisse illum intra tot dies, quot obdormisset annos, non desunt qui asseuerant, hoc enim Theopompus ait: Hunc à Cretensibus Curetem appellari solitum, Myronianus in similibus auctor est. Corpus eius apud se Lacedaemonij seruant responso quodam admoniti, vt refert Sosibius Lacedaemon. Fuere autem duo Epimenides, genealogie scriptores, & tertius qui Dorice Rhodi historiam scripsit.

P H E R E C Y D E S.

Pheresydes Badii filius, Syrius, vt in successionebus Alexander tradit, Pittaci auditor fuit. Eum Theopompus asserit primum omnium de natura, & de dijs scripsisse. Plurima de illo & stupenda memorantur. Deambulante enim secus litus * Psamium, cum intuitus fuisset nauem plenis velis currentem, post paulum mergendam prædixisse, atque vt dixerat se inspectante contigisse, Haustam rursus aquam ex puteo cum biberet, post diem tertium terræ motum futurum prædicasse, atque ita factum esse. Cum denique Messanam ascendisset in Olympium, Perilap hospiti consuluisse, cum tota familia inde migrare maturaret, neglexisse illum, Messanamque paulo post captam ab hostibus fuisset. Lacedaemo.

* tñs Lau
us scriptū
erat i Græ
co codice,
haud scio
an men-
dose.

cedemonijs solitum dicere, neque aurum, neque argentum honorandum, vt Theopompus in mirabilibus scribit. Præcepisse hoc sibi in somnis Herculem, quem & eadem nocte Regibus, Pherecydi vt obtemperarent, iussisse. Sunt qui Pythagoræ ista adscribant. Tradit Hermippus illum, cum inter Ephesios atque Magnesios vigeret bellum, cuperétque Ephesios vincere, quendam ex prætereuntibus interrogasse vnde esset, & cum se ille Ephesium dixisset, adiecisse, Trabe me per crura, & in agro Magnesio pone, civibusque tuis annuntia, vt parta victoria me in eo loco sepeliant, adiecitque se esse Pherecydem. Hæc vbi ille civibus renuntiavit, magna eos victoriæ incessit spes. Postridie verò commisso prælio, Magnesios fundunt, victoresque Pherecydem ex vita migrasse comperiunt, quem etiam sepelientes magnificè honoraverunt. Quidam profectum Delphos è monte Corycio seipsum deiecisse aiunt, denique sepultum esse. Alij à pediculis consumptum, obiisse diem tradunt. Aristoxenus verò cum de Pythagora eiusque familiaribus scriberet, refert illum cum à Pythagora qui visitandi gratia aduenerat, vt sese haberet interrogatus esset, digitum immisisse per ianuam ac dixisse, * Apertè inspicere: vnde ea vox postea à Philosophis in malam partem accipi solita. Qui autem ea in alijs legunt,

χρωτοδῆ-
 λα, ex cu-
 te apparet
 θυωρὶς sa-
 cra μέσα.

*meliores partem utuntur, peccant. Dicebatque
 Deos mensam θυωρὸν vocare. Porro Andron
 Ephesius duos tradit fuisse Pherecydes Syros.
 Astrologum alterum, alterum theologum, Ba-
 dis filium, cuius Pythagoras studiosus fuerit.
 Eratothenes unum tantum Syrium, alte-
 rum Atheniensem genealogum fuisse asse-
 rit. Servatur adhuc Pherecydis Syri, quem
 scripsit, libellus de rerum principio, cuius ini-
 tium est: Iupiter quidem atque tempus idem,
 & Tellus erant semper. Terrene autem no-
 men fuit Telluri, postquam ipsi Iupiter præ-
 mium dedit. Servatur & heliotropium in Sy-
 ra insula. Refert autem Duris in secundo sa-
 crorum, inscriptum eius tumulo hoc epi-
 gramma,*

Τῆς σοφίης πάσις ἐν ἐμοὶ τέλος, ἣν δέ τι πλεον.
 Πυθαγόρῃ τῷ μῶ λέγει ταυθ' ὅτι πρῶτος ἀπεί-
 ῃσιν αὐ' ἐλλάδα γλιῦ εἰ ψευδομαὶ ὡδ' - (των.
 ἀγορῶν.

hoc est,

*Desinit in me omnis sapientia. prima quod
 autem*

*Pythagora nostro tribuatur palma, fatebor
 Id, sed ob hoc, quia primus erat in gente Pe-
 lasga.*

Ion autem Chius de ipso sic scribit,

Ως δ' ἢ ἠνορέητε κενασμύθη, ἠδ' ἐκὼ κῆ ἀνδρῶν
 Καὶ φθίμενος ψυχῆ τὸρπνὸν ἔχει βίοντον.
 ὡσπορ Πυθαγόρης ἐτύμως ὁ σοφὸς περὶ παύσεων

Ανδρ

Ἀνδρώπων γυώμας εἶδεν ἢ βίμαδον.

hoc est,

Virtutum ornatus insignibus atque pudore

Hic animo vivit suaviter exanimis.

Atque, ut Pythagoræ sapientia summa, vi-
rorum

Multorum mores vidit, & edidicit.

Est & nostrum sic se habens, carmine Phere-
cratio,

Ὅν κλεινὸν Φερεκίδην

Ὀρτίκῃσι ποτὶ Σύρῳ

Ἐσφδαῖρας λόγῳ ἔσθιν,

Ἀλλάξαι τὸ πρῖν εἶδῳ,

Θεῖναι τ' οὐδὲ κελύειν

Μαγνύτῳ ἱνα νίην

Δοίη τοῖς Εφέσοιο

Γενναίοις πολιήταις

Ἦν γ' ἄχρηστος ὄρ ἤδεις

Μένῳ τὸτο κελύειν

καὶ θνήσκει παρ' ἐκείνοισ

Ἀρ' ἔρτῳτ' ἀρ' ἀληθῆς

Ἦν εἶτις σοφὸς ὄντως,

καὶ ζῶν ἔσθιν ὄνησις

Χ' ὅταν μάλιν ὑπάρχη.

hoc est,

Insignis Pherecydes

Syros quem parit olim

Turpes in pedicillos

Permutasse priorem

f 3

Formano

Formam dicitur, atque
 Magnetum in regionem
 Se iussisse trahi, quo
 Donaret generosis
 Palmam illustrem Ephesinis.
 Oraclum fuerat, quod
 Solus nouerat ipse
 Hoc mandans, moriturque
 Letus sic apud illos.
 Verum est hoc igitur, quod
 Si verè est sapiens quis
 Viuus utilis vsque
 Extinctusque iuuabit.

Aliorum etiam in eum feruntur epigram-
 mata. Fuit autem circa sexagesimamnonam
 olympiadem. Est eius quoque ad Thaletem hu-
 iusmodi epistola,

PHERCYDES THALETI.

BENE moriaris, cum tibi fatalis dies su-
 peruenerit. Morbus me inuaserat cum tuas
 accepi literas, pediculis operiebar, & feбри qua
 tiebar totus. Mandavi itaque quibusdam ex
 familiaribus, ut cum me sepelierint, ad te per-
 ferant quæ scripsi. Tu autem siquidem ea pro-
 baueris cum sapientibus reliquis, ita legenda
 demum trades: sin autem improbaueris, nolito
 edere. Mihi certè necdum satis placebant. Est
 tibi quidem non certa rerum fides. Neque enim

id

id recepi, neque quid sit verum me scire professus sum, fortè quædam de Theologia reseravi, cætera intelligere oportet. Omnia quippe iudico potius, quàm aperio. Morbo autem diebus singulis inualescente, neque medicorum quempiam, neque amicorum penitus admitto. Cæterùm assistentibus pro foribus, & interrogantibus quo in statu sim, digito per ostij claustra dimisso, quàm pestilenti malo tenear, ostendi: admonuè que vt postridie conueniant ad solennes Pherecydis inferias. Vale.

Atque hi sunt qui appellati sunt sapientes, quibus plerique Pisistratum etiam tyrannum adscribunt. Veniendum verò iam ad Phi-

losophos, ac primò inchoandum ab

Ionica Philosophia, cuius

principè Thaletem fuisse

memorauimus, Ana-

ximandri præce-

ptorem.

f 4 DIO

DI O G E N I S

L A E R T I I D E

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

LIBER II.

A N A X I M A N D E R.

ANAXIMANDRO Milesio Praxiades pater fuit. Huius est illud, Principium elementum immensum hoc, & infinitum esse,

non tamen definiens aera, & aquam, aut aliud quippiam. Partes quidem eius immutari, totum verò immutabile. Durare medio loco terram centri instar constitutam, globosamque esse, & rotundam. Lunam* falso lucere lumine, splendorémque à Sole mutuari. Solem terræ aquare magnitudinem, & esse purissimum ignem. Primus autem gnomonem inuenit, ipsúmque Lacedemone in loco captandæ vmbre idoneo statuit, quò, vt ait Phavorinus in omnimoda historia, conuersiones Solis, & æquinoclia notaret, ὄργανόν τινα quoque fabricatus est, ac primus terræ, marisque* circuitus descripsit, & spheram insuper construxit.

* Ψευδοει
δὴν

* ὡς ἔμε-
τρον.

xit. *Quae verò accommoda sibi visa sunt, summam, prout memorie occurrebant exposuit, Apollodorus Atheniensis illum in Chronicis ait secundo anno LVIII. olympiadis, annum egisse etatis sexagesimumquartum, ac paulò post obüsse diem. Floruisse autem maximè sub Polycrate Samiorum tyranno. Aiunt eum canentem à pueris irrisum, eoque comperto dixisse, canendum ergo puerorum causa modulatus. Fuit & alius Anaximander historicus, & ipse Milesius Ionicus scriptor.*

ANAXIMENES.

ANaximenes Eurystrati filius, Milesius Anaximandri auditor fuit. Quidam & Parmenidem audisse asserunt. Hic initium dixit aera, & infinitum. Moveri sydera non supra terram, sed circa terram. Usus est autem Ionica locutione simplici & minimè fucata. Sexagesimatertia olympiade natum esse, atque eo anno quo Sardis capta sit, obüsse diem, Apollodorus tradit. Fuerunt & alij duo Lampasaceni eius nominis, orator vnus, alter historicus, qui oratoris nepos Alexandri gesta conscripsit. Extat Philosophi Anaximenes epistola huiusmodi,

ANAXIMENES PYTHAGORAE.

THALES ab etatis flore ad senectutem per studia virtutis humanitatisque peruectus, inclyta morte defungitur. Is cum, vt consueve

f s rat,

rat, vna cū ancillula sydera inspecturus atrio domus matutinus exisset, immemor vt sese loci situs haberet, dum æthera securus explorat, in subiectam foueam cecidit. Milesij syderum obseruatoris hunc finem tradunt. Caterum nos qui literarum amore tenemur, tanti viri iugiter meminimus, atque in illius maximè doctrina acquiescimus, initiūque sermonis nostri Thaletem semper instituimus. Rursum alia ad eundem,

ANAXIMENES PYTHAGORAE.

CONSULTIVS nobis egisti vt quietus viueres, qui ex Samo Crotonem commigrasti. Nam Aeacidae cū alijs infesti sunt, tum Milesijs * tyranni dominantur. Medorum item rex nobis acriter imminet, nisi velimus esse tributarij, quanquam videntur Iones pro libertate omnium cum Medis dimicare. Ita enim illi nos vndique vrgent, vt nulla nobis spes salutis sit. Quonam igitur animo possit Anaximenes cæli secreta rimari, cuius iugis aut mortis aut seruitutis incumbit metus? Atqui tu Crotoniatis atque Italis cæteris gratus, atque in pretio es, quem accedunt & ex Sicilia studiosi quique.

ANAXAGORAS.

ANaxagoras Hegesibulo sine Eubulo patre, Claxomenius, Anaximenes fuit in primis studiosus. Primus hic materia, quam

videtur

* λισχινώ-
τας
Ionū lin-
gua violē
ti& contu-
meliosi.

ἄλλω appellant, mentem adiecit, in principio operis sui sic scribens: Omnia simul erant, deinde accessit mens, eaque composuit, quamobrem & * mens siue animus dicitur. Timon hoc ipsum de Anaxagora fatetur, in Sillis, dixisse scilicet mentem, confusis primò rebus accessisse, omniaque compegisse simul, atque ordinasse. Timonis carmen ita habet,

* vñe
cognomi-
natus est
Anaxago-
ras.

καὶ πᾶ ἀναξαγόρῳ φασ' ἔμμεναι ἀληθινὸν ἦρω.

Νῦν, ὅτι δὴ νόσ' αὐτῷ, ὅς ἐξ ἀπίνης ἐπαγέρας
Πάντα σωσοφίησεν ὁμῆ τετρακμήν κ' πρό-
δον.

hoc est,

Nunc vbi Anaxagoras Mens est fortissimus heros.

Qui mentem subito, nã mens nõ defuit illi,
Composuisse putat, fuerant quæ incondita
ondam.

Hic non modò generis gloria & opibus, verùm animi quoque magnitudine clarissimus fuit. Quippe qui vniuersum patrimonium suis sponte concessit. quo cùm ab eis insimularetur negligentia, quid ergo, inquit, nõnne vos ista curatis? Demum ab eis profectus, ad specularandam rerum naturam se contulit, rei & publicæ & priuatæ omnino negligens: adeò vt cui-dam se ita cõpellanti, Nullãne tibi patria cura est? dixerit, Mihi verò patria cura & quidem
summa

summa est, digitum in cœlum intendens. Fertur in Xerxis transitu annum ætatis vicesimum egisse, vixisseque annos L X I I. Apollodorus in chronicis floruisse eum L X X. olympiade, septuagesima æq; octauæ primo anno defecisse refert. Philosophari Athenis cœperat sub Callia, vicesimo ætatis anno. vt Demetrius Phalereus in descriptione * principum refert, vbi & triginta annos commoratum tradunt. Dicebat Solem candens ferrum esse, ac penitus ignitum, & Peloponneso maiorem. Alij hoc ad Tantalum referunt. Lunam habitacula in se habere & colles & valles. Initia rerum similitudines habere partium. Vt enim ex minutissimis, quæ vocantur, ramentis, aurum constat, ita & ex paruis similibus partium corporibus, hoc totum esse compositum, mentemque initiũque motus. Et grauia corpora inferiorem locum, vt terram, leuia superiorem obtinuisse, vt ignem, medium aeri atque humori distributum. Ita enim super terra latitudinem mare subsistere, humoribus à sole in vaporem cõuersis. Sydera principio quidem turbato & confuso motu ferri solita, ita secundum terræ verticem, eum qui semper apparet polum versari postea verò inclinationem accepisse. Lacteam orbem reflexum esse solaris luminis non intermicantibus astris. Cometas errantium stellarum esse concursum flammam

* ἀρχόντων.
 hierāt magistratus apud Athenienses.

flammam ex se emittentium, eosque veluti scintillas ab aere vibrari. Ventos fieri, cum aer à sole tenuatur. Tonitrus nubium esse collisionem, coruscationes confricationem itidem nubium, terræmotus * successione aeris in terram. * Τρονή-
 Animantes primò ex humore & calore, ter- 5101V.
 ráque manasse, postea ex inuicem natas esse, mares à dextris, foeminásque à sinistris. Aiunt illum prædixisse eum qui circa Aegos fluuium contigit lapidis lapsum, quem ex sole casurum dixerit, eaque ratione inductum Euripidem ipsius discipulum, solem in Phaethonte fabula auream glebam appellasse. Profectum quoque in Olympiam sereno & lucente cælo sedisse pellicea indutum veste, quasi breui eruptura pluuia, sicq; contigisse. Percontanti, an Lampfaceni montes mare essent aliquando futuri, dixisse ferunt, Ita sanè, nisi tempus defecerit. Rogatus cuius rei causa natus esset, inspiciendi, inquit, cæli, & solis & lunæ. Dicenti cuidam, Atheniensibus priuatus es, Non ego illis, ait, sed illi me. Cum vidisset Mausoli sepulchrum, Monumentum inquit pretiosum, & lapidibus ornatum, diuitiarum imago. Indignanti cuidam ac molestè ferenti, quòd in alieno solo moreretur, Bono, inquit, esto animo. Idem enim vndique in infernũ descensus est. Videtur autem, vt Phauorinus in omnimoda historia testatur, primus Homeri poema de virtutibus

virtute & iustitia compositum esse dixisse, multumque Metrodorum Lampsacenum familiare suum ad eam opinionem contulisse. Quem in his etiam quae ad naturae historiam attinent, constat poeta fuisse in primis studiosum. Primus autem Anaxagoras librum à se scriptum edidit. Enimvero sub principe Dimylo cecidisse de caelo lapidem, Anaxagoramque tum dixisse, caelum omne ex lapidibus esse compositum, ac vehementi circuitu constare, alias continuo summa vi impetus lapsurum, Silenus in primo historiarum autor est. Varia de huius damnatione referuntur. Nam in successione philosophorum tradit Socion à Cleone impietatis accusatum, quod solem * candentem dixerit laminam, ac penitus ignitam: defensum autem à Pericle discipulo, quinque talentis multatum exilioque damnatum fuisse. Porro Satyrus in vitis à Thucydide accusatum, quod contraria Pericli in Reip. administratione sentiret, neque impietatis modo, verum & proditionis, absentemque morti addictum. Et cum illi renuntiata esset, & damnatio sua & filiorum mors, ad alterum dixisse, Iampridem adversum illos atque se ex aequo naturam tulisse sententiam. ad alterum, Sciebam me genuisse mortales. Alij hoc ad Solonem referunt, alij ad Xenophontem. Hunc autem manibus etiam proprijs, sepelisse liberos Demetrius Phalereus.

* Mus. Spov

*lereus in libro de senectute testatur. Hermip-
 us in vitis, carcere inclusum, addictumque
 morti tradidit. Periclem verò percontatum,
 an alius vitam in aliquo criminaretur, cum
 nullum ei crimen impingi comperisset, dixisse,
 atqui ego discipulus istius sum. Nolite igitur
 iniquis calumnijs induci illum perdere, ve-
 rum mihi potius obtemperate, liberumq; ab-
 ire permittite, sicq; factum esse. Hanc tamen
 illum iniuriam egrè tulisse, ac sponte inde dis-
 ccessisse. Verùm Hieronymus in secundo com-
 mentariorum Periclem asserit illum adduxisse
 in iudicium, incertis gressibus nutantem, &
 præ nimia egritudine confectum macie, mise-
 ricordiaque iudicum potius, quàm quòd inno-
 cens fuerit inuentus, dimissum esse. Tam va-
 ria, de ipsius damnatione inter autores mini-
 mè obscuros habetur opinio. Nec defuere qui
 existimarent illum Democrito infestum fuis-
 se, quòd ab illo non fuerit admissus in collo-
 quium. Lampsacum postea profectus illic
 diem suum obiit, ubi rogantibus eum princi-
 pibus ciuitatis, nunquid fieri mandaret, ius-
 sisse ferunt, vt pueri quotannis quo mense de-
 fecisset, ludere permitterentur, seruarique
 & hodie consuetudinem. Defuncto igitur
 Lampsaceni honorificè iustas persoluerunt,
 eiusque tumulum epigrammate illustraue-
 runt.*

et hanc

ἐνθάδε πλεῖστον ἀληθείας ἐπὶ τέρμα περιήσας,
 οὐρανὸν νόστος καὶ τὴν ἀναξαγόρας. id est,
 Hic situs ille est, cui rerum patuere recessus,
 Atque arcana poli magnus Anaxagoras.

Est & nostrum in eundem:

Ἡλίου πυρόσφι αὐτὸν ποιεῖ φάσιν ἐπὶ ἀρχῆ
 καὶ διὰ τὸ θανῆν μέλλεν ἀναξαγόρας.

Ἄλλ' ὁ φίλος Περικλῆς ἤνερύσατο, τὸ δὲ ἴδιον
 αὐτὸν

Ἐξάγαγεν βίον μαλθ χυῖν σοφίης.

hoc est,

Candentem ferri massam Phaethonta putavit
 Quondam, & ob id morti addictas Ana-
 xagoras.

Hunc tamen incolumen Pericles servavit.
 at ille

Rursus ob inuisam perdidit inscitiam.

Fuere tres & alij eodem nomine, in quorum
 nullo fuere omnia, primus orator ex Socratis
 discipulis, statuarius alter, cuius meminit An-
 tigonus, tertius grammaticus Zenodoti di-
 scipulus.

ARCHELAVS.

Archelaus Atheniensis, siue Milesius, pa-
 trem habuit Apollodorum, siue ut qui-
 dam scripsere, Mydonem, Anaxagoræq; di-
 scipulus, & Socratis magister fuit. Primus
 hic ex Ionia physicam philosophiam Athenas
 inuexit, & appellatus est physicus, quod in eū
 philo

philosophia desierit naturalis, Socrate ethicen
 introducente. Quamquam ne hic quidem ethi-
 cæ rudis fuisse videatur: nanque de legibus
 philosophatus est, & de honesto & æquo. Por-
 rò Socrates, quòd hæc ab illo sumpta propaga-
 uerit, inuenisse putatus est. Duas esse genera-
 tionis causas asserebat, calidum & frigidum:
 Animalia de limo nata: Iustumque & tur-
 pe non natura constare, sed lege. Hac autem
 ratione nitebatur: Lipientem calore aquam,
 ubi ignis inflammatur ardore, terram effice-
 re: ubi verò circumfluit, aerem gignere: atque
 ideo illam quidem ab aere, hunc autem ab
 ignis leui facilique motu contineri. Gigni ve-
 rò animalia ex terra calore, quæ limum lacti
 simillimum ad escam eliquauerit: sic & homi-
 nes natos. Primus vocem, aeris percussum dif-
 finiuit. Mare in concauis per humum veluti
 colatum consistere dixit, maximumque side-
 rum solem, & omne hoc infinitum appellauit.
 Fuerunt & tres alij eiusdem nominis. Primus
 Chorographus, qui omnem ab Alexandro per-
 agratam terram descripsit: alius qui quæ na-
 turæ sunt propria, versu prodidit: tertius ora-
 tor, qui & artem oratoriam scripsit.

S O C R A T E S.

Socrates Sophronisco patre lapidario, ma-
 tre Phænareta obstetrice natus, quemad-
 modum

modum Plato in Theateto meminit, Atheniensis patria, pago Alopeccensis fuit. Non defuerunt qui illum iuuisse Euripidem existimauerint. Vnde Mnesilochus ait, Phrygibus, nouo Euripidis poemati, & Socratem sarmenta ministrasse. Ac rursus, Euripides Socratis, ut iocij & adiutoris, meminit. Aristophanes quoque hoc ipsum in Nubibus tradit, hunc asserens Euripidem fuisse qui tragœdias scripserit eloquentia sapientiæq; plenissimas. Cùm igitur Anaxagora, secundum quosdam, auditor fuisse, & Damonis, ut Alexander in Successionibus ait, post eius damnationem, ad Archelaum se physicum contulit, cui in delicijs fuisse scribit Aristoxenus. Porro Duris, seruisse illum ait, & sculpsisse lapides. Opus illius esse gratias vestitas, quæ sunt in arce plerique asserunt. Vnde illum & Timon in Sillis ita depingit his versibus:

Εκ δ' ἄρα τ' ἀπ' ἡλινε λιθοξείος ἰννομολίσχης
 ἑλλένωρ ἱπποκρίδος, ἀκροβόλου ἀποφύνας,
 Μυκτῆρ, ῥητορόμικτος ὑπατικὸς, ἔρων στυγίς.

hoc est,

Fluxit ab his legumque loquax, lapidumque politor

Græcorum vates, imposturaq; magister,
 Derisor, rhetorque subatticus, & simulator.

Erat

Erat quippe in oratoria (sicut etiam Idomeneus refert) promptus atque acer, sed eum tyranni triginta dicendi artem, (ut ait Xenophon) docere vetuerunt. * Agitur & ab Aristophane, ut qui deteriorem rationem meliorem faceret, Primus quippe (ut Phanorinus in Omnimoda scribit historia) cum Aeschine discipulo oratoriae disciplinae campos aperuit, Idomeneo idipsum in libris quos de Socraticis scripsit asserente, primusque de vitæ ratione disseruit, ac primus philosophorū dānatus obiit. Ait autem Aristoxenus Spinthari filius, pecunias illum ex ministerio suo ad necessarium victum congregare solitum: ceterum Critonem eum ab emendicanda quotidiana stipe, atque ab officina subduxisse ministerio, gratiam animi ipsius admiratum, eique se in disciplinam dedisse, Demetrius Byzantius auctor est. Animaduertens autem naturalis speculationis fructum nullum esse, eamque ad officia vitæ nihil esse necessariam, inuexit primus Ethicen, deque illa & in officinis & in publico quotidie philosophās, ea potius inquirenda hortabatur quæ mores instruerent, & quorum, usus nobis domi esset necessarius. Illic enim, Homeri testimonio, nobis

-κακόν τ' ἀγαθόν τε τίτουν?

hoc est,

• Agitur prauumque probumque,

g 2

Sape

Sæpe verò inter loquendum, agente id orationis vehementia, * iactare digitos solebat, & crines vellere, ita vt à plerisque rideretur, habereturque despectui: quæ tamen omnia ferebat æquo animo. Vnde & cùm fuisset à quodam calce percussus, admirantibus illius tolerantiam dixit, Quid enim si me asinus calce impetisset, num illi diem dixissem? Hæc Demetrius. Peregrinatione verò illi opus non fuit, quemadmodum plurimis, nisi in quantum militavit: sed semper eodem in loco manens cum familiaribus ac studiosis disputabat: nitebaturque summo ingenij acumine, non tam illos ex sententia diducere, quam ipse quid verum esset, inuenire. Fertur cùm Euripides ei legendum Heracliti opusculum dedisset, rogaretque quid sibi videretur, dixisse, ea quidem quæ intellexi, generosa sunt: puto item & quæ non intellexi, verùm Delio quopiam natatore indigent. Cura illi vehemens fuit corporis exercitationis, eratque præclari habitus. Denique in Amphipolim armatus militiam secutus est, atque prælio commisso circa Delium, lapsus equo Xenophontem apprehendit, atque seruauit. Confugientibus Atheniensibus cæteris ipse lento passu abibat, sæpe clam retrospiciens, & vlcisci cupiens si quis ense incautum invadere tentasset. Militavit & in Potidæam per mare. Nam

pedibus;

* κόνδου-
λίξεται,
ferire tali-
tro, & di-
gitorū iū-
aura. Id
enim est
κόνδουλος.

pedibus minimè licebat, obsistente bello, quo tempore nocte tota eū in vno habitu perman-
 sisse tradunt. Et cū in ea expeditione fortis-
 simè pugnasset, ac vicisset, victoriā Alcibiadi
 sponte cōcessisse, quē a Socrate amatū, Aristip-
 pus in quarto de antiquis delicijs testatur. Ion
 autem Chius Socratē adhuc iuuenem cum Ar-
 chelao in Samum peregrinatum venisse tra-
 dit. Aristoteles & *Pythonem profectum ait. * αὐθιῶδε,
 Isthmum quoque Phauorinus in primo com-
 mentariorum adijisse refert. Erat autem con-
 stantis animi, inuictæq; sententiæ, & in pri-
 mis popularis rei studiosus, quod cū ex alijs
 constat, tum ex eo maximè quòd iubentibus
 qui cum Critia erant nobilibus, Leontem Sa-
 laminium illustrem & opulentum virum ad
 se deduci perimendum, haudquaquam ces-
 sit, solusq; aduersus decem potentissimos du-
 ces sententias ferre ausus est, & cū liberè
 quò vellet abire carcere liceret, noluit, & plo-
 rantes seuerè increpauit, pulcherrimòsque ser-
 mones illos vinctus profectus est. Frugi item
 erat & continens. Refert Pamphila in VI.
 commentar. cū Alcibiades grandem illam
 aream ad construendam domum largiretur,
 dixisse, An verò si calciamentis mihi opus es-
 set, corium dares vt calceos mihi ipse confice-
 rem? atqui ridiculus essem si acciperem. Sæ-
 pe cū eorum quæ publicè vendebātur mul-
 titudī

titudinem intueretur, secum ista voluebat,
 Quam multis ipse non egeo. Ac semper habe-
 bat in ore iambos illos, quibus argentum &
 purpura, & cetera id genus tragœdijs potius
 quam vsui vitæ necessaria docentur. Arche-
 laum præterea Macedonem & Scopam Cra-
 nonium, Eurylochumque Larissæum asper-
 natus est magno animo, neque ab eis missas
 pecunias accipiens, neque ad eos ipse proficisci
 volens. Adeo autem parcè ac temperatè vi-
 xit, ut cum Athenas pestis sæpenumero va-
 staret, solus ipse nunquam egrotauerit. Duas
 illum uxores duxisse, priorem Xanthippem,
 ex qua Lamproclen genuerat: alteram Myr-
 tonem Aristidis illius iusti filiam, quam &
 sine dote accepit, quæque sibi Sophroni-
 scum, Menexenumque peperit, Aristoteles
 auctor est. Alij Myrtonem prius duxisse, ple-
 rique utrasque simul habuisse tradunt, ex
 quibus & Satyrus est & Hieronymus Rho-
 dius. Nam Athenienses cum bellis ac lue ex-
 haustam civibus civitatem reparare, sobo-
 lèmq; propagare vellent, decreuisse referunt,
 uti urbanam quidem unam uxorem ciues du-
 cerent, liceret autem & ex altera procreare li-
 beros: idq; tum & Socratem fecisse. Magna
 verò animi sublimitate carpentes se atque ob-
 iurgantes contemnebat. In frugalitate ma-
 ximè gloriabatur, mercedemque à nullo exi-
 gebat

gebat. Dicebat autem, eum qui suavissimè comederet, minimè obsonio egere: & eum qui cum voluptate biberet, potionem quæ præsens non sit non querere, nec expectare: eumq; dijs maximè propinquum, qui minimis egeat. Hoc si quis velit, à Comicis doceri poterit: qui profectò illū dum vituperare conātur, laudāt. Aristophanes enim sic de illo in comœdijs,

ὦ φίλῳ μεγάλῃ σοφίας ἐπιθυμίας ἀνθρώπε,
ὡς δ' ἀρίμων ἐν ἀθλωαίοις καὶ τοῖς ἑλλησι
γενήσῃ,

Εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς, καὶ τὸ ταλαί-
πωρον ἐνεστὶν

Εν τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ κάρνεισιν μὴδ' ἐστὼς μὲν
βαδίζων,

Μήτε ψυχῶν ἀχθελίαν, μήτε γ' ἀρίτων
ἐπιθυμίας,

Οἶνε τ' ἀπέχη καὶ *γυμνασίῳ, καὶ τῷ ἄλλῳ
ἀνούτῳ.

hoc est,

* Aliàs,
ἀδολφία =
γέρας.

O præclaræ sapientiæ amator homo,

Quàm felix Athenis, & inter Græcos eris,

Sì memor es, & curis plenus, & ærumna

inest

Animo, neque fatigaris aut stans, aut am-
bulans:

Sed ne algens quidem multum doles, neque
prandere cupis,

Et vino abstines, & exercitamentis, & id
genus stolidis.

Porro Ameipsas palliatum illum inducens, sic ait: Socrates paucorum optime virorum, multorumque vanissime, & ipse ad nos tandem venis, patiensque es? Unde tibi pallium hibernum? Hoc incommodum per coriarij contigit malignitatem. Hic tametsi esuriens assentari nunquam sustinuit. Ceterum eius rei quam semper inimicus fuerit, quamque magno & alto animo foedam istam adulationem contempserit, Aristophanes idem testatur in hanc sententiam:

Βρυσθύητ' ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ τὸ ὀφθαλμῶν πα-
ραβάλλεις,
κ' ἀνυπόδητ' & πακὰ πόλλ' ἀνέχῃ, κα' φ' ἡμῖν
σεμνοπροσωπεῖς.

hoc est,

E latus fastu vias teris, oculisque innuis,
Et discalciatus mala multa toleras, & propter
nos vultu gravitatem præ te fers.
Cumque hoc vitæ instituto degeret, interdum
tamen tempori serviens, venustiore habitu
amiciebatur, ut in Platonis Symposio ad Aga-
thonem profectus. Aequa illi & hortandi &
dehortandi facultas fuit. Denique Theætetum
cum de disciplina differeret (ut ait Plato) mi-
rificè immutatum diuinumque fermè remi-
sit. Eutyphrona qui patri diem dixerat, quæ-
dam de iustitia & pietate loquens, ab insti-
tuto

tuto reuocauit. Lysidem autem hortando maximè moralem effecit. Erat enim illi ingenium ad eliciendos ex rebus sermones accommodatum. Lamproclum filium in matrem immitem ac ferum, (vt ait Xenophon) suadendo ad reuerentiam reduxit. Glauconem præterea Platonis fratrem ad Rempubli. accedere volentem, proposito retraxit, quòd is rudis esset ignarusque rerum, vt refert Xenophon: Charmidem contra, quia esset maximè idoneus, ad capessendam incitauit. Iphicrati quoque duci animos adiecit, cum ostendisset ei gallos gallinaceos tonsoris Midæ, aduersus eos qui erant Calliæ, pennis ac rostro dimicantes. Ipsum Glauconides ciuitati applicare optabat, non secus ac fasianũ auem, aut pauonem. Dicebat autẽ, tanquã rem miram facile cuius esse quæ habet proloqui, amicos autem quos possideat nominare difficillimum, tantam in eis obseruandis inesse negligentiam. Euclidem verò cum videret forensium causarum in primis studiosum: O inquit, Euclide, sophisticis quidem vti poteris, hominibus non poteris. Inutile enim arbitrabatur ac turpe, hisce dare operam, sicut & Plato in Euthydemo testatur. Dederat illi Charmides domesticos pueros, qui domum illum deducerent, sed noluit ipse suscipere. Sunt qui dicant illum Alcibiadis eximiam formam aspernatum. Otium vt possessionum

sionum omnium pulcherrimam laudabat, ut
 in Symposio testatur Xenophon. Dicebat &
 unicum esse bonum, scientiam: malum contra
 unicum, inscitiam. Opes ac nobilitates non so-
 lum nihil in se habere honestatis, verum &
 omne malum ex eis oboriri. Denique cum di-
 xisset ei quidam, Antisthenem matre esse
 Threicia, Tunc, inquit, arbitraberis ex duo-
 bus Atheniensibus adeo insignem virum na-
 tum? Phaedonem quoque captiuitatis neces-
 sitate in carcere constitutum, Critoni redimen-
 dum praecepit, spectatumque philosophum fe-
 cit. Sed & fidibus canere didicit cum vacaret,
 minime absurdum dicens, quod quisque ne-
 sciat discere. Saepius item saltabat, eam exer-
 citationem plurimum ad tuendam bonam va-
 letudinem conducere existimans, sicut &
 Xenophon in Symposio testatur. Asserebat
 & demonium sibi futura praedicere: ac bene
 incipere paruum non esse, sed maximum:
 & scire se nihil praeter hoc ipsum quod nihil
 sciret. Eos item qui praecocia magno eme-
 rent, desperare aiebat maturitatis tempus.
 Rogatus aliquando, quanam sit iuuenum
 virtus. Nihil nimis, inquit. Geometriae eo-
 usque dandam operam monebat, quoad quis-
 que possit terram mensura accipere & da-
 re. Euripide vero de virtute ita differente,
 ut diceret praclarum esse temere hanc di-
 mittere.

mittere, surgens egressus est, ridiculum esse dicens, mancipium si non inueniatur, dignum inquisitione iudicare, virtutem verò pessum ire permittere. Interrogatus vtrum melius esset, uxorem ducere, necne: vtrumuis horum, inquit, egeris, pœnitentia ducêris. Mirari se dicebat cur hi qui lapidea signa sculperent, summa ope niterentur vt lapis homini quàm simillimus euadat, se ipsos curare negligenter, ne similes lapidibus & videantur & sint. Hortabatur & iuuenes vt se iugiter in speculo intuerentur, vt si quidem formosi essent, digni ea specie fierent: sin autem deformes, eam deformitatem eruditione tegerent. Cùm vocasset ad cœnam diuites, & Xanthippen modici puderet apparatus, Bono, inquit, esto animo. Nam si quidem modesti erunt, frugique, mensam haudquaquam aspernabuntur: sin autem intemperantes, nulla nobis de hisce cura fuerit. Aiebat alios homines viuere vt ederent, se ideo edere vt viueret. Adhæc vulgus ignobile & imperitam multitudinem idem ferme facere dicebat, ac si quis tetradrachmum vnum reprobaret, congestum ex hisce cumulum vt probabilem susciperet. Cùm illi dixisset Aeschines, Pauper sum, & aliud habeo nihil, me ipsum autem tibi do. An verò, tu, inquit, non animaduertis quàm mihi maxima tradas? Indignanti cuidam quòd dispicere-

tur, cùm summam rerum triginta tyranni sibi vendicassent, Ergone inquit, pœnitet te? Referenti quòd illum Athenienses mori decreuissent. Et natura illos, inquit. Hoc aliq̄ ad Anaxagoram referunt. Dicente ei vxore, Iniuste morieris. An tu, inquit, iuste males? Cùm in somnis quendam sibi ista dicentem audisset:

Ἐματί νεν Πιτάτω φθίην ἐγὶ βωλον ἴκαιο.

hoc est,

At te frugifera sistet lux tertia Phthiae:

Ait ad Aeschinem, post diem tertium se moriturum. Die qua cicutam bibiturus erat, Apollodorus ei pallium pretiosum obtulit, vt in illo moreretur. & ille, Quid, inquit, num pallium meum quod viuenti conuenit, vita functo non conueniet? Nuntianti quendam se maledictis incessere, Bene, inquit, loqui non didicit. Cùm disruptam pallij sui partem vertisset Antisthenes, & inspectandam omnibus dedisset, Aspicio, inquit, per scissuram pallij tuam vanitatem. Dicenti cuidam, nonne tibi ille maledicit? Non, inquit: mihi enim ista non adsunt. Dicebat expedire vt sese ex industria comicis exponeret. Nam si quidem ea dixerint quae in nobis corrigenda sint, emendabo: sin alias, nihil ad nos. Xanthippe cùm in eum prius conuitia & maledicta ingessisset, post verò & sordidis aquis perfudisset,
Nonne

Nonne inquit, dicebam Xanthippen tonantem quandoque pluituram? Dicenti Alcibiadi non esse tolerabilem Xanthippen adeo morosam, Atqui, ait, ego ita hisce iam pridem assuetus sum, ac si iugiter sonum * trochlearum * *Ἐχινλαῖς* audiam. An verò tu non toleras clamore perest autem strepentes anseres? illo dicente, At mihi ova *Ἐχινλαῖ* pullòsque pariunt. & mihi ait Xanthippe filios gignit. Cùm palliũ illa sibi in platea sustulisset, monerentque familiares, iniuriam manu vlcisceretur, Præclare, inquit, vt nobis pugnis decertantibus quisque vestrum acclamet, Eia Socrates, eia Xanthippe. Asperioris ingenij vxori ita congregiendum monebat, vt equis animosis equites. Nam sicut illi cùm eos semel subegerint, reliquis facile vtuntur, ita & mihi post Xanthippes usum, reliquorum mortalium facilis toleratio obueniet. Ista & huiusmodi dicens quotidie & faciens, Pythia testimonio laudatus est, quæ Chærephonti id oraculum edidit, quod in omnium ore est, nimirum hoc:

Ἀνδρῶν ἀπ' αὐτῶν Σωκράτης σοφώτατος.
hoc est,

Mortalium vnus Socrates verè sapit.

Ex quo magna in illum inuidia conflata est, propterea quòd eos qui seipsos magni facerent & aestimarent, vt stolidos & insensatos.

tos arguisset. Eorum ex numero Anytus est, sicut in Menone Plato ait. Is enim à Socrate rideri se non ferens, primum quidem Aristophanem aduersus illum inuexit, atque in eum maledicta pronuntiauit. Post verò Melitum etiam induxit, vt illi crimen impietatis adolescentiumque corruptionis obijceret. Et Melitus quidem apud iudices illum accusauit, sententiam verò Polyuctus dixit, vt ait Phauorinus in Omnimoda historia: orationem Polycrates sophista scripsit. vt Hermippus refert, siue (vt quidam volunt) Anytus. præparauit autem omnia Lycon orator. Porro Antisthenes in philosophorum Successionibus, & in Apologia Plato tres illum accusasse tradunt, Anytum, Lyconem ac Melitum. Anytum quidem opificum ciuiliūque partes tuentem, Lyconem oratorum, Melitum verò poetarum, quòd eos omnes carperet Socrates. Phauorinus in primo commentario- rum veram non esse Polycratis in Socratem orationem tradit, quòd in ea facta sit mentio murorum à Conone instauratorum. Id verò factum constat v. 1. anno post mortem Socratis: atque ita se habet. Enimverò cause ipsius coniuratio hoc modo gesta est. Seruatur enim hætenus, inquit Phauorinus, in Metroo: Accusauit Melitus Meliti filius Pitheensis Socratem Sophronisci filium Alope-
cen

ensem de hisce criminibus. Iudicio obnoxius est Socrates, non eos existimans esse deos quos ex maiorū instituto suscepit ciuitas, alia verò noua dæmonia inducens: deinde verò quòd iuuenes corrumpat. Pœna illi mors. Philosophus verò cùm illi quam pro eo Lysias scripserat, apologiam recitasset: Bona inquit, & præclara est oratio Lysie, mihi tamen minus congruit. Erat enim illa iudiciali instituto vicinior, quàm vt philosopho conuenire videretur. Percontanti Lysie, cur si bona esset, non sibi congrueret oratio: Nõne, inquit, & indumenta & calciamenta speciosa esse possent, neque tamen mihi conuenire? Cùm verò iudicium ageretur, ascendisse Platonem in suggestum refert Iustus Tiberiensis in stemmate, ac dixisse: Minimus natus cùm sim, viri Athenienses, his omnibus qui tribunal ascenderunt: interpellatùmque à iudicibus reclamantibus, Descende. Damnatus igitur est iudicum ducentis octoginta & vna sententijs, supra eas quibus absoluebatur. Tractantibusque inter se iudicibus, quid illum potius conueniret pati, an pendere, xxv. drachmas soluturum se dixit. Quanquàm Eubulides centum esse pollicitum dixerit. Verùm tumultuantibus iudicibus, Eorum, inquit, gratia quæ à me gesta sunt, censeo me in Prytaneo publicè ali debere. Tum illi

ad

adiectis alijs LXXX. sententijs, mox illum damnant. & continuo coniectus in vincula, post paucos dies cicutam bibit, multa prius de immortalitate animorum, ac præclara disserens, quæ in Phædone Plato digessit. Pæana quoque illum scripsisse plerique autumant, cuius est initium, Delie Apollo salve, & Diana pueri gloriosi. Porro Dionysodorus præana illius non esse memorat. Fecit & Aesopiam fabulam non multum compositè, cuius initium est,

Αἰσώπρος ποτ' ἔλεξε Κορίνθιον ἄστὴν νέμεισι
Μὴ κρινεῖν ἀρετῶν λαοδίνω σοφίῃ.

hoc est,

Ciuihus Aesopus dixit queis culta Corinthus,

Ne virtutem in ius indice plebe vocent.

Atque in hunc modum Socrates excessit è vita. Atheniensibus eius facti tantum pœnitentiæ incessit, mox ut palæstras & gymnasia clauderent, & alios quidem exilio, Melitum verò morte damnarent. Socratem ærea imagine publicè honorauere, quam à Lysippo perfectam* in vrbis celeberrimo loco statuerunt. Anytum ipsa die dum peregre esset, Heraclæotæ exterminarunt. Huiusmodi designarunt Athenienses non modò in Socrate, verùm & in alijs viris illustribus permultis. Namque, ut ait Heraclides, Homerum veluti

* ἐν τῷ
στομ. πείω.

in sa

insanientem drachmis quinquaginta multarunt: Tyrtaeumque mentis impotem dixerunt, & Astydamantem primum ex ludo Aeschyli sapientissimum aerea imagine honorauerunt. Eis Euripides quoque id exprobrat in Palamede, doctam Philomelam innocuamque musam insectatos clamans. Et haec quidem ita se habent. Quanquam Philochorus Euripidem ante Socratem obisse tradat. Natus est Socrates (vt ait Apollodorus in chronicis) sub Apsephione, septuagesimae septimae olympiadis anno quarto, Thargelionis mensis sexto, quo die lustrant Athenienses ciuitatem, Dianamque natam Delij tradunt. Mortuus est primo anno nonagesimae quintae olympiadis, septuagesimo aetatis anno. Eadem ferme Demetrius Phalereus ait. Sunt qui sexagenarium obisse referant. Vterque verò Socrates & Euripides Anaxagora auditores fuere. Porro Euripides primo anno septuagesimae quintae olympiadis sub Calliade ortus est. Videtur autem mihi Socrates, & de naturalibus disseruisse, quandoquidem & de prouidentia plerunque disputat, vt Xenophon ait, tametsi de rebus quae ab bonos mores faciunt, tantum verba eum fecisse asseneret. Sed & Plato in apologia mentionem Anaxagorae faciens, aliorumque physicorum, quae Socrates negat, de his dicere ipse comprobatur, & quidem cum sua omnia Socrati semper

Ταρυν-
λιών μην-
σις dictus
ab eo
quod ter-
ram calfa-
ciat, Græ-
cis auspi-
catissim⁹.

h attri

attribuat. Refert Aristoteles magum quendam ex Syria profectum Athenas, Socratem pluribus in rebus reprehendisse, violentamque illi mortem futuram predixisse. Est nostrum in illum adscriptum epigramma:

Νῦν ἐν οὐρανῷ ἐπιθῆσθαι δέουσι Σωκράτης ἢ σοὶ γὰρ οὐρανὸς
 Καὶ σοφὸν εἶπαι θεὸς καὶ θεὸς ἢ σοφίῃ,
 Πρὸς γὰρ ἀθροαίων κῶνισον ἀπλῶς μὴ ἐδέξαι.
 Αὐτοὶ δ' ἐξέπιον τὸ τοῦ σώματος.

hoc est,

Nunc bibe apud superos bone Socrates. ipse enim Apollo

Te sapere haud leuiter dixit, & is sapiens.

Ciuius ingratis tibi erat porrecta cicuta:

Ast idem hauserunt protinus ore tuo.

Fuit ei (vt refert Aristoteles textio de poetica) cum Antilocho Lemnio, & Antiphone prodigiorum interprete cōtentio, quemadmodū & Pythagoræ cum Cydone & Onata, viuentiq; Homero cum Sagari, vita functo cum Xenophane Colophonio: Hesiodo item cum Cercope, quo defuncto cum Xenophane, cuius iam supra meminimus: Pindaro cum Amphimene Goo, Thaleti cum Pherecyde, Riantique cum Salaro Prieneo, Pittaco cum Antimenide & Alceo, Anaxagoræ cum Sosibio, Simonidique cum Timocreonte. Verūm ex his qui successere Socrati, qui quidē appellātur Socratici, nobilissimis

lissimi sunt, Plato, Xenophon, & Antisthenes. Ex his verò qui decem dicuntur, clarissimi fuerunt quatuor, Aeschines, Phædon, Euclides, & Aristippus. Primò igitur dicendum de Xenophonte, deinceps de Antisthene inter Cynicos, tum de Socraticis, atque ita demum de Platone, qui & decem sectarum princeps est, primamque Academiam ipse constituit. Hic ergo successionis esto modus. Fuit & alius Socrates historicus qui Argos diligenter descripsit. alius item peripateticus Bithynus, atque alius poeta epigrammatum, & alius Cœus, qui deorum preces inuocationesque conscripsit.

XENOPHON.

Xenophon Grylli filius Atheniensis, pago Archæus fuit, verecundus admodum, & ultra quam dici possit speciosus. Aiunt eum cum Socratem in angiporto quodam habuisset obuium, porrecto baculo transire prohibitum. percontanti verò vbinam venirent quæ humanis vsibus essent necessaria: eum ille respondisset, rursus interrogasse, vbinam boni ac probi homines fierent. hærente illo, dixisse Socratem, Sequere igitur & discere: ex ea tempore Socratis auditor factus est. Primus omnium quæ dicebatur notis excepta in publicum edidit.

* ἀπομνη-
μονεύμα-
τα, quæ &
hodie ex-
tāt ad tres
libros.

* commentaria inscribens primusq; philosopho-
rum scripsit historiam. Hunc adamasse Cli-
niam Aristippus in quarto de Antiquis deli-
cijs meminit, atque ad eum hæc dixisse, At
nunc ego Cliniam libentius intueor, quam cæ-
tera omnia quæ sunt inter homines speciosa,
cæcûsque malletm ad cætera fieri, dum vnici
Clinia conspectu fuerer. Angor noctu & in
somnia quòd illum non video, diei ac soli gra-
tias ago, quòd Clinia mihi faciem reuelent. In
Cyri amicitiam hoc modo venit: Erat illi fa-
miliaris quidam Proxenus nomine. Bœotius
genere, discipulus Gorgiæ Leontini, Cyro no-
tus & carus. Is apud Cyrum Sardis mora-
batur. Scripsit autem Xenophonti epistolam
Athenas, accersens illum, & Cyro amicum fie-
ri suadens. Hanc ille Socrati ostēdit, cōsiliúm q;
petebat. Eum ille Delphos misit, in ea re Dei
cōsilio vsurum. Paruit Xenophon, profectusq;
ad deum, rogat num proficisci ad Cyrum de-
beat, necne. Sed quanquam ea in re Socrates
illū etsi modicè insimulabat, proficisci tamen
monuit. Vbi autem ad Cyrum venit, ita
se illi insinuauit, vt non minus illi amicus
carûsque fuerit, quàm Proxenus. Omnia
igitur quæ in ascensu Cyri, ac descensu con-
tigere, nobis ipse diligentissimè tradidit. Ini-
micitias autem aduersus Menonem Pharsa-
lium grauissimas exercuit, qui fuerat ascen-
sus

sus tempore peregrini militis ductor, cui
 inter cetera maledicta, & illud obiecit, ma-
 ioribus illo se usum amasus. Apollonidi item
 cuidam exprobrauit, quod perforatis esset
 auribus. Post ascensum vero, & Ponticas cla-
 des foederaque à Scutho Odryforum rege vio-
 lata, se in Asiam contulit ad Agesilawm La-
 cedæmoniorum regem, Cyrique milites illi sub
 mercede præstitit, ac se illi totum deuouit,
 amicissimisque fuit. Quo tempore quod La-
 conicas partes tueri videretur, exilio damna-
 tus ab Atheniensibus est: profectus deinde E-
 phesum, dimidium auri quod secum tulerat,
 Megabyxo Dianæ sacerdoti seruandum tra-
 dit quoad reuerteretur: sin secus, statuam
 ex eo confectam deæ consecrare iubet. Ex di-
 midio reliquo donaria Delphos misit. Inde
 cum Agésilao in Græciam ad bellum contra
 Thebanos profectus est, Lacedæmoniis com-
 meatum illi suppeditantibus. Hinc iam omis-
 so Agésilao in agrum Eleæ, Scilluntem ve-
 nit ab vrbe haud procul distantem. Sequeba-
 tur autem illum & muliercula Philesia no-
 mine, vt refert Demetrius * Magnesijs, & * *μα' γυναι.*
 duo liberi, Gryllus ac Diodorus, vt ait Di-
 narchus in libro de Repudio aduersus Xeno-
 phontem, qui etiam * gemini vocati sunt. Ad-
 ueniēte vero Megabyxo sub occasione publicæ *δίορκτοι*
 festiuitatis, receptis pecunijs prædium emit,

& dea consecrauit, quod annis interfluit Se-
 linus, eiusdem nominis cum Ephesino. Hinc
 verò venationibus vacabat, amicis conuiuia
 faciens, historiásque conscribens. Refert Di-
 narchus Lacedæmonios illi domum agrum-
 que dedisse. Philopidam præterea Spartia-
 tam aiunt ad eum illuc dono misisse manci-
 pia ex Dardania captiua abducta, ipsúmque
 arbitrio suo illa disposuisse, eodémque tempo-
 re Elienses in Scillunta cum exercitu profe-
 * Συρόντων *
 ctos, Lacedæmonijs * remorantibus, agrum
 cepisse. Tum verò Xenophontis filij cum pau-
 cis seruis clam se subducentes in Lepræum con-
 cessere. Xenophon quoque ipse in Elim pri-
 mò, postea in Lepræum ad filios venit, atque
 inde cum illis Corinthum profectus, saluus
 euasit, vbi etiam postea habitauit. Interea
 cum decreuissent Athenienses afflictis Lace-
 dæmoniorum rebus opitulari, filios Athe-
 nas militatum Lacedæmonijs mittit. apud
 Spartanos quippe instituti fuerant, vt re-
 fert Diocles in Vitis philosophorum. Ex ea pu-
 gna Diodorus nullo præclaro facinore illu-
 stris, seruatus est, eique filias ex fratris no-
 mine fuit. Porro Gryllus inter equites for-
 tissimè dimicans (erat autem ea pugna cir-
 ca Mantineam) honesta morte desungitur,
 magistro equitum Cæphisodoro, & impera-
 tore exercitus Agesilao, vt ait Ephorus in V.

& XX.

& x. historiarum libro. In ea pugna & ipse Epaminondas Thebanorum dux cecidit. Fertur Xenophon tunc coronatus sacrificasse, & cum filium corruisse didicisset, coronam deposuisse: ubi verò acriter pugnantem oppetisse comperit, eam rursus capiti imposuisse. Sunt qui illum ne lacrymatum quidem dicant, solamque dixisse, Sciebam me genuisse mortalem. Refert Aristoteles, Grylli laudes & epitaphia tunc innumeros scripsisse, partim ut eius virtus celebris fieret, partim item ut patri gratificarentur. Socratem item Grylli laudes conscripsisse, Hermippus testis est in libro de vita Theophrasti. Timon eum in quibusdam ut solet, insectatur. Hæc vita Xenophontis fuit. Floruit maxime quarto anno, x c. & 1111. olympiadis, ascenditque cum Cyro sub Archonte Xenæneto, anno vno ante Socratis mortem. Obijt autem, ut ait Stesiclides Atheniensis in descriptione Archontum & Olympionicum, anno primo cv. olympiadis sub Archonte Callidemedæ, sub quo & Philippus Amyntæ filius Macedonibus imperabat. Obijt Corinthi, ut ait Demetrius * Magnesius, ad maturam ^{* μάγνης} iam proeectus senectutem, vir profecto cum in cæteris præstans ac bonus, tum equorum venationisque, ac discipline militaris in primis studiosus, ut ex libris eius intelligi potest.

Religiosus præterea, & sacrificijs intentus, qui res sacras non mediocriter teneret, & Socratem ad vnguem imitatus. Scripsit autem quadraginta libros alijs aliter eos diuidentibus. Ascensum Cyri, cuius per singulos libros, non autem totius operis, præmium fecit: Cyri institutionem, Græcorum res gestas, & Commentaria, Symposiũmque, & Oeconomicum, De re equestri, & de venatione, ἱππαρχικὸν præterea, & Socratis apologiam, & de vectigalibus, Hieronem siue tyrannicum, Agesilaum, & Atheniensium ac Lacedæmoniorum Remp. quam non esse Xenophontis Demetrius Magnesijs testatur. Fertur & Thucydidis libros eatenus latentes cùm subducere posset, ipse primus in eius viri gloriam in lucem edidisse. Appellabatur autem musa Attica præ dulcedine eloquentiæ, & incredibili facilitate, vnde illi cum Platone non omnino conueniebat, vt suo loco cùm ad Platonẽ venerimus, dicemus. Sunt autem & in hunc nostra epigrammata sic se habentia,

Οὐ μόνος ἐς Πέρσας ἀνέβη Ξενοφῶν διὰ Κύρον,
ἀλλ' ἀνόδορον ζῆτων ἐς Διὸς ἦτι ἄγοι.

Παιδείης γὰρ ἐὺς ἑλλωικὰ πρῶτα μαλὰ δέξας,
ὡς λιπὸν ἢ σοφίη μνήσατο Σωκράτους.

hoc est,

Non tantum ad Persas Cyrus Xenophonta
vocavit

Quam

Quàm virtus, qua itur limina ad alta
Iouis.

Ipse suum ostendit, Græcorum gesta re-
censens,

Nobile & egregij Socratis ingenium.

Item aliud de eius morte,

Εἰ καὶ σὲ Ξενοφῶν κρᾶσ' αἰὲρ κροπὶς τε πολίτῃ
Φόβου κατ' ἔγνω τῶ φίλῳ χάριν Κύρῳ,
Ἀλλὰ Κόρινθος ἔδεικτο φιλόξενος, ἣ σὺ φίλη-
δῶν
Οὕτως ἀρίστη, καὶ καὶ μὲν ἔγνω.

hoc est,

Sis quanquàm ingratis Xenophon eiectus
Athenis

In te ob favorem Cyri amici regium,

Te tamen excepit fugitium grata Corin-
thus,

In qua hospes vrbe nostri letus vivere.

Inueni alibi claruisse illum circa octogesimã
& nonam olympiadem vnã cum Socraticis
cæteris. Istrus autem asserit illum ex decreto
Eubuli exulasse, eiusdemque postea sententia
redisse. Septem verò fuere Xenophontes. Pri-
mus hic ipse, secundus Atheniensis Pythostru-
ti illius frater, qui * Theseidos poemã compo-
suit, qui inter cætera Epaminondæ quoque
vitam conscripsit: ac Pelopidæ tertius Cous
medicus: quartus qui Hannibalis historiam

* θηονίδης

b s

scr

scripsit: quintus qui prodigia fabulosa commentus est: sextus Parius sculptor egregius: septimus antiquæ comædiæ poeta.

AESCHINES.

* ἀλλαντο
ποιεῖ. inter
pres legis
se videtur
ἀλλαντο-
ποιεῖ.

Aeschines Charini * lucanicas vendentis, siue (vt volunt) Lysania filius Atheniensis, à puero miræ indolis, laborumque patientissimus fuit. Quocirca & à Socrate nunquam discessit, atque ideo Socrates de illo dicere solebat, Solus nos colere nouit Aeschines. Hunc Idomeneus tradit, in carcere fugam Socrati suadere tentasse, non Critonem: verum Platonem, cum magis faueret Aristippo, Critoni verba illa accommodasse. Vocatur in ius Aeschines, & in primis à Menedemo Eretriense, quod Socratis nomine dialogos complures inuexerit, quos à Xanthippe se accepisse memorabat. ex quibus illi sunt, qui vocantur ἀνὸφάδοι, nimium remissi, nec Socraticam constantiam aut copiam præferentes: eos tamen Aeschinis non esse Pisistratus Ephesius asserit: sed bonam partem illorum septem Perseus refert Pasiphontis Eretrici esse, atque ab eo Aeschinis insertos libros. Antisthenis etiam illum, paruum Cyrum, & minorem Herculem & Alcibiadem, cæterorumque libros ab eo fuisse captatos. Sunt autem Aeschinis dialogi, qui Socraticum exprimunt morem, septem isti. Primus Miltiades, ideo quodammodo im

do imbecillior est, deinde Callias, tum Axiochus, Aspasia, Alcibiades, Telauges, & Rhinon. Aiunt ipsum inopia adactum, venisse in Siciliam ad Dionysium, atque à Platone despectum, ab Aristippo fuisse illi commendatum, ibique prolatis dialogis quibusdam, accepisse munera, demum Athenas reuersum, ibique minimè docere philosophiam suam ausum, quòd illic Platonis & Aristippi esset clarissimum nomen: auditores sibi mercede quæsiuisse, deinde in defensionem innocentium se adscribendas orationes iudiciales conuertisse. Atque ideo Timonem de illo dixisse ferunt, quòd in persuadendo potens fuerit. Aiunt illi dixisse Socratem, cum premeretur inopia, vt à seipso vsuras exigeret, sibi subducendo cibaria. Huius dialogos Aristippus etiam suspectos habuit. Nam dum eos Megaris legeret, subsannatum ferunt, ac dixisse, Unde tibi ista furcifer? Refert Polycritus Mendesius in primo de Dionysio, vixisse illum cum tyranno quoad tyrannide exciderit, & vsque ad Dionis reditum Syracusas, cum illo assereus & Carcinum comicum fuisse. Fertur & eius ad Dionysium epistola. Erat autem in arte oratoria maximè exercitatus, vt ex ea oratione quam pro defensione patris Phæacis magistri militum scripsit, & ex eo quòd Gorgiam Leontinum imitatus est, maxi-
mè

mè constat. Scripsit autem & Lysias orationem contra illum, quam inscripsit De calumnia, ex quibus profectò liquet oratorem præcipuum fuisse. Erat ei & familiaris quidam Aristoteles nomine, cognomento Mythus. Pannetius omnium Socraticorum veros esse dialogos censet; Platonis, Xenophontis, Antisthenis, Aeschinis: de Phædonis tantum & Euclidis ambigit, cæteros damnat. Octo autem fuerunt hoc nomine: primus hic de quo loquimur: secundus qui artem oratoriam conscripsit: tertius orator Demosthenis æmulus: quartus ex Arcadia profectus, Socratisque discipulus: quintus Mitylæus, quem & flagellum oratorum vocabant: sextus Neapolitanus Academicus philosophus, Melanti Rhodij discipulus, idemque in delicijs habitus: septimus Milesius civilis scriptor: octauus statuarius.

A R I S T I P P V S.

ARistippus genere Cyrenaicus fuit, profectum verò Athenas Socratis fama percitum Aeschines tradidit. Is, (vt ait Phanius Peripateticus Eresius) primus Socraticorum mercedem exegit, & quæstu philosophatus est, præceptoriq; pecunias mittebat. Cui cum aliquando viginti minas misisset, ille eas continuo remisit, asserens deum Socratis id sibi non permittere. Displicebat id nimirum Socrati.

Xeno

Xenophon quoque aduersus eum infesto fuit animo. Quocirca & librum contra voluptatem in Aristippum scripsit assertorem voluptatis, eamque Socrati disputationem assignauit. Theodorus quoque in libro de sectis illum conuicijs agit, & Plato in libro de anima, sicut in alijs memorauimus. Erat autem ei ingenium facile, vt se accommodaret loco, tempori, personæ, & nouerat omnem conuenientia simulare rationem. Quamobrem & Dionysius plus cæteris probabatur, quia ad omne quod emergeret bene affectus instructusque uideretur. Nam vt libenter percipiebat presentium voluptatem, ita vt absentibus frueretur non laborabat. Vnde & Diogenes ipsum regium appellabat canem, eumque Timon vt nimis delicatum acriter mordet, cum ait:

Xenophō-
tis liber
aduersus
voluptatē.

Οἷά τ' Αεγίπυος ψυφῶν ἢ φύσις ἀμφορόωντος
Υδῶν.

hoc est,

Qualis Aristippi mollis natura sophista,

Quæ potuit tactu à falso discernere verū.

Aiunt illum aliquando iussisse perdicem quin-
quaginta drachmis emi: & tantū luxurie gra-
uiter ferenti cuidam, respondisse, Tu ista obolo
non emerēs? & cum annuisset ille, Mihi verò,
inquit, quinquaginta drachmæ tantum va-
lent. Tres formosas meretrices ei in cōspectum
dari aliquando Dionysius iussit, eumq; quam

ex

ex illis vellet eligere. Tum ille tres simul abdu-
 xit, dicens, neque Pariditutum fuisse quòd
 unam prætulerit cæteris. Eas igitur ad vesti-
 bulū vsque deduxit, ac dimisit, adeò erat &
 in eligendo, et in contemnendo facilis. Ideòque
 Stratonem, siue (vt alij volunt) Platonem, ad
 eum dixisse tradunt, Tibi soli & chlamydem
 * *παλῶς*. & * pannum ferre datum est. Consputus à
 Dionysio, equo animo tulit. Eam iniuriã cum
 quidam egrè ferret, Piscatores, inquit, vt go-
 bium venentur, mari patiuntur se aspergi, &
 ego vt balenam accipiam, non patiar excrea-
 tione aspergi? Prætereuntem quandoque Dio-
 genes olera abluēs obiurgauit, & dixit, Ista tu
 si parare tibi didicisses, tyrannorum aulas non
 ambires. Tu verò ait ille, si quidem conuersari
 cum hominibus scires, olera profectò non la-
 uisses. Interrogatus quidnam sibi ex Philoso-
 phia studijs quæsisset: Posse, inquit, omnibus fi-
 denter loqui. Cū probro sibi daretur quòd pre-
 tiose & exquisitissimè viueret: vituperan-
 dum, ait, hoc esset, in celebritatibus deorum
 profectò non fieret. Rogatus aliquando quid
 habent eximium Philosophi: Si omnes, inquit,
 Leges intereant, equabiliter viuemus. Percon-
 tanti Dionysio cuius rei gratia philosophi diui-
 tum limina terunt, philosophorum verò diui-
 tes non ita: Quòd illi, inquit, sciunt quibus in-
 digent, at hi nesciunt. Cū illi vitio vertisset
 Plato

Plato quòd tam lautè viueret : Num, inquit, tibi videtur bonus vir esse Dionysius? illo annuente. Atqui : ille ait, multo me lautius viuit. vnde nihil prohibet quempiam lautè & bene viuere. Interrogatus quo differant docti ab indoctis: Quo inquit, domiti equi ab indomitis. Ingressus aliquãdo meretricis cubiculum, cùm erubesceret quidã ex ijs qui cum eo erant adolescentibus : Non, inquit, ingredi turpe est, sed egredi non posse, turpe est, Cùm à quodam sibi propositum esset enigma, & vt solueret, importunè ab eo ipso qui proposuerat vrgeretur : Quid, inquit, ò stolide, vis vt soluam, quòd etiam ligatum nobis exhibet negotium? Melius esse dicebat in mendicantia euadere quàm indoctum. Ille enim pecunijs, hic humanitate indiget. Cùm aliquando conuicijs ageretur, abibat. insectatore verò prosequente, ac dicente, cur fugis? Quoniam, inquit, maledicendi tu potestatem habes, audieris di ego non item. Indignanti cuiusdam, ac dicenti quòd philosophos cerneret semper obsidere diuitum fores: Et medici, inquit, languëtium ianuas frequentant, non tamen ideo quispiam egrotare mallet quàm mederi. Corinthum nauigabat aliquando, & cùm tempestate iactaretur, turbari cœperat. In ea perturbatione cuiusdam insultanti ac dicenti, Nos imperiti non metuimus, vos philosophi cur trepidatis?

Nota

Non, inquit, de eadem anima vtrisque nostrum cura & metus incumbit. Glorianti cuidam, quòd multa didicisset, ait, Sicuti nò qui plurima comedunt & exercentur, melius valent, quàm qui sumunt necessaria: ita non qui plurima, sed qui vtilia legerunt, studiosi habendi sunt & eruditi. Oratori qui causam pro se dixerat, & vicerat, sciscitanti, Quid tibi profuit Socrates? hoc, inquit, vt oratio quam pro me habuisti vera sit. Aretam filiam præclaris monitis instituebat, exercens eam vt id quod nimium esset, contemneret. Rogatus à quodã, in quo melior euasurus esset filius, si erudiretur, Etsi nulla, inquit, alia in re, certè vel in theatro non sedebit lapis super lapidem. Cùm sibi quidam commendasset filium, quingentas postulauit drachmas. Cui ille cùm diceret, Tanti emere mancipium possum: eme, inquit, & habebis duo. Pecuniam se ab amicis accipere dicebat, non vt ipse vteretur, sed vt scirent illi quas ad res pecunijs vti conueniat. Probro illi semel obijcientibus quòd in causa propria conduxerit Rhetorem: Atqui, inquit, & cocum dum cenam facio conduco. Cogente aliquando Dionysio vt aliquid ex Philosophia loqueretur: Ridiculum, ait, est, si quidem me vt loquar interrogas, & quando loqui oporteat ipse me doces. Ad hæc verò indignatus Dionysius, extremum omnium iussit accumbere.

Sed

Sed ille, illustrem, inquit, hunc locum voluisti. Gloriabatur quidam, ac sibi applaudebat de natandi peritia. ad quem ille: Non erubescis, inquit, in his, quæ delp. inis propria sunt gloriari? Interrogatus quid differat sapiens ab insipiente, Mitte, ait, ambos nudos ad ignotos, & disces. Exultanti cuidam quod multum bibens non inebriaretur: hoc, inquit, etiam mulus facit. Ad eum qui illi quod meretrici cohabitaret, exprobrabat: Dic age, inquit, num quid differat eam domũ accipere quam multi aliquando inhabitauerint, aut quam nemo? Negante illo, quid inquit: Num differre putas ea naui ferri in qua innumeri sæpe nauigauerint, an in qua nullus? Minimè, inquit ille. Num ergo, inquit, differt, vti mulieri congregiare, ei quæ neque multis fuerit exposita, an ei quæ nullus? Culpatus, cur ex Socratis disciplina veniens pecuniam acciperet, & meritò, inquit, nam Socrates cum sibi plerique mitterent triticum & vinum, pau-

* ταπίας
dispensatores. Erāt
ταπίαι
magistratus apud
Athenien-
ses, qui fe-
rè Roma-
nis quæsto-
res gratij,

*manus dare præclarum esse, non earum sibi
 usum interdicare. Exprobrantem sibi lau-
 tiores & deliciares cibos, hac ratione com-
 pescuit: Tu, inquit, ista tribus obolis non eme-
 res? Fatente illo, non tam igitur, inquit, ego
 voluptati studeo, quam tu auaritiæ. Ostende-
 bat ei Simus Dionysij quæstor magnificè in-
 structas ædes, & pauimenta pretiosa. Erat
 autem Phryx. tum ille sputa quàm maximè
 potuit ei in faciem coniecit. Indignante illo,
 non habui, inquit, oportuniorem locum. Cha-
 ronda, siue, vt quidam volunt, Phædoni in-
 terroganti, quisnam esset vnguentis delibu-
 tus, ego, inquit, infelix, & me infelicior
 Persarum Rex. Caterùm vide, ne vt ceteræ
 animantes propterea nihil sui amittunt, sic
 ne homo quidem. Mali verò malè pereant cy-
 nedi, qui vngueta pretiosa nobis exprobrant.
 Interrogatus quomodo Socrates obisset diem,
 vtinam, inquit, sic ego. Intrauit ad illum ali-
 quando sophista Polyxenus, intuitusque mu-
 lieres compositas, & magnificè instructū con-
 iuiuium, accusare luxū eiusmodi cœpit. Con-
 tinuit se ille modicè, ac demum, Potésne, in-
 quit, hodie nobiscum esse? Et cùm ille annuis-
 set, cur ergo, inquit, quereris? Videris enim
 non deliciares mensam accusare, sed sum-
 ptum. Gestabat eius famulus in itinere pecu-
 niam, & cùm premeretur onere, effunde, ait,
 quod*

quod nimis est, & fer ea quæ potes. testatur
 id Bion. Cum aliquando navigaret, didicisset-
 que nauem esse piraticam, acceptum aurum
 numerabat, deinde velut imprudenti & in-
 uito lapsus è manibus, iactauit in mare, in-
 genuitque grauiter. Sunt qui illum & hæc
 dixisse memorent; melius est, vt hæc ab Ari-
 stippo, quàm Aristippus propter ista pereat.
 Interroganti Dionysio ad quid venisset, vt
 inquit, quæ habeo impartiar, quæ non habeo
 accipiam. Alij sic eum respondisse referunt,
 quando sapientia egebam adij Socrate, nunc
 pecuniarum egens ad te veni. Arguebat ma-
 xime homines, quod in auctiõibus quidem
 vasa inspicerent, vitam verò non inspicerent.
 Hoc alijs Diogenis fuisse voluit. Iusserat ali-
 quando Dionysius in cõuiuio, vt singuli in ve-
 ste purpurea saltarent, id Plato renuit dicens:

ἢ ἂν ἀπὸ λυγαίμων θύλω ἰνδύαι σοῦν
 ἀρετῆν περιφρονῶς κὶ γένος ἐξ ἀρετῶν.

hoc est,

Effæminata veste non possum tegi,
 Cum sim vir, & virili natus stemmate.
 Sumptam verò Aristippus se induit, & cum
 saltare inciperet, proprie, promptèque dixit,

καὶ γὰρ ἐν βακχούμασιν
 ἔνός ὁ σόφρων ἢ διαφθαρῆσιν,

hoc est,

Neque in sacris Liberi

Senarij ex
 Euripidis
 trogædia
 quapiam.

Patris, pudica mens unquam corrumpitur. Orabat aliquando pro amico Dionysium, & cum repelleretur, ad pedes eius corruit. Id factum cum argueret quispiam, non ego, inquit, in culpa sum, sed Dionysius, qui aures habet in pedibus. Morabatur in Asia, & cum ab Artapherne satrapa fuisset comprehensus, interrogatus à quodam, an ibi consideret, quasi verò, inquit, ò stulte magis unquam fidens fuerim quàm modò sum, allocuturus Artaphernem? Eos qui liberalibus imbuti disciplinis Philosophiam neglexissent, Penelopes, aiebat proci esse simillimos. Illos enim & Melantho & Polydoram ancillas cunctaque potius habere quàm domine ipsius nuptias sperare potuisse. Simile quiddam & Aristo dixisse fertur. Ulysses quippe cum descendisset ad inferos, mortuos ferè vidisse omnes, allocutumque esse, reginam verò ipsam ne videre quidem potuisse. Aristippus verò rogatus quænam iuvenes oporteat discere, ea, inquit, quæ viris vsui futura sunt. Exprobranti cuidam quòd à Socrate ad Dionysium se contulisset, Atqui, inquit, ad Socratem disciplinæ indigēs profectus sum, ad Dionysium autem pecunie egerus veni. Multas iam pecunias consecuto cum diceret Socrates, unde tibi tam multa? Ille, inquit, unde & tibi pauca? Dicente scorto, ex te gero vterum? Non, inquit, hoc ma-

gis nosti, quàm si per spinas densissimas ambulans dicere posses, ista me pupugit. Causante quodam quòd filium quasi non ex se natum proijceret, An verò, inquit, ignoramus & pituitam & pediculos ex nobis gigni, quæ tamen velut inutilia quàm longissimè proijcimus? Cùm à Dionysio pecuniam ipse, Plato librum accepisset, in simulante se quodam, ego, inquit, pecunijs indigeo, Plato libris. Percontanti cuius rei gratia se Dionysius argueret, eius ait, cuius arguunt ceteri. Postulabat pecuniam à Dionysio, & ille, dixisti, inquit, non egere sapientem. Da, inquit, ille, & postea de his quæremus, & cùm dedisset, vidésne ait, me non indigere? Dicente ad eum Dionysio: Qui ad tyrannum proficiscitur, illius est servus, quamvis liber fuerit: Non est, inquit servus si liber venit. Hoc Diocles refert libro de vita Philosophorum. Alij Platonem id dixisse tradunt. Iratus Aeschini, Nonne mox redibimus ait in gratiam, neque delirare desistemus? Num expectabis quoad quippiam de nobis scurra loquatur ad pocula? Et ille, grato, inquit, animo. Memento ergo, ait Aristippus, quòd ad te cùm maior essem natu prior accessi. Et Aeschines, Rectè, inquit, per Iunonem dixisti: nam me multò profectò melior es. Ego enim inimicitiarum, tu amicitie princeps fuisti. Et ista

quidem de illo referuntur. Fuerunt autem Aristippi quatuor. Primus iste de quo nobis sermo est. Secundus qui Arcadia historiam scripsit. Tertius qui quod à matre doctus esset, *μὴ γοῦδ' ἄν'* & dictus est, prioris nepos ex filia. Quartus ex noua Academia profectus. Huius autem Cyrenaici Philosophi libri isti memorantur, tres historiae Libycae libri ad Dionysium missi. Dialogi viginti quinque. Alij quidem Attica, alij verò Dorica * locutione scripti. Sunt autem hi, Artabaxus, ad naufragos, ad fugitiuos, ad mendicum, ad Laidem, ad Porum, ad Laidem de speculo. Hermias, somnium, ad eum qui praerat poculo, Philomelus, ad domesticos, ad increpantes quod vetus vinum scortaq; possideret, ad vituperantes quod magnifice instrueret mensam. Epistola ad Aretem filiam, ad eum qui seipsum exercebat in olympia, interrogatio, alia interrogatio, *χρῆσα*, Necessitas ad Dionysium, alia de imagine, alia de Dionysij filia, ad eum qui arbitrabatur se contemptui & ignominiae haberi, ad eum qui consulere moliebatur. Plerique illum & *διαλογίων*, sex libros explicuisse asserunt, alij prorsus scripsisse negant, ex quibus est Soficrates Rhodius. Porro & Sotion in secundo, & Panetius haec illum scripsisse referunt, videlicet, De disciplina, de virtute exhortatorius, Artabaxus naufragij fugiti

Ἰαλί-
370.

fugitiui, diatribarum libri sex, * necessitatum * χροίων.
 libri tres, ad Laidem, ad Porum, ad Socratem
 de fortuna. Finem verò definiuit lenem mo-
 tum ad sensum emanantem. Age verò quo-
 niam ipsius vitam descripsimus, nunc eos qui
 ab illo fluxere, Cyrenaicos suo ordine prosequa-
 mur. Ex his alij quidē ἠγροϊκῶν, αὐτοκρατορῶν
 alij, alij Theodorios seipsos appellauere. Sed &
 illos etiamnum qui à Phedone manarunt, ex
 quibus Eretricos nobilissimos dixere. Sic au-
 tem illorum seriem recenseamus. Aristippum
 audiuit Arete filia, & Aethiops Ptolemæus,
 & Cyreneus Antipater. Arete verò auditor
 fuit Aristippus Metrodidactos cognominatus,
 eius verò Theodorus qui primo ἀδελφός, dein-
 de Theos appellatus est, Antipatrum Epiti-
 medes Cyreneus audiuit, eius Paræbates au-
 ditor fuit. Paræbates Hegesias qui ἡγεσίας
 τὸν ἄνθρωπον est dictus, & Anniceris, à quo Plato re-
 demptus est. At enim qui Aristippi instituta
 amplexi sunt, & ab illo Cyrenaici sunt appel-
 lati, hisce opinionibus vtuntur. Duas pertur-
 bationes ponunt, dolorem & voluptatem, vo-
 luptatem lenem motum, dolorem verò aspe-
 rum motum appellantes. Nihil differre à vo-
 luptate voluptatem, neq; plus altera commu-
 ne habere alteram, atque illam quidem cur-
 etas animantes appetere, hunc autem asper-
 nari. Voluptatem autem corporis intelligunt

quam & finem esse dicunt, vt etiam Panaetius libro de Sectis tradit, non eam quæ in statu sit, & doloris priuatione consistit, & veluti à turbatione omni quietem agit, quam suscepit Epicurus, finemque constituit. Videtur autem eis finis à beata vita differre: finem quippe esse particularem voluptatem, beatam autem vitam siue felicitatem, voluptatum particularium constare conuentu, quibus & præterita connumerantur & futura, Particularem quoque voluptatem propter se eligendam, felicitatem verò non propter se ipsam sed propter particulares voluptates expetendam. Testimonio nobis esse finem habendam voluptatem, quòd à pueris hanc nobis natura conciliauerit etiam absque iudicio rationis: & cum illa fruimur, nihil amplius inquirimus, quòdque nihil æquè ac dolorem naturaliter fugimus, voluptatem præterea bonum esse, etiam à turpissimis proueniat rebus, vt ait Hippobotus in libro de sectis. Si enim fœda sit actio, voluptatem tamen per se ipsam eligendam esse, bonumque existimandam. Porro illa doloris amotio quam tuetur Epicurus, eis non videtur voluptas esse, neque priuatio voluptatis dolor. vtraque enim esse in motu constituta, cum non sit motus doloris voluptatisque priuatio. Quippe doloris illa vacatio veluti dormientis status est. Posse quos-

dam

sic vtrunque affici. Satis autem esse, si quis
 vel per vnam incidentem voluptatem suavi-
 ter afficiatur. Prudentiam quidem bonum es-
 se asserunt, non autem propter seipsam appe-
 tendam, sed eorum gratia, quae nobis ex illa
 proueniunt. Amicum necessitatis causa am-
 plectendum. Nam & corporis partes quan-
 diu adsunt, adamari. Virtutes quasdam im-
 prudentibus & communes esse. Corporis exer-
 citationem conferre ad virtutem capessen-
 dam. Sapientem nunquam inuidia tentan-
 dum, neque cupiditati, neque superstitioni vn-
 quam cessurum. Ista enim ex inani opinione
 contingere, metu tamen & dolore pulsandum.
 Id quippe naturaliter fieri. Diuitias praeterea
 voluptates efficere, neque per se appetendas.
 Perturbationes item comprehendere posse dice-
 bant, non autem etiam ex quibus fiunt. Na-
 turalium rerum inquisitionem omittebant,
 quod comprehendere non posse manifestè colli-
 gerent. Logicen propter summum eius usum
 attingebant. tamen Meleagri sententia est in
 secundo de opinionibus, & Clitomachi in pri-
 mo de sectis, eos & physicam, & dialecticam
 aequè aspernari. Posse enim & aptè dicere, ac
 extra superstitionem esse, mortisque metum
 effugere, qui rationem bonorum malorumque
 didicerit. Nihilque natura iustum esse, aut
 honestum vel turpe, sed consuetudine ac lege.

Vir tamen bonus nihil agit perperam ob imminencia damna, opinionésque sinistras evitandas. Esse autem sapiéntem profectum quendam in ijs quæ vel in philosophia, vel in cæteris bonis, & honestis artibus non satis pro-
 uenerunt. Aiunt & dolore affici alium alio magis, sensusque non semper vera nuntiare. Verùm enimverò hi qui dicuntur Hegesiaci, eandem sanè de voluptate ac dolore habuere sententiam, præterea neque gratiam esse aliquid, neque beneficentiam, neque amicitiam, quòd ista non per se ipsa appetamus, sed vsus ac necessitatis gratia, ac propter eos qui si absint, illa nec subsistere quidem, esse autem impossibile cumulatè contingere beatam vitam. Corpus quippe morbis multis passionibusque affligi, animam verò simul cum corpore pati, & vnà turbari, complura item quæ speremus, à fortuna impediri, propter ista igitur atque huiusmodi beatam vitam non posse obtineri. Vitam præterea ac mortem eligendam. Natura item suaue atque insuaue nihil opinabantur, ceterùm propter rerum vel raritatem, vel nouitatem, vel satietatem letari alios, alios angere. Diuitias vel paupertatem nihil ad voluptatis valere rationem, neque enim aliter ea voluptate diuites quàm pauperes affici. Seruitutem aequè atque libertatem, nobilitatem atque ignobilitatem, gloriam, vel ignomi-

nam nihil differre ad voluptatis modum, atque insipienti quidem expedire si viuat, id vero sapienti indifferens esse. Sapientem sui ipsius gratia cuncta facturum. Alium quippe neminem æquè ac se dignum abitrari. Quamlibet enim ingentia videatur ab eo consecutus, non tamen eorum quæ ipse præstiterit merita æquare. Tollebant & sensus, quòd certam non inferunt notionem, quique sine delectu agere euncta viderentur. Eorum peccata veniam dicebant promereri, neque enim sponte peccare, sed aliqua perturbatione coactos. Non odio quenquam habiturum, sed potius eruditurum. Sapientem non adeò in bonorum electione inhaesurum, vt in malorum fuga, finem constituendo, vt neque in labore, neque in dolore viuatur. Idq; eos assequi qui circa voluptatum materiam neutram in partem inclinationes sunt. Porro Anicerij in cæteris ab istis non dissentiunt. Relinquunt autem amicitiam in vita, & gratiã, honorẽque aduersus parentes, & pro patria præclarum aliquod facinus. Quocirca quamuis molestias sapiens, ac negotia subeat, nihilominus beatè victurum, etsi minimum voluptatis illi suppetierit. Amici felicitatẽ non per se appetendam, neq; enim proximi patere sensui, neque satis esse in ratione momenti, vt confidere possimus. & multorum opinione celsiores euadere, oportere

tere

tere verò in optimis quibusque assuesieri, propter inolitam & insitam nobis affectionem vitiosam. Amicum non propter usum, ac necessitatem solum suscipiendum, quæ profectò si deserit, non erit ille auersandus, verù etiam propter insitam benevolentiam, cuius gratia dolores quoque esse subeundos. Quamuis enim finem in voluptate constituent, doleantque se illa privari contingat, sponte tamen sustinendos labores volunt pro summo in amicum studio, affectuque singulari.

Qui autem Theodorij sunt appellati, à Theodoro quem prædiximus traxere cognomen, eiusque decretis vsi sunt. Porro Theodorus ipse omnes de dijs opiniones sustulit. Denique librum ipsius de dijs inscriptum offendimus non contemnendum, ex quo & Epicurum complura sumpsisse asserunt. Audiuit autem Anniceridem, Dionysiumque dialecticum, ut ait Antisthenes in philosophorum successionebus. Finem opinatus est gaudium & incerorem. Alterum constare prudentia, alterum verò imprudentia. Bona esse prudentiam atque iustitiam, mala verò contrarios habitus, media voluptatem & dolorem. Sustulit & amicitiam, quòd ea neque insipientibus adsit, neque sapientibus. In illis enim sublato usu amicitiam quoque evanescere. Sapientes verò, cum sibippsis sufficiant, amicis non
indò

indigere. Probabile dicebat prudentem virum non se ipsum pro patria periculis exponere, neque enim pro insipientium commodis amittendam esse prudentiam, esseque patriam mundum. Furto quoque & adulterio, & sacrilegio cum tempestivum erit daturum operam sapientem. Nihil quippe horum turpe natura esse: sed auferatur de hisce vulgaris opinio, quæ est stultorum imperitorumque plebecula conflata est. Sapientem publicè absque ullo pudore, ac suspitione scortis congressurum. Aiebátque istiusmodi argutis, Nonne mulier literis instructa utilis erit quia literata est? & puer itidem, & adolescens utilis erit, quia literaturam callet? Ita sanè & mulier igitur utilis est, quia pulchra erit. Et puer & adolescens, utilis erit, quia formosus est? Ita sanè. Puer igitur, & adolescens pulcher, & ad hoc erit profectò utilis ad quod formosus natus est. Assentiebatur. Est autem utilis ut ei congreduatur. Quibus concessis inferebat, Si quis ita utatur eiusmodi congressione quando id utile est, non peccabit. Neque igitur si utatur pulchritudine dum id utile est, peccat. His igitur atque huiusmodi interrogatiunculis auditores capiebat. Videtur autem idcirco appellatus deus, quòd eum illum Stilpo percontatus esset, Putásne Theodore te id esse quod diceris? atque ille fateretur,

obui

Deus

Deus ergo inquit, es. Id cum ille grate accepisset, subridens ait, atqui infelix, inquit, ea ratione & cornicem te esse fatereris, & alia huiusmodi innumera. Cum asideret aliquando Theodorus Euriclidi Hierophanta, Dic mihi, ait, Euriclides, qui nam sunt qui circa mysteria impij sunt? cum respondisset ille, eos eius criminis reos teneri, qui ea necdum initiatis aperirent. Et tu ergo, inquit, impius es, qui ista nondum initiatis enarres. Parum autem absuit, quin periclitaretur ne traheretur in Arium pagum, nisi eum Demetrius Phalereus eruisset. Amphicrates vero in libro de viris illustribus, ait illum damnatum, venenumque bibisse. Cum vero apud Ptolemaeum Lagi filium moraretur, legatus aliquando ad Lysimachum ab illo missus est, magna vero fiducia utenti, ait Lysimachus, Dic mihi Theodore, nonne tu Athenis excidisti? Et ille, recte indicas, inquit. Nam me Atheniensium ciuitas ferre non valens, non secus ac Semele Dionysium expulit. Rursus dicenti Lysimacho, Cave ne ulterius ad nos proficiscare, Non, inquit, reuertar, nisi me mittat Ptolemaeus. Aderat Mythus Lysimachi dispensator. Is cum diceret, videris non solum deos, verum & reges ignorare: quo pacto, inquit, illos ignoro, quando quidem te djs inimicum puto? Fertur cum aliquando Corinthum

thum venisset, magna discipulorum turba comitatus, & Metrocles Cynicus οὐρανὸν ἀβλῦν (id enim est sylvestre olus) abluens ei diceret, At tu sophista nequaquam multis discipulis egeres, si olera dilueres, dixisse; Et tu si cum hominibus conversari didicisses profecto istis oleribus non vterere. Simile quiddam, ut suo loco diximus de Diogene & Aristippo memoratur. Huiusmodi Theodori fuisse vitam ac doctrinam comperimus. Demum verò Cyrenem profectus apud Marium in pretio diu vixit, ubi cum primum eüceretur, non illepudum quiddam dixisse fertur, Male, inquit, facitis viri Cyrenaci, qui me ex Libya in Græciam exulem agitis. Fuerunt autem Theodori viginti. Primus Samius Rhoemi filius, qui consuluit carbones fundamentis Ephesini templi subijci. Nam cum humidus esset locus, carbones ait reiecta ligni natura, soliditatem accipere humori inuiolabilem. Secundus Cyrenaicus geometra, cuius & Plato auditor fuit.

Tertius hic ipse philosophus. Quartus, cuius fertur * libellus de vocis exercitatione.

Quintus qui de legislatoribus scripsit à Terpandro initium sumens. Sextus Stoicus. Septimus qui Romanas res conscripsit. Octavus Syracusanus, qui de re militari scripsit. Nonus Byzantius in causis civilibus clarus. De-

cim

* φωνασ-
τικόν.

cius similiter cuius & Aristoteles in oratorum epitome mentionē facit. Undecimus Thebanus sculptor. Duodecimus pictor cuius & Polemon meminit. Decimus tertius Atheniensis pictor, de quo Menodotus scribit.

Decimus quartus Ephesius pictor, cuius Theophanes in libro de pictura meminit.

Decimus quintus epigrammatum poeta.

Decimus sextus qui de poetis scripsit. Decimus septimus medicus Athenæi discipulus. Decimus octavus Chius philosophus, Stoicus Decimus nonus Milesius, & ipse philosophus Stoicus. Vicesimus tragediarum scriptor.

PHÆDON.

PHædon Eliensis nobili familia, unquam cum patria captus coactus est intra cellam infami se quæstui addicere. Adiecto tamen ostiolo Socratis contubernio præceptoreq; fiebat quoad ipsum Alcibiades seu Crito, Socrate monente redimeret. ex quo liberaliter philosophiæ operam dedit. Hunc Hieronymus in libro * de assensu retinendo servum fuisse asseuerat. Scripsit autem dialogos, de quibus nihil dubitatur, Zopyrum & Simonem. De Nicia controuersia est. Medum quem Aeschini esse plerique tradunt, alij verò Polymeni. Antimachum siue Senes. & de hoc ambigitur. Scythicos sermones etiam quidam Aeschini

* *ὡς ἐπὶ ἰ-
πρόχῃς.*

k nis

nis esse asseuerant. Successor autem eius fuit Plistanus Eliensis, & ab eo tertius Menedemus Eretricus, Asclepiadesque Phliasius à Stilpone profecti, atque vsq; ad eos Eliaci sunt appellati: à Menedemo autem Eretrici, de quo postea dicemus, idcirco quòd ipse sectæ princeps atque autor fuerit.

EVCLIDES.

EVclides Megaris oppido, quod Isthmo adiacet, siue iuxta quosdam Gelous, vt in successione tradit Alexander, Parmenidis librorum in primis studiosus fuit. Ab eo Megarici denominati sunt, qui postea Peripatetici, postremo dialectici sunt. Quos ita primus Dionysius Carthaginiensis idcirco appellauit quòd interrogando, ac respondendo sermones librosque componerent. Ad hunc ait Hermodorus, post Socratis mortem, venisse Platonem, ac Philosophos reliquos metu atrocitatis tyrannorum compulsos. Hic bonum esse vnum definiuit multis nominibus celebre. Aliquando enim hoc dici prudentiam, quandoque deum, alias mentem appellari. & huiusmodi cætera. Quæ bono aduersa viderentur sustulit, ea ne esse quidem dicens. Vtebatur probationibus, non his quæ per assumptiones, sed quæ per conclusiones fiunt. Disputationem item quæ fit per similitudinem sustulit, dicens illam sanè

ne

ne aut ex similibus consistere, aut ex dissimilibus, & si ex similibus consistit, circa ipsa potius quam quibus sunt similia versari rationem debere. Sin autem ex dissimilibus, superuacaneam esse comparationem. Idcirco & Timon illum vna cum ceteris Socraticis mordet, nullius sibi horum curam esse dicens, non Phædonis, non alterius cuiuspiam, neque Euclidis qui Megarensibus contentionis rabiem inuenit. Dialogos autem cōscripsit sex. Lampriam Aeschlinem, Phœnicem, Critonem, Alcibiadem, Amatorium. Porro ex Euclidis successione est & Eubulides Milesius, qui & plurimos in dialectica modos, rationesque interrogandi tradidit, mentientem & fallentem, electram conuelatam, * acervalem corneam, & item * σαρπίτην. Sic enim vertit Politianus totū hunc locum.

ὁ ὑβριστικὸς εὐβουλίδης κερατίνας ἐρωτῶν
καὶ ψευδέσι ἀλαφροῖσι λόγοις τὰ εἰρητορεῖα κινῶν

Ἀπὸ δ' ἔχων Δημοθένους τὴν ῥωδωτομυλίαν.

id est,

Contumeliosus Eubulides ceratinas interrogans

Et mendacibus fastuosisque verbis rhetores versans

Abijt Demosthenis habens volubilitatem:

k 2 Vide

Videtur Demosthenes hunc audiuisse, & cum
 q̄ literam pronuntiare vix posset, emendasse in
 gi exercitio. Neque item obscurum est Eubuli-
 dem aduersus Aristotelem inimico animo fuis-
 se, eumque in plurimis reprehendisse. Inter cæ-
 teros verò qui ex Ebulidis ludo manauerant
 Alexinus Eliensis fuit, vir acer, & contentio-
 nis viribus ac neruis clarus, vnde & Alexi-
 nus cognominatus est. Maximè autem Zeno-
 ni infestus erat. Hunc ait Hermippus ex Eli-
 de in Olympiam profectum, ibiq; philosopha-
 tum. Discipulis autem rogantibus, cur illic mo-
 raretur, dixisse, velle se sectam instituere,
 quam Olympiacam vocaret. Illos verò cum re-
 rum omnium penuria, & præterea insalubri
 loco affligeretur, ab eo recessisse, iaque Alexi-
 num solum ac desertum vno tantum famulo
 comite ibi remoratum. Postea dum nataret in
 Alpheo flumine arundinis acumine lesus, vi-
 ta excessisse. Et est in ipsum nostrum epigram-
 ma sic se habens,

ἔκ' ἄρα μῦθος ἦν ἰκεῖνος ἐκείνος
 ὡς ἀλυσχὴς τις ὠρπίδα κολυμβῶν περιέρρετο
 ἤλω, ἢ ᾧ ὁ σεμνὸς ἀνὴρ πρὶν Ἀλφειὸν
 ποτ' ἐπερᾶν Ἀλεξίνος ἰδὼν ὑψθεὶς καλά-
 μω. id est,

At non inanis hercle erat illa fama,
 Cuidam natanti misero transfixum pe-
 dem

Clauo

Clauo nam Alexinus prius flumen Alpheum

Quam transfretasset, canna fixus occidit. Scripsit non solum ad Zenonem, verum & alios complures libros, & ad Ephorum historicum. Ex Ebulidis disciplina & Euphantus fuit Olynthius, qui temporis sui conscripsit historiam. Scripsit & tragœdias plurimas, quibus in certaminibus maxime probatur. Fuit & praeceptor Antigoni regis, ad quem etiam librum de regno scripsit perutilem atque laudatissimum. Vitam verò senectute finiuit. Fuerunt & alij complures auditores Ebulidis, inter quos & Apollonius Cronus.

D I O D O R V S.

Diodorus Amenij filius Iasens & ipse cognominatus Cronus, quem & Callimachus in epigrammatis mordacissime insectatur, ac parietibus inscribit illud, Cronus est sapiens. Erat & iste dialecticus, primusque inuenisse à quibusdã existimatus est inuolutum & cornutum differendi genus. Hic apud Prolemaum Soterẽ comorans, cum à Stilpone sermones quosdam dialecticos interrogatus ex templo nequiuisset soluere, à rege increpatus, Cronusque in iurgio vocatus conuiuium deseruit, egressusque librum de ea propositione

conscripsit, vitamque miserore finiuit. Est in ipsum nostrum epigramma in hunc modum,

Κρόνε Διόδωρε τίς σε δαιμόνων κακῶν
ἀδυμία ξυέρυσεν

ἰν' αὐτὸς αὐτὸν ἐμβαλῆς εἰς τάρταρον

Στίλπωνος ἢ λύσας ἀνιγμάλωδον ἔπει;

Τοὶ γὰρ δὴρ' ἔθης Κρόνος ἐξοδῶν τῶ ῥῶ κακ-
κατὶ. hoc est.

Crone Diodore quis te demonum mala
Affectione compulit,

Vt tu te in atrum mitteres tartarum,

Quòd non solutis Stilponis ænigmatis

Victus fuisti? iure ergo deprehenderis

Cronus remotis r, & cappa literis.

Fluxit ab Euclide Ichthæas Metallii filius, vir illustris, ad quem Diogenes Cynicus dialogum scripsit. Clinomachus item Thurius, qui primus de prologiis & prædicamentis & cæteris huiusmodi scripsit. Et Stilpo Megarensis clarissimus philosophus de quo nunc dicendum est.

STILPO MEGARENSIS.

STilpo Megarensis eius oppidi quod in Græcia est, audiuit quosdam ex Euclidis familia. Alij ex ipsius Euclidis auditorem tradunt. Thrasymachi etiam Corinthij illius qui Ichthææ familiaris erat, ut ait Heraclides. In tantum verò & inuentione & eloquentia precessit alios, ut parum absuerit quin omnis
Græcia

Κρόνος ex-
tra ρ & κ,
hoc est,
ῥος.

Græcia in illum intenta * in Megara transis- * Me-
 se diceretur. De eo Philippus Megaricus ita ^{piæ.}
 ferme retulit. A Theophrasto quidem Metro-
 dorus illum speculationis studiosum, & Ty-
 magoram Geloum auulsit, ab Aristotele verò
 Cyrenaico Clitarchum & Simmiam. Porro
 à dialecticis Pæonium quidem ab Aristide,
 Diphilum verò Bosporianum Euphanti, &
 Myrmecem Exæueti filium, qui ad se ar-
 guendum venerant, utrosque sui studiosos
 habuit. Præter hos autem Phrasidemum peri-
 pateticum physicumque peritissimum ad se
 attraxit, Alcimumque oratorem omnium qui
 in Græcia tum florebant eminentissimum.
 Cratem insuper, & complures alios in sua re-
 tia induxit. Phœnicemque Zenonem unà cum
 illis abstulit. Erat præterea maximè civilis,
 ac præter uxorem quam duxerat, Micarete
 etiam pellice utebatur, ut Honetor ait, fi-
 liamque parum pudicam genuit, quam duxit
 Simmias Syracusanus eius necessarius. Hæc
 dum lasciuus viueret, Stilponique à quodam
 renuntiatum esset eam sibi probro esse, non,
 inquit, ista maiori mihi probro est, quàm
 ego illi ornamento. Suscepit hunc honorificè,
 ut aiunt, & Ptolemæus Soter, cum Megara
 ipsius urbem victor obtinuisset, ac tradita
 sibi pecunia oraret, ut in Aegyptum, secum
 navigaret. Tum ille pecuniæ modicum ad-
 misit,

misit, eam profectioem renuens, in Aeginam contendit, quoad ille remearet. Demetrius quoque Antigoni filius cum cepisset Megara, domum illi reseruari, cunctamque direptam substantiam restitui curauit. Vbi cum ea quae amiserat, vt scriptis sibi traderet moneret, nihil ille suum se perdidisse respondit. quippe doctrinam & eruditionem sibi ademisse neminem, reliquamque sibi esse & eloquentiam & disciplinam; atque illum mortalis beneficentiae admonuit tanta orationis vi, vt rex illius iam studiosus, prorsus auditor fieret. Aiunt illum ita quendam de Phidia Minerva compellasse, Num, inquit, Minerva Iouis

* Deos
Græcis vt
nonnun-
quam etiã
Latinis,
Deus de
vtrouque se
xu.

* Deus est? Cùm verò annuisset ille, dixisse, At ista non Iouis, sed Phidia est: concedebat. Non ergo, inquit, ipsa Deus. Qua ex re cùm in Arium pagum pertractus fuisset, nihil inficiatum ferunt, imò rectè se locutum asseruisse. Non enim Deum esse, sed deam: deos quippe mares esse. Areopagitas tamen nihilo placatiores factos, iussisse cōtinuò ipsum vrbe excedere, quo etiam tempore Theodorum cognomēto Deum iurgio dixisse; Vnde hoc nouerat Stilpo? Num amota palla ipsam inspexerat? Erat iste profectò audacissimus, verum Stilpo vir compositissimus, & maximè factus. Denique cùm rogasset illum Crates an diuinationibus ac diuinis honoribus gaudeant.

Nobis

Noli me, inquit, fatue in via de hisce rogare,
sed solum ac seorsum. Hoc ipsum & Bionem
interrogatum, an sint dū, dixisse tradunt,

ὄχι ἀπ' ἡμῶν οὐδ' ἄσους ὄχλιν παλιπάρει πρίσθον;
hoc est,

Tūne senex turbam à nobis propellere curas?
Fuit & Stilponi ingenium simplex, neque vl-
la simulatione fucatum, ita vt imperitæ quo-
que concioni se accommodare nullo negotio
posset. Crate denique Cynico semel ad id quod
fuerat interrogatus non respondente, sed cre-
pitum ventris emittente, Sciebam, inquit, te
omnia potius quàm quæ deceret locuturum.

Caricam illi aliquando interrogatiunculamq;
proposuerat. Eam verò ille statim comedit, &
cū diceret illi Stilpo, Hercle * caricam per- * ἰοχάδου
didi, non solum, inquit, caricam, sed & inter-
rogatiunculam, cuius arra hæc fuit carica.
Rursus cū vidisset hyeme Cratem adustum.

O Crates inquit, videris mihi * nouo indigere * ἱματίου
pallio, quasi diceret veste & mente: ad hanc
eius vocem rubore suffusum ita in illum lu-
fusse Cratem:

Καὶ μὲν ἢ Στίλπων ἰσοιδῶν, χαλεπ' ἄλγε
ἔχοντα Alludit ad
locum

Ἐν Μεγάροις ὅθι φασὶ Τυφώϊος ἑμμεῖναι οὐνας.
Ἐνθάδ' ἐπίσεικον. πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
τὴν δ' ἀριτὴν παρὰ γράμμα διώκοντες κα-
τέβιβον.

k s

hoc

hoc est,

Atqui ego Stilponem Megaris mala multa
ferentem

Vidi: vbi monstrosi esse ferunt habitacula
Typhoei.

Hic contendebat iuuenum comitante ca-
terua,

Nil sani misera quàm de virtute docebat.
Fertur Athenis hominum ita in se studia ver-
tisse, vt ex officinis ad eum confluerent visen-
dum. Vbi cum quidam diceret, admirantur
te, ô Stilpo, veluti beluam, minimè, inquit il-
le, sed velut hominem verum. Cæterum cum
esset disputator acerrimus, species quoque tolle-
bat, dicebãtque qui hominem diceret nemi-
nem esse, neque hunc aut hunc dicere. Quid e-
nim hunc magis quàm hunc? non igitur hunc.
Rursusque olus quod ostenditur non est. olus
enim ante mille annos fuit, non est igitur hoc
olus. Fertur cum Crati colloqueretur, inter-
loquendum festinasse vt pisces emeret. cum
eum ille retinere vellet, ac diceret sermonem
relinquis? minimè, inquit, sed sermonem ha-
beo, & te derelinquo. Sermo quippe manet, ci-
bus autem vanum dabitur, nisi festinauero.
Feruntur ipsius dialogi nonem non satis gra-
tia habentes: Moschus, Aristippus siue Cal-
lius, Ptolemeus, Chæreocrates, Metrocles, Ana-
ximenes, Epigenes, Ad siliã suam, Aristoteles.

Huius

Huius auditorem fuisse Zenonem Stoicorum principē Heraclides refert. Senē verò defecisse Hermippus testis est, hausto prius mero ut citius moreretur. Reprehensus est à Sophilo comico in comœdia quæ inscribitur γάμος. Est autē in hunc Stilponem nostrum epigramma,
 Τὸν Μεγαρέα τ' Σίλπωνα γνώσκεις δ' ἴσως,
 Ἦρας ἔπειτα νόσος καθ' ἤκε δὺσμάχον ζύγον
 Ἀλλ' οἶνον δὴ τῆς κακῆς σιωπιδίος
 Φέρτορον λυίοχον.

hoc est,

Stilpona nosti Megarensē illum forsitan,
 Quē cū senectus cepit morbus improbus,
 Iugūmque triste, vinum bigæ pessima
 Inuenit aurigam illico longē optimum.

CRITO ATHENIENSIS.

CRito Atheniensis, vnus omnium maximè eximio quodam amore Socrati affectus est, atque eius ita curam egit, vt nunquā aliquid ex his quæ sunt ad vsum necessaria illi deesse pateretur. Ipsius liberi Socrati auditores fuere, Critobulus, Hermogenes, Otesippus, Epigenes. Crito igitur dialogos decem & septem scripsit, qui vno continentur codice, ita inscriptos, Non ex disciplinis constare probitatem. Quid sit abundare. Quid idoneum siue ciuile, de honesto, de Deo, quid sit malefacere, de fertilitate, de lege, de artibus, de congressu,

gressu, de sapientia, Protagoras, siue civilis, de literis, de poetica, de honesto de disciplina, de scientia, quid sit scire.

SIMON ATHENIENSIS.

Simon Atheniensis coriarius. Quoties ad eius officinam perrexisset Socrates, atque differeret omnia quae meminisse poterat, notabat. Unde & ipsius dialogos *ouvrius* appellant, quod inter huiusmodi opifices sint habiti. Sunt autem numero XXXIII. qui vno itidem codice comprehenduntur. De dijs, de bono, de honesto, quid sit pulchrũ & honestum, de iusto duo, de virtute quod doceri nõ possit, de fortitudine siue virilitate tres, de lege, de popularitate, de honore, de poesi, de bona valetudine, de amore, de philosophia, de scientia, de musica, quid sit pulchrum, de disciplina, de differendo, de iudicio, de eo quod est, de numero, de diligentia, de operando, de auaro, de iactantia, de honesto. Alij autem, de consulendo, de ratione siue aptitudine, de maleficientia. Fertur hic primus omnium Socraticos sermones differuisse. Cum autem Pericles polliceretur si ad se veniret, cuncta illi necessaria exhibiturum, libertatem, inquit, vendere consilij non fuerit. Fuit & alius Simon, qui scripsit artem rhetoricam. alius item medicus Selenci & Nicanoris necessarius, atque alius quidam sculptor.

CLAV

GLAUCON ATHE-
NIENSIS.

Glaucon Atheniensis, nouem itidem in co-
dice vno scripsit dialogos, Phædylum, Eu-
ripidem, Amantichum, Euthiam, Lysitedem,
Aristophanem, Cephalum, Anaxiphemum. Me-
nexenum. Feruntur eius & alij triginta duo,
sed suspecti & suppositiij.

SIMMIAS THEBANVS.

Simmias Thebanus fuit. Et huius feruntur
dialogi trigintatres vno volumine. de sa-
pientia, de veritate, de musica, de versibus, de
fortitudine, de philosophia, de ratiocinatione,
de literis, de doctrina, de arte, de regimine, de
decoro, quid eligendum, quidue fugiendum sit,
de amico, de scientia, de anima, de bene viuen-
do, de possibili, de pecunijs, de vita, quid sit ho-
nestum, de diligentia, de amore.

CEBES THEBANVS.

CEbes & ipse Thebanus, scripsit dialogos
tres, qui inscribuntur * Tabula, Septima,
Phrynichus. * πινὰξ
quæ & ho-
die extat,

MENEDEMVS.

Menedemus Phydoris Clisthenis filij, ex
familia Theopropidarum filius fuit, vi-
ri sanè nobilis, sed opificis, ac pauperis. Alij
* tabernaculorum futorem fuisse tradunt, &
vtrunque didicisse Menedemum. Quocirca,
cum decretum quoddam tulisset, reprehensum
ab * σκηνο-
ράφος,

ab Alexinio quodam, quòd scilicet non conueniret sapienti, neque tabernaculum, neque decretum scribere. Missus autem ab Eretrien-sibus in Megaram praesidio futurus, contendit ad Platonem in Academiam, inque illius re-tia non inuitus incidit, deseruitque militiam. Ceterum Asclepiade Phlasiò ad se illum per-trahente, Megaris apud Stilponem egit, eius-que ambo auditores fuere. inde nauigantes Elidem Anchipylo & Moscho Phædonis disci-pulis congressi sunt, atque tum adhuc, vt su-prà cum de Phædone loqueremur dictum est, ἡλιασίοι appellabantur. Postea verò ab eius pa-tria, de quo nunc sermo est, Eretrici vocati sunt. Constat Menedemum honestate ac gra-uitate fuisse celebrem, qua ex re Cratem quo-que sic in illum iocatum:

Φλιασίον τ' Ασκληπιάδην, καὶ ταῦρον Ἐρέτριον.

hoc est,

Phlasiùmque Asclepiadem, taurùmque Ere-trensem. Timon item elato supercilio cum di-cturus assurgeret, fuisse illũ notat, his verbis,

Λόγον ἀναστῆσας ὀφρυώμενος ἀφροσιβόμ-βαξ.

hoc est.

Dicturus fastosus erat, rudibusq; cachinnis. Adeò autem ea grauitate insignis fuit, vt cum Eurylochus Cassandreaus ab Antigono accer-seretur vnà cum Cleippide Cyxiceno adole-scente abnuerit, metuere enim ne id Menede-

mus

mus presentiat. Erat enim summa in obiur-
 gando gravitatis atque præcipua autoritatis.
 Denique cum adolescens in illo motu temera-
 rio ferretur, dixit quidem nihil, cæterum sum-
 pta * festuca pingebat in pavimento traiecti * καταπέτασμα
 figuram, dum interim spectantibus omnibus μέγιστος
 adolescens insigni cõtumelia notari se intelli-
 gens abscessit. Hierocles in pireo de Amphia-
 rao illum obtundebat, & cum plurima de Ere-
 tria loqueretur excidio, nihil aliud locutus est,
 tantum rogavit quid in eum Antigonus trañ-
 cit. Audacter exultanti adultero, ignoras, in-
 quit, non modò brassica succum inesse iucun-
 dum, sed & raphano? Clamanti adolescentulo
 & vociferanti, Vide inquit, ne quid retro dum
 nescis, habeas. Consultanti Antigono an
 * luxuriosum adiret conuiuium, hoc illi so- * καὶ πομπή
 lum renuntiare iussit, Memento regis te esse
 filium. Stupidum quendam, nescio quid ni-
 hil ad rem dicentem, interrogavit an vil-
 lam haberet, & cum ille multa se habere
 prædia dixisset, Perge, inquit, & illorum cu-
 ram gere, ne & illa negligenter curando per-
 dere contingat, & amittere simplicem urba-
 nitatem. Sciscitanti cuidam an vxor esset du-
 cenda sapienti, non ego, inquit, tibi sapiens vi-
 deor? Et cum annuisset ille, at ego ait, duxi.
 Dicente quodam complura esse bona, rogat
 quot numero, & an putet plura esse quam
 cent

centum. Sæpius dolebat quòd luxuriosa conuiuia, magnificúmque apparatus nequiret ferre. Vocatus verò semel ad cœnam, intuensque lautissimis cibis diuitem mensam, nihil locutus est, sed tacitus eam luxuriã coarguit, dum solas oleas in cibum sumpsit. Huius denique libertatis causa parum absuit quin in Cypro apud Nicocreontem periclitaretur cum Asclepiade amico. Nam cum eos rex ad menstruam celebritatem euocasset, sicut & philosophos ceteros, Menedemum dixisse ferunt, Si quidem honesta est huiusmodi virorum congregatio, quotidie sunt festa celebrãda: sin alias, superflue quoque modò celebrat. Ad hæc tyrannus cum ita occurrisset hanc diem habere se celebrem, vt negotijs omisissis philosophis congregi liceret, ille seuerius adhuc in sententia perstitit, ostendens ex sacrificio oportere nunquam non philosophos audiendos. Quid plura? nisi à tibicine admoniti fuissent, forsitan perüssent. Vnde cum in naui iactarentur fluctibus, Asclepiadem dixisse ferunt, Tibicinis peritam modulationẽ sese seruasse, Menedemi verò confidentiam perdidisse. Erat autem, vt fertur, & simplici in docendo apparatu, neque in schola vllum circa illum, vt fieri solet, ordinẽ vidisses. Non subsellia erant per gyrum disposita, non aliud quippiam, sed vt singulis aut sedere, aut stare, aut ambulare contingit, ita illum

audie.

audiebant. Aliàs tamen gloria avidum, ignominiaq; metuentem fuisse tradunt. Adeò vt quum prius opifici suam ipse atq; Asclepiades nauaret operam, & Asclepiades super tecta lutum ferre cerneretur nudus, is, si quem aspiceret prætereuntem, occultaretur. Postea verò quàm ad Rempubli. accessit, ita erat anxius atque sollicitus, vt quum aliquãdo tura poneret, extra turibulum miserit. Circumsteterat illum Crates aliquando, & quòd civilia negotia subisset probro dabat: tum ille quibusdam præcepit vt illum carceri includerent. Ille nihilominus prætereuntem obseruabat, respiciensq;, Agamemnonium & ἄγαστρον vocabat. Erat autem nescio quid in eo religionis, & in superstitionem pronior. Denique manducauerat aliquando per ignorantiam in taberna meritoria proiectas carnes cum Asclepiade. Id quum animaduertisset, nausea pallorèq; turbabatur, donec illum Asclepiades seuerius obiurgans, non carnes diceret eiusce mutationis causam esse, sed præsumptam de illis fatuam opinionem: aliàs magnanimus fuit vir, & planè liberalis. Corporis in eo iam senis habitus, & status eiusmodi qui in iuene, athletæ instar firmus, validus, atque adusta facie, obesus item & attritus fuit, mediocrisq; proceritatis, vt ex ea constat imagine quæ Eretrie in veteri stadio cernitur.

l Est

gere prospiceretur, atque ideo illi difficile occurreretur. Versabat omnia infinitamque orationis copiam fundebat. Acerrimus item in concionibus erat, ut in successibus tradit Antisthenes, atque huiusmodi in rogatiunculis compellare solebat, Num aliud ab alio differt? ita sane. Aliud esse autem prodesse quam bonum, concedebatur. Non igitur prodesse bonum est. Tollebat & proloquia negativa, affirmativa vero ponebat. Simplicia ex his maxime probans, quae simplicia non essent aufererat, ea & coniuncta & complexa dicens. Scribit Heraclides, decretis quidem eum fuisse Platonium: dialecticem autem eum fuisse aspernatum. Denique sciscitanti Alexino an adhuc patrem cadere desisset, dixisse neque cecidi, neque desij. Addente illo oportere ambiguitatem solui, ita vel non dicendo. Ridiculum, inquit, est vestras leges sequi, cum liceat in portis reluctari & contra niti. Cum Bion diuinos studiosè ac diligenter insectaretur, mortuos illum iugulare dixit. Alio rursus dicente maximum esse bonum omnibus quae quisque cupiat fieri, Multo, inquit, maius est ea solum quae deceat cupere. Refert Antigonus Carystius, eum nihil scripsisse neque composuisse, ita ne dogma quidem vllum asseruisse. Porro in questionibus, inquit, ita pugnax erat, ut non prius discederet, quam in eius oculis * ardentis spiritus in-

dicia deprehenderentur. Verùm enim cùm in verbis esset talis, in factis tamen erat placidissimus. Deniq; cum Alexino plurimum illuderet, & obiurgaret grauiter, fouit tamen illum beneficijs. Nam ipsius coniugẽ ex Delphis Chalcidem vsque deduxit, itineris furta, latrociniaque metuentem. Amicitias piẽ sancteque tuebatur, vt ex ea qua illi cũ Asclepiade fuit coniunctione constat, qua profecto adeò insignis erat, vt nihil à Pyladis distaret beneuolentia. Verùm maior natu erat Asclepiades, ita vt hic poeta, Menedemus verò histrio diceretur. Fertur Archepolis tria millia illis designasse, & cùm orta esset amica cõtentio vter secundo loco acciperet, neutrũ accepisse. Vxores quoque ambos duxisse fama est, Menedemum matrem, Asclepiadem filiam: & cùm defuncta esset vxor Asclepiadis, Menedemum cepisse coniugem, illumq; quòd Reip. præesset, aliam duxisse nobilem & locupletem, nihilominus, quoniam communis eis erat domus, rei familiaris administrationẽ priori vxori permisisse. Igitur Asclepiades ante illam vita excessit Eretrie iam longeuus, cùm vnà diu memorabili beneuolẽtia suauitate vixissent. Fertur post aliquantum temporis cùm Asclepiadis amasius ad conuiuium venisset, arcerentque illum ianuis adolescentes, Menedemum iussisse introduci, ac dixisse, Asclepiades etiam sepultus

sepultus ei ianuam aperit. Erant autem qui
ambos foverent Hipponicus Macedo & Age-
tor Lamius. Ex his alter utriusque xxx. mi-
nas largitus. Hipponicus verò Menedemo duo
millia drachmarum in filiarum dotem. Duxe-
rat autem, ut ait Heraclides, ex Oropia vxo-
res tres. Porro conuiuia in hunc modum fa-
ciebat: Prius ipse cum duobus aut tribus pran-
debat, dum dies in vesperam vergeret. Tum
verò vocabat quospiam eos qui aduenerant &
ipsum iam cœnatos. Itaque si qui citius venis-
sent percontabantur exeuntes, quid esset appo-
situm, ac recens id esset necne, & si quidem
vel olusculum vel * saltiusculum quippiam au-
dissent, recedebant: sin verò carnes, ingredie-
bantur. Lectulis æstate ψάδις, hyeme verue-
cum * pedes superponebant. Porro puluinar illi
afferre oportebat. Poculum quod circumage-
batur * cotula maius non erat. Bellaria illis
fabæ ac lupini. Interdum verò & pyra vel
mala punica & huiusmodi, cum matura tum
precocia sæpe & carica. Ea omnia memorat
Lycophron in satyra quam inscripsit Menede-
mum, philosophi conscribens laudes, quorum
quædam huiusmodi quoque sunt,

ὡς ἐν βραχέας δαίτῳς ἢ βαὶὰ κύνιξ

Αὐτοῖς κικλήτῃ πρὸς μέτρον, βράγμα δὲ

ὁ σωφρονιστὴς τοῖς φιληκείοις λόγῳ.

hoc est,

l 3

Vi

* τὰρίχιον.

* κώδιον.

* κοτύλη.

poculi ge-
nus, quod
quidam he-
minam esse
putant.

Vt ex pusillo poculum conuiuio
 Versatur illis ad mensuram, sed mera
 Sermo eruditus studiosis sunt bellaria.

Primò igitur contemptui haberi cœpit, canis-
 que ab Eretrienſibus, ac delirus appellari.
 Postea verò in summa admiratione omnium
 fuit, adeò vt ciuitatis quoque gubernacula si-
 bi traderentur: legationibúsq; crebris ad Pto-
 lemæum, & Lysimachum, præterea ad De-
 metrium functus, ubiq; honoratus est. Cúm-
 que illi ciuitas ducēta quotannis talenta per-
 solueret, quinquaginta remisit. Apud quem
 accusatus quòd traderet Ptolemæo ciuitatem,
 se per epistolam purgauit cuius hoc initiũ est:

M E N E D E M V S D E M E -
 T R I O R E G I S .

AUDIO tibi de nobis plurima fuisse nar-
 rata, &c. Per eam illum admonet caueret
 vnum ex his qui sibi in Rep. essent infensi Aes-
 chylum nomine. Constat illum ad Demetrium
 pro Oropo grauissimè legatione functum, vt
 Euphantus quoq; in historijs meminit. Erat
 eius in primis studiosus Antigonus, seq; ipsius
 discipulum esse prædicabat: & cum Barbaros
 fudisset circa Lysimachiam, decretum ei scri-
 psit Mendenus simplex atq; ab assentatione
 alienum, cuius initiũ est: Duces & cõsiliũ pri-
 mores dixerunt, quoniã Antigonus rex prælio
 domitis Barbaris aduenit in Eliam, eiq; pro-
 sperè

* πρόβλοι
 quodmox
 senatus
 principẽ
 vertet.

sperè cuncta succedunt, visum est senatui ac plebi. Horum igitur gratia, & præterea propter summam cum illo amicitiam, quòd illi civitatem proderet suspectus habitus, in simulante Aristodemo, clam exiit, atque Oropi moratus est in Amphiarai fano. Ibi cum perissent aurei calices, ut Hermippus ait, communi Bœotiorum decreto loco migrare iussus est. Inde profectus mœrens, & patriam clanculum ingressus, uxorem ac filias sumēs, se ad Antigonom contulit, ibiq; vitam mœrore terminavit. Refert Heraclides his omnino contraria. Nam illum senatus principem Eretriam à tyrannis sæpe liberasse, Demetrii viribus fretum. Non igitur Antigono prodidisse civitatem, sed falsam subisse calumniam, profectumq; ad Antigonom, cum ut patriam è servitute eriperet, illum inducere non posset, septem dies totos cibo abstinuisse, atque ex animi dolore vita excessisse. His similia & Antigonus Carystius refert. Soli autem Persæo inexorable indixit bellū. Haud enim obscurum erat, Antigonom cum Menedemi gratia, Eretriensibus rempubli. voluisset restituere, ab eo fuisse prohibitum. Quocirca in convivio Menedemus in illum acriter inuectus, inter cetera sic ait, Atqui iste quidem philosophus est, sed vir omnium qui sunt aut fuerunt, vel futuri sunt, profectò nequissimus.

Obiit autē, vt ait Heraclides, septuagesimum
tertium agens etatis annum. In eius autem
laudem nos quoque ita scripsimus,

ἔκλυον Μενεδήμει τῶν μόρον, ὡς
ἐκὼν ἀπέσβησ ἐν ἡμέρησι ἑπτὰ,
μηδὲν ἐδίωρ. κατ' ἔργον ἕρξας ἐρετρικόν,
ἀλλ' ἄμωσ ἀνάνδρον. ἀψυχίη γὰρ ἡγεμῶν
ἔωσγε.

hoc est,

Audita nobis Menedeme mors est tua,
Qui sponte ad septem dies nihil sumpseris
Ciborum, opus quidem aggressus Eretri-
cum,

Sed non virile: suavit nam impotentia
hoc animi.

Et hi quidem Socratici, & qui ab eis profecti
sunt. Transeundum autem est ad Platonem,
qui instituit Academiam, & ad eos qui ab
ipso quotquot fuerunt, eloquentes.

DIOG

DI OG È N I S

LAERTII DE

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

LIBER III.

PLATO.

PLATO Aristone patre, & matre Perictiona, siue Potona, Athenis natus est. Mater à Solone genus duxit. Solonis quippe frater Dropides, Critiam genuit, cuius filius Calaischrus Critiæ filius, qui vnus fuit ex tringinta, Glauconisq; pater, ab eo Charmides & Perictione geniti sunt, atque ex ea & Aristone Plato sextus à Solone nascitur. Porrò Solon ad Neleum & Neptunum genus refert. Aristonem quoque patrem à Codro Melanthi filio originem ducere tradunt, qui à Neptuno itidem sanguinem trahere Thrasylo teste memorantur. Enimvero Speusippus in libro qui de cœna Platonis inscribitur, & Clearchus in laudatione Platonis, & Anaxillides in II. De philosophis lib. asserunt Athenis famam esse,

l 5

Aristo

Ἐκ τῶν ἰω-
 νος ὄψιν,
 Apollinis
 vultum.

Aristonem Perictionæ, cūm esset speciosissima, vim inferre conatum esse, verūm fuisse illius conatus irritos, vidissēque * in somnis Apollonem, atque ab eo mundam à iugali copula, quoad pareret, vxorem seruasse. Nascitur autem Plato, vt Apollodorus testatur in Chronicis, LXXXVIII. olymp. Thargelionis septima, qua die natum Apollinem Delij autumant. Moritur autem, vt Hermippus tradit, primo anno cētesimæ octauæ olymp. in nuptijs discumbens, octogesimum & primum ætatis agens annum. Neanthes octogintaquatuor annos natum defecisse scribit. Est igitur Isocrate minor natu annis sex. Ille quippe sub Lysimacho, Plato sub Aminia natus est, sub quo & Pericles diem obiit. Erat autem tribu Collyteus, vt refert Antileo in secundo De temporibus. Natus est secundum quosdam in Aegina in domo Pherdiadis, eius qui Thaletis filius fuit, vt Phauorinus ait in Omnimoda historia, patre ipsius cum cæteris misso, vt agrum sortiretur, Athenasque reuerso, cūm à Lacedæmonijs qui Aeginensibus opem tulerant, expulsi sunt. Ludos quoque magnificos Athenis exhibuit, Dione sumptus suppeditante, vt ait Athenodorus in octauo *ἡγεμῶν* libro. Fratres habuit Adimantum & Glauconem, sororēmq; Potonā, de qua Speusippus nascitur. Literasque apud Dionysium didicit,

cuius

cuius & in Anterastis meminit. Exercitatusque est apud Aristonem Argium palæstritam, à quo & propter egregium corporis habitum Plato cognominatus est, cum prius Aristocles ex aui nomine vocatus esset, ut in Successionibus tradit Alexander. Sunt qui ob orationis miram ubertatem & latitudinem sic appellatum putent, siue quòd ampla fuerit fronte, ut Neanthes scribit. Nec desunt qui in Isthmo palæstra se exercuisse velint, sicut & Dicaearchus in primo de Vitis. Picturae quoque fuisse studiosum, ac poemata scripsisse, primò quidem dithyrambos, deinde melos ac tragedias. Vox illi gracilis fuit, ut ait Timotheus Atheniensis in libro de Vitis. Fertur & Socrates vidisse per somnium olorìs pullum sibi in gremio plumescere, qui còtinuò exortis alis in altum aduolans suavissimos cantus ediderit. Postridie Platonem sibi à patre commendatum, hunc esse cygnum quem videras dixisse. Philosophari cœpit primùm in Academia, inde se in hortum qui iuxta colonum est contulit, ut Alexander in Successionibus scripsit, Heraclitum adducens testem. Demum cum tragicum certamen esset initurus, ante Dionysiacum theatrum audito Socrate ignè poemata exussit, dicens:

ἦ φαισι πρόσμον' ᾧδε, Πλάτων νύ τι σῶο
χαλίσσῃ. hoc est.

Hæc

Huc ades, ò Vulcane, Plato nam te eget in hac re.

Hinc annum vicesimū ætatis agens Socratem audiuit. Illo decedente, Cratylo Heracliti discipulo, & Hermogeni Parmenidis Philosophiam tuenti operam dedit. Deinde cū esset annorum duodetriginta, vt ait Hermodorus, Megara se ad Euclidem cum alijs aliquot Socraticis contulit. Hinc Cyrenem profectus, Theodorum mathematicum audiuit, atque inde in Italiam ad Pythagoricos, Philolaū atque Eurytum, concessit. Ab his se in Aegyptum ad prophetas sacerdotēsque recepit. quò & Euripidem aiunt vnà secum profectum esse, atq; ibi morbo comprehensum, à sacerdotibus marina curatione fuisse absolutum, qua ex re postea dixerit,

Θάλασσα κλύει πάντα τ' ἀνθρώπων κακά.

hoc est,

Mare vniuersa proluit hominum mala.

Quin & dixisse iuxta Homerum, Aegyptios omnes medicos esse. Deceuerat Plato Magis etiam congregari, verū propter Asia bella proposito destitit. Regressus verò Athenas, in Academia commorabatur. Est autem locus in suburbano nemorosus, à quodam heroe Academio nomine appellatus: sicut & Eupolis in Astrateutis memorat dicens:

Ἐν οὐκίοις δρέμοισι τῆς Ἀκαδημίας θεῖς.

In

hoc est,

*In ambulacris Academi vmbrosis Dei.**Sed & Timon in Platonem loquens, inquit:*

Τῶν παύτων δ' ἤγειτο πλατύσταθ', ἀλλ'
ἀγορητὴς

ἠδ' οὐκ ἴσ', τέτλιξιν ἰσογράφος, οἷθ' ἑκαδύμω
Δένδρα ἐφ' ἑξέωνοι ὅπα λεριόσων ἰᾶσι.

hoc est,

*Hos inter dux ille Plato celsissimus ibat,**Cuius ab ore melos manabat, quale He-**cademi**Arbustis lepida modulantur voce cicada.**Antea enim per e tenue scribebatur Ecade-**mia. Hic igitur Philosophus Isocrate amico v-**tebatur. Enimvero Praxiplanes quandam**conscripsit inter eos habitam de Poetis scho-**lam, cum in rure Platonis hospitio fueretur**Isocrates. Ter illum militasse Aristoxenus au-**ctor est, primò in Tanagram secundò in Corin-**thum, tertio in * Delum, ubi & victoria po-**titus sit. Miscuit Heracliteorum Pythagoreo-**rumq; ac Socraticorum rationes, atque in his**quidem quæ sensibus subiacent, Heracliti par-**tes tuebatur: porrò in his quæ ad intelligen-**tiam pertinent, Pythagoræ acquiescebat: in re**bus autem civilibus Socratem suum maxi-**mè amplectebatur. Atque ita in vnum corpus**triplicè Philosophiæ compegit rationem. Aiunt**quidam, ex quibus etiam Satyrus est, Dion**illum*

ἐπὶ δ' ἡλίου.
Nam De-
liū Tana-
græorum
est muni-
cipium, &
Apollinis
templum.

Gellius de
cē millib⁹
denariūm
mercātū
scribit.

illum scripsisse in Siciliam, vti tres libros Pythagoricos sibi emeret à Philolao centum minis. Erat enim satis opulentus, acceptis à Dionysio plusquàm octoginta talentis. Sicut enim Honetor scribit in libro cuius est titulus An pecuniosum oporteat esse sapientem. Multum illi Epicharmus contulit comicus, cuius & plurima transcripsit, vt Alcimus in eis libris quos ad Amyntam scripsit, quatuor numero, meminuit. Eorum in primo ita loquitur, Constat autem & Platonem complura sibi de Epicharmi libris assumere. Id ita inspicendum est, Sēsibile asserit Plato, quod aut in qualitate aut in quantitate nunquam persistat, sed diffluat semper, atque immutetur: adeò vt si numerum ex ijs tuleris, neque equalia, neque aliqua, neque quanta, neque qualia sint. Porro ista sunt quorum semper generatio est, nunquam verò substantia. Intelligibile verò cui nihil vel accedit, vel decedit. Hoc autem sempiternorum natura est, quam similem atq; eādem semper esse contingit. Atqui Epicharmus de sensibilibus atque intelligibilibus in hanc sententiam expresse loquitur. * Addidit præterea Alcimus: Aiunt autem sapiētes animam, alia quidem sentire per corpus, puta videndo atque audiendo: alia verò ipsam per seipsam animaduertere, nullo corporis officio vtentem. Quocirca eorum, quæ sunt,

Quæ hinc
desunt vi-
de superi⁹
pag. II.

* ἀλλὰ αἱ εἰ
τοὶ θεοὶ
παρῆσαν.

sunt, alia sensibus percipi, alia intelligentia ratione comprehēdi. Quare Plato quoque oportere dicebat eos qui cuperent rerum initia colligere, ipsas primū species quas Ideas vocat, secundum se ipsas distribuere, puta similitudinem & monadem, multitudinem atque magnitudinem, * statūque & motum. Secundō ipsum per seipsum honestum ac bonū iustum, atque huiusmodi cetera subycere. Tertiō conspiciere quæ sibi mutuò coherēt Idea: puta scientiam aut magnitudinem siue dominationem: simul & illud cogitare, ea quæ sunt apud nos ex illorum participatione eis æquiuoca fieri. Exempli causa, Dico iusta esse quæ iusto communicant, honesta quæ honesto. Est autem vnaquæque Idea æterna, ac præterea intelligentia * omni perturbatione vacua. Quo * Aliàs circa & ideas in natura velut exemplaria dixit subsistere. Aliàs in naturâs. Alia his esse similia quæ maximè ad istarum similitudinem consistant. Epicharmus igitur de bono atque ideis ita ferè differit: Num tiliarum cantus res aliqua est? Ita sanè. homo igitur ipse cantus est. nihil minus. Age videamus. Tibicen aliquis homōne tibi videtur necne? homo profectò. Nonne igitur idem tibi videtur de bono, aliud esse unum, aliud verò rem? si quidem secundum seipsum quisquis illud didicerit, iā bonus efficietur: quemadmodum qui tiliarum cantum didi

* πλοκάς. didicerit, tibicen, qui saltate, saltator, qui *
 complecti, complexor meritò dicitur. atque in
 hunc modum de cæteris, quòd qui ea didicerit,
 non ars ipsa, sed artifex vocatur. Plato in
 opinione de ideis ait: Si quidem est memoria,
 ideas in his quæ sunt existere, quòd memoria
 quæta cuiusque rei ac manentis sit. Manere
 autem præter ideas nihil. Quo enim, inquit,
 modo seruantur animantes, nisi & ideam
 attigissent, & præterea naturalem mentem
 accepissent? Meminerunt autè similitudinis, &
 pabuli cuiusmodi illis esse soleat, declarantes
 quòd sit animalibus omnibus insita similitu-
 dinis intelligentia. Quocirca & quæ sunt
 eiusdem generis sentiunt. Porro Epicharmus
 ita ferme ait: Sapientia non in vno tantùm
 * γνώμαν, consistit, sed quæ viuunt omnia, * notionem
 sensum. quoq; habent. Nam gallina si aduertere volue-
 ris, non parit viuentes pullos, sed ova prius in-
 cubat, & calore animat. Hæc autem sapien-
 tia, vt sese habeat, natura nouit sola. Ab ea
 quippe eruditur. Ac rursus, Nihil profectò
 mirum si ita loquar, & placere eas sibi, &
 videri præclare natas. Nam & canis cani vi-
 detur esse pulcherrimus, & boui bos, & asinus
 asino, sus item sui videtur venustate præstare.
 Ista & huiusmodi quatuor libris prosequitur
 Alcimus, admonens quantum emolumentum
 Plato ex Epicharmo sibi comparauerit. Quòd
 autem

autem neque Epicharmus ipse hoc ignoraverit, ex ijs conijcere licet, quæ præfagiens ac veluti diuinans, fore imitatore[m] sui, sic ferè ait, Ut autè ego puto, imò pro comperto habeo, mearum adhuc erit memoria rerum, meorumque sermonum, eisq; quissiam acceptis, metro solato, quo nunc constat. coloreq; adiecto purpuram venustate verborum comit[ur] onet, * inui- * δυσπάλαιστος
 et q; ipse alios facile superabit. Videtur Platonis quoque mimographi libros antea neglectos primus Athenas inuexisse, gestumq; ex eis duxisse, qui & sub eius capite fuerint reperti. Ter autem nauigauit in Siciliam, primò quidem vt insulam crateresque videret, quo tempore Dionysius Hermocratis filius tyrannus impulit vt secum loqueretur: vbi, cum ille de tyrannide differeret, dicens non id præstare quod sibi soli esset vtile, nisi & virtute excelleret, offensum tyrannum & iratum dixisse aiunt, Verba tua otiosorum senum sunt. & ille, inquit & tua tyrannidem sapiunt. Ad hæc indignatum tyrannum primò quidem necare illum voluisse, deinde verò à Dionisio & Aristomene exoratum, id quidem non fecisse, verum Polidi Lacedæmonio, qui per id temporis legatus ad se venerat, eum tradidisse, vt venundaretur. Eum ille in Aeginam adductum vendidit. Quo tempore Charmander Charmandridis filius eum mortis reum
 m esse

esse accusavit. Iuxta promulgatã enim apud eos legem, capitale erat, si quis Atheniensium eam insulam adÿisset, atque ipse eam legem tulerat: vt Phavorinus memorat in Omnimoda historia. Cæterum cum à quodam fuisset dictum, per iocum Philosophum eò ascendisse, absolutum dimiserunt. Afferunt plerique illum & in concionem adductum, vbi, cum obseruaretur, nihil penitus locutum fuisse, prompto animo quicquid contingeret, accipere paratũ. Illos eum minimè quidem occidendum, sed solum vendendum captiuorum more decreuisse. Aderat fortè Anniceris Cyrenaicus: is eum viginti minis, siue (vt alij volunt) triginta redemit, remisitque Athenas ad amicos. Illi extemplò pecuniam Anniceridi remisierunt. Sed hanc ille omnino accipere noluit, asserens non eos solos dignos esse quibus Plato cura esset. Alij Dionem eam misisse pecuniam dicunt, illumque eam nulla ratione admisisse. Sed hortulum quoque ex ea in Academia sibi comparasse. Polidem verò à Chabria superatum, & postea in Helice fuisse submersum, fama est, demonio illi indicante ista illum Philosophi gratia perpeti: vt Phavorinus in primo commentariorum meminit. Atqui non quieuit Dionysius ipse, verum cum didicisset quæ illi contigissent, scripsit Platoni, orans ne in se maledicta ingereret

ret

ret. Ad quem ille scripsit, non sibi tantum superesse otij, ut Dionysij meminisset. Secundò profectus est ad iuniorem Dionysium, postulans terram atque homines qui iuxta constitutam ab eo Remp. viuerent. Id ille, quanquam pollicitus, non prestitit. Nec absuit secundum quosdam, suspicio illum magno sui periculo Dionij & Theotæ persuadere tetasse, illorumque erexisse animos ad liberandam insulam. Quo tempore Archytas Pythagoricus scripta ad Dionysium epistola, purgavit illum à suspicione, atque ereptum Athenas remisit. Est autem epistola huiusmodi,

ARCHYTAS DIONYSIO S.

MISIMVS omnes Platonis necessarij Lamiscum & Photidem, vnum illum abs te recepturi iure antiquæ nostræ amicitiae. Rectè igitur feceris, si memineris quanto à nobis studio esflagitasti Platonis ad te aduentum, ut nos illum venire hortaremur, facturum te spondens omnia, illumque liberè accedere & abire permissurum. Memor esto igitur quanti illius aduentum feceris, quodque eum eo tempore plus ceteris amaueris. Quod si qua orta simultas est, humanius te agere conuenit, illumque nobis restituere illæsum. Hæc enim si facis, iustitiam coles, ac nobis gratificaberis. Tertiò accessit, Dionem reconciliaturus Dionysio: sed cum id obtinere nequisset, infecto negotio in pa-

triam rediit. Vbi ad Rempubl. accedere quidem noluit, quauis maximè civilis esset, vt ex his constat quæ scripsit. Ratio autem cur abstinerit à publicis negotijs, illa in primis fuit, quòd plebs alijs institutis & moribus assueuerat. Refert Pamphila in vicesimo quinto commentariorum, Arcadius ac Thebanos condita ciuitate ingentis magnitudinis rogasse illum vt eam Remp. * instrueret, quos cum ille didicisset equalitatem sectari nolle, profectum non esse. Fertur & Chabriam reum mortis ducem secutus, cum id ciuium nemo tentare voluisset, quando & arcem cum Chabria ascendenti Crobylus sycophanta conuiciatus dixit, Alteri opem laturus accedis, quasi

* κώνδιον *verò nescias & te manere Socratis* venenum?* Ad quem ille, Quando pro patria militabã, pericula pertuli, & modò amici gratia ne desim officio, per libenter me periculis expono. Primus hic (vt Phauorinus ait in octauo Omnimodæ historiæ) dialogos introduxit, primusq; inquisitionis modum per resolutionem Leodamanti Thasio induxit, & primus in Philosophia nominauit * Antipodas, & elemētum, & Dialecticam, & Poemata, & praelongum in numero, extremorúmque * planam superficiem, ac Dei prouidentiam: primusq; Philosophorum orationi Lysiae Cephali filij contradixit, ipsam ad verbum exponens in Phædro, primusque

Gram

Grammaticæ vim speculatus est. Cùmque primus omnibus ferè qui ante se fuerant contradixerit, quæri solet cur Democriti mentionem non fecerit. Refert Neanthes Cyzicenus hunc, cùm in Olympia aliquando descendisset, Græcorum in se omnium ora conuertisse, ac eodem tempore Dionii congressum, aduersus Dionysium bellare instituenti. Porro in primo commentariorum Phauorini fertur, Mithridatem Persam Platonis statuam in Academia locasse, cum hac inscriptione, Mithridates Rhodobati filius Perses, Musis imaginem Platonis dicauit. Silanionis opus. Tradit Heraclides iuuenem Platonem adeò fuisse verecundum, adeò compositum, vt nunquam risisse nisi modicè, deprehensus sit. Cùm tamen esset eiusmodi, ne sic quidem comicorum cõuicia effugit, Theopemptus enim in Autochare sic ait:

ἐν γὰρ ἓτιν ἑδίε' ἐν.

Τὰ ἑδίεο μέλις ἐν ἔστιν, ὡς φησὶ πλάτων.

hoc est,

Vnum enim ne vnum quidem est:

Sed vix duo sunt vnum, narrat vt Plato.

Sed ὁ Anaxandrides in Theseo,

ὅτι τὰς μερίδας ἔρωγυ, ὡς πρὸς πλάτων.

hoc est,

Quando vorabat oleas, noſter vt Plato.

Timon quoque ita illum* ait,

m 3

ὡς

* ὡς
γραμμα-
τίζων.

ὡς ἀνέπλασε πλάτων πεπλοσμελῆα θαύματα
εἰδώς.

id est,

Vt conficta Plato astutus miracula finxit.

Alexis in Meropide,

Εἰς κχιρὸν ἦκεις, ὡς ἔγωγ' ἀπορχμελῆη
ἀνω κατῶ τε περιπατῶσ' ὡσπερ πλάτων,
Σοφὸς ἔδειν δὺρκε', ἀλλὰ κοπιῶ τὰ σήληη.

hoc est,

In tempore ipso tu venisti, verum ego
Sursum ac deorsum tristis, vt Plato feror
Misera, labore frustra lassus cruribus.

Et rursum in Acylione,

Λέγεις περὶ ὧν ἐκ οἶδα, συγγενῶς φέχων
πλάτωνι, κῆ γνώση λίφρον κῆ κρόμμυον.

hoc est,

Ignota nobis narras planè cursitans
Platonis indtar, ac nosce cape & litron.

Amphis in Amphicrate,

Τὸ δ' ἀγαθὸν ὅτι ποτ' ἔστιν, ἔσὺ τυγχάειν
Μέλλας διὰ τχύτλω, ἦ τλον οἶδα τῶτ' ἐγὼ,
ᾧ δέισποτ', ἦ τὸ τῶ πλάτωνος ἀγαθόν.

hoc est,

Atqui bonum illud quod nancisci cogitas
Te posse propter hanc, certè id minus scio
Platonis illud quàm bellum bonum ὀ here.

In Dexidemide verò ait, (ὦ πλάτων
ὡς ἔδειν οἶδα πλὴν σκυθρωπάσειν μόνου
Ὡσπερ κοχλίας, σεμνὸς, ἐπηργῶς τὰς ὀφρῶς.

hoc

hoc est,

Aliud nil potes quàm mcerere mi Plato,
Et fronte semper corrugata vt coclea.

Cratinus in Subdititio,

Ἀνδρῶπος εἶ δειλονότι, καὶ ψυχὸν ἔχεις,
κατὰ μὲν πλάτων' ἐκ οἰδία, ὑπονοῶ δ' ἔχειν.

hoc est,

Homo es profectò, mentemq; & sensus habes,
Iuxta Platonem, vix scio, verùm arbitror.

Alexis Olympiodoro,

Σῶμα μὲν ἐμὸ τὸ θνητὸ αἶον ἐγένετο
Τὸ δ' ἀθάνατον ἐξῆρε πρὸς τὸν αἴρα.
Ταῦτ' ἔσχατον πλάτωνος.

hoc est,

In me quidem quod mortale fuit aruit:
Mortale quod non fuit, in cælum abiit.
Num hæc ex Platonis schola?

Et in Parasito,

Ὁ μετὰ πλάτωνος ἀδιολοσχῆν καταμόνας.

hoc est,

Aut cum Platone solitarium loqui.
Subsannat & hominem Anaxilas in Botry-
lione & * Cerco, & πλωσίαις. Aristippus in * κέρκη.
quarto de antiquis delicijs ait illum adolescen-
tis cuiusdam Asteris nomine qui cum eo Astro-
logiæ dabat operam, amore captum, Dionis e-
tiam cuius meminimus. Nonnulli & Phædrũ
amasse eum putāt. Indiciũ autẽ amoris fuisse

epigrammata ab eo in illos conscripta.

Ἀστὴρας εἰσαδρεῖς ἀστὴρ ἐμὸς, εἶδε γυνοῖμιν
 Οὐρανὸς ὡς πολλοῖς ὄμμασιν εἰς σε βλέπω.

hoc est,

O utinam caelum fierem cūm sydera cernis
 Mi Stella, ut multis in te oculis tuerer.

Ἀστὴρ πρὶν ᾧ ἔλαμπες ἐνὶ ζωοῖσιν ἔσος.
 Νῦν ἢ θανάτων λάμπεις ἔσπορος ἐν φθιμότησι.

hoc est,

Iam dudum vivis lucebas lucifer, at nunc
 Extinctus lucis Hesperus Elysus.

In Dionem verò in hunc modum,

Δάκρυα ᾧ Ἐκάβη τε καὶ Ἰλιάδισι γυναιξὶ
 Μοῖραι ἐπέκλωσαν δόλοιο γεινομένους.

Σοὶ ἢ Δίω ῥέξαντι καλῶν ἐπινίκιον ἔργων
 Δάμονες οὐρείας ἐλπίδας ἐξέχεον.

Ἔσσι δ' οὐρανὸν ἐνὶ παρῖδι τίμιον ἄστοις
 ὧ ἐμὸν ἐκμήνας θυμὸν ἔρωτι Δίω.

hoc est,

Et lacrymas Hecubæ, & Troianis fata puell-
 lis

Decrevere recens ex genitrice satis:

Et tibi post partos præclaro Marte trium-
 phos

Spes reliqua est nullis clare Dion superis.

Te patria ampla fouet, cumulat te civis ho-
 nore,

Quo mihi nunc mentem perdis amore Dion?

Hoc

Hoc enim illius sepulcro inscriptum Syracusis tradunt.

Quin & Alexim amasse fertur, & Phædrum, quemadmodum diximus, in quos scripsit in hunc modum,

Νῦν ὅτι μηδὲν ἄλεις ὅσον μόνον εἶφ' ὅτι καλὸς

* Aliàs,
πᾶς τις ἐπισπέλας.

ἄπτη, ἢ πάντη * πᾶσι περιβλέπει.
Θυμὲ, τί μιλύγης κυσὶν ὄφειον; εἶτ' ἀνιύσεις ὑπερον, εἴη ἔτω φαῖδρον ἀπωλίσαμην;

hoc est,

Nunc quoniam nihil est quoquò se vertentit omnis

Solum quòd pulcher visus Alexis ait:

Quid mi anime os canibus prodis, mox indemolestus

Detrectas, Phædrum siccine perdidimus?

Archeanassa quoque usum esse, in quam sic scripsit,

Ἀρχεχύασσον ἔχω τὸν ἐκ κολοφῶν & ἑταίρῶν
ἦς ἢ ἐπὶ ῥυτίδων ἔζητο δριμύς ἔρως
ἃ δειλοὶ νεότητ' ἀπεντήσαντες ἐκείνης
πρωτοπλός, δὲ ὅσῃς ἤλθετε πυρκαϊῆς.

id est,

Archeanassa mihi est meretrix Colophonia, seris

Cuius & in rugis sedit acerbus amor.

Quas miseri flammās, per quanta incendia abiistis

Hoc disti-
chō à Pla-
tone ad-
huc adole-
scente scri-
ptum pu-
cat Gelli⁹.

Libata illa quibus prima iuuenta fuit.

In Agathonem item,

Τὴν ψυχὴν Ἀγάθωνα φιλοῦν ἐπὶ χείρισιν εἶχον
ἔλθει γὰρ ἡ τλήμων ὡς διαβησομένη.

hoc est,

Suavia dans Agathoni, animam ipse in la-
bra tenebam:

Aegra etenim properans tanquam abitu-
ra fuit.

Item aliud,

Τῷ μύλῳ βάλλω σε, σὺ δ' εἰ μὲν ἐπέσσα φι-
λαῖς με,

Διξαμένη τ' σῆς παρθενίης μετὰ δ' ὄ.

Εἰ δ' ἄρ' ὃ μὴ γίνοιτο νοεῖς, τᾶτ' αὐτὸ λαβῆσα
Σπείψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνι ὄ.

hoc est,

Malo ego te ferio, tu me si diligis, illud

Suscipe, me in partu & virginitate tua.

Hoc fieri si posse negas, hoc suscipe ma-
lum, &

Quam pereat paruo tempore forma vide.

Μῆλον ἐγὼ, βάλλω με φιλοῦν σέ τις, ἀλλ' ἐπί-
θουσον

Ξανδίππη, καὶ γὰρ ἢ σὺ μαρτανόμεθα.

hoc est,

Malum ego, me iaculatur, amat qui te, an-
ime quaso.

Xanthippe, tibi mox nam & mihi forma
perit,

Λιηνὸς

Aiunt & illud in Eretrienses insidijs ex-
ceptos ipsius esse.

Εὐβοίης γένε' ἡμῶν Ερετρικόν, ἀγχι ἢ Σέσω
κέμεθα. φού γαίης τόσον ἀφ' ἡμετέρης.

hoc est,

Eubœa fuimus Eretrum genus: at prope
Susas.

Condimur, heu nostra tam procul à pa-
tria.

Et illud,

Α Κύπρις Μῦσαισι, κοράσια τὰν Ἀφροδίταν
τιμᾶτ', ἢ τ' Ερωτ' ὑμῖν ἐφοπλίσομαι.

Χ' αὖ Μῦσαι, ποτὶ Κύπριον, ἄρει τὰ σώμυλλαι
ταῦτα

ἡμῖν δ' ὃ πέτατ' ἔστο τὸ παιδάριον.

hoc est,

Hæc Venus ad musas, Venerem exhorre-
scite nymphæ:

In vos armatus aut amor insiliet.

Cui contrà Musæ, Lepida hæc ioca tolle pre-
camur,

Aliger huc ad nos non volat ille puer.

Item aliud,

Χρυσὸν αὐτὸς σύρωμ' ἐλίπει βρόχον, αὐτὰρ ὁ
χρυσόν

ἔμ λίσσεν δὲ σύρων, ἢ ψεν δὲ σύρε βρόχον.

hoc est,

Aurum qui reperit, laqueum abiicit: alter
amisso

ΑΥΤΟ

Auro, collo aptat quem reperit laqueum.

At verò Molon hostili aduersus illum animo, non id ait esse mirandum, si Dionysius Corinthi, sed si Plato esset in Sicilia. Videtur & Xenophon haudquaquã amico in illum fuisse animo. Nam veluti contentionis studio similia scripsere, Symposium, Socratis defensionem, commentaria moralia. Ad hæc, ille de Rep. hic Cyri scripsit institutionem, quam in suis legibus Plato fictam dixit: neque enim eiusmodi fuisse Cyrum. Tum ambo cùm Socratem semper habeant in ore, nusquam reperies sui inuicem fecisse mentionem. Semel tantùm Xenophon Platonis meminit in tertio commentariorum. Fertur & Antisthenes cùm eorum quæ scripserat quippiam recitare vellet, orasse illum vt adesset recitanti. Et cùm roganti cuiusmodi id esset, libri eius titulum explicuisset, De eo, inquit, quod non sit contradicere. Tu ergo, ait ille, de hoc ipso quomodo scribis? & cùm doceret * contra suã venire sententiam, scripsit aduersus Platonem dialogum, Sathonem illum inscribens. Ex eo iam alienis animis in se inuicem fuere. Aiunt Socratem cùm Platonis Lysidem audisset recitari, Proh dij immortales, dixisse, quàm multa de me mentitur adolescens! Scripsit quippe non pauca vir ille quæ Socrates non dixit. Fuit illi & aduersus Aristippum haud

*ὅτι περι-
τρέπεται.

haud obscura similtas. Nam in libro de anima illum insimulat quòd abfuerit morienti Socrati, cùm in Aegina vicino Atticæ loco per id temporis moratus sit. Erat illi cum Aeschine quoque (vt fertur) Socratis auditore de gloria contentio: quippe cùm à Dionysio magnifieret, egensque rerum omnium ad eum profectus esset, à Platone despectum, ab Aristippo verò fuisse commendatũ. Porro sermones quos Critonem fecit in carcere loquentem, cùm Socrati consuleret fugam, Aeschini fuisse tradit Idomenæus, Critoni verò à Platone huius odio fuisse attributos. Eius verò nusquam in libris suis Plato mentionẽ fecisse deprehenditur, præterquam in libro De immortalitate animæ, & in Socratis defensione, idque tenuiter. Enimvero styli ipsius genus, inter poema & prosam orationẽ medium ait Aristoteles, fluere. Hunc solum Platoni assedisse quodam loco Phaurionus ait, cùm librum de anima recitaret, reliquos omnes surrexisse. Pleriq; autumant Philippum Opuntium ipsius leges quæ erant in cera, transcripsisse, huius & Epinomida esse aiunt. Euphorion ac Panætius initium librorũ de Rep. sæpius inuentum inuersum atque immutatum dixere. Hanc ipsius Remp. Aristoxenus totam fermè in Protagoræ contraditionibus asserit scriptã. Primum autẽ dialogum ipsum Phædrũ scripsisse fama est. Habet enim

quæst

quæstio illa non nihil iuuenile. Porro Dicaearchus totum id scribendi genus vt graue ac molestum carpit. Platonẽ tradunt cum vidisset quendam aleis ludentẽ, increpasse: Et cum ille, Quam me in paruis reprehendis, diceret, respõdisse, At est cõsuetudo nõ parua res. Rogatus an ipsius monumenta sicuti superiorum futura essent, Primum, inquit, comparare oportet nomẽ, tum multum promotum fuerit. Ingresso aliquando Xenocrati, Cæde, inquit, hunc puerum. Nam ipse quod iratus sum, nequeo. Cuidam item seruorum, Iam inquit, vapulasses nisi iratus essem. Cum equo insedisset, cõtinuò descendit, dicens vereri se ne equi * ferocitate raperetur. Ebrijs cõsulere solitus erat, vt in speculo se studiose intuerentur, quoad eiusmodi fœditate deterrerentur. Potare vsq; ad ebrietatem nusquã decere monebat, præterquam in diebus festis Dei largitoris vini. Somnus itẽ immodicus illi displicebat. In legibus siquidem ait, Dormiens autem nemo vllius pretij est. Veritatẽ suauiore[m] auditu omnibus quæ dicerentur. Alj vera loqui iucundius omnibus dixisse putant. Sic autem Et de veritate dixit in legibus, Præclarum, quiddam est veritas, õ hospes atque durabile. Verum id persuadere non facile videtur. Optabat insuper memoriã sui vel in amicis vel in libris relinqui. * Locis Et ipse utebatur plurimũ, vt quidã dicunt. Obijt eo quo diximus

* ἰπποτοῦ
φίλο.

* ἄξιότιμος

ximus modo, XIII. Philippi regni anno, ut
 Phauorinus in III. cōment. refert, à quo &
 obiurgatum fuisse illum Theopemptus auctor
 est. Myronianus in similib. ait Philonem me-
 minisse prouerbij de Platonis pediculis, quasi
 sic ille vitā finierit. Sepultus est autem in Aca-
 demia, vbi plurimum temporis philosophatus
 fuerat. Vnde & quæ ab eo fluxit secta, Acade-
 mica est appellata. Corpus eius elatū honorifi-
 cè, & ab his qui eò cōuenerāt conditū. Eiusmo-
 di fuit ipsius testamentum: Hæc legauit Plato
 atque reliquit, Hephæstiadeum fundum, cui
 ab Aquilone vicina via est, quæ ducit à tēplo
 Cephisiadum: ab aūstro Heracleum Hephæ-
 stiadum: ab ortu solis Arcestratus Phrearius:
 ab occasu Philippus Cholidensis. Hunc autem
 nemini licitum sit aut vendere, aut aliena-
 re, sed sit Adimanti filij quantum fieri po-
 test, Eresiadumque fundum, quem emi à
 Callimacho, cui ab aquilone vicinus est Eu-
 rymedon Myrhinnusius: ab aūstro Demostra-
 tus Xypeteron, ab ortu Eurymedon Myrhin-
 nusius, ab occasu Cephissus. Argenti minas
 tres: argenteam phialam pendentem drachmas
 C L X V. Cymbium ponderis drachmarum
 quadraginta quinque. Anulum aureum, &
 in aurem auream, ambo drachmas quatuor &
 tres obolos pendentia. Euclides lapicida mihi
 debet minas tres. Dianam dimitto liberam,
 famulos.

famulos relinquo Tychonem, Bictam, Apolloniadem, & Dionysium. Supellectilem & vasa scripta, quorum habet exemplar Demetrius. Nulli autem quicquã debeo. Curatores erunt Sosthenes, Speusippus, Demetrius, Hegias, Eurymedon, Callimachus atq; Thrasippus. Hoc testamenti ipsius exemplar. Sepulchrum eius his illustratum est epigrammatibus, quorum illud primum est,

Σωπρος ὡν προφ' ῥων θνητῶν ἦθ' αἰ τε δ' κ' αἰώ,
 ἐνθάδ' ἔδ' ἡ κ' αἰτ' δ' ἰθ' Ἀριστοκλῆος.

Eidē τις ἐκ πάντων σοφῆς μέγαν ἔσχεν
 ἔπαινον,

οὔτ' ἔχει πλέον ἢ φθόν' ἔχει περὶ.

hoc est,

Iustitia cunctis præstans, vitæque modesta,

Hoc situs in tumulo diuus Aristoclees.

Si quenquam ad magnos sapientia vexit

honores,

Hunc citra inuidiam vexit & ipsa virum.

Item alterum,

Hoc epi- Γαῖα μὲν ἐν κόλπῳ κρύπτει τόδε σῶμα πλά-
 gramma των & ,

Speusippo Ψυχὴ δ' ἀθανάτων τάξι' ἔχει μακάρων,

ascriptum Υἱδ' ἀρίστων & , τόρτις ἢ τηλόθι ναίω

reperi, Τιμᾶ ἀνῆς ἀγαθῆς δεῖον ἰδόντα βίον.

haud scio

hoc est,

an falso. Corpus habet gremio contactum terra Pla-
tonis:

Mens

Mens sed habet superum tecta beata deum.

Divinum quem iam veneratur quisquis
honestus,

Et probus est cuius vel procul est regio.

Et aliud recentius,

Αἰτὲ τίπτε βέβηκας ὑπὲρ τάφου, ἢ τίνος ἐπέ,

ἀστερόεντα θεῶν οἶκον ἀποσκοπέεις;

Ψυχῆς ἐμὶ πλάτωνος ἀποπταμένης εἰς ἔλυμ
πον

Εἰκῶν, σῶμα ἢ τῶ γηγενῆς ἀτθὶς ἔχει.

hoc est,

Quid monumenta super volucrum regina
volaſti?

Tu mihi dic superum quam tueare do-
mum?

Diua ego sublata in calum feror umbra
Platonis,

Terrenum at corpus Attica seruat humus.

Est & nostrum in hanc sententiam,

καὶ πῶς εἰ μὴ φοῖβῳ αὐτὴν ἑλλάδια φύσει
πλάτωνος

Ψυχῆς ἀνθρώπων γραμμασίην ἠκέσατο;

καὶ γὰρ ὁ τῶδε γεγὼς ἀσκηπτιὸς ἔστιν ἰητήρ

σώματῳ, ὡς ψυχῆς ἀθανάτοιο πλάτωνος.

hoc est,

Ni doctum Græcis genuisses Phæbe Plato-
nem,

Prorsus nemo animis qui medeatur
erat.

β

Corpo

Corporis est medicus satus ex te Asclepius
egri,

Aeternæ ut sapiens est anima ipse Plato.

Et aliud de eius morte,

φοῖβος ἔφυσε βροτοῖς Ἀσκληπιὸν ἡδὲ Πλάτωνα,

Τὸν μὲν ἵνα ψυχὴν, τένδ' ἵνα σῶμα σάοι.

Δαιδάμην & Ἰγάμον, πόλιμ ἤλυθον, ἤρ ποτε

αὐτῶ

ἔντισσι, κῆ δαπέδω ζυγὸς ἐνιδρύσατε.

hoc est,

Produxit nobis Asclepius atque Plato-
nem

Phœbus, ut hic corpus curet, & ille ani-
mum.

Coniugium celebrare volens, quam condi-
dit olim

Urbem adit ipse, Iouis quàmque solo posuit.
Atque ita se habent epigrammata. Discipuli
verò fuere Speusippus Atheniensis, Xenocra-
tes Chalcedonius, Aristoteles Stagiritis, Phi-
lippus Opuntius, Hestius Perinthius, Dion
Syracusanus, Amyclus Heracleotes, Erastus
& Coriscus Scepsis, Timolaus Cyzicenus, E-
wæmon Lampsacenus, Pithon & Heraclides
Aenij, Hippothales & Callippus Atheniensis,
Demetrius Amphipolites. Heraclides Ponti-
cus, & complures alij. Cum his & mulieres
duæ Lasthenia Mantinea, & Axiothea Phlia-
sia, quæ (ut Dicæarchus auctor est,) viriliter
batur

batur veste. Theophrastū item illius fuisse auditorem quidam referunt: & Hyperidem oratorem, & Lycurgum Chamæleon ait: Polemo & Demosthenem scribit ipsius fuisse studiosum: Sabinus item ait & Mnesistratum Thasium in quarto de meditatione libro. & est id quidem verisimile: Verum enim uerò cum Platonis in primis studiosa sis, idque haud sanè iniuria, Philosophi summi dogmata peculiari quodam amore ac studio præ cæteris indagare soleas, operæ pretium existimaui & sermonum illius naturam, & dialogorum ordinem, & persuasionis aut inductionis vim, pro viribus, veluti per elementa capitâque, digerere, uti neque de illius vita quam collegimus dogmata quoque & decreta desiderentur: aliâs quippe iuxta proverbium, noctuam Athenas, si ea quæ per species distribuuntur, enarrare tibi oportebit. Dialogos itaque primum Zenonem Eleatem scripsisse ferunt. Aristoteles in 1. de poetis, Alexamenum Styreum siue Teium, sicut & Phavorinus in commentarijs tradit. Ceterum Plato (meo quidem iudicio) id genus expoliuit adhuc alioqui rude, atque perfecit. Ita non solum ornata & expolite orationis, verum & ipsius inuentionis dignissimè sibi primatum vendicat. Est autem Dialogus ex interrogatione & responsione compositus, de ea re quæ vel philosophiam vel

Reipubli. partes attingat, cum decenti & congrua expressione personarum: quæ assumuntur, accuratâq; compositione verborum. Dialectica est disputandi ars per quam aliquid aut probamus aut improbamus, ex interrogatione itidem & responsione differentium.

Enimvero Platonice orationis geminus stylus est, vterque summus. Alter ex his qui instituit atque imbuit, appellatur ὑφικητικὸς: alter in inquirendo versatur, diciturq; ἱκητικὸς. Prior ille in duo distinguitur genera, alterum in speculatione consistit, alterum in actione. Primum in naturale ac rationale, secundum in morale ac civile diuiditur. Porro secundus ille, itidem in duas species scinditur, prima quæ exercetur, vocaturque gymnastica, secunda in certaminibus est, & agonistica dicitur. Quin & gymnastica bipertita diuisio est, altera velut incunabula exercitationis fouet, vocaturque Mæentica: altera iam suis viribus nititur, tentatque quid possit, & Pirastica dicitur. Agonistica item est bipertita distinctio, alia demonstrationi inseruit, & Endeictica vocatur, alia exhortatur, & Anatreptica dicitur. Neque sanè nos fugit plerisque aliter ac nos distinguere Platonis Dialogos. Dicunt enim ex his alios dramaticos, quod quasi poema videantur imitari, alios quod narrationi inseruiant, diegematicos, mixtos alios.

alios appellant. Sed ea sanè distinctio dialogorum scenæ quàm philosophorum scholæ videtur accommodatior. Sunt ex his quidam qui ad physicam pertinent, vt Timæus: Logicen, vt Politicus, Cratylus, Parmenides & Sophista. Sunt qui ad moralem, vt Apologia, Criton, Phædon, Phædrus, Symposium, Menexenus, Clitophon, Epistola, Philebus, Hipparchus, & Anterasta: Ciuilem verò, Respublic. leges, Minos, Epinomis, & Atlanticus: Mæenticam astruunt Alcibiades duo, Theages, Lysis, Laches: Piraëticam, Euthyphron, Menon, Ion, Charmides, Theætetus: Endeicticam Protagoras: Anatrepticam, Euthydemus, Hippia duo, Gorgias. De dialogo quidnam sit, & quænam sint eius differentia, hæctenus. Quoniã verò infinita contentio est, alijs dicentibus ipsum dogmata inferre, alijs negantibus, age de his quoque videamus. Dogmatistæ proprium est dogma afferre, sicut & legislatoris, leges instituere. Porrò dogmata siue decreta indifferenter vocantur, & quæ opinamur, & opinio ipsa. Ex his autem quod opinamur propositio est: opinio autem, persuasio ipsa siue opinatio. Plato igitur quæ perceperat, ea exponit: quæ verò sunt falsa, coarguit. De rebus incertis non definit. Atque de his quidem quæ ipse opinatur, quatuor inducit personas, Socratem, Timæum, Atheniensem hospitem, peregrin

* *ἔτινος*. *peregrinum Eleatem*. Sunt autem * *peregrini*
 non ut quidam opinantur, Plato & Parme-
 nides, sed figmenta sine nomine sunt: quan-
 do & Socratis atq; Timæi verba, dum loqui-
 tur, pro decretis infert Plato. Qui autē menda-
 cii coarguantur inducit Trasymachum, Calli-
 slem, Polum, Gorgiam, Protagoram, Hip-
 piam, atque Euthydemum, & huiusmodi ce-
 teros. At verò cum probationibus & argu-
 menti conclusionibus locus est, plurimum uti-
 tur inductione, eaque non unica sed bipertita.
 * *ἰνὰ πρῶτον* Est enim * *inductio oratio ex veris quibus-*
dam, simile sibi verum propriè colligēs atque
inferens. Eius sunt species duæ, ea quæ ex con-
 trario fit, & quæ ex consequenti. Quæ igitur
 ex contrario fit, eiusmodi est ut interroganti
 circa omnem responsionem contrarium infe-
 ratur. Ut exempli causa, Pater meus aut
 Inductio alius est quàm pater tuus, aut idem. Si igitur
 per cōtra- alius est pater meus quàm pater tuus, cum
 sium. fit alius quàm pater, non erit pater. Si idem
 est qui pater meus, idem existens qui pater
 meus, meus erit pater. Et rursus: Si homo non
 est animal, lapis aut lignū erit. Non est autem
 lapis aut lignum, animatus quippe est, & ex
 seipso mouetur, animal igitur est. Si autem
 animal est, animal verò & canis & bos, erit
 & homo animal & canis & bos. Hac igitur
 inductionis specie quæ per contrarium fit, ubi
 rixæ

rixa locus est, utitur Plato, nō ad asserendum
 dogma, sed ad refellendum quod falsum fuis-
 set obiectum. Alia ipsius species quæ per con- Inductio
 sequens fit, duplex est, altera quidem id quod per ἀπολα-
 in parte queritur per id quod est in parte de- ΐαυ.
 monstrat: altera quod vniuersale per id quod
 in parte est probat. Prior illa oratorum, se-
 quens dialecticorum est. Queritur in prima
 an iste occiderit. Argumentum est, eo tem-
 pore repertum esse eade cruentum. Est au-
 tem (vt diximus) oratorum ea inductionis
 species. Quippe rhetorica vis & officium est
 circa particularia, non circa vniuersalia ver-
 sari. Querit enim non de iure ipso, verum de
 particularibus iustis. Altera verò dialectico-
 rum: probatur quippe vniuersum per partes.
 quemadmodum queritur an sit immortalis
 anima, & an ex mortuis sint qui viuunt:
 quod in lib. de Anima probatur per vniuersa-
 le quoddam, quod contraria ex contrarijs
 fiunt. Idq; ipsum vniuersale ex quibusdam
 particularibus conficitur, vt somnus ex vigi-
 lia, & contrà, itémque maius ex minore, &
 contrà. Hac autem specie utebatur ad asse-
 renda* quæ percepisset. Nam vt olim tra- * ἐαυτῶν
 gœdiam prius quidem chorus solus agebat, ἡοκέρων.
 postmodum verò Thespis vnum inuenit histrio-
 nem, vt chorus interdum requiesceret, secun-
 dum postea Aeschylus adiecit, & tertium So-
 phocles

phocles, atque in hunc modum tragœdia consummata est: ita & philosophiæ ratio dudum circa vnam tantum physiciæ speciem iuxta vertebatur. Accessit Socrates, & adiecit Ethicen. Tertiam Plato dialecticen addidit, & consummato philosophiæ operi extremam manum apposuit. Thrasyllus autem asserit illum iuxta tragicum quadriloquium dialogos suos edidisse. Tragœdi enim quatuor * poematibus certabant, Dionysijs, Lenæis, Panathenæis, Chytris. Erat autem quartum poema Satyricum. Porro quatuor poemata quadriloquia appellabantur. Sunt igitur omnes eius dialogi, de quibus nihil ambigitur, quinquaginta sex, Respublica in decem diuisa libros, quam & apud Protagoram totam ferme inueniri in contradictionibus, tradit Phauorinus in secundo Omnimodæ historiæ. Leges in duodecim diuiduntur. Sunt autem huiusmodi quadriloquia nouem numero, legibus vno volumine, & Reipublic. libris in vno itidem inclusis. Primum igitur quadriloquium ponit, quod communem hypothesim habere videatur, ostendere volens cuiusmodi esse debeat vita philosophi, duplicique in libris singulis inscriptione vtitur, altera ex nomine, altera ex re imposita. Huius quadriloquij quod primum est, in capite ponitur Euthyphron, siue de sanctitate. Est autem ipse dialogus περὶ
παιδῆς

* Ἰσχυρὰ
 •iv.

* τετραλο-
 γία pri.
 ma.

πασιμός. Hunc sequitur Socratis, defensio, mo-
 ralis. Tertio loco Criton, siue de eo quod * ^{* περὶ πρᾶ-}
 agendum est, moralis. Quarto Phædon, siue ^{κτῆ.}
 de anima, moralis. In secundo verò quadri-
 loquio præponitur Cratylus, siue de reſtitu-
 dine nominum, logicus. Theætetus, siue de
 disciplina, περὶ πασιμός: Sophiſta, siue de eo
 quod est, logicus: Politicus, siue de regno,
 logicus. In quadriloquio tertio ponitur pri-
 mo loco Parmenides, siue de ideis, logicus:
 Secundo Philebus, siue de voluptate, mora-
 lis: tum symposium, siue de amore, moralis:
 Postremò Phædrus siue de bono, moralis. In
 quarto præponitur Alcibiades prior, siue de
 hominis natura, μαουτιμός: Alcibiades se-
 cundus, siue de Voto, μαουτιμός: Hippar-
 chus, siue de lucri studio, moralis: Antera-
 ſta, aut de philosophia, moralis. In quinto
 præfertur in capite Theages, siue de sapien-
 tia, μαουτιμός: ac deinceps Charmides, siue
 de frugalitate, περὶ πασιμός: Laches, siue de
 fortitudine, μαουτιμός: Lysia, siue de ami-
 citia, μουουτιμός. Sexto princeps est Euthy-
 demas, siue contentiosus, anatrepticus: tum
 Protagoras, seu sophiſta, endiſticus: Gorgias,
 siue de rhetorica, anatrepticus. Menon, siue
 de virtute, περὶ πασιμός. In septimo præponun-
 tur Hippie duo, de honesto prior, posterior
 de mendacio, ambo exhortatiui: Ion, siue de
 Iliade

Iliade, *ἡ ἑξακτὸς*: Menexenus, siue epitaphius, moralis. Octauo primum sibi locum vendicat Clitopho, siue exhortatiuus, moralis Republic. seu de iusto, civilis: Timæus, siue de natura, physicus: Critias, seu Atlanticus, moralis. Nono præsidet Minos, siue de lege, civilis: Leges, siue de ferenda lege, civilis: Epinomis, siue philosophus, civilis: Epistole tredecim morales, quibus præponebat *ὁ ἑπτάπλοκον*, Epicurus autem *ὁ δίακτο*, Cleon verò *ἡ ἑξήκοντα*. Ex his vna est ad Aristodemum, ad Archytam duæ, ad Dionysium quatuor, ad Hermiam & Erastum & Coriscum vna, ad Leodamantem vna, ad Dionem vna, ad Perdiccam vna, ad Dionis * necessarios duæ. Est autem huiusmodi iuxta Thrasylum librorum illius distinctio, cui plerique accedunt. Alij autem, ex quibus & Aristophanes grammaticus est, in triloquia eius dialogos ita distribuunt: Primum ponunt, cui præsit, Republica, Timæus, Critias, Secundum, cui Sophista, Politicus, Cratylus. In tertio leges statuunt, Minoen, & Epinomida. In quarto Theætetum, Euthyphrona, Apologiam. In quinto, Phædonem, Critonem, Epistolas. Cætera singula & sine ordine ponunt. Incipiunt quidam (vt prædiximus) à Republica, alij à maiore Alcibiade: plerique autem à Theage, alij ab Euthyphrone, nonnulli à Clitophonte

phonte, quidam à Timæo, alij à Phædro. Sunt item qui à Theæteto incipiant, sunt qui ab Apologia. Ex his autem dialogis qui Platoni inscribuntur, hi sine vlla controversia adalterini sunt, Midon, siue Hippostrophus, Eryxias, siue Erasistratus, Alcyon, Acephalus, siue Sisyphus, Axiochus, Phæaces, Demodocus, Chelidon. Septima, Epimenides. Ex his Alcyon Leontis cuiusdam esse fertur, vt Phavorinus in quinto commentariorum refert. Enimverò nominibus vtitur varijs, vti ne illius opera imperitis & rudibus conspicua sint: propriè tamen sapientiam esse arbitratur earum rerum quæ intelligentia comprehenduntur, & eorum quæ verè sunt scientiam, quam de Deo ait, animamque à corpore disiunctam. Propriè verò sapientiam & philosophiam vocat appetitionem quandam ac desiderium diuinæ sapientie. Communiter autè apud ipsum sapientia dicitur etiã omnis peritia: vt cùm, verbi gratia, sapiëntem vocat artificem. Vtitur & iisdem saepe nominibus in significandis varijs rebus. φαῦλον & siquidem apud illum, etiam pro simplici ponitur: sicut & apud Euripidem in Lycymnio de Hercule in hunc modum:

φαῦλον, inquit, ἀκομψον, τὰ μέγιστα ἀγαθόν,
 Πᾶσα ἔν ἐργῷ περὶ ταμνόμενον σοφίαν
 Δίσχεσ ἀπίβωσα.

hoc est,

Neg

Neglectum, inornatum, atque ut plurimum
 probum,

Re metientem, non verbis sapientiam.

Sermone nunquam palliato, at simplici.

Utitur eo Plato quandoque & pro pulchro &
 honesto, aliquando pro parvo. Sæpe verò &
 varijs nominibus utitur in eadem significa-
 tione. Nanque ideam & speciem nominat &
 genus & exemplar & initium & causam.
 Utitur & contrarijs vocibus ut idem signifi-
 cent. Nam sensibile & ens vocat & non ens.
 Ens quidem propter generationem, non ens
 autem propter assiduam mutationem. Ideam
 itidem appellat quod neque mouetur, neque
 manet, & idem, & vnum, & multa. Idem
 verò & in plurimis facere solitus est. Est
 autem librorum eius triplex* expositio. Pri-
 mò enim docere oportet eorum quæ dicuntur
 vnumquodque quid sit: deinde cuius rei gra-
 tia dictum sit: utrum ex principali intentio-
 ne, an in similitudinis parte, & ad dogma-
 tum assertionem, vel ad refellendum contrà
 differentem. Tertio verò an rectè dictum
 sit. Verùm quoniam ipsius libris, & notæ quæ
 dam apponuntur, age de his quoque pauca lo-
 quamur. x. enim litera ad dictiones ac figu-
 ras assumitur, prorsus ad Platonicam consue-
 tudinem. xx. duplex ad dogmata opinionés-
 que eius peculiare, *ωρεσιμύτων* ad electio-
 nes

* *ἑξήκοντις.*

Notæ in li-
 bris Plato-
 nis.

res quasq; sententias ornatusq; verborum apponitur. id dupliciter ad quorundam emendationes adhibetur. Obelus periestigmenus ad superflua quæque iugulanda præponitur. Antisigma ad vsus duplices scripturæq; translationes adhibetur. Ceraunium ad philosophiæ institutionem assumitur. Asteriscus ad convenientiam dogmatum. Obelus ad * improba- * ἀβέτησιον.
tionem. Sunt igitur huiusmodi notæ, & hic librorum numerus, vt Antigonus Carystius in libro quem nuper de Zenone edidit, refert. Ea si quis dignoscere voluisset, mercedē his qui docerent, pendebat. Quæ verò illi placuerunt, Platonico
huiusmodi fuerunt: Immortalē esse animam, rum dog-
& de corporibus ad corpora perpetuis vicibus mata.
migrare, eiusque initiū constare numeris: corporis principium, Geometriæ item constare ratione. Desiniebat enim ideam esse penitus remoti spiritus, seipsam mouentem, & motum præstātem corpori, & esse tripertitam. Rationalem ipsius partem sitā in capite, irascibilem in corde, concupiscibilem in vmbilico. & iecore consistere: continere item ex medio semper corpus per gyrum, atque ex elementis cōstare: diuisāmq; secundum harmoniæ interualla, duos orbis efficere coniunctos. Ex his interiorē circulum & sex alios scissum, septem reliquos circulos facere. Eūmq; iuxta diametrum ad læuum intrinsecus habere sedem.

Alte

Alterum verò secundum latus ad dexteram, ideòque ipsum obtinere quòd sit vnicus. Alterum quippe interius in plures esse diuisum, atque hunc ipsius, illos alterius esse dicens. hanc quidem animi, illam verò vniuersi esse motionem, errantiùmque siderum motus. Sic autem se habente ex medio scissione sibi ad extrema congruente atque coniuncta, nosse quæ sunt, atque aptare, eo quòd in seipsa per harmoniam elementa habeat & opinionem quidem fieri secundum alterius circulum se * subrigentem, scientiam verò secundum alium qui sit idem. Duo omnino esse rerum principia, Deum atque materiam. Illum & mentem & causam appellat. Esse autem materiam informem & infinitam, ex ea concretiones fieri. Ea cum aliquando temere & inordinate moueretur, à Deo ait in locum vnum coactam, quòd ordinem temeritati præstare censuerit. Porro huiusmodi essentiam in quatuor elementa conuersam, ignem, aquam, aerem, terram. Ex his mūdum ipsum & quæ in eo sunt nasci. Solam terram ait immutabilem, causam esse putans ipsius, figurarum ex quibus constet, differentiam. Aliorum quippe figurarum eiusdem generis dicit: compositas nimirum omnes ex vno oblongo triangulo, terram verò propriam esse figuram. Ignis enim elementum esse pyramidem, aeris, *ὄντα ἄρδιον* vocat

vocat, aquæ ἐνοσάρδρον, terræ autem cubum.
 Quocirca neque terram in ista mutari, neque
 in terram ista conuerti. Non autem suis locis
 discreta esse singula, quòd circumferentia con-
 stringens, & ad medium cogens, parua hæc
 componit, eaque quæ sunt maiora discernit.
 Atque ideo cum species mutant, & loca mu-
 tare. Mundum vnum esse genitum, nam &
 sensibilis est à Deo conditus, animatumq; esse,
 quòd præstantius sit quod animatū est, quàm
 quod caret anima. Huiusmodiq; opificium su-
 preme causæ subiectum, vnumque conditum
 fuisse non infinitum, quòd etiam * exemplar * ^{ἕκαστου}
 ad quod creatus fuerit, vnicum sit. Esse au- ^{μα.}
 tem ad spheræ similitudinem rotundum, quòd
 conditoris ea quoque figura sit. Illum quippe
 cæteras continere animantes, hunc autem o-
 mnium figuras. Leuem itidem, & absque vllò
 per gyrum instrumento, quòd huiusmodi nul-
 lus sibi vsus sit. Immortalem præterea dura-
 re mūdum, eo quòd non dissoluatur in Deum.
 Ac totius generationis causam esse Deum, quòd
 boni sit benefacere. Porrò celi generationis au-
 ctorem summè bonum atque excellentissimū.
 Id enim quod pulcherrimo in rebus conditis
 maximè præstat, intelligibilium omnium esse
 etiam causam. Itaque quoniã huiusmodi Deus
 est, cælum verò præstantissimo illi simile est,
 quo

quoniam pulcherrimum cernitur, nulli crea-
 turæ erit similis quàm Deo soli. Constare ve-
 rò mundum ex igne, aqua, aere, & terra. Ex
 igne quidem, ut visibilis sit: ex terra, ut soli-
 dus: ex aqua & aere, ut proportione nō vacet.
 Namq; solidorum vis duobus maximè medijs
 proportionē sumit, ut vnum fiat hoc totum: ex
 omnibus verò, ut perfectum atque immortale
 sit. Tempusq; sempiterni imaginem fuisse, idq;
 semper manere. Cæli autem motum tempus
 esse. Noctem enim ac diem ac mensem & hu-
 iusmodi cætera esse temporis partes. Idcirco
 absque mundi natura non constare tempus. Si-
 mul enim atque conditus fuerit, & tempus
 illi affuisse. Porro post temporis generationem,
 & Solem, & Lunam, & errantia genita. Ut
 autem horarum manifestus & certus esset
 numerus, animatèsq; numeri non essent ex-
 pertes, accendisse Solis radios Deum, Lunam
 quidem supra eminentem terræ circulum, So-
 lē* propius huic orbi, in superioribus verò va-
 ga sidera ferri. Esse autem prorsus animatum,
 quia sit animato motui deinctus et alligatus.
 Ut autem perficeretur hic mundus, essetque si-
 milis intelligibili animanti, aliorum quoque
 animalium conditam esse naturam. Quoniam
 igitur ille habebat, cælum quoque ut haberet
 operepretiū fuisse. Deos ergo esse ut plurimum
 igneos. Esse autem & reliqua genera animan-

* ἐν τῷ ἔχθ
 μέρει.

tiū tria, volatile, aquatile, terrestre. Terram
 esse antiquissimam omnium qui essent in cæ-
 lo deorum. Fuisse autem conditam, vt diei no-
 ctisque tempora & vices variaret. Eam cum
 media sit, circa medium moueri. Quoniã ve-
 rò causa, inquit, duæ sunt, aliã quidẽ constan-
 tiam ac firmitatẽ esse, aliã verò, necessaria ex
 causa creatam dicẽdum. Sunt autem ista, aer,
 ignis, terra, aqua, quæ quidem non exactè e-
 rant elementa, sed ad percipiendum apta. Hæc
 autem ex triangulis constare compositis, atque
 in ipsos dissolui. Esse autem ipsorum elementa,
 porrectum triagulum, & æquilaterum. Initia
 igitur & causas rerum esse duo quæ prædi-
 ximus, quorum exemplar sit Deus ac mate-
 ria. Id verò informe esse necesse est, sicut &
 alia * perceptioni accommodata. Horum au-
 tem causam ex necessitate esse, quippe quæ re-
 ceptis ideis essentias gignat, ac per potẽtia dis-
 similitudinem moueatur, motuq; suo quæ mo-
 uentur ex ea in diuersum moueri. Porro ista
 quidẽ primò tumultuario & inordinato mo-
 tu agitari: at vbi ornatus adhiberi cœptus, de-
 bitum ordinem, & modum ex eo accepisse.
 Causas enim & ante celi creationem duas
 fuisse, & tertiam, generationem, eas tamen
 per obscuras, vestigiãque duntaxat, & incom-
 positas, & eas demum perfectò mundo acce-
 pisse ordinẽ. Ex omnibus verò quæ subsisterent

* Σεντικὰ
 sicut pau-
 lo antè.

o — corpo

corporibus factum esse calum opinatur, & Deum sicut & animam incorporalem esse. sic enim corruptione & perturbatione nulla omnino affici. Ideas, sicut prædiximus, causas quasdam atque principia ponit, ut huiusmodi sint quæ natura consistunt, qualia & ipsa sunt. Enimvero de bonis ac malis ita differēbat: Finem esse, Deo similem fieri. Virtutem sufficere quidem ad bene beatęque viuendum. Ceterum instrumentis indigere corporis bonis, robore, sanitate, integritate sensuum, & cæteris id genus: exterioribus item, puta opibus, generis claritate, gloria, & huiusmodi cæteris. Ea etsi non affuerint, nihilominus tamen beatum fore sapientem. Accessurum item ad Rempublicam uxorem ducturum legesque positas non præuaricaturum: laturum insuper patriæ suæ quantum fieri poterit commodas leges. Idq; nisi per summam plebis seditionem operam suam Reipub. iudicaret inutilem fore. Arbitratur & deos humana cernere atq; curare, & demones esse *notionemq; honesti primus definiuit, eam, quæ à laudabili & rationabili utilique & decoro & congruo non discerneretur, quæ simul omnia, id quod per naturã fit consequens, ac pro confesso habetur, attingant. Differuit de ratione & resitudine nominum, atque adeo rectè respondendi, & interrogandi scientiam primus ipse

* ἡγορεύειν

ipse instituit, affatim ea usus. Porro in dialogis iustitiam, diuinam legem arbitratus est, vt ad iustè agendum potentius persuaderet, ne post mortem pœnas improbi luerent. Quocirca eum plerique fabulosum putauerunt, quòd eiusmodi narrationes interdum suis scriptis interserat, vt quòd incertum sit ista post mortem sic se habere, admoniti mortales iura violare pertimescant. Atque in hunc modum ille sensit. Distribuebat autem (vt ait Arist.) res in hunc modum: Ex bonis, inquit, quaedam sunt animi, quaedam corporis, alia extrinsecus. Iustitiam, prudentiam, fortitudinem, frugalitatem, & cetera id genus in animo ponebat: pulchritudinem & habitum præclarum, sanitatem, & fortitudinem in corpore. Amicos autem & patriæ felicitatem, atque diuitias inter exteriora numerabat. Bonorum igitur tria esse genera, alia in anima, alia in corpore, alia extrinsecus. Tres itè esse amicitiae species, naturalem, socialem, atque hospitalè. Naturalem; quam parentes cum liberis habent, quâq; cognati se mutuo alterutrum diligunt. Eam verò in ceteras quoque animantes esse diffusam. Socialem quam sine vilo consanguinitatis vinculo sola consuetudo conciliat, cuiusmodi Pyladis & Orestis fuisse memoratur. Hospitalè, qua ex commendatione vel literis hospitibus coniungimur. Addunt ple-

rique quarto loco & amatoriam. Ciuilitatem
 itidem in species quinque distinxit: aliam po-
 pularem, aliam quam optimates exerceant,
 tertiam que diffundatur in paucos, regiam
 quartam, quintam tyrannicam. Populare Rēp.
 in eis esse ciuitatibus in quibus ad imperium
 multitudinis agitur res, eiusque nutu magistra-
 tus eliguntur, & pro illius arbitrio feruntur
 leges. Aristocraticam, ubi neque diuites, ne-
 que pauperes, neque nobilitate vel gloria illu-
 stres dominantur, verum soli ij qui sunt in ci-
 uitate optimi re administrant. Oligarchicam
 quando a censibus magistratus eliguntur. sunt
 enim diuites pauciores pauperibus. Regnum
 bifariam scindi: aliud enim secundum legem:
 aliud secundum genus esse. Secundum legem
 constare Carthaginensium regnum: ciuile
 quippe esse: Lacedaemoniorum vero & Mace-
 donum secundum genus. habent enim regni
 successionem quandam per genus. Tyrannidem
 dici, cum impulsu & vi adacti ciues ab aliquo
 reguntur. Iustitiae tria esse genera: aliud circa
 deos, alterum circa homines, tertium circa de-
 functos versari. Nam & qui sacra secundum
 leges faciunt, sacrarumque rerum curam habent,
 religiosi in deos ac pii sunt. Qui vero mutua,
 depositaque restitunt, iusti erga homines
 sunt. Qui autem vita functis iusta persolunt,
 tertiam illam iustitiae partem exequentur.

Discip

Disciplinae similiter tres esse species : aliam quidem in actione consistere, & practicam dici : aliam ex operis effectu constare, & appellari poeticam : tertiam speculationi studere, & theoreticam vocari. Nam œconomicam & nauticam certum est ad poeticam pertinere. Nam ex illis opus aliquod factum videmus. Politicam verò & tibiæ cantus pulsusque citharæ, & huiusmodi cætera, practica subesse. Neque enim consummato actu quippiam remanet quod oculis subiectum sit, ceterum in ipso actu vis omnis est. Itaque alius tibijs, alius fidibus canit, alius Rempub. gerit. Porro geometria, & harmonia, & astrologia sub intelligentiam cadunt, & speculationi tantummodo inserviunt. Neque enim vel agunt vel efficiunt quicquam, sed geometria quidem contemplatur, ut sese habent adinvicem lineæ, harmoniacus sonos ratione diiudicat, astrologus sidera atque cælum. Medicina item quinque species esse : aliam quippe dici pharmaceuticam, quæ morbis medicata potione subueniat : aliam chirurgicam, quæ sectione & vitione curet : tertiam quæ sola victus ratione & ordine arceat aegritudines, appellarique diateticam : quartam quæ ex celeri discretione morborum succurrit aegris, vocarique $\nu\sigma\sigma\omicron\gamma\upsilon\omega\mu\omicron\nu\iota\lambda\omega$: quintam adiutricem dici, quod strenuò auxilio dolori-

bus continuo liberet. Legis item geminam esse
 distributionem, alteram scriptam, alteram
 vero non scriptam: priorem illam esse civilem,
 qua administramus rempub. qua vero citra
 scripturam constat, eam à natura & usu pro-
 ficisci, quale est nudum in forum ambulare non
 debere, aut muliebri veste uti: quod nulla scri-
 pta lege prohibetur. Nam ab huiuscemodi sola
 citra scripturam naturalisque lex vetat. Ser-
 monem seu orationem in quinque diuidit.
 Esse enim eius genus quoddam quo utuntur
 in concionibus hi qui administrant rempub.
 idque civile appellari. Aliud quo utuntur ora-
 tores in demonstratione, dum vel laudant, vel
 vituperant, vel accusant quempiam: esse vero
 id genus oratorium. Tertium quo privati in-
 ter se mutuo colloquuntur, dicique priuatum.
 Quartum quo compendio ij qui rogant & re-
 spondent, ad interrogata differunt, vocarique
 id genus dialecticum. Quintum quo artifices
 dum de sua arte differunt loquuntur, appella-
 ri que id artificiosum. Musicam in tria secari.
 Quandam enim voce sola constare, ut can-
 tum: aliam voce simul & manu, ut citharæ
 cantum: tertiam solis manibus perfici, ut cum
 silente oris organo citharam percutimus. No-
 bilitatem quatuor in species diuidi. Nam qui
 claris, bonis iustisque maioribus fuerint na-
 ti, eos nobiles vocari, quorum item parentes

poterit

potentes ac principes fuere: item vocari nobiles, quorum sint maiores fama & opinione celebres, quam vel ex bellicis rebus præclare gestis, vel ex certaminum coronis reportauerint. Alterum esse nobilitatis genus, idque præstantissimum, cum quis per se animi magnitudine excellit. Pulchritudinem item in tria distinguit: aliam quippe esse laudabilem, ut formosam faciem: aliam quoque vsui deservire, ut instrumentum & domum, quæ præterquam quòd speciosa sunt, vsibus nostris commoda etiam sunt: tertiam legibus studiisque constare, eamque humane vitæ commodis maximè consulere. Animæ tres itidem partes esse, rationalem, concupiscibilem, & irascibilem. Ex his autem rationalem sedem esse consilij, cogitationis, consultationis, & huiusmodi reliquorum: Concupiscibilem esse appetendi cibi, vel coitus, & similium causam: Irascibilem verò confidentiæ, voluptatis, doloris, & iracundiæ auctorem esse. Perfectæ consummatæq; virtutis esse species quatuor: primam prudentiam, secundam iustitiam, fortitudinem tertiam, quartam temperantiam. Ex his prudentiam, ut rectè agantur omnia causam esse: Iustitiam verò, inter consortia, & humane vitæ commercia non violandi iuris esse auctorem: fortitudinem autem, ne inter pericula & terrores à fortiter cæptis

defic

deficiamus: porro temperantiam fr̄mandarum
 cupiditatũ rationẽ, vt à nulla voluptate subi-
 gamur, honestẽque viuamus, sua nobis lege
 præscribere. Dominationem in quinque parti-
 tur: In legitimam, naturalem, æquam ac
 rectam, in eam quæ fit per generis successio-
 nem, & denique in violentam & tyranni-
 cam. Nam magistratus ciuitatum si eligan-
 tur à ciuibus, secundum legem imperant. Per
 naturam verò mares vbique non modò inter
 homines, verùm inter alia animalia quo-
 que feminis præsent. Ex consuetudine verò
 & pedagogi pueris, & magistri discipulis
 imperant. Per genus autem talis est domina-
 tio qualis Lacedæmoniorum regum. Nam
 ex genere regnum sortiuntur: eodem modo
 & apud Macedones reges imperant. quippe
 & illic regnum ex genere institutum est.
 Porro qui per vim ciuibus inuitis regnant, ñ
 violenti ac tyranni vocantur. Oratoria sex
 species tradit. Nam quoties iusserit orator
 bellum suscipere, & auxilium contra ali-
 quem ferre, id genus vocatur adhortatio.
 Cùm verò quietem agere, neque bellare, ne-
 que opem ferre monuerit, appellatur ea spe-
 cies dehortatio. Tertia, cùm quis se à quo-
 piam iniuria affectum, & complura incom-
 moda perpeffum docuerit: eiusmodi verò vo-
 catur accusatio. Quarta species Defensio di-
 citur,

citur, cum is qui accusatur se neque violasse
 ius, neque aliud quicquam temere & perpe-
 ram egisse probarit. Quinta deinceps species,
 cum quis bene & commodè dixerit, honestum-
 que ac bonum predicauerit, eaque ἐκνώμιον,
 id est, laus dicitur. Sexta deinde, cum turpem
 ac malū quempiam aliquis probauerit, & hac
 vituperatio potest appellari. Rectè dicere in
 quatuor scindit: primū enim quid dicere oportet
 obseruandum, secundò quàm multa dicere,
 tertio ad quos, quartò quando sit dicendum. Ea
 igitur oportet dicere quæ utilia futura sint &
 dicenti & auditori. Quæ dicere conueniat, ea
 sunt vt neque nimis multa, neque pauciora
 quàm satis est, dicantur. Illud autem ad quos
 est huiusmodi, vt si quidem ad peccantes senio-
 res dicendum sit, verba illi etati congrua lo-
 quamur: sin verò ad iuniores verba facienda
 sint, maiore autoritate vtamur in dicendo.
 Quando verò dicendum, vt neque prius, ne-
 que posterius quàm ratio exigit, dicatur. Alio
 qui profectò vitium non effugiet qui secus fe-
 cerit. * Beneficentia quadrifariam diuiditur. * *in suspensio-
 ria.*
 Aut enim pecunijs, aut corporibus, aut disci-
 plinis, aut verbis beneficium præstari. Pecunijs
 quidem cum quis egenos, vt inopia liberentur,
 pecunijs iuuat: corporibus verò, cum se mutuò
 fouent homines, & ab iniuria, cedentiūmque
 petulantia vindicant. Porro qui disciplinis eru-

diunt, vel medicina arte subueniunt, boni aliquid docēt, tertio illo beneficentia genere vtūtur. At cū in iudicium quispiam ingressus, pro amico dixerit, eūque vi orationis adiuuerit, hic beneficentia munus verbis expleuit.

Finem itidem rerum quadripartitum facit. Nam res aut secundum leges finem accipiunt, vt cū decretum aliquod lege firmatur, & impletur: aut secundum naturam finis rebus accedit: nanque & dies & annus, & anni tempora naturali lege decedunt: aut secundum artem finis rei imponitur: architectus enim arte consummat ædificiū, & nauium fabricator itidem perficit arte nauē. Aut fortuito finis contingit, vt cū secus ac putabamus, & præter opinionem aliquid accidit. Aut igitur legitimus est rerū finis, aut naturalis, aut arte constat, aut fortuito fit. Potentiam identidem quatuor in species diuidit. Vnam quippe esse qua cogitare animo & opinari possumus: alteram qua corpore valemus, vt proficisci, & accipere, & dare, & cætera id genus: tertiam qua vel pecuniarum copia vel multitudine militum potentes dicimur, vnde & multum posse dicitur Rex. Quartam potentie distributionem, qua & facere ac pati bene & malè possumus. Nam & infirmari, & erudiri, & cōualescere valemus, & huiusmodi omnia. Primā itaq; Potentia speciem constare animo,

secun

Opinatus.

secundā corpore, tertiā exercitu atq; pecunijs,
 quartā in faciendo & patiēdo. Humanitatē
 triplicem inducit. Quandam enim cōpellatio-
 ne fieri, ut cū fortē obuium quenq; humani-
 ter quis salutat, & dextrā porrigens comiter
 excipit. Aliam esse eius speciem, cū quis af-
 flictis opem clementer impertit. Tertium eius
 genus quo conuiuia inter se homines celebrāt.
 Aut igitur salutationis officio, aut ope & au-
 xilio aut cōuiuio frequentiq; congressu cōsta-
 re humanitatem. Felicitatem quoq; in quinq;
 Primam eius partem in sana consultatione, se-
 cundam in sensuum integritate & bona vale-
 tudine corporis consistere. tertiam in rebus ge-
 rendis fortunatū esse: quartā gloria & aucto-
 ritate apud homines excellere: quintam, pecu-
 nijs rebusq; ceteris ad omnes vsus vitæ affluere.
 Sanam consultationē ex eruditione multa- εὐβουλία
 rumq; rerū peritiā & experimento cōtingere.
 Sensuum integritatem ex corporis membris ac-
 cidere, ut si quis cernit oculis, audit auribus,
 narium præterea & oris sensu valet ubi opus
 est. Tertium esse, cū quis quod agere intendit εὐτυχία
 ita egerit, ut decet sapientem & strenuum vi-
 rum. Quartum illud, scilicet gloriæ celebra-
 tem, esse quom quis bene audit. Postremum re εὐπορία
 rum affluentia est, cū cui ad vitæ vsus ita sup-
 petit pecuniarum copia, ut & amicos fouere
 beneficio, & largē ac liberaliter cūcta necessa-
ρια

ria subministrare valeat. Porrò cui hæc suppetant omnia, eum perfectè felicem ac beatum esse. Artes trifariam diuidit. Prima intractatione ferri & metallorum, materiè que cædenda constat, quòd ista quasi præparet. Secunda in fabrica araria & æctonica, quæ ex his conficiat aliquid. Nam ex ferro ararius arma fabricat, ex lignis faber tibias & lyras facit. Tertia quæ in usu earum rerum consistit: siquidem equestris frenis utitur, armis bellicis, musica tibijs & lyra. Bonum in quatuor genera diuiditur. Primo bonum dicimus eum qui habeat virtutem: secundo virtutem ipsam & iustitiam dicimus bonum: tertio cibos & commodam exercitationem ac medicamenta. Quarto demum loco bonum dicimus tibiæ cantum, histrionicam, atque huiusmodi cætera. Eorum quæ sunt, quædam dicimus mala, quædam bona, alia neutra. Ex his mala esse quæ semper nocere possunt, ut est intemperantia, dementia, iniquitas, & huiusmodi: bona, quæ his cõtraria sunt: media, quæ neutram partem tuentur, cuiusmodi sunt hæc, deambulatio, sessio, cibi que perceptio, quæ omnino neque prodesse possunt, neque obesse: ea igitur neque bona esse neque mala. Optima legum moderatio in tria diuiditur. Primò si sint leges præclaræ & graues: secundo si ciues eas leges quæ ita late fuerunt, omni studio obseruent: tertio si

iuxta

iuxta consuetudines ac studia quorūlibet po-
sitis legibus bene Resp. administratur. Est igitur
prima pars eiusce moderationis, ut sint le-
ges optimæ: secunda, ut intra illas maneat:
tertia, ut præclaris consuetudinibus studijsq;
viuatur. Contraria huic laudabili legum mo-
derationi iniquitas in tria itidē scinditur. Pri *αγορῆς*
imum ex his est, si sint leges latæ peregrinis &
ciuibus noxiæ: alterum, si ijs quæ sunt, mini-
mè obtemperetur: tertium, si bona nulla omni
no sit lex. Cōtraria trifariam ita diuiduntur,
quemadmodum bona malis cōtraria dicimus,
ut iustitiam iniustitiæ, sapiētiam insipientiæ,
& huiusmodi cætera. Mala autem malis con-
traria ut prodigalitas illiberalitati, & iniu-
sta pœna, iniusta impunitati, & cætera id ge-
nus mala malis contraria sunt. Porrò neutris
neutra contraria sunt, pauperem esse & diui-
tem: neutrum enim per se neque bonum neque
malum, contraria tamen. Verūm leuia grauio-
ribus, tardis velocia, & nigra candidis, ut neu-
tris neutra contraria sunt. Contrariorum igitur
partim ut bona malis contraria sunt, par-
tim ut mala malis, partim ut neutra neutris
contraria dicuntur. Bonorum tria sunt genera:
alia enim ex his haberi, alia participari, alia
subsistere. Prima illa sunt quæ licet habere, ut
est iustitia & sanitas: secunda quæ haberi qui-
dem nequeunt, eorum tamen esse participes
possum

possumus, ut bonū ipsum habere possibile non est, neq; tamē est impossibile illius participatione frui. Subsistētia verò, quæ neq; participationē admittunt, neq; habere possibile est, sed esse oportet, ut probū esse, et iustū esse. Ea verò neque habere neq; participare licet, sed sufficere, ut probū esse, & iustū esse sciamus. Consilium itidem tripartitum est, aliud quippe à præterito, aliud à futuro, aliud à præsentis tempore sumitur. Præteritum tempus exempla suppeditat, dum attēditur quid, cur, quæq; gens passafit, ut caueamus aut quid prudenter egerit, ut imitemur, utpote quid passi sint Lacedæmonij dum confidunt. Præsens autem rem ipsam quæ in manibus est, cōsiderare monet, puta imbecilles muros, homines timidos, annonæ caritatē, et cætera huiusmodi. Futurū prospicere suadet uti neque fiat: emerè, habendam bonæ opinionis rationem, ut non esse violandas suspitione legationes, ne Græcia gloriam honestatis amittat. Vox in duo diuiditur: est enim animata alia, alia inanimata. Animata quidē animantium: inanimata verò sonorum atque crepituum. Porrò animata bifariam diuiditur: est enim altera literata, altera illiterata. Literata ut hominum, illiterata ut animalium. Eorum quæ sunt, alia * diuidua, alia indiuidua dicimus. Diuiduorū verò alia sunt similium partium, alia dissimilium. Atque indiuidua

supra.

* supra.

in

qui

quidem sunt quæ diuisionem non admittunt,
 & simplicia sunt, neque ex aliquo composita,
 vt monadem, punctum, ac sonum individua
 dicimus. Diuidua verò quæ sunt ex aliquo
 composita, vt syllaba, & * consonantia, ani-
 mantes, & aqua, & aurum. Similium par-
 tium sunt quæ ex similibus componuntur, ne-
 que totum à parte nisi multitudine differt,
 puta aqua, atq; aurum, & cætera huiusmodi.
 Dissimilium partium dicimus quæ ex dissi-
 milibus constant, vt est domus & huiusmodi
 cætera. Eorum quæ sunt, alia per se, alia verò
 ad aliquid dicuntur. Ea quidem per se dici-
 mus, quæ nulla interpretatione vt intelli-
 gantur indigent. Eiusmodi sunt homo, equi,
 & animalia reliqua. Nihil horum interpre-
 tatione indiget. Ea verò ad aliquid dicuntur,
 quæ interpretatione quadã egent, vt est ma-
 ius aliquo, & aliquo celerius, & melius, &
 huiusmodi reliqua. Nanque maius minore
 maius est, & celerius aliquo est celerius, &
 in hunc modum cætera. Ita & priora diui-
 debat, secundum Aristotelem. Fuit & alius
 Plato Philosophus Rhodius Panetij discipu-
 lus, vt ait Seleucus Grammaticus in 1. de
 Philosophia libro, & alius Peripateticus, Ari-
 stot. discipulus, & alius Praxiphani filius,
 alius iterum Poeta prisce comœdiæ.

* συμπε-
 νια.

DI O

DI O G E N I S

LAERTII DE

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

LIBER IIII.

SPEVSIPPVS ATHE-

NIENSIS.

*Q*UAE de Platone dicenda erant, pro viribus diximus, quid de eo viro singuli sensissent studiosè in vnum corpus colligentes. Successit autè ei Sp^eusippus Eurymedontis filius Atheniensis, pago Myrrhinusius, Potones Platonis sororis filius. Octo autem annos scholæ Platonice præfuit, à centesima octaua Olympiade initium sumens. Gratiarũ signa in schola collocavit, quæ fuit à Platone in Academia extructa. Perstitit autem intra Platonis dogmata, etsi iisdem moribus quibus Plato non fuit. Nanq; & iracundus erat, & voluptatibus deditus. Deniq; aiunt illum ira concitatum, catulum in puteum iecisse, voluptateq; delinitũ in Macedoniã ad Cassandri nuptias profectum esse.

amaret deformem mulierem, ait: Quid tibi isthac opus est? ego tibi decem talentis formosorem inueniã. Reliquit autem cõplura commentaria & dialogos plurimos, inter quos & Aristippus Cyrenæus est, de diuitijs vnum, de voluptate vnũ, de iustitia vnum, de Philosophia vnum, de amicitia vnum, de dijs vnum, vnum qui Philosophus inscribitur, ad Cephalum vnum, vnũ qui Cephalus, vnũ qui Clinomachus siue Lysias ciuis, de anima vnũ. Commentariorum ad Gryllum vnũ: vnum qui Aristippus, vnũ qui ἰατρικὸν ἀρτιῶν, vnũ qui ἰσομνημῶν καὶ διαλόγοι, & id artificiale, vnum. Dialogi earũ rerum quæ sunt in quaq; re similes, decem. Diuisiones & argumẽta ad similia. De generibus & speciebus exẽplorũ, ad Amartyrum Platonis laudes. Epistola ad Dionem, Dionysium, Philippũ, de legis sanctione, Mathematicus, Mandrobylus, Lysias, * definitiones. Commentariorũ ordines, versus propè infiniti. Ad hũc Simonides scribit historias, in quibus falsò Platonis ac Bionis gesta signauerat. Eius libros Aristotelẽ tribus talentis emisse, Phavorinus inscribũtur. secundo cõmentariorũ auctor est. Fuit & alter Speusippus medicus Erophilius Alexandrinus.

XENOCRATES

CHALCEDONIUS.

Xenocrates Agathenoris filius Chalcedonius à primis ferme annis Platonis auditor

* ἔποι. hæ sunt, opinor, definitiones quæ Platonis adscribũtur.

ditor fuit, eoque in Siciliam proficiscenti comes itineris adhaesit. Erat autem hebes ingenio ac tardus, adeo ut cum illum Plato Aristoteli conferret, alterum freno, alterum diceret egerere calcaribus. Illudque, Cui equo quem asinum iungo? alioquin severo Xenocrates semper ac serio habitu, & ore perdurabat, ita ut saepe ad illum Plato diceret, Xenocrates gratius sacra facito. Vixit autem ut plurimum in Academia. Si quando vero ad urbem profecturus esset, turbas omnes tumultuosorum ac impudicorum eius observare transitum solitas tradunt, eius inquietandi gratia. Phrynem denique mobile scortum illum aliquando tentasse, cum videlicet à quibusdam dedita opera insectaretur, ab eo intra ediculam admissam humanitatis causa: cumque solus illic & vnicus lectulus esset, oranti lectuli ipsius partem concessisse: demum cum multa nequicquam orasset, insecto opere profectam esse, ac dixisse percontantibus, se non à viro, sed à statua exire. Quidam vero discipulos Laidem illi iniectisse in lectulum tradunt, illumque adeo fuisse continentem, ut & secari sibi, & vri verenda saepe pateretur. Tanta vero illius verbis fides habebatur, ut cum nisi iurantis nullius testimonium admitteretur, huic soli remiserint Athenienses ius iurandum. Erat praeterea maximè fugi, ita ut

cum illi Alexander magnam pecunie summam misisset, sublatis solum tribus minis Atticis reliquum remisit, dicens illi opus esse pluribus qui plures enutriet. Ab Antipatro quoque sibi missam pecuniam non suscepisse Myronianus in Similibus testatur. Corona quoque aurea donatum in premium largioris computationis, ab his qui se continebant apud Dionysium, cum inde esset profectus, eam ante Mercurij statuam deposuisse, ubi floreas etiam coronas ponere solitus erat. Missum illum cum ceteris legatum ad Philippum fama est, ac reliquos quidem donis emollitos, & conuiuia celebrasse, & cum Philippo saepe in colloquium venisse, eum vero horum neutrum fecisse. neque enim illum ideo Philippus admisserat. Quocirca & Athenas reuersos legatos dixisse, Frustra Xenocratem secum iuisse: & cum illi parata iam ab illis esset multa, coeperto ex illo ut sese res haberet, monente tunc maxime Reipublic. curam habendam: quippe Philippum ceteros donis corrupisse, se vero nulla ratione inclinari ad suum consensum potuisse: ea ex re duplici honore honestatum asserunt. Philippum quoque tandem dixisse, solum Xenocratem ex omnibus qui ad se venerant, legatis, munera spreuisse. Ad Antipatrum quoque legatione functus, ut qui ex Atheniensibus in bello Lamiaco capti fuerant, redde-

red

pet, ab eo inuitatus ad cœnam, hisce ad illum
metro verbis usus est,

ἦ κίρην τίς γάρ κ' ἐμὲ ἀνὴρ ὃς ἐναίσιμ' ἔιν * Odyss.

Πρὶν τλαίην πᾶσα κἀδαι ἰδυτύ' ἢ δὲ ποτῦτος

Πρὶν λύσαδ' ἑτάρασ κ' ἐμὲ ὀφθαλμοῖσιμ ἰδέε

δα; hoc est.

Quis cupiat Circe prudens, vel sanior un-

quam

sustineat bibere, atque cibum gustare,

priusquam

Soluantur socij, mihi vel reddantur ad

unum?

Quibus docet nō se prius cibum gustaturum,

quàm quod petebat impetrasset, amicōsque ac

tiues absolutos videret. Eius hanc dexterita-

tem ille perlibenter amplexus, omnes conti-

nuò absoluit ac remisit. Cùm aliquando passer

accipitri futurus præda se in eius sinum rece-

pisset, operuit, ac fouit dicens, non oportere sup-

plicem prodere. Cùm à Bione obiurgaretur:

Non tibi, inquit, respōdebo equidem. Nam ne-

que tragœdia comœdiam, cùm ab ea lacessi-

tur, responsione dignatur. Ad eum qui neque

musica neque geometria, neque astronomia

instructus, ludum suum frequentare cupie-

bat: Abi, inquit: ansis enim ἔ ad miniculis

philosophiæ cares. Alij sic dixisse ferunt, Apud

me enim vellus non flectitur. Cùm Platonē

Dionysius diceret, Caput tibi quispiam tol-

let, aderat hic & suum ostendens, Nullus, inquit, id prius quàm istud abscindet. Aiunt Antipatro Athenas profecto, & Xenocratem salutanti non antea respondisse quàm coeptam finiret orationem. Porrò gloria & fastus in primis contemptor fuit, ac sepe interdum meditationi inserviebat, atque unam silentio distribuebat horam. Scripsit autem plurima, commentarios nimirum, paraneses, & versus. Ea ferè ista sunt, de natura libri sex, de philosophia sex, de diuitijs unum, unum qui Arcas, de infinito unum, de puero unum, de continentia unum, de utili unum, de libero unum, de morte unum, de voluntario unum, de amicitia duos, de scribendo unum, de memoria unum, de modestia unum, de contrario duo, de felicitate duo, de mendacio unum, unum qui Callicles, de prudentia duo, unum qui Oeconomicus, de temperantia unum, de potestate legis unum, de republica unum, de sanctitate unum, quòd virtus tradi possit, unum, de eo quod est, unum, de fato unum, de perturbationibus unum, de vitis unum, de concordia unum, de discipulis duo, de iustitia unum, de virtute duo, de speciebus unum, de voluptate duo, de anima duo, de scientia unum, politicum unum, de vita unum, de fortitudine unum, de vno unum, de ideis unum, de arte unum, de dijs duo, de anima duo, de scientia unum,

similiter

ciuilem vnum, de peritia vnam, de philoso-
 phia vnum, de Parmenide vnum, Archedemus
 siue de iustitia vnum, de bono vnum, de his
 quæ circa mentem sunt, octo: solutio eorum
 quæ accidunt orationi vndecim, de his quæ
 de physica ratione audiuntur sex, caput vnum,
 de generibus & speciebus vnum, Pythagorice
 vnum, solutiones duo, diuisiones octo, positio-
 num libros **XXIII**. de ratione differen-
 di libros **XIII**. post hæc libros **XV**. & alios
XVI. de disciplinis eorum quæ circa distin-
 ctionem versari possunt libros **IX**. eorum quæ
 circa mentem sunt alios libros **III**. eorum
 quæ circa disciplinas versantur libros sex, de
 his quæ circa mentem, libros duos alios, de geo-
 metris lib. quinque. commentariorum vnum,
 contrariorum vnum, de numeris vnum, nu-
 merorum speculatio vnum, de interuallis
 vnum, de his quæ in astrologia versantur li-
 bros sex, elementa ad Alexandrum, de re-
 gno libros **III**. ad Arybam, ad Ephæstio-
 nem, de geometria duo, versus **CCCXLV**.
 Eum tamen cum tantus ac talis esset, Athe-
 nienses aliquando vendiderunt, quod tri-
 butum incolatus pendere recusasset. Eum
 Demetrius Phalereus emit, & vtrique suc-
 currit. Xenocrati enim libertatem restituit,
 Atheniensibus verò tributum incolatus.
 Hoc ait, Myronianus Amastrianus in pri-

Hi libro-
 rum numeri
 in Græco
 exemplari
 confusi sūt,
 adeò vt
 vix certū
 quid pos-
 sit constitui

mo historicorum similium capitulorum. Suscepit autem Speusippus scholam, ac praefuit annos xxv. Docere autem coeperat, sub Lysimachio centesima decima olympiadis anno secundo. Obijt noctu cum * in sartaginem forte offendisset, etatis agens annum octogesimum secundum.

Nos de eo sic diximus,

χαλκή προσώλαισα λευκή ποτὲ ἢ τὸ μέτωπον

πλήξας, ἰαχὴν ὦ σιώτομον, εἶτ' ἔθανεν,
ὅπερ αὐτὰ παύτη Ἐξουκράτης αὐτῆς γεγονώς.

hoc est,

In peluim quondam lapsus male cautus
alienam,

Frontem lesit, & ὦ vociferatus obit,
Xenocrates vir ille, qui vnus omnibus fuit
omnia.

Fuerunt & alij quinque eiusdem nominis. Primus, antiquissimus quidam fuit, alter verò qui huius Xenocratis ciuis ac propinquus fuit. Fertur eius oratio quae inscribitur Arsinoetica, de Arsinoe defuncta. Tertius philosophus Elegiae scriptor non satis probatus. Ita enim se habet res, vt poetae quidē, si prosa oratione scribere velint, praestēt: qui verò pedestri oratione scribere consueuerūt, si poeticae sibi partes vendicare velint, non assequatur. Id ex eo liquet, quòd alterum naturae, artis alterum opus est.

Quar

Quartus statuarius fuit. Postremus Aristoxeno teste odas conscripsit.

POLEMO ATHENIENSIS.

Polemo Philostrati filius Atheniensis, ex pago Oeetensi oriundus, cum esset adolescens, adeo impudicus ac lubricus fuit, ut pecunias circumferret, quò paratior esset & instructior ad voluptates implendas, eas itidem in vīs & angiportis occuleret. In academia quoque iuxta columnam quandam reperta est pecunia ab eo illic in vsus similes recondita. Aliquando verò ex composito cum sodalibus ebrius & coronatus in Xenocratis irrupit scholam. Quo ille nihil deterritus eam quam ceperat orationem, ardentius quoque prouexit. Erat autem sermo de temperantia. Ea illius oratione sensim impurus adolescens seipsum collegit, atque ita ut industria & studio ceteros vinceret, eique in schola regenda succederet, incipiens à centesimadecima Olympiade. Refert Antigonus Carystius in Vitis, patrem eius fuisse primarium ciuitatis, equosque iugales nutrire solitum. Fugissèque iudicium Polemonem, ab vxore nequitia insimulatum, quòd adolescentibus congregeretur. Tantam verò inter ipsa philosophandi principia oris atque habitus assumpsisse constantiam, ut idem semper permaneret, vocemque nunquam immutaret. Quibus ex rebus Cranto-

rem quoq; sui in primis studiosum fecit. Quis
 à cane rabioso impetitus, dum suram morsis
 canis discerperet, ne expalluit quidem, tumul-
 tūque in ciuitate excitato, percontatus quid-
 nam contigisset, immobilis perstitit. In theatris
 quoq; nulla miseratione monebatur. Nicostra-
 to enim, qui cognominabatur Clytemnestra,
 poeta quiddam sibi Cratīque recitante, illōq;
 in affectum commiserationis translato, hic ita
 perseueravit ac si non audiisset. Eiusmodi au-
 tem profectō fuit, qualem describit Melantius
 pictor in libris de pictura. Ait enim oportere
 contumaciam quandam atque duritiam ope-
 ribus & moribus ex aequo moderari. Polemo
 autem dicebat oportere in rebus exerceri, non
 in dialecticis speculationibus, ne breuē quan-
 dam artem sorbentes atque meditantes, dum
 in rogationibus admirationi habentur, affe-
 ctu sibīipsis repugnarent. Erat igitur urbanus
 adiuncta seuera constantia. Idq; fugiebat
 quod de Euripide scribit Aristophanes, aci-
 dum eum atque asperum vocans. Neque verò
 sedens dicebat cūm rogaretur, sed ambulans.
 Itaque propter summum probitatis studium
 in ciuitate honorabatur. Maximè autem post
 deambulationem quiescebat in hortulo, iuxta
 quem discipuli constructis breuibus tugurio-
 lis prope Musæum exedramq; habitabant. Vi-
 detur autem Polemo Xenocratem in cunctis
 amulatus

amulatus, eumque amasse, Aristippus in quarto de antiquis delicijs refert. Semper enim illius innocentiam & siccitatem Polemo in ore habebat: induerat illius quoque gravitatem, veluti * Doricus quidam in musica modus. * Δωριός
 Erat autem & Sophoclis in primis studiosus, τις εικονο-
 atque in illis maximè locis ubi iuxta comi- μία.
 cos canis quidam Molossicus secum vna poemata fecisse videbatur: & ubi iuxta Phrynicum non elatus, aut turbidus, sed * mitis * ἡπιός
 incedit atque placidus. Dicebat enim Homerum quidem epicum esse Sophoclem, Sophoclem verò Homerum tragicum. Obijt iam vetulus ex phthisi, reliquitq; opuscula non sanè pauca. Nostrum est tale de eo carmen,

Οὐκ αἴεις, Πόλεμονα κινδύβα μιν, ὅμ θέτο τῆδε
 Ἀρρώστια, τὸ δένον αὐθρόπων πάθος.

Οὐ μᾶλλον Πόλεμονα τὸ σῶμα ζ. τῶτο γὰρ
 αὐτὸς

Μέλλωρ ἐς ἄστρον Διαβαίνεν θῆκη χαμαί.
 hoc est,

Heus bone, si nescis, tegimus Polemonis
 viator,

Quem morbus hic iam collocavit pesti-
 mus.

Imò non Polemona, sed hoc quod ad astra
 profectus

Humi reliquit corpus semiputridum.

GRA

CRATES ATHENIENSIS.

Crates Atheniensis patre Antigene ortus, pago Thriasius fuit, auditor simul amatorq; Polemonis, illiusque successor scholæ. Ita verò sibi profuere inuicem, vt non modò viuentes eadem studia sint secuti, verùm ad vltimam ferè respirationē similes inter sese fuerint, & mortui eodem sepulchro sint conditi. Vnde & Antagoras ambos versu laudauit in hanc sententiam,

Μνήματι τῷδε κράτητα θεοδία καὶ πολέμωνα
 ἐννεπε κρύπτειο δαι ξεῖνε παρορχόμενος,
 ἄνδρας ὁμοφροσύνῃ μεγαλήτορας, ὧν ἄπο
 μῦθος

ἱερὸς ἦ ἴσχυ δαίμων ἰς σώματος.

καὶ βίος κατὰρὸς σοφίας ἐπὶ δειρὸν ἐκίσμεν

Αἰῶνα, σὺν τοῖς δόγμασι παιδόμενος.

hoc est,

Hoc Polemona situm tumulo sanctumque
 Cratetem

Qui facis hæc, narra quisquis es hospes,
 iter.

Mutua quos pariter iunxit concordia quo-
 rum

Ambrosius sacro fluxit ab ore lepos.

Et sua, quæ monitis fuerat contracta se-
 meris,

Vita illustravit secula mundities.

Hinc & Arcesilaum cum ad eos à Theophras-
 to

sto diuerteret, dixisse ferunt, illos deos esse quos-
 piam, aut aurei seculi reliquias. Erant enim in-
 genio minimè vulgari, aut multitudinis fauo-
 ribus dedito, sed quod de Dionysodoro tibicine
 fertur, illis conuenientissimè aptari potest, quem
 aliquando dixisse tradunt exultantem atque
 gloriantem, quòd nihil ex suis pulsationibus,
 neque in trieris, neq; ad fontem vnquam au-
 diuisset, sicuti Ismeny. Cœnare apud Crantore
 ipsum solitum refert Antigonus, concorditer
 ambobus, Arcesilao etiam adiecto, viventibus.
 Habitasse item Arcesilaum vnà & Cranto-
 rem, Polemonemque vnà cum Cratete, & Lysi-
 clide quodam ex ciuibus. Erat autem, inquit,
 amator (vt prædictum est) Polemonis quidem
 Crates, Crantoris autem Arcesilaus. Moriens
 autem Crates, vt Apollodorus in tertio chro-
 nicorum ait, libros reliquit, alios quidem phi-
 losophicos, alios de comœdia. Orationes item
 populares alias, & alias de legationibus. Ha-
 buit & discipulos sanè memorabiles. Horum
 ex numero fuit Arcesilaus auditor eius, de
 quo in consequentibus dicemus, & Bion item
 Borysthenites, ac postremò Theodorus, à quo
 secta Theodorica denominata est: de quo itè di-
 cemus mox post Arcesilaum. Decem verò fue-
 runt Cratetes: primus antiquæ cômœdiæ poe-
 ta: secundus orator Trallianus, de Isocratis
 familia: tertius * vallorum effossor, qui cum
 * ταπεινός
 * πυλός.

Alex

Alexandro militavit: quartus Cynicus, de quo postea dicemus: quintus philosophus Peripateticus: sextus Academicus, quē prädiximus: septimus Malotes grammaticus: octavus qui geometrica scripsit: nonus poeta epigrammatum: decimus Tarsensis Academicus philosophus.

C R A N T O R.

CRantor Solensis cūm apud suos haberetur in honore concessit Athenas, ibique Xenocratis auditor, Polemonisque socius in dicendo fuit. Reliquit autem commentaria ad **XXX.** versuum millia. Ex eis quaedam Arcesilao qui applicēt non desunt. Fertur cūm interrogatus esset quamobrem ita se Polemoni addixisset, respondisse, quia illo nunquam neque acutius neque gravius audisset loquentem. Is cūm incidisset in morbum, in Asclepianum secessit, ibiq; deambulabat. Continuo ad eum illuc vndique confluxere discipuli, existimantes illum non morbi causa, sed quod ibi scholam vellet instituere. Aderat tum illic & Arcesilaus, volens ab illo se Polemoni commendari, quanquam amatore suo, sicuti cūm ad Arcesilaum venerimus, dicemus. Quae ex re non solum nihil succensuit, sed ipse quoque cūm sanus factus esset, se ad audiendum Polemonem contulit, atq; inde multum illi & gloriae & laudis accessit. Fertur & substantiam

tiam Arcesilao reliquisse talentorum duodecim. Et cum ab eo rogaretur ubi nam sepeliri vellet, dixisse:

ἐν γῆς φίλοις μυχῶσι κρυφθῆναι καλόν.

hoc est,

Terra in latebris condi amicis expedit.

Poemata quoque scripsisse dicitur, eaq; signata in Mineruae fano in patrio solo condidisse. Theetetus quoque poeta illum laudans, & viris & musis fuisse in primis gratum canit, atque sub ipsam senectatem cum defecisset humo conditum, illic tranquillo auro fuit. Ipsius autem carmen sic habet,

λύδ' αὖτις αἰθ' ἰστέοις, ὅδ' ἐπίπλεον ἔνδ' ἀνεμύσας

Κραύτωρ, κῆ γῆρας ἤλυθον ἔτι πρόσθε.

Γῆ σὺ ἵπτεθειώτα τ' ἱερὸν αὐδρ' ὑποδέξῃ

ἢ ῥ' ὄγε κῆ ζῶει καῖθι ἐν σὺδ' ὑμῖν.

Gratus erat superis, musis sed gratior ipsis.

Crantor, & huic nondum cana senectus aderat,

Exanimem sed terra virum tu suscipe sacrum,

Vitam ut mollem istic ipse quietus agat.

Admirabatur Crantor praeter ceteris Homerum & Euripidem, dicens operosum esse & industrie plenum proprietate servata tragicè simul cum affectu misericordia scribere: proferebatque versiculum ex Bellerophonte:

Οἴμοι

Οἶμοι τί δ' ὅμοι θυηλάτοι πτόνδαμν.

hoc est,

Humana quantum dii boni passi sumus.

Antagoram quoque poetam fertur ut Crantoris in amorem versibus ferri huiusmodi,

Ευδοίη μοι θυμὸς ὅτοι γένθ' ἀμφιβόητον

ἦσε θεῶν, τὸν πρῶτον ἀειγυγέων ἔρθ' ἔπω,

Τῶν δ' αὖτε ἔρεβός τε πάλαι, βασίλειά τε παῖδας

Γέννατο νύξ πελάγασιν ὑπ' οὐρανῶ ἀκαιοῖο.

ἢ σέγε κύπειθ' ἢ ἀπερίφρον' ἢ σε γαίης,

ἢ ἀέμων τοὶ αἴσα κακὰ φρονέων ἀλάλησαι

Ἀνθρώπων ἢ δ' ἰσθλά, τὸ κ' εἰς σῶμα διφύος.

hoc est,

Mens foret illa mihi, cecini qua feruidus olim

Progeniē diuinam eternam: celebrare Cupido

Te primum inciperem, & quot natos edidit

atra

Nox, erebúsque senex, alto sub gurgite lati

Oceani, terraque satos, Venerisq; puellum,

Ventorumque vagos cursus, humanaque

vota,

Naturamque tuam canerem, corpusque

gemellum.

Erat autem & in omnibus fingendis acer.

Nam Tragædum dixit * infractam habere

vocem, & cortice plenam: & poeta cuiusdam

versus σκίφθης plenos esse ait, & Theophrasti

* θέσεις. * quæstiones ostreis conscriptas esse. Laudatur

eius

eius maximè liber quem de luctu edidit. Obijt ante Polemonem & Cratem aquæ intercutis morbo. Est nostrum epigramma in eum huiusmodi,

ἐπέκλυσε κ' ὅτε κραύτορ ἢ υδσωρ κακίστη
 Χ' ἔτως κατῆλθεῖς εἰς μέλαιναν Πλυστίως
 ἄβυσσον,

Καὶ σὺ μὲν ἐκεῖθε νῦν χαίρεις, σῶν λόγων ἢ
 Χύρη ἔστι κεν ἀκαδημία καὶ σόλοι παρῖς
 σοῦ. hoc est,

Inundavit & te Crantorpeffimus morbus
 Atque ita in atram descendisti Plutonis
 Abyssum:

Tu quidem illic nūc gaudes, at sermonum
 Tuorū vidua est Academia & Soli patria.

A R C E S I L A V S.

ARcesilaus Seuthi siue Scythi filius, sicut Apollodorus in IIII. chronicorum ait. Pitaneus ex Aeolide. Primus hic mediam inuexit Academiam, negationes detinens propter sermonum contrarietates: primusque in utramque differere partem aggressus est. Idque orationis genus quod Plato tradiderat, per interrogationem ac responsionem, ex umbra incertamen ac puluerem primus eduxit. Crantori verò in hunc modum congressus est. Quatuor fuerunt fratres, quorum duo erant ex eodem patre, duoque eadem ex matre nati. Ex alijs qui ex eadem matre nati, maior natus

q erat

erat Pylades: qui verò ex eodem patre, Mœreas dicebatur, quique eius curator erat. Audivit itaque principio quidem Autolyceum mathematicum cum civem suum, antequam proficisceretur Athenas, quicum Sardis quoque perrexit. Deinde Xanthum Atheniensem musicum, post quem Theophrasti auditor fuit. Tum demum in Academiam se ad Crantorem contulit. Mœreas enim frater, quem prædiximus, ad oratoriam ediscendam hortabatur, sed illum philosophiam amor ceperat. Eo amore flagrantem Crantor in eum affectus, Euripidis ex Andromeda versiculo producto rogat,

ὦ παρθένε εἰ σώσαιμί σ' ἕσσι μοι χάρις;

hoc est,

O virgo si te servem habebis gratias?

Cui ille quod mox sequitur respondit,

ἄγε μὴ ὦ ξένη εἴτε δμῶν ἢ δίδως εἴτ' ἀλοχον.

hoc est,

Duc hospes ancillam me, aut si vis, conjugem.

Ex hoc iam ambo simul morabantur. Aegre tulisse Theophrastum aiunt illius recessum, ac dixisse, quam ingeniosus promptusque adolescens e schola dicebat. Namque cum esset in dicendo gravissimus, atque in scribendo satis exercitatus, poetica quoque operam dedit. Feruntur eius epigrammata in Attalum in hanc sententiam,

πέργα

Πέργαμῳ ἔχ' ὅπλοισι κλέην μόνου, ἀλλὰ
κ' ἵπποισι

Πολλὰ κεν αὐδ' αὐτῷ πίσσασεν αὐτὰ ζαθέλω.
Εἰ δέ τ' ἰκιδιόθεν δεμίτην θυκτὸ νόον ἐπέμ,
ἕσπετ' εἰσαὐδὲς πολλὸν ἀοιδόφρον.

hoc est,

Sæpe per egregiam memoratur Pergamis
armis

Urbe & equis Pisam, & religione sacram.

At si mortali fas præfagire futurum,

Rursus erit multo commemorata magis.

Atque in Menodorum Eudami filium, unum
ex condiscipulis amantem.

Τηλὸς μὲ Φρυγίη, τηλὸς δὲ ἱερὴ θύατεια

ὧ μιλώδιωρε σὴ πατρίς Καδανάδη.

Ἀλλὰ γὰρ εἰς ἀχέροντα τὸν ἔφαλλον ἴσα κέ-
κονδα

ὡς δὲ νὸς αὐδ' ὄρων παύλοθεν μεβδόμενα.

Σὺ μὲ δέ τοι τόδ' ἔρεξεν ἀριφραδὲς δὺ δα-
μος, ὧ σὺ

Πολλῶν πρὸς τὴν ἕδα προσφιλ' εἶδος. id est,

Sacra quidem procul est Phrygia & procul
est Thyatira

Tua Menedore patria & Cadanade.

Verum aditus tetrum patet undique liber
ad Orcum,

Quem perspicaci mensus es presentia.

Eudemus insigni tibi sed dedit arte sepul-
chrum

Pauperrimo quidem, verum carissimo.

Amplectebatur ex omnibus Homerum maximè, cuius adeò studiosus erat, ut semper ante somnum eius aliquid legeret. Mane quoque cum surgeret, dicens se ad amasium ire, cum se velle legere innueret. Prindarum quoque dicebat in primis idoneum qui impleret vocè, verborumque ac nominum copiam præbere. Stylum etiam Ionicum expressit, cum esset iunior. Hipponici itè geometræ auditor fuit, in quem iocatus ille plerumque est, quod cum esset hebes & obtusus & oscitans, artis tamen intelligentiam assequutus videretur, hianti sibi geometriam in os aduolauisse aiebat: eum etiam* dementem aliquando effectum domi secum habuit, atque tamdiu illius curam egit quoad redderetur sensui. Crate autem vita functo scholam tenuit, cedente sibi Socratide quodam. Nullum verò librum scripsisse ferunt, quod æquè de omnibus suspenderet sententiã. Alij deprehensum dum quædam emendaret, tradunt. Ea tamen ipsa alij non edidisse, alij flammis tradidisse aiunt. In honore summo Platonem habuit, librosque illius studiosè lectitabat. Sunt qui Pyrrhonem quoque imitatum asseuerent, Dialecticæ quoque fuit non imperitus. Eretriorumque sermones ac rationes calluit. Vnde & de illo ab Aristone dicebatur,

Πρόσθε Πλάτων, ὅτι δε ἢ Πύρρων, μέσθ

Διό

* παρανό-
ψαλα.

Διόδωρον.

hoc est,

Antè Plato, retrò Pyrrho, mediùs Diodorus.

Timon etiam sic de illo locutus est,

Τῆ γὰρ ἔχωρ Μενέδημος ὑπὸ σίγῃσι μόνυδ' οὐ
Θύσει, ἢ πύρρωνα τὸ πᾶν κρείας, ἢ Διόδωρον.

hoc est,

Hinc sequitur Menedemus habens sub pe-
ctore plumbum,Certè aut Pyrrhonem carnosum, vel Dio-
dorum.Erat autem proloquijs abundè utens, & con-
stricctus, atque in locutione ambiguus. Ac præ-
terea obiurgator confidens multum, atque au-
dax, quod Timon quoque signavit, qui illius
vehementiam vno versiculo expressit,

Καὶ τίον δ' λήσης ἐπιπλήξουσιν ἐγκαταμινύς.

hoc est,

Et te, cùm obiurgas, iuuenem vixisse me-
mento.Vnde & adolescente quodam audacius quàm
par erat loquente, Nullúsne, inquit, hunc ta-
lo excipiet? Cùm retulisset ad eum quidam vi-
tiose concludens, non videri altero alterũ ma-
ius: nec decem, inquit, digitorum longitudo se-
norum longitudine maior. Hemone autè quo-
dam Clio, cùm esset deformis, formosum se ar-
bitrãte, ac iugiter chlamydẽ pretiosam induen-
te, ac rogante, num illi sapiēs amaturus vide-

retur, Maxime, ait, nisi ita quispiam fuerit pulcher ut tu, & ita speciose induatur. Cum vero ab impudico agitaretur, cui forte inuenta erat eius gravitas. sic ait,

ἔστιν ἔρωτα ἢ πότι σε, ἢ οὐ γὰρ ἔχει;

hoc est,

Licet rogem te casta, aut obmutescere?

Respondit,

τί μοι παχία ἢ δὲ ἀδιομύως λαλαῖς;

hoc est,

Quid dura nobis & nova affers, fœmina?

Verbofo item cuidam ignavo ac molesto,

Ἀόλαστα, inquit, ὁμολογῶ γίνεσθαι δέλωρ τέκνα.

hoc est,

Obscena nati servorum loqui solent.

Loquaci itidem obtundenti nimio verborum strepitu. Ne malam quidem, inquit nutricem nactus es. Quibusdam vero nihil respondebat. Fœneratore quodam, ac discendi studioso quidam se ignorare dicente,

Δύσσοι γὰρ τοι, inquit, ἢ αἰνέμων δ' ἔξεσσοι

Θύλασαν ἔρην πληρὴν ἔσται τόκος παρῆ.

hoc est,

Nescit latentes transitus ventorum avis

Fœmella, fœtus adsit ni in presentia.

Sumpta sunt autem ista ex Oenomaio Sophoclis. Alexinum quendam dialecticum, Alexini quaedam cōmodè ac pro merito enarrare non valentem, quid Philoxenus aduersus la-

teric

τόκος utrū
que fœtū
& usuram
signat.

tericios operarios egisset, admonuit. Ille enim, cum hoc carmen ipsius male cantantes offenderet, lateres illorum conculcare coepit, ac dicere, Vos mea corrumpitis, ego vestra dissipabo. Ferebat graviter, si quis intempestive disciplinas liberales arripuisset. Naturaliter autem nescio quomodo in differendo utebatur hoc verbo, * Arbitror equidem, & non assentietur istis ille, cum ex nomine appellans: idque discipulorum quoque plurimi imitabantur, neque id solum, verum & rhetoricen eius, omnemque dicendi modum ac figuram in se nitebantur exprimere. Erat autem illi inventionis praecipua felicitas: rite item ac facile occurrere obiectis, orationisque ambitum ad id quod erat propositum referre, atque omni se tempori accommodare mirifice callebat. Magna illi praeterea ultra omnes ceteros erat persuadendi quae vellet acrimonia. Quibus ex rebus factum est, ut ad eum audiendum confluerent plurimi, & quidem cum illius immodico acumine etiam offenderentur. Quod tamen illi ipsi aequo animo ac libenter tolerabant. Erat enim vir egregie bonus, suosque auditores bona spe plenos emittebat. Erat illi summa facilitas in communicandis rebus suis, atque ad ferenda beneficia promptus occurrebat: latere quoque gratiam omni studio quarebat, fastum huiusmodi maxime exhorrens. Denique ingressus aliquando

* φήμι ἰσοῦ
 ἢ ἔσσυγ-
 καλαδῆσε-
 ται πάντοτε
 ὁ θεὸς

ad Ctesibium egrotum, vidensque eum inopia rerum angustari, plenum numis sacculum eius puluino clam subiecit. Quo ille inuento, Arcesilai, inquit, hic ludus est. Sed & alias mille ad eum solidos misit. Archiam vero Arcadem Eumeni commendans, ut magna dignitate fungeretur effecit. Liberalis quoque admodum fuit, nec pecunie cupidus, ipsamque liberalitatem suam argenteis in vasis primus pretulit. atque cum Archeocratis & Callicratis apparatu contendens, aurea quoque vasa in studio habuit, plurimisque ea subministrabat, quibus & conuiuia & cœnas faciebant. Acceperat ab eo quidam ad excipiendos amicos argentea vasa: cum vero is egenus esset, non repetit. Aiunt alij de industria hæc illum vtenda dedisse, et cum ea ille redderet, quia pauper erat, illi largitum fuisse. Erat quidem illi & in Pitane substantia, ex qua sibi Pylades frater suppeditabat ad vitæ usus. Sed & Eumenes Philetæri filius ipsum largissimis frequentibusque illustrabat donis. Quocirca & huic soli præter ceteros reges studebat. Cum autem Antigono plerique obsequerentur, illiusque domum salutandi gratia confrequentarent, ipse abstinebat, nolens in illius notitiam incidere. Hieroclis item amicitijs in primis fruebatur, qui Mynychiam possidebat & Pireum. Itaque diebus ferijs semper descendere ad eum consueue-

rat,

rat, & cum ab eo quoque ut Antigonom salutatum iret, induceretur, non acquieuit, sed adusque illius ianuas profectus, retrò redijt. Post naualem verò Antigoni pugna plurimis eum aduentibus, epistolâsque hortatiuas scribentibus, tacuit ipse. Attamen pro patria legatione ad Antigonom in Demetriadem functus, absque effectu redijt. Omne igitur tempus vixit in Academia, reip. negotia fugiens. Interdum & Athenis in Pireo morabatur ad theses dicens. Hierocle enim, (ut diximus) utebatur familiariter, vnde & à plerisque carpebatur: magnificentia præterea excellēs erat. Et quid rectius dici potest, quàm quòd alter Aristippus erat? Cœnas cum sui similibus sæpe celebrabat, ipseq; ad illos proficiscebatur. Theodotæ item ac Philetæ Eliensibus scortis palam congredebatur. Detrahentibus autem, Aristippi χρείας recensēbat. Adolescentibus item maximè studebat, eratque in amorem pronus. Vnde illum Aristò Chius Stoicus corruptorem iuuenum * disertumque impudicum * & temerarium appellabat. Nanque & Demetrium, cum is Cyrenen nauigasset, amasse plurimum dicitur, & Myrleanum Leocharē, de quo & ad comessantes dixisse, se quidem aperire velle, illum autem prohibere. Hunc amabant & Demochares Lachetis, & Pythocles Bugeli filius. Quos ille cum deprehendisset

insignit. q s cedere

* κινεραδισ-
λόγοι.

cedere se pro sua patientia dixit. Præterea carpebant eum, & obiurgabant ij quos diximus, ut vulgo addictum, gloriæq; studiosum. Maxime autem illum apud Hieronymum peripateticum vexabant, cum amicos cogeret ad natalem diem Alcionei Antigoni filij, qua die pecunias plurimas in sumptus quotannis mittebat Antigonus. Vbi cum deuitaret inter pocula differere, Aridelo proponenti sibi quiddam quod speculatione indigeret, orantique ut super illo differeret, dixisse ferunt, At hoc ipsum in primis philosophia proprium est, cuiusque rei tempus scire. In id autem quod turba addictus culpabatur, & Timon itidem suo more iocatur,

ὡς ἐπὶ ὄχλοις περίσσειν εἰσκατέδωκεν.
 Οἶδ' ἐμὲ ἢ ὑπερλαῶνα περὶ σπιζῶν τετραῖοντο
 ἡλίματον δ' ἐκνούντας. ὅθ' ἔθενον ὄχλοαρίσκησθε
 Οὐ μέγα πρῦγμα τάλας, τί πλατυύομαι ἡλίδι.
 δι. & ὡς.

id est,

Hæc ait, & turbam dextra læuâque frequentem

Ingreditur, volucres vlulam ut mirantur inepte:

Illâ stupet stolidum, sed tu vanissime plebis
 Captator, quid ob hæc tam non præclara
 superbis?

Cum tamē alioqui ita moderatus & fastus
 fugiens

fugiens erat, ut discipulos moneret etiam alios audire. Et cum adolescens quidam Chius non ludum suum, sed Hieronymi, quem prædiximus, scholam placere sibi significasset, ipse manu apprehensum ad illum duxit, philosophoque commendavit, admonens servaret ordinis ac disciplina gravitatem. Perlepidum & hoc illius dictum memoratur. Percontanti enim cur ex discipulis alijs plerique ad sectam Epicuream transirent, ex Epicureis verò nullus se ad ceteras conferret, ait: quia ex viris quidem galli sunt, ex gallis viri nunquam. Cum verò iam esset morti proximus, sua omnia Py-ladi fratri legavit, quorum gratia is illum in Chium clam Mœrea, atque inde Athenas deduxit. Nunquam verò uxorem duxit, aut filios genuit. Tria testamenta conscripsit. Ex his unum Eretrie penes Amphicritum deposuit: secundum Athenis apud quendam ex amicis: tertium domum ad Thaumasiam quendam necessarium suum misit, orans ut illud servaret. Ad quem ita etiam scripsit,

ARCESILAVS THAV-
masie S.

TESTAMENTA mea Diogeni tradidi ad te perferenda. Quia enim sapius egroto, & corpore non rectè valeo, testamentum conficere placuit, ut siquid contingat inopinatum, sine tua iniuria decedam ex vita, qui

VIVIS

παῖδοι.
Cybelesfa
cerdotes
executi.

vnus ex omnibus maximè me amore profectu-
 tus es: fidiſſimus autem omniũ qui hinc ſunt,
 cum mihi ſemper fueris, diligenter ea ſeruare
 ſtude, tum propter etatem, tum propter fami-
 liaritatem. Cura igitur memor vt ſis quãtum
 tua fidei committam, vt quæ apud te deponen-
 tur quantum in te eſt, honeſtè diſpoſita ſint.
 Poſita ſunt autem iſta Athenis apud quen-
 dam ex amicis, & Eretriæ penes Amphicra-
 tum. Obijt, (vt Hermippus ait) cum merum
 immodicè hauſiſſet, ac offendiſſet, ſeptuageſi-
 mo & quinto etatis anno, ſuſceptuſque eſt ab
 Athenienſibus vt nemo alius. Eſt autem hoc
 noſtrum in eum:

Ἀρκεσίλαε τί μοι, τί τοσούτ' ἄκρητον ἀφροδῶν
 ἴσπασας ὥστε φρονέειν τῆς ὀλιγαίας ἑῶν;
 Οἰκλήρω σ' ἔτρεπον ἐπὶ θάνατος, ἀλλ' ὅτι μέσας
 ὑβρίσας, ἔμεψιν χρεσάμεν & νόλην.

hoc eſt,

Arceſilæ meri quid tantum prodigus
 hauris,

Extra ſis mentem lapſus vt ipſe tuam?

Nec tua me tantum mors afficit, at mihi
 muſas

Immodica læſas ſorbitione dolet.

Fuerunt & tres alij Arceſilai. Primus poeta
 priſcæ comœdiæ: ſecundus elegiæ: tertius
 ſculptor, in quem & Simonides hoc ſcripſit
 epigramma.

ἀρτίμ

ἄρτιμιδι & τόδι ἄγαλμα, δηνόσιαι γὰρ ὁ
 μιᾶς.

Δραχμαὶ τὰί πάριαι, τῶν ἐπίσημ' ἀράτος.
 ἄσηκτος δ' ἐποίησεν ἀδλωαίης παλάμῃσι
 ἄξι & ἀρμισίλα & ὕος Ἀριστοδίκης.

hoc est,
 Trecentum Paris simulacrum in signe Diana

Hoc drachmis constat, signum Aratus
 quibus est.

Doctus at absoluit caelo manibusque Mi-
 neruae

Arcesilas sculptor, natus Aristodici.
 Praedictus autem philosophus, (ut ait Apollo-
 dorus in chronicis) floruit circa centesimam
 & vicesimam olympiadem.

B I O N B O R Y S -
 T H E N I T E S .

BIon genere quidem Borysthenites fuit.
 Quibus verò sit ortus parentibus, &
 quibus ex rebus ad philosophiam se contu-
 lerit, ipse Antigono aperuit. Cùm enim ille sci-
 scitaretur,

Τίς, πόθεν εἶς ἀδελφῶν; πόδι τοι πόλις, ἕδρ' τι
 κῆρες. hoc est,

Ede tuum nomen, patriam, genus, atque
 parentes.

Sentiens se vituperatum esse apud regem, at-
 que ideo sic ad illum ait, Pater quidem meus
 libert

libertus fuit, cubito se tergens (significabat autem illum succidam & lardum vendere). Borysthenites genere, nō habens faciem, sed in facie scripturam, acerbissimi domini signum: mater autem ex lupanari, nimirum quam huiusmodi ducere potuit. Deinde pater nescio quid in rem publicanorum committens, cum tota domo venundatus est: Me adolescentulum facetum orator quidam emit. Is moriens, mihi omnia reliquit. Ego tabulas ipsius exurens, cunctasque conscindens, Athenas concessi, ibique philosophatus sum.

Ταύτης τῆς ὑπεύσης, τῆς πατρὸς οὐχ οὐδαμῶς ἐναι. hoc est,

Huius me esse patris, generis me gloriator huius.

Ista habui quae de me dicerem. Desinant igitur Persæus ac Philonides ea historia tradere, me autem ex me ipso intuere. Et erat sanè Bion aliàs versatili ingenio, & sophista callidus, puerq; circa philosophiam se exercere volentibus occasionem præbuerat. In quibusdam verò civilis, & suavis, fastuq; perfiri valens. Complura item reliquit commentaria, sed & sententias vtilis, & graves, ut illud: Cum sibi probro daretur, quòd adolescentem nō sibi vendicasset: Nō enim, inquit, fieri potest, ut molte caseū hamo attrahamus. Interrogatus aliquādo quis nā n̄ esset, qui anxietate maiore detineretur

retur: Ille, inquit, qui se maximè cupit esse felix-
 cem, & quietum. Rogatus an ducenda esset
 vxor (refertur enim & ad hunc istud) Si qui-
 dem, ait, turpem duxeris, pœnam habebis: sin-
 autem formosam, communis erit. Senectutem
 malorum omnium portū asserebat, siquidem
 ad ipsam cuncta confugere. Gloriam anno-
 rum esse matrem, pulchritudinē alienum bo-
 num, diuitias neruos rerum. Ad eum qui
 agros suos vorauerat, Terra, inquit, Amphia-
 raum absorbuit, sed terram tu. Magnum aie-
 bat malum esse, ferre non posse malum. Ar-
 guebat eos qui homines, quasi sine sensu
 essent, exurerent. Dicebat autem iugiter.
 Optabilius esse speciem alteri largiri suam,
 quàm alienam petulantè ambire. Corpore
 quippe atque animo lædi qui id fecisset. Sed
 & Socratem culpabat dicens: Nam si qui-
 dem Alcibiade vti potuit, & abstinuit,
 inanis fuit: sin minus, nihil magnum fe-
 cit. Facilem esse dicebat ad infernum viam:
 clausis enim oculis illuc iri. Alcibiadem cul-
 pans, dicebat illum dum esset adolescens, vi-
 ros ab vxoribus, iuuenem verò vxores à vi-
 ris abduxisse. Rhodi Atheniensibus in orato-
 riam se exercentibus, philosophiam ipse doce-
 bat. Causante quodam cur ita faceret, Fru-
 menta, inquit, attuli, & hordeum vendo. Di-
 cebat eos qui essent apud inferos, magis pro-
 fectis

fectò cruciandos si integris, quàm si perforatis vasis aquam ferrent. Orante illum verboso quodam vt sibi opem ferret, Satis, inquit, tibi faciam, si internuntios ad me miseris, ipse verò non veneris. Nauigans cum perditis hominibus, in latrones incidit. Dicentibus alijs, peribimus si agnoscamur, At ego, inquit, nisi agnoscamur. Elationem esse assererat profectus impedimentum. Ad diuitem auarum, Non, inquit, hic substantiam possidet, sed ab ea ipse possidetur. Tenaces aiebat opum, vt suarum, habere curam: verùm ex eis vt ex alienis nihil capere vtilitatis. Fortitudine, inquit, cùm sumus iuuenes, vtimur: at cùm senescere incipimus, prudentia valemus. Tantum verò prudentiam à virtutibus ceteris differre assererat, quantum visum ab alijs sensibus. Dicebat non esse exprobrandam senectutem, ad quam omnes peruenire cupimus. Inuido cuidam subtristi, Nescio, inquit, vtrum tibi malum, an alteri bonum contigerit. Impietatem dicebat pessimum esse contubernalem fiducia.

Ἐσλοὶ γὰρ αὐτοῦ καὶ θρασύτομος τις ἦ.

hoc est,

Virum domabit quamlibet ferox sit is.
Amicos qualescunque sint oportere seruari,
ne videamur vel malis vti, vel deuotare bonos. Is in principio Academiae instituta aspernabat

nabatur, quo tempore Cratus auditor erat, de-
inde Cynicum elegit institutum, sumpto pal-
lio, & pera. Nam quid illum aliud ad eam
animi constantiam traduxit? Demum verò
se ad Theodoria transtulit, Theodori impij au-
ditorium frequentans, qui omni orationis ge-
nere * vti solebat in dicendo. Post hunc verò * σοφιστή-
Theophrastum peripateticum audiuit. Erat. ^{οὐτος,}
autem & spectatorum studiosus, risumque
mouere auditoribus, maximè peritus, graui-
bus nominibus aduersum res vtens. Quia ve-
rò orationem suam omni dicendi genere tem-
perauerat, aiunt Eratoſthenem dixisse de il-
lo, Primus omnium Bion philosophiam vario
orationis flore vestiuit. Erat illi item & fa-
ciendis versibus ingenium præcipuè accom-
modatum. Eius sunt illi,

ὦ τί ποτε ἀρχῆτα ψαλλήγυρῆς, ὀλβιέτυφε,
Τῆς ὑπάτης ἑριδῶ πάντων ἰμπερότατ'
ἀνδρῶν.

hoc est,

O' tener Archyta, nitidòque beatule fastu
Litibus & cantu superas dicacibus omnes.
Sed omnino & musicam & geometriam pro-
ludo habuit. Apparatus quoque magnifici ac
pretiosi erat studiosus, atque ideo ex vrbe vna
in aliam sæpe migrabat. Interdum & præsti-
gium aliquod arte moliebatur. Nam Rhodi
nautis persuasit, vt sumpta scholari veste se
sequer

sequerentur, cumq; his ingressus gymnasium, conspicuus fuit. Consuevit & adolescentes sibi adoptare, ut eis & ad voluptatem abuteretur, & eorum benevolentia protegeretur. Sed & sui vehementer amans fuit, semperque illi in ore erat, Amicorum cuncta communia. Idcirco & nemo illius discipulus inscribitur, cum tot habuerit sui auditores. Quosdam vero ad impudentiam prouexit. Vnde & Betio quidam ex familiaribus suis aliquando ad Menedemum dixisse fertur, Equidem o Menedeme non estu Bioni coniungor, nihilque indignum mihi passus videor. Multa etiam scelestius congre- dientibus colloquebatur, hac autem ex impij Theodori disciplina hauserat. Postremo inci- dens in malam valetudinem, ut dixerunt qui erant in Chalcide (illic enim & vitam finiuit) * ligaturas suscipere inductus est, & pœni- tentiam agere super his quæ peccarat in deum. Eorum vero inopia quibus infirmorum cura erat, dirè cruciatus est, quoad Antigonus duos illi famulos misit, secutusq; est eum in lectica, ut Phauorinus tradit in omnimoda historia. Sed tamē sic quoq; vita excessit. Illum nos ita perstrinximus. Biona Borysthenitem Scythica tellus produxit, quem dixisse audi- mus, deos reuera nihil esse. At si quidem id dogma tueri perstitisset, meritò dicendus esset sensisse ut visum fuisset, etsi malè, visum ta-
men

* πρεία-
πτα λαι
βειν.

Hic desūt
versus Græ
ci.

men fuisse. At nunc tamen longo morbo tabescens, ac mori pertimescens qui deos nō esse dixerat fanum nō viderat, mortalibus qui illudabat veris dum dijs immolarent, non solum quidem ad aras ac mensæ nidori, pinguedini, hostijs deorū admouit nares: nec peccavi tantū dixit, delictis parcite: sed & anui collum facile porrexit excantandum, brachiāq; loris persuasus deuinxit, rhānūmq; & lauri ramū ianuæ imposuit, cūcta perpeti magis quàm mori paratus. Stultus qui mercede voluerit deos esse, quasi tūc dij essent cū illos Bion demum esse arbitraretur. Ergo nequicquā sapiēs cū mlemibus erat carbo totus, tendēsq; manum, Salue, inquit, Pluto salue. Decem verò Biones fuere. Primus qui Pherecydi Syro contemporaneus fuit, cuius duo ferūtur libri. Est autem Proconnesius. Secundus Syracusanus, qui artes rhetoricas cōscripsit. Tertius hic ipse. Quartus ex Democriti familia, & mathematicus Abderites, qui Alticē scripsit & Ionicē. Hic primus esse dixit regiones quasdam, vbi esset sex mensium nox, & totidem dies. Quintus Solensis, qui conscripsit Aethiopica. Sextus rhetoricus, cuius feruntur libri nouem musarum inscripti. Septimus lyricus poeta. Octauus Milesius sculptor, cuius & Polemo meminit. Nonus poeta tragicus ex his qui Tarsici dicuntur. Decimus itidem sculptor Clazomenius,

sive Chius, cuius & Hipponax meminit.

LACYDES CYRE-

NAEVS.

Lacydes Alexandri filius Cyrenæus, nouæ
Academiae princeps, Arcesilaique succes-
sor fuit, vir eximia seueritatis, qui instituti
sui non paucos habuerit emulos. Fuit ab ado-
lescētia summè studiosus, & pauper quidem,
sed gratus admodum, atque in sermone iu-
cundus. Aiunt eum & circa rem familiarem
felicissimè se habuisse. Cùm ex penu promere
quicquam voluisset, ob signato aditu, rursus
anulum per foramen intrò iaculabatur, vt ni-
hil inde ex reconditis rebus tolleretur. Id cùm
animaduertissent famuli, resignabant quæ si-
gnata erāt, & quæ voluissent, inde tollebant,
ac deinde anulum in porticum per rimam im-
mittebant. Idq; cùm saepe facerent, nunquam
deprehendi potuerunt. Lacydes igitur Acade-
miæ scholam habebat in horto, quem Attalus
rex fieri curauerat, Lacydiusque ab ipso ap-
pellatus est, solusque ex omni memoria vi-
uens Telecli & Euandro Phocensibus scholam
tradidit. Porro Euandro successit Hegesinus
Pergamenus, à quo Carneades. Lepidum ve-
rò illud ad Lacydem refertur: Attalo enim
illum ad se accersente, dixisse fertur, imagines
procul esse intuendas. Serò autē illi geometriæ
danti operam, ait quispiam: Num verò nunc
tempus

tempus? Anne nunc quidem? Obijt autem
 cum scholam administrare cœpisset, quarto
 anno CXXXIII. olympiadis, XX, & VI.
 annis in schola consumptis. Mortuus est au-
 tem ex paralyfi, quam ex immodica potatio-
 ne contraxerat. Et nos ita de illo cecinimus,

Καὶ σέο Λακύνη φέτιν ἔκλυον, ὡς ἄρα κῆρ
 Βάκχου ἔλῳν αἰδῶν ποσσὶν ἔσσυες ἄκροισι
 ἢ σαφὲς ἦν δῖόνυσσος ὅταν πολὺς ἐς δέμας
 ἔλθοι

Λύσαι μέλη. διὸ δὴ τι λυαῖ & ἔφυμη.

hoc est,

Fama est Lacyde pedibus quòd traxeris
 atras

Exceptum Bacchum Ditis adusque fores.

Scilicet hoc verum est, penetrat cum cor-
 pora, Bacchum

Soluere membra, ideo non satus ille fuit.

C A R N E A D E S.

CArneades Epicomi, siue (vt Alexander
 in Successionibus tradit) Philocomi filius
 Cyrenæus. Hic Stoïcorū, & in primis Chrysi-
 pi libris diligentissimè perlectis, eis modicè re-
 luctabatur, adeoq; id verecūde faciebat, vt sæ-
 pius diceret, Nisi Chrysippus esset, non essem
 ego. Fuit autē vehementer studiosus Porro phy-
 sicæ minus curā habuit, ethicæ se magis deuo-
 uit. Quocirca & cesariē & vngues nutriebat,

r 3

tanta

tanta erat in literas intentione. Adeò autem in philosophia valuit, tantúmque sibi in ea nervorum comparavit, ut oratores quoque in ipsius scholis ad eum audiendum convenirent. Erat autem illi & vox maxima & præcipuè sonora, adeò ut gymnasiý princeps ad illum mitteret, ac ne ita clamaret, admoneret. Ad quem ille, Da vocis modum, inquit. Et ille sapientissimè sanè, congruèque respondit. Nam modum habes, ait, auditores. Acriter autem inuehebatur, atque in questionibus erat insuperabilis. Cœnas autem ob causas prædictas declinabat. Hic aliquando cum Mentor Bithynus discipulus atque auditor pellicem suam adamaret (ut Phavorinus refert in omnimoda historia) inter dicendum ita in illum iocatus est,

Πωλείτῃ τις δ' ὄρω γέγων' ἀλιθῶ, ἡμεῖς τῆς,
 Μέντορι εἰδόμεν' ἢ ἢ δ' ἔμας, ἢ δ' ἢ ἀνδρῶν
 Τῶτον σχολῆς τῆς δ' ἐκκικηρύχθαι λίγω.

hoc est,

Tetricus hic quidam versatur homunculo,
 & idem

Vanus inersque senex, par Mentori membraque vocemque

Exterminari quem schola ex nostra volo.

At ille continuo exurgens, intulit,
 Οἱ ἢ ἐκκικηρύχθαι, τοῖ δ' ἢ γέγοντο μάλ' ἢ κα.

hoc est,
 Hi dixere quidem, surgant sed protinus illi.

Durine

Durius autem videtur circa finem versatus esse, cum sæpius diceret, quæ constituit naturæ & compegit, ea & dissoluet. Cum autem didicisset Antipatrum veneno hausto defunctum, & ipse incitatus est ad audendum contra mortem: aitque suis, Date igitur & mihi. Quibus cum dicerent, quid? ait, mulsum. Defuncto autem illo defectionem lunæ factam aiunt, ut compati sibi videri possit pulcherrimum post solem sydus. Refert Apollodorus in chronicis humanis eum excessisse rebus, olympiadis centesimæ sexagesimæ secundæ, anno quarto, cum vixisset annos octoginta quinque. Feruntur eius epistolæ ad Ariarathem Capadocia Regem. Reliqua ipsius conscripsere discipuli: ipse enim nihil reliquit. Est autem & in hunc nostrum hoc epigramma logædico, & arcebuleio metro.

Τί με καρνιάδλω, τί με μῶσα δέλης ἰλέγχην,
 Ἀμαθὺς ὅς ἔτι κάτοιδεν ὅπως δεδωίκεν
 Τὸ θανῆν, ὅτι καὶ φθισικὴν ποτ' ἔχωρ κα-
 κίσλω

Νόσον, ἧκ' ἔδιδε λύσιμ' ἰσχέμεν, ἀλλ' ἀκόςασε
 ὅτι φάρμακον Ἀντίπαρ' ὅπιων ἀπέσβη,
 δότι τοίνυν ἔφασκε τί καμοίπιεῖν, τί μύτοι, τί;
 Δότ' οἰνόμελι. σφόδρα τ' εἶχε πρόχειρα ταυτὴ
 φύσις ἢ σιώχεσά με, καὶ διαλύσει δὴ.

καὶ ὁ μὲν δέλεον ἔλασον ἔβη κατὰ γῆς ἐνῆρ ἢ
 Τὰ πλῆθ' ἀπὸ κέρδε' ἔχοντα μολεῖν εἰς ἄδλω.

hoc est,

τ 4

Quid

Quid Carneadem vis musa vt arguam,
 Qui rudis adhuc, non videbat cur metue-
 ret

Mortem, vnde cùm phthisi olim laboraret,
 pessimo

Morbo, curam noluit admittere: sed au-
 diens

Antipatrum hausto extinctum pharmaco,
 Date igitur, inquit, & mihi quod bibam.
 quidnam, quid?

Date mulsum mihi. nam grauiter habet
 hæc facilis

Natura, quæ me continet, dissolueturque
 ilico.

At ille nihilo minus sub terram cecidit, lice-
 baturque

Plura mala lucra habentem migrare ad
 Orcum.

Fertur ei lumina caligine offundi solita, ipso
 nihil aduertente, iubereturque solitum puero lu-
 cernam accendere, quam ille cùm intulisset,
 ac diceret, attuli, respondere consuesse, Lege igi-
 tur. Huiusce alij complures fuere discipuli, sed
 excelluit omnes Clitomachus, de quo etiam
 subsequenter dicendum. Fuit & alius Car-
 neades elegia Poeta, sed frigidus & obscurus.

CLITOMACHVS.

Clitomachus Carthaginensis, qui Asdru-
 bal appellabatur, patria lingua apud
 suos

suos philosophari consueverat. Athenas autem contendit quadraginta annos natus, audiuitque Carneadem. Eius hic industriam animaduertens literas doceri fecit, ac studiose imbuit virum. Ad tantum autem * peritia * * επιμελειας. prouectus est, ut ultra quadraginta volumina scripserit, successeritque Carneadi, cuius etiam dicta maximè illustravit literis. Versatus est autem in tribus maximè sectis, Academicorum scilicet, Peripateticorum, atque Stoicorum. Porro Academicos ita ferè inse-

Etatur Timon:

Οὐδ' Ἀκαδημαϊκῶν πλατυρημοσύνης ἀναλύσθαι. hoc est,

Sed neque garrulitas Academi incondita ludi.

Haecenus de Academicis qui à Platone fluxere, diximus: veniendum iam ad Peripateticos, & eos à Platone venientes, quorum fuit princeps Aristoteles, de quo primum dicendum.

* §. DIOG

DIOGENIS

LAERTII DE

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

LIBER V.

ARISTOTELES.

ARISTOTELES Nicomachi Phæstiadisque filius Stagyrites fuit. Porro Nicomachus à Nicomacho Machaonis filio Aesculapiique nepote originem duxit, vt Hermippus in eo libro quem de Aristotele scripsit, tradit. Conuixit autem Amyntæ Macedonum Regi medicinae & amicitiae gratia. Hic inter omnes Platonis discipulos maximè excelluit, vocèque gracili, vt Timotheus Atheniensis in libro de vitis refert, & exilibus eruribus paruisque oculis fuit, veste insigni & annulis, ac tonsura vtens. Natus est autem illi & filius Nicomachus ex Herpylide concubina, vt Timotheus ait. Recesit à Platone dum adhuc superuiveret. Vnde dixisse Platonem tradunt, Aristoteles in nos recalcitrauit, non secus atq; in matrè pulli geniti. Refert Hermippus in vi-

tis

tis, cum Atheniensium legatus ad Philippum
 profectus esset Aristoteles, Academica scho-
 la prefectum fuisse Xenocratem. Cum vero
 reversus esset, scholamque sub alio vidisset, ele-
 gisse in Lyceo περιπατην, illicque usque ad un-
 ctionem deambulando cum discipulis philoso-
 phari solitum, atque inde peripateticum appel-
 latum esse. Alij idcirco sic vocatum asserunt,
 quod ex aegritudine conualescenti, ac deambu-
 lanti Alexandro, adsistens quadam disere-
 re soleret. Vbi vero iam plures esse coeperant,
 sedens docebat dicens:

Αἰσχρὸν σιωπᾶν, ἔχουράτῃ δ' ἔαν λέγῃν.
 hoc est,

Silere turpe me, & Xenocratem loqui.

Ad propositam questionem discipulos una ex-
 ercebat, simul & oratoriam docens. Deinde
 ad Hermiam eunuchum profectus est, Atar-
 nensium tyrannum, quem alij quidem deli-
 cias ac lusus ipsius fuisse tradunt, alij vero si-
 bi affinitate iunctum, tradita ei filia siue ne-
 pte, ut refert Demetrius Magnesius in libris
 de Poëtis ac scriptoribus equiuocis, qui &
 Ebuli seruum Hermiam fuisse ait, Bithy-
 nium genere, & dominum suum enecasse.
 Porro Aristippus in primo de antiquis delicijs
 libro, Aristotelem ait Hermiae cöcubinam ad-
 amasse: quã Hermias cum sibi permisisset, du-
 xisse eam, & gaudio elatum immolasse mulie-
 ri, ut

ri, vt Athenienses Eleusina Cereri, Hermiaq;
 pæana scripsisse, qui ἐν δ' οὐ, hoc est intus, inscri-
 ptus est. Hinc in Macedonia apud Philippum
 vixisse, atque ab eo Alexandrum filium eru-
 diendum accepisse, petissè que instaurari solum
 patrium à Philippo euersum. Id vbi impetra-
 set, dedisse illis leges. In schola quoq; leges tulit,
 imitando Xenocratem, vt decendialem princi-
 pem facerent. Vbi verò Alexandro instituen-
 do satis visus est nauasse operam, eumque sibi
 deuinxisse, commendato illi cognato Callisthe-
 ne Olynthio, Athenas concessit. Hunc autem
 Callisthenem audacius quàm par erat allo-
 quentem, Regem, & minimè illi obsequètem,
 ab ipso increpitum asserant, versu, admonen-
 te, in talia loqui desisteret, maturè periturū:
 versus autem sic habet:

ὡν ἄμφοσ δὲ μοι τίνος κατὰ οἱ ἀγορεύεις.

hoc est,

Qualia mi loqueris, vereor sis nate super-
 stes.

Quod & factum est: namque Hermolao in
 Alexandrum insidiarum socius fuisse depre-
 hensus, cauea ferrea circumduci pædore atque
 squalore oblitus, leoni postremò obiectus est,
 sicq; excessit è vita. Enimverò Aristoteles Athe-
 nas profectus, cum illic tredecim annis docuis-
 set, clam in Chalcidè concessit, quòd ab Eury-
 medonte hierophanta impietatis accusatus esset,
 siue

sive ut Phavorinus ait in omnimoda historia,
à Demophilo, quòd hymnum in eum quem
prædiximus Hermiam scripsisset, quòdque
hoc epigramma statuae quæ in Delphis est, in-
cidi curavisset,

Τὸν δὲ ποτ' ἔχ' ὁσίως παρὰ βῆλας μακάρων δέ-
μιν ἄγην.

Ἰκτρυεν περσῶν τοξοφόρων βασιλεύς.
Οὐ φανερῶς λόγῃ φονίσις ἐν ἀγῶσι κρατέσας,
Ἀλλ' ἀνδρὸς πῖστος χρισάμηνος δολίως.

hoc est,

Impius hunc quondam Persarum morte ty-
rannus

Mulctavit violans iusq; nefasq; virum.

Nam neque collato oppressit certamine,
verum

Insidiosè hominis usus amicitia.

Hic verò, ut ait * Eumelus in quinto histo-
riarum, aconitum bibens, mortuus est septua-
gesimo ætatis anno. In quem est nostrum hoc
epigramma:

Εὐρυμέδων πρὶτ' ἐμέλλεν Ἀριστοτέλῳ ἀσεβείας
Ἐγράψαδαι δὲ κῆρ μυσίδος ὧν πρόπολθ'.

Ἀλλὰ πρῶν ἀκόνιτον ἔπειφυγε τῆτ' ἀκονιτὶ,
Ἦν ἄρα νικῆσαι συκοφάσης ἀδίκης.

hoc est,

Nuper Aristotelem, lesa ut pietate nocen-
tem

Detulit Eurymedon sacrificus Cereris.

Ille

* Aliàs Her-
mippus.
Hic quæ-
dam trans-
ponit La-
tinus inter-
pres.

Ille aconita bibens istud fugit absq; labore:

Hoc erat iniustum vincere sacrificum.

Idem verò refert ipsum trigenarium se in disciplinam Platoni dedisse, sed profectò fallitur. Namq; septimodecimo ætatis anno Platonem audire cœpit. Est autem hymnus huiusmodi:

Ἀρετὰ πολύμοχθε γίνοι βροτέω, δύραμα κάλ-
 λιστον βίω. σᾶς πῆρι παρθενε μορφᾶς, κῆ θανείρ
 ζηλωτὸς ἐν ἑλλάδι πότμος, κῆ νόυος τλήναι μα-
 λερὸς κῆ ἀκάμαυτας. τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις
 καρπὸν ἀδάχτων χρυσῶ τε κρήσσονα, κῆ γο-
 σίωρ, μαλακαυγητοῖο δ' ὕπνου. σὸδ' ἐν κ' ἐν δίο
 ἠρακλῆος, λήδας τε κῆ ῥοι πολλᾷ ἀνέτλασαν,
 ἔργοις ἀναγορεύοντες δυνάμιν. σοῖς τε πόθοις
 Ἀχιλλεύς ἄϊας τε ἀΐδαο δέμης ἤλθορ, σᾶς δ'
 ἐνεκῶ φίλις μόρφας, ἀταρνέως ἐν ῥοφορ ἀελίς
 χήρωσῶν αὐγᾶς. ποῖ γ' ἀοίδιμος ἔργοις; ἀθ' αὐα
 τοῖ τε μιν αὐξήσσει μῆσαι μναμοσύνας δύο
 γάρβεις, διὸς ξηρία σέβας αὐξήσαι.

hoc est,

Virtus laboriosa generi mortalium, honestissimum vitæ humana incitamentum. Pro tua siquidem forma, ὦ virgo, expetenda est in Græcia mortis conditio, & grauium assiduo-
 rumque laborum tolerantia. Talem nimirum inseris hominum animis fructum planè immortalem, & auro præstantiorem, parentibusque ipsis, somnòque dulcissimo. Nam in

græ

gratiam tuam Iouis Hercules, & Leda filij multa perpeſſi ſunt, qui quid poſſer, opere declararunt. Quin & tui deſiderio Achilles & Ajax ad inferos penetrarunt, tuæq; formæ luſulentiffimæ gratia Atarneæ ciuem Solis priuauit lumine. Quò enim clarus ſpectatúſque rebus geſtis? Hunc immortales meæ auctiorem reddent muſæ, quæ Iouis hospitalis decus augere ſolent.

Primam hunc orationem iudicialeſ pro ſeipſo ſcripſiſſe, cùm huius criminis argueretur, Phauorinus in omnimoda hiſtoria auctor eſt, ac dixiſſe Athenis:

ὄχυν ἐπ' ὄχυν γυγάσκε, σῦνον δ' ἐπὶ σῦνω. Odyſſ. 12.
hoc eſt,

Et pyra nata pyris, ficúſque in ficubus exant.

Ait autem Apollodorus in chronicis natum illum anno primo nonageſimæ nonæ olympiadis, perrexiſſeque ad Platonem decimoſeptimo ætatis anno, annóſque viginti apud eum fuiſſe commoratum. Tum verò veniſſe Mitylenem principe Eubulo, quarto anno centeſimæ octauæ olympiadis. Verùm Platone primo anno functo vita, ſub Theophilo profectum eſſe ad Hermiam, manſiſſeque annos tres. Sub Pythodoto autem ſe contuliſſe ad Philippum ſecundo anno centeſimæ nonæ olympiadis, Alexandro quintumdecimum iam

annum

annum etatis agente. Athenas verò concessisse secundo anno centesimæ undecimæ olympiadis, atque in Lycæo tredecim annos docuisse, ac demum perrexisse Chalcidem, tertio anno centesimæ quartæ decimæ olympiadis, morbóq; perisse, cùm esset annorũ ferme sexagintatium: Quo etiam tempore Demosthenes in Calabris defunctus sit sub Philocle. Fertur autẽ ob Callisthenis insidias in Alexandrum, infensum fuisse Regi, Regemque ad eum contristandum Anaximenem extulisse, ac misisse Xenocrati dona. Lusit in eum epigrammate Theocritus Chius, vt ait Ambryon in libro de Theocriti vita, in hunc sensum:

Ἡρμῆς οὐδ' ἔχ' ἡδ' οὐβόλα ἀμα δόλα
 Σῆμα κενὸν κενόφρων τοῦ ξυ. Αἰ. Σοτήλας.
 hoc est,

Hermia eunuchi simul Eubulique sepulchrum.

Mente vacans vacuũ struxit Aristoteles.

Timon quoque sic illum agit:

Οὐδ' ἄρ' Αἰ. Σοτήλας ἐκκροσίωνς ἀγ' ἰγυῦσε.
 hoc est,

Sed neque Aristotelis leuitas miseranda loquacis:

Hæc vita philosophi fuit. Cæterum nos ipsius quoque testamenta legimus in hunc ferme modum. Bene quidem ac rite erit, Quod si quid contigerit, ita legauit Aristoteles. Cura-

tor.

torem quidē omnium & per omnia iussit esse
 Antipatrum. Quoad verò Nicanor adoleſcat,
 curatores ac tutores inſtituit Ariſtomenem,
 Timarchum, Hipparchum, Cliotelem & Theo-
 phraſtum, ſi voluerit, ac ſi curam ſuſcipere ve-
 lit filiorum & Herpylidis, rerumq; omnium.
 Cumq; puella fuerit matura viro, tradi illam
 Nicanori. Sin verò puella quippiam contigerit,
 quod abſit, vitaq; prius quàm cōnubio iunga-
 tur, ſive etiam poſtquam nupſerit antequam
 filios procreet, exceſſerit, Nicanor dominus
 eſto, vt & de puero et de cæteris dignè nobis ac
 ſeſe diſponat. Curet autē Nicanor & de puella
 & de puero Nicomacho, nihil vt illis deſit, pa-
 tris ac fratris vnà implens munus. Quòd ſi Ni-
 canori quidpiã cōtigerit, quod abſit, ſive prius
 quam puellam duxerit, ſive poſtquã duxerit,
 nōdum filijs natis, quæ quidem ille inſtituerit,
 ea rata ſunto. Sin autē voluerit Theophrastus
 & puella curam habere, ita cum illa agatur,
 quemadmodum cum Nicanore: ſin minus, cu-
 ratores, habito cū Antipatro conſilio, & de pu-
 ella & de puero diſponāt vt eis videbitur opti-
 mum. Curā autem habeāt tutores & Nicano-
 ris, meū & Herpylidis memores. Nāq; erga me-
 ſtudioſa plurimū fuit, cæterorumq; omnium,
 & ſi virum accipere voluerit, curent, ne indi-
 gnè nobis locetur. Dēntq; illi præterea quæ an-
 tea acceperat, de noſtra ſubſtantia talentum
s argen

argenti, tresque, si voluerit, famulas, & ancillam quam habet & Pyrrhæum puerum. At si quidem in Chalcide habitare voluerit, hospitium quod ad hortum est: sin autē in Stagyris, paternam domum. Vtrum verò horum maluerit, studeant procuratores domum ita necessaria suppellectile instruere, vt & sibi honeste, & Herpyladi sufficienter instructa videatur. Curæ sit autem Nicanori & Myrmecem puerum non indignè nobis ad suos referri, cum eius quas cepimus facultatibus. Sit autem & Abracis libera, cumque puella viro tradetur, quingentas illi drachmas, ancillamque quam habet dari iubeo. Sed & Thaleti præter ancillam quam habet emptam, dari drachmas mille, & ancillulam. Simoni quoque absque priore pecunia, in puerum alium, siue puerum emi, siue pecuniam dari. Tychonem esse liberum cum puella nupsert, Philonemque & Olympium eiusq; filiolum. Porro eorum qui mihi famulantur puerorum nullum vèdi volo, sed heredes eis vti. Cum verò adulti erunt, pro merito dimitti liberos volo. Curent item vt consummentur quæ Gryllioni sunt tradite exculpente imagines. Vbi verò perfectæ erunt, deditentur. Nicanoris quoque ac Proxeni quas sculpendas cogitabam, matrisque Nicanoris, Arimnesti verò quæ perfecta est, suo statuatur loco, vt sit ipsius monumentum

*umentum, quia sine liberis defunctus est. Matris quoque nostrae Cererem in Nemea dedit, aut ubicunque videbitur. Vbi verò tumultum fecerit, ibi & Pythiadis sublata ossa condant, sicut ipsa praecepit. Nicanor etiam saluus dedit, quod votum pro illo vouimus, animalium lapidea cubitorum quatuor, Ioui seruatori, ac Mineruae seruatrici in Stagyris. Haec testamentorum ipsius series fuit. Fertur autem ollas plurimas repertas esse, Lyconemque dicere, illum in * pelui calentis olei lauari solitum, oleumque venundare. Quidam utrem calentis olei stomacho illum imponere consueuisse tradunt, & cum se ad quiescendum componeret, aeream sphaeram tenere in manu pelui subiecta, eo consilio, ut cum dormientis manu excussa sphaera in subditum aereum vas incidisset, sono illius excitus exurgeret. Eius esse praeclaras istas sententias legimus. Interrogatus quidnam mendaces lucrarentur: Ut cum vera, inquit, dixerint, non illis credatur. Cum sibi probo daretur quod flagitioso homini misericorditer tulisset opem: Non inquit, mores miseratus sum, sed hominem. Amicis ac discipulis ista consueuerat dicere, ubicunque moraretur, Aspectus quidem à circumfuso aere lumē accipit, animus autem à disciplinis liberabilis. Saepenumero cum in Athenienses inueheretur, aiebat illos fumenta & leges inuenisse,*

* πύελος

se, verum frumentis quidem uti, non autem legibus. Studiorum liberalium amaras radices, fructus autem dulces esse assererat. Rogatus quidnam cito consenesceret, gratia, inquit. Quid sit spes: vigilantis, ait, insomnium. Diogene caricam porrigente, cogitans nisi acciperet, usum esse meditatus, sumens, Diogenem ait caricam simul cum usu perdidisse. Rursus ab eo porrectam accipiens, atque puerili more in sublime elevans, cum dixisset, magnus Diogenes, eam illi reddidit. Tria dicebat pueris esse necessaria, ingenium, exercitationem, disciplinam. Audierat aliquando se à quodam maledictis esse lacepsitum. Tum ille, absentem, inquit, etiam me verberet. Dicebat pulchritudinem plus quam epistolas omnes valere ad commendationem. Plerique Diogenem ita statuisse asserunt: ipsum autem donum forme dixisse: Socratem verò modici temporis tyrannidem, Platonem naturæ privilegium, Theophrastum tacitam deceptionem, Theocritum verò eburneum detrimentum, Carneadem regnum non munitum satellitibus. Rogatus quo differret docti ab indoctis, quo, inquit, viuentes à mortuis. Eruditionem dicebat inter prospera esse ornamentum, inter aduersa refugium. Parentes qui liberos erudiendos curassent, longe honorabiliores esse his qui solum genuisset. Eos enim viuendi tantum, illos etiam bene beatéque

tēque viuendi auctores esse. Glorianti cuidam quòd magnæ esset vr̄bis ciuis: Noli, inquit, hoc attendere, sed an dignus sis magna & illustri patria. Rogatus quid sit amicus, vna, inquit, anima in duobus corporibus habitans. Homines plerosque dicebat ita esse parcos, ac si semper victuri essent: alios tam prodigos, ac si continuo morituri. Percontanti cur honesta forma præstantibus diutius congregimur: Cæci, inquit, hæc interrogatio est. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset, hoc inquit, vt iniussus ea faciam quæ plerique per legum metum faciunt. Interrogatus quo pacto discipuli egregiè proficerent: Si præstantiores, ait, prosequentes, tardiores non morentur. Loquaci homini cum illum improbè probris multis obtudisset, dicenti, Num te satis obtudi? Hercle, inquit, non tibi animum aduerti. Causanti cur *stipem non bono homini dedisset: (nam *ἐπαρον. & ita contigisse ferunt) Non, inquit, homini dedi, sed humanitati. Rogatus, erga amicos quales esse debeamus, quales, inquit, eos erga nos esse optamus. Iustitiam dicebat virtutem animi vnicuique secundum dignitatem distribuentem. Disciplinam optimum esse dicebat viaticum ad senectutem. Refert Phauronius in secundo commentariorum illum crebro dicere solitum: O amici, amicus nemo. Et ista quidem ad illum referuntur. Conscripsit

autem & complura volumina, quæ ut sum-
 ma ingenij illius vis, ac præcipua circa omne
 orationis genus exercitatio clarius eluceat,
 subnectenda necessariò existimaui. De iusti-
 tia libros quatuor, de poetis tres, de philoso-
 phia tres, de republica duo, de rhetorica Gryl-
 lus vnum, Nerinxthus vnum, Sophista vnum,
 Menexenus vnum, Amatorius vnum, Con-
 uuium vnum, de diuitijs vnum, Exhorta-
 tionum vnum, de anima vnum, de precatio-
 ne vnum, de nobilitate vnum, de voluptate
 vnum, Alexander, seu de colonis, vnum, de
 regno vnum, de doctrina vnum, de bono
 tres, de Platonis legibus tres, de eiusdem Re-
 publica duos. Oeconomicus vnum, de amici-
 tia vnum, Quid sit tolerare, siue tolerantia,
 vnum, de disciplinis vnum, de his quæ in con-
 tentionem cadunt duos, Solutiones eorum quæ
 in contentionem veniunt, quatuor, Diuisio-
 nes sophisticae quatuor, de contrarijs vnum, de
 speciebus & generibus vnum, de proprijs v-
 num, Commentaria, ἰπὶ ἄλλοις τινῶν tres, Pro-
 positiones de virtute tres, Obiectiones vnum,
 de his quæ quot modis dicuntur, siue secun-
 dum propositum, vnum, de elementis tres,
 de scientia vnum, de perturbationibus iræ
 vnum, Moralium quatuor, de principio v-
 num, Diuisiones XVII. Diuisibilem vnum,
 de interrogatione & responsione duo, de mo-

ta vnum, Propositiones vnum, propositiones
 contentiosa quatuor, Syllogismi vnum, Prio-
 rum analyticorum nouem, Posteriorum ana-
 lyticorum maiorum duo, de quaestionibus ad
 disciplinam pertinentibus octo, de meliore v-
 num, de idea vnum, Termini topicorum se-
 ptem, Syllogismorum duo, συλλογιστικόν &
 diffinitiones vnum, de eligibili & accidenti
 vnum, de ijs quae ante locos sunt vnum, Topi-
 corum ad diffinitiones duo, Perturbationum
 vnum, Diuisibilibus vnum, Mathematicus v-
 num, Diffinitiones XIIII. Epichærematū duo,
 de voluptate vnum, Propositionum vnum, de
 voluntario vnum, de pulchro vnum, Quæstio-
 nes epichærematicæ XXV. Quæstiones de
 amicitia duo, Quæstiones de anima vnum,
 Politicorum duo, Politica auditionis, sicut
 Theophrasti, octo, de iustis duo, Artium intro-
 ductio duo, Artis rhetoricæ duo, ars vnum, a-
 lia ars duo, Methodicum vnum, Artis Theode-
 cti introductionis vnum, Artis poetica libros
 duos, Enthymemata rhetorica vnum, de ma-
 gnitudine vnum, Enthymematum diuisiones
 vnum, de dictione duo, de consilio vnum, Col-
 lectionis duo, de natura tres, Physicon vnum,
 de Archytæ philosophia tres, de Speusippi Xeno-
 cratisq; philosophia vnum, ex Timæi Archy-
 tæ que disciplinis sumpta, vnum, Aduersus
 Melissi dicta vnum, Aduersus Alcmaeonis
 dicta

dicta vnum, Aduersus Pythagoricos vnum,
 Aduersus Gorgiam vnum, Aduersus Xenocra-
 tem vnum, Aduersus Zenonis scita vnum, de
 Pythagoricis vnum, de animalibus nouē, Ana-
 tomorum octo, Electio anatomorum vnum, de
 compositis animalibus vnum, de fabulosis ani-
 malibus vnum, de non gignendo vnum, de
 plantis duo, Physiognomicon vnum, Medicina-
 lia duos, de monade vnum, Signa tempestatum
 vnum, astronomicon vnum, speculatiuus vñ,
 de motu vnum, de musica vnum, Memoriale
 vnum, Homericarum ambiguitatum sex, Poe-
 tica vnum, Naturalium secundum elemen-
 ta, triginta octo, Inspectorum problematum
 duos, Liberalium disciplinarum duos. Mecha-
 nicon vnum, Problematum ex Democrito sex,
 de lapide vnum, Parabolæ vnum, Inordinata
 XII. Exposita generatim XIII. Iura vnum,
 Olympionicæ vnum, Pythionicæ vñ, musices
 vnum, Pythicus vnum, Pythionicorum* argu-
 menta vnum, Dionysiace victoriæ vnum, de
 tragedijs vnum, Doctrinæ vnum, Prouerbia
 vnum, Lex commendatitia vnum, Legū qua-
 tuor, Prædicamentorum vnum, de interpreta-
 tione vnum, Respublicæ urbium duabus exce-
 ptis CLX. Seorsumq; de populari statu Reip.
 paucorumq; & optimatum & tyrannorum.
 Ad Philippum epistolæ. Selymbriorum episto-
 læ, ad Alexandrum quatuor, ad Antipatrum
 nouem

nouem, ad Mentore^m vnam, ad Aristonē vnam,
 ad Olympiadem vnam, ad Hephæstionē vnā,
 ad Themistagorā vnam, ad Philoxenum vnā,
 ad Democritum versus, quorum initium est,
 Sancte deum & senex longè iaculās. Elegia,
 quarū est initium, Formosæ matris filia. * Sūt
 in summa versus omnes plus minus quadrage-
 sies mille, trecenti & triginta. Hæc librorum
 illius series, hic numerus, in quibus quid agat
 summam exponendum est. Duplicem esse phi-
 losophiæ rationē, alteram versari circa actus,
 appellariq; *πρακτική*, alteram in intelligen-
 tia & speculatione consistere, & *θεωρητική*
 dici. Ad actionem pertinere ethicen & politi-
 cen, qua in parte tum de publica, tum de fa-
 miliari re agi. Ad intelligentiam Physicen logi-
 cenq; referri. Porro logicen non integrè, sed vt
 instrumentum exactissimum. Eius cum gemi-
 num scopum subiecisset, verisimile ac verum,
 ad vtrunq; duarum maximè rerum viri-
 bus nititur. Namque ad verisimile seu pro-
 babile, oratoria & dialectica: ad verum au-
 tem analytica & philosophia vsus est, nihil
 omnino omittens eorum quæ vel ad inuen-
 tionem, vel ad iudicium, vel etiam ad vsum
 pertinerent. Enimvero ad inuentionis admi-
 nicula, atque ad eas res quæ speculationi &
 arti inseruiunt, propositionum multitudinem
 tradidit, ex quibus quæstiones probabiliūm

* γίνονται
 αἱ πᾶσαι
 μυριάδες
 σίχων τέτ-
 τάρης καὶ
 τετραεκά-
 κοβια πρὸς
 τοῖς πεντα-
 κισχιλίοις,
 καὶ διακο-
 σίοις ἑβδο-
 μήκοντα.

epichærematum elicere affatim licet. Porro ad iudicandum analytica priora & posteriora: prioribus assumptionum iudicia permittens, posterioribus collectionis examen tradens. Cæterum ad iudicandum ea quæ sub certamen cadunt, quæ quæ in interrogatone versantur & contentione sophisticis argumentis, atque syllogismis, atque his similibus. Veritatis verò iudicium, earum quidem quæ secundum imaginationem sunt actionum, sensum definiuit. Moralium verò, vbi de re publica, ac domestica re, vbi de legibus agitur, mentem. Finem autem vnum exposuit, virtutis vsum in vita perfecta. Felicitatem ait plenitudinem ex tribus maximè bonis constantem, ijs nimirum quæ in animo sunt, quæ & priora viribus appellat, ijs quæ ad corpus attinent, vt sunt bona valetudo, fortitudo, pulchritudo, cæteraque his similia: atque ijs quæ extrinsecus veniunt, diuitijs, nobilitate, & claritudine, atque in hunc modum cæteris, quibus tertium locum assignauit. Virtutem ad beatam vitam sibi minimè sufficere dixit, quippe corporis bonis exterioribusque indigeat, cum miser atque infelix sit futurus sapiens si doloribus afficiatur, siue inopia, & cæteris eiusmodi incommotis. Vitio autem etiam si adsint externa bona, & corporalia,

VIRTUS

virtutes ait non adhaerere. Fieri enim posse ut prudens quispiam ac iustus, idem intemperans atque incontinens sit. Sapientem quidem non omnino perturbationibus vacare, verum perturbari modicè dixit. Amicitiam æquitatem esse definiuit reciproca benevolentia. Eius tres species esse tradidit. Esse quippe aliam cognationis, aliam amatoriam, tertiam hospitalem. Amorem non modò congressionis, verum & philosophia esse. Amaturum quoque sapientem, atque accessurum ad Rempublicam, ducturumque uxorem, & eum rege unà victurum. Tribus autem generibus vitæ constitutis, primo quod in speculatione, sequenti quod in actu, & tertio quod in voluptate consistit: speculatiuum genus semper prætulit. Liberales disciplinas ad apprehensionem virtutis multum conferre sensit. In descriptione rerum naturalium præter ceteros rationem maximè secutus est, adeò ut minimarum quarumque rerum reddiderit causas. Vnde & naturalium commentariorum complura scripsit volumina. Deum sicut & Plato incorporalem definiuit, eiusque providentiam ad cœlestia vsque pertingere, ipsum verò immobilem esse. Porro terrena omnia ad cœlestium congruentiam ordinemque disponit. Præter elementa ista quatuor esse & quintum aliud, ex quo cœlestia consistant, eiusque

motum

motum orbicularem esse varium. Animam
 item incorpoream, primamque esse *ἰντελε-*
χειαν, corporis nempe naturalis & organici
 potentia vitam habentis. Est autem ea iuxta il-
 lum duplex. Entelechiam verò appellat, cuius
 sit species quaedam incorporea. Altera ex his
 quidem quæ secundum potentiam, ut est Mer-
 curius in cera, informis quidē, sed idoneus ad
 percipienda lineamenta, sicut item in ære sta-
 tua. Secundum verò habitum Entelechia di-
 citur, ea quæ est consummati ac perfecti Mer-
 curij ac statuæ. Naturalis autē corporis dixit,
 nam sunt corpora alia quidem manu, & arte
 elaborata, ut sunt quæ ab artificibus fiunt,
 puta turris atque navis: alia verò si à natu-
 ra prodeunt ut arbores, & animalium corpo-
 ra. Porro organici dixit, hoc est, ad aliquid pa-
 rati & conditi, ut est ad videndum oculus,
 aurisque ad audiendum. Virtute autem vi-
 tam habentis, ut puta in seipso. Potentia au-
 tem id minus est, quàm secundum efficaciam.
 Secundum efficaciam autem, ut vigilans ha-
 bere animam dicitur: secundum habitum au-
 tem, ut dormiens. Ut igitur & hic intelliga-
 tur, adiecit potentia. Multa igitur eiusmodi et
 alia, & de alijs multis in hunc modum phi-
 losophatus est, quæ per longum esset numerare.
 Cunctis enim in rebus summo studio atque
 industria fuit, inventionisque incredibili co-
pis

pia viguit, vt ex his quæ suprà annotauimus
 voluminibus constat, quæ ad quadringēto-
 rum numerum ferè perueniunt, de quibus ni-
 hil ambigitur. nam sunt et alia complura quæ
 ipsi adscribuntur volumina atque sententiæ.
 Verum enim uerò octo fuere Aristoteles. Pri-
 mus hic ipse: secundus qui Athenis Remp. ad-
 ministravit, cuius etiam iudiciales leguntur
 orationes sanè quàm elegātes: tertius qui Ili-
 dem Homeri scripsit: quartus Siculus orator,
 qui ad Panegyricum Isocratis rescripsit: quin-
 tus qui cognominatus est Mythus, Aeschini
 Socratici necessarius: sextus Cyrenaicus, qui
 de poetica scripsit: septimus pædotriba, cuius
 meminuit Aristoxenus in Platonis vita: octa-
 uus grammaticus obscurus & ignobilis, cuius
 de pleonasmō ars legitur. Huius autem Stagyr-
 itæ philosophi complures quidem fuere disci-
 puli, sed omnibus maximè præcelluit Theo-
 phrastus de quo modò dicendum est.

THEOPHRASTVS

ERESIVS.

Theophrastus Eresius Melanti, (vt Athe-
 nodorus in octauo deambulationū lib.
 ait) fullonis filius, primò quidem in patria
 Leucippi ciuis sui auditor fuit: inde cūm Pla-
 tonem audisset, se ad Aristotelem contulit.

Eo

Eo item in Chalcidem profecto, illi in scholæ
 regimine successit, olympiade CXIII. Fer-
 tur ipsius quoque seruus Pompylus nomine
 philosophus fuisse, ut refert Myronianus A-
 mastrianus in primo similium historicorum
 capitulum. Fuit autem Theophrastus vir sum-
 ma prudentiæ studiique singularis, atque, ut
 scribit Pamphila trigesimo commentariorum
 libro, Menandrum ipsum comicum instituit.
 Erat item beneficus in primis, & maximè af-
 fabilis. Eum Cassander suscepit, Ptolemæusque
 ad illum misit. Ad eum autem Atheniensibus
 acceptus fuit, ut cum illum Agnonides im-
 pietatis accusare ausus esset, parum abfuerit
 quin ipse ob eam rem crimen ipsum in se re-
 torqueret. Accurrebant ad illum audiendum
 discipuli ad duo millia. Hic in epistola ad Pha-
 niam peripateticum inter cætera, de iudicio
 quoque ita locutus est, Tantum abest, inquit,
 ut populi frequentiam conuocem, ut ne con-
 fessum quidem eiusmodi admittam, qualè ab-
 iectissimus quisque. Porro recitationes emen-
 dationis auctores sunt. Protelare autè omnia,
 atque negligere non iam ferunt etates. In ea
 epistola scholasticum nominat. Cum tamen
 esset huiusmodi, secessit ad tempus & ipse &
 philosophi reliqui. Quippe Sophocles Amphi-
 clidæ filius legem tulerat, uti nequis philoso-
 phorum præesset scholæ, nisi id senatus ac plebs
 decr

decreuisset : ei qui secus faceret, capitis supplicium indici. Verùm sequenti anno denuò reuersi sunt, cùm à Philone Sophocli dies dictus esset. Quo tempore Athenienses ea lege abrogata, Sophoclem talentis quinq; multarunt, decreueruntq; philosophis reditum, vt & Theophrastus remaneret, scholamque vt antea regeret. Eum, cùm antea Tyrtao illi nomen esset, ob diuinam elocutionem, Aristoteles Theophrastum appellauit. Cuius & filium Nicomachum, tametsi is præceptor esset, amauit, vt Aristippus in IIII. de antiquis delicijs meminit. Fertur Aristoteles de Theophrasto & Callisthene, idem quod de se & Xenocrate. Plato, vt prædiximus, dixerat. Dixisse enim quòd hic pro excellenti acumine ingenij cuncta facillimè assequeretur & exponeret, ille tardus & obtusus esset ingenio, hunc freno, illum egere calcaribus. Dicitur & priuatim hortum post Aristotelis discessum possedisse, Demetrio Phalereo familiari suo in hoc sibi cooperante. Nobiles sunt & huius illæ sententiæ: Citius credendum dicebat infreni equo, quàm verbo incomposito. Ad illum qui in conuivio penitus tacebat siquidem, ait, imperitus es, prudenter facis: sin verò peritus, imprudenter. Habebat & illud semper in ore, Sumptus pretiosissimus tempus est. Obijt senex ætatis anno

LXXXV. *cum modicè à labore quieuisset.*
In quem etiam est nostrum epigramma:

Οὐκ ἄρα τὸτο μάταιον ἔπ' ὀμνέτωρ τινὶ
 λέχθαι

ρήγνυθαι σφίσι τόξον ἀνεμλύνον.
 Δὴ γὰρ καὶ θεόφραστ' ἔως ἔπνευε μὴ ἀπειρος
 ἔρ δέμας, εἴτ' ἀνέθαις κἀτθανε προμελὺς.

hoc est,

Haud vanè quidam studij si fortè relaxes,
Rumpi arcum dixit, quisquis homo il-
le fuit.

Nam vegetus Theophrastus erat firmusque
labore.

Laxavit postquam membra labore, obiit.
Aiunt illum, cum rogaretur à discipulis, num
quippiam illis mandare vellet, dixisse, nihil
quidem quod imperaret se habere, nisi quòd
multa dulcia gloria obtentu vita mentitur.
Nos verò cū vivere incipimus, tunc morimur.
Nihil enim est inanius amore gloria. Sed este
felices, verbumq; istud aut omittite, grandis
enim labor est: aut pulchrè illi intendite, ma-
gna enim illi gloria prouenit. Porrò vitæ vani-
tas amplior quàm vtilitas est. Verū mihi qui-
dem non iam quid agendum sit consulere sup-
petit, vos autem quid faciendum erit delibe-
rabit. Ista dicentem exhalasse animam tra-
dunt. Eum verò (vt fama est) Athenienses pe-
dibus

dibus omnes profecuti, publicè honorauerunt. Refert Phauorinus illum iam vetulum lectica circumferri solitum, idque dicere Hermippum, eumque id ex Arcesilai Pitanei historia sumpsisse inter ea verba quæ ad Lacydem Cyrenensem habuit. Reliquit autem & ipse ingenij sui complura monumenta, & ipsa dignissima sum arbitratus quæ annotarem. Sunt autem ista, Priorum analyticorum tres, posteriorum analyticorum septem, de solutione syllogismorum vnum, analyticorum epitome vnum, Deductorum locorum duo, Speculationes eorum quæ circa contentiosam orationem versantur, de sensibus vnum, ad Anaxagoram vnum, de Anaxagora vnum, de Anaximene vnum, de Archelao vnum, de sale nitro aluminis vnum, de his quæ durantur in lapides duo, de indiuisibilibus lineis vnum, auditionis duo, de ventis vnum, virtutum differentia vnum, de regno vnum, de regis instituto vnum, de vitis tres, de senectute vnum, de Democriti astrologia vnum, de his quæ in sublimi fiunt vnum, de imaginibus vnum, de succis, cute & carnibus vnum, περὶ τῆς διαίτης vnum, de hominibus vnum, dictorum Diogenis collectio vnum, definitionum tres, Amatorius vnum, alius de amore vnum, de felicitate vnum, de speciebus duo, de caduceis vnum, de afflatu Dei vnum, de Empedocle vnum

de epich. erematis xviii. Controuersiarum tres, de voluntario vnum, Abbreuiatio Reipublic. Platonis duo, de diuersitate vocis animalium eiusdem generis vnum, de his quæ subito apparent vnum, de his quæ morsui & vulneri patent vnum, de animalibus quæ sapere dicuntur vnum, de his quæ in sicco morantur duo, de his quæ colores immutant vnum, de his quæ latibula & fossas faciunt vnum, de animalibus septem, de voluptate, (sicut Aristoteles) vnum, de voluptate vnum aliud. Quæstiones xxxiiii. de calido & frigido vnum, de vertigine & obtenebratione vnum, de sudore vnum, de affirmatione & negatione vnum, Callisthenes, siue de luctu vnum, de laboribus vnum, de motu tres, de lapidibus vnum, de pestilentibus vnum, de deliquio animæ vnum, Megaricus vnum, de atrabile vnum, de metallis duo, de melle vnum, de Metrodori collectis vnum, de areis duo, de ebrietate vnum, Legum secundum elementa xxxiiii. Legum epitome decem, ad definitiones vnum, de odoribus vnum, de vino & oleo primarum propositionum xviii. De ferendis legibus tres, Politicorum tres, Politicon ad tempora quatuor, Ciuiliu consuetudinum quatuor, de optima Republica vnum, Problematum collectionis quinque, de proverbijs vnum, de concretionibus & liquefactionibus vnum

vnum, de igne duo, de spiritibus vnum, de pa-
 ralyfi vnum, de suffocatione vnum, de amen-
 tia vnum, de passionibus vnum, de signis vnum,
 Sophismatum duo, de syllogismorum solutione
 vnum, Topicorum duo, de cruciatu duo, de
 pilis vnum, de tyrannide vnum, de aqua tres,
 de somno & insomnijs vnum, de amicitia
 tres, de liberalitate duo, de natura tres, de
 naturalibus XVIII. de naturalium abbre-
 viatione duo, Naturalium octo, aduersus Phy-
 sicos vnum, de naturalibus historijs decem,
 Naturalium causarum octo, de humoribus
 quinque, de mendacio voluptatis vnum, de
 anima questio vna, de indubitata fide vnum,
 de simplicibus dubitationibus vnum, Harmo-
 niacōn vnum, de virtute vnum, Occasiones,
 siue cōtradictiones, vnum, de negatione vnum,
 de sententia vnum, de ridiculo vnum, * Me- * ἡ δὲ ληνῶν
 ridianorum duo, diuisiones duæ, de differen-
 tijs vnum, de iniurijs vnum, de laude vnum, de
 experientia vnum, Epistolarum tres de * for- * εὐτομα-
 tuipis animalibus vnum, de selectione vnum, των.
 Laudes deorum vnum, de solēnitatibus vnum,
 de felicitate vnum, de enthymematis vnum,
 de inuentis duo, Scholarū moratum vnum,
 Morales figura vnum, de tumultu vnum, de
 historia vnum, de iudicio syllogismorū vnum,
 de mari vnum, de assentatione vnum, Ad Cas-
 sandrum, de regno vnum, de comœdia vnum,
 t 2 de me

de meteoris vnum, de dictione vnum, Verborum collectio vnum, Solutiones vnum, de musica tres, Naturalium opinionum xvi. Naturalium epitome vnum, de gratia vnum, Morales figurae vnum, de falso & vero vnum, Historia eorum quae de deo dicuntur sex, de dijs tres, de mensuris vnum, Megacles vnum, de legibus vnum, de iniquis legibus vnum. Xenocraticorum collectio vnum, Confabulationes vnum, de iuramento vnum. Oratoria praecipua vnum, de diuitijs vnum, de poetica vnum, Problemata civilia, moralia, naturalia, amatoria vnum, Prouerbiorum vnum aliud, Problematum collectio vnum aliud, de problematibus naturalibus vnum, de exemplari vnum, de propositione & narratione vnum, de poetica vnum aliud, de sapientibus vnum, de concilio vnum, de solcecismis vnum, de arte oratoria vnum, Artium oratoriarum species septem, de simulatione vnum, Commentariorum Aristotelicorum siue Theophrasticorum septem, Historicorum geometricorum quatuor, Epitome Aristotelis de animalibus sex, de dijs epichierematum duo, Quaestiones tres, de regno duo, de causis vnum, de Democrito vnum, de calumnia vnum, de generatione vnum, de animalium prudentia, & moribus vnum, de motu duo, de visa quatuor, ad terminos duo, de eo quod est dari vnum, de ma-

- iore

iore, & minore vnum, de musicis vnum, de
 diuina felicitate vnum, ad eos qui erant ex
 academia vnum, Exhortatorius vnum, Quo
 pacto ciuitates optime inhabitentur vnum,
 Commentaria vnum de riuo qui erat in Sici-
 lia vnum, de concessis vnum, Qui sint modi
 sciendi vnum, de falso tres, Ante topica vnum,
 Astrologicae historiae sex, Arithmeticarum hi-
 storiarum argumentum vnum, * Achicarus * Aliàs ἀχι-
 vnum, de iudicialibus orationibus vnum, χαρος.
 Epistola ad Astyreontem Phaniam & Nica-
 norem, de pietate vnum, Euiadis vnum, de
 temporibus vnum, de proprijs orationibus
 vnum, de liberis educandis vnum, alius dis-
 serens de eadem re vnum, de disciplina, seu
 de virtutibus, siue de frugalitate vnum, Ex-
 hortatorius vnum, de numeris vnum, diffi-
 nitiones de dictione syllogismorum vnum, de
 celo vnum, Politici duo, de natura vnum, de
 fructibus & animalibus, quæ in summa com-
 plexæ sunt versibus mille supra centum octo-
 gintaduobus. Tot ab eo volumina elaborata
 sunt. Legi autem & ipsius testamentum in
 hæc verba: Bene quidem, (vt spero) erit. Cæte-
 rum & siquid secus contigerit, ista statuo.
 Domestica omnem supellectilem Melanti
 & Pancreonti Leontis filijs trado. Porro ex
 his quæ ab Hipparcho suppeditata sunt, ista
 mihi fieri volo: quæ circa scholam sunt spe-

Etacula perfici, vel siquid circa ea in melius possit ornari. Dehinc Aristotelis imaginem in templo collocari, ac donaria reliqua, quae antea in templo erant. Deinde porticum, quae secundum scholam erat, exaedificari priore non deteriore, tabulasque in quibus orbis situs sunt, in inferiore porticu reponi, aram quoque construi, ita ut neque perfectio neque honestas desideretur. Volo autem & Nicomachi imaginem absolute perfici. Opus quidem Praxiteli iniunctum est. Reliquam vero impensam ab eo fieri. Statui autem illam iubeo ubicunque illis visum fuerit, quibus cura erit rerum ceterarum, quibusque testamento inscripti sunt. Ac de templo quidem ac donariis in hunc modum statuo. Fundum vero quem Stagyris habemus, Callino lego, librasque omnes Neleo. Hortum autem & deambulationem, aedesque omnes horto adiacentes amicis inscriptis lego, usque qui voluerint in eo una vacare literis, atque simul philosophari: quandoquidem fieri non potest ut quisvis semper peregrinetur: ea tamen lege ut neque illum alienent, neque ut proprium quisquam possideat, sed veluti sacrum quiddam communiter ab hominibus possideatur qui se invicem amice ac familiariter utuntur, sicuti congruum ac a iustum est. Sint autem qui illo communiter utentur, Hipparchus, Neleus, Strato, Calli-

nus, Demotimus, Demaratus, Callisthenes,
 Melantus, Pancreon, & Nicippus. Licere au-
 tem, si philosophari velit, & Aristoteli Midiae
 Pythiadisque filio, horum esse participem,
 ipsiusque curam diligentissime habere maio-
 res natu, ut quam maxime ad philosophiam
 instituantur. Sepeliamur in horti parte, quae
 eis maxime commoda videbitur, nihil super-
 fluum circa funus tumultumve faciendo. Ut
 autem dictum est, postea quam nobis recte
 curata sunt omnia, quum fanum & monu-
 mentum & hortus & ambulatorium repara-
 ta & refecta erunt, una & Pompylum hunc
 qui inhabitat, ea curare volo, aliarumque re-
 rum quemadmodum prius, curam habere, il-
 liusque commodis prospicere qui ista habent.
 Pompulo autem & Threpte dudum liberis, qui
 magno nobis usui fuerunt, siquid antea a no-
 bis praestitum est, & quae illi acquisierunt, &
 quae nunc illis ac Hipparcho dari constitui,
 nepe drachmas bis mille, tuto ac firmiter haec
 illis possidenda censeo, sicut & ipsis Melanto
 & Pancreonti saepius dixi, cunctaque mihi an-
 nuerunt. Do autem illis & Somatalem, &
 ancillam. Ex pueris autem Molonem quidem
 & Cimonem, & Parmenontem iam nunc li-
 beros dimitto. Manem vero & Calliam quum
 annos quatuor in horto perseverauerint, in
 cultu & labore se ita gerentes ut culpari iuste

non possint, liberos dimitti iubeo. Domesticæ
 verò supellectilis, quum Pompylo quantū vi-
 sum fuerit curatoribus sufficere datum fue-
 rit, quod reliquum erit conflare. Demotimo
 Cariona do, Donacémque Neleo. Eubium ve-
 nundari placet. Dabit autem Hipparchus Cal-
 lino drachmas ter mille. Melāto verò & Pan-
 creonti, nisi Hipparchum intueremur & an-
 tea nobis fuisse perutilem, & nunc in suis re-
 bus magnum pertulisse naufragium, manda-
 remus profecto ea cum Melanto & Pancreon-
 te educere. Quoniam verò non illis facile fore
 animaduerti, cum illo vnà rem domesticā ad-
 ministrare, cōmodiūsq; arbitratus sum, siquid
 ab Hipparcho illis constitutum acceperint,
 Dabit Hipparchus Melanto & Pancreonti
 vtrique talentum, daturus & curatoribus
 ad ea quæ in testamento scripta sunt perficien-
 da sumptus necessarios suo quæque tempore.
 Quæ quum impleuerit omnia, absolutus erit
 ac liber à debito omni, & omnibus quæ con-
 traxerat mecum instrumentis. Quòd siquid
 meo nomine Hipparco in Chalcide prouenit
 emolumentū, hoc totum eius erit. Curatores
 autem earum rerum quæ testamento inscri-
 ptæ sunt, hi erunt: Hipparchus, Neleus, Strato,
 Callinus, Demotimus, Callisthenes, Ctesar-
 chus. Porro testamēti exemplar vnū Theophra-
 sti annulo signatū apud Hegeſiam conditum
 est.

est. Hipparchi testes Callippus Pellanensis Philomelus Euonymensis, Lysander Hybæensis, Philion Alopecensis. Testamentum alterum accepit Olympiodorus. Testes ijdem fuere: alterum accepit Adimanthus. Tulit autem Androstheneis filius. Testes Aimnestus Cleobuli filius, Lysistratus Phidonis filius Thasius, Strato Arcesilai filius Lampsacenus, Thestippus Thestippi filius è figulis, Dioscorides Dionysij Epicephisus. Hæc series testamentorum illius fuit. Sunt qui dicant Erasistratum medicum huius fuisse auditorem, & fieri potest. Successit autem illius scholæ Strato.

STRATO LAMPSACENVS.

Strato Arcesilai filius Lampsacenus, cuius in testamento suo mentionem fecit Theophrastus, vir eloquentissimus fuit. Physicus autem idcirco appellatus est, quod in ea speculatione præ cæteris diligentissimè versatus sit. Fuit autè & præceptor Ptolemæi Philadelphi, à quo talentis LXXX. donatum aiunt. Enimverò scholæ præfici cœpit, vt Apollodorus in Chronicis refert, Olymp. CXXIII. eamq; annos XVIII. tenuit. Feruntur eius de regno libri tres, de iustitia tres, de bono tres, de alijs tres, de magistratibus tres, seu duo, de vitis, de felicitate. de regia philosophia, de fortitudine, de inani, de cælo, de spiritu, de natura humana, de generatione animalium, de concubitu,

v s

de som

de somno, de insomnijs, de visu, de sensu de voluptate, de coloribus, de morbis, de iudicijs de viribus, de metallicis machinis, de fame, de obtenebrationibus, de leui & graui, de afflitione, de tempore, de cibo & incremento, de animalibus, de quibus dubitatur, de fabulosis animalibus, de causis, ambiguum solutio, locorum principia, de accidenti, de definitione, quid sit magis & minus, de iniusto, de priore & posteriore. Inuentorum elenchi duo, de commentarijs ambigitur. Epistola quarum est initium, Strato Arsinoe salutem, quadringenta quinquaginta. Hunc aiunt adeo fuisse tenuem, vt sine sensu moretetur. In quem hoc scripsimus epigramma,

Δειτὸς αὖτ' ἢ προσεχθήσατε χρημοῖς
 Στρατωνᾶ τῶτον φημι τ' Λαμψακινῶν.
 Λάμψακος ὄν ποτ' ἔφυσεν, αἰεὶ ἢ νόσοισι πα-
 λάων

Θνήσκε λαβῶν' ἔδ' ἠέθετο θανάτῳ. hoc est,
 Corpus erat tenuis si non oraculi fuissent,
 Stratona dico si nescis, Lampsacenum,
 Qui morbis semper fuerat luētatus acerbis:
 Tandem sine vlllo sensu mortis occidit.

Fuerunt autem Stratones octo: primus Isocra-
 tis auditor: secundus hic ipse: tertius medicus,
 Erasistrati discipulus, siue (vt quidam aiunt)
 alumnus: quartus historicus: quintus, Philip-
 pi & Persei qui aduersus Romanos pugnaue-

runt, gestorum scriptor: sextus poeta epigrammatum: septimus antiquus medicus, ut ait Aristoteles. Octavus peripateticus, qui vixit Alexandria. Porro Physiici istius feruntur testamenta in hunc modum: Ista siquid sinistre accidat dispono. Ea quidem quæ domo sunt Lampyrioni, & Arcesilao relinquo omnia. Porro ex pecunia quam Athenis habeo, primum quidem curatores iusta, & quæ post funus fieri solenne est, diligenter curabunt, nihil neque superflue neque illiberaliter agentes. Erunt autem testamenti curatores, Olympicus, Aristides, Mnesigenes, Hippocrates, Epicrates, Gorgylus, Diocles, Lycon, Athanes. Scholam quidem, Lyconi relinquo. Nanque alij sunt vel seniores vel occupati. Recte autem faciet reliqui, si hoc ipsum suo iudicio firmaverint. Libros illi omnes, præterquam quos ipsi scripsimus, relinquo, vasa etiã omnia conviviij, stromatãque & pocula. Dent autem Epicrati curatores drachmas quingentas, & unum ex pueris quemcunque Arcesilaus iudicabit. Primum quidem Lampyrion & Arcesilaus pacta tollant. quæ pro Hyrao Daippus statuit, nihilque debeat, neque Lampyrioni neque Lampyrionis heredibus, sed liber sit ab omni chirographo. Dent illi curatores drachmas quingentas, & ex pueris unum quemcunque probaverit Arcesilaus, ut is qui nobiscum

nobiscum multum laboravit, magnoque nobis vsui fuit, habeat vnde viuere honeste possit. Diophantum præterea dimitto liberum, & Dioclem, & Album. Simiam autem Arcesilao reddo. Sed & Dromonem liberum relinquo. Vbi verò Arcesilaus aduenerit, rationem reddat Hyraeus cum Olympicho & Epicrate cæterisque curatoribus, sumptuum, qui in funere & in iustis persoluendis expensi sunt. Quod autem pecuniæ reliquum erit, accipiat Arcesilaus ab Olympico, nihil ei molestiæ exhibens per tempora & annos. Tollat autem & pacta Arcesilaus quæ composuit Strato cum Olympico, & Amenia, condita apud Philocratem Tisameni filium. Monumentum vero faciant, vt videbitur Arcesialo & Olympico & Lyconi. Atque hæc quidem (vt fertur) testamenti illius summa fuit, sicut ipsum collegit Aristo eius necessarius. Cæterum Strato ipse, sicut & supra declaratum est, vir insignis, & summa admiratione dignus fuit, in omni orationis genere versatus, sed physica maxime studijs excellens: quod genus & antiquius est, & multorum præclara ingenia exercuit. Successit in eius locum Lycon.

LYCON TROADENSIS.

LYcon Astyanactis filius Troadensis, vir eloquens, educandis, instituendisq; pueris maxime idoneus fuit. Aiebat enim adiun-
gi ne

gi necessario tueris pudorem, & gloriae stu-
 dium, velut equis calcar atque frenum. * Por- * τὸ δ' ἐκ
 rò ipsius locutio & interpretationis copia hinc φρασικόν
 apparet. Ait enim in virgine n. pauperem hoc αὐτὴ καὶ
 modo: Graue onus est patri puella, pre dotis πλεῖστον
 inopia excurrens in flore etatis. Vnde & Anti- γὸς αὖ τῆ
 gonum de illo hoc dixisse ferunt, possibile non ἐπινητέα.
 esse suaueolentiam tanquam mali, atque gra-
 tiam aliorum transferri, sed in ipso homine
 veluti in arbore singula quae dicerentur oportere inspicere.
 Caterum quia in dicendo erat sua-
 uissimus, idcirco quidam etiam ipsius nomine
 g, literam adijciebant, ut esset Glycon, quod dul-
 cedinem sonat. Porro in describendo sui dissi-
 milis erat. In hos vero qui quoniam dum tem-
 pus esset non didicerant, poenitentia ducerentur,
 idque reuocari cupiebant, in hunc modum
 iocabatur. Dicebat enim eos qui ignaviae suae
 seram poenitentiam, voto sarcire quaerent,
 impossibili se ipsos arguere. Qui recte consulta-
 ret, plane aiebat excidisse ratione, veluti distor-
 ta regula naturam recti explorantes, seu faci-
 em perturbata aqua vel speculo peruerso.
 Quin & ad forensam quidem coronam com-
 plures proficisci, verum ad olympiacam, aut
 paucos aut neminem. Saepe Atheniensibus con-
 sulens magno illis emolumento fuit. Erat ve-
 rò mundissimus cultu, adeo ut vestium incre-
 dibili mollitie ac nitore uteretur, ut Hermip-

pus refert: sed exercitatus ac valido sa-
 noq; corpore effectus est, omnemque athleta-
 rum habitum præferebat, quum, auctore An-
 tigonō Carystio, antea* fractiori & graciliori
 esset corpore. Quocirca & in patria luctatus
 fertur, more patrio, atq; pilæ ludo se exercuisse.
 Erat autem Attalo & Eumeni in primis ca-
 rus, atque inter paucos amicissimus, qui & il-
 lum sepe numero regia magnificentia dona-
 bant. Tentavit & Antiochus illum habere
 apud se, sed spe sua frustratus est. Adeo autem
 inimicus erat Hieronymo peripatetico, ut so-
 lus anniuersario die ad illum non proficisce-
 retur, de quo in Arcesilai vita diximus. Porro
 scholæ principatum tenuit annos quatuor su-
 pra quadraginta quum illum sibi successo-
 rem in testamento Strato reliquisset, olym-
 piade CXXVII. Quin & Panthædi quoque
 dialectici auditor fuit. Obijt autem annos na-
 tus septuagintaquatuor, afflictus podagræ
 morbo. In quem nostrum est epigramma,

Οὐ μὰ τῷ, ὃ δὲ Νύκωνα παρήσομεν, ὅτι, ἵππε
 Δαλγῆς

Κάτθανε. θαυμάζω τὰ το μάλισα δι' ἐγώ,
 Τὼ ὅπως αἶδαο μανθλὼ ὄδον, αὖ πρὶν ἄποσιν
 Ἀλλοφίλοισ βαδίσας, ἄδρα μενυκτιμῆ.

hoc est,

Prætereunda mihi non sunt & facta Ly-
 conis,

Fecerat infirmum quem valetudo pedis.

Namque pede alterius semper quum nixus
adiret,

Tam longam miror nocte volasse viam.

Fuerunt & alij Lycones: Primus Pythagori-
eus: secundus hic ipse: tertius versificator:
quartus epigrammatum poeta. Huius quoque
philosophi testamentum huiuscemodi reperi-
mus. Ista equidem statuo de rebus meis, si qui-
dem hunc morbum ferre nequivero. Ea quidem
qua domi sunt omnia Astyanacti & Lyconi
fratribus do, atque ex his reddendum censeo
quæ Athenis habui à quouis sumpta, siue ex-
acta, quæq; in funus ceteraque solennia im-
pensa fuerint, Quæ verò in vrbe & Aegina
habeo, Lyconi præcipuè do, quòd is nomen fe-
rat nostrum, mecumque diutissimè, atque
cum summo amore sit commoratus, sicut di-
gnum erat, quippe qui filij tenebat locum.
Porro *ἡ ἐπίταλον* amicis ac necessarijs relin-
quo, Buloni, Callino, Aristoni, Amphioni,
Lyconi, Pythoni, Aristomacho, Heraclio, Ly-
comedi, Lyconi fratrueli. Præficient autem
ipsi quemcunque permansurum in schola, ma-
ximeq; utilem futurum, existimauerint. Eis
verò consentiant & reliqui familiares, &
mei & loci gratia. Ceterum funus & crematio
cure erit Buloni & Callino & amicis ceteris,
vti ne illiberalis, neu superflua sit. Das verò
quæ

quæ mihi erant in Aegina partes, post disces-
 sum meum diuidat Lycon adolescentibus, in
 vsum olei, vt ex eo mei & eius qui me hono-
 rauerit vtilitate paretur iusta memoria, sta-
 tuamque nostram locet eo loco vbi cõuenien-
 ter stare eam perspexerit. Cooperetur autem
 vnà & Diophantus & Heraclides Deme-
 trij filius. Ex his autem quæ in vrbe sunt, red-
 dat Lycon omnibus quæ prædixi præsens post
 ipsius discessum, sequanturque Bulon & Cal-
 linus, & quæcunque in funere ac solennibus
 cæteris impensa fuerint. Tollantur autem ea
 ex his rebus domesticis, quæ ambobus commu-
 niter à me relicta sunt. Honoret item & me-
 dicos Pasithemin & Midam dignos profectò
 magno & honore & pretio, ob summam in
 me diligentiam & artem. Lego & Callino
 filio * pateras duas, vxoriquæ illius gemmas
 duas, tapetaq; alterum villosum, alterum pu-
 rum, & sagu, & duo pulnaria ex omnibus
 quæ reliqua sunt optima, vt quantum ad ho-
 noris rationem attinet, ne istorum obliti vi-
 deamur. De his autem qui mihi seruierunt,
 sic statuo. Demetrio quidem iam diu libero re-
 demptionis pretium remitto, & quinque mi-
 nas do, & palliũ & tunicam, vt postquam
 mecum diu & multum laborauit, honestè vi-
 tam exigat. Critoni autem Chalcedonensi si-
 militer redemptionis pretiũ relaxo, & minas
 quat

* ποικύων.

quatuor itidem dari iubeo. Micrum liberum
 dimitto, ac eum Lyco nutriat, & annos sex ab
 hoc tempore deinceps erudiat. Charetem iti-
 dem dimitto liberum, nutriatque illum Lyco,
 duasque illi minas do, & libros meos relictos.
 Eos verò qui necdum editi sunt, Callino, vt il-
 los edat diligenter. Sed & Syro libero minas
 quatuor lego, & Menodoram do, & siquid
 mihi debet, relaxo. Hylaræ item quinque mi-
 nas & tapetè ex vtraque parte villosum, &
 duos puluinos, & peristroma, & lectũ quen-
 cunque voluerit. Liberam item dimitto Micri
 matrem, & Noemonè, & Dionem, & Theo-
 nem, & Euphranorem, & Hermiã: & Aga-
 thonem, vbi biennũ tempus impleuerit, dimit-
 ti liberum iubeo, & lecticarios: Ophelionem
 quoque & Possidoniũ quum annos quatuor
 peregerit, itidem liberari volo. Demetrio
 præterea & Critoni, & Syro singulis lectum
 & stragulam vestem ex residuis reliquo, vt
 Lyconi conuenire videbitur. Ista illis dona-
 buntur qui profectò ostenderunt quàm soli-
 citè sibi commissa peregerint. De sepultura
 verò videbit Lycon siue me hîc, siue domi se-
 pelire maluerit. Certò enim mihi persuasum
 est illum quod cõueniat, honestumq; sit, nil se-
 gnius cernere quàm nos. Quum verò pro di-
 gnitate præstiterit hæc omnia, rata sit illi eo-
 rum quæ hîc sunt omniũ largitio. Testes Cal-
 v linus

linus Hermionensis, Ariston Chius, Euphraninus Paaniensis. Adeo autem sapienter ille gessit omnia quae pertinent ad eruditionem & studia humanitatis, ut testamenta quoque sua nihilominus diligentiam prudentiamque denotent, ita ut in ea quoque parte sit studiosè imitandus.

DEMETRIUS PHA-
LEREVS.

Demetrius Phanostрати filius Phalereus, auditor quidem fuit Theophrasti, ceterum cum apud Athenienses concionaretur, urbi praesuit annos decem, aereisque statuus honoratus est trecentis sexaginta, quarum plures equestres erant, & in curribus ac bigis stabant, summoque studio intra trecentos dies consummate erant. Coepisse autem eum Rempublicam administrare eo tempore quo Harpalus Alexandrum fugiens Athenas venit, Demetrius Magnesius in equiuocis testatur. Diu autem atque preclare rem administravit. Namque & redivibus & edificijs civitatem auxit, nec tamen illustri loco natus. Erat enim, (ut Pharinus in primo commentariorum ait) ex Canonis familia, verum urbana ac nobili Lamia amica (ut idem ait in primo) utebatur. Sed & a Cleone ipsum perpeffum esse

esse in secundo tradit. Porro Didymus in sym-
posiacis ipsum, & χαειλοβλέφαρον, & λαμ-
πρῶν à meretrice quadam appellatum ait.
Fertur quum Alexandria amisisset oculos, à
Serapide illos rursus accepisse: quocirca &
peanas qui nunc etiam canuntur, fecisse. Ve-
rùm quum apud Athenienses clarissimus es-
set, & ipse tamen ab ea quæ cuncta consumit
invidia tentatus est. Quippe insidijs petitus
à quibusdam, mortis sententiam absens exce-
pit. Non tamen eius corpore potiti sunt, ve-
rùm ipsius deijcientes imagines, ærugine ex
industria fœdatas, alias quidem vendiderunt,
alias submerserunt, aliasque in * frustra con-
siderunt. Quippe & hoc fertur: Vna autem
sola in arce seruata est. Fecisse autem hoc A-
thenienses Demetrio iubente rege, Phauri-
nus auctor est in Omnimoda historia. Sed &
imperij ipsius administrationem (vt Phauo-
rinus idem ait) impietatis accusarunt. Enim-
vero Hermippus eum tradit post Cassandræ
necem Antigoni metu se ad Ptolemaum Sote-
rem contulisse, multùmque illic temporis mo-
ratum inter cætera consuluisse regi, vt filijs
quos ex Eurydice susceperat, impartiretur
regnum. Illo non obtemperante, sed ei quem
ex Beronice genuerat, diadema tradente, ab
hoc ipso post patris mortem fuisse asseruatum
in provincia, quoad aliquid de illo statuis-

* ἀμίσγας
matulas.

set. Hic ille mæstior vixit, ac veluti dormi-
tans ab aspidē in manu morsus, ex vita mi-
gravit, sepultusque est in Busirite regione
prope Diospolin. Ei quoque nos fecimus epi-
gramma in hunc modum:

Παρ' ἡμῶν ἀνείλεν ἄσπις ἢ σοφὸν Δημήτριον
ἰὸν ἔχουσα πολὺν ἄσκητον,
οὐ γίβουσα φῶς ἀπ' ὀμμάτων, ἀλλ' αἰδῶ
μέλανα.

hoc est,

Occidit aspis sapientem nostrum Deme-
trium,

Virus habens tetri plurimum.

Non flammam ex oculis coruscans, sed a-
tros inferos.

Porro Heraclides in epitome Successionum So-
tionis, Ptolemæum ait Philadelpho concedere
voluisse regnum, illumque prohibuisse dicen-
do. Si alteri dederis, ipse non habebis. Quñ verò
accusaretur Athenis Menander comicus (nam
& hoc audio) parum abfuit quin capitis ex-
ciperet sententiam, ob aliud nihil nisi quòd
amicus huius esset. Purgavit autem eum Te-
lesphorus Demetrii gener. Verùm & libro-
rum multitudine, ac versuum numero omnes
fermè sui temporis peripateticos superavit,
doctissimus atque peritissimus omnium. Sunt
autem ipsius monumenta, partim historica,

par

partim politica, poetica alia, alia rhetorica, concionum & legationum, sed & orationum Aesopiarum collectiones, & complura alia. Sunt autem de legibus Atheniensium libri quinque, de civibus Atheniensibus duo, de ratione ducendi populum duo, de republica duo, de legibus vnum, de rhetorica duo, de remilitari duo, de Iliade duo, de Odyssea quatuor, Ptolemæus vnum, Amatorius vnum, Phadondas vnum, Mædum vnum, Cleon vnum, Socrates vnum, Aristomachus vnum, Artaxerxes vnum, Homericus vnum, Aristides vnum, Aristomachus, Exhortatorius vnum, Pro republica vnum, de decennio vnum, de Ionibus vnum, de legatione vnum, de fide vnum, de gratia vnum, de fortuna vnum, de magnificentia vnum, de legibus vnum, de nuptiis vnum, de trabe vnum, de pace vnum, de studiis vnum, de tempore vnum, Dionysius vnum, Chalcidicus vnum, Atheniensium incurio vnum, de Antiphane vnum, proœmium historicum vnum, Epistola vnum, concio iurata vnum, de senectute vnum, Iura vnum, Aesopiarum vnum, de vsu vnum. Porrò stylus ipse Philosophicus, oratorio robore viribusq; permixtus est. Hic vbi comperit Athenienses imagines suas euertisse: At, inquit, virtutem illi non euertunt, cuius gratia illas erexerant. Aiebat non esse paruum, aut

negligendum membrum supercilia: posse enim vitam omnem obscurare. Non modo diuitias cacas asserebat, verum & illarum auctorem fortunam. Quantum in bello posset ferrum, tantum in Rep. eloquentiam valere. Quum videret aliquando iuuenem luxuriosum, ecce, inquit, quadrata statua, habens syrma, ventrem, pudenda, barbam. Hominum fastu rurgidorum dicebat circuncidi oportere altitudinem, sensumque relinquere. Iuuenes asserebat oportere domi quidem parentes, in itineribus autem obuios, in solitudine vero seipsum reuereri. Amicos dicebat secundis in rebus adesse advocatos, in calamitatibus autem sua sponte atque non vocatos. Fuerunt autem Demetrii memorabiles viginti: Primus Chalcedonius orator Thrasy-macho antiquior: secundus hic ipse: tertius Byzantius peripateticus: quartus qui cognominatus est ὑπαφιδος, apertus atque ad differendum facilis, idemque ipse pictor: quintus Aspendius, Apollonii Solensis discipulus: sextus Celantianus qui de Asia & Europa scripsit libros viginti: septimus Byzantius, qui tredecim libris Gallorum ex Europa in Asiam transitum, & octo alijs Antiochi & Ptolemæi gesta, Libyæq; sub ipsis administrationem conscripsit. Octauus sophista qui moratus Alexandria artes oratorias scripsit. Nonus Adramytenus

gram

grammaticus, Ixion appellatus, quod Iunonem in aliquo iniurijs affecisse videretur. Decimus Cyrenæus grammaticus cognomento Stamnus, vir sanè memorabilis. Undecimus Sceptius vir diues ac nobilis, & in primis studiosus. Hic etiam Metrodorum ciuem promouit. Duodecimus grammaticus Erythræus, cuius adscriptus in Mno. Decimustertius Bithynius Diphylī Stoici filius, discipulúsque Pannatij Rhodij. Decimusquartus orator Smyrnæus. Atque isti quidem prosa oratione scripserunt: poetæ autem hi, primus qui comœdiam scripsit. Secundus Epicus poeta, cuius illa sola habetur, quæ aduersus inuidos scripsit:

Ζῶν ἀτιμῆσεντες ἀποφθίμενον ποθέουσι.
 Καὶ ποδ' ἰατρὸν πέμβουσι, καὶ πᾶν ἐδῶκοιο
 Ἀστὴν εἶσε ἐπ' ἡνδρα, ἵεν δ' ἐσέσαστο λαός.

hoc est,

Oderunt viuum quem mox post funera quarent.

Et super exanimi nonnunquam vmbra,
 atque sepulchro.

Contendere vrbes amplæ populiq; potentes.
 Tertius ex Tharso Satyricus. Quartus qui Iābos composuit, vir amarulentus. Quintus sculptor, cuius Polemo meminit. Sextus Erythræus, varius scriptor, qui historicos & oratorios conscripsit libros.

HERACLIDES PONTICVS.

Heraclides Eutyphronis filius, Heracleotes è Ponto, vir diues, Athenas concessit. Vbi primùm quidem Speusippo se in disciplinam dedit, Pythagoreorùmque auditor fuit: Platonemq; imitari nitebatur. Postremò, (vt Sotion in Successionibus ait) Aristotelem audiuit. Hic mollicula veste utebatur, tumen- tique fuit corpore, adeò vt illum Attici non iam Ponticum, sed Pompicum vocarent. Porro incessu mitis erat, & verendus. Feruntur ingenij illius monumenta præclara atque optima. Dialogi, quorum quæ ad mores instituen- dos faciunt, sunt hæc: de iustitia tres, vnum de temperantia, de pietate, de fortitudine, communiterque de virtute vnum, de felicitate vnum, de principio vnum, de legibus vnum, deque his affinibus, de nominibus vnum, pæta vnum, Inuitus amatorius, & Clinias vnum. Naturales verò, de mente, de anima, seorsùmque de anima, & de natura, & imaginibus, seu simulacris. Aduersus Democritum, de cælis vnum, de his quæ sunt apud inferos, de vitis duo, de causis morborum vnum, de bono vnum, aduersus Zenonem vnum, aduersus Metronem vnum. Grammatici verò, de Homeri & Hesiodi atate duo, de Archiloco & Homero duo. Musici verò, de his quæ apud Euripidem & Sophoclem reperiuntur, duo, de
musica

musica duo, Solutionum Homericarum duo, Theorematicus vnum, de tribus tragicis vnũ, figura vnum, de poetica & poeticis vnum, de coniectura vnum, de præscientia vnum, Heracliti enarrationes quatuor, in Democritum enarrationes vnum, Solutionum quæ in contentionem veniunt duo proloquium vnum, de speciebus vnum, Solutiones vnum, monita ad Dionysium vnum. Rhetorici duo, de oratoris officio, siue Protagoras. Historici de Pythagoreis, & de inuentis. Ex his alia quidem comicè finxit, sicuti de voluptate & pudicitia: alia tragicè, sicut de his quæ sunt apud inferos, & de pietate, & de potestate. Observat autem sæpenumero, & mediocritatem in dicendo quandam, veluti philosophis, & ducibus civilibusq; viris adinuicem loquentibus. Extant illius scripta, & de geometria, & de dialectica. Est autem in omni genere orationis varius, & dictione distinctus, maximamque habet capiendi animos, atque oblectandi vim. Sunt qui asserant illum, & patriam à tyranno liberasse, eo necato, vt ait Demetrius Magnesijs in ὁμωνύμοις, qui de illo tale aliquid tradit: Nutrisse eum à puero draconem, & quum iam moriturus esset, iussisse cuidam ex necessarijs vt eius corpus occuleret, draconemque supponeret lectulo, vt putaretur ad deos migrasse: factumque est vt ille mandauerat.

uerat. Interea quum Heraclidem efferrent ci-
ues, atque laudibus prosequerentur, audito
clamore draco ex vestibulis prodijt, perturba-
uitque plurimos. Tandem verò detecta sunt
omnia, visusque est Heraclides, non qualis pu-
tari voluerat, sed qualis erat. Est & in hunc
nostrum epigramma:

Ἰδαίης αὐδρῶποισι λεπέν φάτιν Ἡρακλέειν
ὡς ῥὰ δαυδὸν ἐγίνετο ἰσὸς ἀπασι δράκων.

Ἀλλὰ δὲ ψεύδης σοσοφισμένε. Δὴ γὰρ ὁ μὴ θύει
ἢ δράκων. σὺ ἤθεις, ὁ σοφὸς ὢν ἐάδεις.

hac est,

Mirum Heraclides quid tantum optaueris
amens

Post mortem nobis vt viderere draco.

Falsus at es, mihi crede, fuit nã bellua vere

Ille draco, sed eras bellua non sapiens.

Hæc Hippobotus quoque ait. Cæterum Her-
mippus Heracleotas tradit, quum fames va-
staret prouinciam, incommodi absolutionem
ex Pythia quæsisse. Porro Heraclidem deo-
pols, & quam memorauimus Pythiam quoque
corrupisse pecunijs, vt dicerent tunc demum
eos leuandos pestilentia, si & viuum Hera-
clidem Euthyphronis filium, aurea corona ho-
norarent, & vita functum, vt heroem ve-
nerarentur. At vbi oraculum delatum est, ni-
hil eos qui illud finxerant, inde esse lucra-
tos. Continuo enim coronatam in theatro

Hera

Heralidem stupidum atque tactum sydere esse, Δωγὰς verò deuolutos interisse, Pythiamque ipsa hora quum ascendisset in adytum, draconis morsu continuo efflasse animam. Atque ista quidem de ipsius morte. Tradit autem Aristoxenus musicus illum tragedias etiam scripsisse, Thespidisque illas prænotasse titulo. Climacleon quoque ait illa sua furatum de Homero & Hesiodo scripsisse. Antodorus quoque Epicureus illum arguit, contradicens ijs quæ ille de iustitia scripsit. Insuper & Dionysius Metathemenus, seu (vt alij volunt) Spintharus Parthenopæum scribens, Sophocli inscripsit. Ille ita persuasus, in quibusdam commentarijs suis eius testimonijs veluti Sophoclis utitur. Id sentiens Dionysius rem illi aperuit: illo negante & diffitente misit ex * exemplari videndos versus, & ita verè se rem dixit habere: (Amabat autem iste Dionysium) verum quum neque hic id posset sibi in animum inducere, & ita forsitan fieri posse diceret, rursus ad illum scripsit Dionysius: Hæc profectò comperies:

* παραστή-
χίδια.

Γέρων πίθηκῶ ἐν ἀλίοντι πάγῃ,
 Ἀλίοντι μὲν, μετὰ χρόνον δὲ ἀλίοντι.
 hoc est,

Laqueo vetustam non prehensens simiam.
 Prendes quidem illam, quamuis egrè id
 denique.

Et

Et ad hæc, Heraclides literas ignorat, nec erubescit. Fuerunt autem XIII. Heraclides. Primus hic ipse. Secundus conterraneus huius qui pyrrhichas nugásque composuit. Tertius Cumanus, qui Persica quinque libris absoluit. Quartus Cumanus orator qui artes rhetoricas scripsit. Quintus Callisianus siue Alexandrinus, qui sex libris Successionem explicuit, orationémque Lembenticam, vnde & Lembus vocabatur. Sextus Alexandrinus Persicarum proprietatum scriptor. Septimus dialecticus Bargyleites qui contra Epicurum scribit. Octauus medicus Hicesius. Nonus medicus Tarentinus empiricus. Decimus poeticus qui pareneses conscripsit. Undecimus sculptor Phocensis. Duodecimus argutus epigrammatum poeta. Decimus tertius Magnesius, qui scripsit Mithridatica. Decimus quartus qui conscripsit de astrologia.

*

DIO

DIOGENIS

LAERTII DE

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

LIBER VI.

ANTISTHENES

ATHENIENSIS.

ANTISTHENES Antisthenis
 filius, Atheniensis fuit. Dicebatur
 autem non esse indigena. Quod
 quum sibi probro daretur, dixisse
 fertur, Et Deum mater Phrygia est. videba-
 tur enim illius mater ex Thracia. Vnde quum
 in Tanagrēsi pugna fortiter se gessisset, auctor
 fuit Socrati vt diceret: Ex duobus Athenien-
 sibus ita fortem nunquam natum esse. Ipse
 quoque Atheniensibus quod indigenae essent
 gloriantibus exprobrans dicebat, illos* brucis
 & coeleis nihilo nobiliores. Hic initio quidem
 Gorgiam audiuit oratorem. Vnde & in dialo-
 gis oratorium dicendi genus exprimit, maxi-
 meq; in veritate & exhortatione. Hermippus
 autem ait illum in celebritate Isthmia vitu-
 perare,

* ἀττελέει
 βωρ.

perare, ac laudibus efferre solitum Athenien-
 ses Thebanos, & Lacedemonios, deinde id vi-
 tasse intuentem plurimos ex vrbe confluere.
 Postremò Socrati sese addixit, tantúmque cum
 illo profecit, vt moneret discipulos vt sui sub
 Socrate essent condiscipuli. Commoránsque in
 Pireo, quotidie quadraginta stadijs emensis
 audiebat Socratem à quo & tolerantiam ad-
 discens tranquillitatis illius imitator effectus,
 Cynicam primus sectam instituit. princípique
 in ea fuit. Quódque labor bonum esset, magni
 Herculis, ac Cyri exemplo persuadebat, id à
 Grecis, hoc à Barbaris mutuatus. primúsque
 definiuit sermonem, dicēs: Sermo est quod quæ
 sit aut fuerit res exprimit. Dicebat autē iden-
 tidē, Insania potius, quàm voluptate afficiar.
 & illud, Cum eiusmodi mulieribus consuetu-
 dinem habendam, quæ beneficio beneficium re-
 talient. Pontico adolescenti quum se illi in di-
 sciplinam dare vellet, rogarétque, quánam re
 sibi opus esset: Libro, inquit, nono, & stylo no-
 no, nováque tabella: animum significans. In-
 terroganti cuiusmodi vxorem duceret: Si, in-
 quit, formosam duxeris, * communem habi-
 turus es, si deformem, pœnam. Cùm audisset
 Platonem aliquando sibi maledicere: Regium,
 inquit, est malè audire, quum bene feceris.
 Quúmque aliquãdo Orphicis mysterijs initia-
 retur, dicerétque sacerdos, eiusmodi initia-

*Græcè iu-
 cundior
 παρονομα-
 σις in κοί-
 νη & ποι-
 ητι.

tos.

tos mysterijs, bonis plurimis apud inferos per-
 fui. Cur igitur, ait, ipse nō moreris? Probro ei
 dabatur aliquādo quod non esset ex duobus li-
 beris genitus: Neq; inquit, ex duobus luctato-
 ribus, & tamen luctator sum. Interrogatus
 cur paucos haberet discipulos: Quod, inquit,
 argentea illos virga eicio. Rogatus item cur
 in discipulos acriter inueheretur: Et medici,
 inquit, in languidos. Quum vidisset aliquādo
 fugientem mœchum: O inquit, infelix, quan-
 tum periculi vno obolo vitare potuisti? presta-
 re dicebat (vt Hecaton ait) necessitate urgen-
 te * in coruos quā̄m assentatores incidere: * κόρακας
 illos quippe mortuos, istos viuentes deuorare. ἢ κόλακας.

Rogatus quidnam apud hominos esset bea-
 tissimum: Felicem, inquit, mori. Familiari
 quodam apud se deplorante, quod perdidisset
 commentaria: Oportebat, inquit, ista ani-
 mo potius quā̄m chartis inscribere. Sicuti
 rubigo ferrum, ita inuidiam inuidos consume-
 re aiebat. Eos qui cuperent immortales esse,
 oportere dicebat piè vivere ac iustè. Ciuitates
 tunc interire aiebat, quum bonos discernere
 nequeunt à malis. Cū̄m aliquando à malis lau-
 daretur: Misere, inquit, metuo, ne fortè ma-
 li quippiam fecerim. Fratrum qui essent
 concordēs conuictum omni muro dixit esse
 fortiozem. Ea dicebat paranda viatica,
 quæ cum naufragio simul enatarent. Probro
 illis

ille dabatur aliquando quòd congregaretur
 malis: At medici, inquit, inter ægrotos versan-
 tur, neque tamen febricitant. Absurdum esse
 dicebat triticum purgare lolio, bellumq; inutile
 milite: Rem verò publicam inuidi non exhau-
 rere. Rogatus quidnam ex philosophia lucra-
 tus esset: Vt mecum, ait, colloqui possim. Cuidam
 sibi in conuiuio dicenti, cane: Tu mihi, inquit,
 tibias infla. Diogeni tunicam petenti, pallium
 explicari iussit. Interrogatus quænam esset di-
 sciplina magis necessaria: Mala, inquit, dedi-
 scere. Eos hortabatur qui maledictis incesse-
 rent tolerare, magis quam si lapidibus quispiam
 ageret. Platonem insimulabat, ut fastu tur-
 gidum. Quum ergo fieret pompa, inspiciens hin-
 nientem fremetemq; equum, ad Platonem conuer-
 sus, Tu, inquit, iudicio meo præclarus fuisses
 equus: Et hoc forsitan quoniam Plato summus
 erat equorum laudator. Venerat aliquando ad
 eum mala valetudine affectum, Et quum vas
 cerneret ubi Plato vomuerat: Bilem, inquit,
 video, fastum verò non video. Athenien-
 sibus consulebat, asinos ut equos designa-
 rent. Quod cum illi à ratione alienum dice-
 rent: At, inquit, apud vos duces sunt, qui nihil
 didicerunt, solumque designati sunt. Dicenti
 sibi cuidam, Multi te laudant: quid enim
 ait, mali feci? Cum pallij discissam partem
 conuersam in conspectum dedisset, intuitus

Socra

Socrates, Video, inquit, per pallium tuam vanitatem. Interrogatus à quodam, (vt ait Pharias in libro de Socraticis) quidnam faciendo, bonus & honestus euaderet: Si mala, inquit, quæ habes, ab ijs qui nouerunt didiceris esse fugienda. Cuidam delicias laudanti, inimici, ait, delicatè uiuant. Adolescenti qui se fictori suo conformabat, dic ait, si vocem æs acciperet, quanam in re gloriaretur: Illo dicente, in pulchritudine: Non igitur, inquit, erubescis qui cum inanissimi gloriari? Pontico adolescente pollicente illum sibi fore curæ, si nauis applicaret qua salsamēta uehebantur, sumpto illo & uase nouo, abiit ad eam quæ farinam uenundabat, & oneratus abibat. Illa verò pretium petente, hic inquit, adolescens dabit, si salsamentorum ipsius nauis applicuerit. Ipse Anyto exiliij, & Melito mortis auctor fuisse uideatur. Namq; Ponticis iuuenibus ob Socratis gloriam sollicitatis quæ incidisset, eos ad Anytum abduxit, dicens illum moribus sapientiorē esse quàm Socratem, quæ ex re indignatos circumstantes, in exiliū misisse illum. Sic ubi verò ornata offendisset mulierem, ad domum illius proficiscebatur, iubebatq; virum eius equum proferre & arma, vt si quidem hæc illi essent, delicijs vacare sineret: his enim iniurias propelleret: sin aliàs, cultū amoueret. Quæ autem illi placuere, ista sunt: Docibile esse virtutem.

Eosdē esse nobiles ac studiosos. Sufficere virtutem ad beatam vitam nullo indigentē nisi Socratis viribus. Virtutem quoq; in opere consistere, neq; verbis multis, neq; disciplinis indigere: sapientēque sibi ipsi sufficere: ipsius enim esse quæ aliorū sunt omnia. Gloria privationem bonum esse & labori simile. Sapientem non secundum constitutas leges victurum, sed iuxta virtutis normam, ducturūq; vxorem procreandorum liberorū causa, formosissimis quibusque congressurum mulieribus, atque amaturum. solum quippe scire sapiētem quænam sit amanda. Inscribit illi Diocles & ista, Sapienti peregrinum aut nouum nihil, neque indignus est qui ametur vir bonus. Studiosi amici eos sibi societate iungunt, qui animosi & iusti sunt. Virtutem arma esse quæ tolli non possint. Præstat cum paucis bonis aduersus malos omnes, quàm cum multis malis aduersus paucos pugnare. Sollicitè obseruandos inimicos: primi enim peccata sentiunt. Iustum virum pluris faciendum quàm propinquum. Viri ac mulieri virtus eadem. Bona pulchra, mala esse turpia. Iniqua omnia aliena puta atque peregrina. Murum tutissimum esse prudentiam: neque enim decidere, neque prodi. Mœnia struenda in nostris animis quæ capi non possint. Disserebat autem in gymnasio quod *νυμίοσφης* appellatur, non longè à port

à portis ciuitatis. Vnde quidam Cynicam sectam appellatam voluit, ipseque cognominabatur ἀπλοκώων, ac primus pallium, (vt ait Diocles) duplicauit, ipsoque solo utebatur, baculumque sumpsit ac peram. Primus autem, (vt Neanthes tradit) simplicis quoque pallij usum habuit. Porro Sosicrates in Successionum tertio, Diodorum Aspendium & barbam demisisse, & baculo & pera usum esse ait. Hunc solum ex omnibus Socraticis Theopompus laudat, dicens fuisse acutissimum, & ex suauitate colloquij quemlibet capere ac ducere quò vellet. Liquet id autem ex libris suis, atque ex illo Xenophontis symposio: videturque & grauioris sectæ Stoicæ princeps fuisse. Quocirca & Athenæus poeta epigrammatum sic de illis ait,

ὦ Στοικῶν μύθων εἰδήμονες, ὦ πανάρεστα
 Δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνδέμνοι σελίσι,
 Ταῦ ἀρετῶν ψυχῆς ἀγαθὸν μόνον. ἀδελφεὶ γὰρ
 ἀνδρῶν

Μόνα ἢ βιοτῶν ῥύσατα ἢ πόλιος.
 Σαρκὸς δ' ἠδὲ πάθημα φίλον τίλθ' ἀνδρῶν
 σὺν ἄλλοις

Ἡ μίαν τ' μνήμην ἕνυσεν θυγατέρων.
 hoc est,

Stoicida spectata cohors quem insignia sacris

Mandatis melius dogmata vestra libris.

Vnam animi summum virtutem culmen habere.

Vrbes quod seruet sola quod ipsa homines.

Carnis at illecebras alijs sibi finis vt esset

Vnica perfecit filia Mnemosynes.

Hic & Diogeni tranquillitatis, & Crati continentia, & Zenoni tolerantia dux & auctor fuit, ciuitati ipse fundamēta subiiciens. Enimvero Xenophon suauissimum in colloquio fuisse ait, atque in rebus alijs continentissimum. Feruntur & ipsius scriptorum tomi x. Primus in quo de dictione siue de figuris. Ajax siue Aiakis oratio. Vlysses siue de Vlysse. Orestis defensio, de causidicis. Isographe, siue Desias, siue Isocrates, aduersus Isocratis. ἀμάρτυρον. In secundo tomo de animalium natura, de procreatione filiorum, siue de nuptijs amatorijs, de Sophistis φουρογυμνῶν. De iustitia & fortitudine exhortatorius, primus, secundus, tertius, de Teognide quintus. Tomus tertius, in quo de bono, de iustitia, de fortitudine, de lege, siue de Republica, de lege siue honesto & iusto, de libertate & seruitute, de fide & curatore, de interrogatione, de victoria. Oeconomicus. In quarta tomo Cyrus, Hercules maior, siue de fortitudine. In quinto tomo Cyrus siue de regno Aspasia. In sexto tomo in quo veritas, de differendo, ἀντιλογῶν. Sathon de contradictione tres, de locutione.

In septimo tomo, de disciplina, siue de nominibus quinque, de moriendi, de vita & morte, de his quæ sunt apud inferos, de usu nominum, siue contentiosus, de interrogatione & responsione, de opinione & scientia quatuor, de natura duo. Interrogatio de natura duo, Opiniones, siue contentiosus, de addiscendo problemata. In octavo tomo de musica, de expositoribus, de Homero de iniustitia, & impietate, de Calchante, de exploratore, de voluptate. In nono tomo de Odyssæa, de virga Minervæ, siue de Telemacho, Helena, & Penelope, de Proteo. Cyclops, siue de Vlyssæ, de vini usu, siue de ebrietate, siue de Cyclope, de Circe, de Amphiarao, de Vlyssæ, & Penelope, de cane. In x. tomo Hercules, siue Midas, Hercules, siue de prudentia, siue de fortitudine. Dominus, siue amans. Domini, siue exploratores. Menexenus, siue de imperio. Alcibiades, Archelaus siue de regno. Atque hæc quidem sunt quæ scripsit. Timon autem ob multitudinem eorum quæ scripsit increpans illum, ingeniosum nugatorem eum dixit. Obiit imbecillitatis morbo: quo tempore Diogenes ingressus ad illum dixit, Num amico opus est? Aliquando item intrauerat sicam habens: Ad quem ille quæ diceret, quis me doloribus absoluet? ille ostensa sica, hæc ait: & ille, doloribus dixi non vita. Videbatur enim ferme mollius ferre

morbum præ amore vitæ. Est autem nostrum epigramma in eum ita se habens:

Τὸν βίον οἶδα κύων ἀντίσθενος, ἃ δὲ πεφυκὼς,
ὥστε δακτύλῳ κραδίλῳ ῥήμασιν ἢ σώμασιν.
ἀλλ' ἔδανες φθισικὸς, τὰχ' ἔπει τις ἴσως, τί
τῶτο;

Πάντως εἰς αἰδῶν δαίτην ὁδὸν ἔχει;
hoc est,

In vita canis acer erat Antisthenes, ut tu
Morderes verbis, haud tamen ore homi-
nes.

Mortuus es phthisicus. verum quis forte
rogabit?

Nomme ducem ad manes prorsus habere
opus est?

Fuerunt autem & alij Antisthenes tres. Unus
è schola Heracliti: alius Ephesius: tertius
Rhodius quidam historicus. Quoniam verò
eos qui ab Aristippo fluxere ac Phaedone transf-
egimus, age nunc illos qui ab Antisthene
venerunt Cynicos ac Stoicos hoc ordine ad-
ijciamus.

DIOGENES.

Diogenes Icesij mensarij filius, Synopsus
fuit. Fugisse illum, quum pater eius pu-
blicam mensam haberet, ac pecuniam adulte-
raret, Diocles auctor est. Porro Ebulides in
libro de Diogene, Diogenem ipsum hoc fecis-
se ait, & cum patre una pulsum fuisse. Ipse
quoque

quoque in Podalo de seipso ait, falso se signare monetam. Quidam verò eum cùm curator effectus esset, persuasum ab opificibus aiunt venisse. Delphos, atque Delum, in patriam Apollinis, percontatùmque esse an id ageret quod ei suaderetur: quod quò sibi permissum esset, euentum rei non intelligens, de civili moneta es adulterasse, deprehensùmque (vt quidam volunt) exilio damnatum esse: vt autem alij putant, metu perterritum, sponte patriam liquisse. Sunt qui dicant illum à patre acceptam pecuniam adulterasse, & illum quidem in carcere diem obisse: hunc autem effugisse, profectùmque Delphos, sciscitarum esse vtrum pecuniam falso signaret, & quid faciens clarissimus futurus esset, atque ita hoc oraculum cepisse. Cùm verò Athenas concessisset conuenit Antisthenem. Eum ille quum repelleret, quippe ex constituto suo neminem recipiebat, * vicit perseverantia sua. Illo siquidem aliquando intentante baculum, subiecto capite, cede, inquit: non enim ita durum baculum reperies, qui me abs te, quandiu aliquid dixeris, arcere possit. Hic iam auditor illius factus est, ac veluti profugus ex patria se ad victum simplicem còtulit. Conspecto, (vt Theophrastus ait) mure in Megarico discurrente, qui neque cubiculum inquireret, neque tenebras reuereretur, neque aliquid eo-

* τῆς ἀποστασίας ἐξ ἑξουσίας.

rum quæ ad vescendum idonea viderentur appetere, & ipse casus suos consolatus est. Pallium (vt quidam volunt) primus duplicatum in usu habuit, ob necessarium usum, vtq; illo se dormiens obuolueret, peramque tulit, in qua & cibos ferebat, omni que ad omnia utebatur loco, & prandens & dormiens & loquens. Quocirca & Athenienses aiebat, Iouis porticum ostendens, sibi condidisse * palatium ubi vesceretur. At baculo quidem primum innitebatur quum infirmus esset, deinceps autem eum semper ferebat, non quidem in vrbe, sed iter agens, vnâ cum pera, vt refert * Athenodorus Atheniensium princeps, & Polyuctus rhetor, & Lycinias Aeschriouis filius. Quum autem ad quædam scripsisset vt sibi pararet cellulam, & ille tardius id exequeretur, dolium, quod in Metroo erat, pro domo habuit, sicut & ipse in epistolis testatur. Atque æstate quidem sese in feruida arena volutabat; hyeme verò statuas niue perfusas complectebatur, omni ex parte se ipsum ad laborum tolerantiam exercens. Acer item erat in despiciendis alijs. Vnde & Euclidis scholam, alludens ad nomen, χοδῆν, (id est, bitem) appellabat, & Platonis auditorium, consumptionem. Dionysiaca certamina, magna miracula stultorum dicebat. Oratores, turbæ ministros. Dicebat autem quum intueretur in

* πομπείον

* ὀλυμπίον
δωρος.

vita

vita gubernatores, medicos, atq; philosophos, animalium omnium sapientissimum hominem esse: quum autem contrà inspiceret somniorum interpretes, coniectores, vates, vel huiusmodi ceteros, vel qui gloriae aut diuitijs ad dicti essent, tunc demum nihil se stultius existimare homine. Aiebat arbitrari se, in vita sepius parandum * verbum quàm laqueum. * λόγον. ἢ βερόχον.

Intuitus aliquando Platonem in conuiuio magnifico gustantem oleas: Quid, inquit, sapiens vir in Siciliam huiusmodi mensarum gratia profectus, appositis modò non fueris? Et ille, at Hercle, inquit, Diogenes, & illic oleis & reliquis eiusmodi vt plurimum vesebar. Et ille, Quid, inquit, Syracusas nauigare oportebat: an tunc Attica oleas non ferebat? Phauorinus in Omnimoda historia, Aristippum hoc dixisse tradit. Et praeterea aliquando caricam comedens obuiauit illi, dixitq;, Licet tibi degustare: qui quum acceptas edisset. Degustare dixi, non deuorare. Calcans ipsius aliquando stratum, praesentibus Dionysij amicis quos ille inuitarat, dixit, Calco Platonis inane studium: ad quem Plato, Quanto, inquit, ô Diogenes fastu tumes, dum superbiam te calcare putas. Alij Diogenem hoc dixisse ferunt, Calco Platonis fastum: illumq; respondisse, At fastu alio Diogenes. Porro Sorion in quarto refert hoc illi dixisse Platonem cynicum. Vinum aliquando post

do postularat ab eo Diogenes atque caricas, at ille lagenam integram misit: ad quem Diogenes inquit, Si quidem rogatus fueris, duo & duo quot sunt, respondes viginti: ita neque secundum ea quæ posceris das, neque ad quæ rogaris respondes: notabat autem illum ut verbosum. Interrogatus ubinam Græcia viros vidisset bonos: Viros quidē, ait, nusquam, sed Lacedæmone pueros vidi. Quum seriò quandoque loqueretur, nemòque sibi intenderet, sese ad sonum musices lasciuum contulit. Congregatis autem tunc ad se plurimis, exprobrauit quod ad inepta studiosè concurrerent: ad ea verò quæ grauias essent & utilia negligenter conuenirent. Dicebatque de fodiendo & calcitrando certare homines: ut autē boni & probi fierent, curare neminem. Grammaticos admirabatur, quòd cum Vlyssis mala requirerent, sua ignorarent. Musicos itidem in ius vocabat, quòd cum lyræ chordas cōgruè aptarent, animi mores inconcinnos haberent. Sed & mathematicos carpebat, quòd solem & lunam & sidera intuentes, quæ ante pedes essent negligenter. Oratores item, quòd studerent iusta dicere, non autem & facere, Auaros quoque, quòd pecuniam vituperarent, ac summè diligerent. Reprehendebat eos, qui iustos quidem, quòd pecunias contemnerent, laudabant, pecuniosos verò imitari satagebant

bant. Stomachabatur eis qui pro bona valetudine sacra facerent, inter sacrificia contra sanitatem cœnarent. Seruos mirabatur, quum edaces dominos cernerent, nihil diriperent ciborum. Laudabat eos qui uxores ducturi fuissent, & non ducerent, & qui navigaturi non nauigarent, quique accessuri ad rempublicam, minimè accederent, & qui pueros habituri in delicijs, se continerent, & qui se componerent ad conuiuendum optimatibus, neque tamen accederent. Dicebat manus ad amicos non complicatis digitis extendi oportere. Refert* Hermippus in auctione Diogenis, quòd captus ac venditus, quum rogaretur quid sciret agere, responderit scire se viris imperare: atque ad præconem, Prædica, inquit, quisnam dominum sibi emere vult. Sedere prohibitus: Nihil, inquit, refert: nam & pisces, quomodolibet iaceant, emi. Mirari dicebat, quum ollam quidem ac operculum non sine tactu ac tinnitu emanus, solo in homine emendo aspectu contenti sumus. Dicebat Xeniadæ emptori suo, ipsum sibi, quanuis esset seruus, obtemperare oportere: nam & medicus & gubernator, si seruus fuerit, utique sibi paretur. Eubulus verò in libro qui inscribitur Diogenis auctio, ita filios Xeniadæ instituisse ait, post disciplinas reliquas equitare, arcus intendere, fundas rotare, atque iaculari.

*Alias
Menippus

lari. Deinde in palæstra non permittebat pæ-
 dotribæ eos in morem athletarum exercere, sed
 id roboris tantum, & bonæ valetudinis gra-
 tia. Tenebant verò pueri, poetarum, ac scripto-
 rum aliorum, ipsiúsque adeò Diogenis plura
 memoriter, omnemq; illis dictrina rationem,
 vt facile memoria teneretur, breuiter collectã
 insinuabat. Domi quoque ministrare docebat
 cibo leui ac vili contetos & aqua. Tonderi ad-
 cutem iubebat, incompositosq; ducebat, ac sine
 tunicis & calceis tacitos, sese inuicem tantum
 in via intuentes. Educabatque eos & ad ve-
 nationes. Contra illi Diogenis curam habe-
 bant, parentibusque commendabant. Senuisse
 ipsum apud Xeniadem, idem ipse auctor est, ac
 vita functum, à filiis eius fuisse sepultum. Vbi
 percontante Xenia de quomodo se sepeliri mal-
 let: In faciem inquit. Illo causam interrogante:
 Quoniam, inquit, post paulum inferiora con-
 uertentur. Dixit autem hoc quia Macedones
 iam summum imperium obtinerent, atque ex
 humilibus sublimes facti essent. Quum se qui-
 spiam in domum magnifico instructam appa-
 ratu induxisset, & spueret vetaret posteaquam
 excreauit, in illius faciem sputa coniecit, dete-
 riorem locum vbi spueret se non inuenisse di-
 cens. Alij Aristippo id applicant. Quum cla-
 masset aliquando, heus homines, conuenissent-
 que plurimi, baculo illos abigebat, dicens,
 homi

Homines non purgamenta vocavi. Ait hoc He-
 cato in primo de usu. Alexandrum dixisse
 ferunt, quod nisi Alexander esset, Diogenem
 se esse voluisset. Mutilos dicebat non surdos
 aut cæcos, sed qui peram non haberent. Ingres-
 sus aliquando semitonso capite conuiuium
 iuuenum (quemadmodum scribit Metrocles
 in vsibus) plagas retulit: postea nomina illo-
 rum qui se ceciderant inscribens, circuibat
 in Leucone, ea præ se ferens. Ita illis vicem
 contumeliæ reddidit, dum reprehendendos &
 obiurgandos omnibus exposuit. Dicebat se ca-
 nem esse laudatorum, verum laudantium
 neminem secum ad venandum exire aude-
 re. Dicente quodam se in Pythia vincere vi-
 ros: Equidem, inquit, mancipia. Quum dice-
 retur sibi, Senex es, iam quiesce à labore: Quid
 enim, ait, si in stadio currerem, ad finem o-
 porteret cursum remittere, & non magis in-
 tendere? Vocatus ad cœnam, affuturum se
 negavit: neque enim sibi priore die gratiam
 habitam. Nudis pedibus calcabat niuem, &
 alia quæ prædicta sunt: crudas item carnes
 edere conatus est, sed in eo non perstitit. Of-
 fendit aliquando Demosthenem oratorem in
 diuersorio prandentem. Illo autem retro ce-
 dente, Tanto, inquit, magis in diuersorio fu-
 turus es. Peregrinis aliquando Demosthenem
 videre cupientibus, medium intendens digi-
 tum.

tum, hic, ait, vobis est ille Atheniensium orator. Panem eijciente quodam, & resumere erubescente, castigare illum volens vrcei collum per figuli trahebat officinam. Imitari se dicebat chori magistros. Illos enim tonum excedere, vt reliquis congruum tonum arriperent. Plurimos aiebat insanire præter digitum. Siquis igitur medium digitum prætendens pergat, insanire videbitur: sin autem indicem, non ita. Quæ sunt pretiosissima, ea minimo venire, & contrà. Nam statuam tribus millibus emi, farine verò chœnicem duobus aereis. Et qui se emerat Xeniadæ dixit, Vide, vt quod præcipitur facias, dicente illo,

Ἀνω πωταμῶν ἱερῶν χωρῶσι πρυαί,
hoc est,

Sursum sacrorum fluminum fluunt fontes. At si medicum, ait, eger emisses, non illi obtemperasses, sed diceres ἄνω πωταμῶν. Volebat quispiam apud eum philosophari: Cui ille pernam dedit, ac sequi se iussit. Vt autem ille præ verecundia abiecto quod ferebat abscessit, post aliquantulam occurrens illi ridens, ait, Tuam & meam amicitiam perna dissoluit. Enimverò Diocles eam rem ita describit. Dixerat illi quidam, Impera nobis Diogenes. At illo abducto casei frustum ferendum dedit. Illo renuente, meam, inquit, ac tuam amicitiam
modicum

modicum casei dissoluit. Intuitus aliquando puerum concava bibentem manu, cotylam pera productam abiicit dicens, Puer me utilitate superavit. Proiecit & catinum eodem studio, quum vidisset puerum vasculo fracto, *concauo pane lentiticulam suscipientem. * κοίλα τῆ
ψωμίτου Ratiocinabatur autem in hunc modum: Omnia deorum sunt. Diis autem amici sapientes sunt. Sunt autem amicorum cuncta communia: omnia igitur sapientum sunt. Inspexerat mulierem inhonestius diis procidentem, eius superstitionem auferre volens (vt Zoilus Pergæus ait) accurrit dicens, Non vereris mulier ne fortè stante post tergum deo (cuncta enim plena ipso sunt) inhonestè te habeas? Asclepio percussorem sacravit, qui procumbentes in faciem accurrens contereret. Solebat enim dicere imprecationes tragicas sibi occurrisse. Esse enim sine domo, sine ciuitate, priuatum patria pauperem, palantem vitam in dies habentem. Aiebat se obycere fortunæ quidem confidentiam, naturam legi, perturbationi rationem. Ad solem sedenti in Craneo sibi assistens Alexander ait, Perte à me quod vis: At ille inquit, noli mihi umbram facere. Legerat quidam diutissimè, quumque ad finem libri nihil vltra scriptum esse ostenderet: Bono, inquit, est animo viri, terram intueor. Ratiocinanti cuidam &

concludenti illum habere cornua, manu frontem palpans, equidem, inquit, illa non video.

Itidem & dicente sibi quidam non esse motum, exurgens ambulabat. Ad eum qui de caelestibus differebat: Quando, inquit, de caelo venisti? Spadone quodam scelerato domui suæ inscribente Nihil ingrediatur mali: dominus, ait, domus quoniam ingrediatur? Unguento inungens, pedes dixit, à capite quidem in aerem ascendere unguentum, sed à pedibus in olfactum. Rogantibus Atheniensibus ut initiaretur, atque dicentibus, quod apud inferos hi qui initiati sunt praesident, Perridiculum est, inquit, si quidem Agesilaus & Epaminondas in coeno degent, viles autem quique initiati in beatorum insulis erunt. Muribus ad ipsius mensam subrepentibus. Ecce, inquit, Diogenes parasitos nutrit. Platone canem ipsum appellante: Sanè, inquit, nam equidem ad venditores remeavi. E balneis exiens percontanti an multi homines lavarent, negavit. At roganti num turba multa, confessus est. Platone item desinente, Homo est animal bipes sine pennis. quum placeret ista eius definitio, nudatum pennis ac pluma gallum gallinaceum in eius invexit scholam, dicens, Hic Platonis homo est: vnde adiectum est definitioni, latis unguibus. Interroganti quamam hora prandere:

re:

re oportet: Si diues inquit, est, quando vult, si pauper, quum potest. Apud Megarenseſ intuitus oues pellibus tectas, illorum autem filios nudos: Ait, præſtat Megarenſis arietem eſſe quàm filium. Ad eum qui ſe trabe concuſſerat, ac poſtea dicebat, caue: Num, inquit, iterum me ferire vis? Aiebat oratores quidem plebis miniſtros, coronas autem gloriæ bullas. Lucernam interdium accendens, hominem aiebat quæro. Stabat aliquando manantibus perſuſus vndis: his verò qui circumſtabant illum miſerantibus, Plato (nam & is aderat) Si vultis, inquit illum miſerari, abite: gloriæ illius cupiditatem ſignificans. Colaphum à quopiam accipiens, Herclè; ait, nesciebam me galea armato capite ambulare. Midia quoque ipſum colaphis cadente, ac dicente, Tria milia tibi in menſa poſita ſunt: Poſtridie ſumpto pugilum ceſtu, caſoque ipſo, illi dixit, Tria milia tibi in menſa ſunt poſita. Lysia pharmacopola ſciſcitante, an deos eſſe crederet, Quomodo, inquit, non credo qui te dijs inimicum puto? Alij Theodorum hoc dixiſſe ferunt. Quendam intuitus ſe vndis ſpargentem, ait, O infelix an ignoras quoniam vt in grammatica erratis aſperſus non abſolueris, ita nec vitæ criminibus euades liber? Culpabat maximè ſiqui fortunam cauſarentur, dicens homines quæ ſibi

bi bona viderentur, non quæ re vera bona essent postulare. Eis verò qui terrentur ad somnia dicebat, ea quidem quæ vigilantes agitis, non moramini: quæ verò dormientes imaginamini, ea curiosè disquiritis. In Olympia pronuntiante præcone, Dioxippus viros vicit: Hic, ait, mancipia, sed ego viros. Amabatur autem & ab Atheniensibus. Nam adolescenti, quum dolium illius contrivisset plagas intulerunt, illique aliud dederunt. Refert Dionysius Stoicus, illum post Cheroniam deprehensum abductum esse ad Philippum, à quo quid esset interrogatus, explorator, inquit, insatiabilis aviditatis tu e. Ex quo admirationi habitus, liber dimissus est. Miserat aliquando Alexander epistolam Athenas ad Antipatrum per Athliam quendum, præsens Diogenes, Athlias, inquit, ab Athlio per Athlium ad Athlium. Perdica comminante nisi ad se venirent, illum se occisurum: Nihil, inquit, magni facies. Nam & cantharus & phalangium id facerent. Illud autem existimabat potius esse inter ominandum, quòd si vel absque se viueret, feliciter victurus esset. Clamabat autem sæpius, hominum vitam facile à diis dari, verùm occultari illam quærentibus * mulsum, unguenta, & his similia. Vnde & ei qui à famulo calciabatur, nondum, ait, beatus es, nisi te

R μολίτη-
ντα.

te etiam mungat: hoc autem erit, si man-
cus fueris. Quum vidisset aliquando magistra-
tus qui ἰσπορῦμοις dicebantur, quendam ex
ærario phialam furatum abducentes: Magni,
inquit, fures paruum ducunt. Intuēs aliquan-
do adolescentem lapides in crucem iacentem,
euge, inquit, scopo potieris. Circunstantibus se
adolescentibus, atque dicentibus, cauebimus,
ne mordeas nos: Bono, inquit, estote ani-
mo filioli, canis betis non vescitur. Glorian-
ti cuidam quòd leonis pelle tegeretur: Desine,
inquit, virtutis stramenta pudesfacere. Bea-
tus dicebatur Callisthenes, quòd magnifi-
cis ab Alexandro apparatus exciperetur:
At ille, infelix, inquit, est, quòd prandeat
ac cœnat quum Alexandro videtur. Quum
pecuniis egeret, eas se ab amicis repetere
non petere dicebat. Quandoque in foro ma-
nibus operans, utinam aiebat, liceret sic
perfricato ventre non esurire. Adolescentem
intuitus cum satrapis ad cœnam abeuntem,
adductum ad suos reuocauit, obseruarique
iussit. Composito adolescenti quippiam rogan-
ti non prius se affirmavit responsurum quàm
apertè exploraret, virne esset an mulier.
* Plaudenti lascinius in balneo adolescenti, * κοταβί-
quanto, inquit, melius, tanto deterius. Inter ζορ.
cœnandum ossa illi quidam ut cani iacta-
bant: at ille propius accedens permingebat ut

y 2 canis

canis. Oratores atque omnes in dicendo gloriam quærentes, ter homines, pro eo quod est ter infelices, appellabat. Diuitem indoctum ouem aureo vellere dicebat. Quum vidisset prodigi cuiusdam domui inscriptum, Venalis: Sciebam, inquit, quòd præ nimia crapula facile dominum euomeres. Causanti adolescenti perturbantium se multitudinem: Desiste, inquit, & tu perturbationis indicia proferre. Ingressus sordidum balneum, qui hîc se lauant, ait vbi lauatur? Quum rudem pinguemque citharcedum omnes causarentur, solus ipse laudabat. Rogatus quamobrem: ait, quòd talis quum sit, cithara se, non latrocinij exerceret. Citharcedum qui semper ab auditoribus deserebatur, ita salutabat, Salue galle? Illo autem dicente, cur ita: quia, inquit, canens omnes excitas. Cùm adolescentem plurimi inspicerent, ille sinum lupinis complens se incuruabat. Multitudine in eum conuersa, mirari se dixit quomodo illo dimisso se intuerentur. Dicente quodam vehementer supercilioso, Vno ictu caput tibi perfringam: at ego, inquit, à sinistris adstans te tremere faciam. Hegesia se deprecante vt sibi librorum aliquot vti liceret. Stultus, inquit, es Hegesia, qui caricas quidem non scriptas eligis, sed veras: vera autem exercitatione neglecta, te ad scriptam

ptam confers. Ei qui sibi exilium exprobra-
 bat: at huius, inquit, miser causa, philoso-
 phatus sum. Alio rursus dicente, Sinopei te
 exiliū condemnant: & ego illos, inquit, man-
 sione. Intuitus aliquando Olympionicem oues
 pascentem: Quam citò, inquit, ô præclare, ab
 Olympijs ad * Nemea te contulisti. Rogatus
 cuius rei gratia athlete nihil sentiunt, quia
 inquit, suillis ac bubulis carnibus extructi
 sunt. Petebat aliquando statuam: rogatus cur
 hoc faceret: quoniam, inquit, hoc ipsum me-
 ditor vt assequar. Quum quempiam postula-
 ret quempiam, quippe & hoc primum propter
 inopiam fecit, dicebat, Si quidem & alij de-
 disti, mihi da: si verò nemini, à me incipe.

Interrogatus aliquando à tyranno cuiusmo-
 di ære præstaret statuã sculperè: Quo, inquit,
 Harmodius & Aristogiton sculpti sunt. Rogatus
 quomodo Dionysius amicis vteretur: Vt,
 vasculis, ait, quæ dum plena sunt suspendit,
 quum verò vacua, abijcit. Inscriserat quidam
 vxore nuper ducta domui suæ, Iouis filius Cal-
 linicus Hercules hîc habitat, nihil ingrediatur
 mali: inscripsit ipse, Post bellum auxilium.
 Avaritiam arcem omnium malorum dixit.
 Prodigum quendam intuitus oleas in diuer-
 sorio edentem: Si sic prandisses, ait, non ita cœ-
 nares. Bonos viros imagines deorum esse. A-
 morem vacantium occupationem. Rogatus
 y 3 quid

quidnam esset in vita miserum, senex ait, egenus. Tum quæ nam perniciosissimè morderet belua: Ex feris, inquit, obtrectator: ex cicuribus autem adulator. Intuitus aliquando Centauros duos pessimè pictos, ait, vter horum deterior est? Sermonem ad gratiam instructum, melleum esse laqueum dixit. Ventrem vitæ Charybdim appellabat. Audiens Didymonem mœchum fuisse comprehensum: dignus est, inquit, ex ipso nomine suspendi. Rogatus cur pal lens esset aurum: quia, inquit, multos habet insidiatores. Mulierem in lectica intruens: non secundum feram ait est cauea. Fugitiuum seruum ad puteum sedentem quum vidisset, caue, inquit, adolescens, ne excidas. Cernens vestimentorum furem in balneis, num, inquit, ad unguentulum, an verò ad aliud vestimentum. Quum vidisset aliquando mulieres ex oliuæ arbore pendere suffocatas: Vtinam, inquit, arbores cæteræ fructum huiusmodi tulissent. Intuitus grassatorem, ait,

Τίπτε σὺ ὧδε φέρεσε,

ἢ τινὰ σολήσωρ νεκύωρ κατατιθέναι ὧτων;

id est,

Sed hîc quid vir bone quæris?

An aliquem è vita functis spoliare laboras?

Rogatus num seruulum aut ancillã haberet,
nega

regavit: dicenti ergo cuiquam, Si mortem obieris, quisnam te ad sepulchrum efferet? qui domo, inquit, indiget. Quum animaduverteret formosum adolescentem incustoditè obdormientem, manu pungens, surge, inquit,

Μίτις σοι ὄψιλον; μεταφρονῶ ἐν δόρῳ πύξην.

hoc est,

Ne quis te à tergo stertentem cuspide figat.

Ad eum qui pretiosa parabat obsonia,

ὦ κύμαρ, ὁ δύνουσι τὴν ἰσθμὸν ἕωρα.

Nate mihi haud longæus eris.

Platone de ideis differente, & nominante mensalitatem & cyathitatem: Equidem, inquit, ô Plato mensam & cyathum video, mensalita-

tem verò & cyathitatem non video. Et ille, re-

Etè, inquit: quibus enim cyathus mēsâque con-

spicitur oculos habens: quo autem mensalitas & cyathitas intelligitur, animum non habes.

Interroganti cuidam qualis sibi videretur: Socrates iurens, respondit. Rogatus à quodam

quo tempore ducenda sit vxor: Iuuenibus, in-

quit, nondum, senibus verò nunquam. Inter-

rogatus quidnam vellet, vt colaphum acci-

peret, galeam, inquit. Adolescentem intuens se

componentem, si quidem, inquit, ad viros, * ἀτυχεῖς. frustra, sin autem ad mulieres, * nequiter. Vi- * ἀδικοῖς.

dens adolescentulū rubore persusum, Confide, ait fili, huiusmodi est virtutis color. Quñ duos aliquando audisset legisperitos, ambos dam-

navit, dicens alterum quidem furatum esse, alterum verò non perisse. Rogatus cuiusmodi vinum libentius biberet, alienum inquit. Dicente sibi quodam, plures te irrident: at ego, inquit, non irrideor. Dicenti malum esse vivere: Non, inquit, vivere malum est, sed malè vivere. Consulentibus ut fugitivum quæreret servum, ridiculum, inquit, est, si Manes absque Diogene vivat, Diogenes absque Mane non possit. In prandio comedebat oleas: inuectam verò inter prandendū placentā proiecit, dicēs: ὦ ξένοι τυράννοις ἐκποδῶν καδίτασο. & aliàs, - Μάστιξον δ' ἔλασιν.

hoc est,

Lōgè à tyrānis temet hospes auferas, & aliàs, - Nunc celeres agitabat equos.

Rogatus qualis esset canis: Esuriens, inquit, Melitæus satiatus verò Moloσsicus. Quosdam permulti laudant, neque tamen ob laborē audent cum eis unā ad venationem egredi, ita ne mihi quidem ob dolorum metum congregi atque unā vivere potestis. Rogatus an sapientes placentis vescerentur: omnibus, inquit, sic ut & homines cæteri. Interrogatus cur mendicis largirentur homines, non autem philosophis: quia claudos, inquit, ac cecos potius quàm philosophos se futuros sperant. Poscebat quiddam ab avaro, atque illo tergiuersante, * ad cibum, inquit, homo te postulo, non ad sepulchrum

* εἰς ἔσθην
καὶ εἰς τα-
φήν.

pulchrum. Exprobranti cuidã, quòd aliquando falsò pecuniam signasset: Tempus, inquit, fuit quum talis eram, qualis tu modò: qualis autem ego modò sum, nunquam tu eris. Alteri sibi idem exprobranti: Atqui, inquit, emingebam tum celerius, modò non ita. Myndum profectus quum videret magnificas portas, & urbem modicã: Viri, inquit, Myndij portas claudite, ne urbs vestra egrediatur. Quum vidisset aliquando hominẽ in purpuræ furto deprehensum. ἄλλαβῃ inquit te, πορφύρῃ & δαύαρ & ἡγὶ μοῖρα ἡπά/αυῆ.

id est,

Purpureum cepit fatum, violentaque parca. Cratero precante ut ad se ille proficisceretur, at malo, inquit, sal Athenis lingere, quam apud Craterum sui magnificè instructa mensa: Anaximenem conueniens pingui aqualiculo rhetorem: Impartire, inquit, & nobis pauperibus ventrẽ, quippe & ipse ab onere leuaberis, & nobis emolumento eris. Differente illo aliquando, *pernam prætendens, auditores in *ταείχιον se conuertit. Indignante illo, disputationem, inquit, Anaximenis oboli pretium dissoluit. Quum illi probro daretur, quòd in foro manducaret: in foro enim, ait, esurio. Quidã & illud huius esse aiunt, quòd intuitus illum Plato lauante mlera: accedens tacitè illi dixerit, Si Dionysio obsecutus esses, olera profectò non

lavisses: illumque ad aurem item respondisse.
 Et si lauares olera, Dionysio non esses obsequi-
 tus. Dicenti cuidam, multi te irrident: & illos,
 inquit, forte asini. Sed non illi asinos curant,
 neque ego illos, respondit. Conspecto adolescen-
 tulo philosophante, eia, inquit, amatores corpo-
 ris ad animæ pulchritudinem traducis. Admi-
 rante quodam ea quæ in Samothracia sunt do-
 xaria: Longè, ait, plura essent, si & qui serua-
 ti non sunt, ea dedicassent. Alij Diagora Medo
 hoc assignant. Formoso adolescenti ad conui-
 uium eunti: deterior, inquit, remeabis. Illo re-
 deunte & postridie sibi dicente, Et abij, &
 deterior effectus non sum, nõ deterior, inquit.
 Postulabat ab Eurytio difficile quiddam: illo
 dicente, si mihi persuaseris: Equidem, inquit, si
 persuadere possem, suavissem vti te suffocares.
 Reuertebatur ex Lacedæmone Athenas, inter-
 rogabatur quò & vnde veniret, A viris, in-
 quit, ad mulieres. Rediens ab Olympijs quum
 rogaretur an multa ibi turba fuerit: Turba, in-
 quit, multa, sed homines pauci. Luxuriosos di-
 cebat similes ficibus quæ per præcipitia na-
 scuntur, quarum fructus homo non gustat, corui
 autem & vultures comedunt. Phryne scortum
 Venerem auream Delphis obtulit, cui ille ita
 inscripsit: Ex Græcorum intemperantia. Ale-
 xandro quoque illi assistente & dicente, Ego
 sum Alexander magnus ille rex, at ego, inquit,
 Diogenes

Diogenes canis. Rogatus quidnam faciens canis vocaretur, quòd eis, inquit, blandior quàm dant, in eos verò qui non dant oblatro, malos autem mordeo. Ex ficu quadam poma legebat, custode dicente, Huic ante paucos dies homo suspensus est: ego, inquit, illam purgabo. Olympionicen intuens in scortum frequenter intendentem: Ecce, inquit, vt aries Martius à puella vulgari per collum captus abducitur. Formosa scorta lethali mulso non dissimilia dicebat. Prudenti in platea qui circumstantibus identidem acclamabant, canis. At ille, Vos, ait, canes estis, qui prudentem circumstat. Quum duo molles se ab eo subducerent, Nolite, inquit, vereri, canis betas non comedit. De puero stuprato cuius esset rogatus, Tegeates inquit. Quum vidisset ignauum luctatorem medicinam profitentem: Quid hoc, inquit, num & eos qui te aliquando vicerunt, nunc ipse deiciet? Quum scorti filium in turbas iactantem lapides cerneret, Caue, ait, ne patrem ferias. Pueri ostentanti sibi gladium quem ab amatore acceperat. Gladius, inquit, pulcher est, sed capulus fœdus. Laudantibus quibusdam eum qui illi erogauerat: Me autem, inquit, non laudatis qui accipere merui? Laudantibus item quibusdam eum qui quid illi dederat, si quid, ait, donasti habeo, sin autem eguisti, vtor. Supposititio quodam dicente, aurum habet in pallio: Ita sanè, inquit,

inquit, idcirco illo supposito obdormio. Rogatus quid ex philosophia lucratus fuisset: Et si nihil aliud, inquit, vel hoc ipsum quod ad omnem fortunam paratus sum. Interrogatus unde esset: * Mundanus ait. Sacrificantibus quibusdam ut filium à dijs impetrarent: Ut, inquit, bonum impetretis non immolatis. Quum stipem aliquando posceret eranarchen, ait:

* κοσμοπολίτης.

Τὸς μὲν ἄλλους ἐναρῶς, ἀπὸ δὲ ἑκτορῶ ἰσχυρὰ χεῖρας.

hoc est,

Tu reliquos spolia, sed ab Hectore contine dextras.

Scorta dicebat regum esse reginas: petere enim quodcumque eis videretur. Atheniensibus Alexandrum Liberum patrem esse decernentibus: Et me, inquit, Seraphin facite. Exprobranti quod loca immunda introiret: Et sol, inquit, in secessus abit, neque inquinatur. In fano cenans inter panes sordidos appositos, sublato abiicit, dicens, In sacrum nihil oportere sordidum ingredi. Dicente quodam, cur nihil sciens philosopharetur: Et si, inquit, philosophiam stimulo, hoc ipsum philosophari est. Laudabatur puer ad illum adductus, quod ingenio excelleret, essetque optimis moribus. Quid ergo, inquit, me indiget? Qui recta dicerent nec facerent, eos citharæ similes aiebat: hanc enim nihil

nihil audire, neque sentire. Theatrum ingrediebatur ex aduerso exeuntium. Rogatus cur ita faceret, hoc, ait, in omni vita facere studeo. Videns aliquando adolescentulum effœminari: Non pudet, ait, deterius quàm naturam ipsam de teipso statuere? Illa enim te virum fecit, tu te cogis mulierem fieri. Intuens quœdam parum cordatum aptare psalterium: Non erubescis, inquit, qui sonos ligno aptes, animum ad vitam non componas? Dicenti cuidam, Idoneus ad philosophiam non sum: Quid ergo, inquit, viuis, si vt bene viuas nulla tibi cura est? Contemnente quodam patrem: Non pudet, ait, eum contemnere, qui tibi vt plurimum sapias est auctor? Videns decorum adolescentem indecorè loquentem: Non erubescis, ait, ex eburnea vagina plumbeum educēs gladium? Quum illi probro daretur, quòd in caupona biberet: Et in tonstrina tondeor, inquit. Vitio vertebatur illi quòd ab Antipatro accepisset palliolum, tum ille inquit:

Οὗτοι ἀπόβλητά ἐστι θεῶν ἐγλυυδία δῶρα. Iliad. γ.

hoc est,

Reijcienda deum non sunt insignia dona.
 Quum illi quidam trabem impegisset, ac diceret, Caue, virga illum cœdens ait, caue. Supplicante quodam meretrici, quid, ait, vis miser, ab illa quum præstet frustreris. Unguentis delibuto, vide, ait, ne fragantia capitis fœtorem

torem vitæ præstet. Servos quidem dominis, malos autem cupiditatibus servire dicebat. Rogatus cur mancipia αὐδὲ γὰρ πῶδα sint appellata: Quia pedes, inquit, habent virorum, animum autem talem qualem tu nunc habes qui hoc interrogas. A prodigo petebat minam, à quo quum rogaretur cur ab alijs obolum, ab se peteret minam: Quia, inquit, ab alijs omnibus denuò me accepturum spero, abs te verò an rursus accepturus sim, θεῶν ἐν γένεσιν ἐκείνῃ, hoc est, In genibus diuim positum est. Quum probro daretur, quòd Platone non petente ipse peteret, Et ille inquit petit,

Ἀγχι σὺν ἡμετέροις, ἵνα μὴ πῶδαίαν οἱ ἄλλοι.

hoc est,

Sed caput admouens, reliqui ne fortè resciscant.

Sagittarium intuitus imperitum, iuxta scopum consedit dicens, ne fortè me feriat. Amatores dixit prorsus à voluptate aberrare.

Interrogatus an mala esset mors, Quoniam, inquit, modo mala, quam presentem non sentimus? Alexandro stante atque interrogante, Num me times? Quid enim, inquit, es, bonum, an malum? dicente bonum: Quis ergo, ait, bonum timet? Disciplinam iuuenibus quidem sobrietatem, senioribus solatium, pauperibus diuitias, diuitibus ornatum esse dixit. Didy-

moni

moni mœcho curanti aliquando puella oculum: Vide, inquit, ne virginis oculum curans, puellam corrumpas. Dicente quodam amicos illi insidiari: Et quid, ait, agere oportet, si amicis & inimicis æquè utendum erit?

Rogatus quid esset inter homines optimum, Libertas, inquit. Ingressus aliquando scholam quum videret musas multas paucosq; discipulos, cum dijs, inquit præceptor multos habes discipulos. Solebat autem omnia palam facere, & quæ ad Cererem, & quæ ad Venerem pertinent, atque huiusmodi conclusiunculis utebatur. Si prandere nihil mali est, neque in foro prandere malum est. Non est autem malum prandere, nec in foro quidem prandere malum est. Quumq; ante ora omnium obnixè operaretur, utinam liceret, aiebat, persicato ventre à fame conquiescere. Referuntur in eum & alia, quæ quum sint multa, prolixum esset & omnia prosequi. Dicebat autem duplicem esse exercitationem, alteram esse animi, alteram corporis: hanc quidem secundum quam in exercitio perpetuæ quæ sunt imaginationes præstant ad virtutis opera quædam adminicula. Porro alteram sine altera esse imperfectam, nihilominus bona habitudine & robore inter ea quæ competunt adnumerato, quippe quæ circa corpus & circa animam sint. Adijciebatq; argumenta, quòd ad virtutem facile exerc

exercitio proficiatur. Cernere enim se in arti-
 bus mechanicis & alijs opifices ex consuetu-
 dine operis non minimam operandi celeri-
 tatem fuisse consecutos. Athletas item & ti-
 bicines inter sese eminere tanto intervallo,
 quanto maiore studio & labore in eo versati
 fuerunt. Atque si quidem ita isti exercitatio-
 nem ad animum transtulissent, nequaquam in-
 utiliter aut imperfectè laborarent. Nihil dice-
 bat in vita omnino absque exercitatione per-
 fici, eam verò omnia exuperare posse. Quum
 igitur repudiatis inutilibus laboribus natu-
 rales insequi, ac vivere beatè debeamus, per
 summam dementiam infelices sumus. Nanque
 ipsius quoque contemptus voluptatis, si nos
 assuefecerimus, iucundissimus fit. Et sicut hi
 qui consueverunt voluptuose vivere, molestè
 inde se auelli patiuntur: ita qui aliter exer-
 citati sunt, facillimè ipsas cõtemnunt volupta-
 tes. Talia autem docebat, quæ etiamnum
 re ipsa præstabat: monetas certè adulterans:
 nec tantum legitimis quantum naturalibus
 deferens: idem vitæ institutum quod Hercu-
 les se sequi affirmans, nihil libertati præferēs,
 omniâque sapientum esse dicens, his rationi-
 bus quibus suprâ ductus. Omnia, inquit,
 deorum sunt: sunt autem sapientibus amici
 dî: at amicorum sunt omnia communia.
 Omnia igitur sapientum sunt. Ac de lege,
 quòd

quòd sine ipsa geri respubl. non possit. Nam sine civitate nihil conferre quod urbanum est: vrbs verò civitas est, lex verò absque civitate ad nihilum utilis: est igitur urbana lex. Nobilitatem verò & gloriam, & huiusmodi cætera ridebat, dicēs malitiæ esse velamenta. Solum rectam esse rempubl.* quæ esset habenda ^{* ἢ ἐν κόσῳ} in honore. Dicebat & mulieres communes esse oportere, nuptias nihil esse arbitratus, sed ut quisque cuique persuasisset, ita illi coiret, communesque idcirco filios fieri. Nihil esse iniquum duxit ex templo quippiam accipere, aut quodvis gustare animal: nec iniustum quidem esse humanis vesci carnibus, idq; ex aliarum gentium consuetudine liquere: atque hac recta ratione omnia in omnibus & per omnia esse dicens. Nanque & in pane carnes esse, & in oleris panem, cum panis & corpora reliqua, in omnibus per occultos quosdam meatus ac tumores ingerantur, atque vnà euaporent, sic ut & in Thyeste manifestum est, siquidem ipsius sunt tragœdiæ, & non Philisci Aegine-tæ ipsius familiaris, siue Pasiphontis Luciani, quem scribit Phavorinus in omnimoda historia post obitum eius scripsisse. Musica verò & geometria, & astrologia, cæterorumque similibus fuisse negligentem, veluti inutilium <sup>* εὐσοχώ-
ταλος ἐν ᾧ
ἀπαντήσε
σι τῶν λόγων</sup> & quæ minimè essent necessaria. Fuit autem ^{*} promptissimus ad obviandum iis quæ dice-
rentur

rentur, vt ex superioribus liquet. Quin & sui
 auctorem fortissimè pertulit. Nam quum in
 Aeginam nauigaret, atq; à piratis fuisset com-
 prehensus, quorum princeps erat Scirpalus, in
 Cretam deductus, venditus esset, præcone in-
 terrogante, quid sciret facere, respondit, sci-
 re se hominibus dominari. Vnde quum indi-
 casset digito Corinthium quendam habitu in-
 genuo prætereuntem, Xeniadem quem præ-
 diximus, huic inquit, me vende: hic enim
 domino indiget. Emit igitur illum Xeniades,
 Corinthumq; secum adducens, filijs præcepto-
 rem dedit, & toti domui præfecit. Is verò ita
 se gessit in omnibus vt sursum ac deorsum cur-
 sitans Xeniades diceret, bonus genius domum
 meam ingressus est. Refert Cleomenes in libro
 qui pedagogus inscribitur, necessarios suos il-
 lum redimere voluisse, illum verò eos fatuos
 dixisse. Neque enim leones seruos esse nutriën-
 tium, sed econuerso nutriètes seruire leonibus.
 Nam serui timere est, feras verò hominibus ter-
 rori esse. Erat autem illi mirabilis persuaden-
 di vis, adeò vt quemlibet oratione facile ca-
 peret. Fertur denique Onesicratus quidam
 Aeginensis Athenas misisse alterum ex duo-
 bus liberis suis, Androsthenem nomine, eum-
 que cum audisset Diogenem, illic perstitisse:
 misisse itidem quem prædiximus Philiscum,
 qui erat maior natu, ipsumque ibidem deten-
 tum

tum fuisse. Postremò verò ipsum aduenisse, atque vnà cum filijs philosophatum esse, tanta Diogenis sermonibus suauitas inerat. Audiuit ipsum & Phocion, qui cognominatus est Bonus, & Stilpo Megarensis, & complures alij ciuiles viri. Fertur nonaginta ferme annorum obiisse diem. Porrò de ipsius morte varia habetur opinio. Sunt enim qui dicant illum cum bouis pedem crudum comedisset, bilem sibi consciuisse, atque ita perisse: ex quibus est Cercidas Megalopolita siue Cretensis in Meliambis sic dicens,

Οὐ μὰν ὁ παῖς γ' ἔα Σινωπὸς τῆνος
ὁ βαυτοφόρος διπλοέματος, αἰθερβόσκος,
ἀλλ' ἀνέβα, χεῖλος ποτ' ὀδύνας ἐρέσας,
καὶ τὸ πυσῦμα σιωδαπῶν, ἧ γὰρ ἀλαβείως
Διογένης ζαυὸς γόνος ἔργαίος τε κύνων.

hoc est,

Non enim patitur priscus ille Sinopæus
Baculifer ille, & duplicatus, sub dino
pastus.

Tandem qui sublatuſ est, cum labris dentes
offirmasset,

Et spiritum continuisset, erat enim verè
Diogenes Iouis filius, & cælestis canis.

Alij dicunt cum polypum canibus partiri voluisset, morsum in cruris * neruo, ac ex eo de-
functum esse. Ipsius tamen necessarij (vt in
Successionibus ait Antisthenes) id potius ap-
* ΤΕΥΟΝΤΑ

ζ 2 prob

probant, quòd spiritum continendo animam exhalauerit. Degebat enim in Cranio, id erat gymnasium ante Corinthum. Cùm verò ex more familiares adijissent, palliòque obuolutum deprehenderent, non illum dormire arbitrati (erat quippe minimè somnolentus) reuelato pallio animam efflasse inuenerunt, suspicati que sunt illum hoc fecisse desiderio migrandi ex vita. Hinc inter eos qui eum sepelirent oborta ut aiunt seditio, ut ferè ad manus ventum sit. Adueniētibus autem patribus illorum atq; primatibus, ita sedata discordia. sepultum esse iuxta portam quæ in Isthmum fert. Erigentes autem super illius tumulum columnam, canem desuper ex lapide Pario sculpservnt. Postea & ipsius ciues æreis illum statuis honorarunt, ita inscribentes:

Ἦ γὰρ αἰὲς καὶ χαλκὸς ὑπὸ χρόνου, ἀλλὰ σὸν ἔστι
 Κῦδος ὁ πᾶς αἰὼν Διόγενες καθελεῖ.

Μῆνος ἐπὲ βιοτᾶς αὐτάρκεια δόξαν ἔδειξας
 Θνητοῖς, καὶ ζωῆς οἴμου ἐλαφροῦ ἄταν.

hoc est,

Aera quidem absument tempus, sed tempore nunquam

Interitura tua est gloria Diogenes.

Quandoquidem ad vitam miseris mortalibus equam

Monstrata est facilis te duce, & ampla via.

Est item

Est item de eo nostrum tale epigramma carmine proceleumatico:

Διόγενες ἄγε, λέγε τίς ἔλαβέ σε μόρος
 ἐς αἰδός; ἔλαβέ με κωὸς ἄγριον ὀδύξ.

hoc est,

Diogenes age, loquere, quis exitus ad inferos

Te abstulit? abstulit me canis morsus ferox. Aiunt quidam illum dum moreretur mandasse insepultum proijci cadaver, ut omnes bestiae participes ipsius essent, vel in foueam superiecto modico puluere inijcerent. Alij autem in Elissum se immitti voluisse tradunt, ut esset fratribus utilis. Demetrius autem in equiuocis ait eadem die Alexandrum Babyloniae, Diogenemque Corinthi vita functos esse. Erat autem senex Olympiade CXIII. Feruntur eius ista volumina: Dialogi capitum, Ichthyas, graculus, pardus, plebs Atheniensium, Respublica, ars moralis, de diuitijs, Amatorius, Theodorus, Hypsias, Aristarchus, de morte, Epistola. Tragediae septem, Helena, Thyestes, Hercules, Achilles, Medea, Chrysipus, Oedipus. Porro Socrates in primo Successionum, & Satyrus in quarto de Vitis, nihil eorum esse Diogenis affirmant. Tragediolas autem ait Satyrus Philisci Aeginensis esse, Diogenis discipuli. Sotion autem in septimo haec sola Diogenis esse ait, de virtute, de bono,

α 3

amat

amatorium, mendicum, τολμαῖον, pardum, Cassandrum, Cephalionem, Philiscum, Aristarchum, Sisyphum, Ganymedem, de usu. Epistolas. Fuerunt autem quinque Diogenes. Primus Apolloniates phisicus. Eius autem scriptorum istud initium fuit, In omni opere aggredundo primum illud, operæ pretiū esse videtur vt initium irrefragabile ponamus. Secundus Sicyonius, qui Peloponnesiaca scripsit. Tertius hic ipse. Quartus Stoicus ex Seleucia, appellatus est autem Babylonius ob vicinitatem. Quintus Tarsensis, qui de quæstionibus poeticis scripsit, quas etiam soluere nititur. Hunc verò philosophum Athenodorus in quinto deambulationum ait, quòd ungi solitus esset, lucidum semper apparuisse.

MONIMVS SYRACVSANVS.

Monimus Syracusanus Diogenis quidem discipulus, famulus verò mensarij cuiusdam Corinthij fuit, vt Socrates tradit. Ad eum Xeniaades qui Diogenem emerat frequens commeabat, virtutē hominis, atq; in dicendo vim admiratus. Monimum tamen in Diogenis pellexit amorem. Ille enim continuè simulata vesania abijcere monetam, omnemque mensæ pecuniam cepit, donec à domino repudiatus, continuò se ad Diogenem contulit. Adhæsit autem & Crati & Cynico sæpius, ceterosque id genus studiosè cōsectatus est. Qua ex re factum

Etum est, ut eum dominus adhuc magis insanire putarit. Fuit autem vir eloquens ac doctus adeò ut Menander comicus ipsius mentionem fecerit in quadam comœdia, quæ Hippocomus inscribitur, sic de eo dicens,

Μένιμος τις ἄνθρωπος φιλόσοφος,
ἀδοξότερος, μικρὸς ἤ, ὁ τὴν πύραν ἔχω.
Πύρας ἢ οὐκ ἔστι, ἀλλὰ καὶ εἰκόνος ῥήματα
ἐφθέγγατ' ἔδινε μίμνερ' ἐς, μὰ τὸ δία,
τῷ γυνῶδι σαυτὸν, ἔ ἢ τοῖς βοωμελίοις
τῆτοις, ὑπὲρ ἢ ταῦτα ὁ προσαιτῶν καὶ ῥυ-
πῶν.

Τὸ γὰρ ὑπολαβὴν τύφου εἶναι παῦ' ἔφη. hoc est
Monimus fuit quidam sciens vir,
Contemptior quidem, ferēs sed manticam,
Tres ergo peras, verūm similitudinis
Verbo est loquutus, tale per Iouem nihil
Quale illud est Te ipsum nosce, aut consinia
His verba, scurra præter hæc & sordidus.
Nam cuncta fastum dixit esse cætera.

Adeò verò grauis ac constans fuit, ut contempta gloria solam veritatem appeteret. Scripsit autem ludicra sententijs serijs permixta, de
*appetitionibus duobus, & exhortatorium.

ONESICRITVS.

ONESICRITUM quidam Aeginensem tradunt. Porro Demetrius Magnesium Astypalensem fuisse ait, & hic ex Diogenis ludo probatissimus. Videtur autem quiddam habere

bere simile cum Xenophonte. Ille enim cum
Cyro, hic cum Alexandro militavit. Ille Cyr̄i
παυδέων, hic Alexandri scripsit initia. Ille Cy-
ri, hic Alexandri profequitur laudes. Est au-
tem & stylus vtriusque simillimus, nisi quod
apographus, & quod transcriptum est dissen-
tit ab archetypo & exemplari. Fuit & Me-
nander Diogenis discipulus cognomento Dry-
mus, Homeri admirator, & Hegesæus Sino-
peus, κλειὸς cognominatus, & Philiscus Ae-
ginensis, vt prædiximus.

C R A T E S T H E B A N V S.

CRates Thebanus Ascondi filius, ipse quo-
que inter sapientissimos Diogenis disci-
pulos fuit. Cæterum Hippobotus non Diogenis
ipsum fuisse discipulum ait, sed Brysonis Achi-
ni. Huius ista feruntur ludicra:

Πύρη τις πόλις ὄσθι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι τύφῳ,
καλὴ κ' ἐπίφρα, πόρι ῥῦτος, δ' ἐμ' ἔχουσα.

Εἰς ἣν ἔτι τις εἰσπλεῖ ἀνὴρ μωρὸς, παράσιθ' &
οὔτε λίχν' & πόρνῃς ἐπαγγελλόμῃνος πυγῆσι,
ἀλλὰ θύμον καὶ σκόρδα φέρει καὶ σῦνα καὶ
ἄρτους.

Ἐξ ᾧ ὁ πολεμῶσι πρὸς ἀλλήλους, πόρι τέτων.
οὔχ' ὄπλα κέντελνται, πόρι κέρματ' &, δ' ὠρεῖ
δόξης.

hoc est,

Est quædam medio constructa vrbs man-
tica fastu,

Pulchra

Pulchra quidem & pinguis, circumflua,
rebus egena,

Quam nullus parasitus adit, stolidusve pe-
netrat.

Deditus aut quisquã dānosus ganeo scortis:
Allia sed, panes, ficus, profertq; lupinos,

Nec pro gloriola capiūt aut sordibus arma.

Est & Ephemeris illa vulgatissima ita se ha-
bens: Ponito coquo minas decem, medico dra-
chmam, assentatori talenta quinque, consilia-
rio fumum, meretrici talentum, philosopho
triobolum. Vocabatur autē & θυγατροῖν/ης,
quòd in omnem ingrederetur domum & ad-
moneret. Sunt autem & eius hi versus:

Ταυτ' ἔχω ὅσ' ἔμαθον ἢ ἐφρόντισα, ἢ με-
τὰ μαθῶν

Σεμν' ἰδέσσω, τὰ ἢ πολλὰ καὶ ὀλίβιχ τύφῃ
ἔμαρψε. hoc est.

Tantum habeo quantum didici, quantūm-
que labore

Percepi, & studio, rapuit sed cætera fastus.
Et quod illi ex philosophia studio accessisset,
Εἴρωρ τε χροῖνιξ, ἢ τὸ μηδενὸς μέλερ. hoc est,

Chœnix lupini, & cura nullius rei.

Fertur eius & illud,

ἔρωτα πάσει λιμός. εἰ ἢ μὴ, χρόνῃ.

ἂ ἢ τέτοιοι μὴ δύνῃ χρῆσθαι, βρόχος. hoc est,

Amorem sedat fames: sin minus, tempus:

Eis verò si vti non vales, laqueus.

Floruit circa centesimam & decimam tertiam Olympiadem. Hunc, ait Antisthenes in Successionibus, cum in tragœdia quadam cerneret Telephum sportulam tenentem, aliasque opulentum, ad cynicam philosophiam prorupisse, illumque patrimonio vendito (erat quippe vir nobilis,) cum congregasset plus quam ducenta talenta, civibus ea divisisse, adeoque constanter philosophatum esse ut & Philemon comicus ipsius mentionem fecerit, ait nempe:

καὶ τὸ θεῖον ἢ εἶχεν ἰμάτιον διασὺν,
 ἢ ἐν γυμνασίῳ ἢ τὸ χειμῶν & ῥάκ &.

hoc est,

Aestate crassum vestiebat pallium,

Sed hyeme pannū, ut temperans evaderet.

Refert autem Diocles persuasisse illi Diogenem ut peculium dimitteret, ac si quid pecuniæ haberet, iactaret in mare. Atque Cratis quidem domus, inquit, ab Alexandro: Hipparchia verò à Philippo. Quosdam ex propinquis ad se venientes, atque auertere ab instituto molientes, sæpenumero baculo persequebatur, constansque perdurabat. Porro Demetrius Magnæsis ait deposuisse illum pecuniã apud trapezitam ea conditione, ut si quidem filij idiota essent, eam illis redderet: sin autem philosophi, plebi distribueret: nihilo quippe egere philosophos. Eratosthenes autem, cum ex Hipparchia,

de qua

de qua dicemus, natus sibi esset filius Pasicles nomine, eum iam adultū ad ancillæ adduxisse domum, ac dixisse hoc ei paternum esse matrimonium. Cæterū moechorum apud Tragicos exilia & cædes esse præmium, eos verò qui scortis congrederentur apud Comicos ex luxu & ebrietate in insaniam verti. Huius frater Pasicles fuit Euclidis discipulus. Eius factum quiddam Phavorinus in secundo commentariorum refert. Ait enim cū pro quodam intercederet apud gymnasij principem, eius coxas tetigit. Illo indignante: Quid enim, ait hic, nonne & ista tua sunt sicut & genua? Dicebatque fieri non posse ut quis inueniatur qui lapsus non sit, sed veluti in malo punico, granum etiam aliquod putridum esse. Cū Nicodromum citharcedum irritasset, cæsus in faciem est. Chartulam itaq; imponēs fronti inscripsit, Nicodromus faciebat. Scorta ex industria insectabatur maledictis, unā & seipsum exercens ad perferēda cōvicia. Demetrio Phalereo qui panes ac vinū miserat, conviciabatur dicens, Utinam & fontes panes ferrēt. Constat igitur aquā eū bibisse. Ab Atheniensibus civilis iuris peritis arguebatur quòd sindone amicitur, quibus ille, Theophrastum, inquit, ostendā vobis opertū sindone: nō credētes autē induxit in tonstrina ubi ille tondebatur, ostenditq; lino coopertū. Cū Thebis à principe gymnasij fla-

gris

gris casus esset, siue (vt aliis placet) Corinthi ab Euthycrate, ac pede traheretur, ridebat dicēs:

ἔλκε ποδὸς τετραγών δια βηλῶ θεοπισίοιο.

hoc est,

Protractum pedibus detrusit limine sacro. Diocles autem pertractum eum à Menedemo Eretriensi testatur. Nam cum esset decorus, & Asclepiadi Phlasiō vsui esse videretur, tetigit Crates illius coxas dicens, Intus Asclepiades: qua ex re indignatum Menedemum traxisse illum, idque eum dixisse. Zeno verò Citticus in libris de vsu, pellem ouis quoque insuisse pallio refert, vt esset deformior. Erat autem & facie turpis, & cum se exerce- ret, ridebatur. Solebat autem sublatis mani- bus dicere, Confide Crates pro oculis & corpo- re reliquo. Hos enim videbis irrisores iamiam & morbo cōtrahi, & te beatum dicere, se au- tem ignauia arguere. Dicebat autem tandiu philosophandum esse, donec videantur duces exercitus esse * ασιναρῶν. Desertos dicebat eos qui cum assentatoribus essent, non secus ac vituli cum inter lupos sunt: neque enim cum illis familiares & amicos esse, sed insidiatores. Cum autem sentiret se morti proximum, in- spiciebat seipsum dicens:

-Στάχεις δὲ φίλε κέρτων,

Βάνης εἰς αἰδῶο δόμης κυφὸς ὄρω δια γῆ-
gas.

hoc est,

-V8

-Vadis nunc optime curue,

Vadis ad Orci ædes, longa gibbose senecta.
 Erat quippe ex senectute curuatus. Alexandro rogante num vellet restitui ac refici patriam suam: Quid, ait, opus est? rursus enim fortassis Alexander eam alius diruet. Habere se patriam, contemptum gloria & paupertatem, quæ in potestatem fortunæ nunquam sint cessura. Diogenisque civem se esse, invidia in-fidias non metuentis. Meminit ipsius & Menander in Geminis dicens:

Συμπριπατήσεις γὰρ βίβων' ἔχουσ' ἔμοι,
 ὡσπὲρ κρᾶτητι τῷ κωϊκῷ ποδ' ἢ γυνί.

hoc est,

Mecum ambulabis tecta pallio, velut

Cratete nuper vxor atro cum cane.

Et filiam tradebat illis (vt ipse ait) probationi, triginta inductis diebus.

Metrocles autem Hipparchiæ frater discipulus huius fuit, qui cum prius audiret Theophrastum Peripateticum, adeo corruptus erat, vt cum saepe inter differendum crepitum ventris emitteret, præ dolore animi domi inclusus moraretur. Hoc agnito Crates ad eum ingressus est consolaturus illum, ac lupinis industria voratis, persuasit quidem illi primùm verbis, nihil mali fecisse: fore quippe prodigiosum, si non & secundum naturam flatum emitteret.

ret. Tum verò & ipse in huiusmodi crepitum, erumpens illum similitudine rei seruauit, ac verbis in spem erexit. Hinc ipsius auditor fuit, euasitque vir in philosophia eximius. Hic libros suos (vt ait Hecaton in primo vsuum) combussit dicens:

Τὰ δ' ἐστὶν ὀνείρων ὄπτιζων φαντάσματα.

hoc est,

Hæc somniorum sunt imaginacula.

Ac si diceret, nugas & deliramenta.

Sunt qui Theophrasti commentaria, quæ ex illius ore perceperat, combussisse ferant, ac dixisse:

Ἐφασι πρόμον ὦδε, τίτις νύτι σεῖο χατίσει.

hoc est,

Mulciber huc propera, tua eget Thetis arte decora.

Res docebat partim emi pecunia, vt domum, partim tempore & diligentia, vt disciplinas liberales: Diuitias nocere nisi quis dignè vtatur. Obijt senex à seipso suffocatus. Porrò discipuli eius fuere Theombrotus, atq; Cleomenes: Theombroti autem auditor fuit Demetrius Alexandrinus, Cleomenis autem Timarchus Alexandrinus & Echeclus Ephesius, qui & ipse Theombroton audiuit, à quo Menedemus, de quo postea dicemus. Fuit autem inter illos insignis & Menippus Sinopens.

Cap

Capta est & illorum verbis metroclis soror
 Hipparchia. Erant autem Maronitæ ambo.
 Amabat verò Cratis vitam atque verba, ne-
 que vlla omnino procorum excellentia potuit
 auelli, non opibus, non nobilitate, non pul-
 chritudine, sed hæc omnia sibi Crates erat, pa-
 rentibusque minabatur seipsam, nisi huic tra-
 deretur, necaturam. Cùm igitur Crates à
 parentibus puellæ rogaretur, vti ab hoc illam
 proposito auerteret, postquam egit omnia, nec
 persuasit, exurgens, omni sua supellectile ante
 illius oculos exposita, hic ait sponsus, hæc eius
 possessio est, ad hæc delibera. Neque enim esse
 nostri consors poteris nisi eadem studia attige-
 ris. Accepit conditionem continuò puella,
 sumptoque illius habitu vnà cum viro circui-
 bat, & congregiebatur in aperto, atque ad
 cœnas proficiscebatur. Quo tempore & ad Ly-
 simachum ad conuiuium venit, vbi & Theo-
 dorum impium coarguit, sophisma huiusmodi
 obijciens. Quod faciens Theodorus iniuste agere
 non diceretur, id Hipparchia si faciat, face-
 re iniuste non dicetur. Theodorus autem se-
 ipsum feriens iniuste non agit, ne Hipparchia
 quidem Theodorum cedens iniuste agit. Tum
 ille ad id quidem minimè respondit, sed illius
 pallium traxit. Sed neque territa, neque tur-
 bata est Hipparchia, vt mulier, verùm di-
 cente sibi illo:

TIVN

Τίον τὰς παρ' ἰσοῖς ἐκλιπῶσα κρηίδας.

hoc est,

Radios reliquit hæc apud telas suos.

Sum equidem, inquit, Theodore: sed num tibi malè de me ipsa statuisse videor, si tempus quod in telis cōsumptura eram, disciplinæ potius impendi? Hæc & alia innumera de philosophante scemina dicuntur. Fertur & Cratis epistolarum liber, in quibus præclare philosophatur. Stylus ipse sæpe Platoni similis videtur. Scripsit & tragœdias altissimo philosophiæ stylo, quale illud est,

οὐχ ἓς πᾶρας, μοι πύργῳ, ἢ μία μοι σίγη,
 Πάσης ἢ χέρσος ἢ πόλισμα ἢ δόμῳ
 ἔτοιμῳ ἡμῖν ἐν διαίτῳ ἀδα πάρα.

hoc est,

Non turris vna, nec casa vna patria
 Nihil est, sed vniuersæ arces terræ & domus

Parata nobis mansio & cœnacula.
 Obiit vetulus, atque in Bœotia sepultus est.

MENIPPVS PHOENIX.

MEnippus & ipse Cynicus, patria quidem Phœnix, conditione seruus fuit, vt ait Achaicus in ethicis. Diocles autem dominum ipsius Ponticum fuisse, Batonemque vocatum tradit. Cùm verò præ cupiditate pecuniæ importunius peteret, Thebanus fieri valuit

luit. Edidit quidem dignum memoria nihil,
 at ipsius libri multo risu referti sunt, non se-
 cus atque Meleagri, qui tempore eius fuit.
 Refert Hermippus diuturnum fœneratorem
 fuisse, vocatumque ex re ἡμεροδανειστὴν tan-
 dem. Namque nautica usura fœnerari solere,
 & pignori accipere, ut pecunias complures
 cogeret. Tandem insidias perpeffum omnibus
 priuatum esse, ac præ mœrore laqueo sibi vi-
 tam extorsisse. Nos autem lusimus in eum hoc
 carmine,

Φοίνικα τὸ γένος, ἀλλὰ κρητικὸν κύνος ἡμε-
 ροδανειστῶ.

Τὸτο γὰρ ἐπεκλήετο, οἷοθα Μένιππον ἴσως.

Θήκησιρ

Οὕτω ὡς διωρύχει ποτὲ κῆ παύτ' ἀπὸ δαλλου,
 εἰ ἢ ἐνόει φύσιρ κυνὸς αὐτὸν αὐτὸ ἐκρέμασση.

hoc est,

Phœnicem genere, sed Creticum canem diu-
 turnum fœneratorem,

Sic enim vocabatur, nosti Menippum for-
 sitan, ut Thebis

Ille perfodiebat olim, & omnia profligabat.

Si autem canis naturam nouisset, se suspen-
 disse.

Quidam eius libros non ipsius esse, sed Dio-
 nysij & Zopyri Colophoniorum tradunt, qui
 iocandi causa conscribentes velut censori ido-
 neo dederunt. Fuerunt autem Menippi sex,

A Primus

Primus qui de Lydis scripsit, Xanthumque breuiavit: secundus hic ipse: tertius Stratonicus sophista, ex Caria oriundus: quartus sculptor: quintus & sextus pictores, utrosque memorat Appollodorus? Cynici autem volumina XIII. sunt. Nenia, testamenta, epistolae compositae ex deorum persona, ad phisicos & mathematicos, grammaticosque, & Epicuri factus, & eas quae ab ipsis religiosè coluntur imagines, & alia.

M E N E D E M V S.

Menedemus Coloti Lampsaceni discipulus fuit. Hic (vt ait Hippobotus) in tantum prodigiosae superstitionis venerat, vt sumpto habitu furiae circumiret, dicens, speculatorem se ex inferno venisse ijs qui peccaret, vt descendens hac ibi demonibus renuntiaret quae vidisset. Vestis autem eius talis erat, Pulla tunica talaris, astricta puniceo balteo, pileus Arcadicus capiti impositus habens intexta elementa XII. cothurni tragici, barba proluxa, virga in manu fraxinea. Atque istae quidem vitae sunt singuli cuiusque Cynicorum. Subijcienda nunc & quae in genere illis visa sunt. Siquidem & sectam hanc philosophiae esse iudicamus, non (vt quidam volunt) *ἑυταξίῃ* vitae. Placet ergo illis rationalem naturalemque philosophiam tollerere,

re, ab Aristone Chio non discedentibus, morali-
 que soli adherescere: quodque plerique Socrati,
 hoc Diocles Diogeni inscribit, hunc asserens di-
 xisse inquirendum esse,

ὅτι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε
 τίτουντ'. hoc est,

Quid domibus nostris pravi rectique ge-
 ratur.

Repudiant & disciplinas liberales: denique ne-
 que discendas literas ijs qui sapientes esse vel-
 lēt, dixit Antisthenes, ne perverterētur alienis.
 Tollunt & geometriam & musicam, & cete-
 ra id genus. Nempe enim & Diogenes cuidam
 ostendenti sibi ὄροσκόπιον: Utile sanè inuen-
 tum, ait, ne priuemur cœna. Ad eum verò qui
 musicam ostentabat ait,

Γνώμας γὰρ ἀνδρῶν δὲ μὴ οἰκιστῶν πόλεως,
 εὖ δ' οἶνον ἢ ψαλμοῖς ἢ τῶρετίσμασιν.

hoc est,

Magnæ reguntur vrbes nam prudentia:

At vna cantu non queat regi domus.

Placet eis & finem esse secundum virtutem
 viuere, vt Antisthenes ait in Hercule,
 quemadmodum & Stoici. Nam societas
 quædam est inter has duas sectas: vnde &
 Cynismum dixere breuem ad virtutem viam,
 atque ita vixit & Zeno Citticus. Placet
 item eis simplex & parabilis victus, quippe
 qui * sobrijs cibarijs vtuntur, & solis pallijs. ^{* ἀντάρκεις} σι.

A. 2. Diui

Diuitias, gloriam nobilitatemq; contemnunt. Plerique etiam herbis & aqua tantum frigida vtuntur, operimentisque quibuslibet, & doliis, sicuti Diogenes, qui dicebat Deorum esse proprium nihil indigere: eorum verò qui diis essent similes, minimis egere. Virtutem dicunt esse docile, vt in Hercule ait Antisthenes: esseque minimè reijciendum, sed studiosè colendum, ac sine peccato sapientem, & simili amicum: fortuna quoque nihil permittendum. Quae verò inter virtutem & vitia sunt, indifferentia, vt Aristo Chius, appellant. Et isti quidem Cynici fuere. Veniendum nunc ad Stoicos, quorum princeps fuit Zeno, Cratis discipulus.

*

DIOG

DI O G E N I S

LA E R T I I D E

PHILOSOPHO-
RVM VITA,

LIBER VII.

ZENO CITTICVS.

ZENO Mnasiꝝ siue Demei filius
Citticus ex Cypro, Græca ciuita-
te, Phœnicibus accolis. Collo fuit
in alteram partem inclinatio-
re, vt refert Timotheus Atheniensis in libro de
Vitis. Apollonius autem Tyrius illum gracili
corpore, statu procero, & atra cute fuisse au-
ctor est. Vnde illum quidam, vt Chrysippus
in primo prouerbiorum ait, Aegyptium palmi-
tem dixit. Crura habuit turgida, & imbecilla
infirmâque. Idcirco & Perseus in commenta-
riis conuiualibus, ipsum refert complures cœ-
nas declinasse. Vescebatur perlibenter ficibus
recentibus, atq; ad solem passis. Auditorq; (vt
dictum est) Cratis fuit. Deinde Stilponem e-
tiam audisse, & Xenocratem decennio perpe-
tuò, nō desunt qui affirmant, sicut Timocrates

in Dione: Polemonis itidem frequentasse auditorium. Porro Hecaton & Apollonius Tyrius in primo de Zenone libro scribit, cum oraculum consulisset, quo pacto vivere optimè posset, respondisse deum, si mortuis concolor esset. Quod ille cum intellexisset, se ad legendos antiquorum libros magno contulisse studio fertur. Deniq; Cratis hoc modo familiaritate usus est. Purpuram ex Phoenicia mercatus aduectans, ad Pireum naufragium fecit. Ea iactura subtristior factus, Athenas ascendit annos triginta natus, seditque iuxta librarium. Legente autem librario secundum Xenophonis commentariorum, delectatus ille, & iam lætior, sciscitatur, ubi nam eiusmodi viri morarentur. Opportunè tunc prætereunte Crate, digito illum bibliopola ostendens, hunc, inquit, sequere. Ex eo iam Cratis auditor factus est, aptissimus alioqui ad philosophiam, verum verecundior quàm ut se ad impudentiam cynicam conferre posset. Id ubi animadvertit Crates, hoc etiam in eo curare studens, ollam lenticula refertam dedit ut per Ceramicum ferret. Cum autem videret pudescere illum, ac se præ verecundia tegere, baculo iectam perfregit ollam. Illo fugiente, &

* τί ποῦτος; lenticula per crura defluente, * quid inquit, ποῦτος εἶσθι; fugis puniceolum? nihil mali passus es. Hucusque igitur audivit Cratem. Quo tempore cum

scrip

scripsisset de Rep. quidam iocantes aiebant, in
 cauda canis illum scripsisse. Præterea scripsit
 & ista, de vita secundum naturam: de appeti-
 tu, siue de hominis natura: de perturbationi-
 bus, vel de vitijs, de officio, de lege, de Græca
 institutione, de aspectu, de toto, de signis. Pytha-
 gorica, vniuersalia, de dictionibus, Problema-
 tum Homericorum quinque, de poetica audi-
 tione. Est ipsius item & ars & solutiones, &
 argumenta I. commentaria Cratis moralia,
 atque isti quidem libri eius sunt. Postremò di-
 scessit, & quos prædiximus audiuit ad XX.
 annos, vbi & illum dixisse ferunt, Tunc secun-
 dis ventis nauigari, quando naufragium feci.
 Alij sub Crate hoc dixisse aiunt, Quam bene
 fortuna facit, quæ nos ad philosophiã impellit.
 Alij dum Athenis diuersaretur, audito naufra-
 gio dixisse illum ferunt. Rectè sanè egit fortis-
 na quæ nos ad philosophiam impulit. Quidam
 deposito Athenis onere, sic demum ad philoso-
 phiã fuisse conuersum. Vertēs igitur se ad por-
 ticum variam, quæ & ἡ ποικιλῶντος appella-
 batur, & propter variam, & multæ scientiæ
 picturam Polygnoti, ποιηδῆ, orationē forma-
 bat, volens & locum illum stabilem facere,
 nullisq; seditionibus vltra violabilē. Triginta
 enim tyrannis imperium obtinētibus M. CCC.
 ciues ibi fuerāt necati. Eò igitur ad illū audien-
 dum discipuli iam cōfluebant, atq; ideo Stoici

vocati sunt etiam, qui ab ipso antea Zenonij appellabantur, vt Epicurus in epistolis ait. Siquidem & ante illum Stoici qui in illa morabantur, poetæ dicti erant, vt ait Eratoſthenes in VIII. de antiqua comœdia, à quibus multum incrementi ea appellatio accepit. Enimvero summo in honore apud Athenienses habebatur Zeno, adeo vt vrbs ac mœnium apud illum clauis deponerent, coronaque aurea, & aurea imagine honorarent. Hoc autem & ciues ipsius fecisse ferunt, magno sibi ornamento fore viri imaginem existimantes. Amplectebantur illum & Sidonij Cittici. Suscipiebat illum & Antigonus, & si quando Athenas contendisset, auditor eius erat, multumque orabat, vt se ad eum conferret. Id ille non paruit quidem ipse, ceterum Persæum vnum ex familiaribus misit Demetriij filium genere Citticum, qui olympiade CXXX. florebat, Zenone iam sene. Est autem hîc exemplum epistola Antigonij, vt refert Apollonius Tyrinus in his quæ de Zenone scripsit.

R E X A N T I G O N V S Z E -
N O N I P H I L. S.

EGO fortuna me quidem, & gloria vitam tuam anteire existimo: ceterum disciplinis studiisque liberalibus, & perfecta felicitate quam tu possides, longè abs te me superari sentio

sentio. Quocirca te orare statui uti ad me proficiscaris, id mihi persuadens te preces meas minime irritas fieri passurum. Tu igitur modis omnibus enitere ut tuo contubernio fruamur, certo sciens, non mei tantum, sed omnium simul Macedonum præceptorem fore. Nam qui Macedonia regem erudit, atque in virtutem imbuit, eum & subditos quosque instruere ad fortitudinem & probitatem, certum est. Nam cuiusmodi fuerit dux, tales ut plurimum subditos fieri necesse est. Vale.

Ad hæc Zeno ita respondit:

ZENO ANTIGONO REGI S.

*AMPLECTOR tuum tam vehemens discendi studium, quod veram, utilem atque necessariam, non popularem, & quæ ad pervertendos mores tendit, eruditionem apprehendere instituis. Qui enim philosophiæ amore ac studio tenetur, declinatque celebrem illam & vulgarem voluptatem, quæ quorundam adolescentulorum animos effœminat, eum non natura modò ad nobilitatem inclinare, verum etiam motu quodam proprio ad eam incitari. Porro liberale ac nobile ingenium si ei adiiciatur modica exercitatio, neque desit præceptoris copia, maturè ad perfectam virtutis evadit frugem. Equidem nisi senectus mihi ob-
sisteret, (sum enim octogenarius) corpusq; præ*

A 5 terea

ereca invalidum, ipse ad te venire, ut iu-
bes. Quia verò id non datur, quosdam ex con-
tubernalibus meis ad te mitto qui animi bonis
me minimè inferiores sunt, & corporis etiam
commodis exuperant. His si tu studiose congre-
diare, nihil quod ad perfectam pertinet beati-
tudinem desiderabis. Vale.

Misit autem Persæum quem prædiximus,
Thebanumque Philonidam. Vtriusque horum
Epicurus mentionem facit in epistola ad Ari-
stobulum fratrem, congressosque Antigono me-
morat. Placuit Atheniensium quoque de illo
decretum, quoniam est memorabile, subnecte-
re. Est autem eiusmodi decretum: Arrheni-
da principe, * Acamantidis tribus quinto ma-
gistratu, Septembris decima, Prytanæ autè vi-
cesima tertia, præsidum concio suprema decre-
vit, Hippo Cratistotelis filius, Xypeteon, & cæ-
teri primarij; Thraso Thrasonis filius Ana-
censis dixit: Quoniam Zeno Mnasæi filius,
Citticus, complures annos in ciuitate philo-
sophando versatus est, atque in omnibus vir
bonus esse perstitit, ac iuuenes qui ad illum
disciplinæ causa conuenerant, exhortando, ad
virtutem & temperantiam excitauit, vitam
suam verbis, ac doctrinæ suæ consentaneam
exemplar ad res bonas omnibus proponens,
bona fortuna visum est plebi laudare Zeno-
nem Mnasæi filium Citticum, & aurea coro-
na

* ἐπιτὶ δὲ
καμαλί-
δος πέμ-
πτης πρυ-
τανίας.

na ritè ac legitimè ornare propter singularem eius virtutem & temperantiam. Prætereâque construere illi sepulturam in Ceramico publicè. Corona autem faciendæ, edificandique tumuli plebem iam quinque viros ex Atheniensibus eligere qui curam habeant. Decretumque hoc scribam plebis inscribere columnis duabus, licerèque sibi alteram in Academia, alteram in Lycio ponere. Sumptus verò columnarum distribuere eum qui negotiis præest, vt omnes intelligant Atheniensium plebem bonos viros, & viuos & defunctos honorare. Ad huiusmodi autem structuram electi sunt Tharso Anacæus, Philocles Piræus, Phædrus Anaphlystius, Melon Acarneus, & Miccythus Sympalleteus. Hoc exemplar decreti fuit. Refert autem Antigonus Caristius ipsum se non negasse Citticum esse. nam cum vnus eorum è numero fuerit, qui ad lauacri structuram contulere, atque columnæ inscriptum esset, Zenonis philosophi, vt etiam Citticus adüceretur orauit. Cum verò fecisset aliquando *vasculo cauum operculum, circumferebat pecuniam, vt Crates præceptor promptum haberet ac paratum necessarium victum. Aiunt illum plus quàm mille talenta habuisse cum venit in Græciam, eâque nautis fcenerari solitum. Edebat modicè panem & mel, & suavis vini paululum bibebat.

Pueris

* ληκίδο.

Pueris rarò vsus est, & semel aut bis ancillula quadam, ne sexum muliebrẽ odisse videretur. Eandem quoque domum ipse cum Persæo vnà habuit. Is cùm aliquando tibicinam mulierem introduxisset, ab se raptam ad Persæum abduxit, eratque ad illum aditus facilis, neque ipse difficile quo quisque vellet circumducebatur: adeò vt saepe apud eum Antigonus cœnaret rex, atque ad Aristoclem citharcedum ad conuiuium cum illo vnà itabat. Sensim tamen id euitasse traditur ac declinasse, ne nimis esset popularis, adeò vt in summo gradu consideret* deuitans vel alteram perturbatio- nis partem. Neque verò cum pluribus quàm duobus vel tribus ambulabat. Quibusdam ve- rò, (vt Cleanthes ait in libro de are,) iubebat æs dare, circumstātes vti ne sibi molesti essent. Cùm circumstarent eum multi confertique, ostendens in porticu in summo ligneam arcæ circumferentiam, Hæc, ait, aliquando in medio erat exposita, quia verò impedimẽto erat, seorsum posita est. Vos igitur vosmet ex medio tol- lentes minus molestiarũ nobis exhibebitis. Demochare autem Lachetis filio salutante illum, atque dicente, siquid opus haberet diceret, vel scriberet ad Antigonom, illi præbiturum omnia: indignatus, postea illi congressus non est. Fertur autem post Zenonis mortem Antigonom dixisse, quale spectaculum perdidi?

Vnde

* κερδισί-
νοντα τὸ
ζούν ἕτερον
μέρος τ' ἐνο
χλήσεος.

Vnde & Atheniensibus per Thrasonem legatum, ut in Ceramico illi sepulturam facerent, petijt. Interrogatus autem cur illum adeò admiraretur: Quia, inquit, cum illi à me multa & magna saepe data sint, nunquam emollitus est, neque humilis apparuit. Erat autem & ad inquirendum solers, subtilisque in omnibus ac diligens. Vnde & Timon in Sillis de eo ita scribit,

Καὶ φοίνισσας ἴδον Λιχνόγραμον σκιερῶ ἐνὲ
τύφῳ

Παύτων ἡμέρισσάν, ὃ δ' ἔρρει γύργαθος αὐτῆς
Μικρὸς ἴων, νῆρ δ' ἔχεν ἐλάσσονα σκινδραψοῖο,

hoc est,

Vidi & in umbroso fastu Lichnogram
Phoenissam,

Omnia quæ cuperet, sed hiabat gyrgathus
eius

Distillans, & cui scindapso erat inferior
mens.

Diligenter autem & accuratè cum Philone dialectico se exercebat, atque unà vacabat. Vnde non minori admirationi apud iuniozem Zenonem est habitus quàm Diodorus præceptor eius. Erant autem cum ipso nudi sordidique homines, ut ait Timon:

Ὅφρα πνεύσῳ σκύαχον νέφος οἱ πρὶ παύτων
πτωχότατοι τ' ἦσαν κηρυφότατοι ἀσῶν. id est,

Vnam

Vnam in congeriem donec cumularet e-
genos,

Qui leuitate, simul superarent sordibus
omnes.

Enimuerò gestus ipsius subtristis grauisque
& acer fuit. Vnde & rugabat frontem, &
ora contrahabat. Vili præterea valde appara-
tu erat, & qui barbaricam tenuitatem redo-
leret, idque sub prætextu frugalitatis faciebat.
Si quem obiurgasset, circuncise id ac breuiter,
neque nimium, sed velut ex longinquo facie-
bat: vt, exempli gratia, de eo qui se nimio stu-
dio componeret aliquando ait. Cùm enim ille
vehiculum quoddam lentè signitèrque tran-
scenderet: Meritò, inquit, suspectum habet lu-
tum: neque enim se in illo veluti in speculo in-
tueri potest. Cùm verò Cynicus quispiam o-
leum se in vasculo non habere diceret, atque
ab eo postularet, se minimè daturum asseuera-
uit: abeuntem verò animaduertere iussit, vter
esset impudentior. Cùm esset autem in ama-
sium Chremonidem affectus, ipso & Clean-
the assistentibus surrexit: cùmque admirare-
tur Cleanthes, ait, & medicos audio dicentes,
praclarũ esse ad tumores quosque remedium
quietem. Duobus in conuiuio iuxta se re-
cumbentibus, cùm is qui sibi adiacebat, infe-
riorem socium * pulsaret pede, ipse hunc pul-
savit genu: conuerso illi, Quid ergo, ait, illum
abs.

σκήμαλι-
ζοντες.

abste pati arbitraris qui sub te est? Ad eum
 qui pueros amabat, neque magistros habere
 sensum ait, si semper inter pueros versentur,
 neque illos. Dicebat autem * eruditorum ser- * ἀσολοῖω
 mones & perfectos Alexandriae pecunie simi- κωυ.
 les esse. Nam gratos quidem oculis ac pictos
 monetæ instar, nihilo tamen esse meliores. Eos
 verò qui secus essent, tetradrachmis Atticis as-
 similabat, temere quidē ac rusticè incisus, sed
 qui pictam & compositam orationem supera-
 re possint. Aristone autem discipulo non satis
 ingeniosè multa, quædam etiam temere pro-
 cacitèrque differente, Possibile non esset, inquit,
 ita dicere, nisi ebrius te genuisset pater. Unde
 ipsum etiam loquacem appellabat. Brevis
 ipse in loquendo & circuncisus. Edaci cui-
 dam nihil obsoniorum socijs inter conuiuian-
 dum relinquenti, appositum ingentem pi-
 scem sustulit, solusque comedere velle videba-
 tur. Cùm ille in eum intueretur, Quid ergo
 ait, socios quotidie tolerare arbitraris, si tu
 meam edacitatem ferre non vales? Adolescen-
 tem instantius quàm per ætatem conueniret,
 quiddam inquirentem, admoto speculo ius-
 sit inspicere: rogauit deinde num sibi videre-
 tur ei faciei congruere tales quæstiones. Dicen-
 te quodam, Antisthenis sibi complura minimè
 placere, adducto in medium Sophoclis testi-
 monio, rogauit, Num illi bene quædam etiam
 habere

habere viderentur. Illo se nescire dicente. Non pudet te, inquit, si quid ab Antisthene malè dictum sit, hoc indagare & memoriter tenere: siquid verò boni, negligere neq; meminisse?

Cuidam brevia esse philosophorum dicta asserenti: Vera, inquit, loqueris: oportet nempe, si fieri possit, breues esse illorum & syllabas.

Dicente quodam de Polemone, quòd alia proponeret & alia loqueretur, substomachans, quanti enim, inquit, faciebat quæ dabantur? Operæpretium esse dicebat, eum qui disputaret, in morem histrionum voce viribusque magnum esse, os tamè distrahere nò debere immodicè, quod ij faciunt qui plurima loquuntur quidem, sed ea bene dicere non possunt. His qui bene dicerent, locum minimè relinquendum, veluti præclaris artificibus in spectâdo. Contrà verò auditorem sic eis quæ dicuntur intentum esse oportere, vt non vacet illi ad notas faciendas. Adolescenti loquaciori, aures, inquit, tuæ, in linguâ confluxere. Formoso cuidã

† ἐπασθῆ-
σεαδζ σο-
φός. dicenti, nò videri sibi *amaturum sapientem, nihil, ait, vobis formosis esse potest infelicius.

Dicebat & philosophorũ plurimos, multis in rebus esse insipientes, in paruis fortuitisq; imperitos. Adijciebatq; Caphesij illud, qui cum animaduverteret quendam ex discipulis inflatum atq; turgidum, percutiens dixit, Non in magno bonum consistere, sed in bono magnum.

Adol

Adolescente quodam audacius loquente, dicere, inquit, non possum adolescens quæ occurrunt mihi. Rhodio cuidam formoso atque diuiti, cæterum ad aliud nihil vtili, quum nollet recipere eum ad philosophiam, primo quidem super gradus puluerulentos sedere illum iussit, vt vestimentum illius fœdaretur deinde verò in pauperum locum introduxit, vt inter pannos eorum versaretur: postremò recessit adolescens. Nihil fastu esse indecentius dicebat, tum in cæteris, tum in iuuenibus maxime. Monebat non circa voces & vocabula memoriam, sed circa intelligentiam mentem exercere oportere, vt ne veluti * lixaturam * Græcè εψυξιν ἢ σκευασίαν.

quandam assumamus. Conuenire maxime iuuenibus dicebat in omnibus vti summa honestate habitu, incessu, amictu, habebatq; semper in ore Euripidis de Capaneo versus,

Βίος μὲν ἴστω αὐτῶ, ἡμιστὰ δὲ βῶ γαῦρος ἴστω.

Φρόνημα δὲ ἔστι μᾶλλον εἶχον ἢ πένης αὐτῶ.

hoc est,

Erat quidem illi vnde viueret, sed fortuna non efferebatur,

Neque maiori fastu erat quàm quiuis pauper.

Dicebat ad perceptionem disciplinarum nihil esse alienius poetica, nulliusque nos rei maiorem inopiam perpeti quàm temporis. Interrogatus quis esset amicus: alter, inquit, ego.

B

Seruum

Seruum in furto (vt aiunt) deprehensum verberabat, cūmque ille diceret, fatale mihi erat furari: & cædi, inquit. Pulchritudinem dixit vocis florem esse: alij verò pulchritudinis vocem esse. Cūm familiarium cuiusdam iuuenem liuentem aspexisset: Video, inquit ad illum, tui furoris vestigia. Cuidam vnguentis delibuto, quis, ait, mulierẽ olet? Dionysio cuidam querenti cur se solum nõ corrigeret: Quia, inquit, tibi minus credo. Inepta, & nihil ad rem loquenti adolescētulo. Idcirco, inquit, aures habemus duas, & os vnum, vti plura audiamus, loquamur pauca. In conuiuio tacitus sedebat: percontanti causam, nuntia, inquit, regi adesse quendam qui tacere sciat. Qui autem interrogabant, legati à Ptolemæo aduenierant, & discere cupiebant quid de illo regi nuntiarent. Interrogatus quonam esset animo aduersus maledicta, dixit, velut si legatus absque responso remittatur. Refert Apollonius Tyrius, quòd cūm Crates eum per pallium à Stilpone retraheret, dixerit, ò Crates commodissimè auribus philosophum teneas. Cūm igitur persuaseris, tum illum trahere. Nam si per vim egeris, corpus quidem apud te, sed animus apud Stilponem erit. Versatum illum & cum Diodoro, Hippobotus auctor est, apud quem & dialecticæ studuit. Iam verò proficiens atq; prouectus Polemonis frequentis

quentabat auditorium calcandi fastus causa. Denique illum dixisse ferunt, Non latet nos Zeno te per horti ianuas irrepere furarique dogmata, eaque Phœnicum more induere. Fertur cum dialecticus sibi septem species dialecticas *δειξιῶν* sermone demonstrasset, interrogasse quidnam sibi mercedis dari vellet, poscentique centum, ducentum dedisse, tanto discendi amore tenebatur. Aiunt illum primum *καθ' ἑμὸν*, id est, officium vocasse, librumque de illo scripsisse. Hesiodi item versus mutare solitum in hanc sententiam:

Κεῖνος ἢ πάντα ὅς δ' εἰπὸντι πίδακτι.

Εὐδὸς δ' αὖτὸν πάντας ὅς αὐτὸς πάντα νοήσει.

hoc est,

Optimus ille quidem qui paret recta do-
centi,

Nec malus ille, potest qui per se noscere
cuncta.

Præstantiorem enim eum esse qui bene quod dicitur audire possit, atque eo uti, quàm qui per seipsum omnia assequitur. huic enim solum adesse intelligentiam, qui verò obtemperet, inesse præterea & effectum. Rogatus cur seuerus cum esset, in conuiuio tamen hilaresceret, & lupini ait cum sint amari, perfusi tamen aqua dulcescunt. Porro Hecaton scribit in secundo τῶν χειρῶν, eiusmodi consortia

non illibenter admittere solitum: dicebat item melius esse pedibus quàm lingua labi, bene aliquid paulatim quidẽ fieri, nec tamen paruum esse. Hoc alij Socratis dicunt. Erat autem patientissimus, & simplicissimi victus, crudisq; tantum cibus utebatur, & tenui pallio, ita ut de illo diceretur:

Τὸν δ' ἔκ αἴρ' χειμῶν κρύβεις, ἔκ ὀμβροῦ ἀπέ-
ρων,

Οὐ φλόξ ἢ λίοιο δ' ἀμάσσει, ἔ νόσος αἰνῆ,

Οὐχ ὡς τις δῆμα ἐναριθμῖος, ἀλλ' ἢ γ' ἀτρεῖς.
Ἀμφὶ διδασκαλίῃ τέταται νύκτας τε καὶ
ἡμέρας.

hoc est,

Hunc non acris hiems domuit, non frigidus
imber,

Non solis radij, non vis teterrima morbi,

Non quicquid vulgo pretiosum, inuictus
at vnus.

Instabat grauibus studijs, noctesque dies-
que.

Comici tamen imprudentes hunc dum vitu-
perant laudant.

Nanque Philemon in comœdia philosophi ait:

Εἰς ἀρτόν ὄψον, ἰσχᾶς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ.

Φιλοσοφίαν κενὴν γὰρ ἔστι φιλοσοφεί,

Περὶ δὲ διδασκῆς καὶ μαθητᾶς λαμβάνει.

hoc est,

Cum pane caricas vorat, & aquam bibit.

Exere

Exercet ignotum philosophia genus,
Docet esurire dehinc auditores capit.

Alij Posidippum putant. Iam verò ferme & in prouerbum abiit illud, vt diceretur de eo, Continentior Zenone. Sed & Posidippus ait in translatis, Itaq; diebus decem videri Zenone continentiore. Re vera enim omnes præcedebat formæ excellentia, & honestate, magnâque per Iouem felicitate. Quippe nonagesimo octauo ætatis anno vita excessit incolomis, atq; integer, ac sine morbo. Persæus autem in scholis moralibus septuagintaduorum annorum migrasse tradit ex vita. Athenas quippe concessisse ætatis anno XXII. Quinquaginta verò & octo annos scholæ præfuisse Apollonius auctor est. Sic autem obiit: Cùm abiret è schola, offendit, digitumque perfrigit. Manu verò terram feriens, dixit illud ex Niobe,

ἴσχωμαι, τί μ' αὖτις;

hoc est,

En adsum, quid me oro vocas?

Continuòq; se strangulans interiit. Athenienses autem illum in Ceramico sepelierunt, decretisque quæ supra prædiximus, honorauerunt, virtutis illi testimonium addentes. In quem Antipater Sidonius sic scripsit,

Τίως ὁδὲ Ζίωωρ κίτ' Ἴω φίλος, ὅς ποτ' Ὀλυμποῦ
ἰδίῳ αἴματι, δὴ ὄσση Πύλιον αὐδ' ἐμυῖ. ⊙.

Ὁ δὲ τὰ γ' ἠρακλῆος ἀέθλια, τὴν δὲ ποτ' ἀστρα
 Ἀραπὸν μὲν ὁ δὲ σαοφροσύνας.

hoc est,

Hic Zeno ille deus patriæ, qui nuper olym-
 pum

Scandit, nec Ossæ Pelion imposuit,
 Gesta enim magni non Herculis ista, sed
 altam

Virtute inuenit solus ad astra viam.

Zenodorus Stoicus Diogenis discipulus aliud
 scripsit in hanc sententiam:

ἔκτισας, κῦτάρησαν, ἀφείς κρυεαυχέα πλεῖστον
 Ζήνων σὺν πολιῶ σεμνὸς ἐπισκωῖω.

Ἀρσυνα γ' ἰάγομ δὲρε, ἀνέδλήσω δὲ προνοία
 Αἴρεσιρ ἀφείσ ματ' ἔλσιν δόριας.

Εἰ δὲ πᾶρα φείνισα, τίς ὁ φθόνος, λῶν καὶ ὁ
 Κάδμῳ

καὶνῳ, ἀφ' ὃ γραπ' αὐτὸν Ἑλλάς ἔχει σελίδα.

hoc est,

Vixisti frugi spreto prædiuite luxu

Spectandus, cano Zeno supercilio.

Pugnasti ingenio, inuenisti mascula verba,

Et tibi libertas dulcis amica fuit.

Si patria es Phœnix, quid tum? nam Cad-
 mus ὁ ipse

Phœnix, cui debet Græcia docta libros. In
 genere autem de omnibus Stoicis Athenæus
 epigrammatum scriptor hoc edidit.

ὦ στω

ὦ Στωϊκῶν μύθων εἰδήμονες ὦ πανάριστα

Δόγματα ταῖς ἰδραῖς ἐνδέμνοι σελίσι,

Ταὺ ἀριταὺ ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον, ἅδιε γὰρ
ἀνδρῶν

Μένα κ' ἢ βιοταὺ ῥύσατο κ' πόλις.

Σαρκὸς δ' ὑδὴ πᾶσι μα φίλον τέλος ἀνδρά-
σι μ' ἄλλοις

Ἡ μίᾳ τ' μνήμης λύσσε θυγατέρων.

hoc est,

O Stoica gnari secta, quàm insignia vestra

Dogmata, quæ sacris scribitis in tabulis.

Esse bonum unam animi virtutem, sola
tuetur

Quòd validas vrbes, quòdque ea sola
homines.

Ast alijs vitæ ut scopus esset spurca voluptas,

Vna egit pulchræ filia Mnemosynes.

Diximus iam quemadmodum Zeno è vita di-
scesserit, atque in pammetro nostræ sic de eo
scripsimus,

Τὸν κίττιᾶ Ζήωνα θανεῖν λόγῳ, ὡς ὑπὸ
γῆρας

Πολλὰ καμῶν ἐλύθη. οἶδι, μέλιωρ ἄσιτος

Οἶδ' ὅτι προσκόψας ποτ' ἐφῆ, χερὶ γαῖαν ἀ-
λόισας

ἔρχομαι αὐτόματ' ἢ τί με καλεῖς;

hoc est,

Cittensem variè extinctum Zenona lo-
quuntur.

Hi confectum annis, hi perüsse fame.

Ast aliij dixisse ferunt lapsu malè læsum,

Ecce tibi vltro adsum, quid me ita quæ-
so vocas?

Nam nonnulli ita mortuum asserunt. atque de eius morte hæc dicta sint. Refert Demetrius Magnesium in æquiuocis Mnaseum huius patrem sæpe, vtpote mercatorem, Athenas aduentantem complures Socraticos libros Zenoni adhuc puero aduexisse. Iámque tunc in patria philosophiæ desiderio flagrantem, Athenas profectum: Crati congressum esse. Videtur autem, inquit, & ipse circa negationes errantium finem statuisse. Sed & per capparim, ait ille, iurabat, sicut & Socrates per canem. Quidam tamen, ex quibus est Cassius Sceptius, in plurimis Zenonem accusant. Primò quidem quòd disciplinas liberales inutiles denuntiet, in principio suæ reipublic. secundò quòd inimicos, & hostes & seruos & alienos sibijnuicem esse dicat, omnes qui probitati studeant, & parentes filiorum, & fratres fratrum, & propinquos propinquorum. Rursusque in republ. commendat ciues, & amicos, & propinquos, ac liberos solos esse qui sint studiosi: Stoicis itaq; parentes ac liberi inimici sunt: non enim sunt sapientes. Vxorésq; communes itidem quòd in republ. statuatur, ac secundum ducentos, neq; sacra neq; iudicia, neq; gymnasia

sia in urbibus construi permittat, atque ita de moneta scribat. Numum verò neque commutandi gratia, neque peregrinationis causa parari arbitrandum est, eandemque vestem viros ac mulieres indui præcipiat, nullamque corporis nudare partem. Porro hanc eius esse rempublicam. & Chrysippus in libro de republica scribit. De amatorijs item disseruit in principio libri, qui inscribitur, ars amatoria. Similia identidem scribit in diatribis. Huiusmodi quædam sunt apud Cassium, itemque apud Hesidorem rhetorem Pergamenum, qui etiam expuncta ac erasa ait ex libris quæ malè sentirent ac dicerent Stoici, ab Athenodoro Stoico, cui commissæ erat seruanda bibliotheca Pergamena, deinde reinserta esse deprehenso ac periclitante Athenodoro. Hactenus de his quæ illi fuerunt obiecta. Fuere autem octo Zenones. Primus Eleates, de quo dicemus. Secundus hic ipse. Tertius Rhodius, qui locorum scripsit historiam. Quartus historicus, qui Pyrrhi in Italia ac Sicilia gesta conscripsit, epitomenque Romanarum & Carthaginensium rerum. Quintus Chrysippi discipulus qui libros quidem scripsit perpaucos, sed complures discipulos reliquit. Sextus medicus Herophilus, intelligentiæ acumine potius quam scriptura clarus. Septimus grammaticus, cuius inter cetera etiam epigrammata feruntur. Octauus Si-

B § donius

donius genere, philosophus Epicureus, sensu et elocutione clarus atque apertus. Zenonis verò discipuli fuere complures, hi tamen nobiliores. Persæus Demetrii filius Citticus. Hunc alij quidem eius necessarium, alij verò famulum fuisse tradunt, vnumq; ex his qui ad scribendos libros missi sibi ab Antigono fuerant esse, cuius & filij Alcionei nutritor fuerit. Eius igitur experimentum cum aliquando capere Antigonus vellet, falsò sibi nuntiari fecit prædia sua ab hostibus fuisse direpta, & cum tristior effectus esset: Vides, inquit, diuitias non esse indifferentes. Feruntur eius ista volumina: de regno, Laconica Respub. de nuptijs, de impietate, Thyestes, de amoribus, Exhortatoriij, Διαγογῶν, ἡπειῶν, IIII. commentaria, in Platonis leges VII. Aristot. Miltiades Chius qui ἀδιαφορίαν, hoc est, indifferentiã inuexit, Herillus Chalcedonius, qui finem dixit esse scientiam. Dionysius qui in voluptatē translatus est. Nã ob vehemētē lippitudinem granabatur iam dolorem dicere indifferentem. Fuit autem Heracleotes. Sphærus Bosphorantus: Cleãthes Phanij filius Asiæ, qui illi in schola successit. Hūc ille cereis durioribus tabulis comparare solebat, quæ vix quidem & cum difficultate scribuntur, sed quæ inscripta fuerint, seruāt diutius. Porro Sphærus post Zenonis mortē Cleanthis itē auditor fuit, dicemúsq; de illo cum ad

Cleant

Cleanthem venerimus. Erant autem & isti discipuli Zenonis vt Hippobotus ait, Athenodorus Solensis, Philonides Thebanus, Calippus Corinthius, Possidonius Alexandrinus, Zeno Sidonius. In genere verò de dogmatis Stoicis omnibus in Zenonis vita mihi dicendum putavi, quòd is eius sectæ auctor fuerit. Sūt quidem eius & conscripti libri, in quibus ita locutus est vt Stoicorum nemo. Porrò dogmata, siue decreta sunt ista in summa. Dicemus autem summam, vt in alijs consueuimus facere. Tripartitam esse dicunt philosophiæ rationem, aliam quippe physicen, ethicen aliam, tertiam logicen dici. Sic autem primus diuisit Zeno Citticus in libro de oratione, Chrysippusque in primo de oratione, atque in primo Physicorum. Apollodorus item Ephillus in primo Introductionum ad dogmata. Eudromusque in morali* institutione. Diogenesque Babylonius & Possidonius. Has verò partes Apollodorus quidem locos vocat, Chrysippus verò atque Eudromus species, alijs genera. Enimvero philosophiam animali similem dicunt, ossibus ac nervis logicen, carnibus ethicen, animæ physicen conferentes. Siue rursus ouo, esse quippe superficiem logicen, sequentia ethicen, intima & penitus abstrusa physicen. Sunt qui agro frugifero, quippe circumiectam sepe logicen, fructum ethicen, humum

* σφραγισθέν
σετ.

humum ac arbores physicen. Nonnulli ciuitati muris optimè septæ ac pulchræ, & ex dignitate administratæ. Neutram verò partem præferri alteri, sicut quidam dicunt, sed eas misceri, & traditionem mixtam efficere tradunt. Alij verò logicem primam, secundam physicen, tertiam ethicen statuunt. Ex quibus est Zeno in libro de ratione, & Chrysippus, & Archedemus, & Eudemus. Ptolemæensis verò Diogenes ab ethicis inchoat. Apollodorus autem ethicen secūdo in loco constituit. Porrò Panætius & Possidonius à physicis initia sumunt, vt Phantias inquit Possidonij necessarius, in primo Possidonij qui de scholis inscribitur. Cæterum Cleanthes sex philosophiæ partes ait, dialecticam, oratoriam, moralem, ciuilem, naturalem, theologiam. Alij has partes non rationis, verùm philosophiæ ipsius tradunt, vt Zeno Tarsensis. At logicam partem in binas disciplinas diuidi plerique autumant, rhetoricam atque dialecticam. Quidam verò & indefinitam speciem quæ de regulis est atque iudicijs. Alij definitiuam ipsam diuidunt: nam de regulis atque iudicijs partem assumunt ad inueniendam veritatem: in ipsa enim fantasiarum differentias dirigunt. Eandem itidem definitiuam ad agnitionem veritatis, quippe per notiores res accipiunt. Porrò rhetoricen ar-

tem

tem bene dicendi circa orationem ad persuadendum idoneam. Dialecticam verò rectè differendi scientiam, circa orationem quæ in interrogatione & responsione consistit, versari Stoici omnes affirmant. Quocirca ipsam ita definiunt, Scientiam veri falsique & neutrius. Ac rhetoricen quidem ipsam tripartitam esse dicunt. Nam aliam deliberativam, aliam iudicialem, tertiam demonstrativam. Dividit autem etiam ipsam in inventionem, & elocutionem, & dispositionem, & actionem.* Orationem autem rhetoricam, in exordium, & narrationem, & confutationem & epilogum. Ceterùm dialecticam dividi in locum & eorum quæ significantur, & eorum quæ circaphantasiam atque etiam in eas quæ ex eis subsistunt enuntiationes atque ex se perfectas & prædicamenta, & similia recta atque supina, genera atque species. Eadem ratione & in orationes, in modos, atque syllogismos, in ea itè quæ præter vocem & res sunt sophismata, ex quorum numero sunt sermones falsi atque veri, & negantes, & *συνετα* & his similes, deficientes & ambigui & concludentes & obscuri, cornuti, & *στιδες*, hoc est, nihil importantes, & metentes. Esse autem dialecticæ locum proprium quem prædiximus de voce ipsa, in quo ostenditur literata vox, & quedam orationis

* Hęc non leguntur in græco Diogene.

partes ac de solœcismo & barbarismo & poematibus & amphibolijs, & de canora voce, & de Musica, & de terminis secundum quosdam, diuisionibus item & dictionibus. Aiunt autem vtilissimam esse syllogismorum intelligentiam ac subtilitatem, quippe demonstratiuum ostendere, multum ad emendationem dogmatum confert, & ordinem & memoriam*, ac doctum assumptum. Esse autem hanc orationem & ad cogendum & ad concludendum idoneam. Porro syllogismum orationem ratiocinantem ex his constare. Demonstrationem verò orationem esse per ea quæ magis comprehenduntur, id quod minus comprehenditur de omnibus colligentem. Fantasiam verò impressam in animo. Nominis figuram propriè translata figuris quæ in cera per anulum fiunt. Verùm fantasiam, aliam quidem comprehendere, aliam verò non comprehendere non posse. Comprehendere quidem eam quam rerum esse indicium dicunt, quæ fiat ab existente, secundum ipsum existens insignitam atque impressam altius. Non comprehendere verò eam quæ aut non ab existente, aut ab existente quidem, non autem secundum ipsum existens proficiscatur. Ipsam verò dialecticam esse necessariam, virtutemque in species virtutes continentem, ἀπγορωσία scientiam, quæ docemur quando consentire oporteat, & quando

ἀπγορωσία
μόν.

quando non. Porro ἀνεκαιότητα, validam orationem ad id quod decet, ne impertinenti argumēto cedamus. Itidem ἀνελεγχίαν, quam dicunt vim esse orationis, ne ab ipsa in contrarium abducamur. Quam autem appellat ἀματαιότητα, habitum esse aduersus futile argumentum, intellectum ad rectam rationem referentem. Ipsamque scientiam dicunt, aut certam comprehensionem, siue habitum in intellectu, susceptione nihil à ratione deviantem. Ceterum absque dialecticæ speculatione sapientem in oratione sine lapsu non futurum. Quippe ex illa dignosci verum atque falsum, probabile item & quod ambiguè dicatur intelligi. Ea remota iam non licere ritè interrogare atque respondere, sed pertingere eam quæ in negationibus est, temeritatem, ad ea etiam quæ fiunt, adeò vt in absurditatem ac vanitatem vertantur, qui fantasias minimè exercitas habent, neque aliter acutum & ingeniosum, cautumque omnino in dicendo & fore & visum iri sapientem. Eiusdem enim esse rectè & loqui, rectèque cogitare, eiusdemque ad ea quæ proponantur differere, & ad ea quæ interrogantur respondere, quæ sunt omnia viri dialecticæ periti. Hæc igitur in eis quæ ratione colliguntur summam illis visa sunt: atque vt etiam particularia non omittamus,

Et ista quæ secundum illos ad institutionis
 artem tendunt adiiciamus, quæ ipsa ad ver-
 bum Diocles Magnesius in excursionem philoso-
 phorum ponit, dicens ita: Placet Stoicis oratio-
 nem de intellectu ac sensu præponere in ordi-
 ne velut iudicium quoddam, quo rerum veri-
 tas noscitur. Secundum genus fantasia est, se-
 cundum quod oratio de consensione & com-
 prehensione & intelligentia quæ alias præce-
 dit non absque fantasia constat: fantasia
 enim præcedit. Deinde mens cuius officium sit
 enuntiare quod à fantasia patitur, exprimit
 verbo. Differt autem fantasia à fantasma-
 te. Fantasma enim visum animi est: cuius-
 modi in somnijs fit: fantasia verò est formæ
 in animo impressio, hoc est, mutatio, sic
 cut Chrysippus in duodecimo de anima. Ne-
 que enim suscipiendum est formationem
 huiusmodi esse veluti sigilli formam. Nam
 possibile non est figuras plures eodem in
 loco simul fieri. Intelligitur autem fanta-
 sia ea esse quæ ab existente secundum exi-
 stens impressa, formata atque insignita est:
 qualis profectò non fieret à non existente.
 Enimvero fantasiarum iuxta illos aliæ sensi-
 biles sunt, aliæ non. Sensibiles quidem quæ per
 sensus siue sensum accipiuntur. Non sensibiles
 autem illæ sunt quæ percipiuntur animo, velu-
 ti incorporalium rerum & eorum quæ ratio-

ne tantum accipiuntur. Porro sensibiles ab his quæ existunt cum cessione & consensione fiunt. Sunt autem fantasiarum etiam evidentia quæ ab existentibus rebus quomodolibet fiunt. Præterea fantasiarum aliæ sunt rationales, aliæ irrationales. Rationales quidem rationalium animalium, irrationales irrationalium sunt. Rationales igitur, intelligentiæ sunt, irrationales nomen hæctenus non habent. Et aliæ quidem artificiales sunt, aliæ autem in artem non cadunt. Aliter quidem ab artifice spectatur imago, aliter ab artis imperito. At verò sensus secundum Stoicos dicitur spiritus à principali ad sensum pertingens, & quæ per illos fit comprehensio, atque apparatus circa sensibilia, secundum quæ plerique mali fiunt. Actioque ipsa sensus appellatur. Cæterum comprehensio, secundum illos fit sensu quidem, ut albi & nigri, & lenis & asperi, ratione verò eorum quæ ex demonstratione colliguntur, puta deos esse, eosque humanis rebus providere. Nam eorum quæ intelliguntur quædam per incidentiam, quædam per similitudinem, alia per analogiam, alia per compositionem, quædam per contrarietatem intelliguntur & animadvertuntur. Per incidentiam quidem sensibilia intellecta sunt: per similitudinem verò quæ ab adiacente aliqua re, ut Socrates ex imagine. Per analogiam autem ex

C incre

incremento quodam, vt Tytius ac Cyclops: ex
 detrimento autem, vt Pygmæus. Sed centrum
 terra ex proportione intellectum est à minori-
 bus orbibus. Per translationem verò, vt in pe-
 ctore oculi. Per compositionem autem, vt Hip-
 pocentaurus intelligitur, & per contrarium
 mors. Nonnulla item per transitionem intelli-
 guntur, vt quæ dicta sunt, & locus. Natura-
 liter autem iustum quippiam, & bonum no-
 scitur, & per priuationem vt mancus. Hæc
 sunt quæ illi de fantasia, & sensu & intelli-
 gentia tradunt decreta. Astruunt veritatis
 esse iudicium comprehensibilem fantasiam,
 eam videlicet quæ ab existente proficiscitur, vt
 Chrysippus in xii. physicorum tradit, & An-
 tipater, & Apollodorus. Nam Boethus quidem
 complura iudicia reliquit, mentem, sensum,
 appetitionem & scientiam. Sed enim Chry-
 sippus ab illo dissentiens in primo de oratio-
 ne, iudicium dicit esse sensum, & anticipatio-
 nem. Est autem anticipatio naturalis intelli-
 gentia earum rerum quæ vniuersaliter sunt.
 Alij verò quidem ex antiquioribus Stoicis re-
 ctam rationem iudicium tradunt, vt Possido-
 nius ait in libro de iudicio. Verum enim vero
 dialecticæ speculationis ratio, omnium iudi-
 cio, videtur inspicienda à vocis loco. Est autem
 vox aer ictus: seu (vt ait Diogenes Babylonius
 in arte qua n. de voce scripsit) sensus est, qui
 pro

propriè auditu percipitur. Animalis quidem
 vox, est aer ex impetu percussus. Hominis
 verò vox est articulata vox, & quæ ex men-
 te proficiscitur, vt ait Diogenes, quæ &
 corpus vocatur, vt ait Archedemus quidam
 in libro qui de voce inscribitur, & Diogenes,
 & Antipater, & Chrysippus in secundo de
 rebus naturalibus libro. Omne enim quod
 facit aliquid, corpus est, facit autem vox
 aliquid quæ à loquentibus ad auditores per-
 tendit. Dictio autem secundum Stoicos (vt
 Diogenes ait) vox literata est, vt dies est. Ora-
 tio autem est vox significatiua, quæ ex men-
 te proficiscitur. Loquuntio est dictio expressa *διάλεκτος.*
 iuxta gentium varietatem, quemadmodum
 Attico more dicitur *δάλαττα*, Ionico verò *ἡμί-
 ρη*. Dictionis verò elementa, vigintiquatuor
 literæ sunt. Dicitur autem litera tripliciter,
 elementum, figura, & nomen, vt α. Porro se-
 ptē sunt vocalia elementa, α, ε, η, ι, ο, υ, ω. Mutæ
 sex, β, γ, δ, κ, π, τ. Differt autem vox à dictio-
 ne: nam vox quidem, & sonus est. fit enim di-
 ctio nihil significans, vt Blitri, non sic autem
 oratio. Differunt item dicere ac pronuntiare.
 Nam proferuntur voces, dicuntur autem res
 quæ dici possunt. Orationis verò quinque sunt
 partes, vt ait Diogenes in libro de voce, ac
 Chrysippus, nomen, appellatio, verbum con-
 iunctio, articulus. Antipater medium adiecit

in libris de dictione, & de his quæ dicuntur. Est autem appellatio secundum Diogenem, pars orationis significans communem qualitatem, ut homo, equus. Nomen verò, est pars orationis significans propriam qualitatem, ut Diogenes, Socrates. Verbum est pars orationis significans incompositum prædicatum, ut Diogenes, vel (sicut quidam volunt) elementum orationis sine casu significans aliquid constructum, de aliquo, vel aliquibus, ut lego, scribo. Coniunctio autem pars orationis est sine casu, connectens orationis partes. Porro articulus elementum est orationis casuale, distinguens nominum genera & numeros, ut ὁ, τὸ, τῶ οἱ, αἱ, τὰ. Virtutes orationis quinque sunt, Græcismus, euidencia, breuitas, decorum, compositio. Est igitur Græcismus recta secundum artem loquutio, non vulgarem consuetudinem. Euidencia est dictio mentis interpres, qua id quod intelligimus apertè loquimur. Breuitas est dictio ipsa tantum quæ sunt necessaria continens, ad significationem rei. Decorum dictio est cuique rei propriè accommodata. Compositio dictio est qua rusticitas in dicendo deuitatur. Porro ex vitijs Barbarismus dictio est præter consuetudinem felicium Græcorum. Solæcismus autem est oratio incongruè cōstructa. Poema item est (ut ait Possidionius in ea introductione quam

de

de dictione scripsit) dictio numerosa certa mensura constans, atque prosæ orationis speciem excedens: ut maxima tellus, & Iouis æther. Poesis autem significatiuum est poema diuinarum humanarumque rerum imitationem complectens. Definitio est (ut ait Antipater in primo de definitionibus) oratio per resolutionem perfectè enuntiata, siue ut Chrysippus ait in libro de definitionibus, assignatio. Descriptio autem est oratio figuratè ad res inducens, siue definitio, definitionis vim simplicius exprimens. Genus est plurimum cogitationum quæ auferri non possunt conceptio, ut cum dico animal. Hoc enim cuncta per species comprehendit animalia. Cogitatio est imaginatio mentis, neque aliquid existens, neque aliquid faciens, sed veluti aliquid existens, & aliquid faciens: ut cum cogitatur equus etiam non præsens. Species est quæ sub genere continetur, sicuti sub animalis nomine continetur homo. Est autem maximè generalis, quæ cum sit genus, genus non habet. Est propria maximè, quæ cum sit species, non habet speciem, sicuti Socrates. Est autem generis diuisio scissio in continentes species, ut animalium sunt alia rationalia, alia irrationalia. Contraria diuisio est generis in speciem scissio per contrarium, velut per negationem, ut existentium quedam sunt bona, quedam verò non bona.

Subdiuisio est diuisio sub diuisione, vt illud, Existentium alia sunt bona, alia non bona. Eorum autem quæ bona nõ sunt, alia mala sunt, alia indifferentia. Partitio autem est generis in loco ordinatio, vt Crinis ait: quemadmodũ bonorum alia quidem circa animum, alia circa corpus sunt. Amphibolia dictio est duas aut plures res significans, per orationem ac proprie, & secundum eandem consuetudinem, vt plura simul in eadem dictione possint colligi, veluti cum dicimus ἀυλῆς cecidit: significatur enim eadem voce aliquid tale, aula ter cecidit: & rursus tale, tibicina cecidit. Dialectica est (vt ait Possidonius) verorum, falsorum, ac neutrorum scientia. Versatur autem ipsa (vt Chrysippus ait) circa significantiã & significata. Hæc igitur atque huiusmodi de speculatione vocis differunt. Porro in loco qui de rebus significatis est, constructitur oratio de his quæ dici possunt, & perfectis enuntiatis ac syllogismis, item de deficientibus, & prædicamentis, rectis que ac supinis. Aiunt autem illud dici posse quod secundum rationalem subsistat imaginationẽ. Eorum verò alia dicunt esse perfecta Stoici, alia imperfecta. Ac deficientia quidem sunt, quæ imperfectam habent enuntiationem, vt cum dicimus, scribit: queritur enim quis: Perfecta verò sunt, quæ plenam habent enuntiationem, veluti cum dicimus,

simus,

timus, Socrates scribit. Itaque deficientibus quidem prædicamenta, perfectis verò enuntiatum, syllogismi, interrogationes, responsiones applicantur. Est autem prædicatum quod de aliquo enuntiatum, aut res de aliquo, aliquibusve composita, ut Apollodorus ait, siue dicendum deficiens constructum recto casu ad enuntiatum generationem. Prædicatorum autem, alia quidem sunt accidentia, ut navigare per scopulos, atque alia quidem prædicata recta sunt, alia supina, alia neutra. Recta quidem sunt quæ construuntur cum aliquo ex casibus obliquis, ad prædicati generationem, ut est, audit, videt, loquitur. Supina verò sunt, quæ cum particula passiva construuntur, ut est, audior, videor. Neutra sunt, quæ neutro se habent modo, ut est sapere, ambulare. Reciproca in agendo & patiendò verò sunt, quæ in supinis supina non sunt. Sunt autem actiones, cuiusmodi est illud, tondetur: se enim qui tondetur cõplectitur. Obliqui verò casus sunt genitiuus, datiuus, accusatiuus, ablatiuus. Enuntiatum verò est id quod aut verũ aut falsum est aut perfectã res negans quantum in seipsa, ut Chrysippus in dialecticis definitionibus scribit. Enuntiatum est, aut negans, aut affirmans quantum in seipso puta dies est, Dion ambulat. Appellatum est autem Græcè ἀξιωμα quod affirmet vel neget. Nam qui dicit,

dies est, videtur affirmare diem esse. Si enim dies sit, verum est quod proponitur enuntiatum: si verò non, falsum. Differt autem enuntiatum, & interrogatio, & percontatio, & imperatiuum, & adiuratiuum, & substantiuum, & appellatiuum, & enuntiato simile. Enuntiatum quippe est, quod dicentes pronuntiamus quippiam aut verum aut falsum esse. Interrogatio, res est perfecta quidem sicut enuntiatum, sed quæ responsionem requirat, vt est, num dies est? Hoc neque verum neque falsum est. Itaque dum dicimus, dies est, enuntiatum est: dum verò dicimus, Num dies est? interrogatio. Percontatio verò res est ad quam signanter respondere non possumus, sicut in interrogatione etiam, sed dicere, in hoc loco habitat. Imperatiuum autem res est quam dicentes imperamus, vt est illud:

Σὺ μὲν βάδιζε τὰς ἐπ' ἰνάχης ποῖας.

hoc est,

Tu verticosi vade ad Inachi vadum.

Adiuratiuum est res quam si dicat quispiam, compellet oportet & obtestetur, vt illud est:

ἂρ' εἶδ' ἢ μέγιστε ἀνὰ ξανθῶν Ἀγάμεμνον.

hoc est,

Maximè Rex hominum multorum Atrida Agamemnon. Est autem simile pronuntiato, id quod enuntiatum prolationem habens ex quadam

dam parte, abundat, seu vitium extra genus enuntiatorum cadit, ut illud:

οὐχὶ καλὸς γ' ὁ περὶ θυνῶν;
ὡς Πριάμῃδ' ἰσχυρὸν ἐμφεγὴς ὁ βυκόλος.

hoc est,

Formosus an non est hic virginum locus?

Quàm similis est hic Priami natis bubse-
qua.

Est & ambigua res quaedã ab enuntiato differens, quam si dicat quispiam, ambigat. Nonne simile aliquid est dolor atque vita? Neq; enim vera neque falsa sunt interrogationes, & percontationes, & his similia, cum pronuntiata aut vera sint aut falsa. Enuntiatorum alia simplicia sunt, alia non simplicia, ut ait Chrysippus, & Archedemus, & Athenodorus, & Antipater, & Crinis. Simplicia quidem sunt quæ constãt ex enuntiato nõ ambiguo, vel ex enuntiativis, veluti dies est. Nõ simplicia autem sunt, quæ constant ex enuntiato ambiguo, vel ex enuntiativis. Ex enuntiato quidem ambiguo, veluti si dies est: ex enuntiativis verò, si dies est, lux est. In simplicibus verò pronuntiatis est enuntiativum & negativum & privativum & prædicativum & indefinitum. In his autẽ quæ simplicia non sunt, est connexum & solutum & implicitum & disiunctum, & causale, & quod explicat id quod maius est, atque id quod minus est: pronuntiati quidem, ut non

C S

dies

dies est. Est autem huius species quæ superenuntiatiua dicitur, quæ est enuntiativi enuntiativum, ut non dies est, ponit autem, dies est. Negativum verò est quod constat ex negativa particula & predicato, ut nullus ambulat. Privatium verò genus est, quod ex privante particula & enuntiato consistit secundum vim, ut inhumanus est iste. Prædicativum autem est quod constat ex recto casu & predicato, ut Dion ambulat. Indefinitum est quod ex indefinita particula, siue ex indefinitis, particulis constat, ut aliquis ambulat, ille movetur. Porro non simplicium enuntiatorum coniunctum quidem est (ut Chrysippus in Dialecticis, & Diogenes in arte Dialecticæ tradunt,) quod constat per si coniunctionem coniunctivam. Pollicetur autem hæc coniunctio ut subsequens statim sequatur quod præibat, ut si dies est, lux est. Adiunctum verò est (ut Crinis ait) in arte Dialectica, enuntiatum quod à coniunctione ἐπεὶ, id est, quoniam, dependet, incipiens à pronuntiato & in enuntiatum desinens, ut quoniam dies est, lux est. Spondet autem coniunctio ista, secundum item subsequi primum, primumque subsistere. Complexum verò enuntiatum est quod copulativis quibusdam coniunctionibus constat, ut & dies est & lux est. Disiunctum autem est quod aut coniunctio disiuncta disiungit, ut, Aut dies est, aut nox est.

Denum

Denuntiat autem ista coniunctio alterū enuntiatum falsum esse. Causale autem est enuntiatum quod per quia connectitur, puta, quia dies est, lux est: perinde ac causa sit secundi primum. Enuntiatum autem quod declarans potius dicitur, est quod constructur per eam coniunctionē, potius, quod declarat, & media inter enuntiata ponitur, ut potius dies est quam nox est. Declarans verò minus pronuntiatum, est superiori contrariū, ut minus nox est quam dies est. Præterea enuntiata illa secundū veritatē & mendacium sibi inuicem opposita sunt, quorum alterū negatur ab altero, ut dies est, & dies non est. Coniunctum ergo verū est, cuius oppositum principali intentioni dicentis repugnat, ut si dies est, lux est. Hoc verum est: nam non lux quod dicitur oppositū desinenti repugnat ei quod dicitur, dies est. Coniunctum aut falsum est, cuius oppositū antecedenti non reluctatur, ut si dies est, Dion ambulat. Nam illud, Dion non ambulat, nō repugnat ei quod dicitur, dies est. Adiunctum autem verum est, quod à vero inchoans in consequens desinit, ut, Quoniam dies est, Sol est supra terram. Falsum autem aut à falso incipit, aut non in consequens desinit, ut quoniam nox est, Dion ambulat, si dicatur id de die. Causale autem verum est, quod à vero incipiens in consequens desinit, non tamen habet desinenti initium

consequens

consequens, ut quia dies est, lux est. Ei enim quod dicitur dies est, sequitur necessario lux est. sed ei quod dicimus lux est, non sequitur dies est. Causale verò falsum est, quod aut à falso incipit, aut nō in consequens desinit, aut habet initiū desinenti non respondens, ut quia nox est, Dion ambulat. Probabile pronuntiatum est quod ad consensionem inducit, ut si quid aliqua peperit, eius illa mater est. Est autem id falsum: neque enim avis oui est mater. Præterea sunt alia possibile, alia impossibile: alia item necessaria, alia non necessaria. Possibile quidem est, quod potest verum esse, externis non aduersantibus in eo ut verū esse possit: ut, vivit Diocles. Impossibile est, quod verum esse probari non potest, ut terra volat. Necessariū est, quod cū verum sit, falsum esse non potest: aut potest quidem, sed quæ extrinsecus sunt, id nō esse falsum conuincūt: ut Virtus utilis est. Non necessarium autē est, quod & verū est, & falsum tamen esse potest, si exteriora non repugnent, ut ambulat Dion. Verisimile pronuntiatū est quod plures ut verum sit occasiones habet, ut viuemus cras. Sūt item aliæ pronuntiatorum differentia, ipsorumq; ex inuicē in falsa & conuersa incidentia, de quibus latius dicemus. Oratio est, (ut Crinis ait,) quæ cōstat ex lēmate, vel lēmatis, & assumptione, & cōclusionē. Est autē huiusmodi,

modi, si dies est, lux est: assumptio verò, dies au-
 tem est: cōclusio, lux ergo est. Modus autem est
 velut orationis figura: cuiusmodi est illud, si
 primus est secundus atque primus est, est ergo
 secundus. Logotropos autem est quod ex vtrif-
 que componitur, vt si viuit Plato, spirat Plato.
 Atqui prius ita se habet, igitur & posterius.
 Inuectum est autem id genus in prolixioribus
 verborū structuris, vt non necesse esset assum-
 ptionem longam conclusionemque dicere. sed
 tantummodo inferre, primum autem est, ergo
 & secundum. Orationum verò aliæ quidem
 conclusionem admittunt, aliæ non. Non reci-
 piunt quibus oppositum conclusionis reluctat-
 tur lemmatum connexioni, cuiusmodi est hoc,
 si dies est, lux est: dies autem est, ambulat ergo
 Dion. Quæ verò conclusionem admittunt,
 partim quidem equiuocæ id genus dicuntur
 conclusiones, partim syllogisticæ. Syllogisticæ
 quidem sunt quæ vel absque demonstratione
 sunt, siue ad eas quæ sunt eiusmodi adducunt,
 secundum aliquã vel aliquas positiones. Sunt
 autem huiusmodi, Si ambulat Dion, mouetur
 ergo Dion. Conclusiua autem sunt specialiter
 quæ colligunt, non syllogisticè, vt falsum est,
 diem esse & noctem simul: dies autem est, non
 ergo nox est. ἀσυλλόγιστοι autem sunt quæ pro-
 babiliter quidem syllogisticis adiacent, non au-
 tem concludunt, vt si equus est Dion, animal
 est

est Dion, nō ergo animal est Dion. Orationum item alie vere sunt, alie falsae. Vere quidem sunt, quae ex veris colligunt, vt si virtus prodest, vitium nocet. Falsae autem sunt quae falsum aliquid in assumptionibus habent, vel quae non concludunt, vt si dies est, lux est, dies autem est, viuit ergo Dion. Sunt quoque possibiles orationes & impossibiles, necessariae & non necessariae. Sunt etiam quae quod demonstratione non egeant, ἀπόδεικτοι dicuntur. Aliae quidem apud alios. Ceterum apud Chrysippum quinque ex quibus omnis sermo texitur, accipiunturque in concludentibus & syllogismis & tropicis. Prima est huiusmodi, in qua omnis oratio texitur, ex coniuncto & antecedente, à quo inchoat coniunctum quippiam & desinēs, vt si primus est, secundus est, atqui primus, ergo secundus. Secunda est, quae per coniunctum & oppositum consequentis, oppositam habet antecedentis conclusionem, vt si dies est, lux est: atqui nox est, nō ergo dies est. Fit enim assumptio ex opposito consequenti, conclusioq; ex opposito antecedenti. Tertia demonstratiua est quae per negantem complexiōnem & vnum aliquid eorum quae in complexione sunt, infert oppositum reliqui: vt illud, non est mortuus Plato, & viuit Plato, atqui mortuus est Plato, non ergo viuit Plato. Quarta est quae per disiunctum, & vnum eorum

rum

rum quæ sunt in disiuncto oppositam habet conclusionem reliqui, ut illud, aut est primum aut secundum, atqui primum est, non est ergo secundum. Quinta est in qua omnis oratio construitur ex disiuncto & vno opposito eorum quæ in disiuncto sunt, infertq; reliquum: ut, aut dies est, aut nox est: non est autem nox, dies ergo est. Nam in vero verum sequitur, secundum Stoicos, ut dies est, lux est: in falso falsum, ut nox est, falsò tenebræ sunt: & in falso verum, ut volare terram, esse terram. Vero tamen falsum non infertur. Nam dum dicimus esse terram, non sequitur ut volet terra. Sunt item ambiguae quædam orationes, obscuræ ac latentes, & *σωπεραι*, & *cornutæ*, & *ἔτιδες*. Est autem obscura & inuoluta oratio huiusmodi. Nonne duo pauca sunt, nonne etiam tria, nonne autem & quatuor, atque ita vsque decem. duo autem pauca sunt, & decem igitur. *ἔτις* autem est oratio coniunctiua, ex infinito & finito constans, assumptionem verò & conclusionem habens, ut si quis est hic, non est ille Rhodi. Ac huiusmodi sunt in logicis Stoici, ut maximè asserant dialecticum solum esse sapientem. Omnes enim res per eam quæ in verbis est speculationem cerni, quæq; ad naturam pertinent, & quæ rursus ad mores. Quantum ad logicen quidem quid dicere

dicere oporteret de rectitudine nominum, quo pacto statuerunt leges in operibus, non facile dixerim. Forrò cum duæ sint consuetudines quæ virtuti subincidunt, altera quidem quid quodque sit in rerum natura inspicit, alia verò quid vocetur. Atque in hunc modum de rationali philosophiæ parte differunt. Enimvero moralem philosophiæ partem in subiectos diuidunt locos, videlicet de appetitione, de bonis & malis, de affectibus, de virtute, de fine, de quæ prima * æstimatione, & de actibus ac de officijs, de adhortationibus & dehortationibus. In hunc autem modum subdividunt, Chrysippus, Archedemus, Zeno Tarsensis, Apollodorus, Diogenes, Antipater & Possidonius. Nam Cirticus Zeno & Cleantes, vt antiquiores, simplicius tractarunt. At hi rationalem naturalémque philosophiæ partem diuiserunt. Primam autem hanc animantis appetitionem fuisse dicunt, seipsum tuendi atque seruandi, natura id ipsum ab initio ita sibi conciliante, vt Chrysippus ait in primo de finibus, primum proprium cuique animanti dicens ipsius fuisse commendationem, huiusque notionem. Neque enim fas erat animal ipsum vel ab se alienum fieri, vel omnino id fieri, vel non sibi maxime propinquum fieri. Restat igitur vt dicamus hanc ipsum sibi maxima concordia & caritate de-

uinx

* ἀξίας.

uinxisse. Ita enim & noxia propellit, & qua sibi sunt utilia suscipit. Quod autem dicunt quidam, primam appetitionem animantibus ad voluptatem fieri, falsum esse euincunt. Accessionem enim arbitrantur, siquid sit, voluptatem esse, cum ipsam per sese natura inquisierit, & quae commendationi suae sunt accomodata percepit, quemadmodum exhilarescunt animalia, virescuntque arbores. Nihil quicquam (aiunt) discreuit natura in arboribus, & animalibus, quando de illis absque motu voluntatis ac sensu disponit, & in nobis quaedam ea ratione fiunt. Cum verò ex superfluo appetitio animantibus accreuit, qua vtentes peragant quae sua sunt, in eis quidem naturali quadam ratione appetitionem illam disponi. Cæterum cum rationalibus perfectiore * præcepto data sit ratio, vt ex illius præ-<sup>* τὸ ποσά-
σταυ.</sup> scripto, & conuenienter naturae viuant, ex natura sibi insitum esse: ea quippe artifex accedit moderatrixque appetitionis. Quocirca primus Zeno in lib. de natura hominis, finem ait consentaneè secundum naturam viuere, id autem est secundum virtutem viuere, ad eam quippe natura nos duci. Similiter & Cleantes in lib. de voluptate, & Posidonius, & Hecato in lib. de finibus. Rursus secundum virtutem viuere, idem est quod secundum experientiam eorum quae secundum naturam accidunt

cidunt viuere, vt Chrysippus in primo de finibus ait, partes enim naturæ vniuersi sunt natura nostra, Idcirco finis efficitur * consentaneè secundum naturam quod est secundum suam atque vniuersorum naturam viuere: nihil eorum faciendo quæ à communi lege prohibentur, quæ est recta ratio in omnes perueniens, eadèmq; in Ioue hoc principe gubernationis omnium quæ sunt. Esse autem hoc ipsum felicitis hominis virtutem & * copiam vitæ cum omnia geruntur ex concentu qui apud vnumquemq; est demonem pro voluntate gubernatoris omnium. Diogenes igitur finem definit esse rationi rite obtemperare in eis eligendis quæ secundum naturam sunt. Archedemus autem, nihil officiorum omittendo viuere. Naturam autè Chrysippus quidem eam cui consentaneè oporteat viuere, & communem intelligit, & propriè humanam. At verò Cleanthes communem tantummodo naturam suscipit, quam sequi oporteat, non etiam particularem. Virtutèmq; affectionem esse consentientem, & ipsam propter seipsam esse virtutem, non ob metum aliquem aut spem, aut aliquid eorum quæ sunt externa, & in sese constitutam habere beatam vitam, cum sit animæ insita ad consensionem totius vitæ. Peruerti autem rationale animal plerunque exterioribus negotijs inductum, aliquando autem

* ἀπολῆ-
τος.

* εὐρροίαν.

autem ob familiarium instructionem. Natura enim occasiones dat minimè peruersas. Est autem virtus alia quidem communiter omnibus perfectio quædam, veluti statua: alia inuisibilis, veluti sanitas: & alia speculatiua, vt est prudentia. Ait enim Hecato in primo de virtutibus, scientificas quidem esse & speculatiuas quæ ex speculationibus constant, vt prudentiam atque iustitiam. Speculatione autem vacantes eas quæ per extensionem inspiciantur ab ijs quæ ex speculationibus constant, veluti sanitatem & robur. Quippe & insipientiam * quæ & ^{*τε θεωρη} in speculationis parte est, sequi contingit, ^{μη η ύπερ} ac proferri sanitatem, non secus ac * fornicis ^{χρήση.} structurae robur accedere. Appellantur ^{*ψαλίδας.} autem ἀδρόμητοι, quia consensiones non habent, sed accedunt, & circa ignauos sunt, vt sanitates & vires. Argumentum verò quòd substantialis virtus sit, ait Possidonium in primo moralis orationis, quòd in profectu fuerint Socrates, Diogenes, & Antisthenes. Esse autem & vitium subsistens aliquid, quia virtuti opponatur. Docibilem verò esse virtutem & Chrysippus in primo de fine dixit, & Cleanthes & Possidonium in exhortationibus, & Hecato. Quòd autem docibilis sit ex eo constat quòd boni ex malis, fiant. Panætius quidem duas posuit vir-

tutes, contemplatiuam & actiuam. Alij tres, rationalem, naturalem, & moralem. Quatuor Possidonius, plures Cleãthes, Chrysippus, & Antipater. Apolophanes verò vnã dicit virtutem, prudentiam. Porrò virtutum alias quidem primas, alias verò eis subiectas: primas quidem ac veluti principes has esse, prudentiam, fortitudinem, iustitiam, temperantiam. harum autem in specie, magnanimitatem, cõtinentiam, tolerantiam, solertiam, consilium. Ac prudentiam quidẽ scientiam esse bonorum ac malorum, ac mediorum. Iustitiam verò sciẽtiam eorum quæ eligenda sunt, quæq; fugienda, & quæ sunt media. Ceterum magnanimitatem, scientiam esse quæ habitum faciat excelsiorem omnibus quæ contingere possint ex æquo bonorum ac malorum. Continentiam verò affectionem insuperabilem rectæ rationis, siue habitum in voluptatibus inuictum. Porrò tolerantiam, scientiam, siue habitum earum rerum quibus insistentum fit, vel non, atque mediarum. Solertiam autem habitum celerem officij inuentorem. Consilium verò, scientiam inspiciendi quænam, & quo pacto gerentes vtiliter quippiam operemur. Consentaneum est autem vitiorum quoque alia prima, alia his esse subiecta, puta imprudentiam, formidinem, iniustitiam, intemperantiam, incontinentiam, & hebetudinem.

nem, & malum consilium his esse subiecta.
 Esse autem earum rerum ignorantiam pessimam, cuius scientia virtus sit. Bonum verò communiter quidem id esse quod sit utile, propriè verò siue idem, siue ab utilitate non alienum. Quocirca ipsam quoq; virtutem & particeps ipsius bonum, ita tripliciter dici, cuiusmodi sit bonum ex quo contingit, veluti in virtutis actum. A quo autè, veluti studiosum virtutis participem. Aliter ita propriè definiunt bonum, quod sit perfectum secundum naturam rationalis vel quasi rationalis. Huiusmodi verò esse virtutem, * vt participes sui actus ac probos reddat. Accessiones verò ipsius gaudium esse & letitiam, & his similia. Eodem modo & in malis, aliud quidem esse imprudentiam, formidinem, iniustitiam, & his similia. quæ autem participant vitiosos esse actus & malos homines. Horum esse accessiones mœrorem & angorem, & cætera, in hunc modum. Præterea bona alia esse circa animum, alia extrinsecus, alia neque circa animum neque extra. Ea quidem quæ sunt circa animum, virtutes esse virtutisque actiones. Quæ verò extrinsecus sunt, nobilem habere patriam, & amicum carum atque probum, harumque rerum comitem felicitatem. Quæ verò neque extrinsecus, neque in animo sunt, quemque ipsum sibi ipsi esse bonum ac felicem.

* ὡς μετέχοντα τὰς ἀρετὰς τοῖς καὶ ἀρετῶν καὶ τοῖς σαρδύκας εἶναι.

Rursus autem mala partim esse circa animum, ipsa videlicet vitia actusque vitiosos: partim extrinsecus, ut stultam habere patriam & stolidum amicum, & quæ ista consequuntur. Infelicitatem partim neque extrinsecus esse, neque circa animum, ut ipsum sibi ipsi esse malum atque infelicem. Item bona alia versari circa fines, alia in effectu consistere, alia circa fines & effectum Amicum quidem, & quæ ab ipso nobis proveniunt commoda bona esse quæ in effectu consistunt. Porro confidentiam, & magnitudinem animi, & libertatem, & oblectationem, & letitiam, & tranquillitatem, omnemque virtutis actum, circa fines versari, eadem verò utrunque simul esse. Nam ex eo quidem quod perficiunt felicitatem, effectiva sunt bona: ex eo verò quod illam veluti partes ipsius implent, ad finem pertinent. Pari ratione malorum quoque alia esse finalia, alia effectiva, alia in utrunque modum se habentia. Inimicum nempe & quæ ab ipso oriuntur incommoda effectiva esse. Stupiditatem autem & humilitatem, & servitutem, & molestiam, & mœrorē ac tristitiam, omnem actum malitiæ ad finem pertinere. Ea verò se etiam utroque modo habent. Nam & ex eo quod inferunt infelicitatem, effectiva sunt: & ex eo quod eam, utpote ipsius partes, implent, ad finem pertinent. Præterea bonorum

animis

*animi, alia habitus sunt, alia affectiones, alia
 neutrum eorum. Affectiones quidem virtutes
 sunt, habitus autem studia. Porro Actiones ne-
 que habitus neque affectiones sunt. Commu-
 niter autem bonorum quaedam sunt mixta,
 ut fecunditas prolis, & quieta senectus. Sim-
 plex verò bonum est scientia: ac semper qui-
 dem præsentia bona virtutes, non semper au-
 tem, ut gaudium, deambulatio. Bonum au-
 tem omne conducens, & opportunum, & com-
 modum, & utile, & honestum, & pulchrum
 ὠφέλιμον, & optabile, & iustum esse. Condu-
 cens quidem quod ea conferat quibus emolu-
 mentum capimus. Opportunum quòd ea quæ
 oportet cõtineat. Commodum, quod ea quæ in
 eo finiuntur, ut excedat emolumento ex ne-
 gotiatione contracta commercia. Utile, quòd
 usum præstet utilitatis. Honestum verò quòd
 laudabilem convenientiam operetur. Pul-
 chrum, quòd moderatè sui usum præbeat:
 ὠφέλιμον, quòd tale sit ut iuvare possit. Opta-
 bile, quòd eiusmodi sit ut optione præposita
 meritò id eligamus. Iustum verò quòd iuri ac
 legi concordet, efficiatq; societates. Honestum
 autem quòd sit, perfectum dicunt bonum,
 quòd omnes à natura habeat quæsitos nume-
 ros, sitq; perfectè moderatum. Eius quatuor
 species tradunt, iustitiam, fortitudinem, tem-
 perantiam & scientiam. Porro his honestas*

actiones consummari. Eadem itidem ratione turpe quod est, in species quatuor scindunt, in iniustitiam, formidinem, intemperantiam, & insipientiam. Dicit autem honestum vnicè quidem, quod eos qui hoc præditi sunt, meritò omni laude dignos facit. Aliter autem bene & aptè ad opus suum natum esse. Aliter verò quòd exornet, vt cùm dicimus solum sapientem bonum honestumque esse. Dicunt autem quod honestū sit id solum esse bonum, vt Hecato in primo de bonis ait, & Chrysippus in libro de honesto. Id autem esse virtutem: & quod sit virtutis particeps, cui æquale illud est bonum omne quod sit, id etiam honestum esse. Honestum autem ac bonum tantumdem valere. Id autem huic simile est. Nam quia bonum est, honestum est: Est autem honestum, bonum ergo est. Putant & omnia bona esse paria, bonumque omne summopere esse appetendum idque nec augmentum suscipere, nec detrimentum. Eorum autem quæ sunt, aiunt alia bona, mala alia, alia neutra. Bona quidē virtutes esse, prudentiam, iustitiam, fortitudinem, temperantiam, & cætera id genus. Mala verò his opposita vitia, imprudentiam, iniustitiam, & cætera. Neutra verò, quæ neque prosunt, neque obsunt, vt est vita, sanitas, pulchritudo, voluptas, vires, opes, gloria, nobilitas, & quæ eis opposita sunt mors, egritudo, dolor

dolor, turpitude, infirmitas, inopia, obscuritas atque ignobilitas, & his similia, ut ait Hecato in septimo de fine, & Apollodorus in Ethica & Chrysippus. Non enim esse ista bona, sed indifferentia per speciem producta. Sicut enim caloris proprium est calefacere, non refrigerare, ita & boni proprium prodesse est, & non nocere. Non autem magis profunt quam noceant opes atque sanitas. Quo autem bene & malè uti possimus, id bonum non est: diuitijs autem & sanitate bene & malè uti possumus, non est igitur bonum opulentia & sanitas. Possidonius tamen ista quoque bona esse dixit. Sed neque voluptatem bonum esse dicunt, & Hecato in nono de bonis, & Chrysippus in libris de voluptate. Esse enim & fœdas voluptates, verùm nihil quod fœdum sit esse bonum. Prodesse autem est mouere, aut habere secundum virtutem. Contra verò nocere, est mouere, aut habere secundum vitium. Duobus autem modis dici indifferentia. Vno quidem, ea quæ neque ad felicitatem, neque ad infelicitatem conferunt, ut sunt diuitiæ, sanitas, vires, gloria, & cætera id genus. Nam & sine his contingit felicem esse, cum earum vsus vel rectus felicitatis, vel prauus infelicitatis auctor sit. Aliter autem dicuntur indifferentia quæ neque appetitum, neque occasionem mouent, ut est, vel * pares in capite habere capil- * ἀπ' ἰσότητος.

los, vel impares, vel extendere, vel contrahere digitum. Priora enim quæ diximus indifferrentia non ita se habent. Illa quippe & appetitum & occasionem mouent. Idcirco alia quidem ex eis eliguntur, cum cætera æqua ratione vel eligenda sint, vel fugienda. Porro indifferentium alia quidem producta sunt, quæ vocant, alia abducta. Producta quidem, quæ habeant existimationem: abducta verò, quæ existimatione careant. Existimationem verò quidem conferre aliquid ad consentaneam vitam, quæ circa omne bonum est. Aliam verò mediã quandam vim, aut vsum conferre ad eam vitam quæ sit secundum naturam, cuiusmodi dicere possimus opes atque sanitatem, siquid afferant commodi ad naturalem vitam. Existimationem enim esse probati vicissitudinem, quancunque statuerit peritus rerum: vt verbi gratia commutare cum hordeo triticum. Esse igitur producta quæ & existimationem habent, vt in eis quidem quæ ad animam pertinent, ingenium, artem, profectum, & his similia. In corporalibus autem, vitam, sanitatem, robur, bonam habitudinem, integritatem, pulchritudinem: in eis verò quæ sunt exterius, diuitias, gloriam, nobilitatem, & his similia. Contra autem superioribus, in his quidem quæ ad animum pertinent, obtusionem, hebet

betudinem, inertiam, & his similia. Porro in rebus corporis, mortem, morbum, imbecillitatem, malam habitudinem, debilitatem, turpitudinem & his similia. In exterioribus autem, paupertatem, obscuritatem, ignobilitatem, & cetera in hunc modum. Neque verò producta sunt, neque non producta, quæ neutro se habent modo. Præterea productorum alia quidem per seipsa producta sunt, alia verò propter alia, alia & propter seipsa & propter alia. Per seipsa quidem, ut industria profectus, & similia. Per alia verò, ut diuitiæ, nobilitas, & cetera id genus. Per seipsa verò & alia, ut valentia, viuacitas, sensuum incolumitas. Per seipsa quidem quia per naturam sunt: per alia verò, quia non modico vsui sunt. Eodem se modo habet abductum contraria ratione. Officium autem id esse dicunt, quòd cur factum sit probabilis ratio reddi potest: pertingere autem id ad arbores etiam & animantes. Notari namque & in his officia. Cæterum & à Zenone primo τὸ ἀδύνατον ita appellatum, est officium, ex eo quòd per quosdam veniat, appellatione sumpta. Esse autem id actionem quandam naturalibus rebus propriam. Nam ex his quæ secundum appetitum geruntur, alia quidem esse officia, alia præter officium. Ea verò officia intelligenda quæ ratio facienda suaserit, ut

par

parentes honorare, fratresque ac patriam tue-
 ri, amicos parare, illisque adesse. Præter offi-
 cium sunt quæ ratio fugienda suggesserit, ut
 est parentes negligere, fratrum omittere cu-
 ram, amicis non consentire, patriamque asper-
 nari, & cætera in hunc modum. Quæ autem
 ratio fieri, neque vetat, neque postulat, ea ne-
 que officium esse, neque præter officium, ut est
 festucam tollere, tenere stylum, * vrceum &
 cætera id genus. Atque alia quidem officia esse
 absq; errore, alia cum errore. Sine errore qui-
 dem, ut valetudinem suam, sensusque tueri,
 & similia errore verò fiunt, ut mutilare seip-
 sum, substantiamque suam proicere: eadem
 ratione & de his quæ præter officium sunt.
 Præterea officiorum alia quidem semper effi-
 cienda sunt, alia verò non semper. Et semper
 sanè, ut est interrogare atque respondere, &
 ambulare, & eius generis omnia. Eadem & in
 his quæ sunt præter officium ratio est. Est etiã
 in medijs officiũ aliquod, ut est pueros obtem-
 perare pedagogis. Aiunt autem animam octo
 in partes esse diuisam. Illius autem partes esse
 quinque sensus, & vocis instrumentum, &
 cogitationis, quæ est ipsa mens, & generandi
 vim. Enimvero ex falsis accedere mentis per-
 uersionem, ex eaque complures pullulare per-
 turbationes, atque incõstantiæ causas. Est au-
 tem secundum Zenonem ipsa perturbatio ir-
 ratio

* 5λεγσι.
 ρα.

rationabilis ac præter naturam animi motus, aut immodicus animi impetus. Porro perturbationum supremarum (vt ait Hecato in secundo de perturbationibus, ac Zeno in eo quem scripsit itidem & de perturbationibus libro) quatuor esse genera, dolorem, metum, concupiscentiam, voluptatem. Putant autem perturbationes iudicia esse, vt Chrysippus in libro de perturbationibus ait. Quippe auaritiam opinionem esse de pecunia, quòd honesta sit: ebrietatémque itidem, & intemperatiam, & cætera similia. At dolorem quidem, irrationabilem animi contractionem esse. Eius autem species misericordiam, inuidiam, emulationem, zelotypiam, angorem, conturbationem, tristitiam, mœrorem, confusionem. Misericordiam dolorem esse ex alterius indigna calamitate. Inuidiam verò dolorem esse in alienis bonis. Aemulationem dolorem ex eo quòd alius eo potiatur quod quisq; cupierit. Zelotypiam ægritudinem esse ex eo venientem quòd adsit alteri quod ipse quisq; habeat. Angorem verò ægritudinem esse prementem. Conturbationem ægritudinem esse vrgentem, difficultatémque præstantem. Tristitiam ægritudinem altius insitam animo, atque crescentem. Mœrorem ægritudinem laboriosam. Confusionem ægritudinem esse irrationabilem, mordentem, & præsentia conspici prohibentem. Timorem

morem autem esse expectationem mali. Porro ad timorem & ista referuntur, metus, pigritia, pudor, terror, tumultus, anxietas. Esse autem metum timorem trepidationem facientem. Pudorem metum esse ignominiae. Pigritiam metum futuri laboris. Terrorem metum ex insueta rei imagine proficiscentem Tumultum metum esse cum adhaesione vocis. Concupiscentiam verò irrationalem esse appetitum cui & ista tribuantur indigentia, odium, contentio, ira, amor, iracundia, excandescencia. Est autem indigentia cupiditas quaedam, cum eo non potimur quod cupimus, ac veluti à re ipsa separata: frustra verò ad illud nitimur. Odium verò est cupiditas qua malè cuiquam optamus, cum profectu aliquo & incremento. Contentio cupiditas quaedam est circa opinionem tuendam. Ira libido puniendi eius est qui lasisse videatur indecenter. Amor autem est concupiscentia quaedam in praestanti ingenio viros nò cadēs. Est enim insidiatrix industriae & studij per apertam ac se ingerentem pulchritudinem. Iracundia est ira inueterata, & plena odij, vlciscendi tempus observans, quod hisce verbis ostenditur:

Εἶπεν γὰρ τε χόλον γε ἢ αὐτῶμαρ κατὰ πείψη.
 Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει νότον ὄφρα τε
 λέσση.

hoc est,

Nam

Nam si quidem ad tempus bilem sibi concoquat atram,

Non tamen ira animo excedet nisi pœna sequatur.

Porro excandescencia est ira nascens, & mox subsistens. Cæterum voluptas est irrationabilis eius rei appetitus quæ videatur expetenda. Eius partes sunt, delectatio, gaudium in malis, oblectatio, effusio. Est autem delectatio voluptas suavitate auditus animam deliniens. Insultatio autem voluptas in malis alienis. Oblectatio quædam est inductio animique inclinatio, ad voluptatem emolliens. Effusio verò virtutis dissolutio est, atque remissio. Sicut autem in corpore sunt ægrotationes quædam, veluti podagra, & articulorum dolores, ita & in animo gloria, & voluptatis appetitio immodica, & cætera eiusdem generis. Est ægrotatio morbus cum imbecillitate. Morbus autem est opinatio vehemens eius rei quæ videatur expetenda. Et sicut in corpore casu gignuntur ægritudines, quemadmodum κατάρποι & διάρροια, ita & in animo sunt quædam proclivitates, vt invidentia, contentiones ac similia. Esse autem & bonas affectiones aiunt tres, gaudium, cautionem, voluntatem. Esse verò gaudium placidum & constans cõtrariũ dolori, rationabilemquæ voluptatem. Cautionem verò, malorum declinationem

cum ratione timori contrariam. Metuere enim nunquam sapientem, sed cauere. Cupiditati voluntatem contrariam dicunt, quæ sit appetitio rationabilis. Quemadmodum igitur sub prioribus perturbationibus quædam cadunt, ita & sub primis affectionibus. Namque voluntati adiungi beneuolentiam, placiditatem, lenitatem, dilectionem. Cautioni autem verecundiam, castitatem, & cætera id genus. Gaudio incunditatem, letitiam, equanimitatem, aiunt autem & semper quietum esse sapientem ac perturbationibus vacuum. Esse item & alium sine effectu malum, quod tantundem valet ac si dicatur durus & ad virtutis actiones immobilis. Fastu itidem vacare sapientem, quippe tanti honorem & gloriam existimare, quanti dedecus & ignominiam: esse & malum quemlibet sine fastu. Quippe qui æquè mouetur ad decus & ignominiam. Seueros item aiunt esse sapientes omnes, quòd neq; ipsi loquantur ad voluptatem, neq; ab alijs ad voluptatem dicta admittant. Esse autem & alios seueros qui ad rationem acris vini seueri dicantur, quo ad medicamenta potius quàm ad propinationem vtuntur. Sinceros item esse sapientes, obseruareque & cauere sollicitè, nequid de se melius quàm sit commendare putemur, fuco seu arte aliqua mala occultante, & bona

qua

qua insunt apparere faciente, ac circuncidere
 vocis omnem fictionem. Esse itidem à negotijs
 remotos. Cauere enim nequid præter officium
 faciant, ac eos vinum quidem bibere, non au-
 tem inebriari. Nunquam item sanitate mentis
 excidere. Incidere tamen aliquando in ima-
 ginationes absurdas, propter atra bilis redun-
 dantiam, siue ob delirationem, non quidem de-
 uiatione rationis, verùm ex imbecillitate na-
 turae. Neque dolore capi oportere sapientem,
 quòd ea ægritudo sit animi ratione aduer-
 sante, contractio, quemadmodum Apollodo-
 rus ait in moralibus. Diuinos quoq; esse, quòd
 in seipsis quasi habeant deum. Malum verò,
 impium & sine Deo esse, quod duplici ratione
 accipitur, siue quòd Deo contrarius dicatur,
 siue quòd aspernetur Deum. Id tamen malis
 omnibus non conuenire. Pios autem & reli-
 giosos esse sapientes, peritos enim esse diuini
 iuris omnes. Porrò pietatem scientiam esse di-
 uini cultus: dijs item eos sacrificia facturos,
 castosque futuros. Quippe ea quæ in deos ad-
 mittuntur peccata detestari, dijsque caros
 ac gratos fore, quòd sancti iustique in rebus
 diuinis sint. Solos verò sacerdotes esse sapien-
 tes: consulere quippe ac decernere de sacrifi-
 cijs, templorum instructionibus inductio-
 nibusque cæteris quæ sunt dijs gratissima. Co-
 lendos item parentes ac fratres secundò post
 E deos

deos loco monent. Aiunt autem affectum & indulgentiam in filios ipsis esse naturalem, malisque inesse negant. Peccata item paria existimant, ut Chrysippus ait in IIII. naturalium questionum. Perseúsque, & Zeno. Nam si verum verum maius non est, nec falsum falso maius erit, ita nec fraus fraude, nec peccato peccatum. Nam & qui centum stadiis abest à Canopo, & qui vno, æquè in Canopo non sunt: ita & qui minus peccat, & qui amplius, æquè in recto opere non sunt. Heraclides tamen Tarsensis Antipatri Tarsensis necessarius, atque Athenodorus imparia peccata dicunt. Accessurum item sapientem ad remp. nisi quid impediat, ut Chrysippus in I. de virtis ait: namque & vitia propulsaturum, & ad virtutem exercitaturum ciues suos. Vxorrem item ducturum procreandorum liberorum causa, ut Zeno ait in repu. Sapientem præterea non opinaturum, hoc est, mendacio non accessurum, neque assensurum cuiquam, cynicam sectam amplexurum: esse enim illam validam ac ceberem ad virtutem viam, ut Apollodorus in moralibus fatetur. Gustaturum insuper humanas carnes, si ita casu obue-nerit. Solùmque sapientem esse liberum, malos autem seruos. Esse enim libertatē per se aliquid agendi licētiam, seruitutem autem priuationem licentiæ aliquid per se agendi. Esse autem et ser-

uit

virtutem aliam quæ in subiectione consistat, &
 tertiam quæ in conditione ac subiectione sit,
 cui opponitur dominatio, quæ & ipsa mala est.
 Non modò autem liberos esse sapientes, verùm
 & reges: cùm sit regnum imperium nemini
 obnoxium, quod & de sapientibus solis asseri-
 tur, vt Chrysippus ait in libro quòd Zeno pro-
 priè sit vsus nominibus. Statuere enim ait o-
 portere principem de bonis ac malis: hæc au-
 tem malorum scire neminem. Similiter ad ma-
 gistratus, & iudicia, & oratoriam solos il-
 los idoneos, neminemque malorum. Esse iti-
 dem & inculpato, quòd in peccata incidere
 non possint: esse innocuos: nam neque alius no-
 cere, neque sibi: misericordes autem non esse,
 neque veniam alicui dare. Neque enim præ-
 termissoiros constitutos à lege cruciatus. Nam
 cedere misericordiæque, & mansuetudo ipsa
 nulli inest animæ, aduersus cruciatus simula-
 tione benignitatis, neque illas arbitrari du-
 riores. Sapientem nihil eorum admirari, quæ
 videantur inopinata & insperata, vt Cha-
 ronia, fluxusque maris ac refluxus, & fontes
 calentium aquarum, atque ignium euapora-
 tiones. Enimvero neque solitarius, inquit,
 sapiens viuet. Est enim familiaris natura at-
 que actione gaudet, exercitationemque susci-
 piet firmandi ac roborandi corporis causa. Ora-
 bitque, inquit, sapiens, ac vota faciet, bo-

na à dijs postulans, vt Possidonius in primo de officijs, & Hecato in tertio de paradoxis aiunt. Dicunt item amicitiam solos inter bonos, quos sibi inuicem studiorum similitudo conciliet, posse consistere. Porro amicitiam ipsam societatem quandam esse dicunt omnium quæ sunt ad vitam necessaria, cum amicis vt nobisipsis vtamur: atque ob id amicum eligendum pronuntiant, amicorumque multitudinem inter bona ponunt: inter malos non posse constare amicitiam. Cum nemine stultorum esse litigandum, omnesque stultos insanire. Neque enim prudentes esse, verum per insaniæ æqualem stultitiam omnia gerere. Sapientem omnibus benefacere, sicuti & Ismeniam dicimus tibijs omnibus bene cecinisse. Sapientum quoque esse omnia: Quippe perfectam illis protestatem à lege præstitam. Ceterum malorum ac stultorum quidem esse quemadmodum & iniquorum: aliter quidem ciuitatis, aliter vtentium dicimus. Virtutes sibi inuicem ita esse connexas, vt qui vnã habuerit, omnes habeat: esse enim illarum communes speculationes, vt Chrysippus in primo de virtutibus, & Apollodorus in phisice secundum antiquum morem, & Hecato in IIII. de virtutibus aiunt. Qui enim probus sit, ea contemplari, & agere quæ sint agenda: quæ verò facienda sint, ea & elig

eligenda esse & sustinenda & distribuenda, & perseveranter tenenda. Sequuntur autem prudentiam consiliorum maturitas, & intelligentia: temperantiam verò ordinis dexteritas & ornatus: iustitiam autem æquitas & gratitudo, fortitudinẽque constantia atque valentia. Placet autem eis nullum inter virtutem & vitium esse medium. Peripateticis contra inter virtutem & vitium profectum ponẽtibus. Quemadmodum enim lignum aut distortum aut rectum oportere esse aiunt, ita iustum vel iniustum: neque verò iustius neque iniustius, atque in cæteris similiter. At virtutem Chrysippus quidem amitti posse, Cleanthes verò non posse ait. Ille posse amitti per ebrietatem, & atram bilem: ille non posse ob firmas ac stabiles comprehẽsiones, ipsam verò esse eligendam. Erubescimus denique in his quæ malè agimus, adeò vt quod sit honestum, id solum scimus esse bonum, ipsũque sibi sufficere ad bene beatẽque viuendum, vt ait Zeno & Chrysippus in libro de virtutibus, & Hecato in secundo de bonis. Si enim, inquit, magnitudo animi sola sufficit, qua omnes fastigio mentis transcendamus, ipsaque pars virtutis est, profectò & virtus sola sufficit ad beatam vitam, ea quoque contemnens quæ molestã videntur. Panætius tamen, & Possidonius virtutem minimè sufficere dicunt, ve-

rùm opus est bona valetudine, & affluentia rerum & robore. Placet item eis virtute semper uti, sicuti Cleanthes ait. Amitti enim non potest, semperque perfecto animo utetur sapiens. Natura quoque ius non positione constare, sicuti & legem, & rectam rationem, ut Chrysippus in libro de honesto ait. Videtur autem eis ne dissonantiam quidem à philosophia discedere. Hac enim ratione prius defecturam omnem vitam quam defecturam philosophiam, ut Possidonius in exhortationibus ait. Liberales quoque disciplinas esse magno vsui sapienti, Chrysippus auctor est. Placet item illis nullum nobis ad animantes ceteras ius esse, ob naturæ dissimilitudinem, ut Chrysippus in primo de iustitia, & Possidonius in primo de officijs tradunt. Amaturum quoque sapientem eos iuvenes qui præ se ferant indolem generosam, ingeniumque ad virtutem propensum, ut Zeno in libro de Republic. & Chrysippus in libro de vitis primo, & Apollodorus in libro de moralibus aiunt. Amorem verò adminiculum beneficentiæ propter apparentem venustatem, neque congressus esse, verum amicitia. Nam Thrasonidem, & quidem cum haberet in potestate amatam, abstinuisse ab ea, ne in odium veniret. Esse igitur amorem amicitia nodum, ut Chrysippus in libro de amore ait, neque esse eum in vitio.

Pulchrò

Pulchritudinem item virtutis esse florem, & cum triplex vita genus sit, speculatiuum, actiuum, & rationale, tertium illud eligendum dicunt. Quippe de industria factum à natura rationale animal ad speculationem et actionem. Rationaliterque aiunt sapientem seipsum educturum ex vita, & patriæ & amicorum causa, siue inter nimium acerbos doloris aculeos, siue membrorum mutilationes, aut incurabiles morbos illi occumbendum sit. Placet item illis vxores quoque communes esse oportere apud sapientes, vt quilibet illi congregiatur quæ sibi prior occurrat, vt ait Zeno in Republic. & Chrysippus in libro item de Republ. Diogene itidem Cynico ac Platone huius rei auctoribus. Omnes enim patrum inſtar equa caritate diligemus, tollenturque adulterij suspicio & Zelotypia. Eam verò Rempub. esse optimam quæ sit mixta ex regno & populari dominatu, optimorumque potentia. Itaque in moralibus quidem decretis huiusmodi sunt, pluraque huiusmodi tradunt, non improbabili ratione subnixi. Verùm ista summam, ac veluti per capita & elementa tetigisse sufficiat. Cæterum physicam rationem diuidunt in locum de corporibus, & principijs, & elementis, & dijs, & finibus, & loco, & inani. Et ista quidem per species diuidunt: generaliter autem in lo-

cos tres, de mundo, de elementis, tertium de causis. De mundo locum in duas distinguunt partes. Vna enim consideratione in ipsius ascisci societatem & mathematicos, per quam defixis vagisque sideribus disputant, quemadmodum si sol tantus sit, quantus videtur, & luna itidem quanta sit magnitudo, & de ortu occasuque siderum, atque cæteris huiusmodi questionibus. Alteram eius considerationem esse quæ solis congruat Physicis, qua quæ sit illius substantia quæritur, ac de sole vtrum genitus an ingenitus sit, & vtrum animatus sit, an inanimis, corruptibilisne an incorruptus, & providentia agatur necne, atque in hunc modum de reliquis. Causalem quoque rationem & ipsam esse bipartitam. Eius alteram speculationem medicis esse communem questionem, qua inquirunt de principali anima, & de his quæ fiunt in animo, & de seminibus, atque eius generis cæteris. Reliquum verò mathematicos quoque sibi usurpare, quo modo videlicet videmus, & quæ sit causa perspicacis imaginationis, qua ratione constant nubes, tonitruaque, & irides, & aereæ & comete, & his similia. Videtur autem illis duo esse rerum omnium principia, faciens videlicet ac patiens. Quod igitur patitur sine qualitate esse substantiam materiam: Quod

autem

autem faciat, verbum Deum esse quod in ipsa sit. Hunc enim quippe sempiternum per ipsam omnem singula creare. Ponit autem hoc decretum Zeno Citticus in libro de essentia. Cleanthes quoque in libro de atomis, & Chrysippus in primo physicorum in fine. Archedemus quoque in libro de elementis, & Possidonius in secundo naturalis rationis. Differre autem aiunt principia & elementa. Nam illa quidem ingenita esse, & corrumpi non posse: elementa verò per igneam evaporationem corrumpi: sed & corpora esse principia, & ipsa informia, hæc verò formata. Corpus autem appellat Apollodorus in physica, quod secetur in tria, in longitudinem, latitudinem, & altitudinem. Id autem solidum corpus appellatur. Porrò superficies est corporis finis, seu longitudinem solam habens, ac latitudinem, sed carens altitudine. Hanc autem Possidonius in quinto de meteoris & secundum intelligentiam, & secundum substantiam reliquit. Linea superficiei finis est, siue longitudo absque latitudine, siue solam habens longitudinem. Punctus autem est lineæ finis, notaque minima. Vnum quoque Deum esse, ipsūque & mentem, & fatum, & Iovem, multisque alijs appellari nominibus. Principiò igitur illum cum esset apud se, substantiam omnem per

E S aerem

aerem in aquam conuertisse. Et quemadmodum in foetu semen continetur, ita & hanc ferendi rationem in humore talem resedisse, materia ad operandum aptissimè parata, ex qua cætera post hæc gignerentur. Tum genuisse primum elementa quatuor, ignem, aquam, aerem, terram. Differit ista Zeno in libro de vniuerso. Chrysippusque in primo physicorum & Archedemus in quodam de elementis. Est autem elemētum ex quo primò prodeunt quæ sunt, & in quod extremum soluantur. Esse autem quatuor elementa simul, in seclatam, incompositamque substantiam materiam. Esse autem ignem calidum, aquam liquidam, aerem frigidum, terramque aridam. Quinetiam adhuc in aere inesse eandem partem. Summo enim in loco ignem esse quem æthera appellant. In quo primùm immobilium astrorum orbem esse natum, deinde errantium, post hunc æra, tum aquam, extremum autem omnium terram, quæ media omnium sit. Mundum verò tripliciter dicunt, ipsūque deum, quem ex omni substantia dicunt propriam qualitatem, qui & incorruptibilis, & ingenitus sit opifex tanti operis ac ornamenti, vt quotannis orbem suos peragat sol, in seipsum omnium substantiã consumēs, ac eam rursus ex seipso gignens, ipsūque ornatū astrorum mundum esse dicunt. Tertiū qui sit ex vtrisque

compositus. Est autem mundus propriè quali-
 tas vniuersæ substantiæ, siue (vt ait Possido-
 nius in meteoricis præceptis) qui constat ex
 cælo & terra, atque ex illorum naturis siue
 qui constat ex dijs & hominibus, eisque re-
 bus quæ horum gratia conditæ sunt. Cælum
 autem est extrema circumferentia in qua* di- * Deior
 uinum omne fixum ac locatum est. Mundum
 quoque regi ac administrari secundum men-
 tem ac prouidentiam, vt Chrysippus ait in v.
 de prouidentia, & Possidonius in xiiii. de
 dijs, mente per omnes illius partes pertingen-
 te, sicut & in nostra anima contigit, sed per
 has magis, per alias minus. Per quasdam enim
 veluti habitus recessit, vt per ossa ac nervos:
 per alias, veluti mens, vt per principale. Sic igitur
 & mundum totum, qui animal est, & ani-
 matus, ac rationalis, habere principale suum
 æthera, vt ait Antipater Tyrius in octauo de
 mundo. Chrysippus autem in primo de prouiden-
 tia & Possidonius in lib. de dijs, cælum aiunt
 principale esse mundi, Cleanthes verò solem.
 Chrysippus autem rursus à se dissidens in eo-
 dem, purissimum dixit ac liquidissimum æthe-
 ra, quem etiam primum asserunt esse Deum
 sensibiliter, veluti infusum esse per ea quæ
 sunt in aere, per cunctas animantes & arbo-
 res, per terram autem ipsam secundum habi-
 tum. Vnum esse mundum & hunc finitum glo-
 bosumq;

bosaque figura. Nanque ad motum esse huius-
 modi orbem aptissimum, vt ait Possidonius in
 quinto de ratione physica, & Antipater in
 libris de mundo. Extra ipsum autem circun-
 fusum esse vacuum immensum quod sit in-
 corporeum. Incorporeum autem id esse quod
 à corporibus contineri queat, non autem con-
 tineatur. Porrò nihil in mundo esse vacuum,
 sed inter se mirabili esse vnitate deuinctum.
 Id enim cogere cœlestium ad terrena concor-
 diam & congruentiam. De vacuo autem dis-
 serit Chrysippus in libro de inani, & in pri-
 mo naturalium artium, & Apollophanes in
 physica, Apollodorus item & Possidonius in
 secundo rationis naturalis. Esse autem incor-
 poreæ hæc similia. Tempus præterea esse incor-
 poreum, quòd intervallum, sit mundani mo-
 tus. Huius præteritum quidem ac futurum
 esse infinita, præsens autem finitum. Placet
 autem eis corruptibilem esse mundum, quippe
 genitum, eorum ratione quæ per sensus intel-
 liguntur. Cuius & partes sunt corruptibiles,
 & totum: partes autem mundi corruptibiles
 sunt: in se enim inuicem mutantur. Est igitur
 corruptibilis mundus. Ac quicquid mu-
 tari in deterius potest, corruptibile est: mun-
 dus autem huic mutationi & corruptioni ob-
 noxius est. nanque & siccatur & in humo-
 rem soluitur. Mundum verò fieri, cum ex
 igne

igne substantia per aerem versa in humorem fuerit, deinde crassior ipsius pars effecta fuerit terra: porro subtilior in aerem cesserit, eademque magis ac magis extenuata in ignem euaserit. Tum ex his permixtis exortas esse animantes, & arbores, & alia eiusmodi. De generatione igitur & corruptione mundi, & Zenon in libro qui de toto inscribitur disputat, & Chrysippus in primo physicorum, & Possidonius in 1. de mundo. Cleanthes item, & Antipater in x. de mundo. Porro Panætius corruptibilem asserit mundum. Quod autem sit animal mundus, & rationale, & animatum, & intelligibile, & Chrysippus in primo de prouidentia differit, & Apollodorus in Physica, & Possidonius. Sit autem animal quod sit substantia animata sensibili. Animal enim eo quod non est animal præstantius est. Nihil autem mundo præstantius est. Est ergo animal mundus. Porro animatum esse inde manifestum est, quod anima nostra inde veluti auulsa sit. Boethus autem ait non esse animal mundum. Vnum autem esse & Zeno in libro de toto, & Chrysippus, & Apollodorus in naturalibus, & Possidonius in primo naturalis rationis tradunt. Vniuersum autem dicitur, ait Apollodorus, mundus, & secundum alterum mundum id quod ex mundo & exteriori vacuo constat. Mundus
igitur

igitur finitus est, sed inane illud infinitum. Cæterùm sidera illa quæ fixa sunt cum cælo toto unâ circumferri, errantia verò suis motibus agi. Porrò solem obliquum iter peragere per signiferum orbem. Lunam similiter nunc plenam esse, nunc cornibus fulgere. Esse autem solem purissimum ignem, ut ait Possidonius in decimoséptimo de cælestibus, ac terræ molem sua magnitudine vincere, ut idem ait in decimoséxto naturalis rationis. Esse autem orbis latorem ad mundi rationem, idem ipse auctor est. Ignem idcirco esse quòd omnia ignis peragat munera: maiorem autè terræ globo, quòd tota ab illo illustretur, neque ipsa modò, sed etiam cælum. Id quod & terra corni instar umbram faciat, maiorem esse significat. Omnibus autem ex partibus cerni propter magnitudinam. Lunam verò plus habere de terra, quippe quæ illi propior est. Nutriri autem & hæc ignea, & astra cætera. Solem quidem ex mari magno, quòd sit intellectualis vapor: Lunam verò ex potabilibus undis, quòd sit permixta aeri, ac vicina terræ, ut Possidonius in sexto de ratione naturæ ait: alia verò ex terra, putat & sidera globosa esse, & immobilè terrâ. Lunam proprio quidè carere lumine, sed id à sole mutuare. Deficere autè solem cum ante illū ex ea parte qua terras respicit, se opposuerit

luna

luna, ut in libro de vniuerso scribit Zeno. Apparet enim quando ex concursione mutua illum occulit, rursumque restituit. Notatur id maximè per vas areum patens in quo sit aqua. Lunam verò cum in terræ inciderit umbram: quocirca tunc solum hoc defectu laborare, cum plena fuerit, & quidem cum per diametrum solis mensibus singulis obiecta sit. Nam cum obliquo motu contra solem moueatur, latitudine differt, cum vel ad australem, vel ad septentrionalem vergit plagam. Cum tamen illius latitudo ad solis, & eam quæ media interiacet latitudinem venerit, deinde fuerit emensa solem, tunc deficit. mouetur autem eius latitudo per ea quæ media sunt in $\chi\lambda\delta\alpha\iota\varsigma$, & scorpio & ariete & tauro, ut ait Possidonius. Deum verò esse animal immortale, rationale, perfectum ac beatum, à malo omni remotissimum, providentia sua mundum, & quæ sunt in mundo administrans omnia. Non tamen inesse illi humane formæ lineamenta. Ceterum esse opificem immensi huius operis, sicut & patrem omnium. Communiter autem & ipsius partem, quæ per omnia penetret, eamque multis appellari nominibus iuxta proprietates suas. Namque Græcis $\delta\iota\alpha$ appellari, quòd per ipsum sint omnia. Eundem $\beta\lambda\upsilon\alpha$ vocari, quòd vitæ omnium sit autor. $\alpha\delta\lambda\omega\alpha\upsilon$ autem

tem,

tem, quòdin æthere distentum sit imperium eius: ὑπὸν verò, quòd in aere: ὑφ' αἵτου, quòd in artificiali igne: ποσειδῶνα, quòd in humore. δ' ἕμυ πᾶν, quòd in terra. Itidem & appellationes alias probabili quadam ratione indiderunt. Dei autem substantiam, Zeno ait mundum totum atque calum. Chrysippus quoque in undecimo de dijs, & Possidonius in primo de dijs, & Antipater in septimo de mundo, aërem ipsius substantiam tradunt. Boethus autem in libro de natura, Dei substantiam fixorum siderum globum dixit. Naturam verò aliquando quidem exponunt, quæ contineat mundum, aliquando verò quæ germinare humum facit, nascique super terram omnia. Est autem natura habitus ex seipso motum accipiens, iuxta seminalem rationem, efficiensque & continens quæ ex ipsa cōstant, statutis definitisque temporibus, eaque faciens à quibus discreta per naturam est. Hanc autem & voluptati præferre commodum, quòd ex hominis constat opificio. Fato autem fieri omnia Chrysippus in libris de fato, & Possidonius in secundo de fato, & Zeno, Boethus quoque in primo de fato tradunt. Est autem fatum connexa rerum series siue ratio per quam mundus administratur. Divinationem autem omnem aiunt subsistere, aut etiam esse providentiam: Ipsamque per ascensus quosdam artem definiunt,

niunt, vt ait Zeno & Chrysippus in secundo de diuinatione, Athenodorúsque, & Possidonius in duodecimo de ratione nature: & in quinto de diuinatione. Panætius autem hanc non subsistere dixit. Enimvero rerũ omnium substantiam, primam materiam dicunt, vt & Chrysippus in primo rerum naturalium, & Zeno. Est autem materia ex qua quiduis constat quæ appellatur dupliciter, materia scilicet atq; substantia, siue illa quæ omnium, siue quæ rerum singularum ac veluti particularium causa est. At omnium quidem materia neque maior neque minor efficitur. Est autem alia eorum quæ in parte sunt. Corpus autem esse substantiam definiunt, idque finitum, vt Antipater ait secundo de substantia, & Apollodorus in Physica cuius substantia passibilis est, vt idem ait. Nam si esset immutabilis, nulla ratione quæ fiunt ex ea fieri possent. Hinc & illius sectio in infinitum tenditur, quam infinitam Chrysippus ait. Nihil enim infinitum est in quod sectio cadit. Verum indefinens est. Concreciones item fieri per totum, vt Chrysippus in tertio naturalium ait, & non per circumscriptionem & appositionem. Nam pusillum vini pelago iniectum, aliquandiu oblectabitur, postea defluet, atq; vna corrumpetur. Quosdam item esse demones dicunt, quibus insit hominum miseratio, inspectores humanarum rerum. Heroes

F

quoque

quoque, solutas corporibus sapiētum animas. Porro ex his quæ manāt ab aere, hiemem quidem esse aiunt, aerem nempe super terram congelatum ob solis longiorem discessum: Ver autem temperiem aeris, quando suo ad nos cursu sol agitur: Aestatem verò eminentem terræ aerem confotum & calefactum solis ad septentrionem cursu: Autumnū quoque fieri recursu solis à nobis. Ceterū eiusmodi tempestatum auctorem esse solem nubes evaporantem. Irim verò reflexos esse ab humidis nubibus radios, siue, (vt ait Possidonius in Meteorologica) declaratio scissuræ solis, seu lunæ in nube rosida concava atque continua, ad imaginationem, veluti in speculo imaginata secundum magni orbis circumferentiam. Cometas autem & pogonias & faculas ignes esse subsistentes, quando crassior aer ad ætherea loca peruehitur. Iubar autem repentini ignis incendium, quod citò per aerem fertur, ac longitudinis imaginem delineat. Pluuiam verò conuersionem ex nubibus in aquam, cū siue ex terra, siue ex mari vis solis sursum elatus humor effectū caruerit. Id verò congelatam pruinam dici. Grandinem verò concretam nubem à vento comminutam. Niuem autem humorem ex concreta nube, vt ait Possidonius in octauo de ratione nature. Coruscationem accēssionem nubium, quæ
à vento

à vento illidantur atque rumpantur, ut Zeno in libro de vniuerso. Tonitruum verò fragorem esse qui ex nubium collisione gignitur. Fulmen autem incensionem validam, vehementi cum impetu terris irruentem, cum inter se vi ventorum colliduntur nubes atque perrumpuntur. Alij conuersionem ignei ac flammantis aeris violenter delapsam, Typhonem verò fulmen violentum, magna vi spiritus demissum, siue fumantem spiritum rupta nube dilapsum. Præsterem nubem igni circumfusam cum flatu in terræ concava, seu concluso & coartato spiritu in terra, ut ait in septimo Possidonius. Esse autem illius plura genera, terræ motus, hiatus, illuuias, ebullitiones. Placet autem eis & ordinem mundi ita se habere. Terram mediam centri rationem obtinere, postquam globosam aquam, & ipsam idem habere centrum cum terra: ita ut in aqua terra sit. Post aquam aerem sphaera instar. Esse autem in cælo circulos quinque. Ex his primum septentrionalem qui semper appareat: secundum tropicum æstiuum: tertium æquinoctialem: quartum hiemale tropicū: quintum antarcticum qui non appareat. Dicuntur autem παράλληλοι, quia non se inuicem conueniunt. Describuntur tamen circa eundem polum. Porro Zodiacus circulus obliquus est, æquidistans. Quinq; autem sunt zone super

terram. Prima septentrionalis super arcticum
 circulum rigore frigoris inhabitabilis: secunda
 temperata, tertia nimia vi æstus inhabitabi-
 lis, quæ torrida dicitur: quarta temperata.
 Quinta australis, itidem frigore inhabitabi-
 lis. Opinantur item naturam ignem esse arti-
 ficialem, & suo itinere ad generationem ten-
 dere. Id autem esse spiritum ignis speciem ar-
 tisque præ se ferentem. Animam verò sensibi-
 lem, eamque esse nobis insitum & ingenitum
 spiritum, ideo & corpus esse, ac durare post
 mortem, esse tamen obnoxium corruptioni.
 Cæterum vniuersi animam esse incorruptibi-
 lem, cuius partes sunt animantium animæ.
 Zeno autem Citticus, & Antipater in libris de
 anima, & Possidonius animam spiritum cali-
 dum dicunt. Ex hoc enim spirare nos, atque ab
 ipso moueri. Cleanthes quidem omnes animas
 perdurare, donec calore destituantur. Chrysi-
 ppus verò solas sapientum. Partes autem animæ
 octo esse dicunt, quinque sensus, & quæ nobis
 insunt seminales rationes, vocem præterea,
 sermonem. Videre autem, cum id quod inter
 visum subiectumque lumen est, in conuoluen-
 ditur speciem, ut Chrysippus in secundo Na-
 turalium ait. Apollodorus aeris illam par-
 tem, quæ conuoluen ditur speciem habet prope visum: Ba-
 sin verò prope id quod cernitur fieri: quem
 admodum per virgam verberato aere, quod
 videtur.

videtur ibi manifestum esse. Porrò audire, cum is qui medius inter loquentem & audientem est, aer verberatur orbiculariter, deinde agitated auribus influit: quemadmodum & cisternæ aqua per orbes iniecto agitur lapide. Somnum verò fieri, cum is sensus circa principale soluitur. Causas verò perturbationum reddunt eas, quæ circa spiritum fiunt conversiones. Semen autem esse dicunt, quod eiusmodi gignere potest qualia fuerunt à quibus quoque ipsum discretum sit. Porrò hominis semen quod emittit homo, unà cum humido animæ commisceri partibus, pro commixtione rationis parentum. Id autem Chrysippus in secundo Naturalium ait spiritum esse secundum substantiam, idque ex iactis in humum seminibus constare, quæ cum antiquata fuerint, non iam nascuntur, quòd scilicet expiraverit illorum virtus. Atque ex omnibus corporis partibus defluere id ait Sphærus. Omnes ergo gignere corporis partes. Porrò foeminæ semen infœcundum esse aiunt, imbecillumque & modicum, & aqueum ut Sphærus ait. Principale verò potissimam ac propriè esse animæ partem, in qua imaginationes appetitûsque gignantur, atque unde sermo reddatur. Id autem in corde esse. Sed enim ista secundum illos de rebus naturalibus, quantum sufficere ad præsentis operis compendium arbitrati su-

mus, hactenus sint dicta. Quenam verò sint in quibus illorum sententia differant, breuiter adnotandum. Aristò Chius Phalantúsque cognomento Siren, finem esse dixit ad aliquid inter virtutes ac vitia indifferenter viuere, nullam quamlibet modicam varietatem relinquendo, sed se equaliter in omnibus habendo. Esse autem sapientem præclaro histrioni similem, qui siue Thersitæ, siue Agamemnonis personam sumat, vtrunque decen-
tissimo gestu imitatur. Naturalem item ac rationalem locum sustulit, dicens alterum quidem esse supra nos, alium verò nihil ad nos. Solam autem quæ mores instituat partem ad nos pertinere. Similes autem esse orationes dialecticas dicebat aranearum telis, quæ & siquid artificiosum indicare videantur, inutiles sunt. Virtutes quoque neque multas inuexit, vt Zeno, neque vnã quæ multis appellatur nominibus, vt Megarici, sed & id quoque quod ad aliquid habere dicitur. In hunc autem modum philosophans, atque in Cynosarge differens obtinuit vt secta propria inuentor diceretur. Milciades denique & Diphilus Aristonij appellabantur. Erat autem illi magna persuadendi vis, plebique se maximè accommodabat. Vnde & de illo Timon ait:

Καὶ τῆς ἀρίστου & γίνυται ἀπὸ αἰμύλης ἰληωρ.

hoc

hoc est,

Quidā & Aristonis natus de stirpe disertī. Congressus autem Polemoni (vt Diocles ait Magnesius) cūm Zeno longum incurrisset morbum, sententia decessit. Maximè autem Stoicò dogmati ille intendit animum, quo dicunt sapientem esse * opinabilem. Cui Persæus re- * δόξασθαι
luctatos geminos fratres induxit, vt alter ex his illi depositum daret, alter deinde reciperet, atque ita herentem coarguit. Exercebat autem aduersus Arcesilaum inimicitias. Vnde cūm vidisset taurum monstruosum matricem habentem: Me miserum, inquit, datum est Arcesilao epicherema aduersus euidentiam. Academico cuidam quicquam se comprehendere neganti: Ergòne, inquit, hunc diuitem iuxta te sedentem vides? negante illo:

Τίς σ' ἐτύφλωσεν, ἔφη, τίς κ' ἔδειτο λαμπρά-
δ' αὐγὰς.

hoc est,

Quid cæcutis, ait, oculis quis lumen ademit? Feruntur eius ista volumina: Exhortationum libri duo, de Zenonis dogmatibus dialogi, de scholis sex, de sapientia διὰ πρὸς βῶν septem, Amatorie διὰ πρὸς β. commentaria de inani gloria, commentaria xv. commentarij tres, de vsu vndecim. aduersus oratores, aduersus Alexinum rescripta, aduersus dialecticos tres, ad Cleanthem epistolarum libri quatuor.

Panætius autem & Sosicrates solas epistolâs ipsius esse dicunt, cætera Peripatetici Aristonis. Hunc fama est, cùm caluus esset, æstum solis excepisse capite, atque ita vita functum esse. Lusimus autem & in ipsum hoc modo, Choliambico carmine,

Τὶ δὲ γέροντων ἢ φάλανθ' ἢ ἀρίστων
 Τὸ βρέγμα δῶνας ἠδὲ κατ' ὀπίσσω;
 Τὸ γὰρ τὸ θερμὸν πλείον ἢ δέου ζητῶν,
 Τὸν ψυχρὸν ὄντως εὔρες ἔδελω ἀδελῷ.

hoc est,

Quid iam senex, & exosus senem Ariston
 Soli coquendum sinciput dadas caluum?

Atqui calorem cùm ultra quàm est satis
 quæris,

In frigidum incidisti vel nolens Orcum.

Fuit autem & alius Ariston Ilietes Peripateticus, alius item musicus Atheniensis. Quartus tragicus Poeta. Quintus Alæensis qui artes Oratorias scripsit. Sextus Alexandrinus Peripateticus. Herillus Carthaginensis finem scientiam dixit, quod est semper vivere, cuncta referendo ad vivendum cum scientia, ne ignorantia deiciamur. Esse autem scientiam habitum ex phantasiarum acceptione, non verbis explicabilem. Aliquando dicebat nullum esse finem, sed secundum casus varios & res immutari, ut si idem æs & Alexandri fiat statua & Socratis. Differre autem finem
 & eam

& eam quam dicit fini subiectam. Hanc enim
 & eos qui sapientes non sunt conspiciari, illum
 neminem nisi solum sapientem. Quæ autem
 inter virtutem, & vitium sunt, indifferentia
 esse. Sunt eius libri breues quidem, sed succi ac
 sensus pleni, continentque cõtradictiones ad-
 uersus Zenonem. Fertur eum puerum com-
 plures adamasse, quos Zeno cum vellet auer-
 tere, tondere coegit Herillum, illõsque ab eo
 auertit. Sunt autem eius libri de exercitatio-
 ne, de perturbationibus, de opinatione, legum-
 lator, obstetricius, Antipheron, præceptor, pa-
 rans, dirigēs, Mercurius, Medea, dialogi quæ-
 stionum moralium. Dionysius verò qui Me-
 tathemenus appellatus est, finem dixit volu-
 ptatem. Nam cum in oculorum dolorem inci-
 disse, eo cruciatus acriter, dolorem dicere no-
 luit indifferentem. Erat autem Theophanto
 patre natus, & ciuitate Heraclia, atque vt
 ait Diocles, primò quidem audiuit Heracli-
 dem ciuem suum, deinde Alexinum ac Mene-
 demum, postremò Zenonem. Principio qui-
 dem studiosus admodum omnigenis se poe-
 matis addixerat. Aratum tamen carius am-
 plectebatur, quem & imitari satagebat. De-
 mum cum discessisset à Zenone, sese ad Cyre-
 naicos contulit, ac palàm lustra ingredieba-
 tur, cæteraq; sub omnium gerebat oculis quæ
 ad voluptatem pertinerent. Cùmque ad octo-

gesimum vitæ annum peruenisset, inedia consumptus interijt. Circunferuntur autem eius libri de sedatione perturbationum duo, de exercitatione duo, de voluptate quatuor, de diuitijs & gratia & cruciatu, de hominum vsu, de felicitate, de antiquis regibus, de his quæ laudantur, de barbaricis consuetudinibus. Et isti quidem qui à Stoicis decretis deuiauerunt. Successit autem Zenoni Cleanthes, de quo dicendum nunc est.

CLEANTHES.

Cleanthes Phani filius, Asiæ, vt Antisthenes ait in successionebus, primùm quidem pugil fuit: profectus autem Athenas drachmis quatuor instructus, (vt quidam aiunt) congressusq; Zenoni studiosissimè philosophatus est, inq; eiusdem decretis perstitit. Memoriae proditum est ipsum laboriosissimum fuisse, adeo vt inopia cogente mercenariam faceret, ac noctu quidem in hortis hauriret aquas, interdium autem operam studijs liberalibus daret, vnde & φρεσὶ τῆς ἀνίας, hoc est, exhaustus puteos appellaretur. Aiunt illum cum pertractus esset ad iudicium redditurus rationem quod adeo robustus, ac tam boni habitus viueret, hortulano apud quem id muneris implebat, ac muliere apud quam farinas pinsebat, testibus, absolutum esse, Areopagitasq; admiratos, decem illi minas dari censuisse: Zenonem autem

autem accipere hunc illa vetuisse. Aiunt autem & Antigonum ter mille dedisse. Item cum ad spectaculum quoddam puberes duceret veti flatu enudatus esse, ac sine tunica apparuisse. Quae ex re plausu exceptum, atque ab Atheniensibus fuisse veste donatum, ut ait Demetrius Magnesium in equiuocis. Admirationi igitur ob eam quoque rem habitus est. Aiunt Antigonum auditorē illius, cum rogaret quam ob rem hauriret, audisse, num solum haurio? nunquid non fodio & rigo, & omnia facio philosophiae causa? Zeno enim illum ad id exercebat, iubebatque obolum sibi ex labore afferre. Coactam aliquando stipem in medium familiarium intulit dicēs, Cleāthes quidem Cleanthem alium posset nutrire, si vellet. Qui verò unde nutriantur affatim habent, ab alijs quaerunt quae sunt ad usum vitae necessaria, & quidem remissius philosophantes. Ea igitur ex causa alter Hercules Cleāthes dicebatur. Erat illi quidem eximium studium, ceterum ingenium obtusum atque tardissimū. Eam tamen tarditatem ingenij labore, studio ac diligentia vincebat. Unde & de ipso sic Timon ait,

Τίς δ' ὄτος κτίλος ὁς ἐπιπωλεῖται σίχας
αὐδρῶν

Μωλύτης, ἐπιώρ φίλος, ἀσπίος, ὄλμος, ἀ-
πολμος.

hoc est,

Aspicio

Afcius iste aries quisnam est, qui circuit
omnem

Turbam, verbosusque senex, pistillus, he-
bésque?

Cumque à discipulis dieterijs incessetur, to-
lerabat: & cum audiret, asinus, non abnue-
bat, dicens solum se ferre posse Zenonis sarcina-
nam. Cum aliquando probro illi daretur quòd
esset timidus. At ideo, inquit, parum pecco.
Suam verò inopiam diuitum opibus praefer-
rens, dicebat, dum illi pila ludunt, ego duram
ac infrugiferam humum exerceo. Sape cum
foderet seipsum increpabat. Quem audiens
Aristo: quem, inquit, obiurgas? Et ille ridens,
senem inquit, canum quidem, sed excordem
& amentem. Cum diceret quidam Arcesi-
laum vitæ officia negligere, quiesce, inquit,
neque vituperes. Ille enim etsi verbis officium
tollit, operibus tamen commendat. Ad quem
Arcesilaus, non inquit, adulationes admitto:
& Cleanthes, At equidem, ait, adolor, qui di-
xi alia te facere, alia dicere. Rogante quodam
quidnam filio crebrò ingerere deberet, illud
ait Electra,

Σίγα σίγα κερτορ ἴχνος.

hoc est,

Tace tace tenue vestigium.

Lacone quodam dicente, laborem esse bonum,
gestiens ait,

Αἶμα

Αἷματος εἰς ἀγάδοιο φίλον τέκος.

hoc est,

Sanguine mi fili es generoso.

Dicit autem Hecato in vsibus, cum ad eum formosus quidam adolescens dixisset, si pulsans ventrem ventriζ at, num & pulsans coxas, coxiζ et, dixisse, Habe tu adolescēs *coxi- * διαμε-
zationes: voces autem proportionales, propor- ρισμῶς.
tionales res omnino non significant. Cum adol-
lescente quodam differens, an sentiret rogavit:
annuēte illo: Cur, inquit, ego te sentire nō sen-
tio? Sositheo poeta in theatro ad eum dicente:

οὐς ἢ κλειῦθς μωρία βονλατῆ.

hoc est,

Quos Cleanthis insania exagitat.

Eodem vultu & habitu perstitit. Qua ex re permoti auditores huic applaudentes Sositheū abiecerunt. Agente illo pœnitentium, quòd illum hoc maledicto incessisset, respondit dicens, Indecens esse Liberum patrem atque Herculem à poetis illudi, nec irasci: se autem leui maledicto indignari. Dicebat Peripateticis idem accidere quod. liris, quæ cum bene sonant, seipsas tamen non audiunt. Fertur cum diceret secundum Zenonem ex specie comprehendendi posse mores, adolescentes quosdam scurras adduxisse ad illum libidinosum rusticum callis duratum, & illum vt de more eius sententiam ferret rogasse: illum cum aliquandiu hesisset,

hæſiſſet, iuſſiſſe abire hominem. Vt verò abibat
 cœpit ſternutare: ad hæc, habeo illum, inquit,
 Cleanthes, mollis eſt. Cuidam ſoli ſecum lo-
 quenti, homini, inquit, loqueris non malo.
 Exprobrante quodam ſenectutem, & ego, in-
 quit, abire volo. Cùm verò me ſanum omni ex
 parte conſidero, ſcribentemque ac legentem,
 ruruſus maneo. Aiunt illum quæ à Zenone
 audierat teſta bonumque oſſibus inſcribere ſo-
 litum, cùm pecunijs careret quibus chartas
 emere poſſet. Hoc vite inſtituto clarus obti-
 nuit vnus è multis, vt Zenoni ſuccederet: &
 quidem cùm plures eſſent illius memorabi-
 les diſcipuli Zenonis. Reliquit autem pulcher-
 rimos libros, qui ſunt ferè, de tempore, de phy-
 ſiologia Zenonis 11. Heracliti expoſitionum
 libri quatuor, de ſenſu, de arte, aduerſus De-
 mocritum, aduerſus Ariſtarchum, aduer-
 ſus Herillum, de * appetitione duo, antiqui-
 tatum, de dijs, de Gigantibus, de Hymenæo, de
 poeta, de officio tres, de conſilio, de gratia, ex-
 hortatorius, de virtutibus, ars amatoria, de
 honore, de gloria, de ingenio, de Gorgippo, de
 inuidentia, de amore, de libertate, politicus, de
 conſilio, de legibus, de iudicando, de inſtituto,
 de oratione tres, de fine, de honeſtis, de actis, de
 ſcientia, de regno, de amicitia, de ſympoſis,
 quòd eadem ſit virtus viri & ſceminæ, quòd
 ſapiētis ſit philoſophari, de uſu duo, de volupta-
 te, de

* appetitio.

te, de proprijs, de ambiguis, de dialectica, de modis, de prædicamentis. Hæc ab illo scripta sunt. Obijt autem hoc modo: Tumuit illi ac putruit gingiua: medicis autem interdicientibus, biduum totum cibo abstinuit, atque in tantum conualuit vt medici illi omnes consuetæ permitterent. Ea illum licentia minimè usum fuisse, sed & contra sine cibo perstitisse dicentem iter iam sibi confectum esse, atque ita inedia consumptum exhalasse animam, cum (vt quidam volunt) Zenonis æquasset annos, audissetque illum annos xviii. Lusimus & nos in eum hoc modo:

Αἰσῶ κλεαύθλω, ἀλλὰ μᾶλλον αἰδῶ.
 ἰδῶν γὰρ αὐτὸν πρῆσβιω δὴ λυέσχετο
 Μὴ δὲ τὸ λοιπὸν ἀνέσιν ἐν φθιτοῖσ' ἔχειν
 Τσοῦτον ἀντλήσαντα τ' βίᾳ χρόνον.

hoc est,

Miror Cleanthem, laudo sed Ditem magis,
 Nam vt vidit illum iam senem, vltra non tulit.

Tandem quietem quin vel mortuo daret,
 Qui tantū horarum exhauserat dū viueret.
 Hunc (vt prædiximus) post Zenonem audiuit
 & Sphærus Bosphoranus, qui cum in liberalibus studijs profecisset, Alexandriam ad Ptolemæum Philopatera se contulit. Orto autem sermone aliquando de opinione sapientis, Sphæroque illum negante opinari, volens illum rex
 arguere

arguere, mala punica cerea iussit apponi. Sphæro autē decepto, exclamavit rex, fallaci illum dicens cōsensisse phantasiæ. Ad quem Sphærus promptè ac paratè sic respondens, ait, consensisse nō quòd ea mala punica sint, sed quòd probabile sit mala punica esse. Differre autē comprehensibilem phantasiam à probabili. Mnesistrato se accusanti quòd Ptolemæum non dixisset regem esse: At, inquit, eiusmodi cū sit, regem quoq; esse Ptolemæum dico. Scripsit autem ista volumina: de mundo duo, de elementorum semine, de fortuna, de minimis, aduersus atomos secundum simulacra, de sensibus, de Heracliti quinque diatribis, de morali instituto, de officio, de appetitione, de perturbationibus duo, de regno, de Repu. Laconica, de Lycurgo & Socrate tres, de lege, de diuinatione, dialogos amatorios, de Eretriacis philosophis, de similibus, de definitionibus de habitu, de his quibus contradicitur tres, de oratione, de diuitijs, de gloria, de morte, artis dialecticæ duo, de prædicamentis, de amphibolijs, epistolas.

C H R Y S I P P U S.

CHrysippus Apollonijs filius Solensis, seu Tarsensis (vt Alexander in successionebus ait) discipulus Cleanthis fuit. Hic primum lancea exercebatur, postea verò Zenonis siue Cleanthis (vt Diocles & plurimi tradunt) audito.

ditor fuit: à quò adhuc viuente recessit. Nec in philosophia mediocris fuit, vir ingeniosus ac acutissimus in omni genere orationis, adeò vt in plerisque dissentiret à Zenone atq; à Cleanthe ipso, cui sæpenumero dicebat, solius se dogmatum doctrina indigere. Nam probationes se reperturum. Quoties verò aduersus illum differendo egisset, pœnitentia tanta ducebatur, vt crebrò diceret,

ἐγὼ ἢ τὰλλα μακάριος πέφυκ' αὐτῶ
 Πλὴν εἰς κλεαίθλω. τὸτο δ' ἔκ δὲ δαίμονω.

hoc est,

Equidem aliàs vir sum fortunatus, præterquam in Cleanthem, in hoc felix non sum. Adeò autem in dialectica insignis fuit, tantæq; apud omnes æstimationis, vt plerique dicerent, si apud deos vsus esset dialecticæ, non futuram aliam quàm Chrysippeam. Cæterùm cùm esset rerum fœcundissimus, non vsque adeò dictionem suam exornauit, laborisq; patientissimus vltra omnes fuit, quod ex eius voluminibus constat, quæ sunt numero septingenta & quinque. Ea verò ita auxit, de eadem re sæpe scribere aggressus, omnèque quod incideret mandans literis, ac sæpe emendans magnæque testimoniorum * nube vtens. A-
 * παραθέ-
 δεò verò id in consuetudine habuit, vt cùm σει.
 in quibusdam opusculis Euripidis Medeam totam inseruisset, & quidam habens librum

G in

in manibus interrogaretur quidnam inesset, Chrysippi, inquit, Medea est. Apollodorus quoque Atheniensis in collectione dogmatum, cum vellet asserere quae Epicurus viribus suis fretus conscripsisset, absque cuiuspiam adminiculo esse incomparabiliter plura quam Chrysippi opera, sic ad verbum dixit: Nam si quis tollat de Chrysippi libris quae aliena sunt, vacua illi charta relinquetur. Ita Apollodorus. Ceterum anus quaedam quae illi assidebat, auctore Diocle, dicebat quingentos illum versus quotidie scribere solitum. Hecato autem venisse eum ad philosophiam dixit, cum illius patrimonium in regium usum insumptum esset. Erat autem imbecillo tenuique corpusculo, ut ex eius imagine quae in Ceramico est, videre licet, quae ferme à vicino equite occulitur. Quocirca illum Carneades ἡγόσιον vocabat. Et cum probro daretur quod apud Aristonem cum plurimis non se exerceret, Equidem, inquit, si plurimis intenderem, nunquam philosopharer. Ad dialecticum in Cleanthem insurgentem atque callidas conclusunculas tendentem, Desine, inquit, grandem natu à gravibus rebus abducere. Nobis autem iunioribus ista propone. Rursus ubi quis quippiam rogaret illum, seorsum modeste illum alloquebatur. Vbi vero conspexit accedentem turbam, contendere cepit:

Οἱμοι, inquit, κασίγνητ' ὄμμα σὸν παρέσεται.
 Ταχὺς ἢ μετέδρα λύσασα ἀρτίως φρονῶν.

hoc est,

Aspectus hui me frater turbatur tuus.

At tu furorem pone, rectè ut sentias.

In potationibus autem quiescebat, crura tamen agitans, ita ut ancilla diceret, Chrysippi sola crura ebria esse. Adeò autem alta de se sentiebat, ut cùm rogaretur à quodam cui cōmendaret filium, dixerit, Mihi. Nam si quempiam me excellere putarem, ipse apud eum philosophia darem operam: vnde de ipso dictum aiunt:

Οἱ ὅτι πῖπνυται, λοιπὸν οἱ ἢ σκίαὶ ἀΐσασσι.

Εἰ μὴ γὰρ ἦν Χρύσιππος δὴ αὐτὸν ἦν σοφία.

hoc est,

Hic solus sapit, ast alij velut umbra feruntur:

Et nisi Chrysippus fuisset, porticus non esset.

Tandem verò Arcesilao & Lacyde, ut Sotion in VIII. ait, in Academiam aduenientibus se ad philosophandum coniunxit. Quam ob causam & contra consuetudinem & pro ipsa deseruit, & de magnitudinibus ac multitudinibus, Academicorum argumentis vtens. Hunc, cùm in cantu exerceretur, Hermippus ait, à discipulis ad sacrificium vocatum fuisse, ibiq; cùm oblatum dulce merum hausisset, angustijs

ouib

G 2

spir

spiritus fatigari cœpisse, atque ita demum
quinta die defunctum esse, cùm septuaginta
& tres vixisset annos, olympiade, (vt ait

* Græcus Apollodorus in chronicis) * CXLIII. Et in
codex le- hunc est nostrum epigramma:
git XLIII.

ἰλιγίχσε βάνχον ἐκπιῶν χανδρῶν
Χρυσίπῳ, ὃ δ' ἐφείσατ' ὃ ἴσθας,
οὐδ' ἦς πάρος, ὃ δ' ψυχῆς, ἀλλ' ἦλθε δῶμ'
ἐς αἰδέω.

hoc est,

Vertigo cepit, cùm bibisset affatim,
Chrysippum, & haudquaquam suam vel
porticum

Curavit, aut se, aut patriam, sed inferos
Recta subiuit.

Sunt qui dicant risu effusum expirasse.

Nam cùm asinus manducaret ipsi ficus, ani-
cula dixisse, vinum asino sorbendum daret, ni-
mioq; risu occupatum, exhalasse animam. Vi-
detur autem aspernator immodicè quis fuisse,
quòd cùm tam multa scripserit, nulli vnquam
regi quicquam adscripserit. Sola autem ani-
cula contentus erat, vt etiam Demetrius in ho-
monymis ait. Deniq; cùm Ptolemæus Cleãthē li-
teris orasset, vt vel ipse ad eū pergeret, vel quē-
piã ex suis mitteret, Sphærus quidē profect⁹ est,
Chrysippus autē id cōtempfit. Accersitis autem
sororis filijs Aristocreōte & Philocrate vnà cū
illis plausum edidit, & primus ausus est sub
diuo

diuo scholam in Lycio habere, ut prædictus
 Demetrius scripsit. Fuit autem & alius Chry-
 sippus Gnidius medicus, à quo Erasistratus te-
 statur multa se didicisse. Alterque huius filius
 Ptolemæi medicus, qui calumniam passus cir-
 cunductus est, & flagris cæsus supplicio affe-
 ctus est. Alius itẽ Erasistrati discipulus. Quar-
 tus Georgicorum scriptor. Porro hic ipse philo-
 sophus quibusdam in hunc modum interroga-
 tiunculis uti solebat: Qui mysteria prophanis
 dicit, impius est. Dicit autem mysteria propha-
 nis Hierophanta. Est ergo impius Hierophan-
 ta. Item, Est quoddam caput, id autem non
 habes, Est autem caput aliquod, nõ ergo habes
 caput. Itẽ, quod est in vrbe, id & in domo est.
 Non est autẽ puteus in vrbe, nec in domo igitur.
 Aliud, Qui Megaris est, Athenis nõ est. Est
 autem homo Megaris: nõ igitur est homo Athe-
 nis. Aliud, Quod loqueris, id per os tuum trãs-
 it: currum autem loqueris: currus ergo per os
 tuum transit. Rursum, Si quid non amisisti,
 hoc habes: cornua autem non amisisti: habes er-
 go cornua. Alij Ebulidis hoc esse aiunt. Non
 desunt qui & Chrysippum lacerent, dicentes
 illum complura turpiter obscenèque scripsisse.
 Nam in eo opere quod de antiquis physiologi-
 cis scripsit, foeda de Iunone fingit ac Ioue, ea
 arcens sexcentis ferè versibus quæ nemo nisi il-
 loto ore dixisset. Turpissimã enim, aiunt, hanc
 fingit.

fingit historiam, & si ut naturalem laudat,
 scortis abiectis tamen magis convenientem
 quam dijs: Præterea & ab ijs qui de tabulis
 scripserunt separatam: neque enim apud Pole-
 monem, neque apud Hypsicratem esse, sed ne
 apud Antigonum quidem: verum ab illo fi-
 ctam esse. In libro autem de republica matri-
 bus congregari & filiabus & filijs dicit oportere.
 Eadē in libro de his quæ per seipsa non sunt
 appetēda, statim in principio. In tertio autem
 de iusto ad mille versus, defunctos etiam vo-
 rare iubet. In secundo autem de substantia &
 copia, providendum dicens quo pacto sapientis
 victus querendus, & cuius rei gratia. Nam
 si quidem querendus est ut vivat, vivere in-
 differens est: Quod si ut fruatur voluptate,
 & ipsa indifferentis est. Si autem virtutis cau-
 sa, sufficit ipsa ad beatam vitam. Sunt autem
 perridiculi & modi hi querendi victus. Quip-
 pe si à rege suppeditentur, cedendum illi erit
 necessario. Si autem ab amicitia proficiantur,
 venalis & quæstiosa erit amicitia. Sin verò
 à sapientia, mercenaria erit sapientia. Atque
 ista quidem sunt quæ insectantur. Quoniam
 verò clarissimi sunt illius libri, visum est in
 hoc loco eos generatim distinguere. Sunt au-
 tem isti logici loci quæstiones logici & philo-
 sopherum considerationum, terminorum dialecti-
 corum ad Metrodorum sex, de his quæ sunt in
 dialect

*dialectica nominibus aduersus Zenonem, ars
 dialectica, ad Aristagoram vnum, coniu-
 ntorum probabilium ad Dioscoridē quatuor.
 Logici modi eius qui circa res est, ordo pri-
 mus, de proloquijs vnum, de non simplicibus
 proloquijs vnum, de connexo ad Athenadem
 duo, de his quæ negantur ad Aristagoram
 tres, de prædicabilibus ad Athenodorum v-
 num, de his quæ dicuntur per priuationem
 vnum, ad theatrum vnum, de optimis prolo-
 quijs ad Dionem tres, de differentia indefini-
 torum quatuor, de his quæ secundum tempo-
 ra dicuntur duo, de perfectis proloquijs, I I.
 Ordo secundus: de vero disiuncto ad Gorgip-
 pidem vnum, de vero coniuncto ad Gorgippi-
 dem quatuor, diuisio ad Gorgippidem vnum,
 ad id quod de consequentibus est vnum, de eo
 quod est propter tria, ad Gorgippidem vnum,
 de possibilibus ad Clitum quatuor, ad id quod
 est de significationibus Philonis vnum, quæ-
 nam sint falsa vnum. Ordo tertius, de præce-
 ptis duo, de interrogatione duo, de responsio-
 ne quatuor, Epitome de interrogationibus, &
 epitome de responsionibus vnum, quæstionum
 duo, de responsione quatuor. Quartus ordo, de
 prædicamentis ad Metrodorum decem, de re-
 ctis & obliquis ad Philarchum vnum, de con-
 iunctionibus ad Apollonidem, ad Pasylum
 de prædicamentis quatuor. Quintus ordo*

de quinque casibus vnum, de enuntiatis secundum subiectum definitis vnum, de appellatiuis duo, de subinsinuatione ad Stesagorã duo, Logici loci circa dictiones, & quæ ex eo constat orationem. Ordo primus: de gentilibus enuntiationibus sex, de dictionibus ad Sosigenem, & Alexandrum quinque, de inæqualitate dictionum ad Dionem quatuor, de soritis quæstiunculis ad voces tres, de solæcismis vnum, de solæcisantibus orationibus ad Dionysium vnum, orationes præter consuetudines, dictiones ad Dionysium vnum. Ordo secundus, de elementis orationis quinque, de constructione eorum quæ dicuntur quatuor, de constructione & elementis eorum quæ dicuntur ad Philippum tres, de elementis ad Niciam vnum, de eo quod ad alia dicitur vnum. Ordo tertius, aduersus eos qui non diuidunt duo, de ambiguis ad Appollam quatuor, de tropicis ambiguis vnum, de connexis tropicæ amphibolia duo, ad id quod scripsit Panthodus de ambiguis duo, de introductione ad ambigua quinque. Epitome ambiguum ad Epicratem vnum, coniuncta ad introductionem ambiguum duo. Logici loci ad orationes ac tropos. Ordo primus, ars orationum & modorum ad Dioscoridem quinque, de sermonibus tres, de modorum cōstantia ad Stesagoram duo. Compara

paratio tropicorum proloquiorum vnum, de
 reciprocis orationibus atque coniunctis vnum
 ad Agathonem siue de sequentibus problema-
 tibus vnum, de conclusionibus ad Aristago-
 ram vnum, quòd eadem oratio pluribus mo-
 dis ordinetur vnum, ad ea quibus contradici-
 tur quòd eadem oratio & syllogistica & non
 syllogistico construatur modo duo, ad ea quæ
 obijciuntur syllogismorum solutionibus tres,
 aduersus id quod scripsit Philo de tropis ad Ti-
 mostratum vnum. Logica coniuncta ad Ti-
 mocratem & Philomatem duo, de orationi-
 bus & tropicis vnum. Ordo secundus, de con-
 cludentibus orationibus ad Zenonem vnum,
 de primis & demonstratione carentibus syl-
 logismis ad Zenonem vnum, de solutione syl-
 logismorum vnum, de fallacibus orationibus
 ad Pasylum vnum, de speculationibus syllo-
 gismorum, id est, de introductorijs syllogis-
 mis aduersus Zenonem III. de syllogismis
 secundum falsas figuras quinque, orationes
 syllogisticae per resolutionem in his quæ de-
 monstratione carent, id est, tropicae quæstio-
 nes ad Zenonem & Philomatem vnum. Hic
 falsò videtur inscriptus. Ordo tertius, de inci-
 dentibus orationibus ad Athenadem vnum,
 quæ sunt illi falsò inscriptæ: orationes inciden-
 tes ad media tres, falsò inscriptæ, aduersus dis-
 iunctiones meliores vnum. Quartus ordo.

de ciuilibus quaestionibus ad Meleagrū tres, sermones hypothetici in leges ad Meleagrum vnum, orationes hypotheticae ad introductionem duo, orationes hypotheticae speculationū duo, solutio hypotheticorum Alexandri falsè inscripta, de expositionibus ad Laodoman-tem duo. Quintus ordo, de introductione ad falsum ad Aristocreontem vnum, falsae ora-tiones ad introductionem vnum, de fallaci ad Aristocreontem sex. Sextus ordo aduersus eos qui putant & falsa & vera esse, vnum, ad- uersus eos qui per sectionem soluunt fallacem orationem ad Aristocreontem, duo. Demon- strationes quòd infinita scindi non oporteat, vnum, ad ea quae obijciuntur ijs quae contra sectionem infinitorum scripsit ad Pasylum, tres. Solutio secundum antiquos ad Dioscori- dem vnum, de falsae orationis solutione ad Aristocreontem, tres. Solutio Hedylli hypothe- ticorum ad Aristocreontem & Apollan, v- num. Septimus ordo ad eos qui dicunt lemma ta, id est, sumptiones, falsa, habere fallacem orationem, vnum, de negatione ad Aristo- creontem, duo, orationes negantes, ad exer- citationem, vnum, de paruula oratione ad Stesagoram, duo, de orationibus aduersus pro- pinationes, & de quiescentibus ad Onetorem, duo de inflammato ad Aristobulum duo, de latente ad Athenadem duo. Octauus ordo

περί * *ἔτιδος* ad Menecratem octo, de orationibus quæ ex infinito & definito constant ad Pasylum, duo, de ἔτιδε oratione ad Epicratem vnum. Nonus ordo, de sophismatibus ad Heraclidem & Pollidem duo, de ambiguis dialecticis orationibus ad Dioscoridem quinque, aduersus Arcesilai artem ad Sphærum vnum. Decimus ordo contra consuetudinem, ad Metrodorum quinque, de consuetudine ad Gorgippidem, septem. Logici qui extra prædictas quatuor differentias sunt, quæstionésque logicas sparsim continent non connexas & in corpus redactas, de numeratis quæstionibus XXXIX. Sunt omnia simul logicae partis volumina CCCX. Ethicæ rationis quæ ad emendationem moralium notionum, ordo primus. Descriptio orationis ad Theosporum vnum, morales quæstiones vnum, probabiles maxime ad dogmata, ad Philomathem tres, Definitionum Rubani ad Metrodorum duo. Definitionum Rustici ad Metrodorum duo. Definitionum mediarum ad Metrodorum duo. Definitionum ad Metrodorum per genera septem. Definitionum secundum alias artes ad Metrodorum duo. Ordo secundus, de similibus ad Aristoclem tres. De definitionibus ad Metrodorum VII. Ordo tertius de his quæ non rectè definitionibus obijciuntur, ad Lao-

* ἔτις γεν-
 nus est ca-
 ptiosæ cō-
 clusionis.

damantem septem. Probabilia ad definitio-
 nes ad Dioscoridem duo, de speciebus & gene-
 ribus ad Gorgippidem duo, de diuisionibus v-
 num de contrarijs ad Dionysium duo. Proba-
 bilia ad diuisiones & genera & species & de
 contrarijs vnum. Ordo quartus de etymologi-
 cis ad Dioclem septem. Etymologicum ad Dio-
 clem I I I I. Ordo quintus de prouerbijs : ad
 Zenodotum duo, de poematis ad Philomathem
 vnum, quo modo oporteat audire poemata
 duo, aduersus Criticos ad Diodorum vnum.
 Moralis loci circa communem orationem, &
 eas quæ ex ipso constant artes & virtutes.
 Primus ordo aduersus rescriptiones ad Timo-
 naetem vnum, quo modo singula dicimus &
 cogitamus vnum, de cogitationibus ad Lao-
 damantem duo, de opinatione ad Pitonaetem
 tres, Probatio contra id quod dicitur non opi-
 naturum esse sapientem, vnum, de comprehen-
 sione & scientia & ignorantia quatuor, de
 oratione duo, de sermonis vsu ad Leptinam.
 Ordo secundus, quod antiqui dialecticam cum
 demonstrationibus annumerarunt ad Zeno-
 nem duo, dialectica ad Aristocreontem qua-
 tuor, de his quæ dialecticis obijciuntur tres, de
 rhetorica ad Dioscoridem I I I I. Ordo tertius,
 de habitudine ad Cleontem tres, de arte &
 inertia ad Aristocreontem I I I I. de diffe-
 rentia virtutum ad Diodorum I I I I. quod
 virt

virtutes æquales sint vnum, de virtutibus
 ad Polidem duo. Morales loci de bonis & ma-
 lis. Ordo primus, de honesto & voluptate
 ad Aristocreontem decem. Probatio
 quòd non sit voluptas finis, qua-
 tuor. Probatio quòd vo-
 luptas bonum non sit,
 quatuor, de ijs
 quæ dicun-
 tur.

*

DIO

DI O G E N I S

L A E R T I I D E

P H I L O S O P H O -

R V M V I T A ,

L I B E R V I I I .

P Y T H A G O R A S .

HACTENVS de Ionica philoſo-
 phia qua à Thalete Mileſio ini-
 tium accepit, ac de viris qui in
 ea memorabiles fuere. Age verò
 iam & de ea qua Italica cognominata eſt lo-
 qui pergamus. Eius verò princeps fuit Pytha-
 goras Mneſarchi annulorum ſculptoris filius,
 vt Hermippus ait, ſive (vt Ariſtoxenus tra-
 dit) ex vna inſularum quas eiectis Tyrre-
 nis Athenienſes poſſederunt. Sunt qui Mar-
 macum illius patrem, auum Hippaſum, & Eu-
 typhronem atauum, Cleoniúmque abauum,
 qui Phliunte profugerit, dicant, habitaſſe qua
 Marmacũ in Samo, atq; ideo Pythagoram Sa-
 mium dici, inde migratſſe Lesbum, ibique à
 Zoilo patruo Pherecydi Syro commendatum,
 tres ſubinde argenteos calices fuiſſe fabrica-
 tum,

tum, eosque singulis in Aegypto sacerdotibus dono dedisse. Habuit & fratres, maiorem quidem natu Eunomum, medium Tyrrenum, seruúmque Zamolxim, cui Getæ sacrificant, Saturnum (vt Herodotus ait) existimantes. Hic (vt prædiximus) principio quidem Pherecydem audiuit Syrum. Post eius verò obitum profectus in Samum, Hermodamantiam seni Creophili nepoti se in disciplinam dedit. Cùm autem esset iuuenis addiscendi studiosissimus, patriam linguens cunctis ferè Barbaris Græcisque mysterijs initiatus est. Denique Aegyptum petijt, quo tempore Polycrates Amasidi per epistolam illum cõmendauit, illorum linguam, vt Antipho tradit in eo libro quem de his qui in virtute principer fuere scripsit, edidicit, atque apud Chaldaeos conuersatus est magis. Deinde in Cretam vnà cum Epimenide descendit in Idæum antrum. In Aegypto quoque adyta ingressus est, deinde redijt Samum, offendensque patriam à Polycrate tyrãnide opprimi, Cratonem in Italiam petijt, ibique leges Italis dedit, atque cum discipulis clarus habitus est, qui ferme trecenti rempublic. præclare administrabant, ita prudenter vt meritò ἀριστοκρατία, hoc est, respublica optimorum videretur. Refert Heraclides Ponticus hunc de se dicere solitum, quòd fuisset aliquando Aethalides, ac Mercurij

Pythago-
 ra μετεμ-
 ψυχωσις.

curij filius putatus esset, Mercuriumque monuisse illum ut peteret præter immortalitatem quod vellet: petuisse igitur ut vivens & vita functus omnium quæ contingerent memoriam haberet. Itaque in vita meminisse omnium: eandemq; memoriam & post mortem reseruisse, atq; aliquanto post in Euphorbum venisse, atque à Menelao fuisse vulneratum. Euphorbus autem dixit se aliquando Aethalidem fuisse, atque à Mercurio pro munere accepisse ut anima illius perpetuo errore vagaretur, & in quas vellet arbores, vel animantes commigraret, & quæ apud inferos anima omnia perpeffa esset, ac cætera animæ quænam patiantur. Postea verò quàm Euphorbus diem obiit, ingressam in Hermotimum ipsius animam, qui & ipse cùm fidem vellet facere, Branchidas petiit, & ingressus Apollinis phanum ostendit clypeum quem illic Menelaus affixerat. Ait enim illum cum ex Troia remeasset, Apollini sacrasse scutum iam putrefactum, solamque perdurare eburneam faciem. Vbi autem & Hermotimus vita functus est rursus in Pyrrhum Delium piscatorem migrasse, illumque omnia memorasse, ut primum Aethalides fuerit, postea Euphorbus, deinde Hermotimus, ac postremò Pyrrhus effectus sit, ac deinde post Pyrrhi mortem factum esse Pythagorã, omniumque meminisse

nisse quæ prædiximus. Plerique Pythagoram nihil scripsisse tradunt: sed id stolidè putant. Nam Heraclitus Physicus apertissimè de illo loquimur: Pythagoras Mnesarchi filius se historia rerum exercuit supra omnes homines, seligensque hæc scripta, suæ sapientiæ, multæq; peritiæ, & artis documentum dedit. Sic autem locutus est, quòd cum de Natura Pythagoras scribere adorsus esset, ita in principio dixerit, Non per aerem quem spiro, non per aquam quam bibo, non admittam huius sermonis vituperationem. Scripsit autem Pythagoras tria volumina de institutione, de civilitate, de natura. Quod autem nomine Pythagoræ legitur, Lysidis Tarentini Pythagorici est, qui cum Thebas profugisset, Epaminondæ præceptor fuit. Refert Heraclides Serapionis filius in Sotionis epitome scripsisse & illum versibus de toto, secundum item sacrum sermonem, cuius est initium,

ὦ νέοι, ἀλλὰ σέβετε μὲν ἠουχίας τὰδὲ πάντα.
id est,

O iuvenes tacita colite hæc pia sacra quiete. Tertium de anima, quartum de pietate, quintum Elothalem Epicharmi comici patrem, sextum Crotonem & alios. Porro mysticum sermonem aiunt Hippasi fuisse, qui ut calumniaretur Pythagoram scripserit. Plura item ab Astone Crotonate scripta Pythagoræ inscripta esse

H

esse

esse. Ait autem Aristoxenus complura mortalium dogmatum accepisse Pythagoram à Themistoclea sorore. Ion autem Chius in triaginis ait ipsum cum poema quoddam scripsisset, Orphei titulum adnotauisse. Scopiadæ iisdem ipsius esse aiunt, cuius operis initium est, Nullius rex egens esto. Socrates autem in successione ait ipsum rogatum à Leonte Phliasiorum tyranno quisnam esset, dixisse, Philosophus. Præsentemque vitam dicebat celebritati simillimam. Quemadmodum enim ad hanc alij certaturi, alij negotiaturi, alij optimi futuri spectatores veniunt, ita & in vitam alios quidem gloriæ mancipia nasci, & cupiditatis aucupes, alios verò veritatis studiosos: & ista quidem sic se habent. Verùm in tribus illis Pythagoræ opusculis quæ diximus, feruntur ista in vniuersum. Ne à nobis ipsis redarguamur, cum quid expediat ignoramus. Ebrietatem in flore mentis perniciem vocat, omnemque nimium reprobatur, dicens, non debere quempiam neque laborum, neque ciborum transgredi modum. Ac de Venereis sic ait: Venerea hieme, non æstate facienda, in autumno ac vere leuius. Omni autem tempore esse grauiora & ad sanitatem minimè idonea. Rogatus quando esset concumbendum, tunc, inquit, cum teipso infirmior fieri vis. Humanam ætatem ita distinguit, puer

viginti

viginti annos implet, adolescens viginti, iu-
 uenis viginti, senexque viginti. Sunt autem
 etates istæ & anni temporibus accommodatæ,
 veri puer, æstati adolescens, autumno iue-
 nis, & hiemi senex. Adolescentem intelligit
 * pulverem, iuuenem virum. Primus autem * *μολογιστὴν*
 Timæo auctore, amicorum omnia communia
 dixit. amicitiamque equalitatem. Ipsius quo-
 que discipuli facultates omnes in vnum depo-
 nebant, communēsque faciebant, quinquen-
 nium item totum silebant, solūm quæ diceren-
 tur audientes, ac donec probarētur nunquam
 Pythagoram videntes. Hinc iam ad domum
 ipsius, aspectūque admittebantur. Absti-
 nebant autem à loculo cypressino, quòd inde
 sceptrum Iouis factum esset, vt Hermippus
 ait in secundo de Pythagora. Quin & venu-
 stissimæ formæ fuisse traditur, adeò vt illum
 discipuli opinarentur Apollinem qui ex Hy-
 perboreis venisset. Nudatum aliquando eius
 femur, aureum apparuisse fama est: à Nessò-
 que anne cūm transiret fuisse appellatum,
 non defuere qui dicerent. Timæus quoque
 in decimo historiarum ait, dixisse illum,
 quæ cūm viris habitarent, eas deorum no-
 mine censerī, κόρα & nymphas, & dein-
 ceptas matres appellari. Huic & geometriam
 perfecisse, cūm antea Moeris initia elemento-
 rum eius inuenisset, Anticlides auctor est in
 H 2 securis

secundo de Alexandro, maximè que vacasse
 Pythagoram circa speciem ipsius quæ arithme-
 tica vocatur: ac regulam quæ ex vna chorda
 est, reperisse. Ne medicinam quidem neglexit.
 Refert autem Apollodorus supputator heca-
 tomben illum immolasse, cum inuenisset trian-
 guli quod ἰσδογώνιον appellant, subiectum la-
 tus tantundem valere quantum quæ illum
 continerent. Et est epigramma sic se habens:

ἦνυκε Πυθαγόρης τὸ περικλῆς οὐρατο γράμμα,
 κἄν' ἐφ' ὅτῳ κλεινὴν ἦγαγε βεβυσίλῳ.

hoc est,

Pythagoras quondam dijs fecit nobile sa-
 crum,

Inuenta est illi littera quòd celebris.
 Fertur & primus athletas aluisse carnibus,
 antea, vt in tertio commentar. ait Phauorinus,
 earicis siccis & caseis mollibus & tritico soli-
 tos corpora nutrire, vt ait idem Phauorinus
 in octauo Omnimodæ historiæ. Alij verò Py-
 thagoram alium quendam alyptem athletas
 ita solitum enutrire dicunt, non hunc. Quo
 enim pacto cum hic & necare vetuerit, susti-
 neat gustare animalia quæ cōmune nobiscum
 ius habeant animæ, & istud quidem prætex-
 tus erat. Nam reuera animatis abstinere
 iussit, exercens atque assuefaciens mortales
 ad faciliorem victum, vt cibos semper para-
 biles haberent, quibus igne ad coquendum

opus

opus non esset, quique aquam simplicem biberent. Hinc & sanitatem corpori, & ingenij acumen prouenire. Denique aram Delij tantum Apollinis genitoris, quæ post Ceratinum est, adorare, quod frumenta & hordeum & placentas illi absque usu ignis imponere ex more soleant, ceterum nulla iecinora, ut Aristoteles in Deliorum Republic. testatur: primumque hunc sensisse aiunt, animam circumlunam necessitatis immutantem alijs alias obligari animantibus, primumque Græcis pondera & mensuras inuexisse, ut Aristoxenus musicus ait: Primum item vesperum atque luciferum idem sidus dixisse auctore Parmenide. Adeo verò admirationi omnibus fuit, ut familiares eius dicerent, esse dei omnigenas voces. Ipse quoque scribens ait, post ducentos & sex annos ex inferis se ad homines venisse, Itaque cum illo perdurabant, atque adibant illum disciplinæ studiorumque causa & Lucani, & Picentes, & Mesapij, & Romani. Erat autem ignotum Pythagoricum dogma usque ad Philolai tempora. Hic enim tres libros illos præclaros euulgauit, quos Plato centum minis sibi emi per literas orauit. Neque verò pauciores sexcentis erant qui noctu ad illum audiendum confluebant. Ac si qui præsentia illius fui meruissent, scribebant suis tanquam magnum quiddam ac præclarum se adeptos.

Metapontini nempe illius domum Cereris de-
 * *μυσείον*. *οἴον*. *παιδων*. *αἰών*.
 lubrum vocabant, vicinamq; * sacratum Mu-
 sis, ut Phavorinus in omnimodis historijs tra-
 dit: dicebantque Pythagorici alij, non esse
 omnibus pandenda omnia, ut Aristo ait* in x.
 instituentium legum. Vbi & Xenophilum Py-
 thagoricum interrogatum, quo pacto optimè
 filium erudiret, dixisse ait, si ex bene institu-
 ta ciuitate natus esset. Quin & passim per
 Italiam non paucos reddidit bonos & doctos
 viros. Zeleucum inter ceteros & Charondam
 legumlatores. Erat præterea conciliandæ ami-
 citiæ in primis studiosus, maximamque in ea
 habebat vim. Ac si quem persuasisset symbolis
 suis communicare, eum continuo socium ami-
 cumque consciscibat. Erant autem ista illius
 symbola: Ignem gladio non fodiendum, sta-
 teram non transfiliendam, super chænice non
 sedendum, cor non edendum, onus vnâ tol-
 lendum, neque vnâ deponendum, stramenta
 semper habenda colligata, dei imaginem in
 anulo minimè circumferendam, olla vesti-
 gium in cinere confundendum, oleo sedem
 non tergendam, conuerso ad solem vultu non
 mingendum, extra publicam viam non eun-
 dum, non facile dextram iniiciendam, sub
 eodem tecto hirundines non habendas, quæ
 sunt unguibus recuruis aues non nutriendas,
 unguum capillorumque partibus superfluis
 resectis

refectis non immingendum neque insisten-
 dum, gladium acutum deuitandum. In fini-
 bus peregrinanti non redeundum. Erant au-
 tem hæc eius sententiæ. Ignem gladio non fo-
 diendum, potentium iram tumentemque indi-
 gnationem non commouendam. Stateram non
 transfiliendam hoc est, æquum & iustum non
 transgrediendum. In chœnice non sedendum,
 ex æquo futuri habendâ curam. Chœnix enim
 diurna esca est. Cor non edendum, id est, ani-
 mam angoribus doloribusque non excrucian-
 dam. Per id autem quod peregre proficiscenti
 minimè redeundum esse diceret, admonebat,
 ne qui vita excessissent, ÷ vitæ cupiditate te-
 nerentur, neque voluptatibus vitæ præsentis
 manus darent. Ad hæc & alia iam exponen-
 da sunt, nequid præterisse videamur. Super
 omnia erythino & sepia vesci prohibebat,
 corde itidem ac fabis. Addit Aristoteles etiam
 vulua & trigla aliquando vesci prohibuisse.
 Solo melle siue fawo ac pane contentum vi-
 xisse quidam autumant, vinumque in-
 terdiu non gustare solitum. Obsonium illi
 erat ut plurimum cruda vel elixa olera:
 marinis rarò utebatur. Stola illi candida
 semper ac munda. Lineorum quippe vsus
 necdum ad illa loca penetrarat. Nunquam
 verò deprehensus est saturari, vel Vene-
 reis rebus, seu ebrietati operam dare. Risis

abstinebat & facetijs & iocis; odiosisq; narrationibus. Iratus nunquam vel seruum vel liberum cadebat: Pro $\nu\delta\delta\epsilon\lambda\sigma\upsilon$ verbo quod est admonere, utebatur $\pi\lambda\alpha\pi\gamma\alpha\upsilon$, quod idem significat: diuinatione ea sola utebatur quæ fit per auguria & vaticinia; minimè verò ea quæ fit per ignem, ea quæ per tus fit tantum excepta: sacrificijs utebatur in animis. Sunt qui dicant solis gallis gallinaceis & hœdis etiam lacteolis, quos teneros dicunt: agnis autem minimè. Cæterum Aristoxenus cuncta illum animata in cibum permisisse ait, boue aratore & ariete exceptis. Dogmatâq; ab ea quæ in Delphis est Themistoclea accepisse refert idem auctor. Hieronymus verò descendisse ad inferos, atq; Hesiodi quidem animam columnæ aræ vinculis adstrictam, stridentemque vidisse, Homeri autem ex arbore pendentem, serpentesque illam circundantes, propter ea quæ in dÿs fixerat. Eos item cruciari qui suis vxoribus congregi nollent, eiusque rei gratia à Crotoniatis honoratum. Aristippus autem Cyrenæus in libro de physiologia, ait illum Pythagoram idcirco appellatum, quòd veritatem perinde atque Pythius ipse loqueretur, à $\pi\upsilon\delta\iota$ & $\alpha\gamma\omicron\sigma\omicron\upsilon\omega$. Fertur discipulos admonere solitus, vt ista quotidie cum domum ingrederentur dicerent:

$\Pi\eta\ \pi\alpha\rho\epsilon\beta\lambda\omega$; $\tau\acute{\iota}\delta\ \epsilon\phi\epsilon\chi\alpha$; $\tau\acute{\iota}\ \mu\omicron\upsilon\delta\iota\omicron\upsilon\pi$; $\beta\eta$
 ite

ἔτ' ἀέθρῃ; id est,

Quò es prætergressus? quid gestum in tempore? quid non?

Cruētās hostias dīs offerri prohibebat, solāmque aram quæ esset sine sanguine adorādā: deierare itidē per deos vetabat. Quenq; enim id studiose curare oportere vt ex vitæ merito sibi fides haberetur. Seniores honorandos, quod tempore præcederet honorabilius existimans: quemadmodum in mūdo, occasu ortum, in seculo principiū sine in vita autē generationem interitu. Deos quidē semideis in honore præferendos, hominibus autem heroas, parētes verd hominibus cæteris. Inuicem ea ratione conuersandum, vti ne ex amicis inimicos, verūm ex inimicis amicos faciamus. Proprium nihil arbitrandum, legibus opem ferendam, iniquitatem debellandam: mitem arborem non violandam nec lædendam. Animal itidem quod hominibus non noceat. Verecūdiam & pietatem esse colendam. Risui æquē ac tristitiæ non indulgendum. Fugiendā carnis superfluam pinguedinem. Itinerationibus remisse intentēque vtendum. Exercendam memoriam. In ira nihil aut dicendum aut faciendum. Diuinationem omnem honorandam. Cantibus ad lyram vtendum, laudēque deorum virorūmque præstantium habendam rationabilem gratiam. Porro fabarum interdicebat vsum, quòd cūm

H 5 vento

vento essent plena, animato maxime conueni-
 rent. Ad haec si non sumantur, leuiore ac mo-
 destiores fieri ventres: atque adeo quae in somnis
 contingunt imagines, leues ac perturbatione
 vacuas reddi. Refert autem Alexander in suc-
 cessionibus philosophorum, & ista se in Pytha-
 goricis commentarijs notasse, principium qui-
 dem omnium esse unitatem. Porro ex unitate
 indefinitam dualitatem, veluti materiam aucto-
 ri unitati subiecisse. Ex unitate vero ac inde-
 terminata dualitate numeros gigni, ex nume-
 ris puncta, ex punctis lineas, ex quibus plana
 figurae constant. Ex planis autem solidas figuras,
 ex quibus item solida consistere corpora, ex qui-
 bus etiam sensibilia corpora, ex quorum nume-
 ro & quatuor elementa esse, ignem, aquam, ter-
 ram, aerem, quae per omnia se mutant ac vertant,
 ex quibus fieri mundum animatum, intelligen-
 bile, rotundum, mediam terram continentem,
 quam & ipsam rotundam esse & globosam, ac
 circumhabitari. Esse autem antipodas nobisque
 obuersa vestigia premere. Aequis etiam parti-
 bus mundo inesse lucem ac tenebras, calidum-
 que & frigidum, siccum & humidum. Ex eis
 dum calor obtinet, astatem, dum frigus, hiemem
 fieri. Ea dum aequis partibus sunt, optima an-
 ni tempora confici. Nam ea quae viret, est veris
 grata salubrisque temperies: quae vero decli-
 nat, autumnus est insalubris illa pars anni.

Quod

Quod autem ad diem attinet, oriri quidem
 auroram, ac vesperam occidere: quocirca in-
 salubriorem esse. Eum verò qui terram cõple-
 titur, aera, immotum ac morbidum, & quæ
 in illo sunt omnia, esse mortalia. Summũ verò
 quod est, semper moueri, et esse liquidissimũ ac
 saluberrimum, & quæ in eo sunt, immortalia
 omnia esse, atque idcirco diuina. Solem item
 & lunam & reliqua sidera deos esse, quippe
 in illis superare calorem, qui sit vitæ auctor.
 Lunam quoque à sole illustrari: hominibũs-
 que esse cum dijs cognationem, quòd & homo
 caloris particeps sit. Vnde & deum nostrum pro-
 uidentiam gerere. Fatum quoque & vniuer-
 sorum & singularium administrandorum
 causam esse. Penetrare item à sole radium per
 æthera frigidum & corpulentum. Vocat autẽ
 ærem frigidum æthera. Hunc verò radium
 etiam profunda penetrare, atque ideo viuifi-
 care omnia. Viuere item omnia quæ calori par-
 ticipent, atque ideo & plantas esse animan-
 tes, animam tamen non habere omnes: ani-
 mam verò auulsionem ætheris esse. Differ-
 re autem à vita animam, esseq; illam im-
 mortalem, quandoquidem & id à quo auulsa
 est, immortale fit. Porrò animalia ex se inui-
 cem nasci seminali ratione, quæ verò è terra
 fiant generationem non posse subsistere. Semẽ

ans

autem esse cerebri stillam, quæ in se calidum
 contineat vaporem. Hæc verò dum infundi-
 tur vulvæ, ex cerebro saniem & humorem
 sanguinèmq; emittere. Ex quibus caro, ner-
 vi, ossa, pili, totùmque consistat corpus: ex eo
 autem vapore sensum atque animam constare.
 Formari autem primò quidem, concretum &
 compactum intra dies quadraginta, iuxta ve-
 rò rationem harmoniæ, intra septem aut no-
 vem, aut decem vtplurimum menses con-
 summatum atque perfectum infantem gi-
 gni. Habere autem in se omnis vitæ rationes,
 quibus sua ferie connexis contineri iuxta con-
 gruentiæ rationem, cum singula statutis tem-
 poribus accedunt. Sensum quoque omnem,
 communiter ac per speciem temperamentum,
 vaporem esse quendam nimis calidum, atque
 ideo aerem aquàmque penetrare: affligi enim
 calidum à frigido. Nam si esset frigidus qui in
 oculis est vapor, distaret profectò ab aere simi-
 li. Nunc verò in plerisque, oculos solis ia-
 muas appellat. Eadem & de auditu decrevit,
 ac sensibus reliquis. Porro humanam ani-
 mam trifariam diuidit, in sensum, & men-
 tem, & iram. Sensus igitur & iræ cæteras
 quoque animantes esse participes, mentem ve-
 rò ad solum pertinere hominem. Esse autem
 principium animæ à corde vsque ad cere-
 brum: & eam quidem quæ sit in corde ipsius

par

partem, iram esse. Mentem verò atque animam in cerebro constare, at tanquam guttas ab his manare sensus, Ac partem quidem prudentiæ capacem esse immortalem, cætera verò mortalia: nutriturque ex sanguine animam: eius autem ventos sermones esse. Ipsam verò unã cum sermonibus esse invisibilem, quòd æther quoque sit invisibilis. Cæterum animæ vincula venas esse & arterias & nervos. Vbi verò inualuerit & per se existens quieverit, vincula ipsius fieri sermonis atque opera. Eiectam eam in terram, in aere vagari corpori similem. Porro Mercurium animarum quæstorem esse, atque ideo deductorem dici, ianitorẽ ac terrenum, quòd is corporibus, & ex terra, & mari animas emittat, & puras quidem atque purgatas in excelsum ducat: impuras verò illis ne appropinquare quidem, neque invicem sibiipsis, cæterum vinciri à furis infractis nexibus. Quin & totum aëra plenum esse animis, eosque, & demones & heroras existimari, atque ab his hominibus imitti somnia, & signa, atque morbos: neque solum hominibus, verum & pecudibus ac iumentis reliquis, atque ad hos referri lustrationes & *expiationes, & divinationem omnem & vaticinia, & cætera id genus. Maximum verò eorum, quæ in hominibus fingi possunt, dixit animam esse siue ad bonum induceret, siue

*ἀποθε-
πρασμῶς
id est nu-
minis iræ
amotio-
nes.
ad ma

ad malum. Felicésque ac beatos esse homines, quibus bona anima aduenerit. Eã verò nunquam quiescere, neque eundem fluxum obtinere. Iustum item iuriiurando præesse atque ideo & Iouem ὀρκιῶν, id est iurisiurandi præsidem, dici. Virtutem harmoniam esse, sanitatem præterea & bonum omne, atque Deum, ideóque per harmoniam constare omnia. Amicitiam itidem esse æquabilem congruentiam. Honores Dijs & heroibus exhibendos, non tamen æquales. Cæterùm Dijs semper quidem cū laudibus & fausta precatatione honores exhibendos, heroibus verò ex dimidio diei. Manditiem verò expiationibus, lauacrísque, asperginibus fieri, vacando à* funere & cubili, & inquinamento omni, morticinísque & pollutis carnibus abstinendo, triglísque ac sepýs, ouísque, & quæ ex ouis nascuntur animalibus, fabis quoque, & cæteris quæ prohibent qui in templis mysteria ritúsque faciunt. Ait autem Aristoteles in libro de fabis ideo admonuisse illum fabis abstinendum, siue quòd pudendis similes sint, siue quòd inferni ianuis. Sunt enim expertes genitura, siue quòd corrumpant, siue quòd naturæ vniversi similes sint, siue quòd ad oligarchiam pertineãt: nam his in sortibus utebantur. Quæ verò ceciderint non tollenda, vt assuescerent non luxuriosè & intemperanter edere. Porro Aristophanes

hero

heroum ait ea esse quæ cadunt, dicens in heroicis: Ne gustato quidem ea quæ intra mensam deciderint. Gallo plumis albis abstinentum, quod Mensi sacer sit, ac supplex. Nam & horas significat. Pisces item non gustandos eos qui sacri sunt. Neque enim fas esse eadem dijs & hominibus apponi, sicuti nec seruis & liberis. Candidum quidem quod est, ad boni pertinere naturam, atrum verò ad mali. Panem non frangendum. Nam in vnum veteres amici coibant, quemadmodum nunc etiam Barbari, neque diuidendum quod illos in vnum cogat. Alij ad iudicium referunt quod apud inferos sit. Alij quod in bello formidinem faciat. Alij quod ab hoc incipiat vniuersum. Figurarum autem præstantissimam esse quidem inter solida spheram, inter plana verò circulum. Senectutem, & omne imminutioni obnoxium pari ratione teneri. Iuuentutem itidem & quicquid incrementa suscipit, idem esse. Sanitatem speciei esse consistentiam, morbum contrà esse huius violationem: de sale quod apponi illud conueniat idcirco statuit, quod iustitiæ admoneat. Hoc enim quicquid occupauerit seruat, & ex liquidissimis rebus, aqua & mari, sit. Hæc Alexander reperisse se in cõmentarijs Pythagoricis tradit. Eadem fermè Aristoteles. Enimvero Pythagoræ ipsius gravitatem, ac modestiã & Timon in Sillis, cum illum carere

*Πυθαγόρη γο-
 τείας δό-
 κλινόν ἐπι-
 λόξον,
 Θήρη ἐπὶ
 αἰθρώπων
 σεμνηγο-
 εἰς ὀαεί-
 σήν.

pere instituisse non reliquit intactam in hanc
 sententiam loquēs, *Pythagoram quoque ma-
 gis insignem, opinione gloria gravitatisq; ce-
 lebrem. Quod autem alius idem aliās fuerit,
 Xenophanes in elegia testatur, cuius est ini-
 tium: Nunc alia dicere aggrediar: viam au-
 tem aperiā. Quod verò de illo dixit sic se habet.

Καὶ ποτὶ μιν συφιλίῳ μὲν ὁ σὺ δὲ λακῶ πα-
 εἶντα,

φασὶν ἐποιεῖν, ἢ τίς δὲ φάσθαι ἴπος,
 Παῦσαι, μηδὲ γὰρ ἴσ', ἐπεὶ φίλος ἀνὴρ ἴσθι
 ἔυχῃ, τὸν ἔγωφ' ἔδραξα μὲν ἄϊον.

hoc est,

Qui catulū duro miseratus verberē cesum
 Cūm, ut fama est, olim praeiterisset, ait,
 Desine, ne miserum cadas, nam carus amici
 Est animus, quod vox indicat ipsa mihi,
 Atque ita Xenophanes. Sugillat autem illum
 Cratinus in Pythagoricis, atque in Tarentinis
 in hunc modum haec inquit: Eis consuetudo
 est, si quem idiotam vndecunque nacti fue-
 rint ingressum experimentum facturum
 quantum illi dicendi viribus praestent, illum
 obiectionibus versare, conclusionibus, inae-
 qualitatibus, fallacijs, *magnitudinibus, non

* τοῖς με-
 γέθεσι &
 βυσικῶς.

inde emergere. Mnesimachus Dalmoni, Py-
 thagoreo more Apollini immolamus inanima-
 tum nihil, omnia comedētes. Aristophon in Py-
 thagoreo instituto ait, quod cūm descendisset in
 dietam

*dieta*m eorum qui apud inferos sunt, vidisse singulos, Pythagoricos verò multum omnino à mortuis differre. His quippe solis coniesci Plutonem ob pietatem dixit. Facilem Deum dicis si sordidis adesse gaudet. Item in eodem Comedunt olera, & aquam insuper sumunt. pediculos & vestem laceram atque squalorem nemo ex iuuenibus perferre posset. Obiit autem Pythagoras hoc modo: Confederat in domo Milonis cum socijs: eam verò domum quispiam ex his quos ille admittere noluerat, per inuidiam incendit. Sunt qui Crotoniatis ipso tyrannidis suspicione ac metu hoc perpetrasse dicant. Pythagoram igitur incendiij incommoda vitantem, cum egrederetur comprehensum esse, & agrum quendam fabis plenum intrantem ibi constitisse, ac dixisse. Capi præstat quam has dare pessum, cædique satius est, quam quicquam loqui, atque ita iugulum persecutoribus nudasse, compluresque ex discipulis (nam circiter quadraginta sequuti fuerant) fuisse interceptos, paucosque effugisse, ex quibus Archytas Tarentinus fuerit, & Lysis ille quem supra memorauimus. Porro Dicæarchus Pythagoram in delubrum musarum, quod Metaponti est, confugisse, ibique cum quadraginta dies ieiunus perstitisset, defecisse ait. Heraclides verò in epitome vitarum Satyri, illum postquam in Delo Pherecydi iusta persolue-

I rat

rat, redisse in Italiam, & cum in domo Milonis Crotoniatæ celebritatem offendisset, Metapontum peruenisse, ibique cum viuere diutius nollet, inedia vitam finisse. Hermippus autem ait, bello inter Agrigentinos atque Syracusanos exorto, Pythagoram exisse cum familiaribus, Agrigentinis opem laturum. Versis autem in fugam Agrigentinis illum fabarum campum circuisse: ibique à Siracusanis fuisse interfectum. Reliquos verò ad trigintaquinque Tarenti fuisse crematos, cum primariis ciuitatis in Reipublicæ administratione dissentire vellent. Aliud item quiddam huiusmodi de Pythagora Hermippus refert. Ait enim illum cum in Italiam venisset, subterraneam fecisse domum, matricum mandasse quæ contingerent, tabulis inscriberet, tempusque adnotaret, deinde illum descendisse, ac donec rediret id matrem fecisse. Aliquanto post tempore ascendisse Pythagoram ex effossa domo squalidum ac macie confectum, aduocatamque concione, dixisse ex inferis se ascendere, quin etiam ipsis recitauit quicquid euenisset. Eos verò is quæ dicebantur affectos in lacrymas euulatusque prorupisse, Pythagoramque iam diuini quippiam habere existimantes, uxores suas illi in disciplinam dedisse, ut quippiam ex illo addicerent, easque Pythagoricas

vocatas esse. Hæc Hermippus. Erat autem Pythagoræ & vxor Theano nomine, Brontini Crotoniata filia. Hanc alij Brontini vxorem, Pythagoræq; discipulam fuisse tradunt. Erat illi & filia Damo, vt Eysis in epistola ad Hipparchum ait, de Pythagora in hunc modum loquens: Aiunt autem plurimi publicè, te id quod Pythagoras semper inhibuerat, philosophari, qui cum Damoni filie commentaria sua commendaret, iussit ne cui extra domum ea traderet. Ea verò cum ingenti pecunia posset illa distrahere omnino noluit: inopiam quippe patrisque monita auro pretiosiora censuit: idque cum esset mulier. Fuit illi & filius Telauges, qui etiam patri successit, ac, iuxta quosdam, Empedoclis preceptor fuit. Hippobotus autem Empedoclem dixisse ait de Telauge: Clara Theanus proles Pythagoræque. Telauges autem ille nihil scripsisse fertur, at ipsius mater nonnulla. Rogata quando mulier à viro munda sit: dixisse ferunt, à suo quidem continuo, ab alieno verò nunquam. Ei verò quæ ad virum ingrederetur, monebat vti cum veste & recundiã poneret, exurgensq; denuo cum ipsis illam vnã resumeret. Rogata quænam, hæc inquit, per quæ mulier vocor. Igitur Pythagoras, iuxta Heraclidem Serapionis filium, octogesimo ætatis anno mortuus est, secundum propriam ætatum descriptionem iuxta plurimos autem

nonagesimo. Extant autem & quæ in hunc
lusimus, sic se habentia:

Οὐ μόνον ἐμψύχων ἀπέχεσθαι χέρας, ἀλλὰ καὶ
ἡμᾶς.

Τίς γὰρ ὁ ἐμψύχων ἠΐσατο πυθαγόρα;
Ἀλλ' ὅταν ἐψηθῆτε, καὶ ὀπτηθῆτε, καὶ ἀλισηθῆτε,
Δὴ τότε καὶ ψυχῶν ἀπέχεσθαι εἰδίμενοι.

hoc est,

Haudquaquam solus tu animatis absti-
nuisti.

Quisnam animata vorat, dic mihi Pytha-
gora?

Verum ubi quid tostum est, elixum, vel sale
sparsum,

Tunc edimus, quoniam spiritus omnis abest.

Item aliud in eundem:

Ἀλλ' ὡς πυθαγόρας τοῖς σοφῶς, ὥστε καὶ αὐτὸς
Μὴ ψάειν κρέων, καὶ λέγειν ὡς ἀδικον,
Σιγίσειν δ' ἄλλως. ἀγαμα σοφῶν αὐτὸς γὰρ
Οὐκ ἀδικῶν, ἀλλως δ' αὐτὸς ἐπ' εἶχ' ἀδικῶν.

hoc est,

Talis erat sapiens, ut nollet tangere carnes

Pythagoras, magnum et diceret esse scelus.

Carnibus admiror socios quod pavit, et ipse

Carnibus abstinuit, flagitium esse ratus.

Item aliud:

Τὰς φρένας ὡς ἐθέλεις τὰς πυθαγόρα νοῆσαι,
ἀσπίδ' Εὐφόρβου βλέποντες ὀμφαλόου.

Φησὶ γὰρ ὅτι ἐγὼν ἡμῶν πρότερον βροτὸς, ὃς δὲ

ἦν

ἔτ' ἐκ τῶν φάσκειν, ὅτις ἐλὼ ὅτι ἐλὼ.

hoc est,

Respice in Euphorbi radiātia scuta renati,

Pythagora mentē noscere quisquis aues.

Olim ego, dicit, eram mortalis, nec finit unquam,

Siue erat, haud vel erat, dicere semper, eram.

In eundem:

Αἰ, αἰ, πύθαγορῆς, τί τόσορ κινάμωσ ἐσεβάζη;

καὶ θάψι δὴ τα φυτοῖς ἀμμιγα τοῖς ἰδίοις.

χωρίων τῶν κινάμων, ἵνα μὴ τάττς ἕπατήσῃ,

Ἔ Αὐραυχοτίων κἄτ' ἄν ἐνὶ φίδω.

hoc est,

Heu, heu, Pythagoras quid vile legumen adorat?

Quem in proprijs fama est occubuisse fabis:

Nā ne fortè fabas fugiens calcaret in agro,

Tandem Agragantino cæsus ab hoste perit.

Floruit autem olympiade sexagesima, ipsiusq;

schola duravit vsque ad nonam & decimam

generationem. Postremi enim Pythagoreo-

rum fuere quos Aristoxenus vidit, Zenophi-

lus Chalcidiensis ex Thracia, & Phianto Plibia-

sus & Echebrates, & Diocles, & Polymna-

stus, Phliasij & ipsi. Erant autem auditores

Philolai & Euryti Tarentinorum. Fuerunt

autem Pythagoræ quatuor eodem ferè tem-

pore, nec multum ab se invicē distantes. Unus quidem Crotoniata homo tyrannicus. Alter Phliasius corporum exercitator aliptes, ut quidam aiunt. Tertius Zacynthius, cuius aiunt illa esse arcana, ac eorum præceptor philosophia, à quo item illud proverbiale. Ipse dixit, in publicum manavit. Sunt qui & alium sculptorem Rheginum fuisse dicant Pythagoram, qui primus visus sit numerorum ac modorum repertor fuisse. Alium item sculptorem Samium, & alium oratorem non bonum, & alium medicum, qui de hernia scripserit, ac de Homero quædam composuerit. Alium item qui Doricè scripserit, auctore Dionysio. Porro hunc Eratosthenes, quem & Phavorinus in omnimoda historia sequitur in libro octavo primum fuisse tradit, qui XLVIII. Olympiade peritus ac exercitatus pugil evaserit, quem comatum atque purpuratum, sicutumque ex puerorum ludo, atque irrisum continuo viros petisse ac vicisse. Simplex est huic epigramma quod fecit Theætetus:

πυθαγόρω τινα, ὃ ξείνε, κομήτω ἀλόμων
 κινῶ, ἐκ ἡλέχου Σάμιου, πυθαγόρου ἐγὼ εἶμι.
 τὰ δ' ἰγρά με εἰ τι ν' ἔργοιο ἡλέων, φύσει
 αὐτὸν ἀπὶ σαλέων.

hoc est,
 Pythagoram quendam comatum hospes nobilem

Pug

Pugilem Samium, si contines, Pythagoras
ego sum.

Quæ gesserim verò si quempiam Eleam
rogabis,

Dices illum incredibilia narrare.

Hunc Phavorinus ait definitionibus ob ma-
thematicam usum materiam, ampliassè verò
illam Socratem, & qui ab eo fluxere. Postea
autem Aristotelem & Stoicos: primòque cœ-
lum appellasse mundum, terrámque rotun-
dam. Id autem Theophrastus Parmenidi, Ze-
no Hesiodo assignant. Huic autem restitisse
Cydonem, sicut Antidicum Socrati. De Pytha-
gora autem athleta circumfertur hoc epi-
gramma:

Οὗτος πνευδύσωρ ἐς Ολύμπια παισὶν ἄνκτες
ἦλυθε πνυδαγόρας ὁ Κράτω Σάμι. ©.

hoc est,

Hic puer & pugil à pueris ad Olympia
venit

Pythagoras Samius, patre satus Crateo.

At verò philosophi epistola legitur in hunc
modum,

PYTHAGORAS ANAXIMENI.

AT tu virorum optime si nihil Pythago-
ra & genere & gloria præstantior esses, pro-
fectò ad nos iam ex Mileto migrasses: nunc ve-
rò te continuit paterna & auita gloria, quæ

I 4

& me

Et me continuisset, si essem Anaximeni similis. Caterum vos si augures vrbes deseretis, eis quidem ornatus adimetur, Medique illis infestius instabunt. Neque verò semper conuenit astrorum ac coeli vestigare rationes. Præstat interdum ad patriam curas cogitationesque conuertere. Quinquam ego non semper meis vaco fabulis, verum & bellis interdum, quibus inter se inuicem Itali dissident. Quoniam verò de Pythagora diximus, dicendum iam de Pythagoricis illustribus viris, post quos dicendum erit de his qui sparsim à plerisque referuntur, tum deinceps adnectemus successionis seriem memorabilium virorum vsque ad Epicurum, sicuti supra promisimus. De Theano autem & Thelauze iam diximus, dicendum modò de Empedocle primùm. Nam, (vt quibusdam placet) Pythagoræ auditor fuit.

EMPEDOCLES.

Empedocli (vt ait Hippobotus) Meto pater, auus Empedocles Agrigentinus fuit. Idem & Timæus refert in decimoquinto historiæ libro, insignem fuisse virum Empedoclem poetæ auum. Hermippus eadem ferme ait. Heraclides itidem in libro de insulis, clara eum ex familia fuisse, equosq; nutrisse auum tradit. Dicit & Eratosthenes in Olympionicis, LXXI. Olympiadem vicisse Metonis patrem, Aristotelis vtens testimonio. Apollodorus
autem

autē grammaticus in Chronicis, Metonis quidem filium fuisse ait, ceterum ad Thurios nuper omnino conditos venisse Glaucus eum ait: deinde post pauca. Qui verò, inquit, domo profugum venisse Syracusas, & cum illis aduersus Athenienses bellasse aiunt, prorsus id mihi ignorare videntur. Aut enim iam defecerat, aut omnino valde senex erat, id quod minimè verisimile est. Namque & Aristoteles ipsum & Heraclitum LX. ætatis anno vita excessisse ait: qui verò LXX. & primam Olympiadem vicerat* equo celere, eodē censebatur nomine. Ita & tempus ab Apollodoro significatur. Satyrus autem in vitis Empedoclem ait filium fuisse Exaneti. Reliquisse autem & illum filium Exanetum, eadēque olympiade ipsum quidem equestri certamine vicisse, filium verò illius lucta, siue (vt ait Heraclides in epitome) cursu. Verum enim verò in Phavorini commentarijs reperi, Empedoclem & bovem mactasse spectatoribus ex melle & farina, fratremque habuisse Callicratidem. Telanges autem Pythagoræ filius in epistola ad Philolaum, Empedoclem ait Archinomi fuisse filium. Quod autem Agrigentinus ex Sicilia fuerit, ipse in primo lustrationum refert:

ὦ φίλοι οἱ μέγα ἄτυ κατὰ ξανθῶς Ἀκράγαντος
Ναίειτ' αὐτὸ ἄνηρα πόλις &.

hoc est,

I §

Ο σοκῆ

* κέλιος Latini est equus defultorius.

O socij ingentem flauas Acragantis ad
vndas

Vrbem qui colitis positam sub mœnibus
altis.

Haectenus de genere ipsius. Audisse autem Py-
thagoram Timæus auctor est in nono historia-
rum dicens, deprehensum quòd orationem fu-
ratus esset, sicuti & Plato, atque ideo ad con-
sortium sermonum admitti prohibitum, i-
psúmque meminisse Pythagoræ,

ὄς δὲ τις ἐν νένοισιν αὐτῆς περιώσια εἶδ' ὄς
ὄς δὲ μέγιστον ὡραπίδων ἐν ἡσυχίᾳ τοῦ πλάτωνος.
hoc est,

Quidam & in his vir summus erat, re-
rumque peritus.

Diuitijs qui animi cordatos vinceret
omnes.

Sunt qui ista eum de Parmenide dixisse pu-
tant. Refert Neanthes Pythagoricos vsque ad
Philolaum & Empedoclem ad sermonum com-
munionem admitti solitos. Vbi verò ipse poe-
mata illa vulgare cœpit, latam esse legem uti
versificator omnis inde arceretur. Idem & Pla-
tonem pertulisse aiunt, quippe & hunc fuisse
prohibitum: quem tamen illorum audiuerit
Empedocles, non dixit. Eam enim quæ Telau-
gis fertur epistolam, quòd Hippasum ac Bron-
tinum audierit, non vsquequaque probari.
Enimverò Theophrastus Parmenidem illum
imita

imitatum dixit, ipsiusque æmulum & in poematibus fuisse: quippe & illum in versu physice rationis sequi exprimeretque. Hermippus autem non Parmenidis, verum Xenophanis fuisse imitatore[m] tradidit, quicum diu versatus, eius carmen imitatus sit, postmodum Pythagorico congressum esse. Alcidamas verò in Physico refert eodem tempore Zenonem & Empedoclem vnà audiuisse Parmenidem, demum ab eo discessisse, ac Zenonem quidem seorsum philosophatum esse, hunc verò Anaxagoram & Pythagoram audisse, atque alterius constantiam & gravitatem vitæ atque habitus, alterius de natura rationes fuisse imitatum. Aristoteles verò in sophista, primum Empedoclem oratoricæ inuentorem ait, Zenonemque dialecticæ. In libro autem de poetis asserit Homericum fuisse Empedoclem, acutumque in dicendo, translationibus item ac cæteris poeticis figuris usum. Atque ideo cum & alia poemata scripsisset, & Xerxis transitum, & in Apollinæ procemium, ea postea ignibus tradidit soror quedam ipsius siue filia, vt Hieronymus meminit, procemium quidem imprudens, Persica autem prudens ac sciens, quòd ea imperfecta essent. Tragedias illū præterea scripsisse refert ac politica. Verum Heraclides Serapionis filius, tragedias alterius fuisse memorat. Hieronymus

nymus verò quadraginta tria illius opuscula se legisse asserit. Neanthes autem ad hunc iuvenem scripsisse, & ipsum tragedias, in quas se postea incidisse. Porro Satyrus in vitis refert & medicum illum fuisse, oratorémque optimum, Gorgiamque Leontinum ipsius fuisse discipulum, virum in oratoria insignem, qui & artem rhetoricam scripserit, quem tradit Apollodorus in chronicis centum & novem ætatis implese annos. Hunc ait Satyrus dicere solitum affuisse se Empedocli magiam exercenti, ipsumque in poematibus id profiteri & complura alia, inter quæ profitetur:

Φάρμακα δ' ὅσα γεγάσι κακῶν, καὶ γίγασθαι
ἀλκας

Πόσον, ἐπεὶ μένω σοι ἐγὼ κρῶν ὠτάδ' ἐπαύλα.
παύσεις δ' ἀκαμάτων ἀνέμων μὲν, οἷτ' ἐπιγαῖαν

Ορνύμνοι, πνοιᾶσι κατὰ φθινύθου ἀφραυ.
καὶ πάλιν, ὡς κ' ἐβέλκω, πάλιν τιτα πνύματ' ἐπάξεις.

Θήσεις δ' ἐξ ὀμβροιο κελαινῶ, καίριον αὐχμῶν,
Ανδρώποις, θήσεις ἢ κ' ἐξ αὐχμοῖο θερέας
Ρύματα δ' ἄρα δρεόδρεπτα, τὰ δ' ἐν θέρει ἀήσχυτα.

ἄξεις δ' ἐξ αἰδέου καταφθιμύς μύος ἀνδρός.

hoc est,

Pharmaca que in pellas morbos, levésque senectam

Percip

Percipies, quæ cuncta tibi communico soli.
 Compescesq; truces ventorū ritè procellas,
 Exorti insanis qui vastant flatibus agros.
 Rursum, si libeat, mox flamina pigra ciebis
 Et media induces è tempestate serenum,
 Induces media pluuias æstate salubres,
 Et flatus sicca qui perflect omnia messe.
 Extinctūque hominem nigro reuocabis
 ab Orco.

Multis item modis eum virum admirationi habitum Timæus in decimo octauo historiarum auctor est. Namque Etesius aliquando vehementer flantibus, adeo vt fruges corrumpere, excoriari asinos iussit, factisque vtribus eos collibus & montium verticibus admoueri ad compescendos flatus, cessantibusque ventis, ab euentu rei, κωλυσαέμεαν vocatum esse. Heraclides quoque in libro de morbis, ait ipsam Pausania * dictasse quæ de Apno ille scripsit. Erat autem Pausanias, vt Satyrus & Aristippus ait, amator eius, cui & de natura libros compositos ita declarauit:

* ὑψηλὸς
 ὡς τὰ πρὸς
 τὸ ἄπνευον

Παυσανία σὺ ἢ κλυθὲ δαίφρον & Ἀγχίτη υἱέ.

hoc est,

Pausania Anchiti sapientis percipe fili.
 Sed & epigramma in eum scripsit in hanc sententiam:

Παυσανίω ἰκφῶν ἐπώνυμον Ἀγχίτη υἱόν
 φῶτ' Ἀσηλῆ πιάδω πατρὶς ἔθρεψε Γέλα.

ὄς

ὅς πολλὰς μογροῖσι μαρτυρομένους καμάρτοις
 φῶτας ἀπέστρεψεν προσεφόνης * ἀλύτων,
 hoc est,

* Aliàs θαλάμων.

Pausaniam Anchiti natum, Phœbique nepotem,

Clarum aluit medicū patria clara Gela.

Qui multos diris homines languoribus egros

Eripuit furuis Persephones thalamis.

Απυσσ igitur Heraclitus tale quiddam esse ait, quod triginta dies corpus absque spiritu integrum incorruptumque servaret. Unde illum & medicum & vatem dixit, ut ex eius versibus patet, quibus incolas ampli Agrigentini saluere iubet, à quibus & Deum se credi vult, diuinisq; sibi petit honores. Versus autem sic se fere habent,

Ωφίλοι οἱ μέγα ἄστυ κατὰ ξανθῆ Ἀκράγαντος
 Ναιετ' ἀκρὰ πόλεως, ἀγαθῶν μελεδήμονες ἔργων

Χαίρει τ' ἐγὼ δὲ ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, ἔκ' ἐτι. θνητῶν
 Πωλοῦμαι μέγα πάσι τελεμήμενον, ὡσπερ ἔοικε,

Ταινίαις τε περίσπετος σέφεισι τε θαλέης
 Τοῖσιν ἄμ' αὐτ' αὖ ἴκωμαι ἐς ἀστία τηλεβδωνία
 Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶ σεβίζομαι, οἷδ' ἄμ' ἔπονται

Μύριοι, ββρίοντες ὅπην πρὸς κέρδι' ἀταρπὸς
 Οἱ μὲν μαντοσμίω κηχευμέναι, οἱ δὲ τι νέσωρ

Παρο

Παντοίωρ' ἐπόθεντο κλύειν ὄσιν ἕα βᾶξιν.

hoc est,

Urbeni qui flavi ad ripas Acragantis amici
Incolitis magnam, res & curatis honestas,
Saluete: immortalis ego conuersor apud
vos,

Vt par est, deus, & tali me dignor ho-
nore,

Formosis vincit vitis roseisq; corollis.

Queis quando egregias veniam comitatus
ad vrbes,

Mulieribus maribusque color, comitesque
sequentur

Innumeri, ad lucrum quos ardens semita
ducit,

Quique prophetiam exercent, qui discere
morbi

Omnigeni curam cupiunt artesque salu-
bres.

Amplum verò Agrigentum dixisse ferunt,
quòd in illa octingenta hominum millia inha-
bitarent. Vnde & Empedoclem illis delicijs va-
cantibus dixisse, Agrigentini delicijs quidem
ita quotidie se dedunt, ac si postridie moritu-
ri: domos verò ita edificant, quasi perpetuò
victuri. Eas verò ipsas expiationes in carmi-
ne celebratas fuisse à Cleomene carminū con-
sarcinatore, quemadmodum & Phauorinus in

com

commemorationibus ait. Fuisse verò eum in primis liberum, atq; ab omni imperandi fastu remotissimum, Aristoteles tradit, siquidem & regnum cum sibi offerretur, constanter renuit, sicuti Xanthus in illius laudibus meminit simplicitatem vitæ quàm regum delicias carius amplectens: eadem & Timæus refert, causam simul adiiciens cur ita popularis fuerit. Inuitatus enim fuerat à quodam ex principibus, ac procedente conuiuio cœna non inferebatur. Tacentibus alijs indignè ille ferens inferri iussit. Qui verò illum inuitarat præstolari se curiæ ministrum dixit. Vbi verò ille aduenit, conuiuij princeps constitutus est, id nimirum agente eo qui illum vocauerat, tum ille tyrannidis initia haud obscura præ se ferens, iubebat aut bibere, aut in caput effundi merum. Tunc igitur Empedocles tacuit. Postridie verò coacto iudicio dānauit utrumque, ac peremit inuitatorem & conuiuij principem. Istud enim eius reipublicæ tractandæ initium fuit. Rursus Acrone medico locum sibi ad construendum paternum monumentum à senatu postulante, quòd inter medicos arte præcipuè excelleret, in medium surrexit Empedocles, ac fieri prohibuit, atque inter cetera quæ de æqualitate disseruit, ita illum rogare cœpit, cuiusmodi monumento incidemus elogium? Num hoc?

Angor

Ακρον ἰν ἰρὸν ἄκρον Ἀγραγαντῖνον πατρὸς ἀκρο-
κρύπτει ἱερῆμνὸς ἀκρος πατρίδος ἀγο-
τάτης.

hoc est,

Acronem summum medicum ex Agragan-
te profectum

Qui summo in patriæ culmine habet tu-
mulum.

Quidam autem secundum versum ita pro-
nuntiant:

Αγοτάτης κορυφῆς τύμβος ἀκρος κατέχει.

hoc est,

Verticis excelsi celsa sepulcra tenent.

Hoc quidam Simonidis esse tradiderunt. Post-
ea verò Empedocles & mille hominum cœtum
antiquavit, constituto triennij magistratu,
vt non solum esset diuitum, verum & me-
diocrium ac civilium rerum non expertium.
Denique & Timæus in primo & secundo li-
bro (ipsius enim sæpe mentionem facit) con-
trariam reipublicæ tradidit putatum eum ha-
buisse sententiam, quandoquidem iactantia
& amore sui ferebatur immodicè, quippe qui
in carmine se deum dixerit. Quando item ad
Olympia peregrinaretur* in se cunctorum ver-
tebat ora, vt nullius inter loquendum tanta
quanta Empedoclis fieret mentio. Postremò
cum Agrigentum conderetur, obstiterunt il-

* ὅτις πο-
φῆς ἠξίατο
πλείονος,

K lius

lius instituto inimicorum nepotes, vnde in Peloponnesum secessit, ibiq; obiit diem. Tymaeus autem ne hunc quidem praetermisit, sed ipsum mordet cum ait, Et Empedocles forensium formator verborum quantum valuit, tantum cepit imperans, qui disposuit magistratus indigentes alijs. De illius vero obitu varia fertur opinio. Heraclides enim cum enarrasset de Apno, vt Empedocles maximam ex eo gloriam consecutus esset, quod mulierem defunctam viuam misisset, ait, illum sacrificium ad Pisianactis agrum fecisse, conuocatis plerisque ex amicis, inter quos & Pausanias erat. Vbi vero conuiuium peracto alij quidem loco paululum digressi, alij sub arboribus villa se ad quiescendum composuerunt, alij quocunq; visum est in loco quieverunt, ipse vbi accubuerat permansit. Mane autem facto e somno excitis caeteris, solus ipse repertus non est. Facta autem diligenti inquisitione & seruis qui rogabantur, se nescire vbi nam esset respondentibus, vnus astitit qui diceret se nocte media ingentem audisse vocem Empedoclem vocantem. Tum vero vbi surrexisset, caelestem vidisse lucem & splendorē tendarum, nihil aliud. Illis vero in eo quod contigerat stupentibus, descendit Pausanias vt mitteret qui quarerent. Postea vero prohibitus est curiosius quærere, dicens rem non indignā accidisse precibus ac diuino cultu, ibiq; veluti deo

Empe

* τὰ πρῶτα
 τ' ἀπὸ πρῶτου.

Empedocli hostias offerri oportere. Hermippus autem illum cum Pantheam quandam Agrigentanam desperatam à medicis curasset, hostias ob id maclasse. Qui verò inuitati erant ad LXXX. ferme fuisse. Hippobotus verò illum ait ubi exurrexerat Aetnam petisse, quò cum peruenisset, in ignis crateres se iniecisse, ibiq; dum sidem cupit facere, famamq; adstruere quòd deus effectus sit, ignibus consumptum esse, postea vbi sese res haberet agnitum esse, vna ex illius crepidis vi flammæ ex intimis ad exteriora reiecta, quippe calciari solebat ere. Huic fama Pausanias reluctabatur. Ceterum Diodorus Ephesus de Anaximandro scribens ait illum huius amulum fuisse, imitando tragicam grandiloquentiam vestisq; gravitatē. Enimvero dum Selinuntios ex adiacentis fluuij fœtore pestis inuasisset, adeo ut & ipse & vxores partis periclitarentur, excogitasse Empedoclem duos quosdam ex vicinis amnibus proprio sumptis in flumen illud immittere, vt ex commixtione aquæ dulcescerent, ac sedata peste epulantibus Selinuntijs Empedoclem apparuisse: illi eo conspecto surrexerunt, eique velut deo diuinos honores detulerunt. Eam de se opinionem firmare volentem se in ignes coniecisse. Verum hisce Timæus refragatur, aperte asserens illum ubi in Peloponnesum se recepit, nunquam omnino redisse, atque ideo illius in-

certum esse obitū. Heraclidi verò nominatim cōtradicit in quarto, Pisianacta Syracusanum dicens, neq; villam Agrigenti habuisse, verum à Pausania factum amico monumentum, huiusmodi vulgata fama, aut breuem statuam illi (nam diues erat) siue aram, vt deo condidit. Quoniam ergo pacto, inquit, se in crateras iniecit, quorum nullam vnquam fecit mentionem, & quidem cum prope essent? Mortuus enim est in Peloponneso. Quòd si illius sepultura non cernitur, nihil est cur admiremur. Namque & aliorum multorum sepulcra ignorantur. Ista & huiusmodi Timæus refert. Verum semper Heraclidi cōsuetudo est miracula ista confingere, qui & ex luna cecidisse hominem dicit. Porrò Hippobotus ait statuam Empedoclis opertam Agrigenti primùm stetisse, postea verò ante Romanorum curiam constitutam fuisse, Romanis eam illuc transferentibus apertam. Pictæ quidem & nunc eiusmodi quædam inueniuntur & circumferuntur. Neanthes verò Cyzicenus, qui & de Pythagoricis scripsit, refert Meone vita functo tyrannidis pullulare exordia cœpisse. Tum verò Empedoclem Agrigentinos induxisse, vti seditio- nibus omiſſis æqualitatem ciuilem amplecterentur: multas itidem ciuium quæ sine dote erant ex relictis sibi opibus adiecta dote viris tradidisse, atq; ideo & purpuram se induisse,

& stro

& strophium aureum circumdedit. Phauorinus in commentarijs auctor est, crepidas item aereas, & Delphicam sumpsisse coronam. Coma item illi proluxa fuit, & pueri se deducentes: & ipse grauis semper atq; in vno seueritatis habitu perstitit. Eiusmodi igitur progrediebatur, ciuibus sibi occurrentibus, ac id maximè exoptantibus, tanquam regni alicuius insigne id esset. Postremò verò dum celebritatis cuiusdam causa, Messanam curru inuectus proficisceretur, cecidisse, coxamque fregisse. Quo etiam ex morbo defunctum esse ætatis anno LXXVII. esse item sepulcrum eius Megaris. De ætate verò ab Aristotele dissentit. Ille enim IXC. annorum defecisse ait. alij centum, & nouem vixisse annos contendunt. Floruit autem circa LXXX & IIII. Olympiadem. Democritus autem Træxenijs in libro contra sophistas, refert illum iuxta Homerum,

Ἀψάμνον βρόχον αἰπύον ἀφ' ὑψηλοῦ κραινέως
 Αὐχέν' ἀπορρεμάσαι, ψυχὴν δ' αἰδέσθαι κα-
 τελευτῆν.

hoc est,

Connexo ex alta laqueo sua guttura cornu
 Inseruisse, anima vt tetrum penetraret ad
 orcum.

In ea verò quam prædiximus Telaugis episto-
 la, fertur illum ex senio in mare prolapsum,

extinctumque esse. Hac de ipsius morte. Fertur
 & nostrum in eum ex Pammetro nostra car-
 men mordax quidem, sed in hunc modum se
 habens.

καὶ σὺ ποτ' ἐμπειδίηεις διερῆ φλογὶ σῶμα
 καθύρας

πῦρ ἀπὸ κρητῆρων ἔκπεις ἀθανάτων.

ὅκ' ἐρίω δ' ὅτι σαυτὸν ἔβαλλεις ἐς ῥέον αἴθνης,
 ἀλλὰ λαθεῖν ἐβέλων ἔμπεισις ὅκ' ἐβέλων.

hoc est,

Empedocles rapida purgasti corpora flamma,
 Aeternos ignes fortiter ore trahens.

Non dicam quod te in feruentem miseris
 Aetnam,

Lapsus es, at nolens, delituisse volens.

Et aliud.

καὶ μὲν ἐμπεδοκλῆα θανεῖν λόγῳ, ὡς ποτ'
 ἀμάξης

ἔκπεις, καὶ μηρὸν κλάσασατο δεξιτῆρον.

εἰ ἢ πυρὸς κρητῆρας ἐσήλατο, καὶ πῖε, τὸ βλάθῃ
 πῶς αὖτ' ἐν Μεγάρῳις δέκνυτο τῶδε τά-

φῶ;

hoc est,

Cruentibus Empedocles collisus dicitur esse
 Mortuus, e curru cum cecidisset humi.

Si se flagrantem malè sanus iecit in Aetnā,

Quomodo adhuc Megaris structa sepul-
 era iacent?

Timon verò ne ab eo quidem laceffendo absti-
 nuit, dicens, Empedoclésque foronsium opifex

carmine

carminum & cætera. Hæc autem illi visa sunt
ac placita, Elementa esse quatuor, ignem,
aquam, aerem, terram, amicitiamque qua co-
pulentur, & discordiam qua dissideant. Ait
autem sic:

Ζῶς ἀργὸς ἤρπτε φέρει βίος, ἢ δὲ αἰδωνοῦς
Νῆστις θ' ἢ δακρυοῖς ἐπιπροῖ δῆμα βρόττιον.

hoc est,

Iupiter albus, & alma soror Iuno, atque
potens Dis,

Et Nestis lacrymis hominum quæ lumina
complet.

Iouem ignem, Iunonem terram, Aidonem
aerem, Nestin aquam dicens, & hæc ait assi-
duas versare vices, desinere nusquam. Estque
æternus iuxta illum hic rerum ordo. Denique
infert:

ἄλλοτε μὲν φιλότῃτι συνέρχουσιν εἰς ἕρ' ἅπαντα,
ἄλλοτε δ' αὖ δίχ' ἕκαστα φοροῦμεθα νί-
κος ἔχθρα.

hoc est,

Nonnunquam connectit amor simul omnia,
rursus

Nonnunquam seiuncta iubet contentio
ferri.

Solem ait ignis ingentem massam, lunaque
maiores, lunamque disci habere similitudi-
nem. Cælum ipsum crystalli obtinere speciem,
& animam, & omnigenum animalium at-

K 4 que

que arborum species indui, ait nempe.

ἤδη γὰρ ποτ' ἐγὼ γυρόμην κῆρός τε κόρη τε
θάμνος τ' οἰωνός τε, καὶ δὲ ἀλὸς ἔμπυρος ἰχθύς.

hoc est,

Nam, memini, fueram quondam puer at-
que puella,

Plantaque, & ignitus piscis, pernixque vo-
lucris.

Quæ igitur ille de natura deque expiationi-
bus scripsit, ad quinque millia versuum per-
tingunt: quæ verò de medicina, ad sexcentos.
De tragædijs supra iam diximus.

EPICHARMVS COVS.

Epicharmus Elothalis filius, Couis, & ipse
Pythagoræ auditor fuit. Trimestris verò
cùm esset, è Sicilia delatus est Megara, inde
Syracusas, vt & ipse in suis testatur libris.

Eius statuae eiusmodi carmen inscriptum est:

ὅτι παραλλάσει φάειθωρ μέγας ἄλιος ἄστρων,
καὶ πόντος ποταμῶν μέζον' ἔχει δυνάμιν.

Φημὶ τοσούτον ἐγὼ σοφία προέχειν ἐπίχαρμον
ὅν πατρίς ἐτεφαύωσ' ἄδελι Συρηκοσίων.

hoc est,

Quantum sol vincit sublimis sidera cæli,

Quanto vis pelago maior inest fluuijs.

Tantum ego profiteor sophia præstare Epi-
charmum,

Cui Syracusa comis patria ferta dedit.

Comm

Commentaria reliquit in quibus de natura rerum, de sententijs, de medicina disseruit. Notasque breues commentariorum locis apposuit quibus aperte indicat ab se elaborata opuscula. Obijt anno etatis nonagesimo.

ARCHYTAS TARENTINVS.

Archytas Mnesagoræ, siue (vt Aristoxenus ait) Hestici filius Tarentinus Pythagoricus nobilissimus fuit. Hic Platonem cum à Dionysio necandus esset, per epistolam eripuit. Admirationi summæ apud plurimos habitus est in omni virtutis genere. Nam septies ciuibus præfectus est, cum ceteri plus quam annum imperare lege prohiberentur. Ad hunc Plato scribit epistolas binas, quod is ad eum prior scripsisset, in hunc modum:

ARCHYTAS PLATONI S.

FACIS tu quidem rectè quod nobis te conualuisse ex ægitudine significaris: de Damisco item certiores feceris. De commentarijs autem curauimus, venimusque ad Lucanos, ibique conuenimus Ocelli nepotes. Quæ igitur de regno, legibus, iustitia, omniumque generatione, & ipsi habemus, & ex his quædam misimus. Reliqua modò reperiri non possunt: cum inuenta fuerint, ad te deferentur.

In hunc modum Archytas. Plato autem ita rescripsit:

PLATO ARCHYTAE S.

QVAE abs te nobis allata sunt commentaria, dici nō potest quā libenter accepimus, eūque qui illa scripsit, in primis admirati sumus. Ostendit enim profectō vir ille dignum se maioribus illis suis antiquissimis atque optimis viris. Feruntur autem isti viri Myraei fuisse. Hi autem ex illis fuere Troianis qui cum Laomedonte migrarunt, viri boni, ut de illis tradita significant. Quae apud me sunt commentaria de quibus scripsisti, nondum satis elucubrata sunt, neq; vnquam satis erunt, ea tamen misi. De custodia verō ambo consentimus. Nihil itaque adhortatione opus est. Vale.

In hunc modum illi ad se inuicem scripserunt. Porro Archytæ quatuor fuere: Primus hic ipse: secundus Mitylenæus musicus: tertius, qui de agricultura scripsit: quartus poeta epigrammatum. Quintum pleriq; addunt architectum, cuius proferunt librum de machina, cuius istud initium est, Hæc de Tencro Carthaginensi audiui. De musico autem dicitur, quod cum probro sibi daretur quod non exaudiretur, dixerit, organū verō pro me pugnans loquitur. Pythagoricum verō Aristoxenus refert cum exercitui præesset, nunquam fuisse superatū. Semel autem dum invidia premeretur, sese imperio abdicasse, mōxq; exercitum in ius hostium concessisse. Primus hic me-

chanica

chanica, mechanicis principijs vsus exposuit, primusque motum organicum descriptioni geometricæ admouit, ex dimidiij cylindri sectione duas medias secundum proportionem sumere quærens, ad cubi duplicationem: hic in geometria cubum primus, vt Plato in Republica testatur, inuenit.

ALCMAEON CRO-
TONIATA.

Alcmaeon Crotoniates, & Pythagoræ auditor fuit, vt plurimum verò in medicina versatur: plerunque item de natura disputat, dicens, multas humanarum rerum causas. Videtur autem primus de nature ratione scripsisse, vt Phauorinus in omnimoda tradit historia, lunamque hanc sempiternam habere naturam dixit. Fuit autem Pirithi filius, sicut & ipse in principio sui operis testatur. Alcmaeon Crotoniates hæc ait Pirithi filius Brotino & Leoni, & Bathyllo. De inuisibilibus, de immortalibus rebus, manifestam quidem scientiam habent dii: quantum verò conijcere hominibus licet, &c. Animam verò immortalem dixit, moueri que perpetuo instar solis.

HIPPASVS META-
PONTINVS.

Hippasus Metapontinus, & ipse Pythagoricus fuit. Ait autem definitum esse
tempus

tempus esse mundi mutationis, finitumq; hoc
 uniuersum esse, ac semper moueri. Demetrius
 autem in *equivocis* refert illum nullum opus
 reliquisse. Fuerunt autem Hippasi duo, hic, &
 qui Lacedemoniorum Remp. quinque libris
 comprehendit. Erat autem & ipse Lacon.

PHILOLAUS.

Philolaus Crotoniata Pythagoricus &
 ipse fuit. Ab hoc Pythagoricos libros emen-
 dos ut curaret, Dionis scribit Plato. Obijt autē
 suspectus quòd tyrannidem inuadere molire-
 tur. Nostrum est in ipsum epigramma hoc,
 Τὴν ὑπόνοιαν πᾶσι μάλιστα λέγω θόρα πόνειμ.

Ei γὰρ ἢ μὴ δρᾶς, ἀλλὰ δοκῆς, ἀτυχεῖς.

Οὕτω ἢ Φιλόλαον αἰεὶ ληξέτω ποτὲ πάρι,
 ὡς μὴ ἔδοξε θείην δῶμα τύραννον ἔχειν.

hoc est,

Suspicio haud res est minimi, mihi crede,
 pericli,

Non pecces quicquam, si videare facis.

Sic Philolae Croton te patria perdidit olim.

Te arbitrata truce velle tyrannū agere.

Opinatur autem omnia harmonia ac neces-
 sitate fieri. terram iuxta primum circulum mo-
 ueri dicit. Alij Hicetam Syracusanum id sen-
 sisse affirmant. Scripsit autem librum, quem

Hermippus quempiam scriptorem dixisse re-
 fert

fert, Platonem philosophum cum in Siciliam ad Dionysium profectus esset, emisse à Philolai consanguineis argenti minas Alexandrinas quadraginta, atq; inde trāscripsisse Timæum. Alij Platonem dicunt hæc à Dionysio accepisse, impetrandem liberādum ex carcere adolescentem, Philolai discipulis in carcerem coniectis. Demetrius in homonymis Pythagorica de natura rerum hunc primum edidisse testatur, quorum est initium, In mundo natura coacta est ex infinitis ac finitis, mundusque totus, & que sunt in ipso omnia.

E V D O X U S.

EVdoxus Aeschini filius, Cnidius, Astrologus, geometra, medicus, ac legumlator fuit. Geometriam quidem ab Archyta didicit. In medicina verò Philistione Siculo præceptore usus est, vt Callimachus in tabulis. Porro Sotion in successioneibus, Platonis quoq; auditorem fuisse scribit. Nam cum annum vigesimum tertium ætatis ageret, summoq; inter paupertatis angustias discendi studio flagraret, Socraticorum gloria percitū Athenas contendisse cum Theomedonte medico, à quo & nutrirī solitum, nec defuerunt qui dicerēt ipsius delicias fuisse. Deuēctus autem in Piræum Athenas quotidie ascendebat ibiq; cum Sophistas audisset, ad portum regrediebatur. Duos autem ibi menses moratus, domum reuertit.

uertitur. Vnde rursus amicorum largitate suffultus in Aegyptū cum Chrysippo medico profectus est, commendatitias ab Agesilao literas ad Neētanabin ferens, à quo & sacerdotibus commendatus est. Ibi annum vnum & menses quatuor moratus mento attonso atque supercilio, octo annorum historiam, secundum quosdam, conscripsit. Inde iam Cyzici atq; in Propōtide philosophatus cū esset, Mausolum itidē visere voluit. Tum verò Athenas rediit, habens secū discipulos plurimos, contristandi, vt quidā volūt, Platonis gratia, quòd is ab initio illū ab se demiserat. Sunt qui dicant conuiuium Platoni celebranti ipsum adstantibus plurimis, hemicyclium accubitum introduxisse. Enimverò Nicomachus Aristotelis filius illum ait voluptatem bonum dicere. Exceptus autem in patria magno cum honore est, cuius rei indicio est honorificum de illo factum decretum. Apud Græcos quoq; clarissimus fuit, ciuibꝫque suis leges cōscripsit, vt Hermippus in 1111. de septem sapientibus libro refert. Scripsit autem de astrologia & de geometria, & de alijs quibusdam insignia opuscula. Tres autem habuit filias, Actidem, Philtidem, Delphidem. Refert Eratosthenes in libris ad Hecatonem, ipsum & Cynicorum dialogos composuisse: alij Aegyptios lingua sua illos conscripsisse: hunc verò traductos Græcis tradidisse

tra

tradūt. Eius Chrysippus Erinei filius Cnidius auditor fuit, in his quæ de dijs, de mundo, de cœlestibus docentur. In medicina verò Philistione Siculo præceptore vsus est. Reliquit autem commentaria pulcherrima & eruditionis plena. Huius filius Aristagoras, fuit cuius Chrysippus Aethlij discipulus fuit, cuius feruntur neodi illi ad videndas speculationes naturales quæ in mētem eius venerant, accommodati. Fuerunt autem Eudoxi tres: Primus hic ipse: secundus Rhodius historiæ scriptor: Tertius Siculo Agathoclis filius poeta comicus qui ter urbana vicit certamina, quinquiesq; Lenaica, vt Apollodorus in chronicis ait. Inuenimus & alium medicum Cnidium, quem ait Eudoxus in terra ambitu, semper admonere solitum articulos cōtinua agitatione exercendos sensusq; similiter. Idē verò refert Eudoxum Cnidium circa septuagesimā & tertiam olympiadem claruisse, atq; lineas curuas reperisse. Mortuus est autē tertium & quinquagesimum agens annū. Cū verò adhuc in Aegypto moraretur cū Iconophy Heliopolitano Apis illius palliū lingere visus est. Celebrē ergo illū fore nec longævū ex eo ostento sacerdotes dixere, vt Phauorinus in commentarijs refert. Sic autē se habet carmē quod in eū scripsimus,

ἰν Μέμφει λόγος ὄντι προμαθεῖν τὸν ἰδίον
 οὐδοξοῦ ποτὶ μοῖραν, παρὰ τὴν καλλιόβω τέρου
 κ' ὄδιν

κ' ἔδινε ἔλιξε. βοὶ γὰρ πόθην λόγος; φύσις δ' ἐἴδω
 κεν μόσχῳ λάλον ἀπιδιτόμα. παρὰ ἑαυτόν,
 λέχρισ τὰς ἐλιχμήσατο σολῶ, προφανῶς τὸ το
 διδάσκων, ἀποδύση βιοτικῶ ὅσον ἔπω, διὸ κ' οἱ
 ταχέως ἤλθε μόρος, δεκάκις πέντε ἐπὶ βῆς ἐ-
 σιδόντι πλειάδας.

hoc est,

Fama est Eudoxum quondam in Memphi
 fatū suum sciscitatum, à pulchrè cornuto bo-
 ve. Neque illi respondit quicquam. Nam unde
 sermo bovi contigisset? Siquidem Apidi vitulo
 os loquax non dedit natura, verum obliquus
 cum staret, vestem lambebat, hoc aperte in-
 nuens illum propediem vita excessurum: qua-
 re & brevi postea mors hominē inuasit, cum
 nimirum decies quinque super tres vixisset an-
 nos. Hunc pro Eudoxo ἑὺδοξον ob fame clari-
 tatem gloriāque appellabant. Quoniam er-
 go de nobilibus Pythagoricis diximus,
 nunc iam sparsim (ut aiunt) de
 claris quibusdam philosophis
 loquamur, ac primūm
 de Heraclito di-
 cendum.

DIOG.

DI O G E N I S

LAERTII DE

PHILOSOPHO-

RVM VITA,

*

LIBER IX.

HERACLITVS EPHESIVS.

HERACITVS Blysonis, siue
 (vt quidam volunt) Heraciontis
 filius Ephesius, circa LXIX. o-
 lympiadē clarus est habitus. Fuit
 autem vltra ceteros alto animo & contem-
 nente omnes, vt ex ipso eius opere ostenditur,
 vbi ait, Multa peritia mentem non docet. He-
 siodum siquidem docuit & Pythagoram, rur-
 sūsq; Xenophanem atque Hecatæum. Nam
 licere scire sapientem sententiam qua guber-
 natur omnia per omnia. Homerumq; dicebat
 dignum qui ex certaminibus eijceretur, cola-
 phisq; caderetur, Archilochūmq; similiter. Di-
 cebat autem & iniuriam extinguere oportere
 magis quā incendium, plebēque pro lege non
 fecus ac pro muro pugnare debere. Acriter au-
 tem

L tem

ἑσβίασεν ἐν βλεφάρων, καὶ σκότον ἠγάγετο.

hoc est,

Mecum ego Heraclitum mirabar saepe,
quod olim

Sic vitam infelix hausit, & inde obiit.

Nam malus ossa rigans, & aquosus corpo-
ra languor,

Extincto inuexit lumine mox tenebras.

Hermippus autem refert illum medicis di-
xisse, Num possit quispiam pressis intestinis
humorem exhaurire: negantibus autem, se-
ipsum solis obiecisse radijs, ac iussisse pueris boũ
fimo se oblinere, eo calore maceratum postri-
die obijisse diem, sepultumque in foro fuisse.
Neanthes verò Cyzicenus ait, illum fimo bu-
bulo cum se eximere non posset, ita perstitisse,
atque ob eam mutationem ignotum à canibus
discerptum esse. Fuit autem à puero nõ parua
admirationi, & cum esset iuuenis, nihil se di-
cebat scire: vbi verò ad virilitatis annos euase-
rat, nihil ignorare. Neminem quidem audi-
uisse, verum semet inuestiganda veritati de-
disse, omniaq; ex semetipso didicisse ait. Sotion
autem quosdam dixisse refert Xenophanis il-
lum fuisse auditorem, Aristonemque in libro
de Heraclito dicere, aqua intercutis illum cu-
ratum egritudine, morbo alio vitam finisse.
Ei opinioni & Hippobotus accedit. Eius verò
qui legitur liber, generaliter quidem de na-

tura est, ceterum treis in partes scinditur. Namque & de vniuerso, & de Republica & de theologia differit. Illum verò in tēplo Diana deposuit, vt quidam putant, de industria obscurius scriptum, vt soli eruditi illum legerent, ne si à vulgo passim legeretur, cōtemptibilis esset. Hunc verò & Timon descripsit appellans maledicum & turbæ infestum. Theophrastus illum atra bile laborantem, alia semiperfecta, alia aliter scripsisse refert. Eius alti animi signum Antisthenes in successionebus id asserit, quòd fratri concesserit regnum. Tantum verò gloriæ promeruit ipsius liber, vt sectatores habuerit qui appellarentur Heraclitij. Sunt autem ista quæ illi summam visa sunt: Ex igne cuncta constare in eumq; resolui omnia. Fato omnia fieri, & ex conuersione cōtraria quæ sint, omnia congruere & cooptari. Animarum item & dæmonum plena esse omnia. Dixit & de his quæ in mundo contingunt varijs mutationibus ista: Solis eam esse magnitudinem quæ cernitur oculis. Dicitur & id de anima sensisse natura, nunquam illam reperiri posse, quantalibet quis via conficiat spatia, adeò profundam eius esse rationē. Opinionem siue æstimationem sacrum morbum appellabat, aspectumque mentiri. Lucidè quidem interdum & apertè in suo opere loquitur, & vt tardissimo cuique facilis ad intellig

telligendum sit. Brevitas quoque & interpretationis gravitas incomparabilis est. Iam verò per partes digesta sic se habent eius decreta, Ignem elementum esse dicit, ignisque vicissitudinem tum raritate, tum densitate constare, quæ sũt omnia. Apertè verò nihil explicat, fieriq; omnia per contrarietatem, & fluminis in morem vniversa decurrere, finitumque esse hoc vniversum, & vnum esse mundum, eumq; ex igne nasci, & rursus per quosdam ambitus per vices hoc omne seculum ignescere. Id autem fato fieri. Ex his verò quæ contraria sunt, id quidem quod ad generationem adducat vocari bellum & contentionem: quod autè ad incensionem, concordiam & pacem. Mutationem quoq; viam esse supra infraque ducentem, secundum quam fieri mundum arbitratur. Densatum quippe ignem liquefcere, constantemq; aquam fieri, cõcretam verò aquam in humum verti, idque inter inferiora adesse. Humum ipsam denuò effundi, atque ex ea fieri humorem. Ex eo autè reliqua fermè omnia, ad euaporationem eam referens quæ ex mari fit, ipsamq; ad superiora viam esse. Porrò euaporationes ex terra fieri & mari, alias quidem perspicuas & liquidas, alias verò tenebrosas. A liquidioribus ignem, à reliquis humorem incrementa capere. Aerem verò cuiusmodi sit non significat, esse tamen scaphas

per concavum ad nos conuersas, in quibus conueniētes euaporationes liquidas reddere flammam quæ sint sidera, dicit. Esse autem lucidissimam calidissimamque solis flammam: namque astra cætera remotiora esse, neque adeo terræ vicina, atque ideo minus lucere, minusque calefacere. Lunam quæ terræ vicinior sit, non per liquidum locum deferri. Solem in suo splendore, nulli admixtioni obnoxium durare, certis à nobis spatijs mensurisque distantem. Propterea igitur magis calefcere, atque illustrare. Deficere item solem ac lunam cum scaphæ ad superiora vertuntur, menstruasque figuras lunæ fieri, dum in illam sensim vertitur scapha. Diem item ac noctem & menses & annos annique statuta tempora, pluuias & ventos & his similia secundum euaporationes varias fieri. Nam liquidam euaporationem in solis circulo inflammata diem facere, contrariam verò ubi obtinuerit efficere noctem, atque ex lumine calorem augeri, æstatemque perficere, ex tenebris humorem abundare, vnde hiems oriatur. In hunc modum & de causis cæteris disputat. Enimverò de terra cuiusmodi sit, penitus tacet, ac de scaphis. Itidem ista eius dogmata fuere. Porro quod ad Socratem attinet, quæ nam eius de illo sententia fuerit, cum eius legisset librum ab Euripide sibi delatum, vt Ariston ait, diximus cum

de Socrate loqueremur. Seleucus tamen grammaticus ait Crotoniatem quēdam in eo quem Catacolymbitem inscripsit libro, tradere Cratem quendam hunc librum primò Græcis inuexisse, ac dixisse, librum ipsum Delio aliquo indigere natatore, qui in illo non suffocaretur. Inscribunt illum plerique musas, alij, de natura. Diodorus verò, gubernaculum exploratum certumque ad libram vitæ, quidam sententiam morum, vnius omnium instituti ornamentum. Aiunt illum cum rogaretur cur taceret, dixisse vt vos loquamini. Eius frui contubernio & Darius optauit, scripsitq; ad illum ita:

REX DARIUS HYSTASPIS FILIUS
Heraclitum Ephesium sapientem virum salutat.

LIBRVM de natura scripsisti obscurum, difficilēmq; in plerisque, qui si ad verbum exponatur, vim quandam speculationis continere videtur, mundi totius, & quæ in eo sunt omnium, quæ quidem sunt in diuino motu constituta, in quibus plurimi hæserunt, adeò vt & qui complura legerunt ambigant, cum recta abs te narratio conscripta videatur. Rex igitur Darius Hystaspis filius auditor esse tuus cupit, particepsq; Græ-

et eruditionis fieri. Venias itaque quamprimum ad cōspectum meum ac regiam domum. Græci enim ut plurimum sapientibus viris ob seruandis minus dediti, aspernantur ea quæ ab his rectè fuerint elucubrata, tametsi eiusmodi sint ut eruditione & gravitate non careant. Apud me autem aderit tibi omnis honor, quotidieque sollicita observatio & grata collocutio, vitæque tuis moribus probabilis. Vale.

His ille ita respondit:

HERACLITVS EPHESIVS

Regi Dario Hystaspis
filio s.

QUOTQVOT mortales in terris viuunt, à veritate ac iustitia abstinent, auaritiæ autem & inani gloriæ inexplebiliter animum applicant, perditæ demēticiæ causa. Ego autem omnis inmemor nequitie, fastidiūmque deuotans omnis inuidiæ domesticæ, quæ splendorem comitari solet, nunquam in Persarum regionem aduenire, paucis contentus, secundum meam sententiam. Huiusmodi ille & aduersus regem fuit. Demetrius autem in equivo- cis ipsum & Athenienses aspernatum ait, apud quos magna de illo erat opinio, & cum Ephesius esset contemptui, nusquam alibi maluisse conuersari. Meminit illius Demetrius
quo

quoque Phalerus in Socratis defensione, plurimique fuere qui illius exponerent librum, quippe & Antisthenes & Heraclides Ponticus, & Sphaerus Stoicus. Pausanias praeterea, qui Ἰπρανδαίτις appellatus est, Nicomedes quoque ac Dionysius, & ex grammaticis Diodorus, qui opus illud non de natura, sed de re, dixit differere. Nam quae de natura differit, in exempli speciem inserta illic esse. Hieronymus autem Scythinum quendam iamborum poetam illius librum metro conari evertere, dixit. Multa autem epigrammata in ipsum feruntur, cuiusmodi sunt haec:

Ἡράκλειτος ἐγὼ, τί μ' ὦν κ' ἄνω' ἔλκετ' ἀμύσοι;
 Οὐχ ὑμῖν ἐπὶ νόον, τοῖς δ' ἐμ' ἐπιταμύσοις.
 Εἷς ἐμοὶ ἀνθρώπος ῥισμύσοι, εἶδ' ἀνὰ ριθμοὶ
 οὐδέ τις ταῦτ' ἀδῶν ἢ πρὸς ὄφρον.

hoc est,

Sum Heraclitus ego, quid me vexatis inepti?

Non vos, sed doctos tam grane querit opus.

Unus homo est nobis id quod ter mille, sed unus

Vix sunt innumeri: & manibus haec recito.

Item aliud in hanc sententiam,

Μὴ ταχὺς Ἡρακλείτης ἐπ' ὀμφαλῶν ἔλεος βίβλου
 Ἰδὲ ἱφισός, μάλα τοι δύσβατος ἀραπυλός.

L S ὄφρον

ὄρφνη κῆ σκότος ἔστιν ἀλάμπειτον. ὡς δέεισε
 μύθους

Εἰσαγάγη, φανερὸν λαμπρότερον ἤελος.

hoc est,

Noli Heraclitum rabido percurrere cursu,

Est via difficilis, luce papyrus eget.

In sua si doctus te duxerit atria vates,

Cuncta videbuntur lucidiora die.

Quinque autem Heracliti fuere. Primus hic ipse. Secundus poeta lyricus, cuius est illa duodecim deorum laus. Tertius elegia poeta Halicarnassensis, in quem Callimachus sic scripsit,

Εἰπέ τις ἠγάκλει τετιὸν μόρον, ἐς δ' ἔμει δάκρυ
 ἠγαγυ. ἔμνησθω δὲ ὅσα ἄνευ ἀμφότεροι
 ἠλιον ἐν λείσχη κατελύσαμεν, ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸ
 ἔειν' ἀλικαρνασσὸς τέφρα πάλαι σποδίου.
 Αἰ ἵτι καὶ ζώοισιν ἀηδόνες, ἦσιν ὁ πάύτων
 Ἀρπυγιάς αἰδέης ἔκ' ἐπὶ χεῖρα βαλεῖ.

hoc est,

Heraclite mihi quidam tua funera dixit,

Et subito lacrymis immaduere gena.

Cum meminimus longos quoties consumpsimus
 ambo,

Soles miscentes seria multa iocis.

Pulvis at es tenuis nunc hospes, sed tua
 omnia

Vivit, Plutonis nec timet illa manus.

Quartus Lesbicus qui Macedonum scripsit hi-
 storiam.

storiā. Quintus ex industria ridiculus, quō
ex cytharā pulsu transiit ad speciem.

XENOPHANES.

Xenophanes Dexij, siue (vt Apollodorus
ait) Orthomenis filius Colophonius, à
Timone laudatur, vbi ait:

Ξενοφάνῳ ἄκτυρον, ὄμυρον ἄτῳ, ἐπί-
πῳ. hoc est,

Xenophanem subacerbum, & Homeri no-
bile flagrum.

Pulsus autem patria in Zancle Siciliae mora-
tus est atque Catane. Sunt qui eum neminem
audisse dicant, neque desunt qui Bottonis A-
theniensis auditorem fuisse asseuerent. Alij Ar-
chelaum audisse, atque (vt Sotion ait) Anaxi-
mandri ætate vixit. Scripsit autem versus, ele-
gias & iambos contra Hesiodum atque Ho-
merum, subsannans ea quæ de dijs dixere: ipse
quoque sua consarcinabat poemata. Thaletis
ac Pythagoræ opinionibus contraria sensisse
fertur, Epimenidemq; suggillasse. Fuit autem
& longæuus maxime, sicuti & ipse quodam
in loco testatur, dicens septuaginta septem an-
norum spatium se à patria peregrinatum esse,
cum tum viginti quinque esset annorū. Ait au-
tem quatuor esse omnium rerū elementa, infi-
nitosq; mūdōs, neq; variabiles, nubes cōsistere
cum solis vapor sursum fertur, easq; in aerem
cogi.

cogi. Dei substantiam rotundam esse, & globosam, nihilque cum hominibus habere commune, totum cernere, totumque audire, non tamen respirare, simulque esse omnia, mentem, prudentiam, aeternitatem. Primusque definiuit omne quod fiat corruptioni obnoxium esse. Animamque esse spiritum ait, & plurima deteriora mente esse. Tyrannis cogrediendum aut minimè aut suauissimè. Empedocle autem dicente, difficile inueniri iuuenem posse sapientem: Rectè inquit. Nam sapiens sit necesse est qui norit explorare sapientem. Omnia incomprehensibilia esse primum hunc dixisse, Sotion auctor est, sed fallitur. Scripsit autem de Colophonis conditione, & de Italica in Eleam colonia versus ad duo millia. Claruit circa sexagesimam olympiadem. Refert Demetrius Phalereus in libro de senectute, Panetiùsque Stoicus in libro de tranquillitate filios illum suos proprijs sepelisse manibus, sicuti & Anaxagoram. Videtur autem à Pythagoricis Parmenisco & Orestade, vt Phavorinus in primo commentariorum ait, defecisse. Fuit autem & alius Xenophanes poeta Iambicus ex Lesbo. Atque hi quidem quos commemorauimus sparsim.

PARMENIDES.

Parmenides Pyretis filius, Eleates, Xenophanis auditor fuit, tametsi eum Theophrast

phraſtus in epitome Anaximandrum audiſſe tradat. Licet autem Xenophanis auditor fuerit, ſecutus tamen illum non eſt: adiunctus eſt & Amenia & Diochæta Pythagorico, vt Sotion ait, pauperi illi quidem, ſed honeſto ſanè viro ac bono, quem etiam ob hoc potius ſecutus eſt, ac vita functo ſacellum ædificauit. Cùm & genere & opibus illuſtris eſſet, tamen ab Amenia non à Xenophane ad quietam vitam inductus eſt. Primus hic terram globosam dixit ac rotundam, & in medio ſitam. Duoq; eſſe elementa, ignem & terram, illum opificis, hanc materia tenere ordinem. Generationē item hominum ex ſole primū eſſe ortam. Solem ipſum calidum eſſe atque frigidum: ex quibus conſtant omnia. Animam ac mentem idem eſſe, ſicuti & Theophraſtus in phyiſicis meminit, cùm ferè omnium opiniones exponeret. Vnde quodam in loco ait:

Χρῆω ἢ σε πάντα νοθεύει
ἢ μὴ ἀλλοθῆς ἀπειθῆς ἀφῆες ἕτοιγ
ἢ δὲ βροτῶν δόξας, τὸ ἐκτερίσις ἀλλοθῆς.

- Velim ſimul omnia noſcas,

Aut verum ſimplex, & pectore ſemper aperto,

Aut malè conſtantis laudem, & ſuffragia vulgi,

Philoſophiam & ipſe carmine expreſſit, quē admodum Heſiodus, & Xenophanes, atque

Empē

Empedocles. Iudicium ratione esse dixit, sensusque minus esse exactos & idoneos ad iudicandum, ait enim:

Μύ σε θεός πολύπειρον ὄστρον κατὰ τὴν δὲ
βιάσθω.

Νωμᾶν ἄσκησον ὄμμα, καὶ ὑχέας αὖ ἀκροῦ,
καὶ γλῶσσαν, λεγῖναι ἢ λόγῳ πολὺδ' ἐπιπέλεγχον.
hoc est,

Nec tibi cōmunis sensus persuadeat unquā
Quicquam ut fallaces oculi, aut ut iudicet auris,

Aut lingua: at ratio dirimat discrimina rerum.

Quamobrem & Timon de eo ait:

παρρηδὶς τὴν βίαν μεγαλόφρονά, τὴν πολὺδ' ὄστρον,

Ὅς ἔστι φαντασίας ἀπάτης ἀνθρώπων τοῖσδε.
hoc est,

Parmenide ingentes animos, viresq; potentes

Qui sensus vanis simulacris fallier inquit.
Huius nomine Plato dialogum inscripsit, vocavitque Parmenidem, siue de ideis. Floruit autem Olympiade xxi x. primusque animadvertisse videtur eundem esse vesperis atq; luciferum, ut Phavorinus in quinto commentariorum ait, alij Pythagoram dicunt. Negat Callimachus ipsius poema esse. Fertur civibus suis tulisse leges, ut Speusippus in lib. de philo-
phis ait. Primus itē sermone interrogasse Achillem,

lem,

lem, vt Phauorinus ait in omnimoda historia. Fuit autem & alius Parmenides orator, qui artem scripsit oratoriam.

MELISSVS.

Melissus Ithegenis filius Samius, Parmenidis auditor fuit, & cum Heraclito item venit in colloquium, quo tempore illum etiam ignorantibus commendauit Ephesus, sicuti Democritum Hippocrates Abderitis. Fuit autem & civilis in primis vir. ciuibus maxime acceptus atque carus. Vnde & prefectus classis magna virtutis documenta dedit. Placuit autem ei vniuersum infinitum esse & immutabile atque immobile, & vnum sibi ipsi simile, ac plenum, motumque non esse, verum videri esse. De dijs nihil definiendum dicebat, neque enim illorum certam esse cognitionem. Floruisse eum circa LXXXIII. olympiadem Apollodorus refert.

ZENO.

Zeno Eleates Pyreti, (vt Apollodorus ait in chronicis) filius: Parmenidem verò natura quidem Teletagoræ, adoptione verò Parmenidis filium dixit. De hoc atque Melisso Timon hæc ait:

Ἀμφὸς Ἰσραηλίωνος τε μέγα δένος ἐκ ἀλαπαδνίῃ
Ζήνωνος πλάτῳ, ἐπιλήπτορος ἠδὲ Μελίῳ,

Ἐπὶ πολλῶν φαρτασμῶν ἑπαύῳ, πικρῶν γὰρ ἤδη ἔισα

hoc est,

Ex p.

Expressitq; Plato vires vtriusque periti
Lingua Zenonis, iurgatorisque Melissi,
Phantasias qui aluit paucas, multasque
subegit.

Enimuero Zeno Parmenidis auditor ac pædica fuit. Fuit autem proceræ staturæ, quemadmodum Plato in Parmenide indicat, idemque in Sophista ipsum Eleaticum Parmenidē vocat. Inuentorem Dialecticæ, sicuti & Empedoclem Rhetoricæ, fuisse, Aristocles auctor est. Fuit & in Philosophia, & in Repub. vir sanè nobilissimus. Feruntur nempe ipsius volumina sapientiæ plenissima. Is cum Nearchum tyrannum seu (vt alij volunt) Diomedontem deicere ac profligare voluisset, comprehensus est, vt in Satyri epitome ait Heraclides. Quo tēpore cum de conscijs & armis quæ Liparam attulerat inquireretur, volēs ipsum desertum destitutumq; habere, omnes illius amicos coniurationis esse conscios dixit: deinde cum de quibusdam se dicturum significasset, mordicus apprehensum non antè dimisit quam dentibus perforaret, idem passus quod Aristogiton tyrannicida. Demetrius verò in æquiuocis eum nasum illi præscidisse ait. Porro Antisthenes in successionebus, illum cum amicos indicasset, rogatum à tyranno, essetne alius quispiam dixisse, tu ciuitatis pernicies, atque adstantibus ita locutū esse, Admiror equidem vestram

vestram ignaviam, si horum gratia quæ non
 ego tolero, tyranno servire sustinetis. Demum
 præcisam linguam in ora tyranni conspuisse,
 civésque continuo factò impetu lapidibus ty-
 rannum obruisse. Hæc omnes ferme ita tradi-
 derunt. Cæterùm Hermippus illum in mor-
 tarium iniectum contusumque fuisse ait. In
 hunc autem nos sic diximus:

ἦδελες ὦ Ζήνων καλὸν ἦδελες αἰδέσθαι τύραννον
 κτείναις ἐπιήσαι δολοσιύαις ἑλέαι.

ἀλλ' ἑδάμης. δὴ γὰρ σε λαβὼν ὁ τύραννος ἐν
 ὄλμῳ

κόψε. τί τὸ το λέγω; σῶμα γὰρ, ἔχει δὲ σε.

hoc est,

Fortiter extincto voluisti Zeno tyranno

Tristi Eleam patriam servitio excutere.

Victus es infelix: seui tamen arte tyranni,

Arreptum qui te contulit ære cauo.

Praclarus & in cæteris fuit Zeno, maiorum-
 que non secus atque Heraclitus quadam ani-
 mi altitudine contemptor. Nam & ipse prius
 quidem Hylen postea verò Eleam Phocensium
 coloniam, suamque patriam civitatem humi-
 lem, bonos tantùm viros nutrire solitam, dile-
 xit magis quàm Atheniensium magnificen-
 tiam, ad quos rarò proficiscebatur, domi assi-
 duè commorans. Hic & Achillem primus ora-
 tione compellavit, quavis Phaurinus Par-
 menidem & alios complures profert. Placet

M

autem

autem illi mundos esse plures, vacuúmque non esse, naturam omnium rerum ex calido & frigido aridóque & humido fuisse profectam istis inuicem sese commutantibus. Generationem hominum è terra esse, animámque ex his omnibus quæ prædiximus esse cõmixtionem, vt à nullo eorum plus quàm à ceteris obtineatur. Hunc aiunt cum maledictis ageretur, indignari solitum: causantibusque quibusdam, dixisse, Si maledicta equo animo admit tam, ne laudés quidem sentiam. Octo verò fuisse Zenones, cum de Cittico loqueremur, diximus. Floruit autem olympiadem circiter septuagesimam.

LEUCIPPVS.

Leuippus Eleates, siue (vt alijs placet) Abderites, aut iuxta alios Milesius, Zenonis auditor fuit. Placebat illi infinita esse omnia, & in seipsa commutari, atque vniuersum istud inane esse, plenumque corporibus, mundosque fieri, corporibus in hoc inane incidentibus, & in se inuicem implicatis, atque ex motu secundum illorum incrementa naturam syderum fieri. Solem in circo maiori supra lunam ferri, terram vehi, ac circa medium verti, figurámque illius tympano similem. Primus hic atomos principia subiecit. Summatim ista illi visa sunt, sed sunt explicanda per partes. Vniuersum quidem (vt diximus

diximus) infinitum ait. Huius partem plenam esse, partem inanem: & elementa ait, mundosque ex eis, infinitos esse, & in illa dilabi atque dissolui. Sicut autem fieri mundos ex infinito per abscisionem, multa corpora figuris omnigena in magnum vacuum ferri, eaque in unum coacta unam vertiginem efficere, secundum quam offendere, ac circumuolui modis omnibus, atque ita discerni, ut seorsum similia quae sunt sui similia petant. Ceterum aequilibra cum ob multitudinem minimè iam circumferri possint, exilia quidem ad exterius vacuum contendere, sic ordinante natura, cetera subsidere, & innexa atque in se implicata inuicem concurrere, atque ea concursione prius quandam concretionem efficere rotundam. Hanc autem veluti membranam subsistere, continentem in se omnigena corpora quae dum secundum medium reuolutionem circumuoluuntur, tenent per gyrum membranulam fieri, iuxta vertiginis tractum, corporibus perpetuis semper confluentibus: atque ita fieri terram, manentibus quae semel in medium iniecta erant, ipsamque rursus continentem membranam instar augeri iuxta externorum influentiam corporum, & cum vertigine fertur, quaecumque attigerit ea acquirere. Ex his quaedam complicata concretionem facere, primò quidem humidam ac

luteam, exiccata & circumacta cum totius vertigine: deinde incensa & ignita siderum efficere naturam: esseque solis circulum extimam: Lunæ verò terræ proximum: cæteris in medio horum positis, ac sidera quidem omnia ob celeritatem motus ignescere, solem verò inflammari à sideribus, lunam paululum ex igne sibi vsurpare: solem lunamque deficere, quòd terra ad meridiem vergat, quæ ad septentrionem sunt niuib. conspergantur, & pruinis algeant, in glaciemque concrecant. Solem quidem rarò deficere, lunam verò perpetuò, quòd sint impares eorum circuli. Enimvero vt generatio est, ita & incrementa mundi esse, & diminutiones, & corruptiones ex quadam necessitate, quæ cuiusmodi sit, ipse exponit ac differit.

D E M O C R I T U S.

Democritus Hegistrati, siue (secundum alios) Athenocriti, vel certè Damasippi filius siue (vt alij putant) Milesius fuit. Magos autem quosdam, & Chaldæos audiuit Xerxe Rege, patri illius præceptores, quando apud illum hospitatus est relinquente, vt etiam refert Herodotus, à quibus & Theologiam & Astrologiam didicit cum adhuc puer esset. Postea verò Leucippum conuenit, & secundum quosdam Anaxagoram, cum annis XL iunior quàm ille esset. Refert Platonius in

omni

omnimoda historia, Democritum de Anaxagora dixisse, non illius esse quas scripserit de sole ac luna opiniones, verum illo antiquiores, ipsumque eas furatum esse: derogasse item ijs quæ de mundi compositione & mente dixisset, infesto aduersus illum animo. Cùm ergo illum improbarit, quo pacto ille eius auditor fuit? Demetrius autem in æquiuocis, & Antisthenes in successione tradunt illum in Aegyptum contendisse ad sacerdotes, geometriam percepturum, & in Persidem ad Chaldaeos, atque ad rubrum mare. Non desuere qui dicerent & Gymnosophistis in India congressum esse, atque in Aethiopiam venisse. Cùmque tertius esset frater, diuisisse substantiam, minorẽque portionem, quæ erat in pecunia, sibi elegisse, qua illi in peregrinatione opus erat, hoc illis dolo factum arbitrantibus. Demetrius ipsius partem centum talenta excessisse auctor est, eumque illa breui consumpsisse. Adeo verò studiosum fuisse, vt ex vicino hortulo sibi cellulam seligeret, ibique se ipsum includeret, & cùm aliquando ipsius pater bouem ad immolandum adduxisset, ibique alligasset, tandiu hoc ab illo non fuisse cognitum, quoad hunc ille sacrificij causa excitauit, ac eorum quæ ad bouem admonuerit. Constat, inquit, illum Athenas venisse, atque ob despectũ gloriæ agnosci noluisse: & cùm agnosset

wisset Socratē, ipsum à Socrate fuisse ignoratū.
 Veni enim Athenas, ait, & me nemo cognouit.
 Si quidē Platonis illic riuales sunt, ait Thrasyllus: hic profectò obscurus ac sine nomine uenisset, qui de Oenopidis familia, & Anaxagoras alter, colloquio cum Socrate habito de philosophia: cui, inquit philosophus similis est tanquā quinq; certaminum victori. Et erat reuera in philosophia πένταδλον, hoc est, quinq; certaminum victor. Nanq; naturalia, moralia, mathematica, liberalium disciplinarum rationes, artiūmq; omnem peritiam callebat. Huius illud est, Sermo, operis umbra. Porrò Demetrius Phalereus, in Socratis defensione, ne uenisse quidem illum Athenas dixit. Id autem profectò maius est, si quidem tantam contempsit ciuitatem. Non enim ex loco gloriam aucupari contendebat, uerū loco gloriam imponere. Constat autem ex scriptis eius cuiusmodi fuerit. Videtur autem (ut ait Thrasyllus) & Pythagoreorum fuisse imitator. Ipsius enim Pythagora meminit, illum singulari admiratione profequutus in equiuoco opere. Adeò autem uidetur ab illo accepisse omnia, ut nisi temporum ratio obstaret, illum & audisse putaretur. Pythagoreorum tamen eum quempiam audisse Glaucus Rheginus, qui eius seculo uixit, omnino affirmat. Refert autem, & Apollodorus Cyzicenus Philolao illum

illum in amicitiam venisse, illoque familiariter usum fuisse. Nitebatur autem (vt ait Antisthenes) etiam variè probare imaginationes, saepe solitarius viuens, atque etiam sepulchra incolēs. Regressum ex peregrinatione humillimè vixisse ait, quippe qui omnem substantiam consumpserat, atque à Damaso fratre propter summam inopiam nutritum fuisse. Vbi verò futura quaedam prædicens, celebratus fuit, diuinis iam honoribus dignus à plerisque iudicatus est. Cùm verò lege cautum esset, vt qui patrimonium consumpserat, * sepulchro in patria dignus nō existimaretur: eo cognito, vt ait Antisthenes, ne inuidorum & detrahentium pateret calumnia, legisse illis eum constat magnum Diacosmum, quod cūctis illius operibus facile excellit: tum quingentis talentis honoratum fuisse, neque id solum, verum & æreis imaginibus, vitæque functum publicè sepultum fuisse, cùm vixisset vltra centum annos. Cæterum Demetrius propinquos eius magnum illum Diacosmum recitasse refert, solumque centum talentis fuisse honoratum. Hæc & Hippobotus ait. Porro Aristoxenus in historicis commentarijs, Platonem Democriti commentaria, quæ colligere potuit, voluisse comburere: verum ab Amycla & Clinia Pythagoricis fuisse prohibitum, nihil id adferre utilitatis.

* τὰ φῆσι, id est sepulchri, nomen additū est ab interprete

dicentibus. Iam enim eos libros apud plerosque
 seruari. Quod item ex eo colligitur, quod cum
 antiquos ferme omnes memorauerit sapientes
 Plato, Democriti nusquam mentionem ullam
 fecerit, ne in eis quidem locis ubi Platoni in qui-
 busdam illi contradicendum erat: sciens &
 prudens, ut intelligi datur, contra optimum
 philosophorum se certamen inisse, quem &
 Timon laudat cum ait:

οἶον Δημόκριτον τε περίφρονα, ποιμένα μύθων
 ἀμφίνουον λίσχλον, ἀ μετὰ πρώτοις ἐν ἀνέγνωρ.

hoc est,

Qualis erat prudens Democritus, auctor
 amoeni

Sermonis, lepidique ioci, in primisque fa-
 cetus.

Erat autem ut ipse in paruo Diacosmo refert,
 iuuenis eo tempore quo iam senior vivebat
 Anaxagoras, illo minor natu annis XL. Par-
 uum verò illum Diacosmum à se compositum
 refert anno post Troiae excidium septingente-
 simo tricesimo. Vixit (ut ait Apollodorus in
 chronicis) olympiade LXXIX. ut autem Thrasyl-
 lus in eo libro qui inscribitur de legendis De-
 mocriti libris, memorat, tertio anno LXXVII.
 Olymp. anno maior natu quam Socrates, eta-
 te nimirum Archelai Anaxagorae discipuli atque
 Oenopidae: namque & huius mentionem facit. Me-
 minit item & vnius opinionis Parmenidis ac
 Zenonis

Zenonis, ut maximè sua etate clarorum: & Abderitæ Protagoræ, qui omnium consensu Socratis equalis fuit. Refert autem Athenodorus in VIII. deambulationum libro, cum ad illum Hippocrates venisset, iussisse afferrè lac, inspectoque lacte dixisse, & capellæ primi partus & nigrae est. Unde maximum diligentia sua miraculū Hippocrati fecisse. Sed & puellam Hippocratis comitem primo die ita salutasse, Salve virgo: postridie verò, salve mulier. Fuerat enim puella nocte illa vitata. Obijt autem Democritus iuxta Hermippum in hunc modum: Cum iam ex senio deficeret, & propinquus videretur morti, merentem sororem, quòd ille in celebritate Cereris moriturus, ipsa dea vota exolvere nequiret, bono animo esse iussit, panesque calidos sibi quotidie afferre. Eos igitur naribus cum admouisset, viuum se, dum ea celebritas transfiret seruauit. Vbi verò dies illi transierunt (tres autem erant) quietissimè ac minimo dolore conclusit vitam, ut Hipparchus ait, CIX. etatis anno. Nos sic de eo lusimus in pammetro,

Καὶ τίς ἐφ' ἑσφὸς ὦδ' ἔ, τίς ἐργὸν ἔρεξε τοσούτων
 ὄσων ὁ παντοδαῆς μίνυσε Δημόκριτ' ὅ
 ὅς δ' αὐάτορ παρόντα φ' ἡμάτα δ' ὀμασιν
 καὶ θέρμοις ἀφ' τῶν ἀδμασιν ἐγένισαι.

id est,

Quisnam tam sapiens visus qui tale paravit

Vinquam, quale sciens omnia Democritus?

Qui per tres tenuit presentia fata dies, &
 Illa recens cocti panis odore aluit.

Hominis igitur vita ad eum habet modum. Sunt autem quae ille opinatus est ista: Principia omnium esse atomos atque inane, cetera omnia legitimum esse opinari. Infinitos esse mundos, generationi & corruptioni obnoxios. Nihil ex eo quod non sit fieri, neque in id quod haudquaquam sit corrumpi. Atomos praeterea & magnitudine, & numero esse infinitos, ferrique in toto ac rotari, atque ita concretionem omnes gignere, ignem, aquam, aerem, terram. Quippe & haec ex atomis quibusdam constare, esseque passioni & immutationi ob firmitatem ac soliditatem minime obnoxia. Solem item & lunam ex huiusmodi vertiginibus tumorumque circumferentibus esse compositam, animamque itidem, quam idem esse quod mentem dicit. Intueri nos, incidentibus in nos rerum imaginibus: cunctaque secundum necessitatem fieri, cum sit vertigo causa generationis omnium, quam necessitatem dicit. Finem vero esse rectum quietumque animi statum, quam *ὀδύνην*

vocat

vocat, quæ (vt quidam obliquè interpretan-
 tar) nõ idem sit quod voluptas: verùm secun-
 dum quam animus in magna tranquillitate
 constantiâque degit, dum nullo metu, nul-
 la superstitione, aut alia quavis perturbatio-
 ne agitur. Eandem verò ὁμοιωσιν appellat,
 à bonitate constantia, multisque nominibus
 alijs. Quæ verò fiant esse legitima, natura ve-
 rò indiuidua atque inania. Hæ illius fuerunt
 opiniones. Ceterùm ipsius libros et Thrasyllus
 notauit, atque in ordinem digessit secundum
 Platonis quadripartitum ordinem. Sunt au-
 tem isti morales, Pythagoras, de affectu sapien-
 tis, de his quæ sunt apud inferos. Tritogenia,
 hoc est, quòd ex ea tria fiât quæ humana cun-
 cta cõtineant, de probitate, seu de virtute, Cor-
 nu Copia, de sedatione animi, commentario-
 rum vel domorum: is autem quem appellauit
 Euesto non inuenitur: atque isti quidem mo-
 rales. Porrò naturales hi, magnus Diasco-
 mus, quem Theophrastus Leucippi esse ait,
 parvus, diascomus. Cosmographia, de sideri-
 bus vagis, de natura vnus, de natura homi-
 nis, siue de carne duo, de mente, de sensibus.
 Hos quidam illi adscribunt, de anima, de li-
 quoribus, de coloribus, de differentibus frago-
 ribus, περι ἀμεψιπέπουσιων, κατὰ λογίαν, hoc
 est iudicium ferentia de supradiçtis, de ima-
 gine, siue de prouidentia, de logicis norma-

tres

tres, ambiguum. Et isti quidem naturales: porro incopositi sunt isti, cœlestes cause, aeriæ cause, planæ cause, de igne & his quæ sunt in igne cause, cause de vocibus, cause de seminibus, arboribus, fructibus, cause de animalibus tres, promiscuæ cause, de lapide, & hi quidem incompositi. Mathematici verò hi sunt, de sententiæ differentia, siue de contactu circuli & spheræ, de geometria, geomentricorum numeri, de mutis ac solidis lineis duo, explicationes, magnus annus, siue astronomia, $\pi\alpha\rho\acute{\alpha}\pi\eta\mu\alpha$, certamē clepsydre, cœli descriptio, terræ descriptio, poli descriptio, radiorum descriptio. Hactenus de mathematica. De musica hi sunt, de concentu & harmonia, de poesi, de carminis venustate, de consonis & dissonis rebus, de Homero, siue versuum rectitudine & linguis, de carmine, de verbis & nominibus. Hæc ille de musica. De medicina, & de his quæ sub artem cadunt ista scripsit. Prænotio de ratione victus, siue medicine sententia, cause de intempestiuis, de tempestiuis, de agricultura, siue geometricus, de pictura, de re militari & armis. De his hactenus. Sunt qui seorsum à commentarijs ista constituent, de sacris in Babylone literis, de his quæ sunt in Meroe, Oceani navigatio, de historia Chaldaica & Phrygia, de febre, & de his qui ex morbo tussis agitantur, legales cause, $\chi\acute{\epsilon}\rho\upsilon\beta\alpha$ siue pro-
ble

blemata: Cetera quæ ad illum quidem referunt, partim ex eius opusculis decerpta, partim omnino aliena consensu omnium sunt. Hæc de illius voluminibus. Sex autem fuere Democriti. Primus hic ipse: secundus Chius musicus, coætanei ambo. Tertius sculptor, cuius Antigonus meminit. Quartus qui de templo Dianæ Ephesiæ scripsit & ciuitate Samothrace. Quintus epigrammatum poëta clarus & floridus. Sextus, Pergamenus orator clarus.

PROTAGORAS.

Protagoras Artemonis, siue (vt Apollodorus & Dion in Persicis aiunt) Mæandri filius Abderites fuit, vt Heraclides Ponticus in libris de legibus tradidit, qui illum & Thurijs leges dedisse ait. Vt autem Eupolis in tragœdia quæ inscribitur Colaces refert, Teius fuit. Ait enim ille,

ἔνδοξοι μὲν ἔστι Πρωταγόρας ὁ Τήϊος.

hoc est,

Est intus ille Protagoras iam Teius.

Hic & Prodicus Cæus libros prælegentes sibi quæstum faciebant. Plato denique in Protagora graui voce fuisse Prodicum ait. Audiuit autem Protagoras Democritum, vocabaturque sapientia, vt Phavorinus in omnimoda historia refert. Primus dixit duas omnium rerum esse rationes inuicem contrarias, quibus
etiam

etiam interrogando utebatur, atque in hunc
 fermè coepit modum: Omnium rerum modus
 & mensura homo est: earum quidem quæ
 sunt ut sunt, quæ verò non sunt, tãquam non
 sint: dicebatque nihil esse animam præter sen-
 sus, sicut & Plato refert in Theæteto: omniaq;
 esse vera. Alio autem in loco in hunc coepit mo-
 dum: De dijs quidem statuere nequeo, an sint,
 necne. Sunt enim plurima quæ id scire prohi-
 beant. & summa rei incertitudo, & brevis ho-
 minis vita. ob hoc autẽ principium operis pul-
 sus ab Atheniensibus est, librique illius in foro
 cremati sunt, sub præconis voce à singulis qui
 illos habebant inuestigati. Hic primus pro
 mercede minas cētum exegit, primusque tem-
 poris partes, & opportunitatis vires exposuit,
 orationumque certamina spectavit, & sophis-
 ma his qui contentionis studio delectantur,
 induxit: & omissa mente de nomine disseruit,
 ac superficiale illud & leue contentionis genus
 excogitavit: Vnde & ipsum Timon mixtum
 contētiosumq; appellavit, cum de eo sic scribit,
 Πρωταγόρας τ' ἐπιμικτός, ἐπισημῶς δὲ εἰδὸς.

hoc est,

Protagoras mixtus, simul & contendere
 doctus.

Hic & socraticum dicendi genus primus mo-
 uit, Antisthenisq; rationem, qua demonstra-
 re nititur cōtradici non posse (ut Plato in Eu-
 thy

thydemo loquitur) primus iste versauit: primusque (vt ait Artemidorus dialecticus in libro aduersus Chrysippum) argumenta ad quæstiones docuit. Ac primus quam nuncupauit *τὸν ὄν*, in quam onera portant inuenit, vt Aristoteles in libro de disciplina ait. Erat enim * vaser, vt memorat sanè Epicurus, atque aduersus Democritum hunc in modum elatus est, cum ligna dedisse visus esset. Diuisit autem orationem primus in quatuor, precationem, interrogationem, responsionem, præceptum. Alij septem in partes distinxisse aiunt, narrationem, interrogationem, responsionem, præceptum, promissionem, precationem, vocationem, quas etiam fundamenta orationis dixit. Porro Alcidas orationis quatuor partes dixit, dictionem, pronuntiationem, interrogationem, appellationem. Primum verò librorum suorum recitauit eum qui de dijs, cuius initium supra posuimus. Recitauit autem Athenis in Euripidis, siue (vt quidam volunt) in Megaclicis domo, vt alij, in Lyceo, Archagora Theodoti filio discipulo recitâre. Accusauit autem eum Pythodorus, Polyzeli filius vnus ex quadringetis. Aristoteles Ewathlū fuisse dicit. Sunt autē qui seruantur eius libri hi, Ars contentionis, de lucta, de disciplinis: de republica, de libertate, de virtutibus, de prisco statu, de his quæ sunt apud inferos, de his quæ nō rectè

* πορροφόρος, id est, sportuliger.

ab

ab hominibus geruntur, de præcepto, causa de mercede, contradictionum duo. Et ij quidem eius libri. Scripsit autem & Plato dialogum in eum. Refert Philochorus eo nauigante in Siciliam, nauim qua ferebatur submersam fuisse, idque Euripidem in Ixione innuere ait. Quidam illum in via defecisse iter agentem, cum ad nonagesimum ætatis peruenisset annum, siue vt ait Apollodorus LXX. Porro in studijs philosophiæ versatum annis quadraginta, circa octuagesimam quartam olympiadem claruisse. Est & in hunc nostrum ita se habens epigramma:

Καί σε Πρωταγόραν φάτιν ἔκλυον, ὡς ἄρ' Ἀθλωῶν

Ἐκ ποτ' ἰὼν, καὶ ὁ δὸν πρὸς βυθὸν ἑὸν ἔβαινε.
Εἶπετο γὰρ σε φυγεῖν κίερον ἃ πόλις, ἀλλὰ σὺ
μὲν πρ

Ἡλλάδος ἄστρ' εὐγυε, πλατῖα δ' ἔκ' ἔφυγε.

hoc est,

Te quoque Protagoram redeuntem fertur Athenis.

Iam vetulum media mortem obijisse via.
Cecropis vrbs potuit, potuisti Palladis vr-
bem.

Linquere, non potuit styx violenta fugi.
Fertur cum mercedem aliquando exigeret ab
Euathlo discipulo: ille autē diceret, Sed non-
dum quicquam vici, dixisse, At equidem si vi-
cero

cero, eo quòd vicerò, accipiam necesse est: sin
verò tu viceris, id ipsum facias oportet. Fuit
autè & alius Protagoras astrologus, in quem
& Euphorion epicedium scripsit. Tertius Stoi-
cus philosophus.

DIOGENES APOL-
LONIATES.

Diogenes Apollonemidis filius, Apollonia
tes fuit, vir Physicus, & eloquentia &
sapientia in primis clarus. Anaximenes au-
ditorem fuisse Antisthenes tradit: fuit au-
tem Anaxagora temporibus. Hunc ait Phale-
reus Demetrius in Socratis defensione Athe-
nis præ nimia invidia periclitatum de vita.
Quæ autem opinatus est sunt ista, Elementum
esse aerem, mundos infinitos, & inane infini-
tum, densumq; aerem, ac rarefcentem, mun-
dos gignere: nihil ex eo quod nõ sit fieri, neque
in id quod non sit corrumpi. Terram esse ro-
tundam, atque in medio sitam, eamque cepis-
se constantiam secundum illam quæ ex cali-
do est circumferentiam, ex frigido cõcretionem
ac soliditatem. Est autem illi initium operis
hoc, Qui docere aliquid instituit, ei mea qui-
dem sententia, operæ pretium est certum & in-
dubitatum prestare principium, orationeque
simplici atque pudica uti.

N A N A

ANAXARCHVS.

ANaxarchus Abderites Diomenis Smyr-
 nœi auditor fuit, alij Metrodori Chij au-
 ditorem tradunt. Hic se ne id quidem scire
 dicebat, quòd nihil sciret. Porro Metrodorus
 eum Nesum Chium, alij Democritum audisse
 tradunt. Anaxarchus igitur Alexandro etiam
 congressus est, floruitque circa c. C. X. olym-
 piadem. Inimicum autem habuit Nicocreon-
 tem Cypri tyrannum. Et cum illum Alexan-
 der aliquando in conuiuio rogasset, quidnam
 de cœna illa sentiret, dixisse ferunt, cuncta
 magnificè ô rex: verum oportebat iam caput
 satrapæ cuiusdam apponi, Nicocreontem in-
 tuens. Hoc ille agrè ferens, memor iniuriæ, post
 mortem regis, cum naui ferretur Anaxar-
 chus inuitusque applicuisset Cyprium, compre-
 hensum eum in mortarium iniecit, iussitque
 ferreis malleis cedi illum pœna sua negligen-
 tem, celebre id dictum ingeminasse aiunt,
 Tunde tunde Anaxarchi vasculum, nam Ana-
 xarchum nihil teris. Iubente verò illo ipsius
 præcidi linguam, fama est præcisam mordicus
 in eius faciem conspuisse. Est nostrum in ipsum
 tale carmen:

Πτύσσετε μάλλον ἔτι ἢ μάλλον, θύλακός ἐστι.
 πτύσσειτ', Ἀνάξαρχος δ' ἐμ δῖός ἐστι πάλαι.
 Καί σε διαφάλαι ὀλίγον δυσνεφῆ τάδε λέξει.
 ῥήματα πρόσφόνος ἔρει. hoc est,

COR

Contrahite in rugas tritum hunc magis ac
magis utrem,

Tutus Anaxarchus iam Iouis arce latet.

Et te hæc mox melius distinguere verba iu-
bebit

Percussor, stygijs & recitare deis.

Hic ob animi constantiam & facilem victum
fortunatus appellabatur, & ad emendandum
quempiam ac modeste reprimendum erat
quamaptissimus. Alexandrum enim deum se
esse arbitrantem auertit, cum ex ictu quodam
sanguinem illi fluere vidisset, digito ostendens,
ita illi ait, Hoc quidem sanguis est, non autem
ἰχθῆρ, id est, sanies,

Ὅτι & πρὸς τὴν προμανάρασι θεῶν. hoc est,
Qualis diuis solet esse beatis.

Plutarchus Alexandrum ipsum amicis hoc di-
xisse refert. Alias item Anaxarchum illi cum
præbibisset ostendisse calicem, & dixisse:

Βλῆθῆσεν δὲ τῆς θεῶν βροτανία χερί.
hoc est,

Ferietur aliquis mox deum humana manu.

PYRRHO ELIENSIS.

Pyrro Eliensis Plistarchum habuit pa-
trem, quod etiam Diocles tradit. Is (ut
Apollodorus ait in chronicis) pictor fuit primus
atque (ut Alexander in successibus scribit)
Drysonem Stilponis filium audiuit, deinde A-
naxarchum, illi ubique adherens, ita ut Gyni-

nosophistas in Indiam adierit, Magisque con-
 gressus sit. Vnde & nobilissimè philosophiam
 tractasse videtur, introducens genus illud phi-
 losophiæ, quo nihil comprehenditur, & as-
 sentionis retentionem, vt Ascanius Abderites
 auctor est. Negabat enim quicquam turpe es-
 se aut honestum, iustum vel iniustum, eadem
 ratione & in omnibus nihil vere esse, cæte-
 rum lege atque consuetudine cuncta homines
 facere. Neque enim esse quicquam istud po-
 tius quàm illud. Consentanea ad hæc illi & vi-
 ta erat, nihil declinans nihilque deuitans, su-
 stinebat omnia: currus si fortè occurissent, &
 prærupta, & canes, & talia, nihil omnino sen-
 sibus permittens. Seruatum autem (vt Cari-
 stius Antigonus refert) à sequentibus se ne-
 cessarijs. Porro Aenesidemus ipsum de assensu
 quidem retinendo philosophatum esse tradit,
 non tamen imprudenter gessisse singula. Vixit
 autem ad annos fermè x c. Cæterum Anti-
 gonus Carystius in libro quem de Pyrrhone
 scripsit, hæc de illo memorat, ipsum principio
 quidem obscurum & pauperem, pictorémque
 fuisse, seruarique in Elide in gymnasio ναυ-
 παιδιστῶν nō infeliciter ab eo claboratos. Quin
 egredi solitum & solitarium viuere, raróque
 apparere domesticis. Hoc autem idcirco facere,
 quòd audisset Indum quendam Anaxarcho
 exprobrantem, quòd nullum doceret virum bo-
 num

um fieri, cum ipse regias aulas frequens tere-
 ret, & regibus obsequeretur, semperque eo-
 dem perseverasse vultu atque habitu, & si
 quispiam illum inter dicendum desereret, ipse
 tamen quod coeperat perageret, & quidem
 cum in adolescentia mobilis fuerit: Saepe, in-
 quit, peregre proficiscebatur, nemini quò per-
 geret praedicens, & quibus volebat congre-
 dibatur. Et cum aliquando Anaxarchus in scro-
 bem incidisset, ille pertransit nihil ei opem fe-
 rens. Idque cum plerique culparent, Anaxar-
 chus ipse laudabat, ut indifferenter & sine
 affectu se habentem. Cum secum loqui, ali-
 quando deprehensus esset, rogatus cur id fa-
 ceret, meditor, inquit, bonus ut sim. In quæ-
 stionibus à nemine contemnebatur, quò obi-
 ter solùmque ad interrogata diceret: qua ex
 re factum est ut Nausiphanes adhuc adole-
 scentulus ab eo captus & allectus sit. Aiebat
 enim oportere affectus quidem esse Pyrrho-
 nis, suipsius autem verborum. Dicebatque sa-
 penumerò Epicurum conversationem institu-
 tumq; Pyrrhonis admiratum, ipsum de se per-
 contari assidue solitum. Tanto autem in hono-
 re à patria sua habebatur, ut eum pontificem
 constituerit, atque illius gratia philosophos pu-
 blico decreto omnes immunitate donauerit.
 Complures item habuit instituti sui, hoc est,
 placida illius & quiete vite emulos. Un-

de & illum complectitur mirificè Timon in
Pythone, & in Sillis, quòd liber euaserit omni-
bus perturbationibus superstitionèque & va-
nitate, & captione sophistica, ac dei instar in-
ter homines regnarit,

ὦ γέρον ὦ Πύρρων, πῶς ἢ πόθεν ἐκλυσον δῦρε
λαβῆς δοξῶν τε κροφροσύνης τε σοφισῶν,
καὶ πάσης ἀπάτης παθῆς τ' ἀπελύσασθαι δεσμῶν,
οὐδὲ μίλη σοι ταῦτα μετ' ἀλλήσῃ τινὸς αὔρας
ἰλλάδι' ἔχασι. πόθεν ἢ καὶ εἰς ὅτι νυρεῖ' ἕκαστα.

hoc est,

Miror quò tandem potuisti euadere Pyr-
rho

Turgentes frustra stupidos vanosque So-
phistas,

Atque impostura fallacis soluere vincla,
Nec fuerit cura scrutari, Gracia quali
Aere cingatur, neque ubi aut vnde omnia
constent.

Et iterum in Indalmis,

Τὸτό μοι ὦ Πύρρων ἰμέρετ' ἤτορ ἀκῆσαι
πῶς ποτ' αὐτῆς ἔτ' ἀγεις ῥᾶστα μεθ' ἡσυχίας,
Μὲν & ἐν ἀνθρώποισι θεῶ ῥόπον ἡγεμονύων.

hoc est,

Abs te illud misere optarim cognoscere Pyr-
rho,

Qui fuerit facilis, letaque vita tibi,
Solutus ut in viuis gereres te numinis instar.

Hunc autem Athenienses etiam ciuitate hono-

rauer

rauerunt, vt refert Diocles, quòd Cotyn Thra-
 cium interemisset. Piè verò & cum sorore sua
 obstetrice vixit, vt Eraſtothenes in libro de di-
 uitijs & paupertate refert, quo tempore ipse
 publicè auiculas porcellòsque venundabat, do-
 mique indifferenti munditia erat. Fertur ob
 eiusmodi indifferentiam, & scrofam lauare
 solitus: & cum sorori quandoque succensuisset
 (Philiſta autem vocabatur) arguerètque il-
 lum quissiam vt immemorem inſtituti sui,
 non, inquit, muliercula documentum erit no-
 stræ indifferentiæ. Rursum cum se inuaden-
 tem canem repulisset, causantique cuidam,
 graue, inquit, est, & perdifficile hominem pe-
 nitus exuere. Certandum verò pro viribus,
 primum quidem operibus aduersum res, alio-
 qui vel ratione. Aiunt illum & medicamen-
 ta putria, & sectiones, & vſtiones sibi vlce-
 ri cuiquam adhibitas tanta tulisse constantia,
 vt supercilia ne contraxerit quidem. Eius ani-
 mi magnitudinem & Timon in his quæ scri-
 psit ad Pythonem prosequitur. Philo quoque
 Atheniensis ipsius necessarius, illum Demo-
 criti meminisse, tum etiam Homeri dixit, mi-
 ratum illum eius versiculum, assiduèque pro-
 nuntiare solitum,

Οἷν πῶς φύλλων γένει τοῖσδε καὶ ἀνδρῶν, id est
 Tale quidem genus est hominum, quale est
 foliorum.

Amplectique quòd homines muscis & auibus comparet.

Illos item perlibenter & sæpe proferre,
 ἀλλὰ φίλῳ θάινε, ἢ σὺ τίη ὀλοφύραι αὐτως.
 Κάτθανε καὶ Πάροκλῳ ὅσπερ σὶς πολλῶν
 ἀμείνων.

hoc est,

Quin tu igitur morere, & plora mihi, amice,
 vicissim,

Nam & periit Patroclus qui se superabat
 abundè.

Sicut & cætera illius quibus infirmitas &
 inania studia atque pueriles hominum motus
 indicantur. Possidonius autem de illo tale
 quiddam retulit. Navi aliquando ferebatur,
 & cum socij tempestate acti deiectione essent
 animo, ipse tranquillo animo porcellũ in nauis
 edentem ostendebat, dicēs oportere sapientem
 hanc illius imitari securitatem. Solus hunc No-
 menius dogma etiam edidisse ait. Huius præ-
 ter alios memorabiles isti fuere discipuli, Eu-
 rylochus, cuius id notatur vitium: Aiunt illum
 aliquando ita furore instigatum, vt sumpto
 veru cum carnibus cocum in forũ vsque per-
 sequeretur, & in Elide quæstionibus erudito-
 rum fatigatũ, abiecto pallio Alpheum tranasse
 flumiũ. Erat autẽ Sophistis infestissimus, sicuti
 & Timonẽ ferunt. Philo autẽ in disputationi-
 bus erat frequetior. Vnde & Timõ de illo ait,

ἢ τῶν

ἢ τ' ἀπ' αὐθρόπων ἀπόσχου, αὐτολαλήτορ,
 Ἡ μπάζόμενον δόξης δρίδωρ τε φίλων α.
 hoc est,

*Aut secum meditantem, & strepitu turbá-
 que remotum,*

*Litibus aut stolidæ addictum famæ' que
 Philonem.*

Hecateus prætereà Abderites, & Timō Phlia-
 sius poeta, Sillorum scriptor, de quo dicemus.
 Nausiphanes quoque Teius, cuius plerique
 Epicurum auditorem fuisse tradunt, eius disci-
 puli fuerunt. Hi omnes à magistro quidem
 Pyrrhonij, cæterùm à dogmate aporetici &
 sceptici prætereáque & ephæctici, & zetetici
 appellabantur. Est enim Zetetica philosophia
 sic dicta. quòd semper in veritatis inquisitio-
 ne versetur. Porro sceptica, quòd semper qua-
 rat, & nunquam inueniat. Ephæctica autem
 dicitur ab euentu, quòd post inquisitionē am-
 bigatur itidem: Aporetica verò quòd eius se-
 ctatores semper addubitent. Atque à Pyrrho-
 ne Pyrrhonij, (vt diximus) denominati sunt.
 Enimverò Theodosius in scepticis capitulis sce-
 pticam Pyrrhoniā minimè appellari oportere
 ait. Nam si quidem motus & agitatio men-
 tis alterius comprehendì à nobis non potest,
 profectò Pyrrhonis affectū ignorabimus. At si
 illum ignoremus, Pyrrhonij haudquaquā di-
 cemus, præterquam quòd neq; Pyrrho primus

N S scepti

Septices inuētor fuerit, neque dogma aliquod habeat. Rectius autē diceretur Pyrrhonis moribus similis. Eius sectæ principem Homerum fuisse pleriq; autumāt, quòd is in suis scriptis de rebus eisdem præter ceteros aliàs aliter loquitur, neque certò quicquã in rebus pronuntiat ac fert sententiã. Deniq; & septem sapientes in hoc genere fuisse versatos, quorum illa sint. Nihil nimis, & sponsioni adiacet damnu, quo significetur, qui fideiussor existat, illum è vestigio certa compertaque incommoda subsequi. Archilochum item & Euripidem id genus exercuisse, vbi Archilochus quidem ait:

Τοῖς ἀνθρώποισι νῆς Γλαύκῃ Λεπτίνῳ πατρὶ
 τίνετ; θνυτοῖς, ὁκόιλῳ ἴσους ἰφ' ἡμέρω ἀγει.

hoc est,

Ea mens est hominibus, Glauce Leptine fili,
 Qualē mortalibus in dies Iuppiter mittit.

Item Euripides,

Τί δὴ ταύτας τὰς τάλαιπώρας φρονεῖν
 βροτὸς λίγυσι; δ' ἂν ἐξηρτύμεθα,
 Δρῶμεν τριαῦτ' ἀν' ἔργῃ τυγχάνης δέλωρ.

hoc est,

Sentire verò quippiam quid hos ferunt
 Homunciones: nam ne scimus id quidem
 An rectè agamus, an secus quod quis velit.

Sed & Xenophanes, & Zeno Eleates, ac Democritus secundum eos septici sunt, ex quibus Xenophanes quidem ait:

καὶ

Καὶ τὸ μὴ ἔμσαφῆς ἔτις ἀνὴρ ἴδεν, ἔδειξεν
ἔτα

Ei dōs. hoc est,

Nemo aliquid certò nouit, vel nouerit unquam.

Zeno autem motum tollit dicens, Omne quod mouetur, neque in quo est mouetur loco, neque in quo non est. Porro Democritus exclusis qualitatibus, aut ait lege calidum, aut lege frigidum. Est autem causa atomi & vacuum. Ac rursus: Causæ quidem nihil nouimus, nam veritas in profundo est. Plato itē id quidē quòd verum sit dīs, deorūque filiys concedit, ceterū rationem probabilem perquirat. Euripides quoque dubitat an viuere sit emori, morique viuere mortales putent, ait enim:

Τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μὴ ἔστι κατθανεῖν,
Τὸ κατθανεῖν ἢ ζῆν νομίζετ; βροτοῖς;

hoc est,

Quis nouit autem an viuere hoc sit emori,
An emori hoc sit quod vocamus viuere?

Empedocles item: Quædam vix videri posse, alia neque auditu percipi, neque mente comprehendi ait, idque solum probari quod quisque putarit. Heraclitus itidem de rebus maximis coniectandum adstruendūque esse quippiam temere negat oportere. Hippocrates item ambiguo atque humano more loquitur, atque longè antè Homerus,

Σπερ

Σφραπτὴ ἢ γλῶσσαι βροτῶν, πολὺς δ' ἐν
μῦθοι.

hoc est,

Lingua volubilis est hominum verbisque
referta.

Ἐπέων ἢ πολλὸς νέμεται ἔνθα καὶ ἐνθά.

hoc est,

Verborum hinc atque hinc ingens est co-
pia cuius.

ὅποιον καὶ εἰπαῖται ἔπος, τοῖον καὶ ἐπακέσται.

hoc est,

Quale prior dixit, reddetur tale vicissim.
Aequas verborum vires obiectionesque signifi-
cans. Itaque huiusmodi sceptici sectarum om-
nium dogmata euertere perstabant, nihil ipsi
statuentes, atque ceterorum tantum enuntian-
da dogmata atque enarranda proponentes ni-
hil definiendo, neque hoc ipsum quidem etiam,
& ipsum quoque nihil definire tollebant, di-
centes illud, nihil definimus. Nam profecto
definirent: ceterum sententias aliorum pro-
ferimus nostrae infirmitatis indicium, perin-
de ac si annuentes hoc indicare possibile es-
set. Ex eo igitur quod dicunt nihil voce de-
finimus, morbus qui ἀρρηψία dicitur, quod
neutram in partem sententiam propensius
inclinat, insinuatur. Ac per id similiter quod
proferunt, Nihil magis, atque id, Omni ra-
tioni ratio obiecta reperitur, & similia. Di-
citur

citur autem nihil magis etiam positivè de quibusdam quasi similia sint, ut nihil magis pirata malus est quàm mendax. Verùm ab huiusmodi scepticis non positivè, sed negando dicitur, sicuti ab improbante cùm dicitur, non magis Scylla fuit quàm Chimera. Ipsum verò magis aliquando per comparationem pronuntiat, ut cùm dicimus, magis dulce mel quàm uvam esse: aliquando item positivè, aut per negationem, ut cùm dicimus magis prodest virtus quàm obest. significamus enim virtutem prodesse non obesse: verùm & ipsam vocem nihil magis sceptici tollunt. Sicuti enim non magis est providentia quàm non est, ita & ipsum nihil magis, nihil magis est quàm non est. Significat igitur & ea vox, (sicut & Timon in Pythone ait) nihil definire, verùm herere ambiguum. Porrò quæ verbis omnibus inest vox, ea quoque cogit assensus detentionem. Nam si quidem dissidentibus rebus, verba tantundem valeant, veritatis ignoratio sequitur, ne huic quidè rationi deest ratio quæ aduersetur. Quæ & ipsa cùm sustulerit reliquas, à semetipsa sublata peribit, non secus atque medicamenta, quæ ubi epota prius materiam exhauserint, & ipsa egeruntur ac pereunt. Ad quod aiunt dogmatici, se non modò non tollere rationem, verùm & eam asserere & confirmare. Solis itaque ministris utebantur,

tur,

tur, rationibus. Neque enim fieri poterat rationem non à ratione tolli, quemadmodum dicere consuevimus, locum non esse, & locum omnino dicere oportet, sed non dogmatis ac demonstrationis ratione. Nihilque secundum necessitatem fieri, & tamen necessitatem dicere oportet. Tali quodam interpretationis modo utebantur: Res non eiusmodi per naturam esse, quales viderentur, sed videri tantum, atque eas inquirere probationem dicebant: non quæ intelligerent, quòd enim intelliguntur liquet, sed quæ sensibus perciperentur ac communicarent. Est igitur Pyrrhonis ratio memoria quedam earum rerum quæ videntur, siue quomodolibet intelliguntur, secundum quam omnia omnibus conferuntur, eaque comparata inutilissima, plenaque perturbationis esse cernuntur, sicut ait Aenesidemus in introductione in Pyrrhonia. Porro ad eas quæ in speculationibus sunt oppositiones, cū prius ostenderint quibus modis res persuadeant, eisdem auctoribus illarum fidem tollunt. Nam persuadere quidem ea quæ secundum sensus concorditer se habent, & quæ nunquam vel certè rarò incidant: consueta item, & quæ legibus visa sunt distincta & delectantia, atque admirationi habita. Demonstrabant itaque, ex his quæ contraria sunt persuasiones æquales esse persuadentibus. Porro am-

bigua.

bigna secundum concordiam earum rerum
 quæ vel aspectu vel intelligentia percipiun-
 tur, decem modis tradebant, quibus subie-
 cta differre videbantur. Ex his primus est
 qui constat ex animalium indifferentijs ad
 voluptatem & dolorem, commoda & incom-
 moda. Ex eo autem colligitur, non easdem
 ab eisdem imaginationes incidere, quòdque
 eam pugnam necessariò sequitur ambigere:
 quippe animalium alia absque coitu gigni, ut
 sunt quæ in igni viuunt, quæ πυρίβια vo-
 cantur: phoenixque Arabicus, atque tere-
 nes: alia item ex congressu, ut sunt homi-
 nes & cetera, atque alia sic, alia sic compa-
 rata sunt. Quocirca etiam sensibus diffe-
 runt, nam aquile acutissimè vident, canis
 sagacissimè olfacit. Est igitur consentaneum
 quæ differenter oculis vtùtur ijs itidem diuer-
 sa phantasmata accedere. Nam capra quidem
 virgulta alimèto esse, homini autè amara at-
 que insuauia. Cicutam quoque coturnici nu-
 trimentum, homini inferre perniciem. Suem
 item finum edere, quem minimè equus at-
 tingat. Secundus ex hominum naturis per gen-
 tes comparationesque colligitur: Demophon
 enim mense præfectus Alexandri ad um-
 bram calefiebat, solèque rigebat: Andron i-
 tem Argiuus, (ut ait Aristoteles) per arida
 Libya loca absq; patu iter agebat. Alius item
 medi

medicina, agricultura alijs, alius mercaturæ
 studiosus est. Atque ista quidem alijs pro-
 sunt, alijs obsunt, qua ex re cōtinendus assen-
 sus est. Tertius ex differentibus sensuum po-
 ris accipitur. Nanque malum aspectui quidem
 pallidum, gustui dulce, tactui leue, olfa-
 ctuique fragrantia odoris gratissimum incidit.
 Eademq; forma pro speculorum varietate non
 eadem cernitur. Consequens igitur est, quod
 apparet non magis tale esse quàm diuersum.
 Quartus, circa affectus communiter vicissi-
 tudinēsq; versatur, puta sanitatem, morbum,
 somnum, euigilationem, gaudium, tristitiam,
 iuuentam, senectam, audaciam, metum, indi-
 gentiam, copiam, amicitiam, odium, calorem,
 frigus, quòd videlicet respiretur, ac vicissim
 spiritus meatus intercludantur. Diuersa ita
 videntur quæ incidunt præter dispositiones
 quaslibet. Neque enim qui vesani sunt, præter
 naturam se habēt. Quid enim illi magis quàm
 nos? nanque & nos solem veluti flantem in-
 tuemur. Theonem autem Tithoreus Stoicus dor-
 miens in somnis ambulabat, Periclisq; seruus
 in summo tecto. Quintus circa leges atque in-
 stituta fabulosasque probationes, atque artifi-
 cialia fœdera, dogmaticasque opiniones verti-
 tur. In eo continentur quæ de honestis ac tur-
 pibus, verisq; & falsis, de quæ summo bono,
 de dijs, & generationibus, & corruptione
 omnium

omnium quæ apparent, disputantur. Denique quòd apud alios iustum, apud alios iniustum est, idémque alijs bonum, alijs malum putatur. Nam Persis quidem filiabus misceri legitimum est: id verò Græcis nefarium existimatur. Atque Massagetae (vt Eudoxus quidem in primo periodis refert) vxores habent communes: Græci eam communionem detestantur. Cilices item latrocinijs gaudent, Græci non. Sic de dijs quoque alij aliter sentiunt: quippe illorum prouidentiam alij confitentur, alij negant. Aegyptij quoque condientes sepe liunt corpora, Romani verò incendentes, Pæonésque, in stagna proijcientes. Vnde circa verò professionem continetur assensio. Sextus, in congressionibus societatisque consistit, secundum quem liquidè nihil per se & integrè apparet, sed cum aere ac lumine, liquido ac solido, calore, frigore, motu, euaporatione, ac viribus alijs. Constat enim purpuram colorem suum variu[m] præ se ferre ad solem, lunam & lucernam. Color item noster diuersus sub meridiem apparet. Itidem Sol quoque & qui à duobus in aerem tollitur lapis, in aqua facile transfertur. At enim grauis existens ab humore leuigatur: siue leuis, ab aere grauatur. Ignoramus igitur quid seorsum sit, veluti in vnguento oleum. Septimus circa substantias, & positiones quasdam, & loca &

ea quæ in locis sunt versatur. Per eum locum
 quæ videntur magna, modica: quadrata, ro-
 tunda: plana, tumere: recta, obliqua: pallida
 coloris alterius esse apparent. Sol denique lon-
 gius quàm sit abesse videtur, montesque pro-
 cul, in morem nebula, & plani lauesque pro-
 pè asperi esse cernuntur ac prærupti. Sol iti-
 dem oriens quidem alius videtur, alius cùm
 medio celo se fuderit. Atque idem corpus in
 nemore aliud, aliud in aperta terra apparet,
 effigiesque præter propriam positionem, vt cùm
 columbae collum diuersum est ab altrice. Quo-
 niam igitur extra loca & positiones ista con-
 siderari nequeunt, illorum quoque natura
 ignoratur. Octauus qui præter suas quanti-
 tates, siue calores vel frigora, velocitates vel
 tarditates, siue pallores, siue colores, quosuis
 alios consistit. Nanq; vinum modicè sumptum
 firmat ac roborat: immodicè, statum mentis
 euertit: idem de cibo & similibus. Nonus est
 qui præter solennem naturæ morem, vel no-
 uum, vel rarum contingit. Nam terremotus
 apud quos crebrò cōtingunt admirationi non
 sunt. Sol itidem quia quotidie cernitur. De-
 cimus ex alterna collatione constat, puta gra-
 ue ad leue, forte ad imbecillum, maius ad mi-
 nus, superius ad inferius: Dextrum autem nõ
 per naturam dextrum est, verùm ex sinistræ
 collatione intelligitur: nam si tollatur sini-
 strum

strum, dextrum non erit. Eadem ratione, & pater, & frater, velut ad aliquid dicuntur, & dies veluti ad solem, atque omnia veluti ad mentem. Quæ igitur ad aliquid dicuntur, per seipsa incognita sunt. Atque hi quidem decem modi sunt quos prædiximus. Cæterum Agrippa his quinque alios inuexit, eum videlicet qui ex dissonantia colligitur, & quò in infinitum progreditur, & eum qui ad aliquid dicitur, quique ex subiectione, & quò ex mutua successione constat. Qui igitur ex dissonantia est, quæstionem quæcumque fuerit apud philosophos proposita, aut ex consuetudine, ingentis pugne & perturbationis plenam ostendit. Qui verò in infinitum procedit, quòd quæsitum fuerit, affirmari minimè permittit, quòd aliud ab alio fidem capiat, atque ita in infinitum res procedat. Qui autem ad aliquid, nihil percipi per se dicit posse, sed cum altero: quocirca & ignota esse. Is autem qui ex subiectione constat modus, cum putant quidam ex seipsis principia rerum oportere admittere, vt certa ac indubitata, neque ultra debere inquire: quòd stultum atque inane est. Contrarium enim quispiam subiiciat. Quò autem ex mutua successione consistit, cum quòd quæsitam rem firmare debuit, ipsum opus habet ab eo quòd quæritur fidem capere, puta si poros quispiam idcirco esse asseueret, quòd

vapores fiant, ipsum ad affirmationem sumit quod minime debuit. Tollunt autē isti omnem demonstrationem, omnēque iudicium, & signum, & causam, & motum, atque disciplinam, & generationem, & quod natura quippiam aut bonum aut malum sit. Omnis enim, aiunt, demonstratio, aut ex demonstratis rebus constat, aut ex non demonstratis. Si igitur ex demonstratis, & illa demonstratione aliqua egebunt, atque ita in infinitum pergetur. Sin verò ex non demonstratis, si omnia, si quaedam, si vnum etiam solum dissideat, totum demonstratione carere. Quòd si videntur, inquiunt, quaedam esse quæ demonstratione non egeant, mira illorum scientia est, & mens, si non intelligunt hoc ipsum in primis quod fidem habeat ex eis probatione indigere. Neque enim quatuor esse elementa, inde astringendum est, quòd quatuor sint elementa. Præterea si negentur particulares demonstrationes, generalem quoque demonstrationem tolli necesse est. Vt autem sciamus demonstrationem esse, iudiciū erit necessarium: itidem, vt iudicium esse noscamus, demonstratione opus erit. Vnde si vtraque eum adinvicem referantur incomprehensibilia sunt, quònam modo percipiantur quæ manifesta non sunt, si ignoretur demonstratio? Quaeritur autem num talia appareant: verum si

per substantiam ita se habeant, stultos dogmaticos dicebāt: quod enim ex tanquam probato concluditur, non contemplationis, verūm positionis rationem habet. Porro eadem ratione etiam de impossibilibus argumentari liceret. Ceterūm qui arbitrantur minimē oportere ex his quæ secundum circumstantiam sunt verum iudicare, neque ex his quæ secundum naturam sunt leges ferre, eos dicebant modos rerum omnium sibi definire, nequaquam intuentes quod manifestum est, omne id secundum reluctationem affectūque apparere. Aut igitur vera omnia esse, aut falsa omnia dicendum est. Sin autem quædam vera sunt, quoniam ea discernemus modo? Neque enim sensu quæ secundum sensum sunt, cum omnia illi videantur equalia, neque intelligentia ob eandem causam. His autem exceptis, nulla iudicandi vis reliqua cernitur. Qui igitur, inquiunt illi, de aliqua sine sensibili siue intelligibili re astruit, prius quæ de ea re sunt opiniones constituere debet: alij enim ista, alij ista abstulerunt. Necessesse est autem vel sensu vel intelligentia iudicari. Ceterūm de utrisque contentio est. Non igitur possibile est opiniones de rebus sensibilibus intelligibilibusque iudicare. Atqui si propter eam quæ est in intelligentiis pugnam omnibus renuntiandum est, tolletur mensura ad

quam cuncta diligenter exacta videntur. Omnia igitur equalia arbitrabuntur. Ad haec, aiunt, qui nobiscum disputat, quod apparet, probabile sit necne: si quidem probabile est, nihil aduersus illum dicere poterit, cui contrarium videtur. Sicut enim ipse probabilis est qui perspicuum esse affirmat, ita & aduersarius. Sin autem non probabilis, neque ipsi credetur qui clarum esse ac manifestum dicit. Quod autem persuadet, verum esse arbitrandum non est. neque enim idem omnibus persuadet, neque eisdem semper. Fit autem persuasio etiam praeter id quod extrinsecus est, siue praeter dicentis opinionem, siue praeter curam, siue praeter suauitatem, siue praeter consuetudinem, siue praeter id quod gratum est. Tollebat autem & iudicium ista ratione. Aut iudicatum est iudicium aut iniudicatum est: at si quidem iniudicatum est, improbatum consistit, exciditque à veri falsique iudicio. Sin verò iudicatum, vnum erit eorum quae per partes iudicantur. Itaque si idem est & iudicare & iudicari, id quoque quod iudicium iudicauit, ab altero iudicabitur, illudque rursus ab alio, atque in infinitum procedet. Praeterea praeterquam de iudicio sententiam concordem non esse, alijs hominem iudicium esse dicentibus, alijs sensum, alijs rationem, quibusdam item perceptibilem imaginat

ginationem. Atqui homo quidem & secum
 & cum alijs dissidet, quod ex legum consue-
 tudinúmque differentijs constat. Porro sen-
 sus falluntur mentiuntúrque: ratio autem
 discordat: perceptibilísque phantasia ab animo
 iudicatur, animúsque ipse varijs motibus cir-
 cumagitur. Hac ergo ratione ignotum est iu-
 dicium, ac per id veritas quoque ignoratur.
 Signum item esse negant. Nam si quidem si-
 gnum est, inquiunt, aut sensibile esse necesse
 est, aut intelligibile. At sensibile non est:
 nam sensibile commune est: signum verò pro-
 prium, ac sensibile quidem est eorum quæ se-
 cundum differētiam, signum verò eorum quæ
 ad aliquid dicuntur, est. Intelligibile itidem
 non est. Nam intelligibile est, aut apparēs eius
 quod apparet, aut non apparēns eius quod
 non apparet, aut non apparēns eius quod ap-
 paret, aut apparēns eius quod non apparet:
 nihil autem horum est, non igitur signum.
 * Ex eo autem sequitur nihil incertum com-
 prehendi posse. Nam per signa dicuntur ob-
 scura ac incerta comprehendi posse. Cau-
 sam itidem hac ratiocinatione tollunt: Cau-
 sa eorum quæ ad aliquid dicuntur est, quip-
 pe ad causale refertur. Quæ verò ad ali-
 quid dicuntur, solùm intelliguntur, non au-
 tem existunt: causa igitur tantùm intel-
 ligitur. Nam si quidem causa est, id deesse

* Adde ex
 Græco: Si-
 gnū igitur
 non est ap-
 parēs eius
 quod appa-
 ret, si qui-
 dē hoc il-
 lo non in-
 diget: nec
 item non
 apparēs e-
 ius quod
 non appa-
 ret: quia id
 quod est
 occultū ab
 aliquo vi-
 detur: nec
 potest nō
 apparēns
 eius quod
 apparet:
 clarū enī
 id esse de-
 bet quod
 alteri reue-
 latiōis præ-
 bet occa-
 sionē: deni-
 que nec ap-
 parēs eius
 quod non
 apparet.

Quia signū non debet cuius dicitur causa, alioqui causa
 cū sit corū non erit. At quemadmodum pater, nisi ad-
 quæ ad ali sit is ad quem pater dicitur, nequaquam pa-
 quid, vnà ter est, ita & causa. Non autem adest ad
 debet assu quod causa intelligitur: neque enim genera-
 mi cū eo tione, neque corruptione, neque aliud quip-
 cuius est si tiam: non ergo causa est. Atqui si quidem
 gnū. Hoc causa est, aut corpus, aut incorporeum est cau-
 autem nō sa, aut certè incorporale incorporalis. Nullum
 est. non o est autem horum, non igitur est causa. Corpus
 non meū quidem corporis non erit causa: nam vtraque
 eandem habent naturam: & si alterum dici-
 tur causa, in quātum est corpus, & reliquum
 corpus cū sit, efficietur causa. At si commu-
 niter ambo cause erunt, nullum erit patiens.
 Porro incorporeum incorporei nequaquam
 causa erit, ob eandem rationem: incorporeum
 item corporis causa non erit, quia nullum
 incorporeum corpus facit. Corpus itidem in-
 corporei causa non est, quia quod fit, ex pa-
 tiente subiecta materia esse debet. Nihil au-
 tem patiens ex eo quòd incorporeum sit esse,
 nec ab aliquo quidem sit. Non est igitur
 causa. Atque etiam ita colligitur minimè sub-
 sistere principia rerum. Aliquid enim sit ne-
 cesse est quod facit atque operatur. Enimvero
 neque motus est: nam quod mouetur vel in
 loco vbi est mouetur, vel in eo vbi non est nec
 mouetur, non est igitur motus. Disciplinas

steno

item hoc modo auferebant. Siquid (aiebant) docetur, siue quod est, eo ipso quod est, siue quod non est, eo ipso quod non est, docetur. Neque verò quod est eo ipso quod est, docetur. Nanque natura omnium quæ sunt, omnibus patet, atque cognoscitur. Neque item id quod non est, eo quod non est. Ei enim quod non est, nihil contingit, ita ne doctrina quidem. Neque generatio quidem ipsa, inquit, est. Neque enim fit quod est, cum iam sit: neque quod non est: neque enim subsistit. Quod autem non subsistit, neque est, neque fieri quidem meruit. Natura quoque bonum aliquod aut malum esse, ita negant. Si enim (aiunt) natura bonum aut malum est, omnibus bonum aut malum esse debuit, quemadmodum & nix omnibus æquè frigida est: nullum est autem bonum aut malum quod sit commune omnium: non igitur est natura bonum aut malum. Aut enim omne id quod opinatur bonum dicendum est, aut contra. At omne dicendum non est: nanque idem aliquid ab aliquo putatur bonum, sicut voluptas ab Epicuro, ab aliquo è conuerso malum, nimirum ab Antisthene. Contingit igitur idem aliquid & bonum esse & malum. Quòd si non omne quod ab aliquo putatur, bonum dixerimus, necesse erit nos discernere opiniones, quòd propter parens rationum vim possibile non est. Ignoratur

O S

itaque

itaque quòd sit natura bonum. Licet autem totum conclusionis illorum modum ex his quæ reliquere monumentis animadvertere. Quanquam Pyrrho quidem ipse nullum reliquit opus, verum discipuli & necessarij eius, Timon & Aenesidemus, Numenius ac Nausiphanes, atque alij huiusmodi, quibus obstrepentes dogmatici aiunt illos comprehendere & decernere. Nam in eo quod arguere, & ceteros euertere conantur, profectò comprehendunt, atque in eo ipso & asserunt, & dogmata astruunt. Nam cum se nihil definire aiunt, omnique rationi contrariam obiectam esse rationem, ea ipsa & definiunt & proferunt. Aduersus quos illi respondent. Atqui ea quæ patimur vt homines, fatemur: nam & quòd dies sit, quòd sit generatio, quòdque viuamus, & cetera in hunc modum quæ in vita nostra manifesta sunt scimus: ceterum in his quæ dogmatici asserunt, ea se ratione comprehendere dicentes, veluti de incertis neutiquam consentimus, solas verò passiones agnoscimus. Nam & nos videre confitemur, nosque intelligere scimus: verum quo pacto videamus aut intelligamus, ignoramus. Quin quòd hoc, album videatur dicimus, non asserendo an reuera ita sit. Porro de ea voce, Nihil definio, atque similibus dicimus non tanquam de dogmatibus

ἡ δογματικὴ
ἐστὶν.

bus: neque enim similia sunt his quæ illi asserunt, puta quòd globosus sphaera instar sit mundus. Nam id quidem incertum est. Hæ verò certæ consensiones sunt. In eo itaque quòd nihil definiendum esse dicimus, neque hoc ipsum definimus. Rursus illos dogmatici vitã etiam tollere asserunt, dum omnia ex quibus vita constat evertunt: at contrà eos illi mentiri asseverant: non enim visum se auferre, sed quomodo se habeat vis videndi ignorare se dicunt, Atque quòd apparet ponimus, non quòd tale quale cernitur sit. Nam quòd vrit ignis sentimus, verùm an habeat incendendi naturam, non pronuntiamus: quòdque moueatur quispiã, & quòd pereat videmus, verùm ista quo pacto fiant ignoramus. In eis igitur, aiunt, solum reluctamur, quæ in conspicuis rebus proximè assistunt incerta. Nanque dum statuam eminentias habere dicimus, quòd videtur exponimus: cum verò non habere eminentias asserimus, non iam quòd cernitur, sed aliud dicimus. Unde & Timon in Pythone ait, non excessisse consuetudinem: at in Indalmis ita dicit:

ἀλλὰ τὸ φαivόμενον παντὶ οἴεται ἔπερ' αὐτὸ ἴδεν.

hoc est,

Quòd verò apparet tota vi utcumque profectum.

Atq; rursus in libro de sensibus: Quòd, inquit.

ἴσθ' ἴσθ'

istud dulce sit non pronuntio, quòd autem vi-
 deatur assentior. Aenesidemus quoque in pri-
 mo de Pyrrhonis rationibus, nihil ait per mo-
 dum dogmatis definire Pyrrhonem, propter a-
 pologiam, verùm quæ sunt conspicua sequi.
 Eadem fermè ait in libro contra philosophiam,
 & in libro de quæstione. Zeuxis itidem Aene-
 sidemi necessarius in libro de duplicibus ra-
 tionibus. Antiochus item Laodicens & Apel-
 les in Agrippa ea solùm ponunt quæ videntur.
 Est igitur iudicium secundum Scepticos quòd
 videtur, sicuti & Aenesidemus ait: ea in sen-
 tentia & Epicurus fuit. Porro Democritus ni-
 hil se nosse ait eorum quæ videntur. Quædam
 verò ex his ne esse quidem. Aduersus huius-
 modi iudicium, eorum nimirum quæ viden-
 tur, dogmatici aiunt quando ab iisdem varia
 phantasia incidunt, quemadmodum à turre
 vel rotunda, vel quadrata. Scepticus si neutram
 præfert, sine effectu erit: sin verò alteram se-
 quitur, non iam, inquiunt æquas vires his quæ
 videntur reddet. Ad quos aiunt Sceptici, quòd
 quando variæ incident imaginationes, utrasq;
 videri dicemus, atq; ideo visibilia ponere, quia
 videntur. Postremò autem Sceptici finem aiunt
 assensionis retentionem, quam græci ἐπιπέτη,
 quam rem sequatur vmbra in morem animi
 tranquillitas atque constantia, ut ait & Ti-
 mon & Aenesidemus. Neque enim ista aut
 elig

eligeremus aut fugeremus quæ in nobis sunt: quæ vero in nobis non sunt, sed per necessitatem vitare non possumus, ut est esurire, & sitire, & dolere nulla ratione fieri potest ut ista ratione auferamus. Dicentibus vero dogmaticis, posse vivere Scepticum hoc non effugientem, si iubeatur etiam patrem necare: respondent illi de dogmaticis, quomodo vivere poterit & abstinere quæstionibus, non de rebus vitæ communis & obseruandis. Itaque & eligimus aliquid ex consuetudine, & fugimus, & legibus utimur. Sunt qui dicant Scepticos finem dixisse tranquillum animi statum, sunt qui mansuetudinem.

T I M O N.

Timon Apolloniates Niceus, de quo in primo commentariorum in Sillos libro diximus, quod opus suum ille Tiberio Cesari dedicauit, Timonem asserit patre Timarcho genere Phlasiũ fuisse, iuuenemque saltationis operam dedisse, choreasque duxisse, postea vero mutata sententia Megara se ad Stilponem contulisse, qui cum diutius commoratum, rursus in patriam redisse, vxoremque duxisse. Tum in Elidem venisse cum vxore ad Pyrrhonem, ibique moratum esse quoad illi filij nati essent, quorum qui maior natus erat, Xanthum vocasse, medicinamque docuisse, vitæ etiamnum

& instituti sui successorem reliquisse. Erat
 autem, ut & Sotion in decimo testatur, elo-
 quentia & sapientia insignis, qui cum egeret
 alimentis, ut Hellepontum Propontidemque
 concessit, atque in Chalcedone philosophiam
 & oratoriam exercens, multum admirationis
 emeruit. Hinc iam locupletior factus, Athenas
 profectus est, atque illic ad obitum usque per-
 severavit, cum breue tempus Thebis egisset.
 Quin & Antigono Regi & Ptolemæo Phila-
 delpho cognitus & carus fuit, sicuti ipse in
 Iambis attestatur. Erat autem, inquit Anti-
 gonus, & potationis studiosus, atque à Philo-
 sophia interdum otīabatur. Nam & poemata
 conscripsit, & versus, tragœdias, & satyras
 & comœdias triginta, tragœdias verò sexa-
 ginta, Sillos item & cinædos. Feruntur eius
 & libri varii ad viginti versuum millia pro-
 ducti, quorum & Antigonus Carystius me-
 minit, qui vitam ipsius conscripsit. Sillo-
 rum verò libri tres sunt, in quibus, utpote scepti-
 cus in dogmaticos omnes maledicta atque can-
 vitia ingerit: ex his primus planam atque
 perspicuam habet interpretationem, enarra-
 tionis in modum. Porro secundus & tertius
 dialogi speciem tenent. Videtur autem Zeno-
 phanem Colophontum de singulis percontari,
 atque ille sibi respondere. Atque in secundo
 quidem de antiquioribus, in tertio autem de
 poster

posterioribus agit. Vnde illum quidam epilogum inscripsere. Primus autē eadem continet, præterquā quòd poesis illa ex persona sua est. Hoc autem illius fuit initium:

ἔσπευε νῦν μοι ὅσοι προδυναγυμνός ἐστ' σοφισ-
ταί. hoc est,

Nunc mihi adeste omnes gens importuna
sophistæ.

Hunc ego luscū didici fuisse. Nam & ipse Cyclo-
pem se appellabat. Fuit & alter Timon ho-
minum osor. Fuit autē hic philosophus Timon,
hortorum studiosus maximè, ac solitudinis a-
mans, quemadmodum & Antigonus refert.
Fertur Hieronymus Peripateticus de illo di-
xisse, Sicut apud Scythas & qui fugiunt, & qui
persequuntur sagittas torquent, ita & apud
philosophos, alij persequendo discipulos capiunt,
alij fugiendo, quemadmodum & Timon. Erat
autem acri ingenio ad percipiendum, atque ad
irridendum promptus & vehemens, literatorq;
illustris, & ut poetis fabulas scriberet, ac tra-
gœdias cōderet in primis valebat. Suas autem
tragœdias Homero impertiebat. Et facillimè fe-
rebat cum vel ab ancillis vel à canibus per-
turbaretur, nihil æquè studens atque trāquil-
lam vitam apprehendere. Aiunt Aratum ab
illo quæsisse quo pacto quispiā Homeri poema
sine mēda cōsequi posset, illumq; dixisse, Anti-
qua si incideres in exēplaria, non ea quæ iam
qua

emendata sunt. Neglecta quoque apud illum poemata iacebant, aliquando & corrosa, adeo ut cum Zopyrus orator quiddam recitaret ἐπιτυλίτῃ, & quod occurreret legeret, ac ad operis mediū ferme pervenisset, notarit avulsū, eatenus ignorās. Adeo verò* fugi ac facilis in victu erat, ut nullum prandij tempus observaret. Aiunt autem ipsum cum vidisset Arcesilaū assentatorem incedentem dixit

* ἀσπίφο-
πος.

Quid sit κερκόπων dixisse, quid huc tu venisti ubi nos liberi sumus? Assidue dicere solitus erat in eos qui sensus cum animi attestazione diiudicant. Conuenit Attagāsque & Numenius: Consueverat & ista ludere. Ad eum enim qui cuncta mirabatur ait, Quid autem non miraris, quia tres cum simus, quatuor habemus oculos? Erat autem ipse unoculus, & Dioscorides discipulus eius: ille autem cum quo loquebatur integris erat oculis. Rogatus autem aliquando ab Arcesilao cur ex Thebis adesset, ait, ut vos in aperto intuens rideam. Arcesilaum tamen cum in Sillis carperet, laudavit illū in eo libro qui inscribitur, Arcesilai de cenis. Huius successor, ut Menodotus refert, nemo fuit, sed eius defecit institutum, donec illud Ptolemæus Cyrenæus instauravit. Porro Hippobotus & Sotion, ipsius auditores fuisse tradunt Dioscoridem Cyprium, & Niolochum Rhodium, Euphranorémque Seleuciū, & Praxlum à Troade, qui

κερκόπων
vide apud
Erasm. in
Prouerb.
Cercopū
cæcus.

de, qui adeò constanti animo fuit, vt tradit
 Philarchus historicus, vt pateretur se iniuste,
 vt proditorem affici supplicio, ciues ne verbo
 quidem supplicatus. Euphranorem autem Eu-
 bulus Alexandrinus audiuit. Eubuli verò Pto-
 lemæus auditor fuit. Eum verò Sarpedo & He-
 raclides audiuerunt. Porro Heraclidem Aenesi-
 demus Gnosius audiuit, qui Pyrrhoniarum
 rationum octo conscripsit libros. Aenesidemum
 Zeutippus Polites, Zeutippum verò Zeuxis
 qui $\gamma\upsilon\upsilon\iota\omicron\pi\alpha\varsigma$ dicebatur. Hunc Antiochus Lao-
 dicensis ex Lyco, quem rursus Menodotus Ni-
 comedensis medicus empiricus, & Theodas
 Laodicensis audiuit. Menodotum autem He-
 rodotus Ariei filius Tarsensis, Herodo-
 tum verò Sextus empiricus audi-
 uit, cuius sunt decem illa volumi-
 na, aliâque pulcherrima. Por-
 rò Sextum Saturninus au-
 diuit cognomento Cy-
 thenus & ipse
 empiri-
 cus.

*
 P DIOG.

DI O G E N I S

L A E R T I I D E

P H I L O S O P H O -

R V M V I T A E

*

L I B E R X.

E P I C U R V S.

EPICURVS Neoclis & Chere-
strata filius, patria quidem Athe-
niensis, pago verò Gargettius, ex
Philaidarum familia, vt Metro-
dorus in libro de ingenuitate refert, fuit. Sunt
qui illum dicant, & in primis Heraclitus in
Sotionis epitome, cum Athenienses Samum
sortiti essent, illic nutritum esse, ac demum
oëtauum & decimum agentem etatis annum
rursus Athenas concessisse, quo tempore &
Xenocrate in Academia, Aristoteles Chalcide
scholam habebant. Defuncto autem Alexan-
dro Macedone Rege, & Atheniensium sub
Perdicca afflictis rebus, Colophonem se ad pa-
trem contulisse. Vbi cum aliquandiu commo-
ratus esset, congregassetque discipulos. Athe-
nas

nas iterum redisse sub Anaxicrate, ibique aliquousque cum cæteris in commune philosophatum esse, deinde seorsum sectam à se vocatam constituisse. Decimoquarto verò ætatis anno philosophiæ se dare operam cœpisse ipse testis est. Apollodorus autem Epicureus in primo de vita Epicuri, refert illum ad philosophiam se contulisse grammaticos insectantem ac sophistas, quòd percontanti quidnam esset apud Hesiodum chaos, exponere non potuissent. Grammaticam verò illum docuisse primùm, ac demum lectis Democriti libris philosophiæ dedisse operam Hermippus auctor est, atque ob id Timonem de illo dixisse:

ἔσατ' ὁ δὲ φυσικὸς, ἤτοι ἔσατ' ἐν Σάμῳ ἰλιθὺν,

Γραμμαδιδιασκαλίδης ἀναγαγόντατος ἰωνῶν. hoc est,

Ultimus ex physicis Samiæque hic Ultimus ora,

Præceptor iuuenum & morum formator amœnus.

Vnâ autē cū illo accesserūt ad philosophandū, ipso hortante tres ipsius fratres, Neocles, Chæredemus, & Aristobolus, vt ait Philodemus Epicureus in x. de philosophorum compositione. Seruus item illius Mus nomine, vt Myronianus refert in legibus historicis capitulis. Enimvero Diotimus Stoicus infesto aduersus

P. 2. illum.

illum animo, acerrimè infectatus est, quinquaginta circumferens impudicas & lasciuas, veluti ab Epicuro scriptas, epistolas, easque quæ Chrysippi feruntur, veluti sub eius nomine componens. Possidonius item Stoicus & Nicolaus & Sotion in XII. eorum quæ inscribuntur Dioclis argumenta. Sunt autem ferè XXIIII. & Dionysius Halicarnassens, vnà cum matre ediculas circuisse purgamenta legentem, literasque cum patre docuisse mercedis exiguæ stipe tradunt. Vnum quoque è fratribus lenocinatum esse, ipsùmque Leontia meretrici congregi solitum. Democriti quoque de atomis, Aristippique de voluptate libros vt suos asseruisse: neque fuisse legitimum ciuem, vt Timocrates ait, & Herodotus in libro de pubertate Epicuri, Mithræq; Lysimachi dispensatori per epistolas fcedè adulatum esse, Pæanem illum ac regem appellando. Idomeum itidem & Herodotum atque Timocratem qui se adhuc obscurum suaque dogmata illustrarent, per epistolas laudare, eisque ob hoc ipsum assentari. Scribens ad Leontiam in epistola id agit, inquiens in hunc modum, *καὶ αὐτὴ ἄρα εἶ, ὦ μεα Leontiola, cuiusmodi me impleuit plausus tuæ epistolulæ cūm legerem.* Ad Themistam item Leontis uxorem, Quotus enim, inquit, ego sum, nisi vos ad me proficiscamini? promptus ipse quocunque vos ac Themista

sta

*Ita me accersatis irrumpere. Ad Pythoclem ve-
 rò formosum adolescentem, consumor, inquit,
 atque deficio, amabilem tuum atque diuinum
 ad te ingressum operiens. Rursumque ad The-
 mistam scribens, monere ipsam arbitratur,
 vt Theodotus in quarto aduersus Epicurum
 libro ait. Alijs item compluribus meretricibus
 scribit, & Leontia in primis, quam & Metro-
 dorus amarit. In libro quoque de finibus sic
 loquitur: Nam equidem nihil habeo quod bo-
 num intelligam, si saporũ voluptates, & quæ
 ex Veneris constant, & quæ auribus perci-
 piuntur, quæque ex forma venustate blan-
 diuntur oculis, auferam. Scribit item in episto-
 la ad Pythoclem, Omnem autem disciplinam,
 o fortunati, fugite. Epictetus quoque vt lasci-
 vius loquentem sugillat, maximisque probris
 incessit. Timocrates item in his quæ inscribun-
 tur de letitia, Metrodori frater, ipsiusque disci-
 pulus, eius relicta schola bis illum diebus sin-
 gulis vomere solitum è nimijs delicijs solutum
 refert, seq; ipsum narrat vix effugere potuisse
 nocturnam illam philosophiam, arcanamque
 illam conuentiunculam. Epicurũ quoque mul-
 ta in oratione peccare, atque in vita lōgè plu-
 ra, corporeq; adeò miserabiliter affectum, vt
 multos annos consurgere è sella nequiverit:
 minam interim quotidie in cibos consumere,*

ut ipse in epistola ad Leontiam scribit, atque
 in eis quas ad Mitylenenses philosophos scri-
 psit. Congredique illi vna cum Metrodoro &
 scorta alia, Marmariu, & Hedia, Erotium,
 & Nicidium: in eis quoque voluminibus que
 de natura scripsit triginta quinque numero,
 complura huiusmodi inserere, contrariaque
 in ipsis alijs quidem multis, Nausiphani vero
 in primis scribere, ita ferè ad verbum dicens,
 Sed habuit ille, velut parturiens ab ore iactan-
 tiam sophisticam, quemadmodum & alij com-
 plures ex mancipiorum numero. Ipsumque
 Epicurum in epistolis ista de Nausiphane di-
 cere. Adduxit illum in eiusmodi animi ex-
 cessum, ut ne maledictis impeteretur, magi-
 strumq; invocaret, $\omega\lambda\omicron\upsilon\mu\omicron\nu\alpha$ quoque ipsum
 ac deceptorem, & scortum ac sine literis vo-
 cabat. Platonis item sectatores, Dionysij assen-
 tatores. Platonem quoque ipsum aureum, Aris-
 totelem prodigum, qui paterna substantia
 consumpta militasset, & pharmaca vendidisset.
 Appellabat baiulum Protagoram, & libra-
 rium ac scribam Democritum, qui in comessa-
 tionibus vixisset, literasque docuisset. Hera-
 slitum quoque $\mu\epsilon\rho\beta\iota\beta\omicron\mu$, id est, merobibum.
 Democritum Lerocritum, & Antidorum $\sigma\alpha\upsilon\upsilon\delta\omega\gamma\omicron\nu$.
 Cyxicenos inimicos Gracia, & diale-
 cticos nimium inuidos. Pyrrhonem quoque
 indoctum & imperitum appellabat. Sed hi
 profect

profecto insaniunt. Namque viri huius ad-
 uersus quo suis incredibilem gratitudinem per
 multi testantur: patria item quæ statuis e-
 res illum honoravit: amici quoque tam mul-
 ti, ut eos ne vrbes quidem integræ capere pos-
 sint: familiares præterea omnes ac discipu-
 li quos illius dogmaticæ Syrenes occuparunt:
 præter unum Metrodorum Stratonicensem,
 qui ab illo se ad Carneadem contulit: cui forte
 grauis erat viri incomparabilis & immen-
 sa bonitas, illiusque scholæ perpetua succes-
 sio: quæ cæteris ferme omnibus deficientibus so-
 la perstitit: perpetuis vicibus discipulis sibi in-
 vicem succedentibus. Summa præterea in pa-
 rentes pietas, atque præcipua in fratres benefi-
 centia, mansuetudoque in seruos, quemadmo-
 dum & ex eius testamentis liquet, & quod se-
 cum illi vnâ philosophati sunt, ex quibus ta-
 mē clarissimus fuit is quem prædiximus. Exi-
 mia (ut in summa complectar) eius in omnes
 humanitas fuit. Nam quid de cultu in deos,
 et de amicitia aduersus patriam dicam, quam
 constantissimè vsque ad finem tenuit? quippe
 qui per summam modestiam ad Rempublicam
 accedere noluit. Et cum difficilima tempora
 tunc Græciam premerent, semper ibi perseue-
 ravit, bis aut ter solū ad Ionie loca profectus,
 ad amicos qui ad illum vndique numerosis-
 simi

semi conueniebant, ac vnà cum illo in horto
 uuebant, ut ait etiam Apollodorus, quem &
 octoginta minis comperauit. Porrò Diocles in
 tertio * incursionis libro illos ait frugalissimis
 et simplicissimis cibis uixisse. Parcissimo enim,
 inquit, uini poculo contexti erant, omnisque
 aqua illis ad potum cedebat. Nolebat autem
 Epicurus sectatores suos in commune opes de-
 ponere ueluti Pythagoras, qui communia om-
 nia amicorum dicebat. Nam id (inquit) eo-
 rum qui diffiderent potius fuit quàm amico-
 rum. Ipse quoque in epistolis aqua tantum &
 * cibario pane se contentum esse testatur, &
 mitte, inquit, mihi casei κυθριδίου, ut cum epu-
 lari pretiosius uoluerò possim. Huiusmodi il-
 lius uita fuit qui uoluptatem finem asserit,
 quem Athenæus ita suo laudauit epigram-
 mate:

ἄνθρωποι μοχθεῖτε τί χείρον α, καὶ διὰ κέρδι
 ἄπληστον βεικέων ἀρχετέ καὶ πολέμων;
 Τῆς φύσει δ' ὀπλᾶτ' ὄρον τινὰ βαιὸν ἐπί-
 σχει

Αἱ ἤνευαὶ κρίσεις τὰδ' ἀπέραντομ ὀδόν.
 Τότο νεοκλήτ' πωιτόν τέκ' ἢ παρὰ μεσῶν
 ἕκλυον, ἢ πυνδᾶς δ' ἰσρῶν φηπόδων.

hoc est,

Quis furor, ô ciues, ut uos ob uile lucellum
 Rixas, & bellum sollicitetis atrox?

Nam

Nam natura opibus facile est contenta pus-
sillis.

Contenta nullis ambitio est opibus.

Hoc Epicurus ait, dulces quem nempe ca-
mœna,

Aut Pythius tripodes edocuerunt sacri.

Sciemus id manifestius in sequentibus, ex
dogmatibus & ex verbis eius. Maxime verò,
auctore Diocle, ex antiquis amplectebatur
Anaxagoram, etsi in quibusdam illi contra-
dixerit. Archelaum quoque Socratis magi-
strum. Exercebat, inquit, discipulos ut etiam
memoriter tenerent ipsius scripta. Hunc Apol-
lodorius in chronicis Nausiphane & Pra-
xiphane audisse tradit. Verum hoc ille de
se non dixit in ea quæ extat eius ad Eurydi-
cum epistola. Sed neque Lescippum aliquem
philosophum fuisse ait neque ipse neque Her-
machus, quem Democriti fuisse præceptorem,
cum alij tradunt, tum etiam Apollodorus Epi-
cureus. Ceterum Demetrius Magnesius Xe-
nocratis eum quoque auditorem fuisse asse-
rit. Utitur autem in rebus vocabulis pro-
prijs, quæ quoniam simplicissima sunt ea Ari-
stophanes grammaticus taxat. Adeo autem
apertus dictione fuit, ut in libro de oratoria,
nihil aliud quam perspicuitatem orationis in-
quirendum ac persequendum moneret. At-
que in epistolis ubi ceteri scribebant χαίρω

P S

ipse

ipse ὑπάρχειν, & honestè viuere præclarum est. Alij tradunt in vita Epicuri normam illum scripsisse de Nausiphanis tripode, cuius fuisse auditorem tradunt, & Pamphili Platonici in Samo, & cœpisse duodecimum ægentem ætatis annum philosophiæ operam dare. circiter tricesimum secundum scholæ præfuisse. Natus est autem, inquit Apollodorus in chronicis, centesimæ nonæ olympiadis anno tertio, sub Sosigene principe, mensis Ianuarij septimo, septem annis post Platonis obitum. Cùm verò trigintaduorum esset annorum, primùm Mitylenæ & Lampfaci scholam instituit annis quinque, demum Athenas migravit, ubi diem obiit anno secundo centesimæ septimæ olympiadis, archonte Pytharato, cùm septuaginta & duos vitæ impleisset annos. Successit illi in administratione scholæ Hermachus Agemarchi filius Mitylenæus. Obiisse calculo vrinæ exitum impediante Hermachus in epistolis ait, morbo quatuordecim diebus fatigatum. Quo etiam tempore tradit Hermippus descendisse illum in peluim æream aquis calentibus plenam, petissè que merum sibi ad sorbendum dari, atque monentem amicos vt ipsius decretorum memores essent, inter verba defecisse. Est autem in eum quod scripsimus epigramma in hunc modum:

Χαίρει

Χαίρετε καὶ μίμναδε τὰ δόγματα. τὸτ'
 Επίκουρος

ἕτατον ἔπε φίλοις οἷσιν ἀποφθίμην.
 Θορμῶ ἐς πύλον γ' ἐσήκνυθε καὶ τ' ἀκράτον
 ἔσωσασθαι, εἴτ' αἰδῶ ψυχρὸν ἐκπροπάσατο.

hoc est,

Hoc moriens caris Epicurus dixit amicis,

Dogmatis ὀ memores vsque valete mei.

Qui calidam ingressus peluim, sitientius
 hausit

Suaue merum, hinc stygias ebrius hau-
 sit aquas.

Hæc viri vita, hic finis fuit. Testamentum
 quoque ipsius legimus. Mea omnia Amyno-
 macho Philocratis filio Batithæ do, Timo-
 cratiq̄ue Demetriū filio Potamio, secundum
 eam quæ in Metroo scripta est utriq̄e fa-
 ctam donationem, ea conditione ut hortum
 quidem, & quæ in illo sunt Hermacho Age-
 marchi filio Mitylenæo assignent, eisque qui
 cum illo unâ philosophantur & alijs philo-
 sophiæ successoribus quos reliquerit Herma-
 chus, ut in eo philosophiæ dare operam possint.
 Ut quæ semper hi qui à nostro nomine philo-
 sophi appellantur perdurent, Amynomacho
 & Timocrati eam quæ in horto est scholam
 depositi iure commendo, ipsorumque poste-
 ris. Cauebunt autem ipsi mandabuntque
 hæredibus hortum illum seruent, quemad-
 modum

modum & ipsi, tradantque philosophantibus ex nostro nomine. Porro domum quæ est in Melite, dabunt Amynomachus, & Timocrates Hermacho inhabitandam, vnâque his qui secum philosophantur quandiu Hermachus vixerit. Ex earum autem rerum redditibus quæ à nobis legatæ sunt Amynomacho, & Timocrati, quantum fieri possit cum Hermacho dividant, curent vt natalis dies parentibus & fratribus ac nobis quotannis solenniter agatur intra diem decimam Ianuarij, vt etiam in conuentu solenni eorum qui nobiscum philosophantur, cuiusque mensis vicesima die in nostram & Metrodori ordino. Curent quoque diem Polyeni, Iulio mense: insuper curent diem fratrum, decembri, sicut & nos fecimus. Curæ autem sit Amynomacho & Timocrati, Metrodori filium Epicurum filiumque Polyeni educare, dum philosophantur, & cum Hermacho degunt. Similiter & Metrodori filia curam habeant, & cum ad ætatem peruenerit, tradant eam viro quem elegerit Hermachus, ex his qui secum philosophantur, sitque illa obtemperans, & pareat Hermacho. Dent autem Amynomachus & Timocrates ex redditibus nostris in cibum his singulo quoque anno, vt ipsis quam commodissime fieri posse videbitur, id cum Hermacho deliberantes. Faciant item secum redituum

domino

dominum Hermachum, ut ex eius consilio qui nobiscum consenuit in philosophia, princepsque relictus est scholae nostrae fiant singula. Dotem verò puellae cum ad annos nobiles venerit, dare curabunt Amynomachus & Timocrates, quantum eis satis esse videbitur ex bonis auferentes, communicato prius cum Hermacho consilio. Curam item habeant Nicano-
 ris quemadmodum & nos ipsi, ut quotquot nobiscum philosophati sunt, atque res suas in communem usum contulerunt, omnemque alacritatem ostendentes, nobiscum in philosophiae studiis consenuerunt, pro modulo facultatum nostrarum nulla re quae ad victum necessaria est, egeant. Libros autem omnes nostros Hermacho tradant. Quod siquid humanum Hermacho contigerit prius quam Metrodori liberi ad aetatem perueniant, cura sit Amynomacho & Timocrati, ut liberaliter illi educentur, accipiantque ex facultatibus nostris quaecunque illis erunt necessaria, curamque ceterarum rerum, ut à nobis institutum est agant, ut singula quantum fieri licet fiant. Ex seruis autem liberos dimitto Murem, Niciam, & Lyconem: Phedrion item dimitto liberam. Iam verò moriens scribit ad Idome-
 neum epistolam huiusmodi,

C V M ageremus vitae beatum, & eun-
 dem supremum diem, scribebamus haec. Tanta
 autem

autem vis morbi urgebat vesica, & viscerum, ut nihil ad eorum magnitudinem posset accedere. Opponebatur tamen his omnibus animi letitia, quam capiebam, memor rationum inventorumque nostrorum. Sed tu, ut dignum est, tua erga me & erga philosophiam voluntate ab adolescentulo suscepta, fac ut Metrodori tueare liberos. Hoc illius extremum testamentum fuit. Fuerunt autem illi discipuli plurimi egregij, & sapientissimi, Metrodorus Atheniensis Timocrates, & Sandes Lampascenus, qui Metrodorus ex quo agnovit virum, ab eo nunquam discessit, nisi tantum sex menses, quibus domum profectus denuò ad illum reuersus est. Fuit autem vir per omnia bonus, quemadmodum & Epicurus in * precipuis scribit. Attestatur autem in tertio, & Timocrates. Huiusmodi autem cum esset, sororem etiam Batidem Idomeneo tradit uxorem. Leontia Attica meretrice assumpta pro concubina usus est. Erat autem intrepidus aduersus turbationes omnes atque mortem, sicut Epicurus in primo Metrodoro tradit. Aiunt illum septē annis ante Epicurum obiisse diem, quinquagesimum & tertium agētem etatis annum. Ipse autem Epicurus, in ijs que recitauimus testamentis ipsius, ut vita prius functi filiorum curam haberi mandat. Habuit autem & predictum familiarem quen-

dam.

* πρῶτον & δεύτερον.

dam Metrodori fratrem Timocratem. Porro Metrodorus hos scripsit libros, Ad medicos tres, ad Timocratem de sensibus; de magnificentia, de morbo Epicuri, aduersus dialecticos, aduersus sophistas nouem, de itinere ad sapientiam, de mutatione, de diuitijs, aduersus Democritum, de nobilitate. Fuit & Polyænus quidam Athenodori filius Lampsacenus modestus & amabilis, vt Philodemus ait. Successor item eius Hermachus Agemachi filius, Mitylenæus, vir insignis, patre quidem paupere, at principio oratorie deditus. Feruntur & huius pulcherrima ista monumenta, de Empedocle epistola vigintidua, de disciplinis aduersus Platonem, aduersus Aristotelem. Obijt autem apud Lysiam, vir sanè (vt diximus) illustris. Leonteus itidem Lampsacenus, eiusque coniunx Themista, ad quam etiam scribit Epicurus. Colotes quoque & Idomeneus & ipsi Lampsaceni. Atque isti quidem nobiliores ex Epicuri ludo fuere, adiecto, & Polystrato successore Hermachi, cui successit Dionysius, cui Basilides. Apollodorus quoque $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\acute{\alpha}\nu\tau\alpha\iota$ & dictus, clarus fuit, qui vltra quadringenta volumina cōscripsit. Duo quoque Alexandrini Ptolemæi Melas, atque Leucus. Zeno quoque Sidonius Apollodori auditor, qui infinita scripsit. Deme- trius etiam cognomento Lacon, ac Dioge- nes.

nes Tarsensis qui selectas conscripsit¹ scholas. Orion item, & alij quos hi qui germani Epicuri sunt, sophistas appellant. Erant autem & alij Epicurei tres, Teleontei filius, ^{* ceruus} & Themista, alter Magnesius * quartus Oplomachus. Scripsit autem Epicurus infinita volumina, adeo ut illorum multitudine cunctos superarit. Nanque Cylindri ad trecentos sunt, in quibus nullum extrinsecus quæsitum testimonium est, solisque referti sunt Epicuri sententijs. Aemulatus est illum Chrysippus in scribendo multa, sicut Carneades etiam refert, parasitum illum librorum dicens. Nam siquid Epicurus scriberet, idem scribere & Chrysippus contendebat. Atque ideo sapius eadem scripsit. Unde & tumultuariè scribere, ac parùm emendatè illi ex festinatione contingebat, totque testimonia inserit, ut ex his solis libri pleni esse videantur, quemadmodum & apud Zenonem, & apud Aristotelem inuenire in promptu est. Tam multa autem, & tam præclara sunt Epicuri volumina. Ex quibus ista vel optima sunt: de natura triginta & septem, de atomis & vacuo, de amore. Epitome eorum quæ aduersus phisicos scripta sunt, aduersus Megarenses dubitationes, * ^{* uopiu.} rare opinioniones, de sectu, de plantis, de fine de iudicio siue regula. Charedemus de dijs, de sanctitate. Hegisianax, de vitis
qua

quatuor, de iusto opere, Neocles. Ad The-
 mistam, Symposium, Eurilochus, ad Metro-
 dorum, de visu, de angulo atomi, de tactu, de
 fato, de perturbationibus, opiniones ad Timo-
 cratem, Prognosticon, Exhortatorius, de ima-
 ginibus, de phantasia, Aristobulus de musi-
 ca, de iustitia & virtutibus alijs, de donis &
 gratia, Polymedes, Timocrates tres, Metro-
 dorus quinque, Antidorus duo, de austris
 opiniones ad Mithrem, Callistolas, de regno
 Anaximenes, Epistola. Vnam autem ipsa-
 rum, si videtur, conabor ponere, tribus eius
 propositis epistolis, in quibus omnem philoso-
 phiam suam breuiter collegit. Ponemus au-
 tem peculiare ipsius opiniones, & si quid vi-
 sus est eloqui electione dignum, ut omni ex
 parte cuiusmodi vir fuerit addiscas, si tamen
 ad haec iudicanda idoneus sum. Primam igitur
 epistolam scribit ad Herodotum, de sum-
 ma rerum omnium naturalium. Secundam
 vero ad Pythoclem, quae de caelestibus corpo-
 ribus est. Tertiam ad Meneccum: continet
 autem ipsa de vitis. Ordiendum autem vi-
 detur à prima, cum prius pauca dixerimus
 de diuisione philosophiae iuxta ipsum. Tres igitur
 in partes & ipse philosophiam diuisit, Ca-
 nonicam, Physicam, Ethicam. Canonica igitur
 illa accessum continet ad opus. Agitur de
 illa in libro qui inscribitur Canon. Porro Phy-
 sica

Q

sica

fica natura totam speculationem continet, de qua in libris naturalium triginta octo, atque in epistolis per elementa differitur. Ethica verò de electione & fuga differit, quæ in voluminibus de vitis, & epistolis, ac libro de fine tractatur. Consueuerunt autem canonicam naturali coniungere, appellântque illam de iudicio, & principio, siue introductione. Naturalem verò, de generatione, & corruptione, & de natura. Cæterùm moralem de his quæ eligi vel vitari debent, & de vitis, & de fine. Enimuerò dialecticam vt transversum agentem repudiant. Posse enim phisicos abunde simplicibus & proprijs rerum vocabulis agere. Ait igitur Epicurus in canone quodam, sensus, iudicia esse veritatis, & anticipationes, & affectus. Epicurei præterea phantasticos intuitus mentis adijciunt. Dicit autem & in ea quam ad Herodotum scripsit epitome, atque in certis illis opinionibus. Omnis enim, inquit, sensus irrationalis est, nulliùsq; memoriæ capax. Neque enim à se ipso, neque ab altero motus potest aliquid adijcere siue auferre: nec est quod ipsos possit arguere. Nam neque similis sensus similem potest, quod par sit vtriusque vis, neque dissimilis dissimilem, quippe qui non eandem rerum iudices sint. Ac ne ratio quidem ipsa. Nanque omnis ratio à sensibus ducta est

Et est

Et est, neque alter alterum: omnibus enim
 intendimus, eoque asseritur sensuum veri-
 tas, quod quæ sentiuntur, ea subsistant. Por-
 rò & videre nos, & audire non secus ac do-
 lere subsistit. Quocirca & de incertis oportet
 ab his quæ appareant signis colligere. Nanque
 & cogitationes omnes à sensibus manant, se-
 cundum incidentiam, & proportionem, &
 similitudinem, & compositionem, cooperante
 aliquid etiam ratione ipsa. Insanorum ima-
 ginationes ac visa etiam in somnis vera sepe
 sunt. Mouent enim: non autem mouet quod
 non est. Ceterum anticipationem dicunt ve-
 luti comprehensionem, seu opinionem ratam,
 siue cogitationem, siue vniuersalem intelligen-
 tiam insitam, hoc est, memoriam eius rei quæ
 sepe extrinsecus apparuit: vt exempli gra-
 tia, Tale quiddam homo est. Simul enim at-
 que homo nominatur, continuo per anticipa-
 tionem forma etiam illius intelligitur, præ-
 cedentibus ac ducibus sensibus. Prorsus igitur
 quod prius omnibus nominibus ordina-
 tum est, manifestum est. Neque enim profe-
 ctò quereremus quod inquirimus, nisi prius
 illud nouissemus. Verbi gratia, Quod procul
 abest, equusne an bos est. Oportet enim antea
 per anticipationem agnouisse bovis & equi
 formam. neque enim aliquid nominaremus,
 nisi prius per anticipationem illius forma per

oculos animo impressa esset. Evidentes sunt igitur anticipationes, & quod opinabile est, à priore certo aliquo pendet, ad quod illum referimus quod opinamur: ut vnde novimus an sit istud homo necne, hanc enim opinionem appellant siue opinionem, & veram esse & falsam dicunt. * Nam si quidem pro testimonio sumatur, pro illa, siue contra illam agendum sit, falsa est. Vnde etiam introductum est ὡς ὁσοῦ μέντοι, id est, perseverans, ut prope turrim accedere, & contemplari qualis propè videatur. Perturbationes autem esse duas dicunt, voluptatem & dolorem, quæ in omne animal cadant. Ex his alteram propriam, alteram alienam esse: perque eas iudicare electiones & evitationes. Quæstionum quoque alias esse de rebus, alias circa simplicem versari vocem. Atque ista de divisione ac iudicio summam dicta sunt. Redeundum iam ad epistolam quam diximus.

EPICVRVS HERODOTO S.

II S qui nequeunt, ô Herodote, singula quæ à nobis de natura scripta sunt ad unquam intelligere, neque maiores de his rebus editos libros perscrutari, compendium totius operis feci, quantum satis esse putaui, ut integerrimarum opinionum memoriam facile teneret, ut quovis tempore * in his quæ sunt

rata

* ἀλλ' ἂν ἴδῃ
ἐπιμαρτυ-
ρήσει, ἢ μὴ
ἀντιμαρτυ-
ρήσει.

* ἐν τοῖς κτ
πρωταῖοις.

rata, illis opem ferre possint, in quantum arripuerint naturæ speculationem. Quin & eis etiam qui iam in contemplatione omnium plurimum promoti sunt, formã & veluti typum totius operis, huiusce in memoriam reuocare oportet. Nam frequentibus incrementis rei crebrò indigemus, ijs autẽ quæ per partes non ita. Eundem igitur ad illa est, faciendúsq; ex iungi memoriae exercitatione habitus, ex quo & rarus maximè validúsq; ad res intuitus nobis obueniet, omnisque particularium rerum diligens cognitio reperietur, cùm formæ plenissimè animo versantur, memoriæque tenentur. Nam ea summa totius diligentia, ijsque effectus est, huiusce intuitu vti celeriter posse, ad simplicia elementa, atque ad conclusionum voces. Neque enim fas est condensationem perpetuæ rerum circuitiois esse, nisi possit paucis vocibus totum in seipso complecti illud quod etiam per partes diligenter explicatum fuerit. Vnde cùm omnibus perutilis sit qui sint familiarius dediti naturæ rationi, huiusmodi viæ propinquis continuationem facere moneo in physiologia, & ijs maximè qui tranquillam vitam degant, tum eius compendium, ac veluti summam opinionum omnium tenere memoriter. Primum igitur, mi Herodote, quæ subiecta sunt vocibus, oportet comprehendere, vt sine opi-

nata quædam, siue ambigua habuerimus, ad ea referentes dijudicare possimus: ac ne indiscreta omnia nobis in infinitum demonstrent vel inanes voces habeamus: necesse enim est primam notionem per vnamquamque despici vocem, nihilque demonstratione indigere: siquidem habuerimus quæsitum vel dubitatum, vel opinatum, ad quod referamus: siue secundum sensus obseruare omnia oportet, ac simpliciter secundum præsentis notiones, siue mentis, siue quorumuis iudiciorum. Eadem ratione etiam perturbationes quæ adsunt, vt perseuerans illud & incertum habeamus, quibus notare possimus. Hæc autem vbi perceperimus, de incertis iam conspiciari opus est. Primum quidem quòd nihil sit ex eo quòd non est. Omne enim ex omni fieret, seminibus nihil indigens. Sed & si quod occidit, interiret in id quòd non est, omnia iam dudum interuissent, cum ea non essent in quæ dissoluerentur. Atqui & omne huiusmodi semper fuit quale nunc est, semperque tale erit, nihilque est in quòd mutari possit. Nam præter ipsum vniuersum nihil est quòd in id ingressum mutationem operetur. Enimuero istud quoque etiam in maiore compendio statim à principio dixit. In primo item de natura ipsum omne est. Corpora nanque ista vt sese habeant, sensus ipse testatur.

statur in omnibus, secundum quem necesse est incertitudinem cogitatione conijcere, quemadmodum antea dixi. Nisi enim esset quod inane, & locum, & quæ tangi non potest naturam nominamus, nequaquam haberent ubinam essent corpora, neque per quod mouerentur, quæ profectò moueri perspicuum est. At præter ista nihil neque cogitatione comprehendis potest, neque per modum comprehensionis, neque secundum comprehensibilem proportionem: quippe quæ per omnes naturas accipiuntur, neque veluti horum euentus accidentiæ dicuntur. Eadem ferme in primo de natura, & in decimoquarto & quinto, atque in maiore compendio. Corpora alia quidem sunt concretiones, alia verò ex quibus concretiones factæ sunt. At ista indiuidua sunt & immutabilia, nisi omnia in id quod non est, interitura sunt: ceterum in dissolutione concretionum plenam naturam sustinere valent, cum non habeant quorsum, aut quo pacto solui possint. Itaque principia indiuidua necesse est esse corporum naturas. Præterea & omne istud infinitum est. Nam quod finitum est, extremum habet. Extremum autem præter aliud quippiam inspicitur. Itaque quod extremum non habet, nec finem quidem. Quod autem finem non habet, infinitum sit necesse est, non finitum.

Atqui & multitudine corporum & vacui
 magnitudine omne istud infinitum est. Si
 enim infinitum esset vacuum & corpora fi-
 nita, nusquam manerent corpora, sed fer-
 rentur per infinitum inane dispersa, cum
 non haberent ubi se figerent atque cohiberent.
 Quod si vacuum finitum esset, non haberent
 infinita corpora vbinam subsisterent. Ad hæc
 verò individua corpora ac plena, ex quibus
 & concretiones fiunt, & in qua dissolun-
 tur, incomprehensibilia sunt figurarum dif-
 ferentijs. Neque enim possibile est ex eisdem
 figuris comprehensis, tot factas esse differen-
 tias, ac per vnamquamque signurationem sim-
 pliciter infinitæ sunt atomi. Porro differentijs
 non simpliciter infinitæ, sed tantum incom-
 prehensibiles sunt. Neque enim, ait, interius
 vllum in infinitum sectionem habere posse.
 Dicit autem, quando quidem qualitates immu-
 tantur, si quis eas non etiam magnitudinibus

* Φησὶ δὲ απερχομέ-
 νη ἐνδοτέ-
 ρω ἢ ἰσοῦ
 χῶς αὐτὰς
 κινεῖν τῶ
 κενῶ, τῶ
 ἕξιν ὁμοίαν
 καὶ τῆ βαρυ-
 τάτη τὸν
 αἰῶνα.

simpliciter in immensum emissurus sit. Mouen-
 tur autem assiduo atomi. * Ait enim interius
 & æqua celeritate motus illos agitari, cum va-
 cuo similem motum exhibente perpetuo gra-
 uissimè atque leuissimè. Atque illæ quidem
 longè à se inuicem distantes. Alij verò agi-
 tationem ipsam continent cum fuerint com-
 plexione inclinata, siue ipsis complexionibus
 sustentata fuerint. Nam vacui natura quæ
 illos

illos singulos dirimit, hoc efficit: quandoquidem firmitatem siue affixionem facere ipsa non potest. Solidum verò quòd illis inest per collisionem, agitationem facit, quantum complexio illa ex collisione restitutionem ac instaurationem dat. Horum autem initium non esse, cum atomi & inane causæ sint. Ait autem intrinsecus neque ullam circa atomos inesse qualitatem, præter figuram & magnitudinem & gravitatem: immutari autem colorem circa positionem atomorum in duodecim institutionibus ait, omnemque magnitudinem circa illos non esse: nunquam enim atomus sensu visa est. Hæc autem vox cum ista omnia memorantur, figuram idoneam submittit cogitationibus nature rerum. Mundi item infiniti sunt, siue huic similes, siue qui dissimiles sunt. Atomi namque cum infinitæ sint, (vt modò demonstratum est,) etiam longissimè feruntur. Neque enim consumuntur eiusce atomi, ex quibus fiat mundus, siue à quibus effici possit, neque in vnum, neque in infinitos, neque in similibus, neque in differentibus. Nihil igitur est quod huiusmodi mundorum infinitatem impediat. Imò & formæ similium figurarum cum solidis sunt, tenuitatibus longè ab apparentibus distantes. Neque enim eius recessiones in aere fieri non possunt, neque

aptitudines per efficientiam concavorum atque tenuium, neque vapores ea consequentem positionem atque incessum observantes, quam in solidioribus habebant. Eas autem formas imagines vocamus. Atqui motus qui per vacuum fit, cum nullo contra incidentium occursum fiat, omnem longitudinem comprehensibilem in incomprehensibili consummat tempore. Quippe tarditatis ac celeritatis incisio aduersa, nec aduersa, similitudinem accipit, neque tamen simul secundum tempora quae per rationem speculamur, iuxta id quod agitur corpus ad loca plura penetrat, nam illud cogitari non potest. Et hoc sensibili in tempore simul ac consenerit, & ex quouis infinito ex quo complectamur motum, locus recedens erit. Simile enim contraria illi incisioni erit, etiam sit andiu celeritatem motus non intersecandam relinquamus. Perutile est autem & hoc tenere elementum, vel si nihil aliud quam quod simulacra tenuitatibus summis vtuntur. Vnde ijs quae apparent palam reuertantur, vel quod celeritatem habeant incomparabilem, quae quemuis meatum moderatum ei habeant, in hoc ne quid illorum infinitatem aut minimum intersecet, plurimas autem & infinitas continuo aliquid resingant. Ad haec verò quoniam imaginum generatio

simul

phantasiam irruentem, acceperimus, seu forma, seu accidentium, forma hæc est solidi, quæ fit iuxta subsequenter densitatem, seu ex imaginum comprehensione. Mendacium verò & falsum præopinando semper asseri possunt. Sin verò minus asseratur, per immobilē nobis ipsis connexum imaginalem intuitum, perceptione præditum, per quam mendaciū fit. Nam similitudo visorum quæ veluti in imagine accipiuntur, siue illa in somnis fiant, siue per alias notiones mentis, aut iudiciorum reliquorum, nequaquam ex his essent, quæ sunt, & vera appellantur, nisi essent aliqua, & hæc ad quæ iaculamur (intuitum): falsum verò non esset nisi accepissemus & alium aliquem motum in nobis ipsis, coniunctum quidem, cæterum perceptione præditum. Secundum hunc autem coniunctum phantastico iactui perceptionemque habentem, si quidem non asseratur, siue refellatur, fieri vt mendacium sit: si autem asseratur, aut non refellatur, verum. Et hæc igitur operæpretium est vt opinio fortiter teneat, vt neque iudicia tollantur actionum, neque falsum dum equaliter cõfirmatur cuncta perturbet. Atqui & auditus fit, dum flatus aliquis fertur, siue à vocante, siue à sonante, siue à strepente, aut quoduis audiendi instrumentum inferente. Porro fluxus hic in
equal

æqualium partiū tumores diffunditur, quan-
dam adinuicem seruantes consensionem, at-
que vnitatem propriam ad id quod emisit
pertingentem, atque ad sensum, qui in illo
vt plurimum facit. Sin verò minus, vel quod
extrinsecus est tantùm manifestat. Nam
absque consensione aliqua inde adueniente
nunquam profectò fieret huiusmodi sensus.
Non igitur existimandum est aerem ipsum à
precedente voce formari, vel ab his quæ eius-
dem generis sunt. Multum enim ei deesset, si
hoc ab illa pateretur, sed eum ictum qui sit in
nobis simul ac vocem miserimus, huiusmodi
facere ex quibusdam tumoribus, qui vento-
sum efficiant fluxum, deinde nobis passionem
audiendi insinuet. Quin & hoc ipsum de
odoratu sentiendum quod de auditu dixi-
mus. Nunquam enim vllam effici passionem
posse nisi sint tumores quidam, qui à re ipsa
ad hunc mouendum sensum debita mensu-
ra ferrentur, dum partim quidam pertur-
bati atque alienati sunt, partim verò quieti
& conuenientes. Atqui atomos existiman-
dum est, nullam qualitatem eorum quæ vi-
dentur admittere, præter figuram & graui-
tatem & magnitudinem, & quæ necessariò
figuram contingunt: qualitas enim omnis im-
mutat, atomi verò nihil mutant. Opor-
tet

tet enim semper in dissolutionibus concretio-
 num aliquid solidum atque insolubile subsi-
 stere, quod mutationes non in id quod non est
 faciat, neque ex eo quod non est, sed secundum
 transmutationes ex plurimis: quorundam ve-
 rò accessus etiam ac * recessus. Quocirca ne-
 cesse est ut ea quæ non transmutantur, in-
 corruptibilia sint, & ab eius quæ mutat na-
 tura prorsus aliena, verum tumores habere
 ac formationes suas. Hoc enim subsistere ne-
 cessarium est. Nam in his quæ apud nos trans-
 formantur, ex voluntate figura accipitur
 subsistens. Enimvero qualitates cum in eo quod
 mutatur insitæ non sint, non secus atque illæ
 relinquuntur, ex corpore toto pereuntes. Abun-
 dè igitur possunt ista quæ relinquuntur effice-
 re concretionum differentias. Quandoquidem
 aliqua necesse est relinquuntur, atque in id
 quod non est defluant. Sed ne quidem semper
 omnem in atomis magnitudinem esse putan-
 dum est, ne ea quæ apparent reluctentur. Cæ-
 terum mutationes quasdam esse magnitudinum
 existimandum: præstat id quippe. Hoc autem
 si adsit, & quæ secundum passiones, & quæ
 secundum sensus fiunt, reddentur. Omnis au-
 tem subsistens magnitudo neque utilis est
 ad qualitatium differentias: nam & ad nos
 veniunt haud dubiè visibiles atomi. Quod
 cum

cùm sit, cernitur: neque quo pacto fiat visibilis atomus, agnoscere possumus. Ad hæc putandum non est in corpore finito tumores infinitos esse, neque qualescunque. Itaque non eam modo sectionem quæ in infinitum pateat ad id quod minus est tollere oportet, ne omnia infirma faciamus, cogamurque complexionibus densorum ea quæ sunt, in id quod non est, tendendo consumere: verùm ne transmutationem quidem in his quæ finita sunt in infinitum, neque in minus fieri existimandum. Neque enim ubi semel quispiam dixerit tumores in plerisque infinitos esse, quàm magni etiam sint intelligere potest, & quo modo finita sit ista magnitudo? Quàm magni enim quidam sunt constat. Nam tumores illi infiniti sunt, & hi ex quibus qualescunque hi fuerint, infinita profectò esset etiam magnitudo, extremitatè que finitam habentes perceptibilem, nisi & per seipsum inspiciendum est, ne & quod deinceps sequitur, huiusmodi intelligamus, atque ita per consequens in anteriora tendendo in infinitum contingat cogitatione procedere. Minimum autem illud quod in sensu est considerandum est, ut neque sit huiusmodi, cuiusmodi id quod habet transmutationes, neque tamen omnino dissimile, sed habeat commune cum
transf

transmutationibus aliquid. Ceterum perceptione partium careat, sed cum propter communis illius similitudinem aliquid ipsius nos percepisse arbitramur, partim ad hæc, partim ad illa, æqualitatem nobis oportet occurrere: deinceps ista conspiciamus à primo inchoantes, non in eodem, neque in partibus partium apprehensa, sed in proprietate sua, metiendo magnitudines, quæ maiores sunt magis, & quæ minores minus: hac proportione arbitrandum, quòd in atomo minimum est uti. Constat enim differre illud parvitate ab eo quod secundum sensus aspicitur, proportione verò eadem uti. Namque & quam magnitudinem habet atomus, secundum hanc proportionem predicavimus, paululum solam excludendo longitudinem: præterea minimos atque non mixtos fines putandum est, esse longitudinum dimensionem, & ex ipsis primùm maioribus ac minoribus parando rationis speculatione in his quæ sunt invisibilia. Nam communitas quæ eis inest ad immutabilia, potest quod hætenus est perficere. Collationem autem ex his quæ motum habent fieri possibile non est. Nam & infiniti quod supremum aut infimum sit predicandum non est supra vel infra esse. Nam quod supra caput fit undecunque stemus, ducere in infinitum, nunquam nobis istud apparere. Ita & quod infra est id
quod.

quod intellectum est, æqua ratione euadere in infinitum, supra atque infra iuxta idem. Hæc enim intelligi possibile non est. Itaque licet vnã accipere superiorem intelligibilem loci mutationem in infinitum, vnãque inferiorem & si decies millies ad superiorum pedes, id quod à nobis fertur ad ea quæ supra caput nostrum sunt loca pertingat, aut in inferiorum caput quod à nobis fertur inferius. Nanq; motus vniuersus nihilominus vtrique oppositus in infinitum intelligitur. Verum enim uero, & æqua celeritate atomos esse necesse est, cum per inane inuehantur nullo reluctante. Neque enim graua paruis ac leuibus celerius ferrentur, quandoquidem nihil occurrit eis, neque itidem parua magnis, cum motum omnia habeant commensum, ubi ne illis quidem aliquid obluetatur, neque superius neque obliquus per collusiones motus, neque inferior per propria pondera. In quantum enim vtraque continent, in tantum vnã cum intellectu habebit motum, donec aut extrinsecus, aut ex pondere proprio reluctetur aduersus ferietis vim. Sed enim neque per concretiones altera celerius quàm altera dicitur, quando atomorum æqua celeritas sit, atque in vnum ferantur locum atomi quæ in conuentibus sunt, & contra minima perpetuò, nisi in vnum secundum tempora quæ ratione

R tione

tione cernuntur, sed frequenter oblucentur
 donec sub sensu assiduitas motus, fiat. Quod
 enim de invisibili opinamur, quod nimirum
 tempora quae ratione cernuntur, perpetuum
 motum habitura sunt, in huiusmodi verum
 non est. Nam omne quod cernitur, aut animo
 per notionem percipitur, verum est. Post haec
 dispiciendum est, ad sensus passionésque refe-
 tendo. Ita enim erit firmissima probatio, quod
 animus sit corpus tenuibus partibus per to-
 tam congregationem seminatum. Ceterum
 semini simillimum caloris quoddam tempera-
 mentum habenti, atque huic alicubi simile,
 alicubi illi. Est autem pars quae multam acce-
 pit immutationem exilitate partium atque
 horum ipsorum. Consentit autem huic magis
 ex reliquo coetu. At istud omne constat, vires
 esse animi, & perturbationes, agilitatésque
 motus & cogitationes, & cetera quibus pri-
 vati morimur. Enimvero & id oportet tene-
 re quod habeat anima sensus plurimam cau-
 sam. Non tamen istam accepisset nisi à con-
 ventu reliquo roboraretur. Porro reliquus
 conventus cum hanc paraverit causam, & ipse
 huiusmodi casus ab illa particeps sit, non ta-
 men omnium quae illa possidet, idcirco discen-
 dente anima sensu caret. Neque enim ipsum
 in seipso possidebat hanc vim, sed alteri quod
 vna

unà cum eo factum fuerat parabat per consummatam circa se virtutem, secundum vertiginem, si ipsi continuo sensibile symptoma perficiens, & illi per communem fluxum atque consensum (vt dixi) reddebat. Idcirco igitur & insita anima nunquam alia aliqua parte discedente, priuatio sensuum fieret, sed si illa unà periret, soluto eo quod sustinebat, siue toto, siue etiam parte aliqua, siquidem sensus animæ in vigore persisteret: illa atomorum multitudine quæ ad animæ naturam spectat, abscedente, verum & soluto conuentu toto, dispergitur anima, neque iam easdem vires habet, neque mouetur. Itaque ne sensum quidem habet. Neque enim intelligi potest hoc ipsum quod sentitur, nisi in conuentu isto his motibus vtatur, quando ea quæ roborant & quæ continent huiusmodi non sunt in ijs in quibus nunc existens tales motus habet. At qui & hoc in alijs dicit, & ex leuissimis atomis atque rotundissimis illam esse compositam, multum ab illis differentibus quæ ad ignem pertinent: pars tamen eius quæ ratione caret, corpori quoque reliquo cõnexa est. Rationalem autem partem in pectore sedem habere, vt ex metu & gaudio manifestum est. Sonnum fieri cum partes animæ quæ per omnem concretionem disseminate sunt, aut continentur,

*aut euacuantur, deinde poris incidunt. Semen
 præterea ex omnibus corporis partibus ferri
 intelligendum est. Dicit enim per plurimam
 nominis familiaritatem, in eo quòd per se in-
 telligitur. Incorporeũ autem per se intelligere
 non possumus præter vacuum. Porro vacuum
 neque facere aliquid, neque pati potest, sed
 motum tantum per se corporibus præbet. Ita-
 que qui incorpoream dicunt esse animam, de-
 sipiunt. Nihil enim aut facere posset, aut pati,
 si esset huiusmodi. At nunc euidenter hæc v-
 traque in anima esse symptomata quæ circa
 illam sunt manifestant. Has igitur de anima
 ratiocinationes, si quis ad perturbationes sen-
 susq; referens, & memoria, teneat quæ princi-
 piò diximus, satis intelligit ea quæ locis com-
 prehensa sunt in id quod particulare est ex his
 firmiter ac diligenter absoluta. Verum enim ue-
 ro & figura & colores et magnitudines et pō-
 dera & alia quæ de corpore prædicantur, vt
 quæ per seipsa tendat, siue ad omnia seu ad vi-
 sibilia, & ea quæ per sensum cognita, neq; per
 seipsas esse naturas opinandum. Non enim pos-
 sibile est id scire, neque omnino vt non sunt, vt
 neque alia quæ insunt huic incorporea, neque
 vt huius particulæ, sed vt corpus totum, quòd
 vniuersaliter quidem horum omnium quæ
 sua sunt naturam sempiternam habeat, pos-
 sibile non est esse si simul feratur.*

ex

ex ipsis tumoribus maior constiterit conuen-
tus, siue primorum, siue vniuersi magnitudi-
num, aliquo autem minorum, sed (vt dixi)
ex his omnibus perpetuam habens suam na-
turam. Atque intuitus quidem priores ha-
bent hæc omnia & perceptiones. Cæterum con-
sequente multitudine subita, & nusquam
scissionem admittente, sex iuxta subitam * *ἐκκείνη*.
agnitionem corporis prædicamentum perci-
piente. Quin & corporibus contigit sæpe vt
ea sequatur, * & quod sempiternum non est, * *Consule*
neque in inuisibilibus neque in corporeis. Vn- *græca.*
de secundum motum plurimum hoc nomine
vtentes, manifestè colligimus casus neque vni-
uersi habere naturam, quod assumentes se-
cundum confertum illud, corpus appellamus,
neque item consequentium sempiternorum, si-
ne quibus corpus cogitari non potest, per intui-
tus autem quosdam, subsequente conferto, sin-
gula appellarentur. Cæterum quandocunque
contingentia singula inspiciuntur, non sempi-
ternis casibus subsequentibus, neque hæc actio
expellenda est, ex eo quod est, quia naturam
non habet vniuersi cui contingit, quod profe-
ctò etiam corpus appellamus, neque item sem-
piternorum subsequentium, neque rursus per
se existimanda. Neque enim hoc, vel in his vel
in sempiternis contingentibus intelligendum,
sed (id quod etiam apparet) casus omnes cor-

pora existimandum, etiam si non sempiternè subsequantur, neque per se rursus naturæ ordinem habeant. Ceterùm quemadmodum sensus ipse proprietatem facit, conspiciuntur. Sed enim & hoc vehementer considerare opus est. Nanque tempus minimè querendum est, sicut & reliqua quæ in subiecto querimus, referentes ad eas quæ à nobis ipsis inspiciuntur anticipationes, sed ipsa euidencia per quam tempus aut multum aut pusillum vocamus, hoc * familiari quadam propinquitate circumferentes reputanda: neque * locutiones velut meliores persequendum, sed his quæ sunt ad manus in ea re utendum. Neque aliud aliquid per seipsum prædicandum, quasi eadem quam proprietas hæc substantiam habeat: quod quidem faciunt quidam: sed solùm quo proprietatem connectimus, hoc etiam subiectamur animadvertendum. Nam hoc demonstratione non indiget, sed animaduersione. Nam diebus ac noctibus horùmque partibus connectimus. Similiter & perturbationibus ac tranquillitate & motibus & statibus proprium aliquem præterea casum. Rursus hoc ipsum cogitantes secundum quod tempus nominamus. At autem & in secundo de natura libro & in magna epitome, atque in his quæ prædiximus, Mundos & omnem finitam concretionem similem his quæ inspiciuntur speciem

* συζητι-
κῶς.
* διαλέ-
κτικῶς.

ciem frequenter habentem existimandum ex infinito horum omnium prodisse, ex conuersionibus proprijs, discretis, maioribus, atque minoribus, rursúmque dissolui omnia, celerius alia, alia tardius, cum alia hoc ab ipsis patiantur. Constat igitur & mundos illum dixisse interire, quum partes mutantur: & in alijs, quòd terra aeri superuehatur: præterea & mundos neque ex necessitate arbitrari oportet vnã habere figuram, imò & differentes eos in duodecimo de mundo esse ait. Alios nanque sphaera, alios oui præferre speciem, aliosque aliam itidem formam, non tamen quamuis formam admittere, neque animantes esse ab infinito discretas. Neque enim probaret quispiam, quòd in eo qui sit huiusmodi, comprehensa nõ sint efficiencia semina, ex quibus & animalia & arbores & cætera quæ conspiciuntur, constant. In huiusmodi verò non potuisset. Eadem autem ratione etiam innutriri eum terra existimandum. Sed & naturam quoque opinandum est plurima & varia ex rebus eisdem edoctam fuisse, atque coactam. Porro rationem quæ ab ea * credita fuissent, ea postea diligentius explicuisse atque adinuenisse. & in quibusdam quidẽ celerius, in alijs tardius, & quibusdam euolutionibus atque temporibus ab his quæ ex infinito: in quibusdam verò secundum minores. Quocirca & nomina ab

* *περὶ
γυνδαίνα.*

initio non positione facta, sed ipsa hominum
 ingenia per singulas nationes proprijs affecta
 perturbationibus, ac propria percipiētia visa,
 propriè aerem emittere immissum à pertur-
 bationibus singulis ac visis, vt esset vnaque-
 que etiam gentium per loca differentia. Tan-
 dem verò communiter per gentes singulas
 fuisse imposta propria, vt significationes mi-
 nus ambigua fierent ad inuicem, breuius-
 que significarent, quasdam insuper res etiam
 quæ non conspiciantur inferendo, vt eos qui
 essent conscij, * monerent in sonos quosdam e-
 rumpere coactos, illos verò ratione duce plu-
 rimis ex causis ita interpretatos esse. Enim-
 uerò in meteoris motum & conuersionem ac
 defectum, ortumque & occasum & his simi-
 lia, neque ministerio cuiusquam facta existi-
 mandum est. Verùm illius ordinatione &
 imperio qui omnem simul beatitudinem &
 immortalitatem habeat. Neque enim beati-
 tati conueniunt negotia, & cura, & iræ aut
 gratiæ, sed infirmitate ac timore & indi-
 gentia proximorum ista fiunt. Neque rur-
 sus cùm ignis simul sit conuersus in se quæ
 beatitudinem possident, secundum volun-
 tatem hos motus accipere, verùm omnem
 seruare * decentiam per omnia nomina, quæ
 in huiusmodi feruntur notionibus, si neque
 contrariæ honesto ex his opiniones fiant. Alio-
 quin

* παρη-
γυνησαι.

* σέμνω-
μα.

sunt maximè propria. Idcirco & plures inuenimus causas conuersionum, & occasus, & ortus, defectus, & huiusmodi, sicut & in his quæ particulatim fiunt. Aut existimandum non est horum vsum diligentiam non accepisse, quanta possit ad tranquillitatem nostram beatitudinemque conferre. Itaque quasi per transitum intuentes quoties apud nos similitudo sit, de ratione cœlestium omnisque incerti differendum est, eos aspernando qui id quidem sciunt quod vno modo se habet aut fit, neque quod multis contingat modis, imaginationemque ex* recessibus reddunt, ignorant præterea quænam sunt quæ perturbationem non ingerant. Si tamen arbitramur eo modo susceptum id fieri posse, & in quibus similiter perturbatione vacamus, ipsum quod multis fiat modis non ignorantes, quemadmodum si quod ita se habeat noverimus, perturbatione carebimus. Ad hæc omnia illud omnino oportet intelligere, quòd perturbatio humanis animis propriè omnino sit in eo quod hæc & beata opinarentur, & incorruptibilia, & contrarias his voluntates simul habeant, & actiones, & causas, & in futura vita dirum quippiam secundum fabulas, & expectent, & suspicentur, siue hanc priuationem sensus quæ in morte est metuant, quasi post mortem

* ἀποστροφῆς
καὶ τῶν.

mortem aliquid sit, & ipsi in eo quod non op̄
 nionibus ista patiantur, verum affirmatione
 quadam irrationabili. Vnde cum non diffi-
 niant malum, æquam siue etiam maiorem per-
 turbationem capere, quasi hæc opinarentur
 tantum. Porro huiusmodi perturbationis va-
 catio, est his omnibus euadere liberum, & ab-
 solutum, perpetuamque omnium, & eorum
 quæ sunt planè propria seruare memoriam.
 Quocirca omnibus vtendum est presentibus,
 in commune quidem vt communibus, priua-
 tim verò vt priuatis, ac presenti omni per sus-
 gula iudicia euidencia. Si enim hisce intende-
 rimus, id vnde perturbatio metusque fiebat
 excludemus, habita recta ratione, atque solue-
 mus, de que cœlestibus ac reliquis quæ semper
 incidunt quæque summè terrent reliquas cau-
 sas afferemus. Ista tibi Herodote de natura
 omnium summatim perstrinximus. Quæ tu
 si diligenter pro viribus tenere studueris, arbi-
 tror te, etsi non ad omnia semper per partes
 diligenter explicata sufficient, incomparabi-
 lem tamen ex eis firmitatem atque constan-
 tiam aduersus homines cæteros percepturum.
 Nam te ex teipso promouebis plurimum ad ea
 etiam quæ in toto de natura opere sunt dicta
 per partes exponenda. Atque hæc ipsa man-
 data memoria perpetuo emolumento erunt.
 Sunt enim huiusmodi, vt hi etiam qui iam
 par

particularia satis, aut etiam perfectè digesse-
runt, ad huiusce tamen intuitus plurimos ha-
berent, & plurimum iuuari ex his possint in
his quæ de tota natura differuntur. Quæ au-
tem non penitus cadunt in ea quæ conficiun-
tur, ex his sunt aut secundum eum morem qui
* caret inuidia, simulatque intelligitur ambi-
tus eorum quæ sunt in primis rata, ad tran-
quillitatem animi faciunt. Et ista quidem de
naturalibus eius epistola. Sequitur de meteo-
ris in hæc verba:

Interpres
legit, φθό-
γος: verum
quædã ex-
emplaria ha-
bent φθόγ-
γος.

EPIGVRVS PYTHOCLI S.

REDDIDIT mihi Cleon abs te episto-
lam, in qua nos fouere atque diligere persi-
stis, dignè pro nostro in te studio, neque ignau-
ter earum ratiocinationum meminisse nite-
ris quæ ad beatam vitam contendunt. Precar-
is vt tibi de meteoris breuem mittam faci-
lèmq; tractatũ, quo facilius admonearis. Ea
enim quæ in alijs scripsimus difficillimè teneri
memoria, quamuis ea (vt ais) quis continuè
circumferat. Nos autem perlibenter preces ad-
misimus tuas, magnâque de te & iucunda
spe fruimur. Cùm igitur cetera iam absolu-
erimus omnia, agimus quæ postulasti, plurimis
& alijs emolumento futura inuenta hæc, &
his maximè qui rudes adhuc germanam sum-
mamq; nuper naturæ rationem degustarunt,
his

his item qui aliquibus disciplinarum libera-
 lium sunt grauioribus curis impliciti. Ea igitur
 ritè percipe, mandatàque memoria tecum
 acriter acutèque volue, cū cæteris quæ in bre-
 ui epitome ad Herodotum misimus. Primùm
 igitur nullum alium aliquem finem ex scien-
 tia de meteoris, siue per connexionem, siue ab-
 solutè dicantur putandum est, quàm pertur-
 bationis vacationem, ac probationem certam,
 sicuti & in reliquis: neq; quod sit impossibile
 ut aggredi: neque speculationē in omnibus ha-
 bere similem aut his libris quos de vitis scri-
 psimus, aut his quos de alijs naturalium quæ-
 stionum purgationibus: puta quòd omne cor-
 pus impalpabile natura sit, quòd indiuisibi-
 lia elementa, & omnia huiusmodi, aut quæ v-
 nicam his quæ videntur concordiam habent,
 quod in meteoris nō procedit. Verùm ista qui-
 dem multiplicem habent generis causam, &
 substantiæ prædicamentū sensibus consentien-
 tem. Neq; enim secundum proloquiorū * va-
 nitatem legisque sanctionem de natura disse-
 rendum, sed sicut ea quæ videntur hortantur.
 Non enim iam vita nostra aut stultitia, aut
 gloriæ vanitate opus habet, sed solūm ut tran-
 quillè ac securè viuamus. Omnia quidem im-
 mobili ac stabili ratione non sunt per omnia,
 * ex his duntaxat, quæ multiplici modo his
 quæ apparent concorditer incidunt, cū quis
 quod

* Aliàs no-
 uitatem.

* κατὰ πλεο-
 ναχὸν ῥό-
 πον ἐκκα-
 ταιρομέ-
 νων συμφώ-
 νως τοῖς
 φαινομέ-
 νοις.

quod probabiliter de his dicitur congruenter omiserit. Cùm verò quispiam hoc quidē omittit, hoc autem eijcit, quod equè ei quod videtur consonum est, eum profectò constat omninaturæ excidisse ratione, atque ad fabulas esse devolutum. Signa verò quaedam eorū quæ in supernis consummantur, ferre quaedam ex his quæ nobis apparent, & quæ inspiciuntur aut sunt, non ea quæ in supernis apparent. Hæc enim multis modis fieri possunt, vnumquodque tamen visum observandum est, atque in ea quæ illi coniunguntur dividendum, quandoquidem illis non reclamatur, quin sæpenumero plurimis modis absoluantur ab ijs rebus quæ apud nos sunt. Mūdus est cœli quaedam cōtinentia, stellas & terram & quæ videntur omnia continens, abscissionemque ex infinito habens, atque in finem desinens, siue rarum siue dēsūm, quo soluta quæ in illo sunt omnia confusionem accipient, & desinentem aut in eo quod circumagitur, aut quod instantiam habet, & rotundam aut triangularem, aut quancunque circumscriptionem: omnibus enim modis fieri potest: nam eorum quæ videntur nihil obsistit mundo huic, in quo finem comprehendere nequimus. Quòd autem & huiusmodi mundi sint infiniti multitudinē, colligi potest, & quoniam talis fieri mundus

diis

dus potest in mundo, & inter mundo, quod inter-
 uallum dicimus inter mūdos, in loco vacui
 pleno & non in magno puro & vacuo: quem-
 admodum aiunt quaedam idoneorum quorum-
 dam seminum, quae ab vno mundo siue inter-
 mundo fluxerunt, siue etiā à pluribus, & quae
 sensim auctiones & compositiones faciunt in
 locum alium si sic contigerit, & irrorationes
 ex his quae idoneam habeant perfectionem &
 constantiam, quantum subiecta fundamenta
 * subiectionis efficere possint. Non enim coa-
 * * πρὸς οὐ-
χλω.
 cervationem fieri oportet solum, neque verti-
 ginem in eo vacuo, in quo fieri est possibile
 mundum secundum quod ex necessitate puta-
 tur, auerique tandiu quoad alterum offen-
 dat, vt ait quispiam ex his qui Physici vocan-
 tur. Hoc enim his quae videntur repugnans
 est. Sol item & luna, & sidera cetera* seor- * καὶ
 sum facta, postea à mundo comprehensa sunt, ωὐρα.
 & quae praeterea seruantur, continuo efficta
 sunt, atque incrementum ceperunt. Pari ra-
 tione, & terra, & mare, & quae per compa-
 rationes, & vertigines quarundam tenuitate
 partium, constantium naturarum, siue spi-
 ritualium, siue ignis praeserentium speciem, si-
 ue vtrunque simul. Haec enim ita suggerit sen-
 sus. Porro solis ceterorumque siderum magni-
 tudo, quantum ipsi iudicamus, ea est quae vi-
 detur. Haec autem in undecimo de natura.

Nans

Nam si, inquit, magnitudinem interualli ratione amisisset, longè profectò magis colorem. Alia nanque huic rationibilibior distantia nulla est. Cæterùm secundum id quod per ipsum est, siue maior sit quàm videatur, siue paulò minor, siue tantus nō simul. Ita enim & apud nos lumina quæ ex interuallo cernuntur, per sensum conspiciuntur. Omnis autem in hanc partem instantia soluetur facile, si quis rebus certis intendat, quod in libris de natura monstrauimus. Ortus & occubitus solis ac lunæ syderumque cæterorum, & per incensionem & extinctionem fieri posse, cùm talis sit circumstantia etiam per alia loca, vt ea quæ prædiximus perficiantur. Nihil enim eorum quæ videtur obluetatur. Per euidentiã quoque super terra, & rursum per adiectionem quod prædiximus confici posse. Neque enim refragatur aliquid eorum quæ cernuntur. Ipsorum quoque motus non quidem fieri impossibile secundum vertiginem totius cæli secundum eam quæ ab initio in generatione mundi genita est in ortu necessitatem: deinde calore, per quandam ignis distributionem semper ad interiora loca tendentis. Conuersiones solis ac lunæ fieri quidem possibile per obliquum cæli, ita temporum necessitate coacti. Similiter & secundum aeris

obst

aeris * obſiſtentiam, ſiue etiam materia apta * *ai De co-*
 qua ſemper adiaceat atque inflammetur. Par- *σiv.*
 tim verò deſerentis, ſiue etiam ab initio verti-
 go huiusmodi iſtis ſit diſtributa ſideribus ut
 in gyrum moueantur. Cuncta enim huius-
 modi atque his ſimilia in nullo euidentiæ ra-
 tioni diſſentiunt, ſiquis ſemper in huiusmodi
 partibus poſſibili adherens horum ſingula ad
 eorum quæ videntur conſonantiam poſſit ad-
 ducere, nihil metuens ſeruiles Aſtrologorum
 artes, euacuationeſque luna, ac ruruſus im-
 pletiones, euerſionemque huius corporis. Fieri
 enim proſectò poſſet etiam hoc per figuratio-
 nes aeris: atque & per appoſitiones, & omnes
 alios modos, per quos & ea quæ apud nos
 apparent reuocantur ad huiusmodi ſpeciem
 reddendam, niſi fortè quis vnico illo modo con-
 tentus, reliquos nequicquam repudiet. Neque
 ſpeculatiuè poſſibile eſt aliquid homini aſpi-
 cere, & aliquid impoſſibile, atque ideo im-
 poſſibilia inſpicere cupit. Præterea poſſibile
 eſt lunã ex ſeipſa habere lumen, poſſibile item
 & à ſole id mutuari. Etenim apud nos plera-
 que cernuntur quæ multa ex ſeipſis habeant,
 multa item ab alijs, nihilque impedit eorum
 quæ in meteoris videntur, ſi quis multiplicis
 modi ſemper memoriam habeat, conſequen-
 teſque ipſis vnã ſuppoſitiones & cauſas ſimul
 accipiat, neque aſpiciens in ea quæ non con-
 ſequuntur

sequuntur, & ea quæ vergunt aliàs aliter in
 illum vnicum modum. Porro faciei manife-
 statio fieri quidem in ipsis potest, & per im-
 mutationes partium, & per cumulatam ad-
 iectionem, modisque omnibus meteoris hu-
 iusmodi vestigare nequaquam adnitendum
 est. Si enim aliquibus repugnare evidentijs
 contingat, nunquam vera tranquillitate po-
 terimus frui. Solis ac lune defectus potest
 etiamnum fieri & per extinctionem, quem-
 admodum & apud nos hoc fieri videmus.
 Iamque per interpositionem quorundam alio-
 rum, aut terre, aut celi, aut cuiuslibet al-
 terius huiusmodi, sicque proprios adinuicem
 modos conspiciendum, & quòd coniunctas
 fieri concretiones quorundam impossibile non
 est. Porro in x i i. de natura libro dicit, obum-
 brante luna solem deficere: lunam verò, ter-
 re umbra se opponente, verum secundum re-
 cessum. Hoc & Epicureus Diogenes in primo
 electarum opinionum tradit. Præterea cir-
 cuitiois ordo sic accipiatur, sicuti & quæ-
 dam apud nos fiunt: diuinæque ad hæc natu-
 ra nusquam admoueat, immunis à mini-
 sterio in omni sua beatitate seruetur. Sin mi-
 nus autem hoc fiat, omnis de meteoris inan-
 erit contradictio, sicuti iam quibusdam fuit,
 qui non modum attigere possibilem, verum
 in vanitatem deciderunt, dum vno tantum
 modo

modo arbitrantur hæc fieri, aliosque omnes
 posibles excludunt. Eos verò qui ad cogita-
 tione incomprehensibilia feruntur, quique
 etiam ea quæ apparent signa suscipere non pos-
 sunt, valere sinamus, quæ noctium ac dierum
 prolixitates immutant, & præter id quòd so-
 lis motus celeres fiunt, rursus etiam tardio-
 res super terram: & præter id quòd locorum
 longitudines immutant, etiam loca quedam
 celerius peragunt, sicuti & apud nos quæ-
 dam tardius conspiciuntur, quibus consona
 de meteoris dicendum. Qui autem vnum as-
 sumentes, his quæ apparent reluctantur, eo-
 etiam exciderunt, an inspicere homini pos-
 sibile sit. Nanque significationes fieri possunt
 etiam per collationes temporum, sicuti & in
 his quæ apud nos videntur animantibus, &
 in alijs, sicut si aeris & mutationis. Hæc
 enim utraque his quæ videntur non repu-
 gnant. Qualitatibus præterea, ab hoc aut ab
 illo fit causa: neque conijcere licet quæ fieri
 atque constare possit: & præter concretiones
 aeris, impressiones ventorum, atque implica-
 tiones se inuicem tenentium atomorum, &
 eorum quæ ad hoc agendum idonea sunt, etiam
 per fluxum qui ex terra, aquisque collectio-
 nem, atque modis alijs plurimis huiusmodi
 coitiones impossibile nouerit facere. Iam verò
 in his partim se collidentibus, partim verò

mutantibus, aquas perfici, & ventos item per relationem ex locis idoneis, dum per aerem mouentur, vbi inundatio vehementior ex quibusdam ad huiusmodi immisiones idoneis conuentibus facta fuerit: Tonitrus fieri posse etiam per spiritus in concavis nubium evolutione: sicut in vasis contingit: atque ex igne inspirato sonitum in ipsis fieri: & per fractiones nubium, atque dissidentias ac confractiones, & rupturas eorum, quae concretionem quae sit glaciei instar acceperint. Et totum hoc & hanc partem fieri dicere, quae videntur inducit. Coruscationes item eadem ratione modis plurimis fieri. Nam per confractionem collisionemque nubium, figuram illam ignis effectricem elabentem, coruscationem gignere, ac per inflammationem nubium quae fit à ventis, quae quidem hunc splendorem efficiant, & per *pressuram, collisione nubium facta, siue ab se inuicem, siue à ventis, & per complexionem eius quae à syderibus manat lucis, quae postquam à motu nubium ventorumque fuerit coarctata, per nubes deciderit, siue per distillationem tenuissimi nubium luminis: aut ab igne coactas nubes efficere tonitrus, & per huius ignis motum, & per spiritus conflagrationem quae fiat per constantiam motus, volubilitatisque vehementiam: per fractiones quoque à ventis nubium casum efficiant:

ficient:

ficientium ignis atomorum, coruscationisque speciem peragentium. Alijs item modis pluribus facile erit inspicere ei qui & quæ apparent teneat, hisque similia queat conspiciari. Præcedit autem coruscatio tonitrum in huiusmodi circumstantia nubium, & quòd simul atque flatus irruerit, emittatur figura coruscationis efficiens: postmodum verò spiritus inuolutus, huiusmodi reddat sonitum, & per utrorumque incidenciam coruscatio maiore ad nos celeritate utatur. Postremò autem venire tonitrum sicuti in quibusdam quæ ex intervallo inspiciuntur, ictusque quosdam efficiunt. Fulmina fieri possunt per multos ventorum conuentus, & conuolutiones, validamque euaporationem & fractionem partis, eiusque vehementiorem ad inferiora loca lapsum, fragore illo contingente quòd consequentia loca densiora sunt, ob constipationem nubium, per hunc item ignis inuoluti lapsum: sicuti fieri tonitrum quoque possibile, cum ignis amplior fuerit inspiratusque vehementius prorumpit nubem, quòd in anteriora secedere possit, quia huiusmodi concretio fiat, plurimum quidem ad excelsum aliquem montem, ubi maximè fulmina cadunt adinuicem semper, & alijs item modis plurimis fulmina fieri possunt, modò longè absit fabula. Aberit autem si quis rite ea quæ apparent sequens,

de his quæ sunt occultiora ad eam normam iudicari. Præterea quoque & per positionem nubis ad inferiora loca, aliena specie à repentino flatu impulsæ fieri consentaneum est, & per flatum qui & feratur vehemens, & unâ nubem ad proxima impellat loca exterior flatus. Præterea & per circumstantiam spiritus, cum in circulum aer quidam supernè compellitur, vehemensque ventorum * collisio fit, neque valet in transversa diffuere, propter eam quæ circumfunditur aeris densitatem, atque ad terram quidem usque prestere descendente procellæ fiunt, ut generatio secundum motum spiritus fiat. Porro usque ad mare vertigines fiunt. Terræ motus autem & cum se in terram recipit ventus, fieri possunt, & cum hæc parvis tumoribus, perpetuòque motu se obijcit, quando * agitationem terræ parat. Et spiritus quidem ille, aut exterior ex parte complectitur, dum in fundamenta ruit, aut in abstrusa spelunca in morem loca terræ densatum à ventis aerem. Propter hanc autem distributionem motus ex lapsibus fundamentorum plurimorum, itémque redditionem, ubi condensationibus vehementioribus terræ obviarit, terræ motus perfici possibile est. Et alijs item modis pluribus hæc terræ agitationes fieri. Porro ventos fieri contingit, semper, sensumq;

* πύσσις, significat autem profusionem.

* κρᾶσις, 50v.

sensimq; subrepente alienatione quadam, & per collectionem aquæ copiosæ. Venti autem reliqui fiunt, vt cum pauci in concaua irruerint multa, horum dum distributio fit. Grando perficitur & per concretionem vehementiorem, vndique autem ventosorum circumstantiam quorundam, eruptionem simul atque compulsionem ipsorum facientem, ac disruptionem ad id vt constant secundum partes concretas, & secundum * soliditatem. Verum etiam circumferentiam fieri impossibile non est, extremis vndique, & in coitione omni ex parte, vt dictum est, & partes equaliter, siue aquosis quibusdam seu ventosis circumstantibus. Nivem autem perfici credibile est, & cum aqua tenuis ex nubibus funditur variæ commensationis, & pressuræ ex nubibus idoneis & ex seminis monumento. Deinde dum fertur hæc concretionem accipiente, propter vehementiorem quandam in locis inferioribus nubium congelationis circumstantiam, & per concretionem huiusmodi * lenem habens in nubibus raritatem, emissio hæc nubibus fit, dum se invicem collidunt quæ aquæ speciem præferunt, & quæ his vnâ adiacent, quæ dum veluti compulsionem faciunt, grandinem reddunt exprimuntque: quod maximè in aere fit: & per

huiusmodi collisionem nubium, quæ coagmen-
 tum acceperunt, fit ut desiliat niuis ista con-
 geries: & alijs item modis nix confici potest.
 Ros autem efficitur & per conventum adin-
 vicem ex aere talium, quæ sint huiusce humo-
 ris causæ ac effectus. Sed enim & per loci
 mutationem, aut ex humentibus locis, aut
 aquas habentibus maximè perficitur ros. De-
 inde cum hæc inter se convenere, humidita-
 tēque peregerunt, motum rursus ad infe-
 riora loca, (quemadmodum fieri & apud nos
 pleraque huiusmodi cernimus,) ubi humores
 si rosidi concretionem quandam suæ qualita-
 tis acceperunt, ob circumstantem frigidum
 aerem efficitur glacies, & per detritionem
 quidem globosæ formæ ac rotundæ ex aqua,
 compulsionēque scalenorum, & acutorum
 angulorum, qui in aqua sunt, & per eam
 quæ extrinsecus fit talium collisionem, quæ
 compulsæ ut aqua in concretionem transfiret
 effecerunt, detritis rotundorum quantitati-
 bus. Iris fit dum sol aquosum æra sua luce
 perstringit, siue per aeris propriam naturam,
 quæ lucis & aeris propria est, ex qua colorum
 huius proprietates fiunt, siue omnes, siue vni-
 co modo. Ex qua iterum effulgente, propin-
 quiora quæque aeris eum percipient colorem
 * quo partes has fulgere conspiciamus. Fit au-
 tem huiusmodi visum circumferentia, quod
 equale

* οἷον θεο
 ὁρῶντες καὶ
 πρὸς λάμ-
 ψιν πρὸς
 καὶ μέρη.

*æquale omni ex parte interuallum sub lumi-
 ne pateat, siue quòd talem compulsionem re-
 cipiant sectiones quæ vel in aere vel in nubi-
 bus sunt, & ex eodem aere se ingerente dum
 ad lunam referuntur atomi, circumferentia
 quædam in hanc concretionem demittatur.
 Area circa lunam fit, dum ex omni parte aer
 ad lunam refertur, deinde qui ex ipsa ma-
 nant fluxus leniter eatenus coercentur, quo
 ad in gyro circa ipsam nubes consistat, &
 non omnino diuidat, siue eum qui in circuitu
 est aerem, ipsa vndique cogente æqualiter, vt
 circumferentiam suam & partem sui crassio-
 rem constituat, quod fit per partes quasdam,
 siue extrinsecus fluxu aliquo impulso, siue ca-
 lore idoneos poros ad id efficiendum nanci-
 scente. Cometæ stellæ fiunt, siue igne plerisque
 in locis temporibus in sublimi coalescente, qui-
 busdam circumstantiæ aliqua effecta proprium
 quendam motum in tempore cælo supra nos
 habente, vt huiusmodi appareant stellæ, siue
 ipsæ temporibus quibusdam per quendam
 moueantur casum: atque ad loca nostra de-
 clinent, & manifestæ omnibus fiant. Harum
 item defectus fieri propter his oppositas cau-
 sas, quod contingit non modò quòd pars mun-
 di huius stet circum quam versentur reli-
 qua, (vt quidam aiunt) sed quòd aeris ver-
 tigo circularis ipsam circumstet, quæ impedi-
 mento*

mento sit, uti ne circummeant sicut & stellæ re-
 liquæ, siue etiam quòd deinceps materia illis
 congrua non sit. Porro hoc in loco ubi constitu-
 ta cernuntur, etiam alijs pluribus modis hoc
 fieri potest, si quis colligere studeat ex eorum
 quæ cernuntur congruentia, ut vaga quæ-
 dam sidera ferri contingat si motibus suis
 utuntur, quædam verò immota durare. Fieri
 etiam potest, ut à circulo mota, ita ab initio
 moueri coacta sint, ut alia quidem secundum
 eandem ferantur vertiginem, quæ lenis sit,
 alia verò secundum eam quæ simul inæqua-
 litatibus quibusdam utatur. Fieri autem po-
 test ut quibus feruntur locis, non intentiones
 aeris esse planiores, quæ sese ad idem ordine
 compellant, lenitèrque & planè intendant,
 neque ita inæquales ut & quæ videntur im-
 mutationes perficiantur. Enimverò vnã ista-
 rum rerum causam assignare, cum multi-
 plicem ea quæ in conspectu sunt præbeant,
 insanè & minimè congruè ab his fit qui va-
 nam astrologiam profitentur, frustraque
 quorundam causas reddunt, quandoquidem
 diuinam naturam nunquam huiusce ab-
 soluunt ministerijs. Sydera quædam alijs
 minora conspici contingit, tardiorèque mo-
 tu circumferri, cum eundem orbem circum-
 meant, contrariòque ferantur motu, ab eadem
 abducta vertigine, & ab eo quòd circumse-
rantur

rantur, alia maiore loco, minore alia, ean-
dem vertiginem ambiunt. Porro simplici-
ter de his definire illis conuenit, qui prodigia
confingere apud plerosque volunt. Quæ autem
cadere dicuntur stellæ, & ex parte & ex colli-
sione sua fieri possunt, & quod illò excidant
vbicunque expirationis fuerit: sicuti & de coru-
scationibus diximus. Ex concursu quoque ato-
morum ignè efficientium, consensu incidente
vt hoc fiat, ac secundum motum quocunque
impetus à principio secundum concursum fue-
rit. Ex collectione item spiritus, in condensa-
tionibus quibusdã nebule præferentibus spe-
ciem, secundum euaporationem horum per in-
uolutionem, deinde per eruptionè continētium
& in quemcūque locum impetus fuerit, motu
eum quoq; in illū subsequēte. Sunt & aliij mo-
di quibus hoc fiat innumerabiles. Porro signi-
ficationes quæ in plerisq; animalibus fiūt, casti-
temporis eueniūt. Non enim animalia necessi-
tatem aliquam inuehunt vt hyems fiat, neque
sedet aliqua natura diuina, quæ horū anima-
liū obseruet exitus, deinde huiusmodi efficiat
signa. Neque enim in animal quodlibet, modò
id sit gratiosius paulò, eiusmodi stultitia cadet,
nedum in id quod plenissimam obtinet felici-
tatem. Hæc igitur omnia Pythocles memoriter
tene: longè enim latèque euades fabulam, &
quæ his propinqua & similia discernere pote-

ris. Maximè autem teipsum dede ad speculanda principia, & infinitatem, & his quæ similia sunt. Iudicia præterea & perturbationes, & id cuius gratia ista colligimus. Hæc enim in primis considerata, causas quoque particularium rerum cognitu faciles facient. Qui verò istis vel maximè contenti non fuerit, ne ista quidem ipsa rite conspexerunt, neque cuius rei gratia illa conspicienda erant, consecuti sunt. Hæc ille de meteoris corporibus opinatus est. Ceterùm de his quæ ad vitæ moderationem pertinent, quonam modo eligenda alia, alia repudianda, sic scribit. Primum autem quid de sapiente opinetur exponamus. Detrimenta quæ ex hominibus, siue odij, siue invidia, siue contemptus gratia fiunt, sapientem autumat ratione superare. Eum verò qui semel fuerit sapiens, in contrarium habitum transire non posse, neque perturbationibus cedendo errare: quin potius continendum ne quod ad sapientiam impedimentum patiatur. Non tamen ex omni quidem corporis habitu, neque in omni gente fieri sapientem. Nam siue crucietur excarnificeturque sapiens, futurum nihilominus felicem: gratiamque amicis, presentibus æquè ac absentibus habiturum sapientem solum, atque item in itinere. Cùm tamen cruciatur & ingemiscet & eiulabit. Mulieri item non
congr

congressurum sapientem; quia leges interdiciant, ut Diogenes in epitome Epicuri dogmatum moralium ait, neque cruciatu affecturum servos, verum miserturum, veniamque daturum: probos quoque amaturum sapientem negat, neque sepultura curam habiturum, neque à Deo amorem immitti, Diogenes refert. Neque item oratoriae pulchrum esse dare operam, dicens illam nihil quidem unquam profuisse, plurimum verò etiam obsuisse. Vxorem tamen ducturum, ac liberos procreaturum sapientem, ut Epicurus in ambiguis & in libris de natura. Ceterum pro vitæ interdum conditione ducturum uxorem, aversurumque aliquos, neque observaturum in ebrietate, ut Epicurus in symposio, neque accessurum ad rempublicam ut in primo de vitis, neque tyrannidem quæsiturum, neque *κυνειν*, ut in secundo de vitis, neque unquam mendicum futurum: ceterum & si illi eruantur oculi, vitæ participem futurum, ut in eodem ait. Mœrore item non conficiendum sapientem, ut ait Diogenes in xv. electorum, non litigaturum: libros atque monumenta relicturum, non autem celebritatibus daturum operam: acquirendi curam ad futuri providentiam non habiturum, fortunæ reluctaturum, amicum neminem quæsiturum, gloriæ curam habiturum, quoad contemptum

non

non habeatur: plus autem alijs letitia in speculationibus se affectum iri. Peccata esse inaequalia. Sanitatem quibusdam conducere, plerisque indifferentem esse: fortitudinem per naturam non contingere, sed ratione commodique notatione. Amicitiam vsus gratia necessitatísque ineundam, à nobis tamen inchoandam: nam & terram serimus. Constat illam voluptatum consortio ac societate. Felicitatem bisariam intelligi, supremam illam quæ in Deo est, quæ incrementum non admittat, adiectionemque & ablationem voluptatum. Imagines quoque offerre, si habeat, indifferentem se posse, solúmque sapientem rectè de musica & poetica verba facturum.

* ποιήματα
 τί τε κερ
 γεῖν ἑτέρω
 σοφώτερος.
 χρηματί-
 σιδαί τε,
 ἀλλ' ἀπὸ
 μόνως σο-
 φίας δόξη
 σαυτά.

* Pangenda non fingenda poemata dixit. Non mouetur si alter altero dicatur fuisse sapientior, sed ex sapientia sola si affluat ritè appellandum sapientem putat. Principem in tempore obsequio coliturum, gratulatorúmque cuilibet resipiscenti: scholam item habiturum, non sanè vt turbam faciat, recitatorúmque in multitudine, sed non sponte. Dogmata quoque illaturum, & non dubitaturum. In somnis quoque sibi similem futurum, ac pro amico quandoque moriturum. Ista quidem illi opinantur, verùm transeundum iam ad epistolam.

EPIC

EPICURVS MENICOEO S.

NE QVE iuuenis quispiam dum est, philosophari negligat, neque senex cum sit, philosophando fatigetur. Neq; enim intemptius ullus est, neque qui ad animæ sanitatem tempus non habet idoneum. Qui autem dicit aut nondum philosophandi tempus esse, aut tempus præterisse, ei similis est qui dicit ad beatam vitam aut non adesse tempus, aut non amplius esse. Philosophandum igitur & iuueni & seni, illi quidem vt senescens in virtutibus vigeat præteritorum gratia, huic vt iuuenis vnâ & vetulus sit, quòd futurorum careat metu. Meditandum ergo quæ faciant beatam vitam. Siquidem si adsit illa, omnia suppetunt: sin verò absit, agimus omnia vt illam habeamus. Quæ autē assiduè te admonebam, ea & age, & meditare, bene viuendi elementa hæc esse arbitrans. Primum quidem deum esse animal immortale ac beatum, puta sicut communis de deo dictat intelligentia, nihil illi aut ab immortalitate alienum, aut à beatitudine applicans. Cæterum omne quod illius cum immortalitate beatitudinem seruare possit, de eo opinare. Dii nempe sunt, vt certa est illorum cognitio, nõ autem tales sunt cuiusmodi eos plerique arbitrantur: neque enim eos quales putant obseruant. Impius autem est, non qui tollit multitudinis deos, sed

sed qui dijs opiniones multitudinis applicat.
 Non enim sunt anticipationes, sed opinatio-
 nes falsæ quæ plurimi de dijs sentiunt. Hinc
 detrimenta maxima pessimis quibusque à
 dijs inferuntur, & commoda item probis.
 Nam virtutibus per omnia delectati similes
 amplectuntur, ac omne quod huiusmodi non
 est alienum existimantes. Consuesce autem ar-
 bitrari nihil ad nos pertinere mortem. Bonum
 enim omne ac malum in sensu est, sensus au-
 tem privatio mors est. Unde recta cognitio,
 quòd nihil ad nos sit mors, id efficit vt morta-
 le quod est fruatur vita, non ambiguum adij-
 ciens tempus, sed immortalitatis desiderium
 afferens. Nihil enim in vita mali est, ei qui ve-
 re comprehendit nihil esse in vitæ privatione
 mali. Vanus ergo est qui mortem se timere
 dicit, non quia præsens mærore conficiatur,
 sed expectata & futura contristet. Nam quòd
 præsens nihil perturbat, expectatum nequic-
 quam conficit. Itaque quod acerbissimum ma-
 lorum est, & horrendum maximè mors, nihil
 ad nos, quoniam cum nos sumus, mors non
 adest: cum verò mors adest, nos iam non su-
 mus. Neque igitur ad viuentes, neque ad mor-
 tuos pertinet. Nam his qui sunt illa non est:
 quibus verò adest, iam illi non sunt. Atque
 plurimi mortem aliquando, vt malorum ma-
 ximum, aliquando verò vt requiem eorum
 quæ.

quæ in vita sunt tristicium, cupiunt. Neque igitur ne non vivat metuit, nec enim illi vivendi amor imperat, neque opinatur mali aliquid esse, non vivere. Quemadmodum verò cibus, non qui plurimus, sed qui suavissimus est, eligitur, ita & tempus non longissimum, sed suavissimum carpitur. Porro qui iuvenem bene vivere, senem bene ex vita discedere admonet, fatuus est, non modò ob amorem vite, ac studium, verùm quòd eadem sit meditatio bene vivendi, ac bene moriendi. Longè autem deterior qui dicit, bonum quidem non natum esse,

Φύοτα δ' ὄπως ὄνισα πύλας ἀΐδαι πορῆσαι. Theognidis.

hoc est,

Aut ubi natus eris mox Orci limen adire. Nam si quòd ita crederet hoc dixit, quomodo non discedebat ex vita? Id quippe illi in promptu erat, siquidem hæc illi fuisset rata sententia. Sin * incusans, vanus dum in his quæ ratione carent versatur. Memoria verò tenendum quod futurum est, neque nostrum sit, neque omnino non nostrum, ut ne tanquam futurum prorsus expectemus, neque item quasi non futurum desperemus. Reputandum præterea concupiscentias, alias quidem necessarias, alias verò tantùm esse naturales. Necessariae verò quæ sunt, partim ad felicitatem, partim ad corporis tranquillitatem, partim

T ad

ad vitam ipsam esse necessarias. Horum quippe sine errore speculatio est, ut nouerim quid eligendum, quidue fugiendum sit ad bonam corporis tuendam valetudinem, corporisque quietem. Hic enim finis est bene beatęque uiuendi. Huius enim gratia omnia agimus, ut neque doleamus, neque perturbemur. Vbi uerò semel id penitus consecuti erimus, soluitur omnis tempestas animi, cum non possit animal tendere quasi ad minus aliquid, & aliud querere quo animi corporisque consumetur bonum. Tunc uoluptate nobis opus est, cum illam non adesse dolemus, non etiam uoluptate indigemus. Quocirca uoluptatem finem dicimus ac principium beatę uitę. Hanc enim primum bonum atque ingenitum nouimus, atque ab hac electionem omnem ac deuitationem inchoamus, atque huic occurrimus, perturbatione tanquam norma bonum quoduis discernentes. Quoniam uerò primum istud insitum bonum est, idcirco non omnem uoluptatem eligimus, uerum sepe plerasque transgredimur, quando ex his maior molestia sequitur, doloręsq; nonnullos uoluptatibus prestare arbitramur, siquidẽ ex diutina toleratione dolorũ maior nos uoluptas sequitur. Omnis itaque uoluptas eò quòd naturam propriam habet, bonum est, non tamen eligenda omnis: sicut

cut

cut & dolor malum est, non tamē semper qui-
uis repudiandus est dolor. Commensione itaq;
& vtilium inutiliumque respectu hæc omnia
iudicare cōuenit. Vtimur enim bono interdum
vt malo, contrā & malo tanquam bono. Fru-
galitatem præterea magnum existimamus bo-
num, non vt semper vtamur modicis, verūm
vt nisi multa habeamus, vtamur paucis, cre-
dentes verissimè illos magnificentia sui sua-
uissimè qui illa minimū indigent: quòdque
naturale sit, id omne esse parabile: noua verò
difficile parari posse, dapes itē simplices equā
magnifico luxui adferre voluptatem, quando
omne quod dolet per inedia sublitum sit. Pa-
nis ergo cibarius, & aqua summam volupta-
tem asserunt, cū egens quis illa in cibum su-
mit. Itaque simplicibus & non magnificè pa-
ratis cibus assuescere, & salubritatis est, & ho-
minem ad vitæ vsus necessarios impigrū red-
dit, ac splendidis, si per intervalla sumantur,
nos cōmodius aptat, atque aduersus fortunam
interritos facit. Cū itaque dicamus volupta-
tem finem esse, non luxuriosorum & nepotum
voluptates, easque quæ in gustu & ingluvie
sunt posite dicimus, vt quidā ignorantes, aut
à nostra sententia dissentientes, aut malè acci-
pientes arbitrantur, sed non dolere corpore,
animòque tranquillum esse, & perturbatio-
ne vacare dicimus. Non enim conuiuia & co-

messationes, non puerorum mulierumque congressus, non piscium usus, & ceterorum quæ affert pretiosior mensa suauem gignit vitam, verum ratio sobria causasque perscrutans, cur quæque vel eligenda, vel fugienda sunt, opinionisque expellens, per quas animos ut plurimum occupat tumultus. Horum omnium initium maximumque bonum prudentia est. Quocirca philosophiam quoque prudentia antecellit, ex qua reliquæ virtutes omnes oriuntur, docentes quod non iucundè vivere possit quisquam nisi prudenter, honestè, iustèque viuatur: virtutes enim suauis & iucunda vitæ coniunctæ sunt, iucundaque vita separari à virtutibus nequit. Nam quem eo arbitraris præstantiorem esse qui & piè de dijs opinatur, mortemque interritus sustinet, finemque naturæ rectè æstimat, finemque bonorum ut facilis ad implendum parabilisque sit comprehendit. Malorum verò finem, ut aut tempus aut dolorem habeat, dominamque non diu molestam futuram, ut à plerisque inducitur, nuntiat, partim à fortuna, partim à nobis, quod necessitas obnoxia nulli sit, instabilisque fortuna. Quod à nobis est dominatu caret, quod querimonia & contrarietas solet euestigio subsequi. Præstat enim fabulam quæ de dijs traditur sequi, quàm naturalium seruire fato. Illa enim speciem excusationis ostendit

hon.

honorem deorum, hoc inevitabilem necessitatem habet. Fortunam verò neque deam, ut plures suspicantur, putat. Nihil enim Deus agit temere, neque instabile: causam nempe arbitratur bonum siue malum ex hac ad beatè vivendum hominibus dari: principia tamen magnorum bonorum aut malorum ab ista suppeditari. præstat enim rationabiliter esse infelicem, quàm absque ratione felicem. Melius est enim in actibus quod bene iudicatum est per eam digeri. Hæc igitur atque his similia, tecum si die noctuque meditare, fiet ut nunquam seu vigiles, seu dormias, perturbatione vlla tenearis, verùm ut deus inter homines viues. Nihil enim habet commune cum mortali animanti, animal homo, immortalibus bonis exercitatus. Divinationem autem omnem ab alijs tollit, sicuti & in parva epitome, dicens eam non subsistere: & si, inquit, substantialis sit, nihil ad nos existimes pertinere quæ fiunt. Hæc & eiusmodi de his quæ vitam informant, pluraque his alijs etiam in locis differit. Dissentit autem à Cyrenaicis de voluptate. Illi enim non eam quæ in statu est, sed eam solùm quæ in motu sit admittunt. Hic autem utranque animi videlicet corporisque complectitur, ut in libro de electionibus & fuga ait, & in libro de fine, & in primo de vitis, &

in epistola ad Mitylenenses amicos, similiter
 & Diogenes in decimosexto electorum, &
 Metrodorus in Timocrate, ita asserunt in-
 telligi voluptatem, & quæ in motu sit, & in
 statu. Et Epicurus in libro de haresibus ita di-
 cit: Nanque perturbationis dolorisque va-
 catio constantes sunt voluptates. Gaudium
 verò ac lætitia secundum motum actione vi-
 dentur. Item aduersus Cyrenaicos. Illi enim
 corporis dolores deteriores arbitrantur dolori-
 bus animi. Corpore enim peccātes cruciari, hic
 autem animi dolores deteriores existimauit.
 Carnem enim præsentis tantummodo dolore af-
 fici, animum verò et præterito, & præsentis, &
 futuro. Ea ergo ratione maiores quoque ani-
 mi quàm corporis esse voluptates. Demonstra-
 tione verò utitur, quòd sit voluptas finis, quòd
 animalia simulatque nata sunt, ista quidem
 deliniri, offendi còtra dolore naturaliter absq;
 rationis adminiculo cernimus. Nostra ergo
 sponte dolorem fugimus, sicuti & Hercules
 quidem ipse, qui dum immissa sibi tunica con-
 sumeretur, clamat mordens atque eiulans,

Ἀμφὶ δ' ἴσχυον πέτρα,

Λοκρῶν τ' ὄρησι πρῶτες, Εὐβοίας τ' ἄκρα.

hoc est,

At circumgemunt petrae,

Locrorū montes, & alta Eubææ promontoria.

Volis

Voluptatis verò causa virtutes quoque eligi, non propter se, sicuti & medicinam propter sanitatem, vt ait & Diogenes in vicesimo electorum. At verò Epicurus inseparabilem quoque dixit esse à voluptate virtutem solam, cætera verò separari, nempe vt mortalia. Agendum igitur nunc Colophonem addamus (vt ita dixerim) totius operis, & vitæ philosophi, ratas ipsius opiniones adiçiētes, hisq; omne hoc opus nostrum concludentes, sine illo vtentes, qui felicitatis ac beatitudinis principium sit. Quod beatum atque immortale est, neque ipsum negotia habet, neque aliū præbet, quo fit, vt neque ira neq; gratia tangatur. Nam huiusmodi omnia infirmitatis sunt. In aliis verò ait deos ratione conspici, alios quidem numero subsistentes, alios verò secundum speciei similitudinem, ex perpetuo similium imaginum fluxu quæ in sese perfectè sint humana specie. Mors nihil ad nos. Quod enim dissoluitur, sensu priuatur: quod autem sensu caret, nihil ad nos. Terminus magnitudinis voluptatum, rei quæ cuiq; doleat sublatio est. Vbicunque verò fuerit id quod delectat, quandiu ibi est nihil est quod doleat, aut afficiat mœrore, aut vtrunque simul. Non moratur diutius in carne quod dolet, sed summus dolor minimum durat. Quod autem nimium solum delectat secundum carnem, non multos dies durare

contingit. At diuturni morbi plus habent in carne quòd oblectent, quàm quòd doleant. Non potest iucundè vivi, nisi prudenter, honestè, ac iustè viuatur: neque prudenter, honestè, ac iustè, nisi iucundè, cui autem hoc non contigit, is non viuit prudenter atque honestè, & cui iustè non euenit, non potest hic iucundè viuere, eò quòd confidat hominibus, aut secundum naturam principatus & regni bonum, ex quibuscunque potuerit hoc parari. Gloriosi atque conspicui quidam esse cupierunt, ita se vt ab hominibus tuti sint adepturos existimantes. Itaque si quidem tuta sit talium vita, naturæ bonum receperunt: sin minus, nihil habent cuius gratia à principio contra naturæ proprietatem appetierunt. Nulla per sese voluptas malum est, sed cause quarundam voluptatum multiples ingerunt voluptatum perturbationes. Si cumularetur voluptas omnis, & tempore, & ambitu, congregatio fieret, aut maximè principales naturæ partes: nequaquam à se inuicem differrent voluptates, si efficientia voluptatum luxuriosorum metus animi solueret, metus inquam, & de meteoris, & de morte, & de doloribus: præterea si voluptatum doceret finem, nihil haberemus quo eos culpæ possemus, vndique voluptatibus hauriendis instantes, nullaq; ex parte neque quòd dole-

ret,

ret, neque quod vrgeret habentes. Quod profectò malum foret si nihil nos de meteoris suspiciones perturbarent, neque mortis opinio si nihil nos moueret, aut aliud quippiam. Quod si adhuc nõ dubitaremus scrutari dolorum ac voluptatũ fines, non indigeremus physiologia, nec liceret de his quæ maximè rata sunt mententẽ soluere, nisi planè nouisset quæ sit tantius natura, sed fabulosum aliquid suspicaretur. Non itaque liceret absque physiologia accipere sinceras voluptates, neque prodesse aliquid humanam sibi parare securitatẽ, cum & superna, et quæ sub terra sunt suspecta essent, ac simpliciter quæ sunt in infinito, cum humana securitas fuerit vsque ad aliquid, ex quibus virtute innexa, & purissima foecunditate, quæ ex quiete & multis cedẽdo securitas prouenit fiat. Naturæ opes diffinitæ, & parabiles sunt. Porro inanium opinionum diuitiæ in infinitum excidunt. Breui sapienti fortuna subincidit. Quæ verò sunt maxima, & in primis rata disposuit ratio, & perpetuo vitæ tempore disponit atque disponet. Iustus à perturbatione remotissimus, iniustus verò perturbatione plenus est. Non crescit in carne voluptas, cum semel quod per indigentiam dolebat, ablatum est, sed solum variatur. Porro mentis finis, finem qui secundum voluptatem est genuit, horumque ipsorum, & eorum quæ his affinia sunt

sunt, electio maximos quosque metus animo parat, infinitum tempus ac finitum æquam habet voluptatem, si quis voluptatis ipsius fines ratione metiatur. Nam caro voluptatis fines accepit infinitos, infinitumq; ipsam efficit tempus. Porrò mens carnis finem ac terminum ratione pertractans, æternisque exuta timoribus, vitam omni ex parte consummatam fecit: nihilque iam infinito tempore opus habuimus. Sed neque voluptatem quidem effugit, ne tum quidem cum exitum ex vita molestiæ atque anxietates compellunt, quasi aliquid beatæ vitæ desiderat, in qua vitæ terminos noscens, non ignorat quàm sit parabile id quod indigentia dolorem tollat, omnemque vitam constituat. Itaque nihil negotiis opus est quæ certamina habent: subsistentem verò finem versare animo oportet, omnemque evidentiam ad quam ea quæ opinamur referamus: alioquin omnia rationem iudicij desiderabunt, tumultuq; plena erunt: si sensibus omnibus repugnabis, non habebis, neque quosuis ex iis quos mentiri dixeris, quo pacto indices, aut ad quid te referas, si quem simpliciter eicias sensum, neque diuidas in id quod opinaris, & id quod accessit, & quod iam per sensum & affectus præsens est. Et omnem imaginalem mentis intuitum, confundes etiam sensus reliquos opinione inani, ut

quò

qui iudicium eijcias omne. Porro si & quod
 expectatur omne inopinabilibus notionibus
 firmes, idque quod attestatione non admittit,
 ut quod falsum si non dimiseris, eris quasi om-
 ne certamen observans, omnéque iudicium
 rectum siue non rectum, nisi per omne tempus
 quæ geruntur singula ad naturæ referas finē.
 Verum antea evertes, siue fugam siue insecta-
 tionem in aliud aliquid faciens, non erunt
 verbis consentaneæ tibi actiones. Voluptatū,
 quæcunque ad dolorem non inducunt, nisi im-
 pletæ, non sunt necessaria: sed appetitum ha-
 bent minus lætum, quoties paratu difficiles
 autorésque detrimenti esse constiterit, quas
 in totius vitæ beatitudinem sapientia parat.
 Longè maxima res est amicitie acquisitio:
 eadem sententia confidentiam parit, quòd
 nihil sit æternum neque diurnum, ac ne gra-
 vius quidem quicquam ac molestius, & ea
 quam in ipsis definitis est amicitie servitus
 consummata maximè confert. Voluptatum
 aliæ naturales, aliæ necessariae sunt: aliæ na-
 turales, & non necessariae: aliæ verò neque
 naturales neque necessariae sunt, sed circa
 inanem opinionem versantur. Naturales &
 necessariae existimat Epicurus eas quæ do-
 lores sedant, ut est in siti potus: naturales ve-
 rò non necessariae, quæ voluptates solum va-
 riant.

riant, non autem dolorē tollunt, vt sunt pretiosi cibi: neque naturales autem neque necessarias putat eas, quemadmodū corona, & statuarum ornamenta. Naturalium voluptatum quæ dolorem non inferant nisi consummata fuerint, sit vehemens studium: nec verò circa naturam, suam se diffundunt, sed circa inanem opinionem, nec propter vtilitatem aliquam, sed circa hominis inanem gloriam. Naturæ ius, symbolum est vtilitatis, vt neque inuicem ledant se homines, neque ledantur. Quæ animantes eo fœdere iungi non possunt, vt neque ledant mutuò, neque ledantur, in his ius nullum aut iniuria est. Eadem est in gentibus ratio, quæ aut nolunt aut nequeunt, ita fœdere iungi, vt neque ledant mutuò neque ledantur. Iustitia enim nihil per se esset, verùm in contractibus mutuis quibuslibet in locis id fœdus nititur vt non ledamus neque ledamur. Iniuria per se malum non est, verùm in suspicionis metu id malum situm est, si me lateat quod huiusmodi sunt iniustitiæ vindices. Non credat is qui clam aliquid facit contra id quod inter se constituerunt homines ne ledantur, aut ledant se latere posse, & si millies etiam tum lateat: ad finem vitæ tamen incertum est an latere possit. Communiter quidem omnibus eius idem est. Vtilitas enim aliquid confert in

mutua societate: priuatim verò agri, & quarumcunque rerum nõ omnibus idem consequitur ius esse. Aliud quidem omnium testimonio firmatum, quod expediat in vsu mutue societatis, eorum quæ iusta putantur esse, ius dicitur, siue idem sit omnibus siue non idem. Porro si legem ponat tantum quispiam, non autem proueniat commoditas mutue societatis, non iam hoc iuris naturam habet, etiam si intercidat commodum iuris, nonnunquam autem ad anticipationem congruit. Nihilominus id temporis iustum erat, his qui inanibus vocibus semet confundunt, sed res plurimas cernunt: vbi cum non communes fuerint circumstantes res non amplius conduxit ea iusta permanere. Hic autem iusta quidem fuere, quando erant vtilia societati mutuo simul conuersantium: postea verò non ita fuerunt iusta, quando neque vtilia erant. Hic rebus externis minimè confidendum præclare constituit. Hic ea quidem quæ sunt possibilis & familiaria effecit: quæ verò impossibilia, non aliena sanè neque eiusdem cognationis, atque vbi in illis non poterat, se studuit non immiscere, exclusitq; omnia quæ agere non conducebat. At omnes qui eò profecerant vt se in eis maximè ad confidendum pararent quæ sunt propin-

quæ

qua & finitima, hi etiam inter se vivere
 suavissimam vitam, firmissimam habentes
 fidem ac probationem, certissimamque
 propinquitatem adsumentes, la-
 mentis prosequuti non
 sunt defuncti ce-
 leriores o-
 bitum.

* *
 *

F I N I S.

R E R V M A C

N O M I N V M P R O -

P R I O R V M Q V A E I N

hoc opere con-
tinentur,

I N D E X.

A Cademia	172	Aesopus	52.53
Academici	22	Aestas	450
Achæus poeta	162	Aethalides	480
Αἰσχρολογία		Aether	443.491
122		Agasyrthus	60
Acron medicus	512	Agésilauus	117.119
Adimantus	170	Agetor Lamieus	165
Aegina	170	Agrigentum	513
Aegyptij	17	Agrippa	579
Aegrotatio	431	Aidoneus	519
Aenigma Cleobuli	66	Alcæus	28.55
Aenesidemus	574	Alcibiades	101.255
Aeschylus	162	Alcidamas	559
Aeschines philosophus		Alcimus	174
122		Alcimus orator	151
Aeschines orator	124	Alcimeon	523
Aeschinis dialogi	122	Alcyoneus	250.394
Aeschines	99.133	Alexinus	173.246
189		Alexis	

Alexander	228.267.	76	
	271.331.335.562.		Anacharsis
	591		28.73
Ἀλλευτοπόλις	122		Anacharsisapophthegmata
Alter Hercules	459		75
Alyattes	60		Anaximander
Ἀμαλιότις	369		19.
Ambracis	274		88.515
Amenias	541		Anaximenes
Amipsias comicus			89
	104		Anaxicrates
Amicus	140.141		594
Amicitia	141.211.		Analytica
	283.470		281
Amicorum communia omnia	258.		Anaximenis epistola
	483.600		89.90
Amor	430		Anchora à quo inuenta
Amphimenes	114		76
Amphibolia	406		Androstheneſ
Amphiaraus	255		354
Amphibolis	100		Andron
Amyclas	551		575
Amyntas rex	266		Ἀνδράποδος
Anaxagoras	14.113.		350
	550		Angor
Anaxarchus	562		429
Anaxagoras v̄s	91		Ἀνδρυξίς
Anacharsis epistola			399
			Anni dies
			26
			Anitus
			100
			Anniceris
			135.140.
			178
			Anima
			205.284.
			491.541.554
			Anima partes
			215.
			428.463
			Animalia
			491
			Ἀνομία
			221
			Antagoras Rhodius
			162

162		Arcesilaus	237. 238.
Antagoras poeta	240	460	
Antigoni epistola	376	Arcesilai tres	252
Antigonus rex	149.	Archagoras	559
302.380.459		Archeocrates	248
Antigonus Caristius		Archilochus	529
302.564		Archelaus	102. 552.
Anticipatio	402.611	601	
Antiochus Laodice-		Archias	248
nus	588. 593	Archelaus Physicus	
Antisthenis libri	324	96	
Antipater	135. 228.	Ἀρχύ	216
263.349		Ἀρχουτες	92
Antiphon	114	Architas	179
Antisigma	205	Areta	128. 134
Apemantus	77	Ἀρρησία	572
Apelles	588	Argiui	28
Appellatio	404	Ariathes	263
Appetitio	416	Arimanius	17
Ἀπύς	18. 510	Aristagoras	54
Apollodorus	108. 466	Aristippus canis re-	
Ἀπομνημονεύματα	116	gius	125
Apollo γέννητος	485	Aristippi libri	134
Apollodorus ἡπιοτύ-		Aristippus Metrodi-	
ραννος	607	dactus	134. 135
Ἀπορητικὴ	569	Aristippus	124
Aratus	162. 457	Aristobulus	595
Aræ ignotorum deo-		Aristogiton	44. 544
rum	18	Aristocreon	468

I N D E X.

Aristo Platonis pater	Asdrubal	264
169	Astydamas	113
Aristonis libri 455	Asclepiades	158
Aristocles qui & Pla	Astrologia vana	650
to	Atarna	58
171	Athenienses	38.39
Aristo Iliens	Athenens	323
456	Athenodorus	393
Aristo Chius	Ἀθώπυτος	419
371.	Atomi	554
454	Attalus	260.302
Aristodemus	Atrum	495
28	Auaritia	429
Aristomenes	Aures in pedibus	132
177	Auditus	453
Aristophon	Autodorus	315
496	Autumnus	450
Aristophanes 98.103.	Axioma	407
110	Axiothea	194
Aristophanes gram-		
maticus 202.601	B	
Aristoteles	B Arbarismus	404
266	B Basilides	607
Aristotelis opera 278.	Batis	606
285	Bathycles	27
Aristotelis testamen-	Baton Ponticus	368
tum	Beronice	307
272	Biantis mors	62
Aristoteles Mythus	Bias	
285		
Aristoxenus		
501		
Armodius		
44		
Artaphernes		
132		
Articulus		
404		
Artemidorus		
559		
Ascanius Abderita		
564		

489	Cometa	450. 649
Chryssippi opera 470	Comico	363
Chryssippus Gnidius	Κομικός	159
469	Κορυνη	100
Cibistus 26	Concupiscentia	430
Cicuta 575	Confusio	429
Cilices 577	Conon	110. 306
Cillus 117	Consilium	222
Cleantes 382. 394.	Consuetudo	190
458	Contentio	430
Cleantis libri 462	Continentia	420
Clematis Aegyptia	Contraria	221
373	Conturbatio	429
Cleon 94	Coryceus mons	83
Cleomenes 511	Corpus	441. 449
Cleobulina 65	Coruscatio	644
Cleobulus 64	Cotys Rex	567
Climias 116	Crantor	238. 241
Clitarchus 151	Cranium	356
Clitomachus 264	Cratetes decem	237
Clinomachus 150	Crates Cynicus	158.
Cobrias 13	358	
Cogitatio 405	Crates Thebanus	360
Κόσμιον 165	Crates Atheniensis	
Colophon 340. 594	236	
Colotus 370	Craterus	345
Celotes Epicureus	Cratea	69
607	Cratylus	172
Colysonemas 509	Crobylus	180
	Crot	

Croton	2479	Darij epistola	535
Κρόνου ἑορταί	61	Decorum	404
Ctesibius	248	Definitio	405
Cubus	523	Delectatio	431
Cupressus	483	Delius natator	100.
Curetes Epimenides		535	
82		Delium	173
Cydon	114	Demaratus	53
Cylonium scelus	79	Demetrij viginti	310
Cyrenegyrus	44	Demetrius Phalereus	
Cynici	21.323	143.306	
Cynica secta initium		Demetrius Lacon.	
318		607	
Cynismus	371	Democritus Abaerita	
Cynofanges	322	181.548.571	
Κυνός	88598	Democritus Troæze-	
Cypsellus	34.68	nus	517
Cyrus	25	Densachares	249.
Cyrenaici	135.661	380	
Cyripedia	188.360	Demonstratio	580
Cythra	53	Demophon	575
Cyxiceni	598	Demosthenes	148.
		195.272.333	
D		Descriptio	405
		Dei appellationes	
Damasus	551	447	
Damo	499	Deus 28.447.491.	
Damones	449.493	540.655	
Darius	535	Dialectica	196.397.
		V 3	406

INDEX.

406		et	561
Dialectici	147	Diogenes Babylonius	
Dialogus	202	358	
Dialogi Scythici	147	Diogenes Cynicus	
Dialogi Platonis no-		320.347.489	
thi	203	Diogenis libri	357
Dialogorum differen-		Diogenis Laertij	47.518
tia	196	557	
Diacosmus	551	Diogenes Tarsensis	
Dialogi Aeschlii	121	608	
Dialogi Euclidis	147	Diomedon	544
Dicearchus	120	Dionysius tyrannus	
Dictio	403	123.177	
Didymon	342.351	Dionysius Corinthi.	
Diocles	501	188	
Diochetas	541	Dionysius Heracleo-	
Diodorus	381	tes	394
Diodorus Chronus		Dionysius dialecticus	
149		141	
Diodorus Aspendius		Dionysius Metathe-	
323		menus	457
Diodorus Xenophon-		Dionysius Epicureus	
tis	118	607	
Diodorus grammati-		Dionysodorus	234
cus	537	Dion Syracuse.	179.
Diogenes quinque		194	
358		Dioscorides	592
Diogenes Apollonia-		Diot	

INDEX.

Diotimus	595	Effusio	438
Diphilus	454	Elea	545
Disciplina	276. 350.	Elementa	209. 442
	585	Electici	23
Dividua	223	Eliaci	146. 158
Divinatio	448. 661	Elothales	481. 520
Divitia	372	Empedocles	504. 571
Dogma Academicorum	205	Εν κ' ἡ' ἕ' α'	45
Dogma Peripatetic.	238	Endoxus	528
Dogma Stoicorum	364	Εὐτελέχεια	284
Dogma Epicureorum	610	Enuntiatum	408
Dogmatici	23	Epaminondas	336.
Dogma Pythagoreorum	481		481
Dolor	136. 429	Ephantus Olynthius	
Δόλος ἀνομιὰ	235		149
Draco legislator	43	Ephectica	20. 569
Δράκων	218	Ephemeris	361
		Ephesij	83
		Ephorus historic.	149
		Ephori magistratus	
			51
E		Epicharmus	174. 520
E Brietas	190	Epicletus	597
E Echecles	366	Epicurus	565. 594
Echeerates	501	Epicuri opera	608
Eclipsis Solis & Luna	446. 447. 642	Epicuri epistola	609
		Epicuri discipuli	607
		Epimenides	78. 479
		V	4
			Ep

I N D E X.

Epimenides Curetes		Eunomus	479
82		Eυνομία	220
Epinomis	189	Euphranor	593
Eratosthenes	257	Euphorbus	25.480
Erasistratus	297.	Eupolis	557
298		Eυπορία	219
Eretrici	146	Eυ πράττεται	202.602
Eretrici	146	Euripides	106.239
Erotion	598	Eurylochus	168.102
Eruditio	330	Euriclides	143
Etesia	509	Eurydice	307
Etea, Eteon	77	Euritus	172.501
Ethice	99.609	Eurymedon	268
Ewander	260	Eυτυχία	219
Eubulides	147	Eυθυμία	554
Eubulus	267.593	Exanetus	505
Euathlus	560	Exercitatio	351
Eυβουλία	219	Εξ υποβουλῆς	45
Euclides	105	F	
Eudæmonici	21	F Abarū vis	420.
Eυ δίαγμ	212	494	
Eudoxus	525	Fatum	491.532
Eudoxus medic ^o	527	Felicitas	219.654
Eυεξω	555	Finis rerum	218
Eυσπυσία	217	Fortitudo	654
Euidencia	404	Fortuna	660
Eumenes	248	Frugalitas	659
Eumolpida	14	Fulmen	451.645
		Gall	

I N D E X

G

Gallus avis 495

Gaudium 431

Γένεσις 60

Generatio hominum

545

Genus 405

Glauco 105.169

Glaucon Atheniensis

157

Glauconides 105

Gaucus Reginus

550

Glycon 301

Gorgias 123.317

Grando 450.637

Græci 577

Græcismus 404.420

Gryllus 118

Gymnosophistæ 15

H

H Alys fluvius 33

Harpalus 306

Hecatæus 529

Hecademia 173

Hedia 598

Hegeſias 135

Hegeſiaci 135

Hegeſeus 360

Hegeſipolis 161

Helena 29

Heliotropion 84

Hesiodorus 393

Hesiodus 529.541

Hesiodi anima 488

Hesperus 485.542

Heracliti quinque 538

Heraclides 68.314

457.479.593

Heracleota 314

Heraclitus 529.571

Heraciliti liber 100

Heraclides Ponticus

194.312.481.

Heraclides quot 316

Heraclidis impostura

313

Herillus 394.457

Hermias 257

Hermolaus 268

Hermippus 266.602

Hermachus 602

Hermachi opera 607

Hermodamas 479

Hermodorus 530

Hermotimus 480

Herodotus 17.235.93

V S Her

I N D E X.

Heroes	450	I	
Herpilis	266.273	I	Chthias 150
274		I	Idea 175.204
Hicetas	524		Idomeneus 595
Hierophanta	143		Ignis 532.533
Hierocles	159.248		Impius quis 655
Hieronimus	250.		Incorporeum 444
302			Indefinitum 410
Hieronimones	339		Indigentia 430
Hipparchia	367		Indifferentia 372
Hippasus	481		Inductio 198
Hipponicus	165		Inductio per contra-
Hippocrates	571		rium 198
Homerus	45. 112.		Infelicitas 422
235. 239. 244.			Infinidum 615
529. 570			Initia philosophia 19
Homeri poema	93		Impossibile 412
Homerus tragic.	591		Imprecationes tragi-
Honestum	424		ca 335
Horosmades	16		Insultatio 431
Horoscopia	88.371		Interrogatio 408
Hosthanas	13		Inuidia 429
Humanitas	219		Ionica philosophia 19
Humana etas	483		Ἰσωαρχίας 120
Hyle	545		Ipsē dixit, prouerbiū
Hyems	450.490		502
Hymnus in Hermia			Isocrates 170
269			Iracundia 430
Hyripides orator	195		Iris 450
			154

I N D E X.

Italica philosophia M	Leontia obsca A	199
194.70	Λεωντία	190
Iudei unde	Leucipus	285.607
Indicium	Lingua	92.67
Ingulare mortuos M	Linus Thebanus	14
163	Lindus insula	68
Iupiter Horcius	Libri Theophrasti	289
424	Libertas	20434
Iustitia	Linea	441
211.420	Logica	138.281
Iuventus	Logotropus	413
495	Loqus	31.397
Ixion grammaticus M	Lucifer	485.542
311	Luna	17.18.446.
L	491.534.548	
Lais scortū	Lupini	387
129.	Lyceum	267.272
227	Lyccon orator	110
Lacydes	Lycophron	69
20.260	Lycophron poeta	162
Lacydium	Lysis mulier	68.105
260	Lysis Tarētinus	481.
Lampsacus	499	
95.60	Lysis Platonis	188
Λαμπάκος	Lysicles	337
307	Lysimachus	367
Lamprocles	Lysias	431.24
105	Lysippus	27112
Lasus		
35		
Lasthenia		
194.225		
Leges		
215		
Lembus		
316		
Leon Salaminius		
101		
Leontyrannus		
482		
Leodamas Thasius		
180		
Lemocrisus		
698		
Leontenus		
607		

Maced

I N D E X.

M acedones	322	Menedemus	157.366.
Magis	573	370	
Magnesi	83	Menedemi amicitia	
Magi	16	162.164	
Manes feruus	344	Menedemi confidentia	
Mantineia	118	160	
Marathonis bellidu-		Menedemi statua	161
ces	44	Menedemus	102
Marius	144	Menippus	366.370
Marmarium	98	Menodorus	243
Massagetæ	577	Menodotus	593
Materia	449	Mentor	262
Mausolus	93	Meropes	30
Medicina	213	Mercurius	493
Megarici	146	Messana	82
Megara	152	Mens	493.754
Megachides	559	Metapontus	497
Megabyfus	117	Metapontini	486
Melantius	234	Meton	504
Meleager	369	Metrodorus	94.562
Melantho	132	599.606	
Medita	72	Metrodori libri	607
Melissa	68	Metrocles	144
Melissus	543	Metus	430
Melitus	321	Micarete scortum	151
Mellens laqueus	342	Mida epitaphium	65
Menander	286.308.	Miletus	29
359		Milo Crotoniates	
Menader Drym.	360	498	

Milec

INDEX.

Miltiades	394.453	Myrmex	151.274
Minermus	46	Myronianus	231
Misericordia	429	Myson Cheneus	29.
Mithras	596	76	
Mithridates	181	Myson hominum osor	
Mytilena	602	77	
Mnasens	392	Myrto	102
Mnesistratus	195.	Mythrus	142
464		N	
Modus	413	Natura	448.452
Mæris	483	Nausiphanes	
Mæreas	242	565.586	
Mæror	429	Nebula Aristophanis	
Malon	188	99	
Monimus	368	Neanthes	516
Morbus	431	Nearchus tyrannus	
Mors	656	544	
Mos sepeliendi apud		Necessitas	31
Athenienses	38	Necessarium	412
Motus	571	Nectenabis	526
Mundus 31.207.208		Neocles	595
490.533		Neophron	162
Mundi Epicuro	617	Nessus Chius	562
Munychia	81	Nessus fluvius	483
Mus servus	595	Nestis	519
Musæus	14	Nicanor	273
Musica	214	Nicidium	598
Mutæ	403	Nicias	53.78
Mudgor	94	Nicomach	269.526
		Nico	

I N D E X

Nicomedes	537	412.559
Nicodromus	363	Oratoria 216.653
Nicolochus	592	Orestades 140
Nicostratus	234	Oriō Epicureus 608
Nicocreon	160	Ωροσκόπος 88
Nilus	32	Orpheus 14
Nix	450	Ovidius 397.415
Nobilitas	214	
Nomen	404	P
Nosce teipsum	34	
Νοσογυμνασιον	213	Παιδεία Cyri 120
Nōs quare Anaxago-		Peones 577
ras 91		Parabates 135
Numenius 568.686		Parmenides 20.507
Nymphæ 483		543
O		Partitio 406
Obelus 295		Panthædus 302
Oblectatio 431		Pasicles 363
Otium 105		Pasiphron 122.353
Odiūm 430		Pausanias 509.516.
Oenopidas 552		537c.
Oetens vicus 76		Paxate 13
Officiūm 433		Peccata Stoicus paria
Onatas 114		18 434
Onesicritus 359		Periander 19.68
Onesicratus 354		Pelops 29
Opes 106		Penelopes ancille 132
Oplomachus 608		Pentathlus 550
Oratio 214.403		Percunctatio 408
		Perd

INDEX.

Perdicas	338. 594	Phidiades	170
Perfecta virtus	215	Phileta	249
Periander tyrannus		Philestia	117
72		Phylemon	362
Periandri sepultura		Philippus Amynta	
70		119. 338	
Periandri apophthegmata	71	Philippus Opuntius	
Periandri vxor	68	189. 194	
Pericles	95. 156	Philippus	228. 271.
Perictione	169	338	
Perilaus	82	Philiscus	354
Peripatetici	267.	Philista	567
461		Philistion	525
Περικαλος	267. 303	Philocrates	468
Persæus	254. 376.	Philo	191. 381. 67
380. 394. 453		Philo dialecticus	381
Perse	577	Philonides	254. 395
Perturbatio	429	Philopidas	118
Phædrus	189	Philolaus	172. 174.
Phædon	106. 145	485. 524. 551	
Phœnareta	97	Philosophandum	00
Phalantus	454	mibus	655
Phanias	286. 396	Philosophia	12. 14
Phantasma	400	203	
Phantasia	400	Philosophia partes	
Phanto	501	21. 609	
Φαῦλος	203	Philosophia triplex	
Pherecydes	82. 478	395. 609	
		Philoxenus	246
		Phoc	

INDEX

Phocion	355	Pœcile porticus	375
Phocus Samius	24	Poema	404
Phœnix	575	Poesis	405
Physiologia	633	Poetica	238
Phreantles	458	Polemo	233
Phrasidemus	151	Polis legatus	178
Phryne	227.346	Politia	213
Phrynicus	235	Polyænus	607
Phrynon	55	Polyeuctus	110
Physica	396.439	Polycrates	89.110
610		479	
Physici	21	Polydora	132
Pietas	428	Polygnotus	375
Pindarus	244	Polymnaſtus	501
Piſiſtratus	39.87	Polyxenus	130
Piſiſtrati aſtutia	46	Polyſtratus	60
Pittacus Mytileneus		Pompylus	286
55		Poſſidonius	395
Plato	244.439.506	Poſſibile	412
525.551.671		Potideæ	100
Platonis diſcipuli	194	Potentia	218
Platonis dialogi		Potamon Alexandri-	
203		nus	23
Platonis dogmata		Potona	170
204		Praylus	592
Platonis notæ	204	Prædicatum	407
Pliſtænus	146	Preſter	451.646
Pliſtarchus	563	Priene	61.64
Pluvia	450	Prienenſis iuſtitia	62
		Præ-	

I N D E X.

Sermo	38	Solonis opera	46
Seuthus	117	Solonis mors	47
Sextus	593	Solonis apophthegma	
Signum	583	ta	43
Sillorum libri	590	Solonis leges	43
Simmius	152	Somnus	453.627
Simmius Thebanus		Sophista	19
+ 157		Sophisma	558
Simon Atheniensis		Sophilus comicus	155
156		Sophocles	200.287
Simonides	66	Sophon	mimogra
Sisachthia	37	phus	177
Socrates	20.98.	Sophoniscus	97.102
III. 276.321.534.		Sorita	20.397.415
550.		Sosithaus	461
Socratis fingalitas		Sosigenes	602
102		Sosibius	114
Socratis uxores	102	Species	405
Socratis libertas	104	Speusippus	224
Socratici nobiles	115	Sphaeri libri	464
Socratides	244	Sphaerus Bosphoria-	
Sol	446.491.519.	nus	394.463.537
548		Stella	18
Solis magnitudo	532	Stilpo	155.162.355
Sollicitudo	404	Stoici	371.375
Sollicitudo	41	Stratophrisicus	297
Solon	41	Strobili	646
Solon	35	Stultos in sanitate	436
		X 2 Super	

I N D E X.

Superficies	441	Thaletis sententia	302
Sydera	548	Thales quando natus	33
Sydera vaga	650	Thaletis mors	332
Συμβολία	222	Thargelion	113.170
T Amie	129	Thaumastias	251
Ταρίχιου	165	Theatetus poeta	239
Tarentum	496	Theano	504
Telauges	504	Thebe	161
Telesphorus	308	Thelida	23
Tempus	32.208.444	Themista	596.597.
Teredo	575	608	
Terpander	144	Themistoclea	482
Terra	209.451.541	Theodorus	125.135.
Terror	430	143.237.257.367	
Testamētum Lyconis	303	Eius utriusque sexus	152
Testamenta Arcefilai	251	Theodota	249
Testamentum Aristotelis	272	Theocritus Chius	272
Testamentum Theophrasti	293	Theocritus	276
Testamentū Stratonis	299	Theodas	593
Testamentum Epicuri	603	Theombrotus	366
Thales Milesius	23	Theomedon medicus	525
		Theon Tithoreus	576
		Theopompus	323
		Theophrasti opera	289
		Theo	

INDEX.

Theophrastus	195.	Typhoe	451
	242.276.285.363	Tyranni	216
Theori	314	Tyrtamus	287
Thespis	315	Tyrtæus poeta	113
Θυεσπὸς	83	Tyrrhæus	56
Θερίων	387		
Thraso	381	V	
Thrasymbulus	69	Ventus	93.646
Thucydides	120	Ver	450.490
Thury	505.557	Verbum	404
Thyestes tragœdia		Virtus	282.322.
	353		418.436
Thyrion	28	Visus	452
Timæus	513.525	Vitium	419
Timarchus	366	Vlysses	132
Timagoras	151	Vnitas	490
Timocrates	596.606	Vniuersum	445.543
Timon	569.587	Vocales Græca	403
Timon misanthropos		Voluptas	137.424.
	589		431.585.
Timor	430	Vox	222.403
Tonitrus	451	Vtides	397
Tριανᾶς	25		
Tragicæ	363	X	
Tristitia	429	Xanthippe	109
Tripodis inuentio	30	Xanthus musi-	
Trochalia	109	cus	242
Tyle	559	Xanthus	512.589
Θύλακος	341	Xeniades	331.354.
			358

X 3 Xenus

I N D E X.

Xenocrates 194.226. 267	Xenocratis scripta 230	Xenophanes poeta 539	Xenophanes 114.496 507.539.570	Xenophilus 486.501	Xenophon 100.115. 188.360	Xenophontis libri 120.188	Xenophon musa At- tica 120	Xerxes. 17.92.348	Z	Z Eleucus 486	Z Zamolxis 479	Zelotypia 429	Zeno 155.195	Zeno Citticus 373	Zeno Sidonius 607	Zeno historicus 393	Zeno Eleates 463. 543.570	Zenonis discip. 394	Zenone temperantior 389	Zeuxis 588.593	Zeutippus 593	Zнтн/ми 569	Zodiacus 451	Zona quinque 452	Zopyrus 592	zоφοδορπιδας 60	Zoroastres. 13.16
----------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------------------	--------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	-------------------	---	---------------	----------------	---------------	--------------	-------------------	-------------------	---------------------	------------------------------	---------------------	----------------------------	----------------	---------------	-------------	--------------	------------------	-------------	-----------------	-------------------

F I N I S.

~~42~~ 43

157

DIOPHANTUS
ARITHMETICA

5627

2007